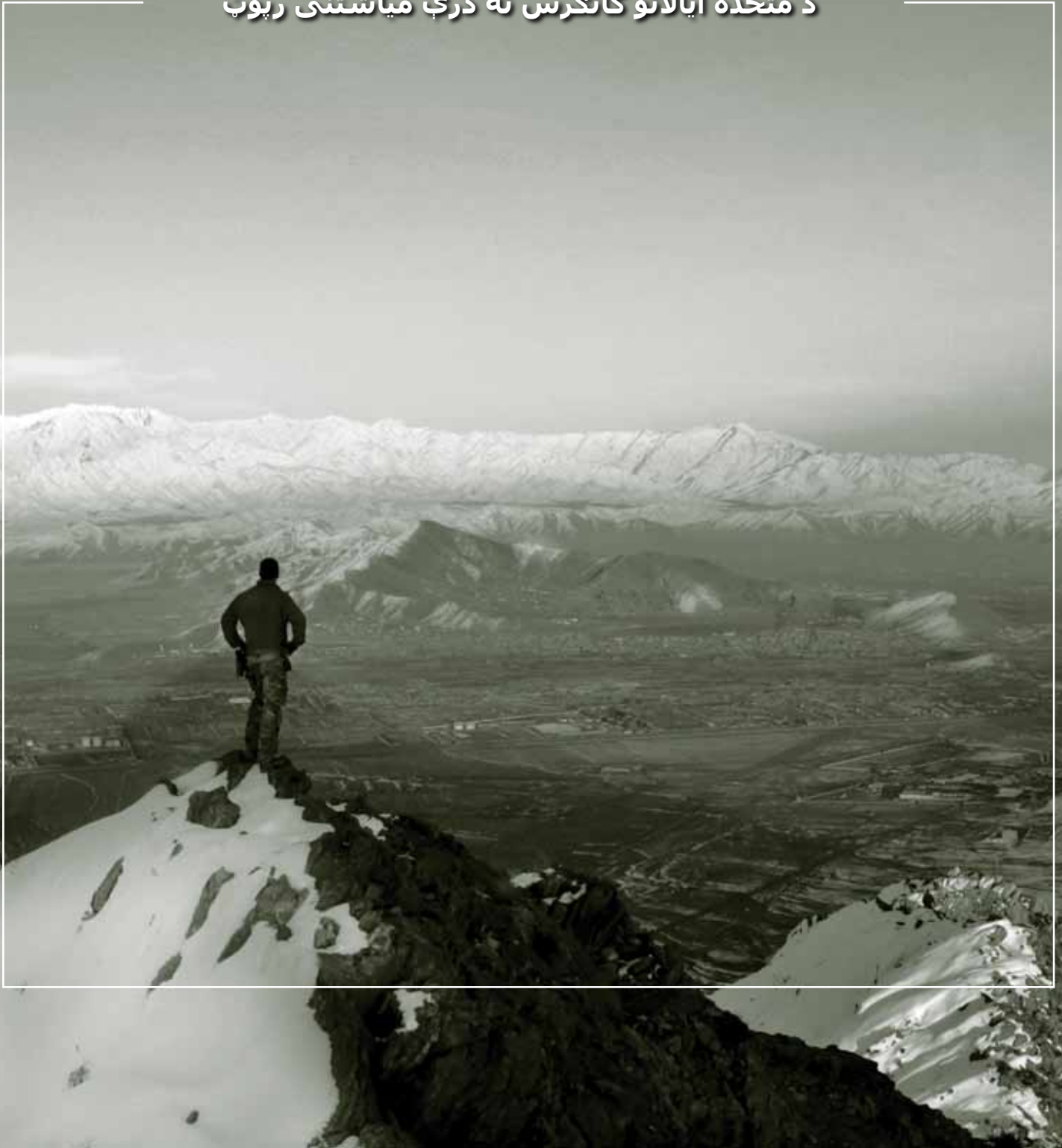

د 2014 کال
جولای 30

ځانگړی عمومي پلټونکی د افغانستان
بیارغونې لپاره

سیکار

د متحده ایالاتو کانگرس ته درې میاشتني رپوټ

د افغانستان د بيارغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی د 2008 مالي کال د ملي دفاع واکمنۍ (P.L. 110-181) لايحې لخوا تاسيس شو.

د سيگار څارونکې ماموریت د قانون لخوا داسې تعريف شوې ده چې د هغو بسپنو، پروگرامونو او عملياتونو په

- د افغانستان بيارغونې لپاره چمتو کړی شوي يا تخصيص شوي مقدارونو سره بسپنه شوي پروگرامونو او عملياتو پورې اړوند پلټنې او تحقيقات پرمخ ويسي.
- د هغو وړاندیزونو او پالیسيو مشري او همغږي کول چې د پروگرامونو او عملياتونو د اقتصاد، موثريت او گټې زیاتولو لپاره په پام کې نیول کېږي، او په داسې پروگرامونو او عملياتونو کې د پیسو ضایع کیدو، چل، او ناوړه کارونې موارد کشف کړي.
- داسې وسیلې چې د یادو پروگرامونو او عملياتونو د نیمگړتیاو او ستونزو په اړه د بهرنیو او دفاعي چارو وزارتونه په بشپړ ډول خبرداره وساتل شي، او د اصلاحي کړنو ضرورت او پرمختگ ورته په گوته کړي.

د افغانستان په بيارغونه کې هر هغه لوی قرارداد، مرسته، هوکړه لیک، یا د مرستې هر هغه میکانیزم شامل دی چې د متحده ایالاتو کوم وزارت یا ادارې لخوا د افغانستان د بيارغونې لپاره د تخصیص شوو یا په هر ډول چمتو شوي پیسو په کارولو سره پلي کېږي.

سرچینه: P.L. 110-181، "د مالي کال لپاره د ملي دفاع واکمنۍ لايحه"، 1/28/2008.

(د دې رپوټ د هغو محتواو د لست لپاره چې د کانگرس لخوا تصویب شوي دي، 3 برخه وگورئ).

د پوښ عکس:

يو ايتلافي سرتيري په کابل ولايت، افغانستان کې يوې درې ته گوري. (د متحده ایالاتو د اردو عکس)

د افغانستان بیا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی

زه خوشحال یم چې د سیکار 24 ام درې میاشتني راپور په افغانستان کې د امریکا د بیا رغونې د هڅو په دريځ د امریکا کانګرس، او د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزیرانو ته وړاندې کوم. زما په خورا وروستی سفر کې چې د جون په میاشت کې مې افغانستان ته درلود، په وار وار راپاد کړی شو چې د 104 ملیارد ډالرو بیا رغونې هڅې بریا په افغانستان کې د ولسمشر حامد کرزي د واک په دیموکراتیک ډول ټاکل شوي نوماند ته په سوله ایز ډول لېږد وړتیا پورې تړلې دي. کله چې زه راوړسیدم، افغانستان په همغه وخت کې د طالبانو د پراخه ګواښونو سره سره د ولسمشرۍ دوه نوماندانو اشرف غنی او عبدالله ترمنځ د دویم پړاو ټاکنې سرته رسولی وې. د لومړي ټاکنو برعکس، چې مخکښ نوماندانو یې پایلې منلې وې، د عبدالله کمپاین ډلې د دوهم پړاو پایلې رد او د افغان ټاکنو کمیسیون غړي یې په پراخه درغلی- تورن کړل. د عبدالله د پلویانو د موازي حکومت رامنځته کولو ګواښ سره، د امریکا د بهرنیو چارو وزیر جان کیری د دواړه نوماندانو ترمنځ یو تړون وکړ چې له مخې یې د ټولو کارول شوي 8.1 ملیون راپو له سره څیرل او د ګټونکي نوماند تر اعلان کیدو وروسته د ملي وحدت حکومت په ګډه جوړول و. دغه څیړنې یا پلټنې لا هم دوام درلود کله چې دا راپور رسنیو ته ورکړل شو. لدې چې د حکومت مؤثریت او مشروعیت د بیا رغونې بریا په ټاکلو کې یو کلیدي عنصر دی، نو سیکار په ګډه د نورو اجرایوي څانګې ادارو سره به د ټاکنو د شخړې د حل کیدو څرنګوالی له نږدې څاري.

وروسته پدې ربع کې، ولسمشر اوباما وویل که چېرې راتلونکی افغان ولسمشر د متحده ایالاتو سره دوه اړخیز امنیتي تړون لاسلیک کړي نو په دسمبر کې د متحده ایالاتو محاربيو عملیاتو پای ته رسیدو وروسته به 9,800 امریکایی سرتیري په افغانستان کې پاتې شي، او تر د 2015 پای پورې به 4,900 ته راکم کړی شي. د 2016 ترپای پورې به دا شمیر د متحده ایالاتو په کابل سفارت کې یو کوچني نظامي شتون ته واړول شي. لکه څنګه چې ما د خپل سفر پرمهال ولیدل، له افغانستان څخه د متحده ایالاتو د خپلو نارینه و، ښځو او توکو را ایستلو هڅې لادمخه په لویه کچه جریان لري. په کندهار هوایی ډګر او د هلمند ولایت لیټرنیک کیمپ کې، ما په لویه کچه تجهیزات ولیدل چې بیرته متحده ایالاتو ته راوړل کیدو لپاره چمتو کیدل. ما ولیدل چې ټرکونه او د ماین - ضد له کمین خوندي (MRAP) وسایط پرزې کیدل. هرڅه له فلزي پولونو نیولې تر د کنوس خیمو پوښونو پورې په بکسونو کې ځای پر ځای کیدل ترڅو بیرته کور ته ولیږدول شي یا وپلورل شي. دې بیرته تګ ته په تاریخ کې ترټولو لوی نظامي ټرانسپورټ شاهکار وویل شو. هغوی چې د دې کار په واک کې دي زموږ د ملت قدرداني ارزې.

د متحده ایالاتو د نظامي وتلو سره به، افغان ملي امنیتي ځواکونه (ANSF) د افغانستان خوندي کولو مسؤل وي. د دې لپاره چې وټاکل شي ایا ANSF وړتیا لري چې خپلې وروستۍ نظامي بریاوې ټینګې او هیواد د بیاځل لپاره د تروریستي بریدونو ډګر ګرځیدو مخه ونیسي، سیکار د ANSF ظرفیتونو یوشمیر پلټنې پرمخ بیایی. د بیلګې په توګه، پدې ربع کې د سیکار یوې خپرې شوې پلټنې موندلې چې په لویه کچه د امنیتي انډیټونو له کبله د متحده ایالاتو یو قراردادي وړ نه و چې افغان ملي اردو (ANA) ته د ګرځنده ضربتي ځواک وسایطو کارولو ته اړین روزنه او ساتنه ورکړي. بلې پلټنې د متحده ایالاتو چمتو کړی شوي 465,000 سپکو وسلو لپاره د ANA د حساب ورکولو وړتیا په اړه انډیټنې راپورته کړې. سیکار د ANSF پرسونل معلوماتو، د ANA انجینرانو لیوا تجهیزاتو، د افغانستان د مخدره توکو پروړاندې د مبارزې پولیسو مؤثریت، او د افغان هوایی ځواک لپاره د متحده ایالاتو ملاتړ روانې پلټنې لري. سیکار پدې ربع کې د افغان سیمه ایز پولیسو پروګرام نوې

پلټنه هم اعلان کړه، کوم چې سیمه ایز افغانان روزي چې د بلواګرو او نورو غیرقانوني وسله وال ډلو پر وړاندې له خپلو ټولنو دفاع وکړي.

سیګار د زده کړل شوي درسونو راپورنو نوي لړیو پیل هم کوي ترڅو په راتلونکي کې خورا ډیر لګښت لرونکي بیارغونې هڅې لپاره ترې ګټور لارښود واخیستل شي چې د متحده ایالاتو مالیه ورکونکو ژمنتیا وی. زما له اندیسنو څخه یوه یې دا ده چې د متحده ایالاتو ادارې د دې ټاکلو لپاره ډیری وختونه د معیارونو نشتوالي سره مخ کېږي چې ایا د دوی پروژې او پروګرامونه په ټوله کې د متحده ایالاتو ستراتیژیک اهدافو لاسته راوړنې سره مرسته کوي او که نه. په مقابل کې یې، د سیګار زده کړل شوي درسونو راپورونه به وارزوي چې ترکوم حد پورې په افغانستان کې مصرفونو د متحده ایالاتو بیارغونیز اهداف بشپړ کړي او که نه. په افغانستان کې د متحده ایالاتو فنډ ورکړل شوي پروژو او پروګرامونو په بشپړ ډول نظارت کونکي او اختیار لرونکي څار ادارې په حیث، سیګار په یوه ځانګړي موقف کې دی چې د متحده ایالاتو لپاره پایلې ترسیم کړي ترڅو یې په راتلونکي کې د پراخه کچې پرمختیا او نظامي مرستې هڅو په پلانونو کې ملاحظه کړي. ډیری پوهان پدې موافق دي چې په راتلونکي کې دا ډول مرستندویه هڅې به په "بشپړ ډول د حکومت" لاره تعقیب کړي.

د دې راپور 1 برخه په یوې کلیدي مسأله غږیږي چې راتلونکي افغان حکومت ورسره مخ کېږي: د دې داخلي عوایدو او لګښتونو ترمنځ رامنځته کېدونکي څوملیارد-ډالري خلا ده. په ځانګړي ډول د اردو او ملي پولیسو لګښتونه. پدې کال کې، به ډونران د دې کمښت ډیری برخه وپوښي، مګر د افغانستان سره مرسته له 2010 کال راهیسې کمښت سره مخ ده، او تاریخ وړاندیز کوي چې دا به لانور په تیزی سره د متحده ایالاتو او ایتلاف سرتیرو وتلو وروسته راولوېږي. د حکومتې بودیجې کمښت کولی شي مرکزي حکومت تخریب او په لوی لاس سیاسي ثبات ته زیان ورسوي. پدې ربع کې د افغان سیمه ایز پولیسو یوه واحد د دې لپاره له کابل څخه ختیځ لغمان او ننگرهار ته د بریښنا مزي پرې کړل چې د درې میاشتو تنخواه یې نه وه ورکړل شوې. دا د ناراحتۍ یوه نښه کېدی شي که چېرې افغان حکومت ونشي کولی چې معاشات ورکړي.

د هیواد پراخه ساحې — حتی لدې هم پراخه چې سیګار یې تیر کال وړاندوینه کړې وه — به ژر د متحده ایالاتو پرسونل له لاسرسۍ ووځي او لامل یې د بیسونو تړل او سرتیرو وتل دي. د سیګار د څار لاسرسي نوي نقشو رامنځته کولو پلان هغه سیمې ښیې په کومو کې چې اوس هم د متحده ایالاتو حکومت کارمندان شخصاً کولی شي له ساحو لیدنه وکړي. بیا هم، مور به د سیټلایټ له لارې عکس اخیستو او افغانانو یا د دریم هیواد اتباع په ګمارلو سره ترڅو د ساحو څخه خپل د لید وړتیا ډیره کړو، د متحده ایالاتو بیارغونیزې هڅې څارلو ته به دوام ورکړو.

پدې ربع کې د سیګار خپاره شوي 30 پلټنو، تفتیشونو، ځانګړې پروژو او نور راپورونو د شاوخوا 18.2 ملیارد ډالرو په لګښت پروګرامونه او پروژې ارزولي دي. بدبختانه، ډیری و ضعیف پلان جوړونه، ناسم ودانول، میخانیکي تشې، او نامناسب څار رابرسیره کړی.

د بیلګې په توګه، د بغلان ولایت زندان یوه تفتیش رابرسیره کړي چې د 11.3 ملیون ډالرو لګښت ودانۍ د جدي تخریب له امله قوي ترمیم ته اړتیا لري. بل تفتیش موندلي چې که څه هم افغان او د متحده ایالاتو اردو پرسونل ته په شین ډنډ هوایی ډګر کې کورې ورکړل شوې دي، خو دوی ضابعات د دفاع وزارت مقرراتو څخه په سرغړونې سره په آزاده هوا کې سوزوي. دریم تفتیش موندلي چې د متحده ایالاتو فنډ ورکړل شوي د سپرو خونه نه کارول کېږي. په مثبت اړخ، بلې پلټنې موندلي چې د بهرنیو چارو وزارت په پراخه کچه د سیګار وړاندیزونه پلي کړي، چې د ضایع کیدو خطر، درغلي او د بیارغونې بسپنو څخه اختلاص کم شوې. سیګار پدې ربع کې درې مالي پلټنې هم بشپړې کړي چې څه د باندې 2.5 ملیون ډالر ترپوښتنې لاندې لګښتونه یې په نښه کړي. د سیګار مالي پلټنو تر نن نیتې پورې نږدې 78 ملیون ډالر تر پوښتنې لاندې لګښتونه په نښه کړي دي. برخه 2 زموږ د موندنو او وړاندیزونو لنډیز وړاندې کوي.

کانګرس ته زما د وروستی راپور څخه تراوسه پورې سیګار 26 نوي تحقیقات پرانیستې او 46 یې تړلي دي، چې پدې سره د روانو تحقیقاتو شمیر 318 ته رسېږي. د راپور ورکولو پدې وخت کې، د سیګار له روانو تحقیقونو څخه جرمي جرمي، بیرته تادیات، جرمي، او د امریکا حکومت لپاره د لګښتونو سپما نږدې 3.1 میلیونه امریکایي ډالر و. د سیګار تعلیق او مخنیوی پروګرام 16 افراد او 39 شرکتونه د توروونو پر بنسټ د تعلیق یا مخنیوي لپاره راجع کړي دي. توروونه دا دي چې دوی د 180 ملیون ډالرو په ارزښت قراردادونو پراساس فعالیت کولو کې پاتې راغلي یا درغلي یې کړي.

پدې ربع کې زه بايد يوځل بيا د تعليق او مخنيوي پروگرام د متحده ايالاتو اردو پاليسيو په اړه پخپلو انديښنو ټينگار وکړم. لکه څنګه چې ما زموږ تيرو پنځه درې مياشتني راپورونو کې په نښه کړي، د حکومت د قراردادونو لاسته راوړو څخه د بلواګرو ملاتړ کونکو تعليق يا مخنيوی کې د اردو ردول ځکه چې هغه معلومات چې دا وړانديزونه ملاتړ کوي محرم دي، نه يوازې دا چې په قانوني توګه غلط دي، بلکه د پاليسۍ او ملي امنيت اهدافو سره په ټکر کې دي. دا ستونزمن کار دی چې زموږ حکومت وکولی شي او کولی شي چې محرم معلومات په افغانستان کې د بلواګرو پورې اړوند افرادو نيولو، توقيف او حتی وژلو لپاره وکاروي، ولې ظاهراً عين محرم معلومات نشي کارول کیدی چې د متحده ايالاتو حکومت سره د ورته افرادو د تړون او کار کولو حقونو مخنيوی وشي. زه پر دفاع وزير او کانګريس ټينگار ته دوام ورکوم چې دا بې لارې کونکې پاليسي بدل او پرځای يې د اردو تعليق او مخنيوی پروگرام کې صحيح قضاوت تحميل کړي.

د افغانستان لپاره د ليرد دې ستونزمنه دوره کې، زما کارمندان او زه د کانګريس، پلي کونکي ادارو، او د څار نورو نهادونو سره کار کولو ته مختص پاتې کېږو ترڅو د بيارغونې لپاره د متحده ايالاتو د ماموريت اهداف بشپړ او د متحده ايالاتو ماليه ورکونکو پانګه خوندي کړو.

په درناوي،

جان اف ساپکو

د افغانستان د بيا رغونې لپاره ځانګړی عمومي پلټونکی

دا راپور د سيگار د څار فعاليت لنډيز کوي او د افغانستان بيارغونې هڅو درې لوی برخو کې له اپریل 1 څخه تر جون 30، 2014 پورې پرمختياو باندې تازه معلومات وړاندې کوي.* دا پدې هم خبرې کوي چې ایا بيارغونه پياوړې ده. د راپور پدې دوره کې، سيگار د پلټنې، تفتيشاتو، خبردارۍ لیکونو، او نورو مسایلو 30 راپورونه خپاره کړي چې پدې کې د افغان امنیتي ځواکونو جوړولو، د حکومتولۍ د ودې، او د ټولنيز او اقتصادي پراختیا په برخو کې د متحده ایالاتو هڅې یې ارزولې دي. دوی یو شمیر ستونزې، پشمول د حساب ورکوونې نه شتون، د پلان جوړونې ناکامی، د ودانولو کمښتونه، او روغتیا او خونديتوب ته نور ګواښونه پېژندلي دي. د سيگار له روانو تحقیقونو څخه د پیسو پایلې له جنایې جرمو، جبرانولو، جرمو، د تړون خوندي شوي پیسو، او مدني میشته کیدنې تړونونو څخه 3.1 ملیون ډالر پایله شوې. د سيگار تحقیقونو په متحده ایالاتو کې د دوه نیونو، درې جنایې معلوماتو، درې مدافع موافقو، او دوه محکومیتونو پایلې هم درلودې. په افغانستان کې، یو تورن نیول شوی، درې افغانان د نظامي ودانیو ته ننوتلو څخه منع کړي شوي، او د حکومت دوه قرارداديانو سره قراردادونه فسخه شوي. د سيگار تعلیق او مخنیوی پروګرام 16 افراد او 39 شرکتونه د نورو پر بنسټ د تعلیق یا مخنیوي لپاره راجع کړي دي. تورونه دا دي چې دوی د 180 ملیون ډالرو په ارزښت قراردادونو پراساس فعالیت کولو کې پاتې راغلي یا درغلي یې کړي.

د سيگار عمومي کتنه:

پلټنې

- سيگار درې د فعالیت پلټنې، درې مالي پلټنې درې تفتيشونه، او یو د خبرتیا لیک رامنځته کړي.
- د فعالیت پلټنو موندلي:
 - د بهرنیو چارو وزارت د سيگار پلټنې وړاندیزونو نږدې 75% د وخت سره او په بریالۍ توګه پلي کړي چې د افغانستان بيارغونې بسپنو کې یې د درغلي، ضیاع او اختلاس خطر راکم کړی.
 - د افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) ضعیف ثبت ساتنه د دفاع وزارت (DOD) د هغه وسلو د نظارت وړتیا محدودې چې ANSF ته لېږدول شوي.
 - افغان ملي اردو (ANA) ممکن د ګرځنده ضربتي ځواک وسایطو (MSFV) تحکیم وړتیا ونلري چې ورته ورکړل شوي، او د DOD یو تړون کونکی نشي کولی چې د کاروونې او محافظت روزنې چمتو کولو د تړون وړتیا پوره کړي چاته چې د پروګرام برخې په حیث تادیه شوې وه.
- مالي پلټنو د داخلي کنټرول کمیټونو او نافرمانۍ مسألو د پایلې په حیث څه د باندې 2.5 ملیون ډالر (چې تر نن نیتې پورې مجموعه 78 ملیون ډالر ته رسوي) تریوښتنې لاندې لګښتونو کې پېژندلي. پدې عیبونو او د نافرمانۍ مسألو کې د نورو شیانو ترمنځ دا شامل و:
- د سیالیز داوطلبۍ طرزالعملونو په تعقیب کې پاتې راتلل، د لګښتونو ناسم ټاکل، د ملاتړي اسنادو نه شتون، د قراردادي عمومي لیجر بیلابیل ملاتړي اسنادو ترمنځ ناشرح شوي اختلافات، او د پلورونکي-تعلیق او مخنیوی کتنو په لاره اچولو کې پاتې راتلل.
- د متحده ایالاتو تمویل شوي ودانیو تحقیق راپور موندلي:
 - د بغلان د 11.3 ملیون ډالرو په لګښت زندان ډیری تخریب پراخه ترمیم ته اړتیا لري.
 - افغان ملي اردو په شین ډنډ هواي ډګر کې د DOD مقرراتو څخه په سرغړونې سره په آزادې هوا کې سون ځایونه کارولې، د دې پرځای چې هغه کورې وکاروي چې د امریکا د اردو د انجینرانو قل اردو لخوا ورته ورکړل شوې وې ځکه چې د سوزولو لپاره دا سون ځایونه اسانه کاریدل.
 - د 2.89 ملیون ډالرو په ارزښت د ګرځک د ذخیږې وچه او سړه خونه تراوس پورې نه کاریدله.
- د پلټنې د خبرتیا لیک انډیښنې راپورته کړي چې:
 - DOD پلان لري افغان هوايي ځواک ته د C-130 الوتکې چمتو کړي چې ممکن اړتیا ورته نه وي.

نوې پلټنه

26 نوي تحقيقات پيل او 46 يې ترلي دي، چې پدې سره د روانو تحقيقاتو شمير 318 ته رسېږي. سربيره پردې، د هغه شواهدو له مخې چې د سيگار د تحقيقاتو په ترڅ کې په افغانستان او امريکا کې لاسته راغلي دي، سيگار د 16 کسانو او 39 شرکتونو نومونه د تعليق او بنديز لپاره وړاندې کړل.

په مهمو تحقيقاتو کې دغه شامل دي:

- له مدني جوړجاړي څخه 2 ميليون ډالر
- د متحده ايالاتو يو قراردادي په درغله گرم شو
- د متحده ايالاتو د اردو يو پخوانی ظابط د تيلو غلا او رشوت اخيستنې په تور محکمه شو
- 14,500 ډالر په غيرقانوني پروسه کې کنگل شو
- دوه توره د پيسو منځلو لپاره
- د متحده ايالاتو د اردو يو ظابط د تيلو غلا په تور محکمه شو
- کارمندان د متحده ايالاتو په کابل سفارت کې له دندو وايستل شو
- د يوه افغان قراردادي نيول کيدل
- د ملي پوليسو د روزنې مرکز بشپړيدل

* د قانون سره سم، سيگار ممکن د 30 جون 2014 څخه وروسته د خپرولو نيتې پورې پېښونکي محصولاتو او پېښو باندې هم راپور ورکړي.

پدې ربع کې سيگار د گډ ځانگړي عملياتو کاري ځواک-افغانستان (CJSOTF-A) د افغان سيمه ايز پوليسو (ALP) پروگرام پلي کولو ارزونې لپاره د فعاليت نوې پلټنه پيل کړې.

ځانگړې پروژې

د راپور ورکوونې دې دورې پرمهال، د ځانگړو پروژو دفتر د ANA ودانيو کې کاريدونکي فوم انسيوليشن سيستمونو د محافظت او سپري يوه بياکننه خپره کړه. سربيره پردې، دفتر پدې مواردو ليکونه خپاره کړل:

- د IRD د محرميت تړون
- د افغانستان د ملي پوليسو د گرځنده پيسو پيلوټ پروگرام
- د سيگار سويابين گروپونې ته د متحده ايالاتو د کرهڼې وزارت ځواب
- د USAID فسحه شوي قراردادونه
- د ANP گزمې کښتيو په اړه معلوماتو غوښتنې ته د افغان ملي پوليسو (ANP) او د گډ امنيتي ليرد قوماند-افغانستان (CSTC-A) ځواب.
- د ملگرو ملتونو پراختيا پروگرام د افغانستان لپاره قانون او نظم وجهی صندوق (LOTFA) څار
- د مسلکي خدمت شورا غړو اندونه او ليدنې
- د IRD د حقايقو راسپړنې محافظتونه
- د کوچنۍ سوداگرۍ د نوښت څيړنې مطالعه
- د DOD او USAID تمويل شوي سرکونو ساتنه
- د ANP گزمې کښتيو ځای پر ځای کول
- د کندهار د پلين حل
- د بيارغونې پروگرام معلومات
- د Fluor Corporation او Ecolog Inc. د دريم هيواد اتباع په دندو گمارل

تحقيقات

د راپور ورکوونې دورې پرمهال، د سيگار روانو تحقيقاتو د متحده ايالاتو 500,000 ډالر خوندي کړي. جنايي جريمې، جبرانونه او جريمې د اضافي 600,000 ډالرو لامل شو، او دوه د مدني-جوړجاړي تړونونه د 2 ميليون ډالرو ټوټل سره په گډه نهايي شو. تحقيقاتو په متحده ايالاتو کې د دوه نيونو، درې جنايي معلوماتو، درې مدافع موافقو، او دوه محکوميتونو پايلې درلودې. په افغانستان کې، يو تورن نيول شوی، درې افغانان د نظامي ودانيو ته ننوتلو څخه منع کړي شوي، او د حکومت دوه قرارداديانو سره قراردادونه فسحه شوي. سيگار

برخه 1

- 1 د بيارغونې ثبات لاسته راوړنې
- 3 آیا افغانستان کولی شي خپلې د بيارغونې لاسته راوړنې خوندي وساتي؟
- 4 د امنیت لگښتونه پرته له بهرنۍ اورد مهاله مرستې ناپايدار دي
- 5 ثبات پرمختيا گواښلې
- 6 ممکن د ډونرانو ملاتړ ضعیف شوی وي
- 8 ولې د افغانستان کورني عوایدو راټولول دومره ټیټ دي؟
- 10 څه باید وشي؟
- 11 یو VAT څه کوي؟
- 12 آیا VAT کولی شي افغان مالي ثبات تقویت کړي؟
- 13 نو بیا، لږې لید څه دی؟

برخه 2

- 15 د سیگار څارونکي فعالیتونه
- 18 سیگار د USAID او بهرنیو چارو وزارت بيارغونیزو هڅو نظارت باندې تصدیق کوي
- 20 پلټنې
- 33 نفتیشونه
- 40 ځانگړې پروژې
- 49 تحقیقات
- 59 پدې ربع کې د سیگار نور څارنیز فعالیتونه
- 63 د سیگار بودیجه
- 63 د سیگار کارکوونکي

برخه 3

- 66 د بيارغونې نوي معلومات
- 67 عمومي کتنه
- 70 د افغانستان بيارغونې لپاره مرسته
- 73 د مرستو دریځ
- 87 امنیت
- 121 حکومتداري
- 151 اقتصادي او ټولنیزه پرمختيا

برخه 4

189 د نورو ادارو نظارت

- 192 د نظارت بشپړ شوي فعالیتونه
- 196 د نظارت روان فعالیتونه

ضمیمې او پایلکونه

- 208 ضمیمه الف: قانوني غوښتنو ته د راپور متقابل مراجعه
- 212 ضمیمه ب: U.S. فنډونه د افغانستان د بیا رغونې لپاره
- 214 ضمیمه ج: د سیگار لیکل شوي محصولات
- 220 ضمیمه د: د سیگار تحقیقات او د تماس شمیره
- 227 ضمیمه ه: مخففات او لنډیزونه
- 234 پایلکونه

”زه ډاډمن نه يم که چيرې موږ د 2014 په پای کې ووځو، نو دا ځواکونه به پياوړي وي. دلته د ظرفيت يولړ د پام وړ تشې شتون لري چې بايد په نښه کړی شي ترڅو افغانان د دې وړ شي چې هغه څه وکړي چې موږ تراوسه د دوی لپاره کول.“

— جنرال جوزف ایف. ډانفورډ

د بيارغونې ثبات لاسته راوړنې 1

د ثبات منځپانگې

- 4 د امنیت لگښتونه پرته له بهرنۍ اورد مهاله مرستې ناپایدار دي
- 5 ثبات پرمختیا گواښې
- 6 ممکن د ډونرانو ملاتړ ضعیف شوی وي
- 8 ولې د افغانستان کورني عوایدو راټولول دومره ټیټ دي؟
- 10 څه باید وشي؟
- 11 یو VAT څه کوي؟
- 12 آیا VAT کولی شي افغان مالي ثبات تقویت کړي؟
- 13 نو بیا، لري لید څه دی؟

تصویر په تیره پاڼه کې

د ننگرهار ولایت په یوه ښوونځي کې چوکۍ جوړې، خو هیڅ کله ندي کارول شوي، د سوخت لږگی ترې جوړ شوي. (د متحده ایالاتو د هوایی ځواک عکس)

آیا افغانستان کولی شي خپلې د بیارغونې لاسته راوړنې خوندي وساتي؟

د بلواگرۍ او ولسمشریز لیرد سمدستي ننګونې هاخوا، د افغانستان نوي حکومت نورو کلکو ازمونو سره مخ کېږي: خود کفا کيدل.

د نړيوال بانک په وينا، د ژور فقر او کورنۍ جګړې څخه راوتو لپاره د ډونر مرسته شوي هڅو کې افغانستان کومک پورې د تړاو له پلوه “نږدې بې ساری” دی.¹ متحده ايالات او نور نړيوال ډونران د افغان ملي بودیجې له 60% ډير تمویلوي، په بيله بيا د بیارغونې بی حساب پروګرامونه او پروژې چې دامهال له مستقیم بودیجې پرته پرمخ بيول کېږي. د متحده ايالاتو او ایتلافي ځواکونو د وتلو سره، د دې پروګرامونو او پروژو لپاره مسؤليت افغان حکومت ته ليردول کېږي. که څه هم ډونرانو د راتلونکو کلونو لپاره په پراخه کچه مرستې په پام کې نيولي، د دې وسعت ممکن د دوی د شتون کمیدو سره راندي کړی شي. په ورته وخت کې، د سرتيرو او نورو بهرني پرسونل وتل دمخه اقتصادي فعالیتونه ساړه کړي، چې دا د حکومت د عوایدو وده سستوي.

په دا ډول ترتیب کې، د افغانستان د ماليې وزارت وايي، “د مالي ثبات لاسته راوړل د افغان حکومت اساسي هدف دی.”² د می 2014 د پیسو نړيوال صندوق (IMF) راپور موافق دی چې: “افغانستان د ډونر ملاتړ پورې د ځان تړلو کمښت لپاره اړتیا لري چې د مالي ثبات لپاره گامونه پورته کړي.”³

په 2013 کې، د افغان حکومت کورني عواید يوازې شاوخوا 2 ملیارد ډالر و، پداسې حال کې چې د بودیجې ټول مخارج يې 5.4 ملیارد ډالر و. د ډونر مرستو پاتې برخه وپوښله، چې د بودیجې 63% تمویل و. د افغانستان اوسنۍ بودیجه چې د 2014 په جنوري کې تصویب شوه، شاوخوا 7.6 ملیارد ډالر ده، چې تمه کېږي شاوخوا 4.8 ملیارد ډالر، اوس هم د ټولټال بودیجې له 60% ډير ډونر ورکړي.⁴ په راتلونکي مخ کې شکل 1.1 د افغانستان ملي بودیجې ژمنتیاو پوښلو کې د ډونر مرستې ډیریدونکی اهمیت ښودل شوی.

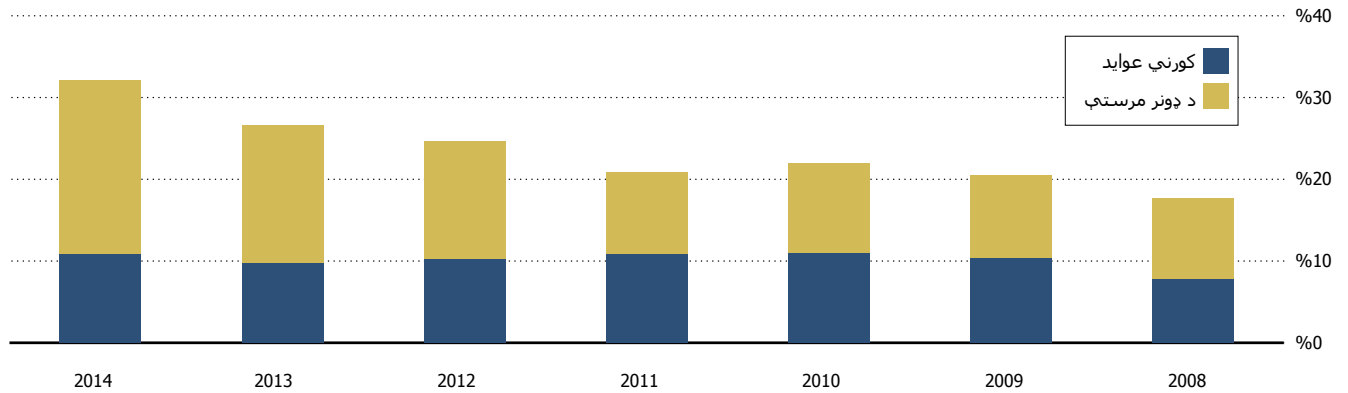
د 2011 بن کنفرانس کې، نړيوالې ټولنې اعلام کړه چې په 2014 کې افغان په مشرۍ امنیتي لیرد په تعقیب به د “بدلون لسیزه” وي په کومه کې چې به افغانستان “د خپلو وګړو په خدمت کې د بشپړ کاري او باثبات دولت پیاوړي کولو به واسطه حاکمیت قوي کړي.”⁵ په هرصورت، نړيوال بانک طرح وایي چې تر 2025 پورې به د افغان کورني خالص محصول (GDP) 20% سره برابر لويه “مالي تشه” به وي — د هغه تشې نږدې دوه برابره چې افغان حکومت د GDP کورني عاید برخه طرح کړي.⁶

د بودیجې مستقیم او غیر مستقیم مرستې

د متحده ايالاتو د افغان بیارغونې لپاره د 2014 مالي کال تخصیصات 7.5 ملیارد ډالر دي — چې اتفاقاً د افغانستان د اوسنۍ ملي بودیجې 7.6 ملیارد ډالرو ته نږدې ورته دي. مګر د متحده ايالاتو د مرستې ډیرې برخه، په بيله بيا د نورو نړيوالو ډونرانو ډیرې مرسته، د هغه پروګرامونو او بسینو له لارې ده چې د افغان بودیجې برخه ندي. د لانورو معلوماتو لپاره په 73 مخ د دې راپور د فنډ ورکولو بیاکنته وګورئ.

شکل 1.1

په افغان بودیجو کې کورني عواید او د ډونر مرستې
د افغان GDP سلنې په توګه

یادونې: پدې چارټ کې د ډونر هغه مرستې نډې شامل چې له بودیجې بهر اجرا شوي، پدې معنی چې افغان حکومت نډې اداره کړي. "GDP" = کورنی خالص تولید. سرچینه: د اسيا پراختیایي بانک، "د اسيا پرمختیایي لړۍ لید 2014"، اپریل 2014، مخ 156.

د امنیت لګښتونه پرته له بهرنۍ اورد مهاله مرستې ناپایدار دي

د متحده ایالاتو کانګریس له 104 ملیارد ډالرو ډیر د افغانستان بیارغونې لپاره مختص کړي؛ نورو ډونرانو له ټولې نړۍ هم په ملیاردونو نورې پیسې اعانه کړې. سیګار پایله کوي چې د 2014 پای پورې، به متحده ایالاتو د افغانستان بیارغونې لپاره د انفلاسیون (پرسوب) د تنظیم شرایطو سره د مارشال پلان لاندې دوهم نړیوال جنګ وروسته د 16 اروپای هیوادونو باندې مصرف شوي بسپنو څخه ډیرې ژمنه کړي وي، مهم ټکي یې په 5 مخ کې وګورئ. د متحده ایالاتو د کمک هڅې حجم — له 2002 مالي کال راهیسې له مختص شوي 104 ملیارد ډالرو څخه نږدې 62 ملیارد ډالر — د افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) رامنځته کیدو او ملاتړ باندې مصرف شوي. د ANSF وسنی مجاز حد 352,000 دی. د دې د پیاوړي کولو لګښت کمولو لپاره، د شمالي اتلانتیک تړون سازمان (ناټو) پلان لري چې تر 2017 پورې دا ځواک 228,500 ته راکم کړي، که چېرې امنیتي وضعیت اجازه ورکړي. د دې راکم شوي ځواک کلنی اټکل شوی لګښت 4.1 ملیارد ډالر دی. ناټو تمه لري چې د 2015 په پیل کې افغان حکومت لږترلږه د دې لګښت 500 ملیون ډالر په کلني توګه مصرف کړي. په هرصورت، د دفاع وزارت (DOD) خورا اخرنی پکار ګمارل شوي خپلواک ارزونو په وینا چې د بحري څیړنو لپاره مرکز (CNA) لخوا ترسره شوي، "په 2015 - 2018 احتمالي امنیتي چاپیریال کې ANSF د 373,400 شاخوا ټولټال امنیتي پرسونل ته اړتیا لري."⁷ CNA خبرداری

د سیګار 2013 بوي پلنیمونډلي چې د DOD پلان جوړاو چې د 771.8 ملیون ډالرو په ارزښت الوتکې واخلي، چې د دې Mi-17 چورلکو په څیر، افغانان یې نشي کارولی او ساتلی. د پلټنې راپور 13-13 وګورئ. (د جیروم گیوهزینګ لخوا د سیګار عکس)

د افغان فنډ ورکولو لگښتونه د مارشال پلان اصلي لگښت څخه ډیریري

د متحده ایالاتو د سوداګرۍ وزارت د اقتصادي څیړنو دفتر لخوا د GDP د کال پای قیمت دیفلاتر تطبیق کول د دواړه مارشال پلان او افغان بیارغونې فنډ ورکولو جریان ته دا پایلې ورکوي: د افغان بیارغونې "اصلي" یا د انفلاسیون تنظیم سره اختصاصات له 109 ملیارد ډالر ډیر کيږي، د مارشال پلان لپاره تنظیم شوي ټولټال 103.4 ملیارد ډالرو پروړاندې.¹³ د سیګار پایلې هم ښيي چې انګلستان ته په مارشال پلان کې ورکړل شوي اصلي ارزښت - د نن ورځې په ډالر شاخوا 24.7 ملیارد ډالر - د هغه بسپنو څلورمې برخې لږ دی چې د 2014 مالي کال په اوږدو کې د افغانستان بیارغونې لپاره مختص شوي.

یو حیاتي توپیر باید په نښه کړی شي: د افغان بیارغونې تمویل برخلاف، مارشال پلان د کوربه هیواد اردوګانو او ملي پولیسو جوړونې او پیاوړې کولو علاقه مند نه و. مګر د دوه کومک پروګرامونو د رښتوني ځواک تمویلولو پرتله کول په افغانستان کې د متحده ایالاتو مرستې هڅې اندازه روښانه کوي.

د انفلاسیون لپاره تنظیم شوی، د افغانستان بیارغونې لپاره د متحده ایالاتو مختصات د مارشال پلان ته ژمن شوي بسپنو ډیر شوي، د متحده ایالاتو مرستندویه پروګرام چې د 1948 او 1952 کلونو ترمنځ یې په ملیاردونو ډالر 16 اروپای هیوادونو ته د مرستې په حیث وړاندې کړل چې د دوهم نړیوال جنگ له ناخوالو بیرته راپورته شي. د لیکونکي لپاره یې نومول شوی، د بهرنیو چارو وزیر او د اردو پخواني جنرال جورج سي. مارشال، پلان د "متحده ایالاتو بهرنۍ پالیسی کې یو له ترټولو خورا کامیابه پروژه" ویلله.¹⁰ د کانګریس د څیړنې خدمت یو راپور وایی چې مارشال پلان په جون 1952 کې د مخارجو پای ته رسیدو مخکې مرسته لاسته راوړونکو ته شاوخوا 13.3 ملیارد ډالر ورکړي.¹¹ انګلستان یې ترټولو لوی لاسته راوړونکی و، چې 3.2 ملیارد ډالر ورکړل شوي.

دا د جزیې - ډالر مقدارونه د 2002 او 2014 مالي کلونو ترمنځ د افغانستان بیارغونې لپاره د کانګریس مختص شوي 104 ملیارد ډالرو څخه کم شوي لډې چې د انفلاسیون (پرسوب) اغیز یې له 1948 راهیسې تنظیم شوی.¹² پرتله کول یې تنظیم ته اړتیا لري: د مثال په توګه په 1950 کې یو ډالر په 2014 کې د 10 ډالرو د پیږد برابر و.

ورکوي چې "ژموږ د ارزونو پر بنسټ له 373,000 څخه لږ اندازه ځواک به د افغانستان د بی ثباتۍ خطر ډیر او د متحده ایالاتو پالیسی هدف بریا احتمال به کم کړي."⁸ CNA اټکل کوي چې 373,000 - قوي ANSF به هرکال د ثبات لپاره نږدې 5-6 ملیارد ډالر لگښت ولري.⁹ پدې کچه، که افغان حکومت حتی خپل ټول داخلي عواید د افغان اردو او پولیسو ثبات لپاره ډالۍ کړي، نو بیا به هم فقط د اړوند لگښتونو شاوخوا دریمه برخه ورکړی شي. ټول نور لگښتونه - هغه چې د ملګري کارمندانو او د سړکونو، ښوونځیو، روغتونونو، او نورو غیرنظامي زیربنا او پروګرامونو پرمخ ورو او ساتلو لپاره اړین دي - باید د نړیوالو ډونرانو لخوا ورکړل شي یا پریښودل شي، یوه غیرعقلانه پریکړه که حتی ممکن هم وي.

ANA ممکن دې ورتیا ونلري چې د ګرځنده ضربتي ځواک وسایط چې ورته ورکړل شوي وساتي. د پلټنې راپور AR-85-14 وګورئ. (د زچ روسنفلډ لخوا د سیګار عکس)

ثبات پرمختیا ګواښې

دا د پوښتنې وړ ده چې ایا افغان حکومت کولی شي ډیری غیر امنیتي بیارغونې پروګرامونه ملاتړ کړي لکه د روغتیا، ښوونې، او اقتصادي پراختیا سیکټورونو کې. د ډیری پروژو لپاره رامنځته کړی شوي د برخو او سونتوکو اړتیاوې دي چې افغان حکومت یې نشي برابرولی او تخنیکي مهارتونه چې افغان وزارتونه یې نه لري. لدې کبله، د متحده ایالاتو جوړ شوي ښوونځي او روغتیایي ودانۍ ډیری وختونه په کارمندانو نه شي مجهز کیدی. لدې علاوه، ځینې ودانۍ خرابې شوي؛ نورې یې د دوی نومول شوي اهدافو لپاره ناخوندي، نامکمل، یا ناکافي دي.

سیګار تایید کړي چې DOD، د نړیوالې پراختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره (USAID)، د بهرنیو چارو وزارت، او د متحده ایالاتو نورو ادارو تل افغان ادارو سره مشوره نده کړې کله

چې بې پروگرامونه یا پروژې پلانونې یا د ثبات لپاره د دوی مالي او عملیاتي ظرفیت. د سیگار او نورو ادارو څار لکه څنګه چې د سیگار دې او مخکینیو درې میاشتنی راپورونو د “سیگار څار” او “د نورو ادارو څار” برخو کې شرح شوي، ډیری مثالونه وړاندې کوي. د غیرامنیتي بیارغونې پروگرامونو د ثبات څرنګوالي په اړه پوښتنه غږیدو مستحق ده ځکه چې د ډونر په مرسته د افغانستان درند اتکا د هیواد لپاره لوی خطر له ځانه سره لري. نړیوال بانک خبرداری ورکوي، “د پلان شوي کچو څخه د ډونر د مرستو هر ډول کمول د فقر کمولو، دندې رامنځته کولو، او خدمت وړاندې کولو کې به د پروگرامونو له لاسه ورکولو پایله ولري.”¹⁴ په هر صورت، د افغان ژوند دې او نورو برخو کې وده، د بلواګرۍ ضد ستراتیژۍ اصلي برخه ده چې په بدیل توګه د لوی امنیتي ځواک لپاره د افغانستان اړتیا کمولو هدف لري.

ممکن د ډونرانو ملاتړ ضعیف شوی وي

په 2010-2011 کې د بیارغونې هڅو په څوکه کې، د نړیوال بانک ټولټال ملګري او امنیتي اټکل شوی کومک د افغانستان GDP شاوخوا ته ورته ډیر و، چې ګټې یې چمتو کولې مګر په ورته وخت کې یې جاني عوارض درلودل لکه “فساد، د تحویلی، پرې او موازي سیستمونه، د مرستې ضعیف مؤثریت، او ضعیف حکومت.”¹⁵

له هغې راهیسې مرسته راټیټه شوې، مګر نړیواله ټولنه چا چې په 2013 کال کې د هیواد ملي بودیجې له 60% ډیره برخه وپوښله اوس یې هم د هیواد د GDP تر 7.7% مساوي “مالي تشه” وپوښله.¹⁶ په هر صورت، د بیارغونې ډیری هڅې “له بودیجې هاخوا” دي چې د ډونر تمویل شوي پروگرامونه او پروژې وړاندې کوي چې افغان حکومت یې نه کنټرولوي یا تمویل کوي.

لکه څنګه چې ډونران ژمن دي چې د افغان مرستې ډیری برخه د مستقیم بودیجې له لارې یا په ساده ډول یې د افغان ترکنټرول لاندې پروژو ته ولېږدول شي، په بودیجې فشار به ډیر شي. IMF او نړیوال بانک په “محافظانه توګه” اټکل کوي چې د دا ډول ډونر – تحویل شوي پانګې ذخیږې افغان ساتنه — سرکونه، ودانۍ، د منفعت زیربنا، تجهیزات، او داسې نور — به د افغانستان د GDP تر 15% پورې لګښت ولري.¹⁷ په افغان بودیجې د دا ډول لګښتونو ملاتړ کول پرته د ډونر ملاتړ څخه به د GDP د حکومت عوایدو دوه چنده برخه اړ وي، یوه لویه ننگونه.

افغان حکومت د 2013 او 2020 کلونو ترمنځ په کلني ډول د پراختیا – مرستې 3.9 میلیارد ډالر اټکل کړی.¹⁸ په ډیری نړیوالو کنفرانسونو کې، متحده ایالاتو او نورو ډونرانو ژمنه کړې چې تر 2025 پورې د “بدلون لسیزې” په اوږدو کې به مرستې ته دوام ورکړي، په کوم وخت کې چې تمه کیږي افغانستان له مالي پلوه خود کفا شي. په بدل کې افغانستان د ډونر نورې مرستې لپاره د ټوکیو خواږخیز حساب ورکونې کاري چوکاټ (TMAF) لاندې د یوه شرط په حیث منل شوي معیار پوره کولو ژمنه کړې.

د غیر امنیتي پروژو پیاوړي کول، لکه د DOD دې تمویل شوي سیرک په څیر، کولی شي د افغانستان د GDP تر 15% پورې لګښت ولري. خانګرې پروژه 14-72-SP وګورئ. (د ایساف عکس)

د بیارغونې نوي خبرونه

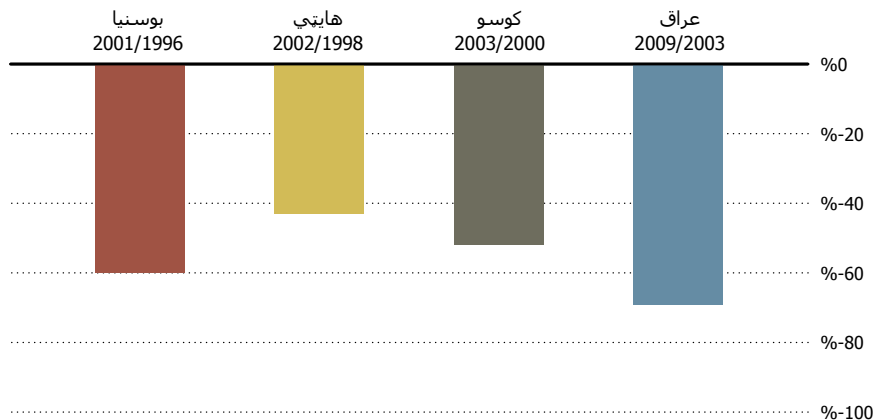
په هر صورت، د TMAF معیارونه د کابې کرښه نده. USAID سیکار ته پدې ربع کې خبر ورکړی چې د TMAF پراساس اړین د "سخت تحویل کیدونکي" پرواندي د افغان ودې تازه کول په جنوري 2014 کې دریدلي دي. متحده ایالات او نړیوال شریکان یې د TMAF راتلونکي پلي کیدني لپاره د اهدافو نوې لړۍ رامنځته کوي چې د ټاکنو وروسته نوي حکومت سره به پرې خبرې وشي. د USAID په وینا، د دې نوي اهدافو نهایی کولو پروسه به احتمالاً د افغانستان په اړه نړیوال کنفرانس کې دوام وکړي چې په ازمایښتي توگه د نومبر لپاره په لندن او پيلي 2015 کې پلان شوی.¹⁹

حتی که افغانستان د کومک اوسني او راتلونکي معیارونه پوره کړي، نو نړیوال ژمنتیا په لازم ډول ندي تضمین. د نړیوال بانک او افغان مالي وزارت لخوا یو گډ پریزنټیشن یادښت کوي چې، "تجربه وړاندیز کوي چې د نړیوالو ځواکونو وتل ملکي مرسته راکموي، د اقتصادي ودې، مالي ثبات او خدمت وړاندې کولو په مفهوم."²⁰ په کابل کې میشت د افغانستان د څیړنې او تحلیل واحد د لویدیز ځواکونو د وتلو وروسته د لانورې مرستې کمښت وړاندوینه کوي — د جاني عوارضو پشمول "د پانگې وتل، د پانگوونې لپاره لوړ خطرات، او د اقتصادي ودې پرمخ وړونکو راپرځیدل لکه بیارغونه، لوژستیکونه، او ټرانسپورټیشن."²¹ په تاریخ ترسیم، د ستراتیژیک او نړیوالو مطالعو لپاره د مرکز ډاکټر انتوني کورډیسمن یو لړ سلايدونو ترتیب خپور کړی چې په شکل 1.2 کې یې لنډیز وړاندې شوی، چې په عراق (منفي 69%)، کوسو (منفي 52%)، هایتی (منفي 43%)، او بوسنیا (منفي 60%) کې د بهرني ځواکونو کمیدو په تعقیب پراختیایی مرسته کې کموالی ښیي.²²

شکل 1.2

د سرتیرو کمیدو وروسته د نړیوالې مرستې کمښت

د کمښتونو څخه وړاندې کال سره پرتله

سرچینه: انتوني کارډیسمن، د نړیوال او ستراتیژیک مطالعاتو مرکز، "افغانانو ته د ټاکنو وروسته ننگونې لیرد: 2014-2015"، د سلايد لړۍ، 5/18/2014، سلايد 6.

د پرته له پام اعلامات، پریکړې او د مرستې مخارج په سیاسي او جیوسیاسي شرایطو کې د بدلون لپاره حساس دي. د مرستې ژمنې نورې نو د مرستې شرایطو معیارونو پوره کولو څخه د کابینې کرښې ندي. لکه څنگه چې د سرتیرو وتل گړندي کیږي، په ډونر هیوادونو کې عامه اند کولی شي قانون جوړونکي د مرستې بیرته پرې کیدو ملاحظه کولو ته وهڅوي. په متحده ایالاتو،²³ انگلستان،²⁴ او جرمني²⁵ کې سروی گانو موندلې چې د افغانستان ماموریت او په عموم کې د پولو هاخوا مداخلو سره پراخه بی میلی یا د علاقې نه درلودل و. په هر حالت کې، د افغان مالي وزارت یو راپور په 2013 کې وایی چې ”یوازې یو څو ډونران وړ دي چې تر 2017 او لدې هاخوا د مرستو د جریان وړاندوینه وکړي.“ ”نور یې د هغوی کلني بودیجه ای پروسې متحمل دي او د دې وړ ندي چې په راتلونکي کې د دوی د مرستې د ټاکلو روښانه نښه چمتو کړي.“²⁶

ورکړل شوي احتمالات چې افغانستان به د ټوکیو کنفرانس مرستې د شرایطو معیارونو څخه د ځینې پوره کولو کې پاتې راشي یا ځینې لوی ډونران به د دوی پلانونه اصلاح کړي، یا دواړه، پوښتنه دا ده چې ایا افغانستان لدې ډیرڅه کولی شي چې د خپل عاید اړتیاوې پوره کړي.

ولې د افغانستان کورني عوایدو راتپلول دومره ټیټ دي؟

IMF پدې وروستیو کې په نښه کړي چې ”افغانستان د نړۍ تر ټولو ټیټ داخلي عاید راتپولوو څخه یو دی، په 2006-13 کې د GDP شاوخوا 9 سلنې اوسط سره چې د ټیټ عاید هیوادونو شاوخوا 21 سره پرتله شوی.“ په دلایلو کې یې چې IMF ویلي، ”د پیل یو خورا ټیټ ټکی، ټیټ اجابت، نوي مالیه سره مخالفت، او د مالیه محدود شوې لړۍ“ شامل دي.²⁷

د افغانستان د مالي هڅې ټیټه کچه یوه ستونزه ده. د اسیا پراختیایی بانک په وینا، په اسیا کې د پرمختیا په حال کې هیوادونو اوسط حکومتی عواید په وروستي کلونو کې د GDP نسبت 17.8% و د افغانستان د مالي هڅې تقریبا دوه برابره.²⁸ د لندن د اقتصاد ښوونځي اقتصاد پوهه اعتشام احمد پدې کال کې د پرمختگ په حال کې ”24 هیوادونو گروپ“ ته یوه پاڼه وړاندې کړې چې پکې وایی هغه هیوادونه چې د GDP له 10% څخه ټیټ عواید راتپولوو ”به د زیربنا یا د برخو لپاره یې د لږترلږه عامه پانگوونې ته ممکن ناکافي سرچینې ولري، پشمول د ښوونې او R&D، په بیله بیا د عملیاتو او ساتنې لپاره.“²⁹

بې له شکه افغانستان په نړۍ کې یو له تر ټولو غریب هیواد په حیث د ټیټ پیلې ټکي څخه پرمخ ځي. مگر مالي هڅه د تناسب مسله ده، نه مطلقا. تر 2012 پورې، CIA اټکل کړي و چې افغانستان GDP ته د مالیه او نورو عوایدو 207م ټیټ نسبت درلود. د نړۍ د 2013 اوسط 30.3% و؛ د متحده ایالاتو فدرالي مالیه/GDP نسبت، د ټولنیز امنیت او ورته مالیه په حساب کولو سره، 22% و.³⁰

مالیات د افغانستان په څیر هیواد کې یوه روښانه ننگونه ده، د یوه قوي مرکزي حکومت د سنت نه شتون سره، په لویه کچه کلیوال کاري ځواک، لوی غیررسمي اقتصاد، او د محدود ظرفیت لرونکي وزارتونه. بیا هم، د GDP ویل شوی کوچنی سهم د افغان کورني عوایدو لپاره ممکن پوښتنې راولاړې کړي چې ایا د هیواد مالي هڅه په کافي توگه قوي ده، او نورې ”تشې“ چې IMF ایښي، له اوسني مالیاتي قوانینو څخه نومول شوې گټې ته پرې کیږي.

د سیکار 2014 یوې پلټنې ډیری ننگونې
موندلې چې د پولو تیریدو څخه د گمرکاتو عواید به محدود کړي، لکه دا یو چې دلته لیدل شوی، د افغانستان لپاره د عاید یوه پیاوړې سرچینه. د پلټنې راپور AR-47-14 وگورئ. (د مارتین ویلسن لخوا د سیکار عکس)

د گردیز روغتون، چې دلته د جوړیدو په حال کې ښودل شوی، د کاروونې او ساتنې کلنی لګښت یې د افغان حکومت لخوا ټینګښت ته ډیر لور دی. د تفتیش راپور IP-6-14 او د پلټنې راپور 9-13 وګورئ. (د سیګار عکس د لیز پېدرسن په واسطه)

لکه څنګه چې DOD کانګریس ته راپور ورکړی، "فساد، د پروګرام غیرمؤثر نظارت کول، په ټولو کچو کې د بودیچې کمښت، د عاید رامنځته کولو ناتوانی، او د عامه مالي مدیریت محدود ظرفیت د [افغان] ملي حکومت لپاره مداوم ایت دي." ³¹ د دې کریدیت ته، د افغان مالي وزارت ویب پاڼه پیژني چې دا ستونزې شتون لري: "د مهارت کچې ټیټې دي. د مالي چارواکو سیستمیک فساد د مالي راتلونکي ټولولو لپاره یو جدي ګواښ دی.... د مالي اداره کولو لپاره میتودونه، سیستمونه او کاري طریقې ناکافي دي او د مدرن مالي اداره کولو طریقې نه منعکس کوي.... د مالي قوانینو اجابت ټیټ دی." ³²

د افغانستان اقتصادي او نهادي ضعفونه هم د منځنۍ او اوږدې مودې لپاره ستونزې پرمخ ږدي. دا د حکومت هغه لري لیدونه په شا تښوي چې له مخې یې تر 2016 پورې د GDP 15% او 2025 پورې 19% کورني عواید د تولید ډیرولو د TMAF اهدافو پوره کول دي. نړیوال بانک وايي، "په عاید کې اوسنی کمښت نه یوازې اوږدمهاله مالي ثبات ته خطر دی بلکه د TMAF د اهدافو لاسته راوړو ته هم خطر پرمخ ږدي." ³³ د TMAF اهدافو لاسته راوړو کې ناکامیدل کولی شي ډونر د مرستې پرې کولو ته منحرف کړي، چې نور هم د مالي ثبات ستونزه ژوره کوي.

څه باید وشي؟

که چېرې افغانستان ونشي کولی نور د ایتلاف پرسونل شتون څخه اقتصادي انګیزه باندې تکیه وکړي او نشي کولی وګڼي چې د ډونر مرسته به مناسب وي چې خپلې اړتیاوې ترې تمویل کړي او د بې له بودیجې ډیری پروژې واخلي، نو څه کولی شي؟ د افغانستان لپاره د IMF د ماموریت مشر په می 2014 کې واضح کړل چې د عوایدو ډیروولو لپاره د حکومت ستراتیژي څلور ستنې لري:³⁴

- د ماليې پرمختللی اجابت
- د ورډیرشوي ارزښت مالیه (VAT) پلي کول
- د افغان کان کیندنې سیکتور ته وده ورکول
- د VAT برسيره نوي ماليو تحمیل کول

د مالیه پرمختللي کول یو وړ مقصد دی، مګر دا ډول هڅې به وخت ونیسي، او دا چې د مالیه اوسني افغان قوانین دا د GDP له 10% نه ټیټ راوړي، چې شاید یوازې په حاشیه ای ډول ماليې وزارت ته جریانات ډیر کړي.

افغانان د عاید رامنځته کولو لپاره په کان کیندنه پورې لوی امیدونه تړي، ځکه چې دلته ډیری لږ ښه بدیلونه ورته شتون لري. لکه څنګه چې نړیوال بانک افغانستان مشاهده کوي، “د ښوونې کچې خورا ټیټې دي او د تولید سیکتور لا د رامنځته کیدو په حال کې دی (د اندازې او ظرفیت له پلوه) ترڅو د ګام په ګام جوړښتي بدلون کلاسیک بیلګې تمه وشي په کوم کې چې طبیعي سرچینې پورې تړلی اقتصاد د واکنده تولید او خدماتو په واسطه متنوع او تولیدي اقتصاد ته اوړي.”³⁵

د کان کیندنې نوي قانون وضع کول د TMAF له کلیدي معیارونو څخه یو دی چې کولی شي افغانستان ته د نړیوال کومک راتلونکې کچې اغیزمنې کړي. افغان پارلمان پدې وروستیو کې د کان کیندنې نوي قانون تصویب کړ، خو وضع شوی ندی. په هرصورت، لکه څنګه چې دا مهال لیکل شوی دی، د نوموړي قانون توضیحات ممکن اوس هم پانګوونه وټروي او د نړیوال سوداګرۍ سازمان (WTO) معیارونه پوره نکړي — یو بل لوی مشکل ځکه چې WTO ته رسیدنه هم د افغانستان لپاره د TMAF یو معیار دی.³⁶

حتی که نوی قانون پرځای وي، داسې بریښي چې د راتلونکي کلونو لپاره د کان کیندنې سیکتور ډیر لږ احتمال لري چې باثبات عواید رامنځته کړي. د کان کیندنې څخه د نړیوال بانک طرح شوي حکومتي عواید “په پیلې 2020 کې د GDP تر 2-4% رسیدلی شي.”³⁷ په هرصورت که دا طرح عملي شي دا به بیا هم د افغانستان اوسنی یا راتلونکی د مستقیم بودیجې تشه ډکه نکړي.

د صادراتو نور امکانات لږ ژمن دي. په واقعیت کې د افغانستان صادرات د متحده ایالاتو د نظامي راتګ څخه مخکې په 2001 کې د 837 ملیون ډالر لوړوالي څخه په 2013 کې 414.5 ملیون ډالرو ته راټیټ شوی، نو د عاید احتمال یې هم لږ دی. اساسي صادرات یې ګالی او قالینې، وچې میوې، او طبي بوټي دي.³⁸ CIA دې لیست کې اپیوم او قیمتي ډبرې هم شامل کړي.³⁹ مګر اپیوم او ورته توکي د قانوني اقتصاد برخه ندی، او قیمتي ډبرې په اسانۍ سره قاچاق کیږي، نو حکومتي عاید کې د دې توکو برخه محدوده ده. د IMF ثبات لوړولو لیست کې د حکومتي عوایدو رامنځته کولو لپاره د لنډمهال لیدونو غوره توکي د ورډیرشوي ارزښت مالیه، یا VAT دی.

یو VAT څه کوي؟

VAT، د متحده ایالاتو څخه بهر د مالیاتو یو عام شکل، په لویه کچه د پلور مالیاتو په څیر کار کوي، چې د مالیه شوي توکي یا خدمت پیروونکي باندې وي. دا د پلور مالیاتو څخه پدې کې توپیر کوي چې د تولید په هره مرحله کې پرې مالیه وضع کیږي. د مثال په توګه، لکه څنګه چې په شکل 1.3 کې ښودل شوي، د تختو یو شرکت VAT د فرنیچر جوړونکي ته په خپل پلور کې وضع کوي، چې دا بیا VAT د فرنیچر پلورنځي باندې وضع کوي، چې دا بیا په نهایت مصرف کونکي دغه VAT وضع کوي. هر پلورونکی په پروسه کې خپل د VAT رسید حکومت ته ارجاع کوي — منفي هغه VAT چې د په خپل پیرو وړکړی. پدې لاره کې، حکومت یوازې اقتصادي "ورډیر شوی" ارزښت د دې سوداګرۍ پروسې په هره مرحله کې مالیه کوي.⁴⁰

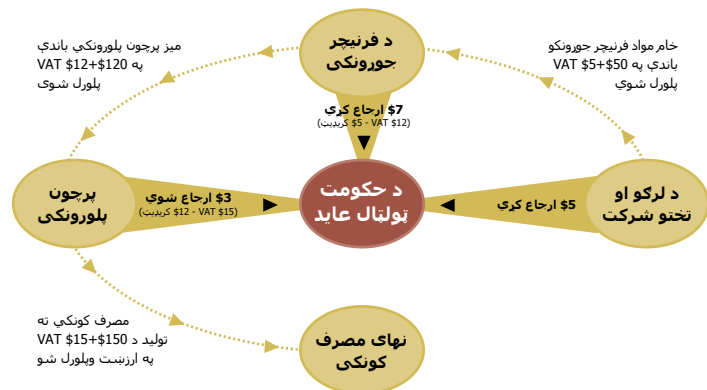
د مالیې وړ لیردونو لړۍ VAT ته لږترلږه د سنتي پلور مالیې باندې د حکومتي لید پلوه، ګټور وي: دا په هره مرحله کې د لیرد یو ثبت رامنځته کوي، چې دا د هغه خلکو لپاره ستونزمن کوي چې مالیاتو څخه سرغړوي.

په افغانستان کې د VAT رامنځته کول به نه یوازې د مالیه پالیسي کې لوی بدلون لپاره مهم وي، بلکه د لوی مقدار عاید قوي رامنځته کونکي په حیث: VAT د اروپایي ټولنې غړي هیوادونو نږدې دریمه برخه عواید جوړوي، او د اروپایي ټولنې یوازینی تر ټولو لوی عایداتي سرچینه ده.⁴¹

افغان پارلمان د IMF سره، څوک چې د افغانستان لپاره د غزول شوي کریډیټ اسانتیا ساتي، په 2014 کې د VAT قانون معرفي کولو کې موافق دی.⁴² د افغان پارلمان دواړه جرګو پدې پسرلي کې د VAT مسؤده تصویب کړه، مګر په نهایت راپور کې یوه ګډه مسؤده د ګډ کمیسیون ناستې ته په تمه ده چې توپيرونه یې سره جوړکړي شي.⁴³ IMF راپور ورکوي چې نوموړې مسؤده د مخالفت سره مخ ده، د نهایت تصویب نیټه یې معلوم نده، او پلي کول یې کیدی شي د تصویب څخه یو کال وروسته پورې وخت ونیسي.⁴⁴

شکل 1.3

د ارزښت وراضافه شوي مالیه څنګه کار کوي

یادښت: 10% VAT د توضیح اهدافو لپاره په غاړه اخلی.

سرچینه: د GAO شهادت GAO-11-867T، ارزښت وراضافه شوي مالیه: د متحده ایالاتو لپاره احتمالي درسونه د نورو هیوادونو له تجربو څخه، 7/26/2011، مخ 3.

په هر صورت، که چیرې افغانستان د VAT په رامنځته کولو کې بریالی کيږي، بیلابیل دامونه کولی شي چې د کابل عوایدو په ټیټ سهم پایله شي له هغه څه چې طرح شوي.

آیا VAT کولی شي افغان مالي ثبات تقویت کړي؟

افغان مالیه وزارت د VAT لپاره لورې تمې لري. د دې د لومړۍ ربع اخرنی راپور د VAT مالیه کمپیوټري ماډل پایلې وړاندې کړي: “د قیمت په کلي کچه د جزیی ډیروالی له امله به ټولټال د عاید ټولولو کې 23% او خالص داخلي تولید کې تر 1.3% ډیروالی راشي.”⁴⁵ دا په حقیقت کې د کابل عایداتو د پام وړ تقویت وي، په هر حال خپلې اوسنۍ بودیجه کې د مالي تشې ډکولو لپاره که حتی دا د کان کیندنې عاید – تمې سره هم یو کړی شي، نو کافي به نه وي. په هر صورت هغه نور هیوادونه چې VAT تجربه کوي، ډیری دلایل رابرسیره کوي، چې ولې به ریشتونې پروسه د حکومت امید او کمپیوټري ماډل طرحې څخه ټیټه وي. اروپای کمیسیون په نښه کوي چې غړي هیوادونه د VAT عواید راتولوي “له تیوریکي پلوه ټاکل شوي عاید څخه ډیر ټیټ” د پراخه معافیتونو، د نرخونو هدف شوی کموالي له امله، او “په مالیه ټولونې کې لوی تشه” (مثلا درغلي او له مالیه ورکولو ډډه).⁴⁶ بی له شکه چې افغان حکومت کولی شي د معافیتونو په ورکولو د VAT ضعیف کولو او پیچلي کولو انتخاب ونکړي، مگر دا انتخاب کولی شي د هلې ځلې د نهادونو ازارولو سره ولري، پشمول د قطعی شویو گټو.

اجابت یې ننگونه کیدی شي. په متحده ایالاتو کې، د حکومت حساب ورکوونې دفتر (GAO) کانگریس ته وویل چې د VAT په ستونزو کې نادرست سوداګري شاملیدی شي چې VAT راتول او بیا ورک شي، هغه شرکتونه چې د VAT ارجاع کولو څخه مخکې ناکامیږي، هغه سوداګر چې د VAT له لګښت څخه خلاص نقدي قیمت او پلور لږ راپور کوي، هغه خلک چې د VAT جعلی رسیدونه رامنځته کوي ترڅو یې بیرته لاسته راوړي، او سوداګر چې د ټیټ VAT ورکولو لپاره رده بندي غلط راپور کوي.⁴⁷ د اروپای اتحاديې غړي د VAT اداره کولو کې اوږدې تجربې درلودو سره بیا هم د دې په راتولولو کې ستونزې لري.⁴⁸ دوی یوازې ندي. د پرمختګ په حال کې هیوادونه لکه هند، بنگله دیش، ازبکستان، او نیپال څوک چې VAT کاروي د لا لوی ننگونو سره مخ دي. بنگله دیش هلې ځلې کړي چې د خپل اقتصاد لوی غیر رسمي سیکټور باندې مالیه وضع کړي.⁴⁹ پاکستان د معافیت له حده ډیرې ستونزې لري او د جعلی رسیدونو لخوا ملاتړ کیدونکي غوښتنې بیاورکوي.⁵⁰ افغانستان چیرې چې، بریښنا، کمپیوټري او سواد لانور هم په ټیټه کچه دي، به د دې اجابت په پلي کولو کې لا ډیر مشکل ولري. د نړیوالې پراختیا لپاره د انګلستان اداره (DFID) د نږدې £20 ملیون پاونډ په ارزښت مالیه اداره کولو پروژې یوې برخې په حیث د VAT لپاره د افغانستان چمتو کیدو سره کومک کاوه. د دې د پروژې خورا اخرنی کلنۍ بیاکننه کې، DFID وایی “به د نوي عاید جریان معرفي کول وړاندې کړي مګر ممکن د درغلی نوي خطرات هم معرفي کړي،” او د “کاروونې، اجابت او مخابراتو په برخه کې یوشمیر د پام وړ ننگونې” وړاندوینه کوي چې که افغانستان VAT پلي کړي.⁵¹

نو بیا، لري لید څه دی؟

ولسمشر کرزي او فغان قانون جوړونکو هلاب

خلب کړي چې د ډونرانو مرستې معیارونه پوره کړي پداسې حال کې چې د کورني عوایدو د لوړوالي په لټه کې دي. (د اروپا آزاده راډیو/د آزادي راډیو عکس)

د افغانستان مالي ثبات د بیلابیل لاملونو اغیزمن کیدی شي پشمول د اقتصادي ودې، قانوني او تنظیمي کاري چوکاټ، د بلواکړۍ موده او اغیز، د بهرني ډونرانو لخوا د مرستې پریکړې، وزارتونو ظرفیت، د غیرقانوني اقتصاد پروړاندې پرمختګ، او د مالیاتي قوانینو سره د ښاریانو اجابت. په هرصورت د دې لاملونو ترپایه شتون، اجماع یا کلي نظر چې د DFID نتیجه گیری کې دی “افغانستان د مالي ثبات لاسته راوړو څخه ډیری کلونه لري دی”⁵² او د IMF اند دا دی چې مالي ثبات “اضافي اصلاحاتو ته اړتیا لري او ممکن له یوې لسيزې ډیر وخت ونیسي.”⁵³ بدبختانه، وخت او د ډونر معیارونه پر افغانستان فشار راوړي. DOD راپور ورکوي چې په “2021 پورې تمه کېږي کورني عواید یوازې د طرح شوي مخارجو 35 سلنه وپوښي. د عایدو کمښت به افغانستان د هغه عامه خدماتو وړاندې کولو په برخه کې انتخاب کولو کې مشکل رامنځته کړي چې دا یې وړاندې کوي، د امنیت، روغتیا او ښوونې خدمات، زیربنا پروژې او ساتنو لپاره د لګښتونو بیلانس کول.”⁵⁴ شدید کمول یا په ناسمه د کمولو ډیرولو بیلانس کولی شي د اقتصادي ودې، حکومت مشروعیت، او د بلواکړۍ ضد هڅو لپاره ناخوښې پایلې ولري. د افغانستان اوسني اقتصادي او سیاسي فشارونو، مالي ننگونو، او د ډونر راتلونکې مرستې د سکوپ او مدت په اړه بې اطمیناني په ملاحظه کولو سره، د امریکا قانون جوړونکي او پالیسي جوړونکي ممکن وغواړي چې د مناسب ګامونو اخیستل ملاحظه کړي ترڅو شریک نهادونه لکه د بهرنیو چارو وزارت، DOD، او USAID ډاډمن شي:

- له نږدې د نورو ډونرانو سره ښکېل شي چې د همغږي شوي هڅې اهمیت باندې تاکید او د مرستو جریان کې د لوی یا جدي بدلونونو مخه ونیسي
- د پیسو مینځلو، فساد، ګمرکي عوایدو انحراف، او نورو “تښو” مخنیوي لپاره هڅو کې د افغان حکومت ملاتړ ډیر کړي
- د افغان اقتصادي پرمختیا ارتقا لپاره د مشورتي خدماتو ډیرولو ترڅو هغه مالي سستي لري چې د نړیوال شتون کمښت په واسطه رامنځته شوي
- د افغانستان هڅو چې خپل ضعیف سوداګریز چاپیریال ته پرمختګ ورکولو لپاره ګامونه واخلي⁵⁵
- افغان وزارتونو ته د سناریو ماډل کولو، پروګرام لومړیتوب، او د تریاج تخنیکونو باندې د تخنیکي مشورې ورکول ترڅو په کمښتونو له پوهې سره او سیستماتیک پریکړې کولو کې دوی ته مرستندویه وي که چېرې کورني عاید او د ډونر مرستې د پلان شوي مخارجو پوښلو لپاره په مزمین ډول راولوېږي

لډې ګامونو یو یې هم د کانګریس لخوا نوی لوی تخصیصاتو ته اړتیا نلري. مګر دوی کولی شي چې د پام وړ سهم ورکړي که دوی د راتلونکي افغان حکومت عوایدو راپورته کولو سره مرسته کوي، د هغه ګامونو سره د خپل مالیه اساس پراخول ترڅو لوړ شخصي عاید او سوداګریزې ګټې په خوځښت کړي. د افغان زیربنا پانګوونې او عامه خدماتو لپاره د پیاوړي سهم جریان ډیرولو — او د مرستې کمښت څرنګوالي په صورت کې د ښې پریکړې کولو ظرفیت رامنځته کول — به د اوږدمهاله بیارغونې هڅې لاسته راوړنو خوندي کولو لپاره مهم اعانې وي.

”د [افغانستان څخه]، د متحده ایالاتو او ایتلاف
خواکونو د وتلو سره سره دلته زموږ دنده له پای
ته رسیدو خورا لرې ده. په پایپ لاین کې چې
تراوسه مصرف شوي نډي ولې نږدې 18 ملیارد ډالر
ورته مختص شوي، او د راتلونکو کلونو لپاره په
کلني ډول شاید نور له 6 څخه تر 10 ملیارد ډالر
ژمنه شوي، نو پدې سره د افغانستان بیارغونه اوس
هم باید د متحده ایالاتو مالیه ورکونکو او پالیسي
جوړونکو پورې اړوند وي.“

— ځانگړی عمومي مفتش جان اف. ساپکو

سیگار نظارت 2

د سیکار نظارت منځپانگې

18	سیکار د USAID او بهرنیو چارو وزارت بیارغنیزو هڅو نظارت باندې تصدیق کوي
20	پلټنې
33	تفتیشونه
40	ځانګړې پروژې
49	تحقیقات
59	پدې ربع کې د سیکار نور څارنیز فعالیتونه
63	د سیکار بودیجه
63	د سیکار کارکوونکي

تصویر په تیره پاڼه کې

کوره (ننرونه) د شین ډنډ هواک ډګر کې د سرخلاص سوزونکو اړخ ته بی کاره پرانته دي. د تفتیش راپور IP-81-14 وګورئ. (د جان دیتنګر لخوا د سیکار تصویر)

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

ورکړ شوي رسمي ويناوې

- بیانیه 14-65-TY: په افغانستان کې د USAID او بهرنیو چارو وزارت بیارغونیزو هڅو څار.

د پلټنې خبرتیا لیک

- د پلټنې خبرتیا لیک 14-80-AL: د افغان هوايي ځواک C-130 الوتکه

د کرنې بشپړې شوې پلټنې

- پلټنه 14-83-AR: د بهرنیو چارو وزارت ته د سیگار د وړاندیزونو دریز
- پلټنه 14-84-AR: د افغان ملي امنیتي ځواکونو د وسلو حساب ورکونه
- پلټنه 14-85-AR: افغان ګرځنده ضربتي ځواک وسایط

بشپړې شوې مالي پلټنې

- مالي پلټنه 14-74-FA: د پراختیا انټرنیشنل شرکت په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه
- مالي پلټنه 14-75-FA: د شیمونیک انټرنیشنل په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه
- مالي پلټنه 14-76-FA: د تیترا ټیک DPK په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه

بشپړ شوي تفتیشونه

- تفتیش 14-62-IP: د بغلان محبس: د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت ودانۍ سخت تخریب شوي حالت پراخه ترمیمي عمل ته اړتیا لري
- تفتیش 14-81-IP: د شین ډنډ هوايي ډګر: په سرخلاصې ژور ځایو کې د سوزولو کار د دفاع وزارت مقرراتو څخه سرغړونه ده
- تفتیش 14-82-IP: د ګرځک سیره او وچه څیره ای خونه: داسې بریښي چې د ودانولو کیفیت یې ښه وي، مګر نوموړې ودانۍ تر نن نیتې پورې نده کارول شوې

د ځانګړې پروژې بشپړ شوي محصولات

- ځانګړې پروژه 14-54-SP: د پوښتنې مکتوب: د ANP کرمې وسایط (کښتۍ)
 - ځانګړې پروژه 14-55-SP: د پوښتنې مکتوب: د نړیوالې هوساینې او پراختیا د محرمیت تړون
 - ځانګړې پروژه 14-56-SP: د خبرداری لیک: د IRD محرمیت تړون په اړه USAID ته خبرداری ورکول
- په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د سیگار څارونکي فعالیتونه

پدې ربع کې سیگار 30 پلټنې، تفتیشونه، د خبرتیا لیکونه او نور راپورونه خپاره کړل چې د 18.2 ملیارد ډالرو په ارزښت پروګرامونه یې وڅارل.

د فعالیت یوه پلټنه مشخص کوي چې د بهرنیو چارو وزارت د سیگار د پلټنې نږدې 75% وړاندیزونه په وخت سره او بریالۍ طریقه پلي کړي، چې د افغان بیارغونې فنډونو د درغلۍ، ضیاع او اختلاص خطر کموي. د فعالیت دوهمې پلټنې موندلې چې د افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) ضعیف ریکارډ ساتنې د دفاع وزارت (DOD) د وسلو نظارت وړتیا محدوده کړې وروسته له هغې چې ANSF ته ورکړل شي. د فعالیت بلې پلټنې موندلې چې ممکن افغان ملي اردو (ANA) د ګرځنده ضربتي ځواک وسایطو (MSFV) د ساتنې وړتیا ونلري چې ورته ورکړل شوي، او دا چې د امنیت محدود ملاتړ د DOD قراردادي له محافظت او روزنې وړاندې کولو مخه ونیوله چې پروګرام برخې په حیث ورکړه ورته شوې وه. پدې ربع کې، د سیگار مالي پلټنې د داخلي کنټرول عیبونو او ناجابتي مسلو د پایلې په حیث 2.5 ملیون ډالر تر پوښتنې لاندې لګښتونه پیژندلې. تر نن نیتې پورې د سیگار مالي پلټنو له 78 ملیون ډالرو څخه ډیر ترپوښتنې لاندې لګښت کې پیژندلې او 190,000 ډالر په غیرلیږدول شوي ګټه کې په وده شوي فدرال بسپنو.

یوه تفتیش د سیگار د تفتیش خبرتیا یو لیک تعقیب کړ چې په تیرې ربع کې د بغلان محبس ودانولو په اړه لیکلی و، او په نښه کړي یې دي چې د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت ودانۍ د جدي تخریب له امله پراخه ترمیمي کړنو ته اړتیا لري. دوهم تفتیش و موندل چې د متحده ایالاتو ځواکونو - افغانستان (USFOR-A) لخوا کارول شوي کورې به شین ډنډ هوای ډګر کې جوړې او په سمه توګه ولپړدول شوې، مګر میخانیکي مسایل د دې لامل شو چې دغه کورې په خورا ټیټ ظرفیت کار وکړي، چې دا د سرخلاصې هوا ژورو سوزونکو لامل شو. دریم تفتیش ټاکلې چې په ګریشک کې د سړې او وچې خونې ودانۍ کیفیت ښه بریښي، خو دا چې نوموړې ودانۍ تر نن نیتې نده کارول شوې.

د سیگار د ځانګړي پروژو دفتر د ANA ودانیو کې کارول شوي د سپری فوم انسولیشن سیستمونو د خونديتوب یوه بیاکتنه خپره کړه. ځانګړي پروژو ډیری لیکونه د لېږد ګډ امنیتي قوماندې - افغانستان (CSTC-A)، USFOR-A، نړیواله هوساینه او پراختیا (IRD)، د نړیوالې پراختیا لپاره د متحده ایالاتو اداره (USAID)، د متحده ایالاتو نیوي (بحري)، د افغانستان بیارغونه کې دخپل ډیری اجرائیوي وزارتونو او ادارو، د مسلکي خدماتو شورا، د دفاع قراردادیانو، د متحده ایالاتو د ګرهنې وزارت (USDA)، او DOD ته هم لیکلي. د پوښتنې دا مکتوبونه په پراخه اندازه موضوعات پوښي، پشمول د ډاډمن نړونونو، ګرځنده پیسې، سویابین پروګرام، رد شوي قراردادونه،

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

په ودانۍ کارول شوي سپری فوم خونديوتوب، د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهی صندوق (LOTFA) چې د افغان ملي پولیسو (ANP) معاشاتو ورکولو لپاره کارول شوی، د ANP گزمنې وسایط، د قراردادي پیژندل شوي غوره کړنې، د حقایقو راسپړلو محافظتونه، د کوچنۍ سوداگرۍ یو تړون چې د بیارغونې پریکړې کولو سره مرستې لپاره کارل شوی، د افغان سړکونو ساتنه، د کندهار د بریښنا تولید پلانونه، د متحده ایالاتو ورته ادارو په واسطه بیارغونې تمویل باندې د معلوماتو لپاره غوښتنه، او د انساني قاچاق تورونو په اړه پوښتنه.

د راپور ورکونې دورې په جریان کې، جرمني جریمې، جبرانونه، جریمې، مدني استوگنې، او او د سیکار روان تحقیق څخه متحده ایالاتو ته سپمول شوي پیسو مقدار شاوخوا 3 ملیون ډالر و. د سیکار تحقیقونو په متحده ایالاتو کې د دوه نیونو، درې جنایې معلوماتو، درې مدافع موافقو، او دوه محکومیتونو پایلې هم درلودې. په افغانستان کې، یو تورن نیول شوی، درې افغانان د نظامي ودانیو ته ننوتلو څخه منع کړی شوي، او د حکومت دوه قرارداديانو سره قراردادونه فسخه شوي. د سیکار تعلیق او مخنیوی پروگرام 16 افراد او 39 شرکتونه د تورونو پر بنسټ د تعلیق یا مخنیوي لپاره راجع کړي دي. تورونه دا دي چې دوی د 180 ملیون ډالرو په ارزښت قراردادونو پر اساس فعالیت کولو کې پاتې راغلي یا درغلي یې کړي.

سیکار د USAID او بهرنیو چارو وزارت بیارغیزو هڅو نظارت باندې تصدیق کوي

ځانگړی عمومي پلټونکی جان ایف. سایکو له GAO څخه د چارلس مایکل جانسن جی آر. سره یوځای د 2014 د جون په 10 د پارلمان د مخني ختیځ او شمالي افریقا فرعي کمیټې او د بهرنیو چارو کمیټې پروړاندې په افغانستان کې د USAID او بهرنیو چارو وزارت بیارغونیزو هڅو باندې وینا کوي. تر دې نیتې پورې د افغان بیارغونې لپاره مختص شوي شاوخوا 103.17 ملیارد ډالرو څخه، 17.53 ملیارد ډالر د USAID ته او 4.42 ملیارد ډالر د بهرنیو چارو وزارت ته ټاکل شوي. د 2014 د مارچ تر 31 پورې د متحده ایالاتو په واسطه بیارغونې بسپنو کې مصرف ته پاتې مختص شوي 18 ملیارد ډالرو کې هم نږدې 7 ملیارد ډالر د بهرنیو چارو وزارت او USAID له لارې دي.

سوپکو فرعي کمیټې ته وویل چې په افغانستان کې د څار کم شوی لاسرسي د بیارغونې بسپنې خطر کې اچوي. سیکار اټکل کوي چې د 2014 د دسمبر پورې به د هیواد له 20% څخه لږه برخه د متحده ایالاتو د څار ملکي پرسونل ته د لاسرسي وړ وي، له 2009 راپدېخوا د 50% څخه ډیر کموالی. دا حیاتي کار دی چې ترنن نیتې پورې د متحده ایالاتو لخوا شوي تاریخي پانگوونې او نور په ملیاردونو چې باید په بیارغونه کې مصرف شي، محافظت لپاره د نظارت چمتو کولو دوام ته یوه لار ومومو.

سوپکو په افغانستان کې د USAID او بهرنیو چارو وزارت د بیارغونیزو هڅو پروړاندې د "لور خطر پنځه ساحې" په گوته کړې: ثبات، فسا، د تاریاکو ضد، د مستقیم بودیجې مرسته، او د قرارداد مدیریت او نظارت.

د ځانگړي پروژې بشپړ شوي محصولات (دوام لري)

- ځانگړې پروژه SP-14-57: د پوښتنې مکتوب: د LOTFA UNDP څار
- ځانگړې پروژه SP-14-58: د پوښتنې مکتوب: د مسلکي خدماتو شورا
- ځانگړې پروژه SP-14-60: د پوښتنې مکتوب: د IRD د حقایقو راسپړلو محافظت ځواب
- ځانگړې پروژه SP-14-61: د معلوماتو مکتوب: د ANP د گرځنده پیسو پیلوټ پروگرام ځواب
- ځانگړې پروژه SP-14-63: د پوښتنې مکتوب: د SBIR مطالعه
- ځانگړې پروژه SP-14-64: د پوښتنې مکتوب: د USAID تمویل شوي سړکونو ساتنه
- ځانگړې پروژه SP-14-66: د پوښتنې مکتوب: د ANP گزمنې کښتو پوښتنې ته د CSTC-A ځواب
- ځانگړې پروژه SP-14-67: د پوښتنې مکتوب: د ANP گزمنې کښتو ځای په ځای کول
- ځانگړې پروژه SP-14-68: د پوښتنې مکتوب: د کندهار د پلین حل
- ځانگړې پروژه SP-14-69: د پوښتنې مکتوب: د سویابین پوښتنې ته د USDA ځواب
- ځانگړې پروژه SP-14-70: د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع په کارگمارنې قرارداد
- ځانگړې پروژه SP-14-71: د پوښتنې مکتوب: د بیارغونې پروگرام معلوماتو لپاره غوښتنه
- ځانگړې پروژه SP-14-72: د پوښتنې مکتوب: د DOD تمویل شوي سړکونو ساتنه
- ځانگړې پروژه SP-14-73: د پوښتنې مکتوب: د USAID ردشوي قراردادونه
- ځانگړې پروژه SP-14-77: بیاکنته: د ANA ودانیو کې د سپری فوم انسولیشن خونديتوب
- ځانگړې پروژه SP-14-78: د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع په کارگمارنې قرارداد

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

ورکړ شوې رسمي ویناوې

• بیانیه 14-65-TY: په افغانستان کې د USAID او بهرنیو چارو وزارت بیارغونیزو هڅو څار.

لومړۍ ننګونه، ثبات دې حقیقت ته راجع کیږي چې افغانستان حکومت په اسانۍ نشي کولی هغه مالي او عملیاتي بار باثبات کړي چې بیارغونې ورپه برخه کړي. هره نوې پراختیای پروژې چې USAID یا د بهرنیو چارو وزارت یې فنډ ورکوي د عملیاتو او ساتنې لګښتونه یې ډیریري، چې دا د افغانستان عملیاتي بودیجې باندې فشار اچوي. د مثال په توګه، سیکار راپور ورکړی چې USAID یو روغتون جوړ کړی چې کلني عملیاتي لګښتونه به یې د 611,000 ډالرو څخه 1.1-2.1 ملیون ډالرو ته وخیږي، او بل چې کلني عملیاتي لګښتونه به یې له 98,000 ډالرو څخه 587,000 ډالرو ته وخیږي. دا هغه مخارج دي چې د افغانستان عامې روغتیا وزارت یې احتمالا نشي پوښلی، او دا چې نه USAID او نه هم افغانستان حکومت د دې پوښلو لپاره بسپنې ټاکلي.

دوهم، اوږدمهال او رایج فساد کولی شي د مداوم بهرنۍ مرستې او پراختیا او اصلاحاتو لپاره د افغانستان حکومت لري لیدونه تباہ کړي چې د حکومت خودکفا کیدو لپاره اړین دي. پدې وروستیو کې، جنرال جان آلن فساد د افغانستان راتلونکي لپاره خورا لوی ګواښ وپيژند، چې له طالبانو پورته درجه بندي یې ورکړې، پداسې حال کې چې د فساد سره مبارزې د متحده ایالاتو هیڅ جامع ستراتیژي یا لارښوړد شتون نلري. پردې برسیره، افغانستان د 177 هیوادونو په مینځ کې د فساد لپاره د سومالیا او شمالي کوریا سره په ګډه ترټولو اخی درجه خپله کړې، او افغان ښاریان پخپله فساد د جدي ننګونې په توګه ګڼي. پراخه فساد د USAID او بهرنیو چارو وزارت لخوا پرمخ تلونکي کلیدي مرستندویه پروګرامونه خرابوي. د مثال په توګه، سیکار په یوه وروستي راپور کې په نښه کړي چې فساد د ګمرکاتو پروسس ټولو کچو باندې اغیز کوي او د افغان ګمرکاتو عوایدو ډیرولو پروړاندې ترټولو لوی خنډ دی. په حقیقت کې، د USAID چارواکي ګڼي چې د فساد لري کول یا دپام وړ کمول کولی شي مرکزي حکومت ته ګمرکي عواید دوه چنده کړي. پراخه راپورونه شتون لري چې د د افغان ګمرکاتو هغه چارواکي تښتول کیږي یا بیړول کیږي چې د متحده ایالاتو مشاورینو ته غوږ نیسي څوک چې دوی ته ښیې په سمه توګه ګمرکي محصول راټول کړي.

دریم، د مخدره توکو ډیریدونکې کښت او قاچاق د افغانستان په بیارغونه کې د متحده ایالاتو او نړیوال ډونرانو ټوله پانګوونه د خطر سره مخ کوي. افغان بزګران نن ورځ له هرکله ډیر اپیوم کرهي او په 2013 کې د دغه اپیوم او مشتقاتو ارزښت 3 ملیارد ډالر اټکل شوی و، یا د افغانستان GDP د 15% سره مساوي، چې له 2012 کال څخه د پام وړ ډیروالی وړاندې کوي. د تاریاکو سوداګري د فساد زیرمه کولو په واسطه افغان مالي سیکتور زهرجن کوي او د افغان دولت مشروعیت ترپوښتنې لاندې راولي. سیکار د خپلو دې اندیښنو بیانولو ته دوام ورکوي چې د متحده ایالاتو د تاریاکو ضد هڅو لپاره مهم پروګرامونو محدود پرمختګ کړی او ممکن چې پیاوړي نه وي. تیر د پلټنې راپورونو د بهرنیو چارو وزارت د تاریاکو ضد عدلي مرکز ودانول او اداره کول ارزولي و، چې د ځنډول شوي ودانولو او ضعیف پلانونو له امله مشکل سره مخ و چې د ټیټې کچې توقیف او له ظرفیت ډیروالي ته ورسید د دې پرځای چې لوړرتبه کسان یې توقیف کړي وی. سیکار د افغانستان د تاریاکو پروړاندې مبارزې پولیسو او د USAID د کندهار زون خوارو پروګرام پراختیا ارزولو ته دوام ورکوي، چې دا دواړه د تاریاکو سوداګري هدف ګرځوي.

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

څلورم، د متحده ایالاتو دا پریکړه چې ډیری فنډونه د افغان حکومت نهادونو له لارې مصرف کړي، د بیارغونې فنډونو د ضیاع، درغلی او اختلاس خطر ډیروي. له 2002 راهیسې، متحده ایالاتو نږدې 9 ملیارد ډالر د مستقیم بودیجې له لارې چمتو کړي، پشمول د 5.4 ملیارد ډالرو چې افغان وزارتونو او نهادونو ته یې ورکړي. په ورته توګه، سیکار له اوږدې مودې اندیښنه لري چې د متحده ایالاتو ادارې د دې وړ دي ترڅو د مستقیم بودیجې له لارې چمتو شوي دغه فنډونو محافظت وکړي. د مثال په توګه، سیکار افغانستان ته د USAID د معاش ملاتړ ارزولو پلټنې راپورونه خپاره کړي، په بیله بیا د USAID د افغان حکومت ادارو د ظرفیت ارزونه د متحده ایالاتو وزارتونو ته مستقیم چمتو شوي فنډونو اداره کولو او محاسبه کولو لپاره.

په نهایت کې، د افغانستان لپاره د متحده ایالاتو سیاسي، امنیتي، بشردوستانه او پراختیایي اهدافو لاسته راوړو لپاره د بیارغونې قراردادونو مؤثره نظارت حیاتي دی. پداسې حال کې چې د قراردادونو هیڅ مرکزي ډیټابیس شتون نلري او دا ستونزمن کار دی چې منل شوي دقیق مقدار اټکل وشي، د سیکار ابتدایي کار ښیې چې د متحده ایالاتو ادارو د افغان بیارغونې هڅو لپاره له 2002 مالي کال (FY) راهیسې تر 2013 مالي کال پورې په قراردادونو، بلاعوضه مرستو او همغږي تړونونو نږدې 37 ملیارد ډالر ژمن کړي. د دې بسپنو د محافظت لپاره، سیکار د بهرنیو چارو وزارت د ودانیزو پروژو تفتیشونه پرمخ وړي لکه په پروان ولایت کې د محکمې خونه او د بغلان محبس، او موندلي یې دي چې قراردادیان د اړتیاو اجابت نه کوي، چې دا د ودانیزو او جوړښتي عیبونو لامل شوي، او دا چې د قراردادي افسر نمایندګان میاشتنی بیاکتنې سرته نه رسوي یا اړین راپورونه نه سپاري. د نظارت چمتو کولو نور پیچلي هڅې په افغانستان کې د "نظارت پوکنیو" په نوم یاد شوي ساحو بهر بیارغونیزو پروژو ته ډیر کم شوی لاسرسی دی. دا د بیارغونې بسپنو کې په ملیاردونه د درغلی، ضیاع او اختلاس خطر سره مخامخ کوي.

پلټنې

سیکار د افغانستان د بیارغونې اړوند پروګرامونو او پروژو د فعالیت پلټنې، تفتیشونه او مالي پلټنې ترسره کوي. کانګریس ته د خپل اخري راپور راهیسې، سیکار درې د فعالیت پلټنې، درې تفتیشونه، درې مالي پلټنې راپورونه او یو د پلټنې خبرتیا لیک خپاره کړي. پدې ربع کې سیکار د فعالیت یوه نوې پلټنه هم پیل کړه چې د فعالیت روانو پلټنو شمیر یې 15 ته رسي. د فعالیت پلټنې خپور شوي راپورونو د ANSF ته ورکړل شوي وسلو خونديتوب او محاسبې لپاره د DOD وړتیا بیاکتنې؛ د قرارداد فعالیت، د حکومت نظارت، او د ANA د ګرځنده ضربتي ځواک وسایطو اداره کول، او د بهرنیو چارو وزارت کې د پلټنې وړاندیز د ریزولیشن لاسرسي لپاره د نظارت پروسه. د فعالیت پلټنو ټولټال شپږ وړاندیزونه کړي او تفتیشونو ټولټال اوه وړاندیزونه. مالي پلټنو د داخلي کنټرول عیبونو او ناجابتي مسلو د پایلې په حیث 2.5 ملیون ډالر تر پوښتنې لاندې لګښتونه پیژندلي.

د فعالیت پلټنې: د تاییدو شویو معیارونو

په وړاندې په پوره اندازه او د مناسبو شواهدو د ارزونو په اساس ډاډ یا پایلې وړاندې کوي. د فعالیت پلټنې عیني تحلیل وړاندې کوي تر څو اړونده اداره او مسول کسان د نتایجو څخه یې د خپل پروګرام د کړنو په وده او د لګښتونو په کمولو کې استفاده وکړي، او مسولو کسانو ته د اصلاحې ګام پورته کول اسانه کوي تر څو د عامه حساب ورکونې جوګه شي. د فعالیت پلټنې عموماً د حکومت د پلټنې منل شویو ستندردونو (GAGAS) او د اعتبار او اغیز عمومي مفتشینو شورا (CIGIE) د عمومي مفتش د فیدرال دفترونو کیفیت ستندردونو په اساس ترسره کیږي.

تفتیشونه: د ډیزاین، تطبیقولو، او/یا د ادارې عملیاتو پایلې، پروګرامونو، یا پالیسیو، سیستماتیک او خپلواکه ارزونه ده. سیکار د تفتیش او ارزونې لپاره د CIGIE کیفیت معیارونو سره په مطابقت کې تفتیشونه پرمخ وړي، ترڅو په ټول افغانستان کې د ودانیو او زیربنا ساختماني چارو باندې کانګریس او خلکو ته معلومات چمتو کړي؛ او په مجموع کې یوه ارزونه چمتو کړي چې وټاکي ایا ودانۍ د قرارداد سره سمې جوړې، نومول شوي مقصد لپاره کارول کیږي او ایا ساتل کیږي.

مالي پلټنې: پدې اړه خپلواک ارزونه وړاندې کوي او مناسب ډاډ چې ایا د نهاد راپور ورکړ شوي وضعیت، پایلې او د سرچینو کارول د پیژندل شوي معیار سره په مطابقت کې وړاندې شوي که نه. سیکار د GAGAS په اساس پلټنې ترسره کوي، چې پدې کې د د پلټنې د ستندرد په اړه د تجربه لرونکو عامه محاسبینو امریکایي انستیتوت راپورونه او په GAGAS نورې برابرې شوي اړتیاوې شامل دي. سیکار د خپلواکو عامه محاسبینو (IPA) مالي پلټنو ارزونه هم کوي. کله چې یو IPA کومه مالي پلټنه ترسره کوي، سیکار د منطقي کړنلارو په مرسته د هغې موافقه له GAGAS سره ارزوي، البته دا کار د IPAs د کار څخه د استفادې د حدودو او دا چې سیکار نوموړې ادارې ته څومره مسولیت سپارلې دی، په نظر کې نیولو سره ترسره کیږي.

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

د خبرتیا لیک

افغانستان د لیرد په منځ کې، د متحده ایالاتو اردو او ملګي چارواکو له سیکار څخه غوښتي چې بې له ځنډ معلومات ورته چمتو کړي ترڅو له ضیاع مخنیوی وشي او د متحده ایالاتو د بیارغونیزو پروګرامونو مؤثریت ډیر شي. د سیکار له اصلي اهدافو یو یې د پلي کونکو ادارو او کانګریس ته د تعقیب وړ معلوماتو چمتو کول دي پداسې حال کې چې د توپیر راوستو لپاره اوس هم وخت شتون لري. د دغه هدف لاسته راوړو لپاره، سیکار بې له ځنډ څخه د انډیښنو په نښه کولو ته د خبرداري لیکونه استوي پداسې حال کې چې پلي کونکي ادارې اوس هم د عمل کولو وړتیا لري. د راپور ورکوونې دې دورې په جریان کې، سیکار یو د خبرداري لیک استولی چې پکې افغان هوايي ځواک (AAF) ته د C-130 باروړونکي الوتکو د چمتو کولو لپاره د DOD پلانونو په اړه انډیښنه ښودلې.

د پلټنې خبرداري لیک AL-80-14: د افغان هوايي ځواک C-130 الوتکه

د 2014 د جولای په 10، سیکار د دفاع وزیر او په افغانستان کې د متحده ایالاتو مشر نظامي چارواکي خبرکړل چې دا AAF ته د C-130 باروړونکي الوتکو د چمتو کولو لپاره د DOD پلانونو په اړه انډیښنه لري. د سیکار د پلان لومړنۍ بیاکتنه ښیې چې د دغه الوتکو ټولو ته یې شاید اړتیا نه وي، او اوس لاس په عمل کیدل کولی شي ډیر مخارج خوندي کړي. د سیکار د AAF لپاره د متحده ایالاتو ملاتړ پلټنې په جریان کې چې د اضافي تجهیزاتو لپاره د دې د ظرفیت ټاکلو په موخه و، اداره د C-130 پروګرام په اړه انډیښمنه شوه. لومړی، سیکار ونشو کولی چې مشخص کړي ولې DOD، AAF ته د منځني باروړونکو الوتکو چمتو کولو لپاره، پریکړه کړې چې څلور C-130s چمتو کړي د دې پرځای چې د مختلف

ځانګړي عمومي پلټونکي سوپکو او د سیکار کارمندانو کابل نړیوال هواي ډګر کې د ناټو هوايي روزنيز قوماندو - افغانستان غړو سره وکتل. (د ګریګ بوور لخوا د سیکار تصویر)

د پلټنې خبرداري لیک

• د پلټنې خبرتیا لیک AL-80-14: د افغان هوايي ځواک C-130 الوتکه

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

کمیت یا ډول الوتکې وی. که څه هم د څلور C-130s پیروډلو پریکړه د 2013 په جنوري کې شوې وه، د AAF اړتیاوې له 2010 مارچ راهیسې نډې تازه شوي. دوهم، دا مهال په افغانستان کې موجود د دوه C-130s AAF لپاره سیکار د الوتنو معلومات څیړلي او موندلي یې دي چې دا پوره نه کارول کیږي، کوم چې د دې په اړه پوښتنې راولاړوي ایا رښتیا هم اضافي الوتکو ته اړتیا شته. په نهایت کې، تیره میاشت له افغانستان څخه د ځانګړي عمومي پلټونکي سوپکو د لیدنې پرمهال، هغه دا مهال په انبار کې موجود دوه C-130s الوتکو لپاره د روزنې، سپرپارټ او ساتنې پورې اړوند ستونزو ملاتړ په اړه پوهه ترلاسه کړه.

په افغانستان کې د متحده ایالاتو تمویل شوي زیربنا او تجهیزاتو د تحکیم پورې اړوند مسلې نوي نډې. په هرصورت، د C-130s سره فرصت شتون لري چې ډاډ ترلاسه شي افغانان د هغه څه ملاتړ کولو وړ دي چې دمخه متحده ایالاتو دوی ته ورکړي مخکې لدې چې اضافي الوتکې چمتو شي.

په ورته ډول، د خبرتیا دې لیک کې، سیکار وړاندیز کړی چې DOD ترهغې د اضافي C-130s تحویلي ترهغې وځنډوي چې د AAF د منځني بار وړونکو اړتیا او په انبار کې موجود دا مهال C-130s بشپړ کاروونې وړتیا یې بیاوکتل شي. که چېرې د DOD بیاکتنه بشپړې چې اضافي C-130s لازم نډې، نو DOD نښایږي دا چمتو کړي. حتی د یو C-130s حذف کول تر 2017 پورې تر 40.5 ملیون ډالر سپمولی شي.

د خبرتیا دې لیک پایلې په حیث، د سنا د تخصیصاتو کمیټې د 2015 مالي کال دفاع تخصیصاتو قانون کې یوه ماده شامله کړې چې DOD منع کوي ترهغې پورې د 2015 مالي کال فنډونو په کارولو سره ANSF ته C-130s ونه لیري چې د کانګریس دفاع کمیټې ته د AAF اړتیاو یوه بیاکتنه چمتو کړي. د لازیاتو معلوماتو لپاره، مخ 62 وګورئ.

د فعالیت د پلټنو راپورونه خپاره شوي

پدې ربع کې، سیکار د فعالیت پلټنو درې راپورونه بشپړ کړي چې د بهرنیو چارو وزارت د سیکار د پلټنې وړاندیزونو حلونه، ANSF ته د DOD د وسلو ورکولو پروګرامونه او د ANA MSFV پروګرام بیاکتنه یې کړي.

پلټنه 14-83-AR: د بهرنیو چارو وزارت

د سیکار د پلټنې او تفتیش راپور ټولو وړاندیزونو نږدې 75% یې پلي شوي. سیکار دا پلټنه پیل کړې چې (1) د ټولو هغه وړاندیزونو دریځ وپيژني او وارزوي چې بهرنیو چارو وزارت ته شوي، د سیکار د فعالیت ټولو پلټنو، مالي پلټنو او تفتیشونو پیل راهیسې؛ او (2) د خلاصو وړاندیزونو لپاره د بهرنیو چارو وزارت لخوا اخیستل شوي یا پلان شوي ګامونو بیاکتنه وکړي.

د دې اهدافو بشپړولو لپاره، سیکار بهرنیو چارو وزارت ته په 2008 کې له خپل رامنځته کیدو څخه تر د 2014 مارچ 31 پورې ټول سرته رسولي 111 وړاندیزونه پیژندلي او ارزولي، او د خلاصو، تړل شویو او پلي شویو، او تړل شویو چې پلي شوي نه وي، وړاندیزونو مشخص کولو لپاره څیړنې سرته ورسولي.

سیکار هر راپور د پراښه سیکتور، وړاندیز شوي عمل او ټاکل شوي محصول په واسطه کتګوري کړ. په نهایت کې، سیکار هغه اسناد وارزول چې د بهرنیو چارو وزارت د هر وړاندیز

د کړنې بشپړې شوې پلټنې

• پلټنه 14-83-AR: د بهرنیو چارو وزارت: د سیکار د پلټنې او تفتیش راپور ټولو وړاندیزونو نږدې 75% یې پلي شوي.

• پلټنه 14-84-AR: افغان ملي امنیتي ځواکونه: د وسلو حساب ورکونې ودي لپاره کړنو ته اړتیا ده

• پلټنه 14-85-AR: د افغان ګرځنده ضربتي ځواک وسایط: قراردادي اړتیاوې پوره کړي، مګر د اوردې مودې کارونه او ساتنه یوې انډینسې په توګه پاتې دي

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

لپاره چمتو کړي ترڅو د ټاکل کیدو وړ مالي گټې له سپمول شوي لگښت یا بیلاسته راغلي فنډونو څخه مشخص کړي.

سیگار د بهرنیو چارو وزارت ته په 2008 کې د رامنځته کیدو څخه تر 2014 مارچ پورې 111 وړاندیزونه کړي او له دغو وړاندیزونو 83 یې — شاوخوا 75% پلي شوي و. د پلي شوي وړاندیزونو نږدې نیمایي یې د افغان حکومتدارۍ پرمختګ یا د قانون حاکمیت وده او د فساد ضد هڅو ته ډیزاین شوي و. برسیره پردې، څیړنو ښودلي چې:

- د ټولو وړاندیزونه شاوخوا دوه پر درې یې د دې لپاره ټاکل شوي و چې له لاندې درې پایلو څخه یوه ولري: (1) د بهرنیو چارو وزارت گمارنه، نظارت، او د قراردادونو یا مرستو مدیریت ته وده ورکړي؛ (2) د بهرنیو چارو وزارت سره مرسته وکړي چې د افغان حکومت ظرفیت رامنځته او پیاوړی یې کړي؛ یا (3) د مستقیم مرستو د حساب ورکوونې څخه ډاډ ترلاسه شي.
- نږدې نیمایي وړاندیز کړی چې د بهرنیو چارو وزارت د نومول شوي پایلو لاسته راوړو لپاره یا خو (1) موجوده طرزالعملونه، پالیسيانې، یا نور لارښود رامنځته، او تعقیب کړي؛ یا (2) یو پلان یا ستراتیژي ته وده ورکړي یا پلي کړي.

د بهرنیو چارو وزارت د دغه وړاندیزونو په وخت سره پلي کولو په افغانستان کې د بیارغونې فعالیتونو کې د ضیاع، درغلی او اختلاس پروړاندې قوي خوندیتوبونو پایله درلوده. د پلي شوي وړاندیزونو څخه، دوه یې د ټولټال 103 ملیون ډالرو په غوره کارونه پایله شوې. څلور نور وړاندیزونو له 6.6 ملیون ډالرو څخه ډیرو بیاسپمولو یا بیرته لاسته راوړو پایله درلوده.

نور 24 د ډیری دلایلو لپاره تړل شوي و:

- دیارلس وړاندیزونه د دې لپاره تړل شوي و چې سیگار د اضافي پلټنې کار پرمخ وړه پلان کړي و چې کولی شو دغه وړاندیزونه لغوه کړي.
- څلور یې د دې لپاره تړل شوي و چې د بهرنیو چارو وزارت یې پروړاندې په وخت سره گامونه پورته کولو کې پاتې راغی. د سیگار په اند، که د بهرنیو چارو وزارت په وخت سره گام اخیستی وی نو افغان ټاکنو پرمخ وړو کې پرمختګ رامنځته کیدی شو، او د افغان کارگمارنې ارتقا په واسطه د ترهگرۍ ضد نوښتونو ملاتړ کول.
- څلور وړاندیزونه د دې لپاره تړل شوي و که څه هم وزارت دغه وړاندیزونه بشپړ نه و پلي کړي خو د دوی نومول شوي هدف په نښه کولو سره یې یوڅه گامونه اخیستي و.
- دوه وړاندیزونه د دې لپاره تړل شوي و چې دغه وړاندیزونه ډیری ادارو ته پشمول د بهرنیو چارو وزارت شوي و، خو نورو ادارو د دغه وزارت پرځای پلي کړي و.
- یو وړاندیز د دې لپاره تړل شوی و چې د بهرنیو چارو وزارت ورسره موافقه نه وه کړې او هیڅ گام یې نه و اخیستی.

له 111 وړاندیزونو څخه څلور یې خلاص پاتې دي. د 2014 د جولای پورې، لدغې څخه درې وړاندیزونه د شپږ میاشتو لپاره او یو وړاندیز د یو کال لپاره خلاص ول. سیگار کوم وړاندیز ندی کړی.

پلټنه 14-84-AR: افغان ملي امنیتي ځواکونه

د وسلو حساب ورکونې ته وده ورکولو لپاره د گامونو اخیستو ته اړتیا ده د DOD د ANA او ANP د روزلو او تجهیزات نړیوالو هڅو برخې په حیث ANSF ته وسلې ورکوي. DOD له 2004 کال راهیسې ANSF ته د 626 ملیون ډالرو په ارزښت څه دېره 747,000 وسلې او مرستندویه تجهیزات چمتو کړي. پدې شمېرو کې څه دېره 465,000 سپکې وسلې شامل دي - لکه تفنچې، مشیندارې، گرنید لانچر، او لنډې توپکې. CSTC-A د DOD لومړنی برخه ده چې ANSF ته د وسلو تحویل او لېږد څارلو لپاره مسؤل دی. دا د دغه وسلو لاسته راوړو لپاره د دفاع امنیت همغږۍ ادارې (DSCA) سره کار کوي. د 2010 مالي کال لپاره د ملي دفاع واکمنۍ قانون 1225 (NDAA) فصل، Pub. L. No. 111-84، له DOD څخه غواړي چې افغانستان او پاکستان ته لېږدول شوي دفاعي اسبابو د راجستر کولو او نظارت کولو لپاره یو پروگرام پلي کړي. DOD وروسته لدې هم د دغه وسلو د حساب ورکونې د څار لپاره مسؤل دی چې ANSF ته انتقال شي. دا پلټنه ANSF ته چمتو شوي سپکو وسلو د حساب او محافظت لپاره د DOD اخیستل شوي گامونو باندې تمرکز کوي. په ځانگړي ډول، د سیگار اهداف و چې (1) د وسلو لپاره حساب ته کنټرولونه وازروي مخکې لدې چې DOD یې ANSF ته ولېږدوي، (2) د وسلو لپاره حساب ته کنټرولونه وازروي وروسته لدې چې DOD یې ANSF ته ولېږدوي، او (3) هغه کچه وټاکي چې د DOD چمتو کړی شوي وسلې د ANSF اوسنۍ اړتیاوې منعکس کړي او د ANSF پرسونل کې بدلونونه.

کرات شوي وسلې په کابل کې د ANA مرکزي ډېپو کې ذخیره شوي. د پلټنې راپور 14-84-AR وگورئ. (د سارا کیني لخوا د سیگار تصویر)

- DOD د ANSF لپاره پیروندل شوي وسلو باندې معلومات د معلوماتو دوه ابتدایي سیستمونو کې ساتي: د امنیت د همغږۍ معلوماتو پورتال (SCIP) او د معتبر لوژستیکي څار عملیاتي تایید ډیټابیس (OVERLORD). DOD د SCIP پرسونل لخوا د متحده ایالاتو څخه د وسلو وړلو تعقیب لپاره کارول کیږي، پداسې حال کې چې OVERLORD په افغانستان کې د وسلو لاسته راوړو تعقیب لپاره کارول کیږي. خطاگانې او توپيرونه ډیری وختونه رامنځته کیږي ځکه چې دا دواړه سیستمونه یو بل سره لینک ندي او اړتیا ده چې معلومات په لاسي ډول دننه کړی شي. کله چې سیگار په دواړه سیستمونو کې معلومات پرتله کړل، دې وموندل چې دغه ډیټابیسونه تل ورته نه و؛ ځینې ثبتونه دوځلي او ځینې بشپړ نه و. لاندې لیست شوي توپيرونه د DOD خپل د داخلي عملیاتي طرزالعملونو او حساب ورکونې سره مطابقت نه درلودو مثالونه ښيي، او د معلوماتو له لاسه ورکول کیدی شي د وسلو موندلو د ناتوانۍ پایله ولري. په ځانگړي توگه سیگار وموندل چې:
- په OVERLORD کې ثبت شوي ټولټال 474,823 سیریل لمبرو څخه، 43% یا 203,888 وسلو معلومات ورک و او/یا دوه ځلي و.
 - 24,520 سیریل لمبرې په OVERLORD او 22,806 سیریل لمبرې په SCIP کې دوه یا درې ځله تکرار شوې وې، پدې معنی چې د بار شوي او لاسته راوړل شوي وسلو دوه ځلي ثبتونه شتون لري.
 - OVERLORD، 50,304 سیریل لمبرې د هیڅ بارولو یا لاسته راوړو معلوماتو پرته لري، او SCIP، 59,938 سیریل لمبرې د هیڅ بارولو یا لاسته راوړو معلوماتو پرته لري.

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

- پداسې حال کې چې DOD د ANSF ته پیرودل شوي او لیردول شويو وسلو د حساب لپاره SCIP او OVERLORD کاروي، ANA د وسلو تعقیب لپاره یو اوتومات د انبار مدیریت سیستم چې د مرکزي انبار مدیریت سیستم (CoreIMS) په نوم یادېږي، کاروي. په هرصورت، د CSTC-A امنیتي مرستې دفتر (SAO) چارواکو په نښه کړي چې په CoreIMS کې موجود معلومات نامکمل دي او د درست معلوماتو لپاره پرې تکیه نشي کیدلی. SAO CSTC-A چارواکو پایله کړي چې د دې لامل تریوې کچې پورې دا دی چې ANA سیستم ته په درستې معلومات نه دننه کوي. د DOD عمومي پلټونکي په واسطه د 2008 یو راپور هم د ANA د ثبت ساتنې پروسې پشمول د CoreIMS په اړه اندېښنې راپورته کړې. لکه څنګه چې د ANP ته وسلې چمتو شوي، د دوی د محاسبې او حساب کولو لپاره هیڅ معیاري یا اوتومات سیستم شتون نه لري. پرځای یې، ANP ګډ چاپي اسناد، لاسي ثبتونه، او د مایکروسافټ ایکسل سپریدشیتونه د انبار ثبتونو ساتلو لپاره کاروي. د ANSF په واسطه کارول شوي انبار بیلابیل سیستمونو او چاپي زیرمو کې د وسلو معلوماتو د درستې ازمولو لپاره، سیکار په افغانستان کې د ANSF څلور ډیپوګانو او زیرمه کولو ودانیو کې د انبار فزیکي ازمول پرمخ وپورل. که څه هم پدغه ځایونو کې ازمول د ډیری دلایلو لپاره ننگونکي و، پشمول د انبار معلوماتو نشتون، سیکار تریوحد پورې ور و چې پدغه ساحو کې ساتل شوي معلوماتو معتبریت و ارزوي.
- د ANA مرکزي ډیپو کې، سیکار وموندل چې 551 وسلې افغان انبار ثبت کې مستند شوې وې، چې د "ملکیت کتاب" په نوم یادیده د انبار د فزیکي حساب سره یې ورته وال نه درلود.
 - د ANP په 22 بنکر ډیپو کې د ANP لپاره ملي ډیپو سیکار ونه توانید چې یو بشپړ جامع انبار ازمول پرمخ وېسي؛ په هرصورت، د سیکار محدود شوي ازمونې د څخپړې هرډرلودونکي کې د وسلو مقدارونه تایید کړي، او سیکار په هغه وسلو کې هیڅ توپیر ونه لید چې د تفتیش وړ یې و.
 - د ANA د کندهار سیمه ایز نظامي روزنیز مرکز کې، سیکار ونه توانید چې د انبار بشپړ ثبت ترلاسه کړي، کوم چې د وسلو درست او معتبر حساب ورکونې ډاډ محدودوي.
 - د افغان عامه نظم لومړي ګارنیزون ودانۍ کې، سیکار وتوانید چې د انبار یوازې محدود فزیکي تفتیش سرته ورسوي ځکه چې د انبار هیڅ لیست شتون نه درلود. د محدود شوي وسلو تفتیش کې هیڅ توپیرونه په نښه نه شول.

د ANA او ANP دا ضعیف ثبت ساتنه د DOD وړتیا محدودوي چې ANSF ته لیرد وروسته وسلې نظارت کړي، لکه څنګه چې د 2010 مالي کال لپاره NDAA اړتیا ده. متحده ایالات او ایټالافي ملګري ANSF ته د هغه مقدار او نوع مطابق وسلې چمتو کوي چې تشکیل کې پرې موافقه شوي وي — تشکیل د افغان حکومت د ANSF اړتیاو رسمي لیست دی. تشکیل د وخت په تیریدو سره بدل شوی، چې د ځینې وسلو وړتیا یې ډیره شوې او ځینو کمه شوه. سیکار موندلي چې د 2013 نومبر پورې، ANA او ANP ته چمتو کړي شوي له 112,000 ډیرې وسلې د اوسني تشکیل اړتیاو څخه تیری کوي. په ځینې حالتونو کې،

ډیرې وسلې چمتو شوي ځکه چې د ANSF اړتیاو بدلون موندلی. د مثال په توګه، ANA له خپلې اړتیا 83,184 ډیر AK-47s (کلاشیکوف) لري ځکه چې د 2010 څخه مخکې DOD دواړه د ناټو معیاري وسلې لکه M-16s او غیر معیاري وسلې لکه AK-47s ورکړي. له 2010 وروسته، DOD او افغان دفاع وزارت وټکاله چې بین عملیاتي او لوژستیک وړتیا باید وده ومومي که چېرې ANA یوازې د ناټو معیاري وسلې کاروي. وروسته، اړتیا بدله شوه. په هر صورت، د غیر معیاري وسلو راټولولو او له منځه وړو لپاره هیڅ لید رامنځته نشو، لکه AK-47s، چې نور ورته اړتیا نه وه. د DOD چارواکو سیکار ته وویل چې دوی دامهال واک نلري چې هغه وسلې بیرته راټولې یا حذف کړي چې دمخه ANSF ته ورکړل شوي. دا مساله به مرکب شي ځکه چې پلان دی د ANSF پرسونل شمیر په راتلونکي کلونو کې کم کړی شي. د دې وسلو حساب او په درستی سره حذف کولو ته د افغان حکومت وړتیا باندې باور پرته، سیکار اندیښنه لري چې دا د ترهګرو لاسته لویدی شي چې افغان ملکيانو او ANSF ته اضافي خطر رامنځته کوي.

د ANSF لپاره پیرودل شوي او ورته لیردول شوي وسلو د محاسبه کولو لپاره، سیکار وړاندیز کوي چې د CSTC-A عمومي قوماندان د DSCA رییس سره په همغږۍ (1) د OVERLORD او SCIP بشپړ سمون یا تلفیق وکړي او د شپږو میاشتو په موده کې په دواړه سیستمونو کې د معلوماتو پیژندل شوي هر ډول خطاوي سمې کړي. سیکار دا وړاندیز هم کوي چې د CSTC-A عمومي قوماندان (2) د ANSF سره ANSF ته لیردول شویو وسلو 100% انبار چیک بشپړولو لپاره کار وکړي، او (3) وټاکي چې کوم ګامونه د متحده ایالاتو او ایتلاف چمتو شوي وسلو بیا لاسته راوړو یا له منځه وړو لپاره پورته کیدی شي چې په ګډه متحده ایالاتو او افغان حکومتونو افغان تشکیل کې ښودل شوي اوسني اړتیا څخه تیری وي، او یو پلان رامنځته کړي چې په راتلونکي کې د سپکو وسلو احتمالي ډیروالی په نښه کړي که چېرې د ANSF ځواک شمیر کم کړی شي.

پلټنه 14-85-AR: افغان ګرځنده ضربتي ځواک وسایط قراردادي اړتیاوې پوره کړي، مګر د اوږدې مودې کارونه او ساتنه د یوې اندیښنې په توګه برخای پاتې دي

د ANA مؤثریت ته وده ورکولو لپاره، د ناټو روزنیز ماموریت - افغانستان (NTM-A) د CSTC-A پریکړه وکړه چې ANA باید یو ګرځنده ضربتي ځواک (MSF) ولري چې یو میکانیزه شوی پلي ځواک چمتو کړي چې په چټکتیا سره د منسجم ضربتي ځواک، محافظت او محرک ملاتړ سره د خپریدو وړ وي. د دې اړتیا پوره کولو لپاره، د اردو قرارداد کولو قوماندان - وارین (ACC-WRN) ټیکسترون مرین او لینډ سیستم (ټیکسترون)، یوه امریکایي شرکت ته دوه قراردادونه ورکړل. د دې قراردادونو ژمنې د 634 ګرځنده ضربتي ځواک وسایطو (MSFV)، سپیرپارټ، ساتنې او روزنې لپاره 661.3 ملیون ډالر ټولټال شوې. MSF دوه لیواګانې لري - لومړۍ لیوا په کابل کې څلور کنډکونه لري - کنډک د ANA یو واحد دی چې د متحده ایالاتو بتالین سره په اندازه کې ورته دی - او دوهمه لیوا په کندهار کې درې کنډکونه لري.

د دې پلټنې هدف و چې (1) وټاکي تر کوم وسعت پورې ټیکسترون د ANA MSFVs لپاره د ساحې مرسته رامنځته، وړاندې او چمتو کړي؛ (2) د ANA لپاره د MSFVs پیرو،

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

گرځنده ضربتي ځواک وسایط د ANA زره دار څانگې بنوونځي کې ساتل کيږي. د پلټنې راپور 14-85-AR وگورئ. (د زیچ روزنفلد لخوا د سیکار تصویر)

تحويلی، روزنه او ساتنه کې د متحده ایالاتو حکومت د څار مؤثریت وارزوي؛ او (3) هغه کچه وټاکي چې ANA څومره ظرفیت لري د MSFVs اوسني او پلان شوي گړند وکاروي او ساتنه یې وکړي.

ټیکسترون 634 MSFVs تولید او د قرارداد اړتیاو سره سم یې د کابل زره دار څانگې بنوونځي کې افغان MSF ته پيلي کاروونې او ساتنې روزنه چمتو کړې. سیکار موندلي چې دا ټول وسایط په درستی سره مستند او DOD ته لېږدول شوي. سربیره پردې، د 2014 د مارچ 25 پورې DOD، 419 MSFVs افغان ملي اردو ته لېږدولي او د پاتې 215 لپاره حساب کولی شوي، چې په نهایت کې به د دې 204 افغان ملي اردو ته ولېږدول شي او پاتې 11 به د DOD د امتحاني وسایطو په توگه ځان سره وساتي. ټیکسترون د قرارداد نورې اړتیاوې هم پوره کړي لکه افغانستان ته د رارسیدو پرمهال د MSFVs لاسته راوړل او تفتیش کول؛ د پيلي سپرپارټ، اسبابو، تجهیزاتو او وسلو نصب چمتو کول؛ او د وسایطو د ساتنې روزنه. په هرصورت، ټیکسترون تل د دې وړتیا نه درلوده چې MSF ته د ساحې روزنې او ساتنې خدمات چمتو کړي د کوم لپاره چې ورته پیسې ورکړل کیدې. دا اساساً د نړیوال مرستندویه امنیتي ځواک (ایساف) د گډې قوماندې محدود شمیر پرسونل له امله و چې د تړون په حیث ویل شوي امنیت چمتو کولو لپاره گمارل شوي و. سربیره پردې، که څه هم ټولو څپرو څلور کنډکونو د دوی د 60 ورځو د وسایط سپر پارټ پيلي تحويلي لاسته راوړې، یوازې د MSF یو کنډک چې دوهمې لیوا کې گمارل شوی د خپل یوکلن جامع سپرپارټ تحويلي لاسته راوړې چې د لیوا په کچه ساتل شوي. د قرارداد تمویل کې کمښتونو له امله، ACC-WRN د دغه پارټ غوښتل ځنډولي — پشمول د بیاځای په ځای کولو انجنو او د ډرایو شافتونو — کوم چې د تولید او وړاندې کولو لپاره شاوخوا یو کال وخت نیسي. د مثال په توگه، د یوې پایلې په حیث، په دوهمه لیوا کې گمارل شوی د MSF بل کنډک د پيلي 60 ورځو تحويلی وروسته د ننه میاشتنو لپاره هیڅ سپرپارټ نه درلود چې د ایتلاف او قراردادي ملاتړ لاسته راوړ. د ایتلاف مشاورینو په نښه کړي

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

چې د سپرپارټ نه شتون د MSF د کنډک د ماموریتونو پرمخ وړو وړتیا ثابت زوال پایله درلوده. سیکار د MSFV عملیاتي چمتووالي کچه باندې د معلوماتو غوښتنه کړې، مگر دا معلومات د لیواگانو، کنډکونو یا NTM-A په واسطه ندې ساتل شوي.

سیکار دا هم موندلي چې DOD د MSF په لیواگانو او کنډکونو کې د ټیکسټرون فعالیتونو محدود څار سرته رسولی. ACC-WRN په افغانستان کې د ټیکسټرون فعالیت د څارلو او نظارت لپاره د قراردادي افسر یو نماینده (COR) گمارلی. په هرصورت، COR تل په فزیکي توګه افغانستان کې میشته نه و، چې دې کار د ټیکسټرون کار مشاهده کولو لپاره د MSF لیواگانو او کنډکونو لیدو لپاره د COR وړتیا محدودوله. اضافتا، د ایتلاف تاکتیکی وسایطو لپاره د محصول مدیر — یو د متحده ایالاتو د پرسونل لاسته راوړو نظامي ډله چې د تاکتیکی وسلو د ټولې مودې مدیریت لپاره مسؤل ده — د ټیکسټرون فعالیت د څار او نظارت لپاره د COR مرستې ته یو همکار گمارلی. دغه همکار د 2014 په جنوري کې کابل، افغانستان ته راوړسید، مگر تر د 2014 اپریل پورې وړ نه و چې له کابل بهر ساحو ته لاسرسی ولري. د مثال په توګه، همکار په ډیری موقو کې هڅه وکړه چې په کندهار کې د MSF 2 مې لیوا ته سفر وکړي، مگر الوتنې تل د نامعلوم دلایلو لپاره رد وې. د NTM-A چارواکو په وینا، د څار پرسونل په ندرت سره د کابل هاخوا ساحې تفتیشونه سرته رسولې، حتی که کنډکونه نورو ولایاتو کې هم میشته کړی شوي وي لکه زابل او هلمند. د 2014 د اپریل په 22، ACC-WRN راپور ورکړل چې COR کابل ته گمارل شوی و. که څه هم دا په کابل کې د فعالیتونو څار چمتو کوي، دا ډاډ نه ورکوي چې یو څوک به له کابل څخه بهر د MSF په لیواگانو او کنډکونو کې د ټیکسټرون فعالیتونو څارنه وکړي.

که څه هم ANA د خپل MSFVs اکثریت لاسته راوړي، د دوی په خپلواک ډول کاروونې او ساتنې لپاره د ANA وړتیا د روزنې او سپرپارټ ستونزو له امله اغیزمنه شوې. هر کاروونکی غړی د کابل زره دار څانګې ښوونځي کې د MSFV ابتدایي کاروونې د اته اونیو روزنه لاسته راوړي، خو له درې پوستونو ډرایور، ټوپک لرونکي یا د وسایط قوماندان څخه یوازې یوه کې. د پایلې په حیث، که چېرې MSFV د هر دلیل لپاره د کاروونې یو غړی له لاسه ورکړي، وسایط ممکن د خپل بشپړ پوتانسیل (قوت) کار ونکړي تر دې چې بیا دغه غړي ځای ناستی راوړل شي. ایتلافي مشاورینو په نښه کړي چې د کاروونې غړو ځای پر ځای کول په نورمال توګه د ساحې واحدونو څخه سرته رسي او ځواک ته پرته د MSFV کوم ډول تجربې څخه راځي. پداسې حال کې چې کابل ته نږدې د MSF میشته لیواګانې او کنډکونه زره دار ښوونځي ته ځای ناستي لېرلی شي، له کابل بهر هغو ته دا لږ د عملي کیدو وړ دی. د کندهار 3 MSF ام کنډک کې ایتلافي مشاورینو په نښه کړي چې د بې تجربه ځای ناستیو لاسته راوړل په کنډک کې د ماموریت - ټیټې وړتیا میزان لري. د یوې پایلې په حیث، مشاورینو د مسلې په نښه کولو لپاره یو روزنیز پروګرام رامنځته کړی دی، مگر نور کنډکونه ورته پروګرام نلري.

په نهایت کې، د ANA لوژستیکي سیستمونو په کارولو سره د سپرپارټ توضیح کې مشکلات د MSFVs تحکیم لپاره د ANA وړتیا په اړه اندیښنې راپورته کوي. د ACC-WRN سره د دې د تړون د برخې په توګه، ټیکسټرون د MSFV سپرپارټ افغانستان ته د رارسیدو سره ترتیب او انبار کوي مخکې لدې چې ANA ته ولیردول شي. ټیکسټرون د ANA سره د MSF لیواګانو ته د پرزو یا پارټ لېرلو کې مرسته کوي، کوم چې بیا په خپل وار سره مسؤل

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

دې چې دغه پرزې اړوند کنډکونو ته توضیح کړي. په افغانستان کې د ایتلاف پرسونل مداوم کمښت پدې معنی دی چې نه خو به ایتلافي ځواکونه او نه هم ټیکسټرون سرچینې ولري چې MSF ته د لوژسټیکي خدماتو ملاتړ چمتو کولو ته دوام ورکړي چې تر نن نیتې پورې پرې تکیه کړې. پرځای یې MSF به د سپیرپارټ غوښتلو او لاته راورو لپاره د ANA لوژسټیکي سیستم باندې تکیه وکړي، د کوم په اړه چې سیکار او نور څارگرو ادارو مخکې راپور ورکړی و چې تشې لري. د مثال په توګه، سیکار د 2013 په اکتوبر کې د وسایطو سپیرپارټ اداره کولو لپاره د ANA محدودې وړتیا راپور ورکړی و.

د دې ډاډ ترلاسه کولو لپاره چې ټیکسټرون په مناسب ډول د MSFV قراردادونو پلي کول ملاتړ کړي او دا چې د قرارداد مناسب څار سرته رسیدلی، سیکار وړاندیز کوي چې د ACC-WRN اجرائوي رییس په ګډه د ایساف ګډې قوماندې قوماندان سره، (1) د MSF لیواګانو او کنډکونو کې د قراردادي ملاتړ لپاره اړتیاو بیاکننه وکړي، د شته امنیتي ملاتړ کچې په پام کې نیولو سره، او د څار لپاره په واقعیت ولاړو وړتیاو انعکاس ته قرارداد اصلاح کړي، او وټاکي چې د ساتنې او روزنې سم څار پرمخ وړو لپاره کومو کړنو ته اړتیا لیدل کېږي؛ او (2) د څار مسؤلیتونه هغه حکومتی پرسونل ته وټاکي چې د ټیکسټرون سره یوځای په لیواګانو او کنډکونو کې کار کوي او دوی باید د قرارداد کولو افسر نماینده ته راپور ورکړي. د MSF عملیاتو اوږدمهال ثبات د ودې لپاره سیکار وړاندیز کوي چې د NTM-A عمومي قوماند، (3) د ANA سره یوځای د زره دار څانګې ښوونځي وروسته عملیاتو روزنې لپاره کار وکړي.

د سیکار د سپارښتنو دریځ لپاره 40 پاڼه وګوري.

پدې ربه کې نوي اعلان شوي پلټنې

پدې ربع کې سیکار یوه د فعالیت پلټنه پیل کړې چې دا به د DOD د افغان سیمه ایز پولیسو پروګرام مؤثریت، ثبات او نظارت وارزوي.

د DOD د افغان سیمه ایز پولیسو پروګرام

دا پلټنه به د ځانګړي عملیاتو ګډ کاري ځواک - افغانستان (CJSOTF-A) د افغان سیمه ایز پولیسو (ALP) پروګرام پلي کولو باندې تمرکز وکړي، کوم چې په کلیوالو سیمو کې د سیمه ایز افغانانو روزلو په واسطه د سیمه ایزې حکومتداری پیاوړي کولو لپاره نومول شوي ترڅو دوی له خپلو ټولنو د ترهګرو او نور غیرقانوني وسله والو ډلو پروراندې دفاع وکړي. CJSOTF-A د ALP پروګرام پلان جوړولو او اجرا لپاره مسؤل دی، او ALP ته نظارت، تدریس او روزنه چمتو کوي. ALP په 2010 کې رامنځته او د کورنیو چارو وزارت (MOI) لاندې تنظیم شو، چې د 2014 مارچ پورې یې 24,647 ګمارل شوي افسران درلودل او تمه کېږي چې د 2014 دسمبر پورې 30,000 افسرانو ته ورسې. ALP د ASFF له لارې تمویل کېږي، او د 2014 مارچ پورې، DOD ورته 196 ملیون ډالر منلي او مصرف کړي. DOD اټکل کوي چې کله د ALP شمیر 30,000 افسرانو ته ورسېږي نو د ALP پروګرام ثبات به په کال کې 121 ملیون ډالر لګښت ولري.

په ځانګړي ډول د دې پلټنې په ترڅ کې، سیکار پلان لري چې (1) هغه کچه وټاکي ترکومې چې ALP خپل اهداف ترلاسه کوي، (2) د MOI د نغدي سرچینو اداره کولو ظرفیت وارزوي

د کړنو نوې پلټنه

• د DOD د افغان سیمه ایز پولیسو پروګرام

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

او د ALP افسرانو ته خپرول یې وڅاري، او (3) وپیژني چې CJSOTF-A او MOI د 2014 څخه وروسته د ALP پروگرام نظارت او ثبات څنګه پلان کړی، کله چې د متحده ایالاتو ځواکونو شمیر به کم کړی شي.

مالي پلټني

سیگار په 2012 کې د مالي پلټنو پروگرام وروسته لږ پیل کړ کله چې کانګرس او د نظارت ټولني د قراردادونو او نغدو پیسو چې د بهرنیو عملیاتو ملاتړ لپاره ورکول کېږي د نظارت د وایټونو او د تحمیل شوي لګښتونو پلټنې په اړه اندیښنه وښودله. سیگار په سیالی کې د محاسبې خپلواک شرکتونه غوره کړي ترڅو مالي پلټني ترسره کړي او دا وګوري چې د پلټنې کار د امریکا حکومت ستندردونو په اساس ترسره شوي. مالي پلټني د عمومي پلټونکي له ټولني همغږي کېږي ترڅو د مالي پلټنو پوښن زیات شي او دوه ځلې کار مخنیوی وشي.

پدې ربع کې، سیگار د افغانستان بیاودانولو ته د متحده ایالاتو تمویل شوي قراردادونو درې مالي پلټنې سرته ورسولې. د سیگار مالي پلټنو پروگرام د څه دېره 2.2 ملیارد ډالرو په پلټنیز لګښت ټولټال 25 مالي پلټنې بشپړې کړي او د پلټنیز لګښتونو له 3.6 ملیارد ډالرو څخه په ډیر ارزښت 40 نورې روانې مالي پلټنې لري، لکه څنګه چې په جدول 2.1 کې ښودل شوی. دا پلټنې مرسته کوي چې د متحده ایالاتو حکومت او مالیه ورکونکي مناسب ډاډ ترلاسه کړي چې دې ګمارنو باندې مصرف شوي بسپنې د نومول شوي هدف لپاره کارول شوي. پلټنې هغه مخارج ترپوښتنې لاندې راولي چې د برسی کیدو نه وي یا په قوي توګه مجاز ونلري. سیگار د هرې مالي پلټنې راپور هغه تمویل کونکي ادارې ته تکثیر کوي چې یاده ګمارنه (ګمارنې) یې کړي وي. تمویل کونکې اداره مسؤل ده چې د پلټنې موندنو راپور کې پیژندل شوي ترپوښتنې لاندې مقدارونو باندې نهایی پریکړه وکړي. د پروګرام له پیل راهیسې، سیگار مالي پلټنو نږدې 78 ملیون ډالر ترپوښتنې لاندې لګښتونو کې پیژندلې دي، لکه څنګه چې په جدول 2.2 کې ښودل شوي، او 191,638 ډالر په غیر ارجاعي ګټې کې د وده شوي فدرالي فنډونو باندې. کله چې تمویل کونکې اداره ټاکي چې ترپوښتنې لاندې مقدار غیرمجاز دی، نو نوموړې اداره یې د راتولولو لپاره یو بیل تکثیر کوي. ترن نیتي پورې ادارو ترپوښتنې لاندې مقدارونو کې له 4.1 ملیون ډالرو څخه ډیرو بیرته لاسته راوړو ته د 14 بشپړ شوي پلټنو لپاره د راتولولو بیلونه تکثیر کړي. دا د تمویل کونکي ادارو لپاره وخت ته اړتیا لري چې په پام سره د پلټنې موندنې ملاحظه کړي، نو د سیگار خپرو شویو ډیری مالي پلټنو لپاره د نهایی پریکړو کول لا پاتې دي. د سیگار مالي پلټنو پیل کیدونکو او تمویل کونکو ادارو ته هم 109 د اجابت موندنې او 117 د داخلي کنټرول موندنې پیژندلې او خبرې یې پرې کړي. د سیگار مالي پلټني څلور ځانګړې موخې لري:

- پدې د اند بیانول چې ایا د ګمارنې لپاره د ځانګړي هدف مالي بیان په منصفانه ډول وړاندې کېږي، د ټولو موادو په پام کې نیولو سره، لاسته راغلي عواید، پینښ شوي لګښتونه، د متحده ایالاتو حکومت لخوا غیرمستقیم پیرودل شوي توکي، او د ګمارنې شرایطو سره په مطابقت کې د پلټل شوي دورې لپاره بیلابند او د محاسبې عموماً منل شوي اصول یا د محاسبې نور جامع اساسات.

جدول 2.1

د سیگار د مالي پلټنې پوښنې	
(په میلیارد ډالر)	
25 بشپړې شوې پلټنې	\$2.2
40 روانې پلټنې	3.6
ټولټال	\$5.8

یادونې: شمیرې په تقریبي ډول لیکل شوي. په پوښن کې هغه د پلټنې وړ مصارف شامل دي چې په افغانستان کې د امریکا د بیارغونیزو قراردادونو، بلاعوضه مرستو، او تعاوني موافقو له لارې مصرف شوي دي.

سرچینه: د سیگار پلټنو ریاست.

تر پوښتنې لاندې مقدارونه: په وده شوي فدرالي فنډونو کې د احتمالا غیرمجاز ترپوښتنې لاندې لګښتونو او نالیرل شوي ګټو مجموعه.

ترپوښتنې لاندې لګښتونه: هغه لګښتونه چې غیرمجاز بیژندل شوي، د تر پوښتنې لاندې لګښتونو دوه ډولونه د نه منلو وړ لګښتونه (د قانون، مقرراتو، قرارداد، مرستې، همغږي تړون رغیونه وغیره یا د فنډونو غیر لازم او نامناسب مصرف) او ناملا تر شوي لګښتونه (هغه چې د مناسب اسنادو په واسطه نه ملاتړ کېږي یا د پلټنې پرمهال سم تصدیقونه) دي.

د راتولولو لپاره بیل: یوه پورې ته د ټاکلي مقدار لپاره د لیک یا فارم لیرل، پشمول د ګټې، اداري لګښتونو، او ځنډ جرمې که د پلي کیدو وړ وي.

د ځانګړي هدف مالي بیان: یو مالي بیان چې لاسته راوړل شوي ټول عواید، پینښ شوي لګښتونه، او کوم ډول پاتې بیلابند پکې د ورکړل شوي مودې په جریان کې د ورکړل شوي ګمارنې لپاره شامل وي.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

جدول 2.2

د سیگار مالي پلټنو کې تر پوښتنې لاندې راوستل شوي مجموعي لګښتونه (ملیون ډالر)	
ډول	
د نه منلو وړ	\$14.2
ناملائر شوي	63.4
ټولټال	\$77.6

یادونه: شمیرې په تقریبي ډول لیکل شوي.

سرچینه: د سیگار پلټنو ریاست.

- تر پلټنې لاندې بنسټ د قرارداد په اړه د کورنیو کنټرولونو ارزونه ترسره شي او په پوره توګه پوهه ترلاسه شي؛ د کنټرول خطر ارزونه وشي؛ د مهمو نیمګړتیاوو په اړه پشمول د موادو کورنیو کنټرول نیمګړتیاوي وپېژندل شي او راپور ورکړ شي.
- آزمویښي ترسره شي ترڅو دا وکتل شي چې آیا تر پلټنې لاندې بنسټ د موادو په اساس، د قرارداد اړتیاوو او اړوندو قوانینو او مقرراتو اطاعت کړي؛ او د قرارداد له شرطونو او اړوندو قوانینو او مقرراتو سره د موادو نه اطاعت وپېژندل شي او راپور ورکړ شي.
- وکتل شي او راپور ورکړ شي چې آیا تر پلټنې لاندې بنسټ په مناسبه توګه د سمون ګامونه اخیستې ترڅو د تیرو کارونو موندنو او سپارښتنو لپاره د حل لار پیدا شي.

د دې درې میاشتني راپور په ج ضمیمه کې د بشپړ شوي، نوي، او روانو مالي پلټنو لست موندلی شي.

مالي پلټنې خپرې شوي

پدې ربع کې، د افغانستان د بیارغونې لپاره د امریکا لخوا تمویل شویو د درې اړخیزو موافقو دوې مالي پلټنې بشپړې کړي. دې مالي پلټنو څه دېره 2.5 ملیون ډالر د داخلي کنټرول عیبونو او ناجابت مسلو د پایلې په توګه، ترپوښتنې لاندې لګښتونو کې وپېژندل. پدې عیبونو او د نافرمانۍ مسألو کې د نورو شیانو ترمنځ دا شامل و: د سیالیز داوطلبۍ طرزالعملونو په تعقیب کې پاتې راتلل، د لګښتونو ناسم ټاکل، د ملاتړي اسنادو نه شتون، د قراردادي عمومي لیدر بیلائس او بیلابیل ملاتړي اسنادو ترمنځ ناشرح شوي اختلافات، او د پلورونکي - تعلیق او مخنیوی کتنو په لاره اچولو کې پاتې راتلل.

مالي پلټنه 14-74-FA: د USAID د افغانستان کوچني - او منځني کچې شرکت پراختیا پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت پروګرام: د پراختیا الترناتیو شرکت په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه

USAID د پراختیا الترناتیو شرکت سره قراردادونه وکړل. د USAID د دوه پروګرامونو ملاتړ ته (DAI) د افغانستان کوچني - او منځني کچې شرکت پراختیا (ASMED) پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت (ASI). ASMED د دې لپاره ډیزاین شوی و چې د سیمه ایز سوداګرۍ زیربنا د پراختیا ملاتړ په توګه د دا ډول فعالیتونو تمویل په واسطه په افغانستان کې د سوداګرۍ رامنځته کولو او پرمخ وړو ته غیر حکومتي موانع لرې کړي. ASI د دې لپاره ډیزاین شوی و چې د ټولنې - پرمختګ کوچني پروژو له لارې د ټولنو او افغان حکومت ترمنځ باور رامنځته کړي. د سیگار پلټنې د ASMED لپاره له 2006 د اکتوبر 26 څخه د 2012 نومبر 30 پورې دوره او 113,387,067 ډالر مخارج او د ASI لپاره له 2011 نومبر 1 څخه تر د 2012 د سپتمبر 25 پورې دوره او 31,269,391 ډالر مخارج پوښلي.

بشپړې شوې مالي پلټنې

- مالي پلټنه 14-74-FA: د USAID د افغانستان کوچني - او منځني کچې شرکت پراختیا پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت پروګرام: د پراختیا الترناتیو شرکت په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه
- مالي پلټنه 14-75-FA: د USAID د کرهنې استحکام ګړندی کړی پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت: د شیمونیک انټرنیشنل په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه
- مالي پلټنه 14-76-FA: د USAID د افغانستان د قانون حاکمیت ثبات - رسمي برخه: د تیترا ټیک DPK په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

کیرني او شرکت P.C. (کیرني) مالي راپور ورکونې برخه کې د DAI داخلي کنترول دوه مهم ضعفونه پیژندلي او د گمارنې شرایطو او پلي شوي قوانینو او مقرراتو سره د DAI پنځه مورد غیر اجابت. ضعفونو او نااجابتۍ دا پایله درلوده چې کیرني 455,883 ډالر په ناملا تر شوي لگښتنو کې تر پوښتنې لاندې راولي. کیرني د نه منلو وړ کوم لگښتونه ندي پیژندلي.

- د پلټنې ورکړل شوي پایلو سره، سیکار وړاندیز کوي چې د افغانستان لپاره د USAID ماموریت رییس او د لیرد نوښتونو دفتر سرپرست رییس په ګډه کار وکړي ترڅو:
- په راپور کې پیژندل شوي غیرملا تری لگښتونو 455,883 ډالرو د جاوز وړتیا وټاکي او که مناسب وي بیرته یې لاسته راوړي.
- DAI ته مشوره ورکړي چې د راپور دوه داخلي کنترول موندنې په نښه کړي.
- DAI ته مشوره ورکړي چې د راپور پنځه د غیراجابت موندنې په نښه کړي.

مالي پلټنه 14-75-FA: د USAID د کرهڼې استحکام ګړندی کړی پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت: د شیمونیک انټرنیشنل په واسطه پېښ شوي لگښت پلټنه

USAID شیمونیک انټرنیشنل ته یو قرارداد ورکړ. (شیمونیک) د کرهڼې استحکام ګړندی شوي پروګرام (ASAP) پلي کول. نوموړی پروګرام غوښتل چې کلیوال افغانانو لپاره په کرهڼه کې اقتصادي فرصتونه برابر کړي. USAID د افغانستان ثبات نوښت (ASI) ملا تر لپاره هم شیمونیک ته یو قرارداد ورکړ ترڅو د ټولنې - پرمختګ کوچني پروژو له لارې د ټولنو او افغان حکومت ترمنځ باور او اعتماد رامنځته کړي. د سیکار پلټنې د ASAP لپاره له 2006 د نومبر 22 څخه د 2011 اکتوبر 30 پورې دوره او 132,818,195 ډالر مخارج او د ASI لپاره له 2009 جون 26 څخه تر د 2012 د جون 25 پورې دوره او 119,549,834 ډالر مخارج پوښلي او د کیرني په واسطه سرته رسیدلي.

کیرني د داخلي کنترول درې ضعفونه او د گمارنې شرایطو او پلي شوي قوانینو او مقرراتو سره د شیمونیک پنځه مورد غیر اجابت پیژندلي. د داخلي کنترول دې ضعفونو او د غیراجابت پایلې دا وې چې کیرني 2,032,485 ډالر لگښتونه تر پوښتنې لاندې راولي، پشمول د 2,032,312 ډالر په غیرملا تر شوي لگښتونو کې او 173 ډالر په غیرمجاز لگښتونو کې. د پلټنې د پایلو په اساس، سیکار سپارښته کوي چې په افغانستان کې د USAID ماموریت رییس:

- د 2,032,485 ډالرو په اړه چې په راپور کې مشکوک مصارف ښودل شوي څېړنه وکړي او د غیرقانوني مصارفو په صورت کې بیرته لاسته راوړي.
- شیمونیک ته مشوره ورکړي چې د راپور درې داخلي کنترول موندنې په نښه کړي.
- شیمونیک ته مشوره ورکړي چې د راپور پنځه د غیراجابت موندنې په نښه کړي.

د ASAP USAID پروګرام افغانستان ته د دې لومړي درې میو هنري پروسس کولو اسانتیا ورکړې. الې پلټنه 14-75-FA وګورئ. (د USAID تصویر)

مالي پلټنه 14-76-FA: د USAID د افغانستان د قانون حاکمیت ثبات – رسمي برخه: د تیترا ټیک DPK په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه

د 2010 د می په 19، USAID تیترا ټیک DPK (Tt DPK) ته د قانون حاکمیت ثبات پروګرام – رسمي برخې (RLS-F) پلي کولو لپاره کاري امر صادر کړ. RLS-F غوښتل چې د رسمي قضایې سیکتور ظرفیت رامنځته کړي اساساً د قضا او حقوقو ښوونځي او د عامه قانون پوهې راپورته کولو او د افغانستان ښاریانو هڅول ترڅو خپلې شخړې د افغان حکومت قضایې سیستم له لارې د دوی حقونو ته لاسرسی په واسطه حل کړي. د سیگار پلټنې د RLS-F کاري امر له 2010 د می 19 څخه تر 2012 د جولای 15 پورې 30,619,409 ډالرو مخارج بیاکتلي. کروی هارویټ (Crowe Horwath) LLP په RLS-F کې دخپل د Tt DPK په واسطه پېښ شوي لګښتونو خپلې پلټنې کې دوه د داخلي کنټرول ضعفونه او دوه د غیراجابت موارد پېژندلي. د دغه ضعفونو او غیراجابتي مواردو پایلې په حیث، چې دوه موندنو کې گډ و، کروی هارویټ د فرعي قراردادي غیرمستقیم لګښت تاریخ تیر نرخونو کارولو پورې تړلي غیر مجاز لګښتونو کې 39,327 ډالر تریوښتنې لاندې راوستل. غیرمجاز لګښتونه تریوښتنې لاندې لګښتونه دي ځکه چې دا د قرارداد، نافذ قوانینو یا مقرراتو په واسطه منع کړی شوي وی. د پلټنې د پایلو په اساس، سیگار سپارښته کوي چې په افغانستان کې د USAID ماموریت رییس:

- د 39,327 ډالرو په اړه چې په راپور کې غیرمجاز گڼل شوي پریکړه او د غیرقانوني مصارفو په صورت کې بیرته لاسته راوړي.
- له Tt DPK څخه د ورکړې وړ 50,449 ډالر بیرته USAID ته ورټولول.
- Tt DPK ته مشوره ورکړي چې د راپور دوه داخلي کنټرول موندنې په نښه کړي.
- Tt DPK ته مشوره ورکړي چې د راپور دوه د غیراجابت موندنې په نښه کړي.

تفتیشونه

سیگار پدې رېښه کې د تفتیشاتو درې راپورونه خپاره کړل. یوه راپور د تفتیش خبرتیا یو لیک تعقیب کړی چې سیگار د بغلان ولایت محبس ودانۍ په اړه په تیره ربع کې لیکلی و، او مشخص یې کړه چې د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت نوموړې ودانۍ د ډیر تخریب له امله پراخه ترمیمي کړنو ته اړتیا لري. دوهم تفتیش مشخص کړي چې د USFOR-A کارول شوي کورې په شین ډنډ هوایی ډگر کې جوړې او په درستی سره لېږدول شوې وې، مگر میخانیکي مسایل د دط لامل شو چې دغه کورې په ډیر ټیمپ ظرفیت کار وکړي، چې دا په سرخلاصی ژورو کې د ضایعاتو سوزیدو لامل شو. دریم تفتیش موندلي چې په ګرځک کې د سړې او وچې ذخیرې خونې د ودانولو کیفیت ښه بریښي، خو دا چې نوموړې خونه ترنن نیتي نده کارول شوې.

د تفتیشاتو راپورونه خپاره شول

تفتیش IP-62-14: د بغلان محبس

د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت ودانۍ ډیر تخریب په پراخه کچه ترمیمی کړنو ته اړتیا لري

د 2010 د سېپتمبر په 28 د بهرنیو چارو وزارت د نړیوال تریاکو او قانون پلي کولو بیورو (INL) عمران هولډینګ گروپ (OHG)، یوه افغاني شرکت ته یو قرارداد ورکړ چې د 495 زندانیانو ظرفیت یو محبس په بغلان ولایت کې جوړ کړي. OHG د بغلان محبس ودانول د 2012 د نومبر په 8 بشپړ کړل. د دې تفتیش لپاره، سیگار د (1) INL د ودانولو مدیریت او څار ارزولی، او (2) دا یې ارزولی چې ایا نوموړې ودانۍ لکه څنګه چې نومول شوې وه کارول شوې او ساتل شوې ده.

وروسته لدې چې د بغلان محبس ودانول بشپړ شو، د ودانۍ ناسته د جدي جوړښتي تخریب لامل شوه په شمول د پراخه درزونو په درې تعمیرونو کې. د پایلې په توګه یې یو تعمیر راولوید. دوه نور تعمیرونه یې هم د راولیدو په حال کې دیوالونه او کریک شوي جوړښتي بیمونه او ستنې لري، او ممکن له سره جوړیدو ته اړتیا ولري. INL او قراردادي یې OHG چې یو افغاني شرکت دی، د ودانۍ د کښیناستو علت باندې موافق ندي او د تعمیرونو ترمیم او دغه ترمیمونو د لګښت مسؤلیت د OHG په غاړه اخیستو په اړه مذاکرات کې پاتې دی. پدې سره، دواړه خواوې موافق دي چې OHG د قرارداد ټولې اړتیاوې په بشپړ ډول ندي پوره کړي. د مثال په توګه، OHG ونشو کولی چې د خوړونو اوبو د مدیریت اړین سیستم جوړ کړي او د ټیټې درجې نلوانۍ توکي یې کاروي چې د INL لخوا منع کړي شوي و. OHG د خپلو بیل شوي رسیدونو څخه د 10% کمولو کې هم پاتې راغی چې د قرارداد په واسطه اړتیا په توګه تضمیني فنډ رامنځته کړي. دا د 807,254 ډالرو کمښت لامل شو چې باید د قرارداد لانجې په پېښه کې د INL خوندیتوب لپاره ساتل شوي وي. د ودانولو ډیری نواقص ممکن د پروژې اصلي COR په واسطه له درغلۍ ډکو کړنو پایله وي د سفارت یو مخکښ کارمند — او د امکان تر حد پورې د OHG پرسونل. سیگار دا مهال یوه ابتدایی گروینګه پرمخ وړي ترڅو مشخص کړي چې ایا د OHG یا سفارت کوم چارواکي پدې ویل شوي فعالیتونو کې شریک و. په 2013 کې، د قرارداد کولو افسر او INL یو نوی COR او مشر انجینر د بغلان محبس لپاره وګمارل. INL په ساحه کې د ستونزو سمولو لپاره هم ګامونه پورته کړل، لکه د خوړونو د اوبو له لاسه تللي مدیریت سیستم. دا مثبت ګامونه دي، مګر سیگار اوس هم د ناپېژندل شوي ودانیز نقص په اړه اندېښمن دی، چې د جوړښتونو د ستنو ملاتړ ترمنځ د غیرتحکیمي خښتو دیوالونو کارونه ده چې دا په قرارداد کې ویل شوي د نړیوال ودانۍ کوډ (IBC) معیارونو څخه سرغړونه ده. د امریکا کانکریټو انستیتیوت منولونه، چې د IBC لخوا ماخذ شوي، په مرتعش زون کې د غیر تحکیمي دیوالونو جوړولو اجازه نه ورکوي، چیرې چې د دا ډول دیوالونو راولیدو امکان وي. د متحده ایالاتو د جیولوژیکي سروی معلوماتو په وینا، د بغلان محبس د افغانستان په کچه دوهم لوړ د زلزلې خطر سره مخ زون کې موقعیت لري.

په اپریل کې، سیگار د بهرنیو چارو وزیر او افغانستان ته د متحده ایالاتو سفیر لدې ستونزې خبر کړل او وړاندیز یې وکړ چې INL په بغلان کې دغه جوړښتونه بیرته د سټیل - تحکیم بنا

بشپړ شوې تفتیشونه

- تفتیش IP-62-14: د بغلان محبس: د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت ودانۍ سخت تخریب شوی حالت پراخه ترمیمی عمل ته اړتیا لري
- تفتیش IP-81-14: د شین ډنډ هوايي ډګر: په سرخلاصي ژور ځایونو کې د سوزولو کار د دفاع وزارت مقرراتو څخه سرغړونه ده
- تفتیش IP-82-14: د کرشک سره او وچه ذخیره ای خونه: داسې بریښي چې د ودانولو کیفیت یې ښه وي، مګر نوموړې ودانۍ تر نن نېټې پورې نده کارول شوې

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

ودانۍ 17، د بغلان محبس درې تړولو جدي زیانمن شوي جوړښتونو څخه یوه د خونديتوب انډیبنو له امله تخریب کړی شوه. د تفتیش راپور IP-62-14 وګورئ. (د INL تصویر)

سره جوړ کړي. په ځواب کې، INL عکسونه وړاندې کړل چې ویل یې دا ښې چې نوموړي ودانۍ د تحکیمي بنا په کارولو سره جوړې شوي. په مقابل کې، دغه عکسونه ښیې چې په بغلان کې کانکریټي ستنې سمې نوې جوړې شوي او، لدې علاوه د تخریب میتود یې خوندي نه و. په ستنو کې د کانکریټ ځای پرځای کولو لپاره کارول شوي میتودونه او مواد په کانکریټ کې د تشو لامل شوي چې دا تحکیمي ستیل یا سیخان رابرسیره کوي، چې دا په جدي توګه د ستنې کلکوالي کې سازش کوي. پردې علاوه، د ودانۍ دروند کانکریټي بام پرځای پاتې و، پداسې حال کې چې د خښتو دیوالونو هغه برخې چې د بام ملاتړ کې مرسته کوي حذف شوې وې. INL سیگار خبر کړ چې نیت یې کړی په بغلان کې دغه جوړښتونه د اصلي ډیزاین ځانګړتیاو سره په مطابقت کې له سره جوړې کړي. په هرصورت، د سیگار په اند، د بغلان محبس بیاجوړولو کې د تحکیمي بنا کارولو ته د INL ظاهري مقاومت دواړه زندانیانو او د کارګرو خونديتوب خطر سره مخ کوي. د پراخه جوړښتي تخریب سربیره، محبس کارول کېږي. علاوه لدې، دغه محبس چې په اصل کې د 495 زندانیانو لپاره ډیزاین شوی و، پکې ډیر نفوس ځای پرځای شوی، چې د INL یوه اوسني راپور له مخې 777 نفر پکې دي. محبس د ساتنې دوه لوی ستونزو سره هم مخ دی، چې دواړه INL او د قراردادي چارواکي یې د افغان حکومت ضعیف او غیرموجود ساتنې ته نسبت ورکوي. لومړی، دواړه ډزلي جنراتورونه چې د دې لپاره وو چې د محبس د بریښنا انحصاري سرچینه وي، کار نه کوي. د پایلې په حیث یې زندان د خورا کوچني ظرفیت جنراتور څخه بریښنا اخلي چې د نړیوال سره صلیب مرستې سره د 2012 په جولای کې پیرودل شوی و. دوهم، د زندان فاضلاب (چټلو اوبو) سیستم له خاورو سره بند شوي. INL کار کوي چې دا ستونزې د هیواد په کچه محبس کاروونې او ساتنې پروګرام د فنډ لپاره مرستې په واسطه په ګوته کړي چې دا به د بغلان محبس پشمول ټوله سیمه کې د ودانیو لپاره د بریښنا کارکونکو، نلدوانانو، گل کارانو، رنگمالانو، او نجارانو ګرځنده د ساتنې ټیمونه وروزي.

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

ترڅو د زنداني خونديتوب او امنیت ډاډمن شي او د دې ډاډ لاسته راوړل چې د متحده ایالاتو حکومت د دې د قرارداد ډالرو لپاره ترټولو لوی ارزښت لاسته راوړي، سیکار وړاندیز کوي چې د بهرنیو چارو وزیر INL ته لارښود وکړي چې (1) OHG ته د رسید لگښتونو کې ورکړل شوي 807,254 ډالر بېرته جبران کړي چې د قرارداد لانجې په صورت کې باید د INL ساتنې په تړاو ګرځول شوي وي، (2) دا اړتیا چې د بغلان محبس کې هرډول بیادانول د ستیل تحکیمي بنا دیوالونو په پام کې نیولو سره د IBC او امریکا کانکریټ انستیتیوت اړتیاوې پوره کړي، (3) د قرارداد لاندې جوړ شوي نور تعمیراتو جوړښتي کفایت وټاکي او د نامناسب موندل شوي جوړښتونو ترمیم یا بدلون لپاره کار وکړي، او (4) له قراردادي وغواړي چې د INL منل شوی تخریب خوندي پلان تعقیب کړي.

تفتیش IP-81-14: د شین ډنډ هوایی ډګر

د سرخلاصي ژورو سون ځایونه د دفاع وزارت اړتیا څخه سرغړونه ده

د 2011 په می کې، USACE د 4.4 ملیون ډالرو یو قرارداد ورکړ چې د جامد فضلاتو مدیریت اسانتیاوې جوړې کړي، پشمول دوه کورو (تروټونو) په شین ډنډ کې، په غربي افغانستان کې د هرات په ولایت کې میشته د ایتلافي ځواکونو یو مرکز چې شاوخوا 4,000 د متحده ایالاتو او افغان اردو پرسونل او قرارداديان پکې میشته دي. د قرارداد د ورکولو په وخت کې، شین ډنډ هوایی ډګر د خپلو جامد فضلاتو د دفع لپاره سرخلاصي سون ځایونه کارول. د USFOR-A کارول شوي دوه کورو سربیره، د 2009 په سپتمبر کې، USACE د 11 ملیون ډالرو په ارزښت افغان اردو لخوا د استعمال لپاره په بیلابیل بیسونو کې د کورو قرارداد ورکړ. د شین ډنډ هوایی ډګر لږ لږ افغان کارول شوي کورو څخه دوه درلودې، کومې چې افغان اردو ته د 2012 په اګست کې چمتو شوې وې او لګښت یې شاوخوا 755,000 ډالر و.

د دې تفتیش لپاره، سیکار ارزوي چې ایا (1) د کورو جوړول د قرارداد اړتیاو او د جوړولو نافذ معیارونو سره په مطابقت کې بشپړ شوي، (2) کورې او ملاتړي ودانۍ د نومول شوي کار لپاره کارول کیدی او ساتل کیدی، او (3) دا چې د جامد فضلاتو د دفع لپاره د سرخلاصي سون ځای کاروونه د پلي کیدو وړ اړتیاو سره مطابقت لري.

سیکار موندلي چې د USFOR-A کارول شوي دوه کورې په شین ډنډ هوایی ډګر کې عموماً د قرارداد ځانګړتیاو سره په مطابقت کې جوړې شوې او بیس ته د کاریدو وړ وضعیت سره د 2012 په جون کې لیردول شوي وې. نور، د متحده ایالاتو فنډ ورکړل شوي دوه کورې د 2012 په اګست کې افغان اردو د کاریدو په تړاو پرته له کوم پام وړ ستونزې لیردول شوي.

په هرصورت، د USFOR-A په 2012 دسمبر کې بشپړ شوي راپور موندلي چې د USFOR-A کارول شوي کورې د میخانیکي ستونزو له کبله په خورا ټیټ ظرفیت کې کارول کېږي او دا چې د متحده ایالاتو یوازې 35% جامد فضولات دلته سوزول کیده او پاتې برخه یې افغان سرخلاصي سون ځای کې سوځول کیدل. پداسې حال کې چې دا کورې د 2013 په جنوري کې د تضمین لاندې ترمیم شوې، د دې ترمیم وروسته هم د متحده ایالاتو تولید شوي جامد فضلات افغان سرخلاصي سون ځای ته لیردول کیدل. USFOR-A د دغه کورو د بشپړ

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

کاروونې وړ کیدو وروسته هم د افغان کاریدونکي سرخلاصی سون ځای کارولو دوام لپاره تایید نه وړاندې کوي. اضافتا، د USFOR-A د 2013 می یوې ارزونې موندلي چې افغان کارول کیدونکې کورې د کارول کیدو وړ وضعیت کې وې او افغانان ورته روزل شوي و او د دوی د کورو کارولو لپاره یې درست تجهیزات درلودل؛ په هرصورت افغانان دغه نه کاروي ځکه چې سرخلاص سون ځای کارول لدې ارزان پریوځی.

د متحده ایالاتو د مرکزي قوماندې (CENTCOM) اړتیاو سره چې سر خلاصی سون ځای کاروونې لپاره بدیل وموندل شي، USFOR-A تر د 2013 د جون پورې خپل جامد فضلات سرخلاصی سون ځای ته لیږل، او افغان اردو د USFOR-A فضلاتو دفع لپاره د 2013 تر اکتوبر پورې د سون ځاینو کارولو ته دوام ورکړ. په 2011 او 2012 کې خپرې شوي د چاپیریال سروی گانو ښودلي چې جامد فضلات لکه بیټری او پلاستیکونه ته د "پوښلي فضلات" په حیث رجوع کیږي، او په سرخلاصی سون ځای کې یې دفع کول منع دي چې دا د شین ډنډ سرخلاصی سون ځای ته لیږدول شوي. علاوه لدې، د 2010 مالي کال لپاره د NDAA په تعقیب، د سرخلاصی سون ځای کارول منع دي غیر لدې که د دفاع وزیر وټاکي چې د دفع هیڅ بل میتود د عملي کیدو وړ ندی. د دفاع وزیر هم اړ دی چې د دا ډول پریکړې څخه کانگریس خبر کړي. د شواهدو شتون سربیره چې په شین ډنډ هوایی ډگر کې پوښلي فضلات سرخلاصی سون ځای کې دفع شوي، نه CENTCOM او نه هم USFOR-A د دې فضلاتو د دفع لپاره د سون ځای کارول تایید کړي، نه یې دي مشخص کړي چې د سون ځای کارولو بدیل شتون نلري، یا اړینه کانگریسي خبرتیا یې کړي وي.

د شین ډنډ هوای ډگر کې د جامد فضلاتو دفع کولو لپاره **سرخلاصی سون ځای** کارول شوی. د تفتیش راپور IP-81-14 وکوری. (د جان ډیټینگر لخوا د سیگار تصویر)

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

سیکار وړاندیز کړی چې د CENTCOM قوماندان د CENTCOM اړوند واحدونو ته لارښود وکړي چې پوښتنې پرمخ وېسي او سیکار ته په 90 ورځو کې راپور ورکړي له (1) مشخص کړي چې ولې د متحده ایالاتو اردو په شین ډنډ هوایی ډگر کې جامد فضلات د پنځه میاشتو راهیسې وروسته لدې هم سرخلاصي سون ځای ته لیږي چې د USFOR-A کورې په بشپړ ډول د کاریدو وړ شوي او (2) مشخص کړي چې ولې منع کړی شوي "پوښلي" فضلات له 2011 جنوري راهیسې په شین ډنډ هوایی ډگر سرخلاصي سون ځای کې سوزول کېږي، او ولې DOD د NDAA 2010 د 317 فصل په اساس کانگریس لدې ندی خبر کړی.

د دې پوښتنو برخې په حیث، CENTCOM باید مشخص کړي چې کوم چارواکي د متحده ایالاتو ځواکونو لخوا تولید شوي جامد فضلاتو په سرخلاصي سون ځای کې سوزولو پریکړې لپاره مسؤل دي حتی وروسته لدې چې کورې په بشپړ ډول د کاریدو وړ شوې او کانگریس یې د قانون اړتیا او DODI 4715.19 سره سم لدې ندی خبر کړی. CENTCOM دا هم باید وپېژني چې د دغه چارواکو د مسؤل گرځولو لپاره کوم گامونه به واخیستل شي.

تغیث IP-82-14: د گرشک سړه او وچه ذخیره ای خونه

داسې برېښي چې د ودانولو کیفیت یې ښه وي، مگر نوموړې ودانۍ تر نن نیتې پورې نده کارول شوې

په 2010 کې، د سوداګرۍ او ثبات عملیاتو لپاره کاري ځواک (TFBSO) په هلمند ولایت کې د ذخیره ای کاپن فابریکې ساحې جوړول تصویب کړل چې د افغان سوداګرۍ او صنایع وزارت (MOCI) ملکیت دی. پدغه ساحه کې، TFBSO پریکړه وکړه چې د 2.89 ملیون ډالرو په ارزښت د گرشک سړه او وچه ذخیره ای خونه جوړه کړي پدې تکل چې دا په ولایت کې د کرهښی پراختیا لپاره وکارول شي. نوموړې پروژه به د سیمه ایز محصول ذخیره کولو لپاره جلا ساره او وچ ذخیره ای گودامونه جوړ کړي، د ترتیب او بسته بندۍ لپاره به یې ځای چمتو او د ټرکونو لپاره به د ټرانزیت ټکي په حیث وکارول شي.

لدې چې په اصل کې مهالویش شوې وه د TFBSO کارونه د 2011 د سپتمبر په 30 ودرول شي، TFBSO د جوړولو قرارداد د ورکولو لپاره مسؤلیت د متحده ایالاتو د اردو انجینرانو قل اردو (USACE) ته ورکړ او د پروژې د څار مسؤلیت یې د نړیوال مرستندویه امنیتي ځواک سیمه ایزې قوماندې - سویل لویدیځ (RC-SW) ته ولیږد او. د 2011 د سپتمبر په 7، USACE د دغه ودانۍ ډیزاین، جوړولو او تجهیز قرارداد یوه افغاني شرکت ته ورکړ.

د TFBSO پیلې پلان د دوه سړو - ذخیره گودامونه د دوه وچو - ذخیره گودامونو لپاره د قرارداد اختیار و. په هر صورت، د محدود فنډ له امله، نهایی ډیزاین او سور - ذخیره گودام او یو وچ - ذخیره گودام ته بدل شو. په قرارداد کې د دوه جوړښتونو تخریب هم شامل و؛ د سړک پراختیاوې؛ په ساحه کې د عالی برېښنا تولید چمتو کول، د برېښنا د توضع سیستم، او د اوبو نوی څاه؛ او له ساحې د ماینونو او ناچاودیدلي توکو پاکول. ودانول د 2013 په می کې بشپړ شول، او USACE بشپړ شوي ودانۍ تصدیق کړه. دغه ودانې د 2013 په سپتمبر کې افغان حکومت ته ولیږدول شوه. بشپړه شوې ودانۍ شاوخوا 10,000 فټ مربع سړه ذخیره او 13,000 فټ مربع وچه ذخیره چمتو کوي.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

په گریشک کې یخه - ذخیره ای خونه کې
د شیلوبنگ او یخولو تجهیزات شامل کړی شوي.
د تفتیش راپور IP-82-14 وگورئ. (د RC-SW تصویر)

د دې تفتیش لپاره، سیگار ارزولي چې ایا (1) د ودانولو چارې یې د قرارداد اړتیاو او پلي کیدو وړ ودانیز معیارونو سره په مطابقت کې بشپړې شوي، او (2) دغه ودانۍ لکه څنګه چې ټاکل شوي وه کارول کېږي او ساتل کېږي.

د امنیتي اندیښنو له امله، سیگار وړ نه و چې په ساحه کې موجود تفتیش سرته ورسوي او د همدې لپاره وړ نه و چې مشخص کړي ایا پروژې د قرارداد اړتیاوې په بشپړ ډول پوره کړي. د ادارې چارواکو سره مرکو او د قرارداد او مدیریت اسنادو مکمل بیاکتنې پر اساس، سیگار ټاکنې چې د ګرځک سره او وچه ذخیره ای خونه داسې بریښي چې ښه ودانه شوي وي. په هرصورت، نوموړې پروژې د قرارداد په واسطه بشپړیدو لپاره اړینې نیتې څخه 243 ورځې وروسته بشپړه شوې وه.

د قراردادي فعالیت د متحرک کولو لپاره، USACE قراردادي ته 26 لیکونه واستول، چې ډیری یې د قراردادي فعالیت کې مهالویش او ځنډ په اړه اندیښنو بیانولو لپاره و. په یوځای کې، USACE د ډیفالټ لپاره د قرارداد پای ته رسول ملاحظه کړل، مګر پراخې یې د 223,317 ډالرو التزامي زیانونه وارزول ترڅو قراردادي باندې فشار وساتي چې پروژې بشپړه کړي. د USACE اسنادو په وینا، USACE وړ و چې د ودانولو چارو څار ته د پروژې برخې لپاره په ساحه کې د ځایی - ملي کیفیت اطمینان مفتش ولري. سربیره پردې، د USACE انجینرانو او کیفیت ډاډ پرسونل د ودانولو پرمهال له ساحې 23 لیدنې سرته رسولې.

که څه هم داسې بریښي چې ودانۍ ښه جوړه شوي وي، د 2014 په اپریل کې، د RC-SW، TFBSO، او MOCI چارواکو موږ ته وویل چې د ګرځک سره او وچه ذخیره ای خونه هیڅ کله نده کارول شوې او محافظت یې نه کیده. TFBSO هغه څه لاسته ندي راوړي چې دې سیگار ته د پروژې کلیدي بریا ورته ویلې وه د یوې افغان سوداګرۍ په واسطه د ودانۍ کارول، محافظت او کنټرول. په هرصورت، ترهغې پورې قوي پانګوال نه وپیژندل شوی چې TFBSO دا پروژې تصویب او بیا USACE قرارداد ورکړ او، وروسته بیا پانګوال د ګرځک په ساحه خپلې سوداګرۍ پراخولو کې پاتې راغی. د TFBSO چارواکو موږ ته وویل چې ډیری نورو افغان پانګوالو پدې ودانۍ کې علاقه ښودله. په هرصورت، هیڅ کله نهایی تړون ته ندي رسیدلي. د TFBSO چارواکو په وینا، پانګوالو دوی ته ویلي چې د ملکیت اجاره کولو څخه مخکې د ولسوالۍ ولسوال له پانګوالو او د ودانولو قراردادي څخه د پیسو غوښتنه کوي. د MOCI چارواکي تاییدوي چې ودانۍ اوس هم نه کارول کېږي، مګر په نښه کړي چې دې چې په ودانۍ کې ځینې سوداګرۍ علاقه ښیې. بدبختانه، د 2014 د اپریل پورې، MOCI کومه داسې سوداګري په نښه کړې نده چې غواړي نوموړې ودانۍ اجاره کړي. د MOCI معین سیگار ته وویل چې وزارت د ودانۍ په اجاره ورکولو لپاره د خصوصي سیکتور پانګوالو لټون ته دوام ورکوي.

د TFBSO پانګوونې راتلونکي پروژو په بریا سره سوداګریز کولول لپاره د زده کړې شوي درس په حیث، سیگار وړاندیز کړی چې د پالیسۍ لپاره د دفاع سرپرست وزیر TFBSO ته لارښود وکړي چې ډاډ ترلاسه کړي مخکې لدې چې د هرډول راتلونکي پانګوونې پروژې تصویبوي، وړ پانګوال شتون لري چې علاقه لري د جوړو شویو ودانیو محافظت لپاره دغه

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

ملکیت په غاړه او مسؤلیت یې ومني؛ یا د پانګوالو په نه شتون کې، MOCI غواړي او وړتیا یې لري چې دا ډول مسؤلیتونه پخپله په غاړه واخلي.

د سیگار سپارښتنو دریځ

د 1978 عمومي پلټونکي قانون، له سیگار څخه غواړي ترڅو د خپلو سپارښتنو دریځ په اړه راپور ورکړي. پدې ربع کې، سیگار د پلټنې دوه راپورونو کې موجود اوه وړاندیزونه ترلي دي. لدې وړاندیزونو یو یې د غیرمجاز یا ناملا تر شوي قرارداد لګښت په حیث د متحده ایالاتو حکومت لخوا ورکړل شوي 311,887 ډالرو بیرته لاسته راوړو پایله درلوده. (مالي پلټنه 14-34-FA)

د 2009 کال څخه د 2014 کال تر جون پورې، سیگار د 134 پلټنو، خبرداری لیکونو، او تفتیشاتو راپورونه خپاره کړي او د فنډ بیرته اخیستنې، د ادارو د څارنې د ودې، او د پروګرامونو د موثریت زیاتولو لپاره یې 420 سپارښتنې کړي دي. سیگار د دې وړاندیزونو نږدې 80% ترلي دي. عموماً د سپارښتنو تړل د سیگار په ارزونې دا معنی لري چې پلټل شوې اداره یا سپارښتنه تطبیق کړي یا یې په مناسبه توګه ستونزه حل کړي. په ځینو قضیو کې، یوه تړل شوې سپارښتنه د پلټنې په راتلونکو کارونه کې کتل کیږي.

د 1978 عمومي پلټونکي قانون، لکه څرنګه چې تعدیل شوی، دا غوښتنه هم کوي ترڅو سیگار د تیر راپور مهمو سپارښتنو په اړه راپور ورکړي چې په اړه یې د سمون ګامونه ندې اخیستل شوي. پدې ربع کې، سیگار پر وړاندیزونو د ادارې فعالیتونو نظارت ته په 29 پلټنو او پنځه تفتیش راپورونو کې دوام ورکړ. لکه څنګه چې مخکې راپور ورکړل شوی، د وړاندیزونو سره یوه پلټنه باید تر 12 میاشتې دوام وکړي چېرې چې اداره اوس هم باید د سمون عمل پلان تولید کړي چې سیگار باور لري دا کار به پیژندل شوي ستونزه حل کړي. په هر صورت، د یوې ادارې جواب پدې وروستیو کې لاسته راغلی و او د سیگار په واسطه بیاکتل کیده. وړاندیز د پلټنې راپور 4-13 څخه دی، افغان ملي اردو: د وسایطو، جنراتورونو او بریښنا تولیدونکو لپاره سون توکو باندې کنټرول پیاوړتیا ته اړتیا لري ترڅو له درغلی، ضیاع او اختلاس مخیوی وشي. د 2013 په جنوري کې خپور شوی، راپور د ANP وسایطو لپاره د پطولو، تیلو او غوړ لپاره د غوښتنې، لاسته راوړو او ورکړې پروسه ترپوښتنې لاندې راوستې. اضافتا، څلور د پلټنې له 12 میاشتو زاړه راپورونه شتون لري چېرې چې سیگار اړوند ادارو ته انتظار باسي د دوی موافق شوي سمون کړنې بشپړې کړي.

سیگار پدې وروستیو کې په دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID کې د ادارې ریزولوشن پروسې پلټنې پیل کړي. دا پلټنې پدغه ادارو کې سرته رسیدونکي پلټنې ریزولیشن لپاره د دریځ او څار پروسه ازموي. پدې ربع کې، سیگار د بهرنیو چارو وزارت لپاره نهایې راپور تکثیر کړ. په نورو دوه ادارو کې سرته رسیدلي کار لپاره د راپور تکثیر کولو وروسته پدې کال کې تمه کیږي.

ځانګړې پروژې

د عمومي پلټونکي د ځانګړي پروژو دفتر د پیښیدونکي مسلو ازمولو او فدرالي ادارو او کانګریس ته د ګړندي، تعقیب وړ راپورونو وړاندې کولو لپاره رامنځته کړی شوی و. دا ډله بیلابیلې ارزونې کوي او د افغانستان د بیارغونې په ټولو برخو کې راپورونه جوړوي. په دې

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

څانګه کې پلټونکي، تحلیل کونکي، محققین، قانونپوهان، د اړوند مسایل ماهرین، او نور متخصصین راټول شوي او کولی شي د رابرسیره کیدونکې مسایلو او پوښتنو په مقابل کې بیړنی او په ګډه سره د حل لارې ومومي.

د راپور ورکوونې دې دورې په جریان کې، د سیکار څانګړي پروژو دفتر د ANA په ودانیو کې کارول شوي سپری فوم ایزولیشن سیستمونو د خوندیتوب یوه بیاکتنه خپره کړه. څانګړي پروژو ډیری لیکونه هم CSTC-A، USFOR-A، متحده ایالاتو نوي، د مسلکي خدماتو شورا، USAID، IRD، د دفاع قراردادیانو، USDA، DOD، او د متحده ایالاتو حکومت ډیری نورو ادارو ته لیکلي دي. د پوښتنو دا لیکونه په پراخه کچه موضوعات پوښي، پشمول د ډاډمنو تړونونو، ګرځنده پیسې، سویابین پروګرام، رد شوي تړونونه، په ودانۍ کې کارول شوي سپری فوم خوندیتوب، د ANP ورکړې لپاره کارول شوي LOTFA پیسې، د قراردادي پیژندل شوي غوره لارې، د حقیقت رابرسیره کولو خوندیتوبونه، د ANP ګرمې وسایط، یوه ګمارنه چې د بیارغونې پریکړو لارې مطالعه کړي، د افغان سرکونو ساتنه، د کندهار د بریښنا تولید پلانونه، د متحده ایالاتو کوچني ادارو په واسطه د بیارغونې تمویل معلوماتو لپاره غوښتنه، او د بشري قاچاق تورونه.

څانګړي بشپړې شوي پروژې

دا مهال څانګړي پروژې پروژو بشپړیدل ملاحظه کوي او پدې مسلو کوم اضافي کار د سرته رسولو وړاندوینه نه کوي.

د معلوماتو مکتوب 14-55-SP: د نړیوالې هوساینې او پراختیا د باور وړتیا تړون

د 2014 د می 5، سیکار IRD ته د باور وړتیا تړونونو کارونو په اړه جدي اندیښن بیانول وکښل ترڅو د IRD د ادارو یا کوم حکومتي چارواکو د تمویل په اړه حساس ویناو څخه د کارمندانو مخنیو وکړي. لدې چې IRD له USAID څخه د مالیه ورکونکو ملیونونه ډالر لاسته راوړي، د دې پرمخ وړلو سیکار خاصا، د روڼتیا او حکومت څارنې لپاره د IRD ژمنې په اړه اندیښمن کړ. سیکار غوښتنه وکړه چې IRD د محرمیت تړونونو اړوند اوسني او تیرو کړنو په اړه معلومات چمتو کړي. (د اړوند پوښتنې لپاره "روانې څانګړي پروژې"، د معلوماتو مکتوب 14-60-SP وګورئ.)

څارنې لیک 14-56-SP: د IRD باور وړتیا تړون په اړه USAID ته څارنې ورکول

د 2014 د می 5، سیکار USAID ته ولیکل، ادارې ته یې د تړونونو په اړه چې د واشینګټن پوسټ په یوه مقاله کې خپاره شوي و څارنې ورکړې چې IRD هڅه کړې محرم تړونونه وکړي ترڅو کارمندان له حساس بیاناتو منع کړي شي. سیکار وړاندیز کړی چې USAID په افغانستان کې ټول قراردادونه، تعاوني تړون او د مرستو لاسته راوړونکي خبر کړي چې سیکار به د حقایقو رابرسیره کولو حقونو محدودیت ونه زغمي. لدې علاوه، سیکار وړاندیز کړی چې د USAID راتلونکي تړونونه دا مقررات ولري چې فدرالي فنډ لاسته راوړونکي د محرم تړونونو کارولو څخه منع کړي چې دوی پرې د متحده ایالاتو حکومت چارواکو په اړه غږیدو څخه کارمندان منع کوي.

د څانګړي پروژې بشپړ شوي محصولات

- څانګړې پروژه SP-14-55: د پوښتنې مکتوب: د نړیوالې هوساینې او پراختیا د محرمیت تړون
- څانګړې پروژه SP-14-56: د څارنې لیک: د IRD محرمیت تړون په اړه USAID ته څارنې ورکول
- څانګړې پروژه SP-14-61: د پوښتنې مکتوب: د ANP د ګرځنده پیسو پیلوټ پروګرام ځواب
- څانګړې پروژه SP-14-69: د پوښتنې مکتوب: د سویابین پوښتنې ته د USAID ځواب
- څانګړې پروژه SP-14-73: د پوښتنې مکتوب: د USAID ردشوي قراردادونه
- څانګړې پروژه SP-14-77: بیاکتنه: د ANA ودانیو کې د سپری فوم انسولیشن خوندیتوب

د معلوماتو مکتوب SP-61-14: د ANP د ګرځنده پیسو پیلوټ پروګرام ځواب

په تیره ربع کې، سیگار د CSTC-A جنرالانو ته ولیکل چې د MOI د پیلوټ پروګرام دریځ په اړه پوښتنې وکړي چې د یوه بریښنایی لپرد له لارې د ANP پرسونل ته په مستقیم ډول د معاشاتو ورکړې ته د "ګرځنده پیسو" کارونه کوي. دا معاشات LOTFA ته د مستقیم مرستې له لارې د متحده ایالاتو ماله ورکونکو پیسو په واسطه تمویل کيږي. د 2014 د می په 3، CSTC-A د سیگار اصلي معلوماتو لیک ته ځواب ورکړ. د 2014 د می په 28، سیگار بیا CSTC-A ته د ګرځنده پیسو پیلوټ پروګرام په اړه ولیکل، د CSTC-A دې اټکل په اړه اندیښنې په بیانولو سره چې 18% د ANP معاشات په نغدي ډول مستقیماً د ANP کارمندانو ته ورکول کيږي. لدې مستقیم نغدي ورکړو له نمایی ډیر یې د سم لاسته راوړونکي څخه منحرف کيږي، چې تر 45.5 ملیون ډالرو پورې د معاشاتو په ورکړه کې په 2014 مالي کال کې د انحراف خطر سره مخ کوي. سیگار د دې ډاډ ورکولو پراهمیت ټینګار وکړ چې د صادق، معتبر او ثبات لرونکي پولیس ځواک رامنځته کولو لپاره د ANP د کارمندانو بشپړ معاشات د دوی ترلاسه ورسپړي. دا تر یو حد پورې سرته رسیدی شي، د په اصطلاح "باوري اجنټ" سیستم په کارولو د لږې تکیه کولو سره چې د ANP کارمندانو ته معاشات ورکړي.

د معلوماتو مکتوب SP-69-14: د سویابین پوښتنې ته د USDA ځواب

په تیر ربع کې سیگار د متحده ایالاتو د کرهنې وزارت (USDA) ته د افغانستان نوښت کې کرهنیز نویتوب (SARAI) لپاره د سویابین په اړه د معلوماتو یو مکتوب واستاؤ. د 2014 په می، د سیگار ځانګړي پروژو د USDA ځواب ترلاسه کړ. د غوښتل شوي موادو بیاکتنې پرمهال، د سیگار ځانګړي پروژې لاندې اندیښنې په نښه کړي:

- د سویابین د محصول کچې تر د تمه شوي کچو حد پورې نه وې، چې د نوښت برخې په حیث د سویابین فابریکې ثبات له خطر سره مخ کوي.
- د پروژې پلي کونکي، د امریکا سویابین اسوسیشن (ASA) د وړاندیز کولو او پروژې پیلولو دمخه د امکان شتون او ارزښت زنجیر مطالعه نه وه ترسره کړې.
- د 2005 او 2008 ترمنځ د انگلستان نړیوالې پراختیا ادارې لپاره پرمخ وړل شوي ساینسي څیړنې پایله کړي چې سویابین د افغانستان شمال کې د اوضاع او کښت ته مناسب نه و، چېرې چې دا پروګرام پلي شوی.
- د دمخه پلان جوړولو او څیړنې نه شتون سربیره، او د هغه شواهدو سربیره چې ممکن د پروګرام بریا شکمنه کړي، د USAID د ASA ته د SARAI لپاره د پلور توکو، ترانسپورټیشن او اداري تمویل لپاره 34.4 ملیون ډالر تمویل کړي.

د اندیښنې دې مواردو د پیژندنې په تعقیب، سیگار د کرهنې وزیر ته یو لیک ولیږله، چې وړاندیز یې پکې کړی و وزیر د هرډول راتلونکي پانګوونې څخه مخکې د پروژې جامع څیړنه پلي کړي او دمخه پیژندل شوي عیبونو او ننگونو په نښه کولو لپاره یو پلان رامنځته کړي.

په افغانستان کې د USDA د سویابین پروګرام په سیگار کې اندیښنې راولاړې کړې. ځانګړې پروژه SP-69-14 وګورئ. (د سمیټ انډیرسن لخوا د سیگار تصویر)

د معلوماتو مکتوب 14-73-SP: د USAID ردشوي قراردادونه

سیگار د 2014 د جولای په 1، USAID ته ولیکل چې له 2008 راهیسې په افغانستان کې د USAID تړل شوي 19 قراردادونو په اړه مخکیني دوه د معلوماتو مکتوبونو ته د USAID د ځوابونو بیاکتنې وروسته رامنځته شوي ابتدایی مشاهدات ورسره شریک کړي. د سیگار د تحقیقاتو او پلټنو ریاستونه به د USAID په واسطه چمتو کړي شوي جامع معلوماتو لانورې څیړنې سرته ورسوي.

بیاکتنه 14-77-SP: د ANA ودانیو کې د سپری فوم د نصب خونديتوب

د 2013 په اپریل کې، سیگار د سپری پولیواریټین فوم د نصب سیستمونو فرعي معیار په اړه د خونديتوب اندیښنې راپورته کړې چې د ANA لپاره د USACE جوړې شوي آرک - سپین نوع ودانیو کې کارول شوي. اندیښنه د هغه ورونو له امله وهڅول شوه چې د انسولیشن سیستمونو په کارولو سره دوه د جوړیدو په حال کې ودانۍ تخریب شوې چې د ودانولو نړیوال کوډ (IBC) معیارونو سره یې مطابقت نه درلود. USACE سیگار ته ځواب ورکړ او وې ویل چې دا اداره به د غیر اجابتي سیستمونو نصب کول ودروي او په دواړه بشپړ شوي او راتلونکي ودانیو کې به د IBC معیارونو سره مطابقت د ډاډ لپاره سمونکي گامونه وپېژني. لدې سم وروسته، سیگار یوه بیاکتنه پیل کړه چې مشخص کړي ولې د USACE قراردادیانو په لومړي ځل غیر اجابتي سیستمونه نصب کړي، د ترمیم لګښت یې او ایا د USACE هڅې به د IBC بشپړ اجابت ډاډ ورکړي.

د 2014 د جولای په 9 سیگار د خپلې بیاکتنې پایلو راپور ورکړ. سیگار وموندل چې د 1.57 ملیارد ډالرو پروگرام نږدې 2,000 جوړې شوي ودانیو څخه 1,600 یې د IBC معیارونه

د کوډ اجابت نه کونکي کې اور د ANA یو ټولگی په 30 دقیقو کې له تخریب کړ. ځانگړې پروژه 14-77-SP وگورئ. (د USACE تصویر)

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

نه پوره کوي او د دغه معیارونو پوره کولو ته د ترمیمي هڅو لګښت یې تر 50-60 ملیون ډالر کیدی شي. اضافتا، د USACE ډاډګیرنې سربیره چې دوی به د غیر اجابتي سیستمونو نصبول ودروي، د 2014 په جنوري کې د لوړپوړي چارواکي لخوا تکثیر شوي یو د پوهې لیک دغه نمایشات لغوه کړي چې د ANA لپاره د ودانولو ډیر مرحلو کې یې په 285 ودانیو کې د غیراجابتي موادو کارونې اجازه ورکړې. USACE خبرداری ورکړې چې ودانۍ "د اور پرمهال ډیریدونکی" خطر لري مګر ادعا یې کړې چې د ANA عملیاتي اړتیاو په پالیسی کې بدلون تایید کړی. USACE د ودانۍ کاروونکو فزیکي وضعیت باندې هم تکیه کوي، وایی چې "د دې ودانیو کاروونکي نفوس ځوان، فټ افغان سرتیري او ګمارل شوي دي چې د رامنځته کیدونکي اوضاع پرمهال ګرځېدلي وښيي". د USACE په وینا، په اغیزمن شوي ودانیو کې 83 بارکونه، څلور روغتیایی کلینیکونه، او دوه د اور وژنې سټیشنونه شامل دي. پردې علاوه، USACE د خپل قرارداد اړتیاو په پلي کولو کې ناکام شو ځکه چې د قراردادي ودانولو تصویب شوي پروپوزل سره ګمارل شوی پرسونل په پوره اندازه د آرک - سپین ودانیزو یا IBC معیارونو سره بلد نه و. USACE د هغه پروپوزلو په اړه غوښتنو کې، چې قرارداديانو ته یې ورکړي هم نابشپړ شوي معلومات چمتو کړي؛ د یوه بهرني ساختماني - انجینري پایله شوي اړتیاو د 58 څخه 31 یې له لاسه وتلي. پردې علاوه، USACE د قرارداديانو په واسطه د استعمال لپاره وړاندیز شوي فرعي معیار محصولاتو پیژندنه او ردولو کې پاتې راغلی.

سیکار نتیجه گیری کړې چې د ټولو ودانیو د خونديتوب او معیارونو سره مطابقت ته راوړلو لپاره د سمدستي ګامونو اخیستل لازمي و یا دا چې وښودل شي د خطرناک اوضاع ترمیم لپاره کوم اعمال باید ترسره شي؛ ANA د خطر ډکو ودانیو څخه خبروي؛ او د 2014 د جنوري پوهې لیک باطلوي؛ او داخلي طرزالعملونه بیاګوري چې USACE د قرارداد اړتیاو ته رسوي چې د پلي کیدو وړ یې نه و.

روانې ځانګړې پروژې

دا مهال د ځانګړي پروژو دفتر نه ملاحظه کوي چې دا پوښتنې بشپړې شي. ځانګړي پروژې د غوښتل شوي معلوماتو ته ځوابونو لپاره انتظار باسي، یا هغه معلوماتو د څیړنې پروسه پرمخ بیایی چې دمخه یې لاسته راوړي.

د معلوماتو مکتوب 14-54-SP: د ANP گزومي کښتۍ

د 2014 د اپریل په 24، سیکار د CSTC-A عمومي قوماندې ته د ASFF بسپنو باندې د ANP لپاره د 3 ملیون ډالرو په ارزښت پیرودل شوي گزومي وسایطو په اړه معلوماتو غوښتنې لپاره ولیکل. CSTC-A غوښتنه وکړه چې د متحده ایالاتو نوي دا د گزومي وسایطو په 2010 کې پیروډلي، مګر په 2011 کې د نوي وسایطو لپاره اړتیا رد کړې. ځکه چې د بسپنو 80% یې مصرف شوي، قرارداد تر بشپړیدا پورې جواز درلود. د گزومي دغه وسایطو دامهال د ویرژینا په یارکتاون کې پراته دي ځکه چې دا د درې کالو لپاره و.

سیکار غوښتنه کړې چې CSTC-A د ANSF موجود کښتو او وېو وسایطو ماموریت په اړه معلومات ورکړي، د پیروډ پروسه چې CSTC-A پرمخ وړي د پیروډ لپاره د پيلي تایید دلیل پکې شامل دی په بیله بیا د دې د ردولو لپاره، د گزومي کښتو ذخیره او ساتنې لپاره

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

د ځانګړي روانو پروژو محصولات

- ځانګړې پروژه SP-14-54: د پوښتنې مکتوب: د ANP گزېمې کښتۍ
- ځانګړې پروژه SP-14-57: د پوښتنې مکتوب: د LOTFA څار
- ځانګړې پروژه SP-14-58: د پوښتنې مکتوب: د مسلکي خدماتو شورا
- ځانګړې پروژه SP-14-60: د پوښتنې مکتوب: د IRD د حقایقو راسپړلو خوندیتوب ځواب
- ځانګړې پروژه SP-14-63: د پوښتنې مکتوب: د SBIR مطالعه
- ځانګړې پروژه SP-14-64: د پوښتنې مکتوب: د USAID تمویل شوي سړکونو ساتنه
- ځانګړې پروژه SP-14-66: د پوښتنې مکتوب: د ANP گزېمې کښتۍ پوښتنې ته د CSTC-A ځواب
- ځانګړې پروژه SP-14-67: د پوښتنې مکتوب: د ANP گزېمې کښتۍ ځای پر ځای کول
- ځانګړې پروژه SP-14-68: د پوښتنې مکتوب: د کندهار د پلین حل
- ځانګړې پروژه SP-14-70: د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع په کارګمارنې قرارداد اړتیا
- ځانګړې پروژه SP-14-71: د پوښتنې مکتوب: د بیارغونې پروګرام معلوماتو لپاره غوښتنه
- ځانګړې پروژه SP-14-72: د پوښتنې مکتوب: د DOD تمویل شوي سړکونو ساتنه
- ځانګړې پروژه SP-14-78: د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع په کارګمارنې قرارداد اړتیا

لګښت او په راتلونکي کې د دغه کښتۍ د دفع یا کاروونې پلان. (د اړوند پوښتنو لپاره "روانې ځانګړي پروژې"، د معلوماتو مکتوب SP-14-66 او SP-14-67 وګورئ).
د ANP گزېمې کښتۍ په اړه د سیکار ځانګړي پروژې پوښتنې لیکونو یوې پایلې په حیث، د 2015 مالي کال د دفاع تخصیصاتو قانون کورنۍ نسخه کې یوه ماده شامل کړی شوې چې د DOD د 2015 مالي کال فنډونو په کارولو سره د گزېمې دغه کښتۍ له ساتنې منع کوي چې د ANP لپاره پیروندل شوي. د لازياتو معلوماتو لپاره، مخ وګورئ 63.

د معلوماتو مکتوب SP-14-57: د LOTFA څار

د 2014 د فبرورۍ په 19، سیکار CSTC-A او NTM-A ته لیکلي ترڅو پدې اړه اندیښنه وښيي چې کیدای شي امریکا به له پوهیدلو پرته مرسته کوي او د افغانستان ملي پولیسو هغو کارکوونکو ته به معاشونه ورکوي چې شتون نلري. د سیکار 2011 پلټنې یوه راپور د UNDP لخوا د LOTFA اداره کولو په اړه هم پوښتنې راولاړې کړي، چې دا د ANP د معاشاتو ورکړې لپاره کارول شوی. LOTFA ته تر نن نیټې پورې اعانې ټولټال 3.72 ملیارد ډالر شوي چې پدې کې د متحده ایالاتو 1.52 ملیارد ډالر اعانې دي. CSTC-A وروسته د 2014 د مارچ په 7 د سیکار لیک ته ځواب ورکړ، چې پکې افغان امنیتي وزارتونو ته د مستقیم اعانو اړوند احتمالي ضرر لیدنې پیژندل شوي او د دا ډول خطر کمولو لپاره د دوی له اړخه اخیستل شوي ګامونو په نښه کول. پداسې حال کې چې د ډبرڅخه سرته رسول یې پیژندلې، CSTC-A د سمون کړنې برجسته کړي پشمول د نوي پلټنو هڅو رامنځته کول او د 54,000 نادرست پرسونل پیژند شمیرې (ID) د LOTFA له ډیټابیس څخه حذف کول چې د ANP د معاشاتو ورکړې اداره کولو لپاره کارول شوي.

سیکار د 2014 د می په 13 د LOTFA د مالي مدیریت خپله د معلوماتو پوښتنه، د UNDP اداره کونکي ته په یوه لیک کې وغزول. سیکار خپل لیک د ANP د تقاعد او پینښ مقاصدو لپاره د MOI لخوا د پولیسو معاشاتو څخه فرضي کمښتونو په واسطه رامنځته شوي بسپنو ناسم احتمالي کاروونې باندې متمرکز کړی. د 2014 د جون په 6 د UNDP ځواب کې، یې خپل دریځ په ګوته کړی چې دوی د ځانګړي معاشاتو کمولو یا د ANP لوړ رتبه چارواکو ته احتمالاً له حد ډیر پرداخت چې پداسې بست کار کوي چې ټیټې درجې ته اړتیا وه، LOTFA یې نه څاري. سیکار د LOTFA مخارجو اداره کونکي میکانیزمونو د کنټرول نظارت ته وده ورکولو لپاره راتلونکې مرحلې څیړي.

د معلوماتو مکتوب SP-14-58: د مسلکي خدماتو شورا

د 2014 په می 13، په 2014 فبروي کې غړو ته د ځانګړي عمومي پلټونکي وینا په تعقیب سیکار د مسلکي خدماتو شورا (PSC) ته ولیکل. د دې په لیک کې، سیکار د PSC غړو څخه د لید او د مشاهداتو غوښتنه وکړه: هغه فاکتورونه چې د پروګرامونو او پروژو لوی یا کوچنی بریاوې بڼه کوي، په افغانستان کې د کار کولو پرمهال د هیواد دننه ننګونې، فدرالي مسلې چې د پروګرامونو مانع کېږي، او د فدرالي نهادونو ښکیلتیا کې هرډول وړاندیز شوي پرمختګونه، فعل او انفعال، مدیریت، او د قرارداديانو څار په افغانستان کې. د PSC د غړو لخوا لید او مشاهدتونه به د سیکار سره مرسته وکړي چې پخپل کار تمرکز وکړي کله چې په افغانستان کې له 2014 وروسته د قرارداديانو لپاره د دوی د ماموریت پرمخ وړل لانور ننګونکي شی.

د معلوماتو مکتوب SP-60-14: د IRD د حقایقو راسپړلو محافظت ځواب

د 2014 د می په 19، IRD د سیگار د 2014 د می په 5 کې د شرکت محرمیت پالیسی په اړه لیک ته ځواب ورکړ. په ځواب کې سیگار بیرته IRD ته د 2014 د می په 20 د دغه بیان سره نارضايتي ښودل ولیکل چې پکې و IRD او سیگار د تیرو کارمندانو د جلاکولو تړونونو د محرمیت مقرراتو په اړه "یوې پوهې" ته سره ورسې. سیگار خپله انډیښنه وښودله چې IRD اوسني او پخواني کارمندان د فدرال د حقایقو رابرسیره کولو قوانینو پر اساس د خپلو حقونو تعقیب څخه ناهیلی کولو ته دوام ورکوي. سیگار غوښتنه وکړه چې IRD د جلاکولو تړونونو کاپیانې، د هغه 49 کارمندانو د اړیکې معلومات چې د جلاکولو تړونونه یې د محرمیت مقرر و سره لاسلیک کړي، او د IRD د اړیکو، مرستو او د متحده ایالاتو حکومتی ادارو سره د تعاونی تړونونو یو لیست په کومو کې چې لدغه 49 کارمندانو څخه یو یې هم دخپل و چمتو کړي. IRD غوښتل شوي معلومات چمتو کړي او سیگار د دغه معلوماتو د بیاکتني په حال کې دی چې پدې ځواب کې دی.

د معلوماتو مکتوب SP-63-14: د SBIR مطالعه

سیگار د 2014 د جون په 5 د دفاع وزارت د څیړنې او انجینرۍ لپاره مرستیال دفتر ته د معلوماتو غوښتنې لپاره ولیکل چې د "ضعیف سیکنالي چاپیریالونو کې د فراینو پورې اړوند ټولنیز کلتوري دلیل" تر سرلیک لاندې مطالعه په اړه انډیښنه وه، کومه چې د کوچني سوداګرۍ نوښتونو څیړنې (SBIR) ګمارنې په واسطه تمویل شوې. د نوموړې مطالعې هدف د "علاقې وړ ساحو کې وړاندیز شوي نظامي کړنو د بریا وړاندوینه کولو او د هغه فعالیتونو لپاره دمخه خبرتیاوې او اخطارونو رامنځته کول چې د دښمن ځوابونو لپاره پرمخ تلونکي، د جګړې پیښیدو او د تروریزم لپاره د ساتونکي مخکو" لپاره د "اوتومات پریکړه کولو توکي" رامنځته کول و. سیگار د DOD څخه لاسته راغلي معلومات بیاګوري او د بیارغونې پریکړه کولو باندې یې احتمالي اغیزې.

د معلوماتو مکتوب SP-64-14: د USAID تمویل شوي سړکونو ساتنه

سیگار د 2014 د جون په 6 نېټه USAID ته یو لیک واستاؤ چې پکې دا انډیښنه بیان شوې چې ممکن د متحده ایالاتو حکومت په افغانستان کې د سړک پروژې ملاتړ کړي چې د نامناسب ساتنې له امله ثبات ونلري. لیک د لويس برگر ګروپ/بلیک او ویچ (BV/LBG) سره د USAID د قرارداد په اړه معلومات غوښتي، یو ګډه تصدی چې چې د افغان حکومت د ارګانیک سړک ساتنې ظرفیت رامنځته کړي، د USAID د سړک ساتنې پروګرامونو تمویل او د موجود سړکونو ساتنې او نوي سړکونو جوړولو لپاره موجود پلانونه. USAID ځواب ورکړی چې په BV/LBG قرارداد کې رامنځته کړی شوی د افغان سړک ساتنې واحد اوس هم فعال و، ولې دا یوازې په ولایتي سړکونو تمرکز کوي. USAID په نښه کړي چې دې د نړیوال بانک او نورو نړیوالو ملګرو لخوا پرمخ تلونکي پروګرامونه ملاتړ کول ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې افغان حکومت د متحده ایالاتو او نورو نړیوالو ډونرانو لخوا جوړ شوي سړکونو ساتنې لپاره ظرفیت او فنډونه لري. سیگار د USAID چمتو کړی شوي ځواب او معلومات بیاګوري.

د متحده ایالاتو ډیری تمویل شوي سړکونه، لکه د دې یوه په څیر له گردیز څخه خوست ته، ممکن ثابت نه وي. ځانګړې پروژه SP-64-14 وګورئ. (د USAID تصویر)

د معلوماتو مکتوب 14-66-SP: د ANP گزې کښتو پوښتنې ته د CSTC-A ځواب

CSTC-A د 14-54-SP معلوماتو مکتوب ته ځواب ورکړی، پکې ویلي یې دي چې دوی نشي کولی د ANP گزې کښتو تایید یا رد ثبتونه ومومي. د 2014 کال د جون په 6، سیگار بیا USFOR-A او CSTC-A ته د ANP لپاره د گزې کښتو پیرود 3 ملیون ډالرو په اړه ولیکل. سیگار اندیښنه څرگنده کړې چې CSTC-A ور نه و د گزې کښتو په اړه د سیگار اصلي پوښتنو لوی برخې ته ځواب ورکړي، او په نښه کړي یې دي چې د CSTC-A د ثبت نشتون دا د سیگار لپاره ستونزمن کوي چې د پیرود او رد پریکړو تاریخچه مشخص کړي. سیگار د دې غوښتنه هم کړې چې CSTC-A د دې د بیا کتنې هیئت پریکړو توضیحي محاسبه وړاندې کړي چې د افغانستان لپاره د گزې کښتو معتبر اړتیاوې نه پوره کوي. CSTC-A دوهم لیک ته ځواب ورکړی او په غاړه یې اخیستي چې د ANP گزې کښتو لپاره د اړتیاو تایید او رد پورې اړوند اسنادو موندلو تحقیق پرمخ ويسي.

د ANP استعمال لپاره ټاکل شوي گزې کښتو د ویرژینا په پارک ټاون کې د ذخیره کولو یوه ودانۍ کې بې کاره پرتې دي. ځانگړې پروژې 14-54-SP، 14-66-SP، او 14-67-SP وگورئ. (د نیکول سنیوچ لخوا د سیگار تصویر)

د معلوماتو مکتوب 14-67-SP: د ANP گزې کښتو ځای په ځای کول

سیگار د متحده ایالاتو د نوی وزیر ته د ANP گزې کښتو په اړه چې د ویرژینا پارک ټاون کې ذخیره شوي، د 2014 د جون په 6 د معلوماتو غوښتنې لپاره د معلوماتو مکتوب واستاؤ. د سیگار لیک له نوی غواړي چې د گزې کښتو دفع کولو، د ذخیره کولو لگښت او د ذخیره کولو لگښت لپاره تمویل کونکې سرچینې لپاره خپل پلانونه تشریح کړي. د معلوماتو دې لیک په تعقیب د سیگار ځانگړي پروژې پرسونل په ذخیره کې د کښتو تفتیش لپاره د بحري تحویلۍ مرکز - چیتام انیکس ته سفر وکړ. د سیگار پرسونل وموندل چې کښتۍ د بحري تحویلۍ مرکز په ساحه کې باروړونکي کانتینرونو کې ذخیره دي. د سیگار پرسونل خبر کړی شوي و چې کښتۍ د هغه وخت پای ته نږدې کیدو کې دي چې پرمهال یې باید سرویس شي ترڅو له فعالیت څخه یې ډاډمن شو او دا چې د بار وړونکي کانتینرو ترمنځ ډیره تودوخه او رطوبت د ذخیره کولو مناسب اوضاع نه و. د سیگار پرسونل د نوي وزارت دفتر یو نماینده د ذخیره کولو اوضاع په اړه د خپلو اندیښنو څخه خبر کړ. سیگار د دې کښتو ځای په ځای کولو ته د نوي سرته رسونکو کړنو ته انتظار باسي.

د معلوماتو مکتوب 14-68-SP: د کندهار د پلین حل

د 2014 کال د جون په 10، سیگار د بهرنیو وزارت، DOD، ایساف، او USAID ته ولیکل چې د دسمبر 2014 وروسته په کندهار کې د بریښنا چمتو کولو لپاره د متحده ایالاتو حکومت پلانونو په اړه معلومات وړاندې کړي. دامهال د کندهار بریښنا اړتیاو پوره کولو کې مرستې لپاره دوه لوی جنراتورونه 10 میگاواټ بریښنا تولیدوي. د دې جنراتورونو لپاره سون توكي به د دسمبر 2014 پورې DOD چمتو کوي. د 2015 په جنوري کې پیلیدونکی دواړه د سون توكو مقدار چې DOD یې وړاندې کوي او د سبسیډي نرخ به کم کړی شي تر هغه وخته چې پروگرام د 2015 په سپتمبر کې بشپړ ودرول شي. ټاکل شوې چې د دغه کمښت پوره کولو لپاره د 2015 وروستیو څخه تر د 2018 پورې د متحده ایالاتو حکومت ډیری بریښنايي پروژې وکارول شي. په هر صورت، دا به د سبسیډي شوي سون توكو پای او د بریښنا رسوونې پروژو

بشپړیدو ترمنځ وخت کې د پام وړ تشه پرېږدي. سیکار انديښنه لري چې پلان شوي "پلین حل پلین حل ته" یو د افغان مشرۍ هایبرایډ پروگرام چې کندهار ولایت ته به د دغه وخت په جریان کې د سرچینو جوړښت څخه بریښنا ورکوي ټینګ مهالویش لري، او لوړ لګښتونه اټکل وړاندې کوي چې دا به کندهار ته د بریښنا خدمت خطر سره مخ کړي، پدې سره تیرو څو کلونو کې د ترهګرۍ ضد او اقتصادي لاسته راوړنې خطر سره مخ کېږي. DOD او USAID یو ګډ ځواب وړاندې کړی چې په کندهار کې د مداوم بریښنا رسولو لپاره وړاندیز شویو پلانونو خورا ډیر توضیحات پکې شامل دي. دا ځواب د سیکار کارمندانو لخوا د بیاکتني او څیړل کیدو په حال کې دی.

د معلوماتو مکتوب SP-71-14: د بیارغونې پروگرام معلوماتو لپاره غوښتنه

د 2014 کال د جون په 26، سیکار په افغانستان کې د متحده ایالاتو حکومت د بیارغونې هڅو پرمخ وړونکي ادارو ته په 2013 کې لیرل شوي د معلوماتو لیک په تعقیب ډیری اجرائیوي وزارتونو او ادارو ته د معلوماتو غوښتنې مکتوب واستاو. پداسې حال کې چې د بهرنیو چارو وزار، DOD، او USAID په 2013 کې ځواب ورکړی، ډیری د کوچني نقش لرونکو ادارو ځواب ندی ورکړی. سګار لدغه ادارو چې مخکې یې ځواب نه و ورکړی غوښتنه کړې چې په افغانستان کې د بیارغونې ټولو بشپړ شویو، روانو او پلان شویو پروژو باندې جامع معلومات چمتو کړی. سیکار غوښتنه هغه ادارو ته هم غزولې چې په لومړۍ غوښتنه کې شامل نه و ترڅو ډاډمن شي چې په افغانستان کې د متحده ایالاتو بیارغونې ټولو پروگرامونو باندې جامع معلومات لاسته راوړي. د پوښتنې مکتوب کې غوښتل شوي معلوماتو کې د پروگرام نوم او شرح، پلورونکی یا پلي کونکی ملګری، د قرارداد پیژندونکی او د قانوني اسبابو نوع، د پروژې ټول اټکل شوی لګښت، د پیل او پای نیټه، د تمویل سرچینه او موقعیت شامل دي. سیکار به دا ځوابونه وڅیړي او کټګوري به یې کړي چې کله یې لاسته راوړل.

د معلوماتو مکتوب SP-72-14: د DOD تمویل شوي سرکونو ساتنه

سیکار د 2014 د جون په 26 په افغانستان کې د سرکونو جوړولو او ساتنې پورې اړوند DOD ته یو اضافي لیک واستاو. دې لیک د DOD لخوا تمویل شوي د سرک پروژو لپاره د بیارغونې ټولټال لګښت معلومات غوښتلې؛ د سرک جوړونې روانو او پلان شوي پروژو په اړه پوښتنې راولاړې کړي؛ او پوښتنه یې کړې چې ایا د دې پروژو ساتنه وړاندوینه او تمویل شوې. سیکار د دې سرکونو ساتنې لپاره د افغان حکومت اوسني ظرفیت او په افغانستان کې د سرک شبکو ساتنې لپاره د راتلونکې ممکن تمویل سرچینو په اړه هم معلومات غوښتلې. DOD د سیکار خبرولو په واسطه ځواب ورکړی چې د قوماندان بیړني څېرګون فنډ (CERP) څه دېره 159 ملیون ډالرو په ارزښت شاوخوا 252 د ټرانسپورټیشن - رغونې پروژو لپاره فنډ چمتو کړی او د افغانستان زیربنا صندوق (AIF) بیا ترتیب سره د سرک جوړونې لپاره 67.6 ملیون ډالر چمتو کړي. دې د 34.6 ملیون ډالرو په لګښت د AIF درې د جوړیدو په جریان کې پروژو پورې اړوند هم توضیحات وړاندې کړل، د CERP یو ترمیمي پروژه چې بشپړیدو ته نږدې ده او لګښت یې 4.9 ملیون ډالر دی، او دا معلومات چې "اوسمهال د CERP یا AIF راتلونکي سرکونو پلان شتون" نلري.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

DOD دا هم ویلي چې د CERP او AIF ټولې پروژې د افغان ولایتي حکومتونو او/یا د افغانستان د عامه چارو او کار وزارت (MOPW) څخه د ثابت ساتلو لاسلیک شوي تړونونو ته اړتیا لري مخکې لدې چې د سړک جوړونې په پروژه کار پیل شي. سربیره پردې، DOD تاییدوي چې نه CERP او نه هم AIF د ساتنې یا محافظت پروژو لپاره فنډ نه ورکوي او په نښه کړي یې دي چې MOPW ته یوه کلنۍ بودیجه چمتو کړی شوې او د پروژې ډیزاین، سروی، د سړکونو بیارغونې او احیا، د سړک ساتنې، د خصوصي سیکتور/سړک جوړونې شرکتونو سره د سړک جوړونې لپاره قرارداد کولو، د ریل خطونو نظارت او پلان جوړولو، او د سړکونو او پلونو ترمیم لپاره مسؤل دی.

د معلوماتو مکتوبونه 14-70-SP او 14-78-SP: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع د قراردادي اړتیا

له بشري قاچاق نوبت د موندنو کاروونه د سیگار تحقیقاتو ځانگړي اجنتانو په واسطه په افغانستان کې د متحده ایالاتو نظامي بیسونو کې پیل شوې، ځانگړي پروژو په ایلي نوز کې د راک ټاپو ارسنال کې د LOGCAP قرارداد کولو چارواکو او د دوی نظامي سرپرستانو سره ډیری مرکې سرته رسولې. دغه مرکې په بیسونو کې په کار گمارل شوي بهرني کارمندانو په کار گمارنه او د دوی سره چلند باندې متمرکز وې. ځانگړي پروژو وروسته د معلوماتو ډیری لیکونه تکثیر کړل چې د بهرني کارکوونکو په کارگمارنې تجربو او پالیسو د مستند کولو او د بشري قاچاق فدرال قوانینو ته د قرارداديانو لیوالتیا غوښتنه کوي. د ځانگړي پروژو کارمندانو د DOD د انساني قاچاق سره مبارزې کاري ځواک سره هم مشوره کړې، څوک چې د انساني قاچاق مقرراتو او پلي کولو جلا بیاکتنه پرمخ وړي. دا پوښتنه روانه ده او ممکن چې وغزول شي.

د 2014 د جون په 13 او د جولای په 9، سیگار دوه قرارداديانو ته ولیکل چې اندیښنه

بیان یې کړې چې د شرکتونو په کار گمارونکي ممکن د متحده ایالاتو اردو بیسونو کې د کار لپاره د دریم هیواد اتباع ناسم او غولونکي کار گمارنه کې بوخت وي، پدې شکل چې غوښتونکي کار گمارونکو ته لوی مقدار فیسونه ورکوي. یوه قراردادي سیگار ته معلومات چمتو کړل چې ښودل یې له 2,400 څخه ډیر د دریم هیواد اتباع څوک چې د پرايم قراردادي لپاره کار کوي د گماریدنې فیسونه ورکړي. پردې سربیره، د سیگار ځانگړي اجنتانو د نورو ناسم کار گمارنې تجربو په تړونو هم معلومات راټول کړي په بیله بیا د متحده ایالاتو نظامي بیسونو کې د تور له مخې د دریم هیواد اتباع کارکوونکو سره ناوړه چلند.

تحقیقات

د راپور ورکونې دورې په جریان کې، د سیگار روانو تحقیقاتو څخه د پیسو اړوند پایلې ټولټال 3.1 ملیون ډالر شوې. جرمي جرمی، جبرانونه او جرمی 600,000 ډالر، د قرارداد خوندي شوي پیسې مجموعه 500,000 ډالر او دوه د ملکي جوړجاړی تړونونو د 2 ملیون ډالر ټولټال شو. تحقیقونو په متحده ایالاتو کې د دوه نیونو، درې جنایي معلوماتو، درې مدافع موافقو، او دوه محکومیتونو پایلې درلودې. په افغانستان کې، یو تورن نیول شوی، درې افغانان د نظامي ودانیو ته ننوتلو څخه منع کړی شوي، او د حکومت دوه قرارداديانو سره قراردادونه فسخه شوي. سیگار 26 نوي تحقیقونه پیل کړي او 46 یې تړلي، چې لدغو سره د ټولو روانو

د قرارداد پیسې محافظت شوي:

د سیگار فعالیت پر اساس قرارداديانو ته د مختص شوي بیارغونې فنډونه ندي منل شوي.

جرمي معلومات: د لوی هیبت برخه

اخیستنې پرته د عامه وکیل په واسطه رامنځته کړی شوي لیکلی تور. د یوه معلوماتو کړنه د مدافع پرواندي لگول شوي حکم د څرنګوالي په اړه د هغه خبرول دي او هغه مقررې چې دا ډول محکومیت پکې وي نو پدې سره هغه کولی شي چې محکمې ته چمتو او د ورته گناه لپاره بیا محکمه کیدو څخه مخنیوی وکړي.

سرچینې: د سیگار د تحقیقاتو ریاست؛ د نور قانون قاموس.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

شکل 2.1

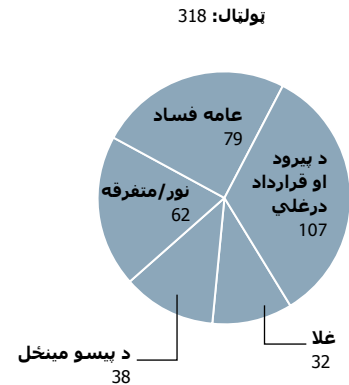
د سیگار تحقیقات: د 2014 کال د جون تر 30 پورې خلاص تحقیقونو شمیر

تحقیقونو شمیره 318 ته رسېږي، لکه څرنګه چې په 2.1 شکل کې ښودل شوي. د سیگار تعلیق او مخنیوي پروګرام 16 افراد او 39 قرارداديان د تعلیق یا مخنیوي لپاره راجع کړي. د دغه 55 قرارداد کونکو څخه، 39 کسان او 12 شرکتونه د چل ول او بد چلندۍ د تورو په اساس چې د 180,179,563 ډالرو په ارزښت یې په قراردادونو کې د ځان څخه ښودلي، مخنیوي ته راجع شوي دي.

د متحده ایالاتو پخواني قراردادي کارمند د درغلی سکیم کې ګرم وګڼل شو

د 2014 د می په 23 د فلوریدا منځنۍ ولسوالۍ کې آلن سیمونس، د PAE Inc متحده ایالاتو قراردادي یو زوړ کارکوونکی، د متحده ایالاتو حکومت سره د درغلی توطیه کې ګناهکار وپېژندل شو. سیمونس په افغانستان کې د PAE لپاره د روزنې پروګرام کورډیناتور یا همغږي کونکي په توګه کار کاوه. PAE د بهرنیو چارو وزارت سره افغان سمون افسرانو ته د روزنې او یونیفارم چمتو کولو قرارداد درلود. سیمونس په PAE کې د نورو سره د همغږۍ لپاره مسؤل و چې د څومره او څه ډول یونیفارم فرمایش ورکړل شي چې د روزنې بشپړیدو پرمهال افغان سمون افسرانو ته چمتو شي.

سیمونس او نورو یو شرکت رامنځته کړ، امینزیا لوژستیکي خدمات (امینزیا) ترڅو د فرعي قراردادي په حیث PAE ته یونیفارم وړاندې کړي. امینزیا PAE ته غلط او درغلیز رسیدونه سپارل چې د هغه اجناسو لپاره ورکړه ترلاسه کړي چې هیڅ کله یې نه و چمتو کړي. وروسته لدې چې امینزیا ته تادیه وشوه، سیمونس او د هغه شریک توطیه کونکو ګټې تقسیم کړې. د متحده ایالاتو حکومت د غلطو رسیدونو ورکړې څخه 120,000 ډالرو دبره زیان سره مخ شو.

سرچینه: د سیگار د تحقیقونو ریاست، 7/8/2014.

له تحقیقاتو څخه د ملګري جوړجاړی 1.25 ملیون ډالر

د 2014 د می په 6، د افغان امریکا اردو باروړلو خدمات (AAA) د ملګري جوړجاړی یوه تړون ته ننوتل چېرې چې AAA باید د بریښنایی فنډونو لپاره په واسطه متحده ایالاتو ته 1,250,000 ډالر ورکړي. د جوړجاړی تړون د سیگار جرمي تحقیقاتو نه‌ای محصول په نښه کوي چې د متحده ایالاتو اردو بریدمل کریستوفر ویور، د متحده ایالاتو اردو پخوانی مسلکي سټیفني (شانکیل) چاربنو، او د فلور کارپوریشن پخوانی کارمند، جونانن هایتور پکې دخپل و. AAA د متحده ایالاتو اردو سره د کوربه ملت باروړلو (HNT) قرارداد ته ننوت ترڅو په ټول افغانستان کې ځای پر ځای د وچو توکو او سون توکو حمل خدمات چمتو کړي. د AAA پروړاندې ملګري ادعاوې د مخکښ عملیاتو بیس (FOB) فینټي پورې اړوند HNT قرارداد پراساس د AAA په واسطه چمتو کړی شوي خدماتو څخه راپورته شوي. په ادعاو کې د سون توکو بار وړنې لپاره د 55 غلط او جعلی ترانسپورټیشن - حرکت غوښتنې سپارنه شامل دي چې د 2010 سپټمبر څخه د 2010 دسمبر پورې دورې په جریان کې د FOB فینټي څخه غلاشوي او/یا دا چې بل FOBs ته د AAA د کارمندانو لخوا هیڅ کله ندي تحویل شوي. د جوړجاړی تړون د قضایی دعوي مخنیوي ته د AAA سازش وړاندې کوي او قبولیت نه وړاندې کوي.

د امریکا د پوځ یو پخوانی ظابط د تیلو غلا او رشوت اخیستنې په تور محکمه شو

د 2014 د اپریل په 9، د شمالي کارولینا ختیځې ولسوالۍ کې، جیمز ایډوارډ ټراویس د 60 میاشتو په بند فدرالي حبس محکوم او د 422,302 ډالرو د جبران ورکړې امر ورته وشو. د سزا بشپړیدو وروسته، ټراویس باید درې کاله په نظر بندۍ کې تیر کړي. تحقیق موندلې چې د گمارنې په جریان کې ټراویس، یو لومړی بریدمل، د شرنه په FOB کې د ورکړې اجنټ او قرارداد کولو افسر نماینده ډبل رول درلود. د 2012 د جنوري 3 او د 2012 د اکتوبر 4 ترمنځ ټراویس د ډیری قراردادیانو څخه 211,890 ډالر د رشوت په توگه منلي. سربیره پردې هغه د حکومت پورې اړوند تیلو غلا په یوه طرح کې دخپل و چې مجموعه یې له 400,000 ډالرو ډیریدله.

14,500 ډالر په غیرقانوني پروسه کې کنگل شو

د DynCorp نړیوال د قرارداد یو کارکونکي، سیمویل موتوري، سیگار او نړیوال نظامي پولیس (IMP) افسرانو پروړاندې اقرار وکړ چې هڅه یې کړې 12,500 ډالر د متحده ایالاتو حکومت غلا شوي لپ ټاپونو او نورو موادو کې پټ په DHL بارورنه کې له کندهار هوای ډگر (KAF) څخه کینیا ته قاچاق کړي چیرې چې هغه اوسیري. تحقیق رابرسیره کړي چې دغه پیسې د رشوت وې چې موتوري افغان اتباع څخه د DynCorp's KAF ذخیرې ودانۍ څخه د متحده ایالاتو څه دباندي 200 ډرمونه موټر او ضیاع تیلو په غلا او پلور کې اسانتیاو برابرولو لپاره اخیستې وې. موتوري دا اعتراف هم وکړ چې هغه د ورته طرحې څخه لاسته راوړي غیرقانوني 2,000 اضافي ډالر په خپله خونه کې لري چې IMP موندلې. IMP د سیگار دې تحقیق په تعقیب ټولټال 14,500 ډالر غیر قانوني پیسې د شواهدو له مخې کنگل کړې. موتوري سمدستي د DynCorp نړیوال څخه منفک او له KAF وایستل شو. د 2014 د فبروري په 17، په KAF کې قوماندان موتوري ته په افغانستان کې د متحده ایالاتو بیسونو څخه په ناټاکل شوي توگه منع کولو خبرداری تکثیر کړ.

د 2014 د اپریل په 23، د IMP برخې د متحده ایالاتو د اردو مقرراتو تعقیب ته د سیگار لپاره په شواهدو کې نیول شوي 14,500 ډالر رانښکاره، او د KAF مالي مرکز ته یې گنګل شوي پیسه بیرته وگرځوله. نوموړې پیسې د متحده ایالاتو د اردو حسابونو ته د دفاع مالي او محاسبې خدمت کې د نهایی بیامصرف لپاره د متحده ایالاتو حکومت ته امانت شوي.

تحقیقاتو د پیسو مینځلو طرحې لپاره دوه محکومیتونو پایلې درلودې

د 2014 د می په 15، د ټینسي په ختیځې ولسوالۍ کې، جیمز سي. پیتمن د پیسو مینځلو لپاره د یوحساب جرمي معلوماتو اعتراف وکړ. د 2014 د می په 28، جيمي واين ډینیس د پیسو مینځلو تکل ته د توطیې لپاره د یو حساب جرمي معلوماتو اعتراف وکړ. دواړه تورن د شخصي تعهدنامې قید مدت محکمه کیدو باندې خوشې شول.

د پیتم او ډینیس تحقیقاتو د بگرام هوای ډگر بشردوستانه کومک یارد پورې تړلي د حکومت قراردادونو لپاره ورکړه کې د افغان قرارداد کونکو د متحده ایالاتو اردو پرسونل ته د رشوت ورکړې باندې تمرکز کړی، کوم چې د افغان وگړو لپاره بشردوستانه مرسته کې د لوی مقدار کالو، خواړو، ښوونځي اسبابو، او نظامي واحدونو کې موجود توکو لپاره د څخیرې په حیث کار کوي. پیتم او ډینیس به د 2014 په سپتمبر کې محکمه شی.

د متحده ایالاتو د اردو بریدمل د تیلو غلا طرح کې محکمه شو

د 2014 د می په 22، د کینتوکی په لویډیزې ولسوالۍ کې، د متحده ایالاتو د اردو بریدمل البرې کیلي III د 18 میاشتو په حبس او درې کالو د نظارت لاندې خوشې کیدو باندې محکوم شو. هغه ته امر وشو چې 100,000 ډالر جبران کړي.

تحقیق رابرسیره کړي چې د 2011 نومبر څخه د 2012 تر جنوري پورې کیلي د FOB سالیرو څخه نورو موقعیتونو ته د سون توکو تحویلۍ ټرکونو انحراف اجازه ورکړې وه چېرې چې ټرکونه خالي او تیل یې غلا شوي. د انحرافونو پټولو لپاره، کیلي غلط تصدیق وړاندې کړي چې منحرف شوي سون توکي په حقیقت کې په FOB سالیرو کې تحویل او خالي شوي. د سون توکو په غلا کې د مرستې په بدل کې کیلي شاوخوا 57,000 ډالر د افغان باروړلو شرکت څخه د شاوخوا 25,000 بوشکو تیلو منحرف کولو لپاره ترلاسه کړي. د حکومت لپاره ټولو ورکې پیسې نږدې 100,000 امریکایي ډالر وو.

د متحده ایالاتو کابل سفارت کې د کار کونکي دنده پای ته رسول شوې

د 2014 په جون کې، د متحده ایالاتو د کابل سفارت د سیگار، د بهرنیو چارو وزارت OIG او DCIS په واسطه یوه تحقیق له امله په سفارت کې یو ځایي گمارل شوي کارمند دنده پای ته رسولې. تحقیق هغه مهال پیل شول چې معلومات ترلاسه شول چې عبدال مسعود ولیزاده، د متحده ایالاتو د اردو، د سطحې گمارنې او توضیح قوماندې (SDDC) د عمومي خدماتو دفتر (GSO) د باروړلو او گمرکاتو همکار په اسلام قلا کې د ایراني پولې له لارې افغانستان ته راتلونکي متحده ایالاتو کارگو د مالیې معافیت لپاره د نادرست دیپلوماتیک یادښتونو خوندي کولو په بدل کې له قراردادیانو رشوت ترلاسه کاوه. اضافي معلوماتو ناپېژندل شوي ځایي کارمندان په نښه کړي چې د کابل سفارت کې د متحده ایالاتو اردو، SDDC، GSO لپاره کار کوي د دیپلوماتیک یادښتونو تصدیق ځنډولی ترڅو د مالیې معافیت پروسې "تسریع" کې د متحده ایالاتو لپاره کارگو راورونکي قراردادیانو څخه تادیات ترلاسه کړي. د دواړه خواو رضایتي نظارت منل شوي هڅو کې د ولیزاده ثبت سرته ورسید چې پکې دا ورسره موافقه کوي چې یوه پټ اجنټ ته چې ځان یې قراردادي معرفي کړی د هغه محصولاتو وارډولو کې مرسته وکړي چې په ایران کې تولید شوي. نوموړی پټ اجنټ ولیزاده ته وایی چې دا د ایراني موادو پیروود ته گمارل شوی ځکه چې خورا ارزان او له ایران څخه د باورولو بیه یې هم ټیټه ده. د متحده ایالاتو د فدرالي مقرراتو قانون د ایران له لارې تولید شوي محصولات یا راورلو ممانعت یې کوي. د متحده ایالاتو قراردادیان په ایران کې تولید شوي یا د ایران له لارې راورلو شوي محصولاتو څخه منع کړی شوي حتی که دوی پوهه شي چې خورا لوی گټه هم لري.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

د 2014 د جون په 12، د پټ اجنټ سره د ولیزاده پروړاندې د تلیفون اړیکو شواهد لاسته راوړو وروسته، سیگار او د بهرنیو چارو وزارت OIG د ولیزاده سره مرکه وکړه. د مرکې پای ته رسیدو سره، دوی د متحده ایالاتو کابل سفارت له بشري سرچینو وغوښتل، چې د ولیزاده دنده د سیمه ایز امنیتي افسر همکار په حیث پای ته ورسوي او هغه د تل لپاره له سفارت څخه لرې کړي.

د سیگار تحقیق څخه 575,000 ډالر ملکي جوړجاړی

یو تحقیق د 2011 په می کې پرانیستل شوی و، د هغه شکایت پر اساس چې یوه امریکایی شرکت ریکون انټرنیشنل، LLC باندې تور لگول شوی و چې د اضافي لگښت رسیدونه یې سپارلي او د USACE په واسطه ورکړل شوي د 11.5 ملیون ډالرو په ارزښت قرارداد کې له ایراني ساختماني توکو کار اخیستی. تحقیقي څیړنې په قرارداد کې راوړل شوي د ایراني ساختماني توکو دقیق مقدار یا شواهدو پیژندو کې پاتې راغلې. په هرصورت، دغه مسله جرمي وگڼل شوه، او ریکون انټرنیشنل موافقت وکړ چې د متحده ایالاتو حکومت ته 575,000 ډالر ورکړي ترڅو دغه ملکي قضیه حل شي.

د ملي پولیسو روزنې مرکز بشپړیدو کې د سیگار ګټورتوب

د 2012 په می کې، د قرارداد کولو سیمه ایز مرکز (RCC) شنک، د افغانستان لوګر ولایت کې FOB شنک، د قسمت الله نصرت ساختماني شرکت (QNCC) ته د 455,000 ډالرو یو قرارداد ورکړ چې د افغانستان وردګ ولایت کې د څلور تعمیرونو یو د څښتو ودانۍ جوړه کړي، چې دا د ملي پولیسو د روزنې مرکز یوه برخه وه. د 2013 په فبروري کې، RCC شنک خبر کړی شو چې نوموړې ودانۍ راولیدله.

کله چې د یوه تفتیش په ترڅ کې وموندل شول چې دغه ودانۍ د قرارداد کاري مقررو سره په مطابقت کې نه وه جوړه شوې، نو RCC شنک له سیگار څخه د مرستې غوښتنه وکړه. د 2013 له فبروري څخه تر د 2014 مارچ وروستيو پورې، د سیگار یوه ځانګړي اجنټ د QNCC او RCC شنک سره کار وکړ (او په نهایت کې RCC بګرام د RCC شنک ټول کیدو وروسته پروژه پرغاړه واخیستله) چې ډاډ ترلاسه کړي QNCC پر ودانۍ د تضمین کار بشپړ کړی ترڅو دا د قرارداد مقرراتو تر معیارونو راوړسوي. د تضمین ټول کارونه یې فقط د بام بیا کانکریت کولو پرته بشپړ شوي و. RCC بګرام په نښه کړي چې د افغانستان حکومت لپاره د دوام وړ او کاري روزنې مرکز چمتو کولو کې د سیگار هڅې ګټورې وې. د تضمین کار اټکل شوی ارزښت 400,000 ډالر دی، لکه څنګه چې د RCC بګرام په واسطه د 2014 په اپریل کې تایید شوی.

د افغان قراردادي نیول

د 2014 اپریل په 2، ANP د افغان لوی څارنوالۍ دفتر لخوا د نیول کیدو جلب تکثیر په تعقیب په مزار شریف کې د افغانستان د کرهڼیزې ودې کریدیت پروګرام (ACE) کارمند عبدالخلیل قادري ونیو. د قادري نیونه د سیگار/OIG-USAID ګډو تحقیقاتو کې د موندنو څخه رامنځته شوي اختلاس تورونو پر بنسټ ونیول شو.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

په 2010 کې، ACE د افغان حکومت د کرهڼیزې پراختیا صندوق (ADF) رامنځته کولو او اداره کولو کې مرستې په هدف کار کول پیل کړل، چې د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت ته د USAID بلاعوضه مرستې لخوا تمويل کیده. DAI، د USAID یو قراردادي چې بیتسدا، ماریالیند کې میشته دی، د ACE پروگرام پلي کونکی ملگری و. دغه بلاعوضه مرستو د هیواد په اوږدو کې د ADF سره افغان کوچني سوداگریز بزگرو او افغان کرهڼیز سوداگریو ته کرهڼیز پورونه چمتو کوي. د 2012 په اگست کې، ACE قادري، یو افغان تبع په کار وگماره، چې د ACE کریډیټ ادارې محاسب په توگه کار وکړي. د قادري به دندو کې شامل و چې د افغانستان نړیوال بانک (AIB) د "فند لیرد غوښتنلیک فارم" د پور منل شوي غوښتونکي او ACE ترمنځ د ACE پور تړون کاپي په کابل کې د AIB څانگې ته ویسي، نو د ACE's ADF پور منل شوی افغان لاسته راوړونکی به وکولی شي چې د AIB بریښنایی لیرد له لارې له ACE څخه د پور مقدار لاسته راوړي.

د 2013 په جنوري کې، ACE یوه افغان کرهڼیز شرکت ته د ADF د 28,560,000 افغانیو (539,173 ډالر) پور تصویب کړ. وروسته لدې چې د 2013 په اپریل کې د ADF پور تصویب شو، ACE افغان کرهڼیز شرکت ته د AIB له لارې پیسې لیرلې. پرځای یې، قادري یو جعلی شرکت جوړ او د دې لامل شو چې ACE پیسې هغې ته ولیري. په ورته ورځ، قادري د خپل جعلی شرکت حساب څخه 28,560,000 افغانۍ وایستلې او ترهغه وخت پورې تښتیدلی و چې سیگار او USAID-OIG هغه په مزار شریف کې وموند. تر د محکمه کیدو پورې، قادري په کابل کې یوه د سمون ودانۍ کې تر بند لاندې پاتې دی.

تعلیق او بندیز

پدې ربع کې د سیگار تعلیقونو او بندیز پروگرام 16 انفرادي کسان او 39 شرکتونه تعلیق یا بندیز ته د هغو شواهدو په اساس راجع کړي چې سیگار په افغانستان او امریکا کې د تحقیقونو ترسره کولو برخې په ترڅ کې ټول کړي دي. د دغه 55 قرارداد کونکو څخه، 39 کسان او 12 شرکتونه د چل ول او بد چلندی د تورو په اساس چې د 180,179,563 ډالرو په ارزښت یې په قراردادونو کې د ځان څخه ښودلي، مخنیوي ته راجع شوي دي. د دې کسانو په راجع کولو سره د هغه کسانو او شرکتونو شمیر چې د سیگار لخوا د 2008 کال څخه راهیسې راجع شوي دي 490 ته رسیري- پدې کې 248 کسان او 242 شرکتونه شامل دي، لکه څنګه چې په 2.2 شکل کې ښودل شوي دي.

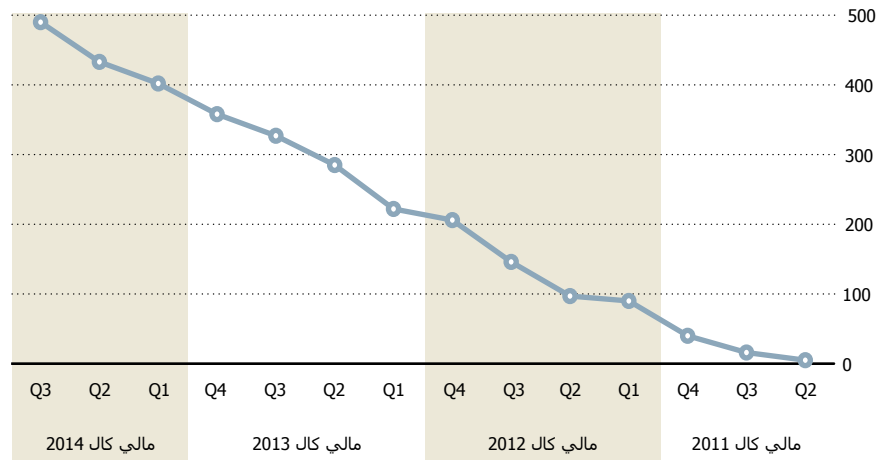
د 2014 د جون تر 30 پورې، افغانستان کې د درغلی، فساد او ضعیف فعالیت په نښه کولو لپاره د سیگار د تعلیق او مخنیوي کارونه د افرادو او شرکتونو د 73 تعلیقونو او 195 نهایی شوي مخنیوي پایلې درلودې چې د متحده ایالاتو تمويل شوي بیارغونې پروژو کې ښکېل و. اوو اضافي انفرادي کسانو او شرکتونو له قرارداد کولو څخه د منع کیدلو لپاره د امریکا له حکومت سره د اداري اطاعت موافقې کړي دي.

تعلیقونه او مخنیوي یو مهم وسیله ده چې ډاډ ترلاسه شي ادارې فقط مسؤل نهادونو ته قراردادونه ورکوي او د ناسم کار له امله شرکتونه یا افراد د فدرال قراردادونو یا مرستې لاسته راوړو څخه ویستل کیږي. د سیگار پروگرام په افغانستان کې د امریکا د بیړني قرارداد کولو چاپیریال پالیسی په وړاندې د دريو ننگونو لپاره حل لار پیدا کوي: د چټک عمل اړتیا، په افغان وگړو او شرکتونو باندې د امریکا محدود قانوني صلاحیت، او د ارزونې

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

شکل 2.2

د سیکار تحقیقات: د تعلیق او مخنیوی لپاره مجموعي ارجاع گانې،
Q3 FY 2014–Q2 FY 2011

سرچینه: د سیکار تحقیقونو ریاست، 7/3/2014.

هغې ننګونې چې له ډیرو فرعي قراردادیانو څخه کار اخیستل کېږي. سیکار په افغانستان او متحده ایالاتو کې د معلوماتي سرچینو او څیړنیزو شتمنیو ابتکاري کارونې له لارې هڅه کوي خو د دې ننګونو په وړاندې د حکومت غبرګونونو ته وده ورکوي.

سیکار د هغه بشپړ شوي تحقیقاتو پربنسټ د تعلیقونو او مخنیوی لپاره رجعت کوي چې سیکار پکې برخه اخیستې وي. په اکثر وختونو کې، سیکار خپله مراجعه هغه وخت وړاندې کوي چې قرارداد کونکي دفتر د تور د څارنوالي تعقیب یا اصلاحي گام لپاره کوم اقدام ونکړي، بناء د سیکار دغه کار د قرارداد کونکي د بدچلندۍ د بررسی لپاره لومړی غبرګون دی. ادارو ته راجع کولو کې، سیکار د ادارې په واسطه د تعلیق یا مخنیوی پریکړې لپاره اساسات چمتو کوي په بیله بیا د یوې ادارې لپاره اړین ملاتړي اسناد ترڅو هغه پریکړه ملاتړ کړي چې د قراردادي په واسطه وننګول شي. په افغانستان کې د قرارداد کولو چاپیریال دخالت نوع او د قراردادي د ناسم کار او/یا ضعیف فعالیت موجود شواهدو پر بنسټ، سیکار ډیری وختونه لازم گنېلي چې افراد یا شرکتونه په ډیری حالتونو کې د ادارې تعلیق او مخنیوي چارواکو په واسطه ملاحظه کیدو ته راجع کړي.

په تعلیق او مخنیوی د سیکار ډیریدونکی تاکید د دې حقیقت په واسطه لانور برجسته کېږي چې 490 ارجاع گانې یې د تعلیق او مخنیوی لپاره درلودې چې تر نن نیتې د ادارې په واسطه ترسره شوي، 461 یې د 2011 دوهم ربع راپدیخوا شوي. د 2014 له اپریل څخه د وړاندې 12 میاشتو په ترڅ کې، د سیکار د تعلیق او بندیز هڅې د ادارې د تعلیق او بندیز د چارواکو د عملي گامونو سبب شوي ترڅو 155 انفرادي کسان او شرکتونه د امریکا

له حکومت سره له قرارداد کولو څخه منع کړي. په دې دوره کې د سیگار مراجعې د 728,846,004 ډالرو په ارزښت د بیارغونیزو قراردادونو د غلا، درغلي، نیمگړې کړنې، د جنګیالیو سره مالي مرستې، او ناسمه ادارې په تورو ترسره شوي دي.

په پروان کې د عدلي مرکز د محکمې خونې جوړولو په بشپړیدو کې پاتې راتلو په تړاو د 14 شرکتونو او افرادو مخنیوی

د تیر ربع په جریان کې، د سیگار د تحقیق کونکو هڅې او د دې د تعلیق او مخنیوی پروگرام د CLC ساختماني شرکت مخنیوي کې پایله شوې، د دې مالکان بریدلي روډن او مسیح الدین محمد، په بیله بیا 11 اړوند شرکتونه او افراد د بگرام هوای ډگر کې د پروان عدلي مرکز (JCIP) محکمې خونې جوړولو کې د دوی پاتې راتلو پر بنسټ مخنیوی شوي. په ځانګړي توګه CLC، روډن او محمد د مناسب ډیزاین جوړونه کې پاتې راغلل، چې د JCIP محکمې خونې د جوړولو پروژې په درستی اداره کولو د وړتیا نه درلودو ګواهي ورکوي. سربیره پردې، دوی د اساسي ازمونو پرمخ وړو کې پاتې راغلل چې د دې ډاډ ترلاسه کولو لپاره لازمي و چې د JCIP محکمې خونه د جوړښت له پلوه سمه ده او دا چې کانکریټي تهداب او ستني یې د قرارداد کې موجود حد اقل معیارونو سره مطابقت لري. د CLC، روډن او محمد په واسطه د نه منلو وړ فعالیت دا بیلګه د حکومت دې پریکړه کې پایله شوه چې نوموړی قرارداد د 2013 د اکتوبر په 3 د عیب لپاره فسخ کړي. سربیره پردې، د سیگار تحقیق ټاکلي چې د 2012 نومبر په جریان کې، CLC، روډن او محمد پداسې طرح کې ښکیل و چې حکومت ته په یوه هڅه کې تقلبي اسناد چمتو او وسپاري ترڅو د خپلې ناکامۍ پټولو لپاره جیوتخنیکي تحقیق، د کانکریټ او ریباز کلکوالي ازمونې، او د خاورې تراکم ازمونې سرته ورسوي چې د JCIP محکمې خونې قرارداد لپاره اړین دي. د دې حقایقو پر بنسټ، د 2014 د جون په 12، د اردو د تعلیق او مخنیوی چارواکي د سیگار د مخنیوی وړاندیز سره موافقت وکړ چې د ټولو ډلو د درې کالو لپاره ممانعت پایله یې درلوده، چې د 2017 د جون 12 کې پای ته رسي.

له FOB فینټي څخه د سون توکو 90 ټانکرو غلا کې محکوم شوي څلور پخواني سرتیرو مخنیوی

د 2014 د جون په 10 او 16، کریستوفر ویور، جونانن هایټور، سټیفني چاربونو، او بلا کیون عبدالله د اردو ریاست لخوا د 2010 جنوري او جون ترمنځ FOB فینټي څخه د سون توکو غلا لپاره جرمي محکومیت پر بنسټ منع کړی شو. په ځانګړی توګه، کله چې ویور، هایټور، چاربونو او عبدالله په افغانستان کې ګمارل شوي و، په یوې داسې طرح کې ښکیل و چې د قانوني سون توکو ټرانسپورټیشن لپاره اړتیا دبره او پورته د تیل ټانکرو غوښتنه کوله، جعلی اسناد یې رامنځته کړي و چې د سون توکو ټرانسپورټیشن ماموریتونه یې ملاتړ کول او د نغدو پیسو په بدل کې یې د FOB فینټي څخه د غلا شوي تیلو درلودونکي ټانکرو ایستلو کې مرسته کوله.

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

دې طرحې په پای کې د FOB فینټي څخه د شاوخوا 90 تیل ټانکرو غلا پایله درلوده، چې ارزښت یې تر 1,575,000 ډالرو رسیده. د دې حقایقو پربنسټ، ویور، هایټور او چاربونو د کولوراډو ولسوالۍ لپاره د متحده ایالاتو ولسوالۍ محکمه کې د توطیه او رشوت اعتراف وکړ. عبدالله د کینټوکی لویدیزې ولسوالۍ لپاره د متحده ایالاتو ولسوالۍ محکمه کې د توطیه او رشوت اعتراف وکړ. په تعقیب یې، ویور د 37 میاشتو په حبس محکوم شو، هایټور د 27 میاشتو په حبس محکوم شو، چاربونو د 87 میاشتو په حبس محکوم شو، او عبدالله د 12 میاشتو په حبس محکوم شو. ټولو ته امر وشو چې حکومت ته په ګډه 1,691,250 ډالر جبران کړي. د دې محکومیتونو پربنسټ، د 2014 د جون په 10، ویور د 80 میاشتو مودې لپاره منع کړی شو چې د 2019 د نومبر په 28 پای ته رسي؛ هایټور د 72 میاشتو مودې لپاره منع کړی شو چې د 2019 د جنوري په 28 پای ته رسي؛ او چاربونو د 120 میاشتو مودې لپاره منع کړی شو چې د 2024 د می په 3 پای ته رسي. د 2014 د جون په 16، عبدالله 46 میاشتو مودې لپاره منع کړی شو چې د 2018 د مارچ په 13 پای ته رسي. د مخنیو مودو کې هغه وخت شامل دی چې هر یو مخکې د حکومت سره قرارداد کولو څخه تعلیق شوي و او د دوی د حبس یاده دوره هم پکې محاسبه کېږي.

په کندهار هوایی ډګر کې د غلط ادعاو او بیاناتو لپاره د ساختماني شرکت او زهه افرادو مخنیوی

د 2014 د جون په 5، د کلرک لوژسټیکي خدماتو شرکت په بیله بیا د دې دوه مالکان او اوه نور کارمندان د اردو په واسطه د غلط ادعاو او بیاناتو تورونو پر اساس منع کړی شوي و چې کندهار هوایی ډګر افغانستان کې د هوایی ډګر روښانه کولو بریښنایی کار لپاره قراردادونو په پام کې نیولو سره رامنځته شوي. د سیگار د تحقیق پایلې په حیث، د کلرک لوژسټیکي خدماتو شرکت مالکانو ومنل چې دوی په درغله سره ادعا کړې چې دوی د متحده ایالاتو یو ښاري په کار ګمارلی و، چې د ماسټر الیکټریشن تصدیق یې درلود، پداسې حال کې چې شرکت دغه کار یوه افغاني فرعي قرارداد ته ورکړی و یا د درست سند لرونکي الیکټریشن کارولو پرځای یې د دریم هیواد اتباع کاروي و. سربیره پردې، د کلرک لوژسټیکي خدماتو شرکت د هغه مقرراتو پوره کولو کې پاتې راغی چې د شخصي حساب ورکوونې او بیدجنگ، غیرتاکتیکی وسایطو راجسټریشن، او د چاپیریال او ځمکې خونديتوب طرزالعملونو پورې اړوند و، چې د 2013 جولای په 30 د ایساف ودانیو قوماندان په واسطه د کندهار هوایی ډګر څخه د نوموړي شرکت حذف کولو کې پایله شو. د مخنیوی لپاره د سیگار تحقیق او ارجاع پربنسټ، ټولې ډلې د حکومت سره قرارداد کولو د څلور کلونو او پنځه میاشتو مودې لپاره منع شوي چې د 2018 د نومبر په 14 پای ته رسي.

د ولایتي بیارغونې ټیم غړو ته رشوت او په کونړ ولایت کې د راولیدلي دوه پلونو ضعیف جوړونې لپاره د افغان قراردادیانو مخنیوی

د 2014 د جون په 5، رینبو ساختماني شرکت، د عبدالحق بنسټ، حسن سردار، او ودیر عبدالله متین ملاخیل د اردو په واسطه د 2009 اکتوبر او نومبر ترمنځ د کونړ ولایت بیارغونې ټیم (PRT) په واسطه د قراردادونو ورکولو لپاره په بدل کې د رشوت هڅو پر بنسټ منع کړی شوي. په ځانگړي توگه، سردار، د شرکت له مالکانو څخه یو، چې د شاوخوا 8,000,000 ډالرو په ارزښت درې قراردادونو د لاسته راوړو چې د زیري بابا او پشد پلونو جوړول او د اسمار او نیشکام ترمنځ سرک لوړول و، ټول په کونړ ولایت کې، لپاره په بدل کې د شاوخوا 627,000 ډالرو په ارزښت نغدي، الماسو او نورو توکو وړاندیز کړی و.

وروسته د سیکار په واسطه تحقیق مشخص کړه چې دواړه پلونه په 2010 کې د عبدالحق بنسټ په قراردادونو کې د ضعیف ډیزاین او دویم لاس موادو کارولو له امله راولیدلي. سربیره پردې، د سیکار د تحقیق یوې پایلې په حیث، چې FBI، او DCIS د تادیه هغه وړاندیزونو کې پرمخ ویاړل چې د سردار، تورن سیدهارت هاندا، او د کونړ PRT بخوانی غړی په واسطه و، وروسته د رشوت او پوډرو توضیح توطیه کې په تور د ویرژینا په آرلینگتون کې ونیول شول کله چې هغه هڅه وکړه د 500,000 ډالرو تادیه د دغه طرحې برخې په حیث لاسته راوړي.

د 2011 د سپتمبر په 24، هاندا د جرمي معلوماتو دواړه برخو اعتراف وکړ او د 120 میاشتو په بند او 315,000 ډالرو جبران باندې محکوم شو. رینبو ساختماني شرکت، د عبدالحق بنسټ، سردار او ملاخیل ټول د پنځه کالو مودې لپاره منع کړی شول چې د 2018 د سپتمبر په 29 پای ته رسي. هاندا مخکې د 12 کالو او درې میاشتې مودې لپاره د 2012 جولای په 27 منع کړی شوی و، چې د 2024 سپتمبر په 21 پای ته رسي. د منع کولو دورې که هغه وخت شامل دی چې مخکې د حکومت سره قرارداد کولو څخه تعلیق شوي و او د هاندا د حبس دوره.

د لاکشور ټیلیټیسټ کارپوریشن مخنیوي لپاره راجع کول

د 2014 د می په 2، شپږ شرکتونه چې لاکشور ټیلیټیسټ کارپوریشن جوړوي، د شیکاگو ایلي نویز یو ساختماني قراردادي، د دیلاور ایالت کې د څپرکي 7 راپرزیدو لپاره دوسیه کړ. سیکار وړاندیز کړی چې د متحده ایالاتو اردو پاتې 26 شرکتونه، تابع شرکتونه او گډې پانگوونې تعلیق او منع کړي، چې لاکشور ټیلیټیسټ پورې تړلي دي. د راپرزیدو څخه مخکې، لاکشور ټیلیټیسټ په افغانستان کې له 2009 می راهیسې د ساختماني قراردادونو لاسته راوړو کې په فعال توگه بوخت و. پدغه وخت کې، دې شرکت د اردو او هوايي ځواک څخه د 78,824,694 په ارزښت ډیری قراردادونه لاسته راوړل چې د افغان ملي دفاع پوهنتون، د گډو خدماتو اکاډمي، د حقوق څانگې ښوونځی، او د ANA لپاره د مذهبي او کلتوري چارو ښوونځي جوړول و. لاکشور ټیلیټیسټ په لغمان ولایت کې د ANA قرارگاهونو جوړولو لپاره هم قراردادونه ترلاسه کړل، په بيله بیا غزني، خاص کونړ،

د څارنې په برخه کې د سیگار فعالیتونه

او نورو موقعیتونو کې د ANA ودانۍ. دې شرکت د نړۍ په اوږدو کې په 12 هیوادونو کې 40 دفترو ساحې درلودې چې د 32 اړوند شرکتونو، تابع شرکتونو او گډو پانګوونو لخوا ساتل کیده، د 2012 په جریان کې د دواړه کورني او بهرني قراردادونو څخه په عوایدو کې د شاوخوا 537.5 ملیون ډالرو لاسته راوړو سره.

سیگار وروسته لدې د لاکشور ټیلیټیسټ تحقیق پیل کړ چې په تیرو 18 میاشتو کې د شرکت فرعي قراردادیانو څخه 15 شکایات ترلاسه کړل چې ادعا یې کوله د شاوخوا 50,894,436 ډالرو په مجموعي لګښت توکو او خدماتو په ورکړه کې پاتې راغلی. سیگار دا هم زده کړل چې د راپرزیدو په تعقیب یې، شرکت هیڅ ګامونه پورته نه کړل چې په افغانستان کې خپل عملیات په سمه توګه جوړ کړي یا داسې هڅه کول چې ډاډ ترلاسه شي کارمندان یې بیرته متحده ایالاتو ته راوړل شوي، چې په اغیزمن ډول دوی د دوی ګمارل شوي موقعیتونو کې پریږدي. د دې توروونو پر بنسټ، سیگار لاکشور ټیلیټیسټ او د دې ټول مربوطه شرکتونه د مخنیوی لپاره راجع کړي ترڅو په افغانستان او نورو موقعیتونو کې چیرې چې لاکشور ټیلیټیسټ فعالیت کوي د متحده ایالاتو حکومت نور زیانمن کیدو مخه ونیول شي او

پدې ربع کې د سیگار نور څارنیز فعالیتونه

سیگار د منځني ختیځ انستیتیوت پروراندې او کنفرانس کې د زده کړل شوي درسونو په اړه غږیږي

د راپور ورکونې دې دورې په جریان کې ځانګړی عمومي پلټونکی سوپکو د منځني ختیځ انستیتیوت او د جګړې ساحو مؤثره پراختیا کانفرانس کې د افغانستان بیارغونې هڅو څخه زده شوي درسونو خبرې وکړې. د جګړې ساحو مؤثره پراختیا کانفرانس کې سوپکو کلیدي وینا کونکی و، او د ځانګړي عمومي پلټونکي معاون جیني الویس په نازک او جګړه ځپلي چاپیریالونو ارتباط ورکونکي څیړنې او پالیسی په اړه وغږید.

سوپکو په دواړه غونډو کې برخه اخیستونکو ته وویل چې په افغانستان کې ماموریت د پای ته رسیدو څخه خورا لرې دی، د متحده ایالاتو او ایتلاف ځواکونو وتو سربیره. په حقیقت کې، نږدې 18 ملیارد ډالر د بیارغونې هڅو لپاره مختص شوي خو تراوسه ندي مصرف شوي، او نور له 6 څخه تر 10 ملیارد ډالرو پورې به په کلني ډول د راتلونکي کلونو لپاره ژمنه شي، چې اوس هم افغانستان د متحده ایالاتو مالیه ورکونکو او پالیسي جوړونکو پورې خورا اړوند کوي. د 12 کالو بیارغونې هڅو کې راتول کړی شوي ډیری درسونه څخه، سوپکو څلور برجسته کړل چې د لیرد دې کال جریان پورې په ځانګړي توګه اړوند دي:

1. د هیواد د هغه مرستې ثابت ساتلو وړتیا باید ملاحظه شي چې مور یې ورته

چمتو کوو.

2. په جګړې سیمه کې بیارغونه اصلا له خطر ډکه ده. دا خطر باید په درستۍ سره کم کړی شي، په لویه کچه د بریدګر مدیریت او څار له لارې.

3. د بیارغونې ټولو هڅو کې باید اهداف یې روښانه شوي وي او د دغه اهدافو پروراندې پرمختګ سنجولو لپاره سمې لارې.

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

4. د هیواد اوږدمهال اقتصادي خودکفایی یا ځان بسیا څخه ډاډ ترلاسه کول باید ملاحظه شي نو دا چې دا به بهرنۍ مرستې پورې تړلی پاتې نشي.

عمومي پلټونکي هر درس تشریح کړ، او د سیکار له کار څخه یې مثالونه وړاندې کړل که چیرې د مالیه ورکونکو فنډونه صحیح ونه کارول شي نو څه به پېښ شي یا پروگرامونه په درستی سره پلان، پلي او نظارت نشي. د سیکار او نورو څارګرو ادارو له کار څخه دا حکایتونه په روښانه توګه ښیې چې د متحده ایالاتو حکومت کولی شي او باید غوره دنده ترسره کړي. سوپکو د سیکار تکراریدونکی خبرداری تکرار کړ چې وخت او سرچینې دواړه په افغانستان کې نادرکه کیدونکي دي، او دا چې د بیارغونې پروگرامونه باید د امکان تر حد پورې ښه وي ترڅو د افغانستان وګړو لپاره او د متحده ایالاتو بهرنیو ګټو لپاره اوږدمهاله ګټې او ګټورتوب څخه ډاډ ترلاسه شي. پردې سربیره، دا مهم دي چې دغه درسونه نه باید یوازې د افغانستان بیارغونې هڅو کې ملاحظه شي، په بېله بیا د متحده ایالاتو فنډونو د مصرف نظارت لاندې قوي کولو لپاره.

سیکار او USIP ګډ راپور تکثیر کوي

په فبروري کې، سیکار د "ناخوندي چاپیریالونو کې نظارت او مدیریت" باندې د متحده ایالاتو د سولط انستیتیوت سره (USIP) نړیواله راټولیدل درلودله. په افغانستان کې له ښو کارونو څخه کار اخیستل. دغه راټولیدل د متحده ایالاتو حکومتي ادارو، نړیوال ډونرانو، مفکرینو او نورو لپاره د دې مفهوم درلود چې په ناخوندي چاپیریالونو کې د مؤثره پروژې مدیریت او څار پرمخ وړو لپاره غوره کړنو، تخنیکونه او ټیکنالوژیانو په اړه وغږېږي. پدې رېع کې، سیکار او USIP افغانستان ته د ناخوندي چاپیریال کې نظارت او مدیریت لپاره غوره کړنو پلي کولو باندې یو راپور خپور کړ. نوموړی راپور د راټولیدل خبرې اترې هم لنډیز کوي او د برخه اخیستونکو مشاهدات وړاندې کوي. د راټولیدل خبرې موضوعات پوښي پشمول د نوي ننګونو چې بیارغونې ته د لېږد له امله مخ کېږي، د مدیریت او نظارت به اړه زده شوي درسونه او پرمخ تلونکي وړاندیزونه.

د سیکار کار د 2015 مالي کال قانون کې د ځانګړي مادو لامل شو

د سنا مسلح خدماتو کمیټې د سیکار څار لاسرسي نقشو پراساس ماده

د سیکار د څار لاسرسي نقشو په واسطه راپورته شوي مسلو پر بنسټ، چې د 2013 اکتوبر کې کانګریس ته درې میاشتني راپور کې برجسته شوي، د سنا مسلح خدماتو کمیټې برخه 1226 د 2015 مالي کال د ملي دفاع واکمنۍ قانون (NDAA) کې شامل کړې. 1226 برخه DOD په افغانستان کې د بیارغونې او زیربنا پروژو لپاره د 2015 مالي کال فنډ منلو یا مصرف کولو څخه منع کوي که چیرې د متحده ایالاتو د اردو یا ملکي پرسونل چې د دغه پروګرام یا پروژې د نظارت مسؤل او خوندي لاسرسي ورته ونلري. دا برخه DOD ته اجازه ورکوي چې

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

لدغه محدودیت تیر شي که چیرې مشخص کړي چې نوموړی پروگرام یا پروژې په روښانه توګه د متحده ایالاتو ګټو یا ستراتیژیک اهدافو سره مرستندویه دی؛ دا چې افغان حکومت د پروگرام یا پروژې غوښتنه کړې یا اړتیا یې بیان کړې؛ دا چې پروگرام یا پروژې د افغان حکومت او بل کوم پلي کونکي ادارو یا نړیوال ډونرانو سره همغږې شوي؛ دا چې امنیتي اوضاع د پروگرام یا پروژې مؤثر پلي کیدو اجازه ورکړي؛ دا چې پروگرام یا پروژې کې د فساد، درغلی، ضیاع او اختلاس موندلو، مانع کیدو او کمولو خونديتوبه شامل شوي؛ دا چې د پروگرام یا پروژې پای ته رسیدو په تعقیب د ثبات لپاره یې مناسب ترتیبات نیول شوي، پشمول د ثبات لپاره د تمویل او تخنیکي مرستې ترتیباتو؛ او دا چې د پروگرام یا پروژې د پرمختګ او مؤثریت سنجولو لپاره بامفهوم معیارونه رامنځته شوي. دا قانون د ټولې سنا په واسطه ملاحظه کیدو په حال کې و کله چې دا راپور مطبوعاتو ته ورکړل شو.

د پارلیمان مسلح خدماتو کمیټې د سیکار کار پراساس په NDAA کې ډیری مادې شامل کړې

د پارلیمان مسلح خدماتو کمیټې د سیکار کار پراساس په NDAA 2015 مالي کال کورنۍ نسخه کې ډیری مادې شامل کړې. دغه مسوده پارلیمان د 2014 په می کې تصویب کړه، پشمول د لاندې اړتیاو:

- برخه 312 غواړي چې محاربيو قوماندانان په شپږمیاشتني توګه تایید کوي چې پوښلي فضلات د NDAA FY 2010 د 317 برخې پالیسی څخه په سرغړونه کې د دوی ساحه کې په سرخلاصی سون ځای کې ندي دفع شوي. دا ماده په افغانستان کې د متحده ایالاتو نظامي ودانیو کې د سرخلاصی سون ځای او جامد فضلاتو کورو کارونې پورې اړوند د سیکار روان او بشپړ شوي تحقیق پراساس دي.
- 1220B برخه DOD منع کوي چې په افغانستان کې د 500,000 ډالرو څخه ډیر رغوښیزې پروژې باندې د 2015 مالي کال فنډونه ژمن یا مصرف نکړي چې د متحده ایالاتو حکومت واکمنه ملکي پرسونل یا نومول شوی نمایندګان یې ونشي پلټلی او فزیکي تفتیش یې ونشي کړی، د منل شوي پلټنې لارښوونو سره په مطابقت کې. برخه نور وایي چې DOD ممکن کولی شي دغه محدودیت مات کړي که چیرې دا کانګریس ته یو پلان وسپاري چې ښې څنګه به دا د فنډ کارول نظارت کړي ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې دا د نومول شوي هدف لپاره کارول کیږي او د درغلی، ضیاع او اختلاس مخه یې ونیول شي. دا برخه په افغانستان کې د متحده ایالاتو تمویل شوي زیربنا پروژو باندې د سیکار راپور ورکوونې پراساس ده، په بېله بیا د ادارې کار په افغانستان کې د څار لاسرسي ننگونې په ګوته کوي.

پر دې برسیره، د NDAA FY 2015 لپاره خپل کمیټې راپور کې، د پارلیمان مسلح خدماتو کمیټې د دفاع وزیر لاندې لاسته راوړنې، ټیکنالوژۍ او لوژستیک باندې د مسلح خدماتو کمیټې ته لنډیز وړاندې کولو لارښوونه وکړه چې د 2015 د مارچ 2 وروسته نه وي، په احتمالي عملیاتو کې فضلاتو پورې اړوند دفع میتودونو څخه زده کړل شوي درسونو کې، او د فضلاتو د دفع ټیکنالوژيو د وزارت ارزونې تازه حالات، د دې پشمول چې غواړي کافي،

د څارنې په برخه کې د سیکار فعالیتونه

معتبر او د گمارنې وړ ظرفیت چمتو کړي چې برېښنایی او رغونیزو معیارونو پورې تړلي دي چې د متحده ایالاتو پرسونل د ژوند، خونديتوب، او روغتیا ډاډه وړاندې کوي. دا د جامد فضلاتو کورو باندې د سیکار روان او بشپړ شوي تفتیش کار د اغیز بل مثال دی.

NDAA FY 2015 کورنۍ نسخې لپاره د کمیټې راپور د DOD عمومي پلټونکي ته هم لارښوونه کوي چې د افغان دفاع او کورنیو چارو وزارتونو مالي مدیریت او خطراتو جامع ارزونه پرمخ ويسي. راپور وايي، "کمیټه باور لري چې افغان MOD او MOI ته د مالي مدیریت ظرفیت ارزونه به افغانستان ته د متحده ایالاتو مستقیم مرستې خونديتوب ته وده ورکړي ترڅو ANSF تمویل او تجهیزات او ډاډه ترلاسه شي چې فنډ د ټاکل شوي مقصد لپاره کارول کېږي." دا عمومي پلټونکي ته نوره لارښوونه کوي چې د افغان مالي وزارت ظرفیت او خطرات وارزوي، ترهغه حد پورې چې د وزارت فنډونو خونديتوب لپاره ارزونه پکار وي او د متحده ایالاتو حکومت نورو ادارو لخوا پرمخ تلونکي هڅې دوه گونې نشي. راپور دا هم غواړي چې عمومي پلټونکي د 2014 د دسمبر تر 31 پورې د پارلمان او سنا مسلح خدماتو کمیټو ته د ارزونو پایلو باندې راپور چمتو کړي. د MOI او MOD ته چمتو کړی شوي مستقیم بودیجو فنډونو په پام کې نیولو سره د راپور ژبه د سیکار ځانگړې پروژې راپور (SP-14-12) پرېښتې وه.

د سنا د تخصیصاتو کمیټه د سیکار C-130 خبرتیا لیک پر اساس د 2015 مالي کال دفاع تخصیصاتو قانون کې ماده شاملوي

د 2015 مالي کال دفاع تخصیصاتو قانون د سنا نسخه کې، لکه څنګه چې د جولای په 17 نیټه د بشپړ سنا تخصیصاتو کمیټې په واسطه راپور ورکړ شوی، د DOD د 2015 مالي کال فنډونو څخه د ANSF یا AAF ته د اضافي C-130 کارگو الوتکو لیرد لپاره کارولو څخه تر هغې پورې منع کوي چې دا د کانګریس دفاع کمیټو ته د AAF منځني باروونکو الوتکو اړتیاو په اړه بیاکننه چمتو کړي. ماده نور هم وايي چې دا ډول بیاکننه باید په انبار کې موجود د منځني بار الوتکو کاروونې او ساتنې ته د AAF وړتیا وپېژني او غوره بدیل لاره، که چېرې لازم وي چې د AAF اوسني منځني بار وړونکي الوتکې ظرفیت ته اضافي ملاتړ چمتو شی. دا ماده د سیکار پلټنې خبرتیا یوه لیک په ځواب کې لیکل شوې وه چې دې AAF ته د اضافي C-130 الوتکو چمتو کولو په اړه اندېښنې راپورته کړې وې. سیکار د خبرتیا په لیک کې وړاندیز کړی و چې د DOD د AAF منځني بار الوتکې اړتیاو بیاکننه سرته ورسوي او د اضافي C-130 تحویلي وځنډوي. د خبرتیا لیک دا هم ویلي چې که چېرې د DOD بیاکننه په نښه کړي چې اضافي C-130 لازمي ندي نو دا باید دوی ته چمتو نشي.

د 2015 مالي کال لپاره د دفاع تخصیصاتو قانون د سیکار ځانګړې پروژې پر اساس ماده شاملوي

د 2015 FY لپاره د دفاع تخصیصاتو قانون کورنۍ نسخې 10015 برخه، لکه څنګه چې د 2014 د جون په 20 د پارلیمان لخوا تصویب شو، د DOD د ANP لپاره پیرودل شوي ګرمې کښتیاو ذخیره کولو ته د 2015 FY فنډ کارولو څخه منع کوي. دا ماده د نوی وزارت او CSTC-A ته د سیکار ځانګړې پروژې معلوماتو مکتوبونو پر اساس ده. په دغه لیکونو د اضافي معلوماتو لپاره، د دې برخې 44-47 مخونه وګورئ.

د سیکار بودیجه

د 2014 مالي کال لپاره له کانګرس څخه د ګډو تخصیصونو په قانون کې سیکار د 49.65 ملیونو امریکایي ډالرو بودجه لاسته راوړي. بودجه د سیکار د نظارت فعالیتونو او د سیکار د پنځو ریاستونو کارونو ملاتړ کوي: (1) پلټنې او تفتیشات، (2) ځانګړې پروژې، (3) تحقیقات، (4) مدیریت او ملاتړ، او (5) څیړنې او تحلیل.

د سیکار کارکوونکي

د سیکار ټولټال کارمندان د دې راپور ورکوونې پرمهال 198 فدرالي کارمندان دي. د دې ربع په پای کې، سیکار 31 کارمندان د متحده ایالاتو کابل سفارت او اته کارمندان د افغانستان په نورو موقعیتونو کې د متحده ایالاتو سفارت څخه بهر درلودل: کندهار هوای ډګر، د بګرام هوایی ډګر او مزار شریف. سیکار په کابل کې د خپل پلټنو او څیړنو سره د مرستې لپاره دوه ځایي افغان استخدام کړی دی. سربیره پردې، سیکار خپل کار د ایالت اړخ کارمندانو سره هم ملاتړ کوي چې په افغانستان کې د لنډې مودې دندې لپاره ګمارل کېږي. پدې ربع کې سیکار په افغانستان کې ټولټال د 416 ورځو لپاره 24 کارمندان په لنډمهال دندو درلودل. دا د تیر راپور ورکوونې دورې څخه ډیروالی ښیي، کله چې 14 کارمندان په لنډمهاله دندې د 252 ورځو لپاره و.

”د افغانستان خلک اوس دا فرصت لري
ترڅو پر هغو پرمختگونو باندې زيات کړې
چې لاسته راغلي، ترڅو يوې زياتې خوندي،
لا نورې سوکالې، او لا نورې سوليزې راتلونکې
ته ورسېږي. ولسمشر اوباما په ښکاره توگه
دا ويلي، لکه څرنگه چې د افغانستان
خلک دا کار ترسره کوي، امريکا به له
هغوی سره ودرېږي.“

— د امريکا بهرنيو چارو وزير، جان کيري

3 د بيارغونې نوي معلومات

د بیارغونې نوي معلوماتو منځپانګې

67	عمومي کتنه
70	د افغانستان بیارغونې لپاره مرسته
72	د مرستو دریځ
86	امنیت
120	حکومتداری
150	اقتصادي او ټولنیزه پرمختیا

عکس په تیر مخ کې

د دویم پړاو ټولټاکنو نا څرګنده پایلو د حل لپاره د پلان له اعلانولو وروسته، د امریکا بهرنیو چارو وزیر، جان کیری، د ولسمشری له نوماندانو، غني، په مرکز کې، او عبدالله، بنې لورې ته، سره. (د بهرنیو چارو وزارت عکس)

د بیارغونې نوي معلومات

عمومي کتنه

لاندي برخه د امريکا د مرستو دريځ لنډيز وړاندي کوي او هغه پرمختگونه تشریح کوي چې سيگار پدې ربع کې، د افغانستان د بیارغونې هڅو د امنیت، حکومتولي، او اقتصادي او ټولنيزې پراختيا په سکتورونو کې ليدلي.

د 2014 د متحدو تخصیصونو قانون، په 2014 مالي کال کې د افغانستان د مرستې او بیارغونې لپاره اضافي 7.5 ملیارده امریکایي ډالر برابر کړي، او لدې سره له 2002 مالي کال څخه ټول زیاتیدونکي تخصیصونه نږدې 104.1 ملیارده امریکایي ډالرو ته رسیدلي. د 2014 د جون په 26، ولسمشر اوباما د 2015 مالي کال لپاره د امریکا دفاع او کورنیو چارو وزارتونو په بهر کې د بیرنیو عملیاتونو (OCO) د بودجې نوي غوښتنه کانګرس ته وړاندي کړله. د OCO د نوي غوښتنې اضافه کول د 2015 مالي کال لپاره د بیارغونې د اوو مهمو مرستو ټولي غوښتل شوي پیسې 5.8 ملیارده امریکایي ډالرو ته رسوي، او د 2014 مالي کال له تخصیص شوي مرستو څخه 9% کموالی ښيي.

د امریکا دفاع وزارت په 2015 مالي کال کې د افغانستان د امنیتي ځواکونو وجهي صندوق (ASFF) لپاره د 4.11 ملیارده امریکایي ډالرو غوښتنه کړې. د دغې مرستې ډیره برخه د افغانستان د ملي اردو د 195,000 او د افغانستان د ملي پولیسو د 157,000 او د 30,000 محلي پولیسو د ساتنې لپاره ده. دا غوښتنه د ایتلاف د مشاورینو لپاره ده ترڅو د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) د وړتیا پر کمزوریو باندې کار وکړي، او لوژستیک او روغتیا ته وده ورکړي، او د چاودیدونکو توکو سیستمونو مخه ونیسي؛ او د افغانستان هوايي ځواک لپاره د هوايي ملاتړ سپکې الوتکې او د روزنې لپاره اساسي الوتکې واخلي.

د امریکا دفاع وزارت د افغانستان د زیربنا د وجهي صندوق (AIF) لپاره نور د مرستو غوښتنه نه کوي، او د هغه پیسې چې د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو کاري ځواک (TFBSO) او د قوماندان د بیرني غبرګون پروګرام (CERP) لپاره یې غوښتنه شوې تر ډیري کچې کمې شوي. AIF په 2011 مالي کال کې جوړ شوی ترڅو د لوړ لمریتوب او ډیري اندازې زیربنا پروژې تمویل کړي. د امریکا دفاع وزارت او د امریکا بهرنیو چارو وزارتونه د دغو لویو پروژو په ترسره کولو کې له ننګونو سره مخامخ شوي. د AIF له 21% څخه کمه مرسته، د تخصیص شوي 1.3 ملیارده امریکایي ډالرو 274 میلیونه امریکایي ډالر، د دې وجهي صندوق له پیل څخه توزیع شوي دي، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.0 کې ښودل شوي. تر دې نیتې، د مرستو ډیري توزیع شوي برخه، د کندهار ښار د بریښنا د جنراتورونو د ډیزل تیلو د اخیستلو لپاره توزیع شوي. د دې راپور ورکولو په وخت کې، د 2014 د جون په 14، افغانستان د اشرف غني او عبدالله عبدالله ترمنځ د ولسمشرۍ دویم پړاو ټولټاکنې ترسره کړې. دې پړاو له لمړي پړاو سره توپیر درلود، په لمړي پړاو کې مخکښو نوماندانو تر ډیري کچې پایلې ومنلې، په دویم پړاو کې د

جدول 3.0

د AIF تخصیص شوي او توزیع شوي مجموعي پیسې (میلیونونو ډالر)	
توزیع شوي	تخصیص شوي
د امریکا دفاع وزارت	1,223 ډالر
USAID	101
ټول	1,324 ډالر
د توزیع لپاره پاتې دي	973 ډالر

یادښتونه: شمیرې جمع شوي دي. د 2011 مالي کال لپاره د AIF 101 میلیونه امریکایي ډالره د USAID د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق ته لیرل شوي ترڅو د AIF پروژې تطبیق کړي. په پاته شوي پیسو کې 77 میلیونه امریکایي ډالر شامل دي چې له مکلف کیدلو وړاندې یې نېټه پای ته رسیدلې.

سرچینې: د سیگار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/22/2014، 7/18/2014 او 7/17/2014؛ د سیگار معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID ځواب، 7/10/2014؛ د سیگار د معلوماتو غوښتنې په اړه، د DFAS ځواب، 7/17/2014؛ P.L. 113-76، 1/17/2014.

عبدالله کمپاین د رای ورکونکو له شمیرې سره مخالفت وښود او د افغانستان د ټولټاکنو کمیسیون یې په ډیر تقلب تورن کړ. د جولای په 7، د ټولټاکنو خپلواک کمیسیون (IEC) لمرنی پایلې اعلان کړې او پدې پایلو کې اشرف غني د رایو 56.4% او عبدالله 43.6% وړې وې. د IEC په وینا، په دویم پړاو کې 8.1 میلیونه رای یې کارول شوي، او په لمری کې له اټکل شوي اوو میلیونو څخه تر یو میلیونو ډیري وي، او دا شمیره د لمری پړاو له تایید شوي شمیرې څخه 1.5 میلیونه رای یې ډیري وي. د جولای په 12، د امریکا بهرنیو چارو وزیر، جان کیري، له دواړو نوماندانو عبدالله او غني سره، د دواړو کمپاینونو ترمنځ د جنجال د حل لپاره د موافقې شرطونه اعلان کړل. پدې شرطونو کې د دویم پړاو د هرې کارول شوي رای تفتیش او د دواړو نوماندانو ترمنځ موافقه ترڅو د ملي وحدت حکومت وروسته لدې جوړ کړي کله چې گټونکی معلوم شي، شامل و.

د 2014 د مې په 27، ولسمشر اوباما اعلان وکړ چې امریکا به په 2014 کې په افغانستان کې د محاربي خپل ماموریت پای ته ورسوي. د 2015 په پیل کې، د امریکا ځواکونو شمیر له نږدې 32,000 څخه نږدې 9,800 ته را کم شي، او په 2015 کې به نور هم کم شي. د ناتو عمومي منشي، اندرس فوغ راسموسن، خبرداری ورکړی چې که افغانستان هغه دوه اړخیزې موافقه (BSA) چې ورباندې خبري شوي، د سپتمبر تر پایه لاسلیک نکړي، دا کار به د ایتلاف لپاره ډیري ستونزي جوړي کړي او د افغانستان د راتلونکي امنیت ترتیبونه به له خطر سره مخامخ کړي. که څه د ولسمشری دواړو نوماندانو ویلي دي چې هغوی به BSA لاسلیک کړي، خو دا موافقه اوس هم په تمه ده ترڅو د ټولټاکنو جنجال حل شي.

په جون کې، د ملګرو ملتونو عمومي منشي، په افغانستان کې د امنیتي اوضاع خرابوالي په اړه خبر ورکړی، او د 2014 لمری ربع د طالبانو حکومت له ړنګیدو ورسته د تاوتریخوالي لوړه کچه درلوده. هغه ویلي چې د شخړې د غزیدو یوه انډیښمنه نښه دا ده چې ځمکنی محاربه له چاودیدونکو توکو څخه د زیات مرګ او ژوبلې سبب شوې. په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې ماموریت (UNAMA) د نړیوال امنیت مرستې ځواک (ISAF) د پایګاو تړلو او د ملګري قربانیانو د شمیر ډیریدلو تر منځ مستقیم تړاو لیدلی. د امریکا دفاع وزارت ویلي چې د 2013 فصل له جګړو څخه افغان ځواک د یوه تجربه لرونکي او پر ځان ډاډه ځواک په توګه را وتلی. پداسې حال کې چې د وړتیا کمزوری اوس هم شتون لري، پدې ربع کې د افغانستان امنیتي ځواکونو ارزونه تر ډیري کچې مثبتې وه. د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه د یاغیانو پر وړاندې په کلکه دریدلي او په بریالیتوب سره یې د ولسمشری او ولایتي شوراګانو د 2014 د اپریل 5 او د ولسمشری د دویم پړاو د 2014 د جون 14 ټولټاکنو امنیت نیولی دی.

او بیا پدې ربع کې، USAID ویلي چې د افغانستان د پرمختګ لپاره به د ټوکیو د دوه اړخیز حساب ورکولو کاري چوکاټ (TMAF) نوې ارزونه ترسره نشي. د ملګرو ملتونو د عمومي منشي په وینا، TMAF د افغانستان د ملګري پراختیایي مرستې د موافقه شوي اصلي وسیلې په توګه کار کوي. د امریکا نړیوال ملګري د TMAF د راتلونکي تطبیق لپاره یو شمیر نوې نښې جوړوي او پردې باندې له نوي ټاکل شوي حکومت سره خبري وشي. د USAID په وینا، د نوي نښو بشپړولو پروسه کیدای شي په نومبر کې د افغانستان لپاره د پلان شوي لندن تر نړیوال کنفرانس او د 2015 تر پیل پورې به دوام وکړي.

د بیارغونې نوي معلومات

جدول 3.1

د امریکا له 2002 څخه، د افغانستان لپاره د بودجې پر اساس مرسته (میلیونونه ډالر)	
له حکومت څخه حکومت ته	
د امریکا دفاع وزارت	2,905 ډالر
د امریکا بهرنیو چارو وزارت	92
USAID	986
څو اړخیزه وجهي صندوق	
د افغانستان قانون او نظم وجهي صندوق	1,369 ډالر
د افغانستان بیارغونې وجهي صندوق	2,039
د افغانستان زیربنا وجهي صندوق	105

یادښتونه: له حکومت څخه حکومت ته د پیسو اندازه هغه اندازه ده چې امریکا په مستقیمو او دوو اړخیزو مرستو کې ژمنه کړې، په څو اړخیزو وجهي صندوقونو کې ژمنې د بودجې پر اساس د مرستې بل ډول ده. د څو اړخیزو وجهي صندوقونو پیسو اندازه هغه اندازه پیسې چې امریکا هر وجهي صندوق ته تادیه کړې دي.

سرچینې: د سیکار پلنې راپور 14-32-AR: مستقیمه مرسته: USAID مثبت گامونو اخیستې ترڅو د افغانستان د وزارتونو ورتیا ارزونه وکړي ترڅو وکولای شي د مرستندویانو مرستو مدیریت وکړي، مگر کمزوری پاته دي، 1/2014؛ د سیکار ځانگړي پروژې راپور 14-12-SP: د افغانستان دفاع او کورنیو چارو وزارتونو مالي ظرفیت هر اړخیز خطر ارزونه کیدای شي له 4 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه زیاتې مستقیمې مرستې نظارت ښه کړي، 12/2013؛ د سیکار د معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID ځواب، 7/10/2014؛ نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال 6 میاشتو پای) د مالي دریځ په اړه د رییس راپور، "UNDP: 2014 د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهي صندوق (LOTFA) د هر لمرې ربع پروژې پرمختګ راپور، "6/9/2014، p. 28. د UNDP د هر ربع او د LOTFA کلني راپورونو په اړه د سیکار تحلیل، 7/16/2014.

افغانستان د پیسو میخلو ضد او د تروریسم ضد تمویلولو (CFT/AML) قانون وضع کړی، او دې کار دې هیواد ته اجازه ورکړې ترڅو د مالي عمل کاري ځواک (FATF) لخوا په تور لست کې راوړل نشي، FATF د یو شمیر هیوادو د پالیسی جوړولو یوه اداره چې ستنردونه جوړوي او د اغیزمنو گامونو له لارې د نړیوال مالي سیستم د اعتبار پر وړاندې د گواښونو مخه نیسي. FATF به د 2014 د اکتوبر په بله عمومي غونډه کې د افغانستان د CFT/AML قانون د اطاعت او تطبیق ستنردونو ارزونه ترسره کړي. د درجې کمولو پریکړه کیدای شي په ټوله نړۍ کې د افغانستان د بانکدارۍ اړیکو تر تاوان ورسوي.

په عین وخت کې، د افغانستان د 1393 مالي کال لمری څلور میاشتې (د 2013 دسمبر 21 - د 2014 دسمبر 20)، کورني عوایدو د مالي وزارت بودجې نښې تر 20% ندي پوره کړي او له گمرکونو پرته او د گمرکونو مالي هم تر هغې اندازې کمې شوي چې د تیر کال د ورته وخت لپاره ټولي شوي وې. د افغانستان مالي کال دوام تناسب، کورني عواید د عملیاتي بودجې په پرتله، د 1393 مالي کال په څلورو میاشتو کې نږدې 57% کم شوې و، او دا په تیرو دوو مالي کلونو کې 60% او 65% و. د نړیوال بانک په وینا، تمه کيږي ترڅو د افغانستان حکومت لگښتونو ډیریدل دوام وکړي، چې دا به د مرستندویانو دوامدارې مالي مرستې او ښو کورنيو عوایدو ټولولو ته به اړتیا ولري.

د ملگرو ملتونو د مخدره توکو او جرمونو دفتر (UNODC) د نړیوال مخدره توکو راپور وایي چې د دریم مکرر کال لپاره، افغانستان، چې له پخوا د کوکنارو د نړۍ تر ټولو لوی تولیدونکی دی په 2013 کې تر کرنې لاندې ساحې زیاتې شوي (په 2012 کې له 154,000 هکتارو تر 209,000 په 2013 کې)، او دا 36% زیاتوالی دی.

امریکا د افغانستان لپاره د مستقیمو تادیاتو له لارې د بودجې په اساس مرسته برابرې یا د څو هیوادونو په وجهي صندوقونو کې د برخې اخیستنې له لارې د افغانستان بنسټونو لپاره مرسته برابروي. له 2002 څخه امریکا د بودجې په اساس نږدې 7.5 ملیارده امریکایي ډالر برابر کړي دي. پدې کې د افغانستان وزارتونو او بنسټونه لپاره شاوخوا 4 ملیارده امریکایي ډالر، او له 3.5 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه ډیر د څو هیوادونو د دريو وجهي صندوقونو لپاره دي، چې د نړیوال بانک د افغانستان بیارغونې وجهي صندوق (ARTF)، د ملگرو ملتونو پراختیایي پروگرام د افغانستان د قانون او نظم وجهي صندوق (LOTFA)، او د آسیا پراختیایي بانک د افغانستان د زیربنا وجهي صندوق (AIFT) دي، شامل دي. جدول 3.1 د افغانستان حکومتي بنسټونو لپاره د مستقیمې بودجې په اساس د امریکا مرسته ښيي.

د بیارغونې نوي معلومات

د افغانستان بیارغونې لپاره مرسته

له 2002 څخه، د افغانستان د مرستې او بیارغونې لپاره د امریکا کانګرس له 104.1 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه زیات تخصیص کړي دي. لدغو پیسو څخه، 87.9 ملیارده امریکایي ډالر (84%) د بیارغونې او مهمو وجهي صندوقونو ته تخصیص شوي، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.2 کې ښودل شوي. د 2014 د جون تر 30 پورې، د تخصیص شوي مرستو نږدې 15.9 ملیاردو امریکایي ډالر د امکان وړ توزیع ته پاته دي، لکه څرنګه چې پدې شکل 3.1 کې ښودل شوي. لدغو مرستو څخه به د روانو لویو زیربنايي پروژه بشپړولو لپاره، چې د AIF او ESF لخوا تمویلېږي، کار واخیستل شي؛ د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو ته به روزنه ورکړ شي او تجهیزات شي؛ د مخدره توکو تولید او قاچاق پر وړاندې به مبارزه وشي؛ او د قانون حاکمیت، د قضا سکتور ځواکمن کولو، او د بشري حقونو ودې لپاره به کار وشي. په سیستم کې ډیری مرستې اوس هم د مکلف کیدلو لپاره په تمه دي. د 15.9 ملیاردو امریکایي ډالرو پاته برخې یوازې 5.6 ملیارده امریکایي ډالر مکلف شوي دي. جدول 3.2

له 2002 تر 2014 مالي کال پورې، زیاتېدونکي اندازه پېسي چې تخصیص شوي، مکلف شوي، او توزیع شوي (ملياردونه ډالر)				
پاته دي	توزیع شوي	مکلف شوي	تخصیص شوي	
8.10 ډالر	48.23 ډالر	50.03 ډالر	57.33 ډالر	د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق
0.05	2.26	2.28	3.67	د قوماندان بېرني غبرګون پروګرام
0.87	0.27	0.70	1.22	د افغانستان زیربنا وجهي صندوق
0.19	0.58	0.74	0.81	د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو دندې ځواک
0.32	2.61	2.61	2.93	DOD CN
5.06	12.09	14.69	17.53	اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق
1.35	3.00	3.56	4.41	INCLE
ټول 7 مهم وجهي صندوقونه				
	69.04 ډالر	74.61 ډالر	87.90 ډالر	
			7.29	د بیا رغونې نورې مرستې
			8.91	ملکي عملیاتونه
			104.10 ډالر	ټول

یادښتونه: شمیرې جمع شوي. وروسته لدې چې نږدې 2.9 ملیارده امریکایي ډالر چې له مکلف کیدلو وړاندې پای ته رسیدلي منفي شي، پاته پېسي د اوو مهمو بیارغونې وجهي صندوقونو ټولو توزیعاتو امکانات ښيي. د DOD CN مکلف شوي او توزیع شوي مرستې هغه اندازه ښيي چې د اردو خدماتو او د دفاع ادارو ته په افغانستان کې د لګولو لپاره لېږدول شوي.

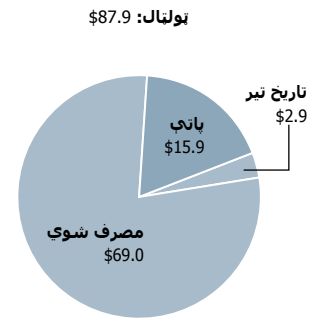
سرچینه: د تخصیص قانون او د هر ربع د مکلفیتونو او توزیعاتو معلوماتو څخه چې د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID وړاندې کړي د سپټمبر 7، 2014.

د ولسمشر د 2015 مالي کال بودجې غوښتنه، که تخصیص شي، د بیارغونې اوو مهمو وجهي صندوقونو لپاره به نور 5.8 ملیارده امریکایي ډالر اضافه کړي. لدغو څخه د څلورو وجهي صندوقونو، ASFF، DOD CN، او ESF لپاره غوښتل شوي پېسي، د 2015 مالي کال غوښتنې له 99% څخه ډیري دي. د دواړو CERP او TFBSO لپاره یوازې د 20 میلیونو امریکایي ډالرو غوښتنه شوې. د AIF لپاره د اضافي مرستې غوښتنه نده شوې. د سپټمبر لخوا د AIF پلټنه، چې د 2012 په جولای کې خپره شوې، دا اندېښنې راپورته کړي چې د AIF ډیری پروژې تر مهال ویش له 6 تر 15 میاشتو شاته دي، او کیدای شي د یاغیانو پر وړاندې د پروژو ګټي یې محدودې کړي وي او د کندهار ښار د برېښنا د جنراتورونو د ډیزل تیلو لپاره په یوه کال کې له 80 تر 100 میلیونو امریکایي ډالرو دوامداره تمویلولو ته اړتیا ده. 1.3 ملیارده امریکایي ډالر چې له 2011 مالي کال څخه د AIF لپاره تخصیص شوي، 973 میلیونه امریکایي ډالر کله چې د USAID د زیربنا پروژو په شامل ESF ته لېږل شوي، اوس هم د توزیع لپاره پاته دي.

د امریکا دفاع وزارت	ASFF : د افغانستان د امنیتي ځواکونو وجهي صندوق
	CERP : د قوماندان بېرني غبرګون پروګرام
	AIF : د افغانستان د زیربنا وجهي صندوق
	TFBSO : د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو لپاره د دندې ځواک
	DOD CN : د امریکا دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوي فعالیتونه
USAID	ESF : د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق
د امریکا بهرنیو چارو وزارت	INCLE : نړیوال مخدره توکو کنټرول او د قانون پلې کول

شکل 3.1

پاتې مجموعي مقدار چې باید مصرف شي (ملياردونه ډالر)

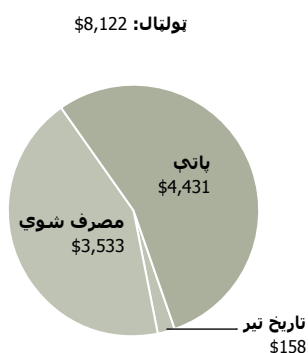
د بیارغونې نوي معلومات

کانګرس په 2013 مالي کال کې له 8.1 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه زیات د زیربنا او مهمو وجهي صندوقونو ته تخصیص کړي. د 2014 د جون تر 30 پورې، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.3 او پدې شکل 3.2 کې ښودل شوي، لدغو پیسو څخه، 4.4 ملیارده امریکایي ډالر د امکان وړ توزیع لپاره پاته دي.

جدول 3.3

شکل 3.2

د 2013 مالي کال پاتې مقدار چې باید مصرف شي (ملیون ډالر)

د 2013 مالي کال لپاره هغه اندازه پیسې چې تخصیص شوي، مکلف شوي، او توزیع شوي (میلیونونه ډالرو)				
پاته دي	توزیع شوي	مکلف شوي	تخصیص شوي	
1,890 ډالر	3,056 ډالر	3,350 ډالر	4,946 ډالر	د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق
8	34	42	200	د قوماندان بېرني غبرګون پروګرام
297	28	80	325	د افغانستان زیربنا وجهي صندوق
37	101	136	138	د سوداګرۍ او ثبات عملياتو کاري ځواک
0	296	296	296	DOD CN
1,623	0	15	1,623	د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق
576	18	27	594	INCLE
4,431 ډالر	3,533 ډالر	3,946 ډالر	8,122 ډالر	ټول 7 مهم وجهي صندوقونه

یادښتونه: شمیرې جمع شوي. وروسته لدې چې نږدې 158 میلیونه امریکایي ډالر چې له مکلف کېدلو وړاندې پای ته رسیدلې منفي شي، پاته پیسې د اوو مهمو بیارغونې وجهي صندوقونو ټولو توزیعاتو امکانات ښيي. د DOD CN مکلف شوي او توزیع شوي مرستې پیسو اندازه هغه اندازه ښيي چې د اردو خدمتونو او دفاع ادارو ته لیرل شوي ترڅو د افغانستان لپاره ولګول شي.

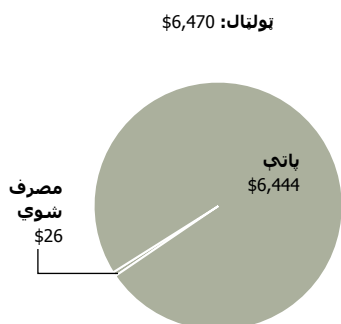
سرچینه: د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID لخوا د تخصیص قانون او د رېج مکلفیتونو او توزیعاتو وړاندې شوي معلوماتو څخه د سپټمبر 7، 2014 تحلیل.

کانګریس په 2014 مالي کال کې د بیارغونې اوو مهمو وجهي صندوقونو ته نږدې 6.5 ملیارده امریکایي ډالر تخصیص کړي. لدغو پیسو څخه، د 2014 د جون تر 30 پورې، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.4 او دې شکل 3.3 کې ښودل شوي، له 6.4 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه زیات د ممکنه توزیع لپاره پاته دي.

جدول 3.4

شکل 3.3

د 2014 مالي کال پاتې مقدار چې باید مصرف شي (ملیون ډالر)

د 2014 مالي کال لپاره هغه اندازه پیسې چې تخصیص شوي، مکلف شوي، او توزیع شوي (میلیونونه ډالرو)				
پاتې دي	توزیع شوي	مکلف شوي	تخصیص شوي	
4,727 ډالر	0 ډالر	24 ډالر	4,727 ډالر	د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق
30	0	2	30	د قوماندان بېرني غبرګون پروګرام
199	0	0	199	د افغانستان زیربنا وجهي صندوق
92	25	82	117	د سوداګرۍ او ثبات عملياتو کاري ځواک
320	1	1	321	DOD CN
852	0	0	852	د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق
225	0	0	225	INCLE
6,444 ډالر	26 ډالر	108 ډالر	6,470 ډالر	ټول 7 مهم وجهي صندوقونه

یادښتونه: شمیرې جمع شوي دي. پاته اندازه پیسې د اوو مهمو بیارغونې وجهي صندوقونو د امکان وړ ټول توزیعات ښيي. د DOD CN مکلف شوي او توزیع شوي مرستې پیسو اندازه هغه اندازه ښيي چې د اردو خدمتونو او دفاع ادارو ته لیرل شوي ترڅو د افغانستان لپاره ولګول شي.

سرچینه: د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID لخوا د تخصیص قانون او د رېج مکلفیتونو او توزیعاتو وړاندې شوي معلوماتو څخه د سپټمبر 7، 2014 تحلیل.

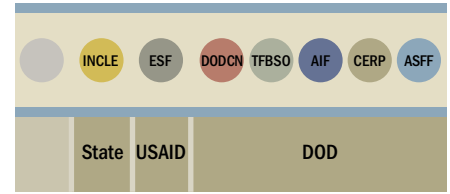
د مرستو دريځ منځپانگې

- 74 د افغانستان لپاره د امريکا
بيارغونې مرستې
- 76 د افغانستان د امنيتي ځواکونو
وجهي صندوق
- 77 د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي
صندوق د بودجې فعاليتونه
- 78 د قوماندان بېرني غبرگون پروگرام
- 79 د افغانستان د زيربنا وجهي صندوق
- 80 د سوداگري او ثبات عملياتونو کاري ځواک
- 81 د امريکا د دفاع وزارت د مخدره توکو
د مخنيوي او مخدره توکو سره
د مبارزې فعاليتونه
- 82 د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق
- 83 د مخدره توکو نړيوال کنترول
او د قانون پلې کول
- 84 د افغانستان لپاره د بيا رغونې
نړيواله مرسته

د افغانستان لپاره د امریکا بيارغونې مرستې

د 2014 د جون تر 30 پورې، د افغانستان د سوکالی او بيارغونې سره زياتيدونکي تخصیص شوي مرستې نږدې 104.10 ميليارده امریکايي ډالرو ته رسيدلي، لکه څرنګه چې پدې شکل کې ښودل شوي. دا ټولي مرستې کيدای شي د بيارغونې په څلورو مهمو برخو وویشل شي: امنیت، حکومتوالي او پراختیا، بشري مرستې، او ملکي عملیاتونه. د دغو مرستو نږدې 7.62 ميليارده امریکايي ډالر د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې د نوښتونو ملاتړ کوي چې په دواړو امنیت (4.24 ميليارده امریکايي ډالر) او حکومتوالي او پراختیا (3.38 ميلیونه امریکايي ډالر) برخو کې شاملې دي. د امریکا د تخصیص شوي مرستو د بشپړو معلوماتو لپاره د ب ضمیمه وګورئ.

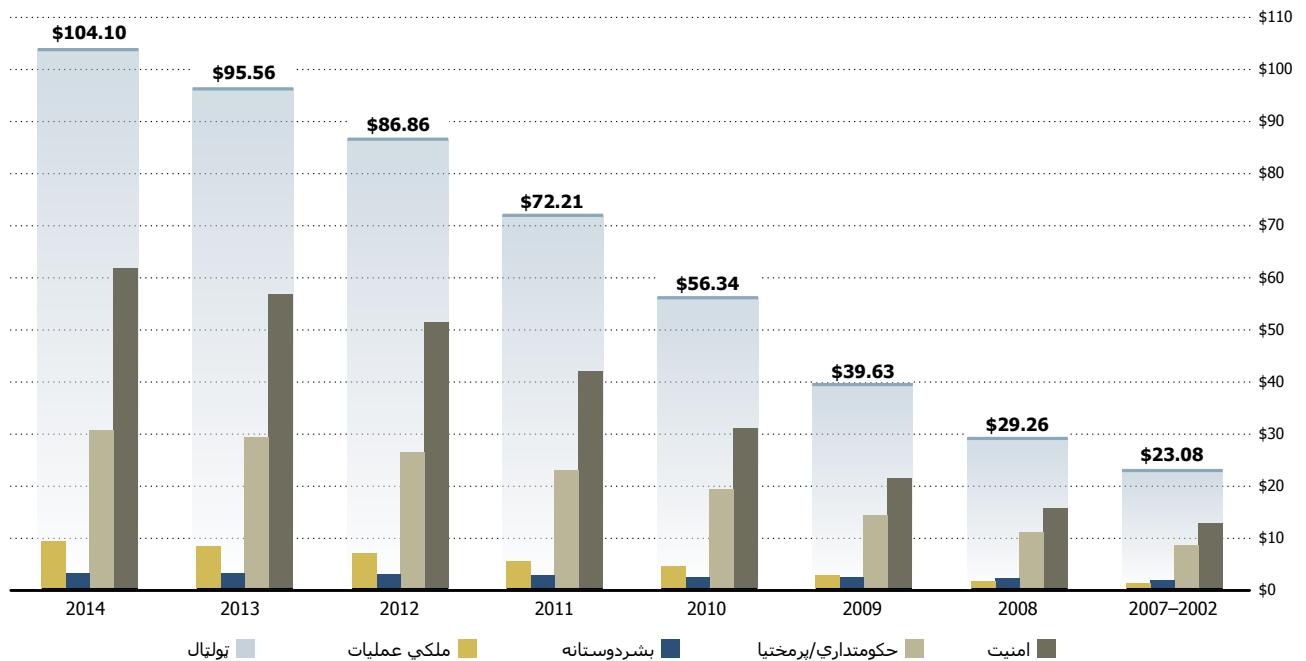
د 2014 د متحدو تخصیصونو قانون، د 2014 مالي کال لپاره اضافي 7.55 ميليارده امریکايي ډالر برابر کړي، لکه څرنګه چې پدې شکل 3.6 کې ښودل شوي. لدغو پیسو څخه، نږدې 4.73 ميليارده امریکايي ډالر د افغانستان د امنیتي ځواکونو وجهي صندوق (ASFF) ته تخصیص شوي، او لدې سره د دې وجهي صندوق زیاتیدونکي مرستې نږدې 57.33 ميليارده امریکايي

هغه اندازه پیسې چې د امریکا او لویو وجهي صندوقونو ته برابر شوي، له 2002 مالي کال څخه په افغانستان کې د بيارغونې د ټولو مرستو د 84.4% استازیتوب کوي (له 87.90 ميليارده امریکايي ډالرو څخه زیات). لدغو پیسو څخه، نږدې 84.9% (74.61 ميليارده امریکايي ډالر) مکلف شوي دي، او له 78.5% څخه زیات (69.04 ميليارده امریکايي ډالر) توزیع شوي دي. د دغو مرستو نږدې 2.91 ميليارده امریکايي ډالر چې تخصیص شوي و، نېټه یې ختمه شوي ده.

شکل 3.5

مجموعي اختصاصات د فنډ ورکولو کټګوري پراساس، د 2014 د جون تر 30 پورې (ملياردونه ډالر)

یادونې: شمیرې ګردې شوي. د بهرنیو چارو وزارت او USAID ملکي عملیاتو لپاره حسابونو تارخ معلوماتو په تیر ربع کې راپور ورکړ شوي د 2014 مالي کال لپاره څخه د لور مقدار تخصیص پایله درلوده. د DOD د ASFF FY 2011 څخه 1 میلیارد ډالر بیا پروګرام کړي. د DOD د ASFF FY 2012 څخه 1 میلیارد ډالر بیا پروګرام کړي. P.L. 113-6 د ASFF FY 2012 څخه 1 میلیارد ډالر فسخ کړي. د DOD د ASFF FY 2013 څخه 178 ملیون ډالر بیا پروګرام کړي. د USAID په واسطه پلي کیدونکي یوې زیربنا پروژې تمویل لپاره له AIF FY 2011 څخه ESF FY 2011 نه 101 ملیون ډالر لیردولي دي.

سرچینې: DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014، 7/8/2014، 7/3/2014، 10/22/2012، 10/14/2009 او 10/1/2009؛ State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/16/2014، 7/3/2014، 4/15/2014، 6/27/2013، 10/5/2012، 6/27/2012 او 6/27/2012؛ څزانه، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014، OMB، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014، 7/19/2013 او 1/4/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/15/2010، 10/15/2010، 1/15/2010، او 10/9/2009؛ DOJ، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/7/2009، USDA، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، CRS، 4/2009، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، DFAS، 1/8/2014، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014، 7/17/2014، P.L. 113-76، 1/17/2014، P.L. 113-6، 3/26/2013، P.L. 112-74، 12/23/2011، P.L. 112-10، 4/15/2011، P.L. 111-212، 10/29/2010، P.L. 111-118، 12/19/2009، د 2010 مالي کال د دفاع تشریحي وینا.

د افغانستان د امنيتي ځواکونو وجهي صندوق

کانگرس د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي صندوق (ASFF) جوړ کړی ترڅو د افغانستان امنيتي ځواکونو لپاره تجهيزات د اړتيا توکي، خدمتونه، روزنه، مرسته او تاسيساتو او زيربنا ترميم، بيارغونه، او ساختماني کارونه برابر کړي.⁵⁹ هغه اصلي سازمان چې د افغانستان د امنيتي ځواکونو د جوړولو مسوليت لري هغه په افغانستان کې د شمالي اتلانتيک تړون سازمان د روزنې ماموريت/د امنيت سپارلو گډې قوماندانۍ ده.⁶⁰ وړاندې تر دې چې د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي صندوق مرستې کيدای شي مکلف شي، د افغانستان د سرچينو د نظارت شورا (AROC) لخوا بايد د مالي چارو او فعاليتونو يو پلان تاييد.⁶¹

د 2014 د متحدو تخصیصونو قانون، په 2014 مالي کال کې د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي صندوق لپاره نږدې 4.73 بيليارده امريکايي ډالر تخصیص کړي، او لدې سره د زياتيدونکو مرستو اندازه نږدې 57.33 بيليارده امريکايي ډالر ته زياته شوې.⁶² د 2014 د جون تر 30 پورې، د دغه وجهي صندوق د ټولې مرستې نږدې 50.03 بيليارده ډالر مکلف شوي او نږدې 48.23 بيليارده امريکايي ډالر توزیع شوي دي.⁶³ دغه شکل 3.7 د هر مالي کال لپاره د دغه وجهي صدق لپاره شته پيسې ښيي.

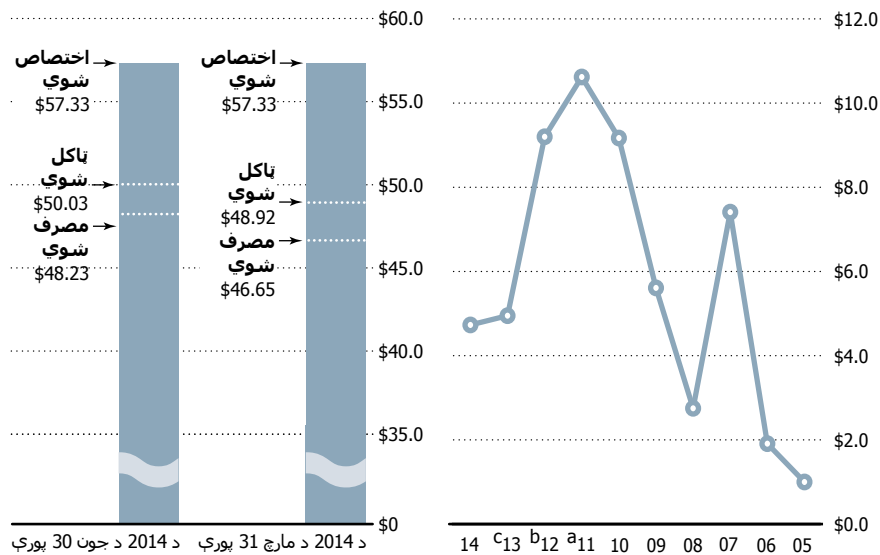
د امريکا دفاع وزارت راپور ورکړی چې پدې ربع کې زياتيدونکي مکلفيتونه تر نږدې 1.11 بيليارده امريکايي ډالرو پورې زيات شوي، او زياتيدونکي توزيعات تر نږدې 1.58 بيليارده امريکايي ډالرو زيات شوي.⁶⁴ دغه شکل 3.8 د هغو شته پيسو اندازه ښيي چې د وجهي صندوق لپاره مکلف شوي او توزیع شوي.

شکل 3.7

شکل 3.8

د ASFF فنډونه، مجموعي پرتله (بيلياردونه ډالر)

د ASFF مختص شوي فنډونه د مالي کال په واسطه (بيلياردونه ډالر)

يادونې: شميرې گړدې شوي، تازه معلوماتو د FY 2013 لپاره د ټيټ تخصیص پایله درلوده.
 a د DOD د ASFF FY 2011 څخه 1 بيليارده ډالر بيا پروگرام کړی.
 b د DOD د ASFF FY 2012 څخه 1 بيليارده ډالر بيا پروگرام کړی؛ نور 1 بيليارده ډالر فسخ شوي په 6-113 P.L.
 c د DOD د ASFF FY 2013 څخه 178 مليون ډالر بيا پروگرام کړی.
 سرچينه: DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014 او 4/15/2014؛ P.L. 113-76، 1/17/2014؛ P.L. 113-6، 3/26/2013.

د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي صندوق د بودجې فعاليتونه

- د امریکا دفاع وزارت پدې وجهي صندوق کې د بودجې درې فعاليتونو ته مرسته تخصیص کوي:
- دفاعي ځواکونه (د افغانستان ملي اردو، ANA)
 - کورني ځواکونه (د افغانستان ملي پولیس، ANP)
 - اړوند فعاليتونه (تر ډیري کچې د توقیف شوي کسانو عملیاتونه)

د بودجې فعاليتي ډلې: په هر تخصیص یا د مرستو په حساب کې برخې چې د فعاليتونو موخې، پروژې، یا ډول پیژني او د تخصیصونو یا مرستو لخوا تمویلېږي.

فرعي فعاليتونو ډلې: د محاسبې ډلې چې قوماندې توزیعات په کاري برخو باندې ویشي

سرچینې: د امریکا دفاع وزارت، "M-1-7110.1 لارښود د دفاع وزارت د بودجې لارښود،" لاس رسې 9/28/2009؛ د بهرني ځواکونو د بیاارتمنت، "د روغتیايي اسانتیا مدیر لارښود،" 5 پاڼه، لاس رسې 10/2/2009.

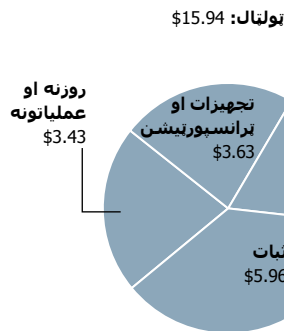
د هر بودجې فعاليتي گروپ لپاره بودجه بیا په څلورو فرعي فعاليتي گروپونو باندې ویشل شوې ده: زیربنا، تجهیزات او ترانسپورت، روزنه او عملیاتونه، او دوام.⁶⁵ د هر خدمت اړتیا لپاره چې له 50 میلیونو امریکایي ډالرو څخه په هرکال کې زیات وي او له ستندرد څخه دباندې د تجهیزاتو اړتیا چې له 100 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات وي، د دغو د اړتیا او اخیستلو پلان باید د AROC لخوا تایید شي.⁶⁶

د 2014 د جون تر 30 پورې، د امریکا دفاع وزارت د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو نوښتونو لپاره نږدې 48.23 میلیارد امریکایي ډالر توزیع کړي دي. لدغو پیسو څخه، نږدې 31.93 میلیارد امریکایي ډالر ملي اردو ته توزیع شوي، او نږدې 15.94 میلیارد امریکایي ډالر ملي پولیسو ته توزیع شوي؛ او پاته له 358.91 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات نورو فعاليتونو ته لېږل شوي.⁶⁷

لکه څرنګه چې پدې شکل 3.9 کې ښودل شوي، د مرستو ډیره برخه د ملي اردو لپاره تادیه شوې، یعنې له 12.26 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه ډیر، د ملي اردو د ځواکونو د دوام ملاتړ کوي. لکه څرنګه چې پدې شکل 3.10 کې ښودل شوي، د ملي پولیسو لپاره له توزیع شوي مرستو څخه، له 5.96 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات، د ملي پولیسو د ځواکونو د ملاتړ لپاره و.⁶⁸

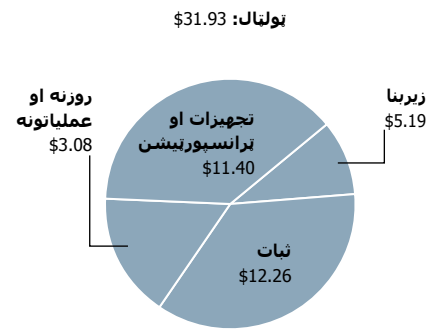
شکل 3.10

د ASFF مصرفونه د ANP لپاره په فرعي فعالیت ډله، FY 2005 – جون 30، 2014 (ملياردونه ډالر)

شکل 3.9

د ASFF مصرفونه د ANA لپاره په فرعي فعالیت ډله، FY 2005 – جون 30، 2014 (ملياردونه ډالر)

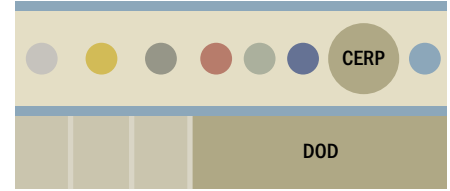
یادښت: شمیرې گردې شوي.

سرچینه: DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.

د قومندان بېرني غبرگون پروگرام

د قومندان بېرني غبرگون پروگرام (CERP) په افغانستان کې د امریکا قوماندانانو ته دا توان ورکوي ترڅو د مسولیت پخپلو ساحو کې د بشري مرستې او بيارغونې اړتياو پر وړاندې بېرني غبرگون وښيي او د هغو پروگرامونو ملاتړ وکړي چې ډېر ژر به له سيمه ايزو خلکو سره مرسته وکولای شي. د دې پروگرام پر اساس مرستې د هغو وړو پروگرامونو لپاره دي چې د هر يوه اټکل شوی لگښت له 500,000 امريکايي ډالرو څخه کم وي.⁶⁹ هغې پروژې چې اټکل شوي لگښتونه يې له 1 ميليونو امريکايي ډالرو څخه ډير وي، اجازه لري، مگر دا پروژې د امریکا د مرکزي قوماندانی د قومندانان تاييد ته اړتيا لري؛ هغې پروژې چې لگښت يې له 5 ميليونو امريکايي ډالرو څخه زيات وي، د AROC تاييد ته اړتيا لري. د CERP تمويل شوي پروژې کيدای شي تر 20 ميليونه ډالرو ډيري نه وي.⁷⁰

د 2014 د جون تر 30 پورې، د 2014 د متحدو تخصیصونو قانون، د CERP لپاره 30 ميليونه امريکايي ډالر تخصیص کړي، او ټولي زياتيدونکي مرستې يې نږدې 3.67 مليارده امريکايي ډالر زياتي کړي.⁷¹ لدغو پيسو څخه، د امریکا دفاع وزارت راپور ورکړی چې نږدې 2.28 مليارده امريکايي ډالر مکلف شوي دي، او لدغو څخه نږدې 2.26 مليارده امريکايي ډالر توزیع شوي دي.⁷² دغه شکل 3.11 د هر مالي کال پر اساس د CERP مکلفيتونه ښيي، او دغه شکل 3.12 د CERP پروژو زياتيدونکو تخصیص شوي، مکلف شوي، او توزیع شوي پيسو پرتله کول ښيي.

د CERP د وجهي صندوق ترمينالوژي

د امریکا دفاع وزارت د CERP مرستې لکه څرنګه چې تخصیص شوي، مکلف شوي او توزیع شوي.

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولي شته پيسې

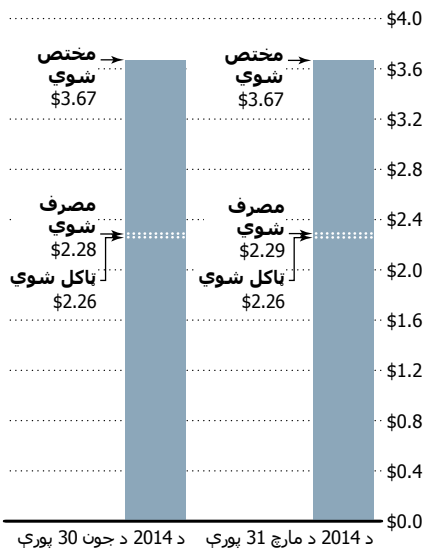
مکلفيتونه: د پيسو تاديواتو ژمنې

توزیعات: هغه پيسې چې لګول شوي دي

سرچينه: DOD. د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/14/2010.

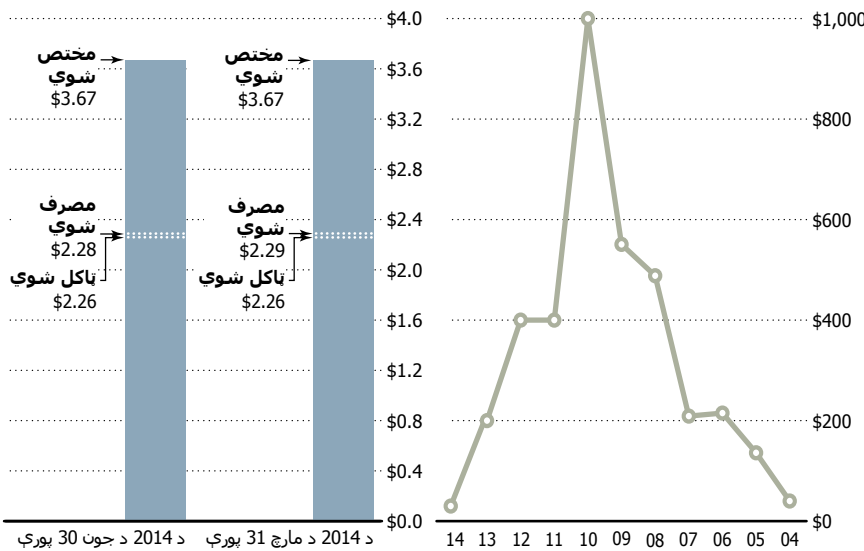
شکل 3.12

د CERP فنډونه، مجموعي پرتله
(ملياردونه ډالر)

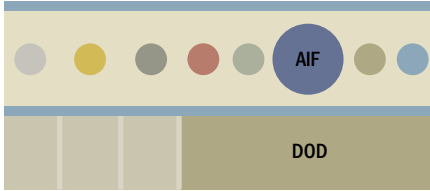
شکل 3.11

د CERP تخصیصات د مالي کال لپاره
(مليون ډالر)

يادونې: شميرې ګردې شوي، په معلوماتو کې ممکن د ادارو ترمنځ ليردونې شامل وي.

سرچينه: DOD. د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014 او 4/17/2014 OMB. د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/4/2013: P.L. 113-76. 4/15/2011. P.L. 112-10: 12/23/2011. P.L. 112-74: 3/26/2013. P.L. 113-6: 1/17/2014

د AIF وجهي صندوق ترمينالوژي

د امریکا دفاع وزارت د AIF وجهي صندوق لپاره، د تخصیص شوي، مکلف شوي او توزیع شوي مرستو راپور ورکړی.

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولې شته پیسې

مکلفیتونه: د پیسو تادیاتو ژمنې

توزیعات: هغه پیسې چې لگول شوي دي

سرچینه: DOD، د سپکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/13/2012.

د افغانستان د زیربنا وجهي صندوق

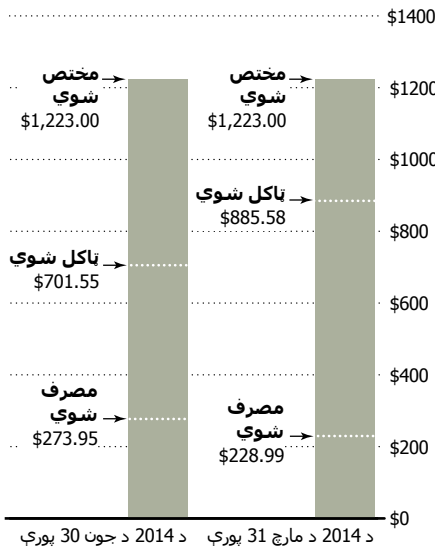
د افغانستان زیربنا وجهي صندوق (AIF) په 2011 مالي کال کې تاسیس شوی ترڅو د لوړ لمریتوب، د زیربنا لویو پروژو چې د امریکا ملکي-اردو هڅو ملاتړ کوي، لگښت ورکړي. د کانګرس غوښتنه ده چې د AIF لخوا تمویل شوي پروژې به د امریکا د دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو لخوا په ګډه غوره او اداره کېږي. AROC باید د AIF لخوا د پروژو تمویل او پروژو بشپړولو پلان تایید کړي، او د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو وزیران باید کانګرس د وړاندیز شوي پروژو له جزییاتو، پشمول د پروژې دوام، او دا چې دا پروژه څرنگه په افغانستان کې د یاغیانو پر وړاندې له ستراتیژۍ څخه ملاتړ کوي، خبر کړي.⁷³

د 2014 د متحدو تخصیصونو قانون، د AIF لپاره 199 میلیونه امریکایي ډالر تخصیص کړي، او لدې سره ټوله زیاتیدونکي مرسته له 1.22 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه زیاته شوې.⁷⁴

دغه شکل 3.13 د هر مالي کال پر اساس د AIF تخصیصونه ښيي. د 2014 د جون تر 30 پورې، له 701.55 میلیونو امریکایي ډالرو څخه ډیره د AIF مرسته مکلف شوې ده، او لدغو څخه له 273.95 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات توزیع شوي دي.⁷⁵ د 2014 په جون کې، د امریکا دفاع وزارت د دهلې بند د پروژې رغونې دویمه برخه فسخه کړه، او لدې سره له هغه اندازه پیسو څخه چې په تیر ربع کې راپور ورکړ شوی، د AIF مکلفیتونه یې له 184 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات کم کړي، لکه څرنگه چې پدې شکل 3.14 کې ښودل شوي. دغه پروژه د 2013 او 2014 مالي کلونو د مرستو لخوا تمویل شوې. د امریکا دفاع وزارت د اوسني مالي کال تر پایه وخت لري ترڅو مرستې د بلې پروژې لپاره مکلف کړي.⁷⁶

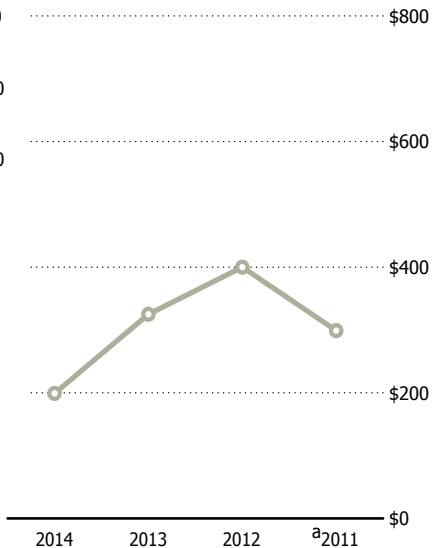
شکل 3.14

د AIF فنډونه، مجموعي پرتله (ملیون ډالر)

شکل 3.13

د AIF تخصیصات د مالي کال لپاره (ملیون ډالر)

یادونې: شمیرې ګردې شوي. تازه معلومات به تیر ربع کې راپور ورکړ شوي ټاکلو مقدار څخه د تیت پایله درلوده. ^a د 2011 FY شمیر کې 101 ملیون ډالر شامل ندي چې USAID ته د AIF پروژې پلي کولو لپاره لیردول شوي و.

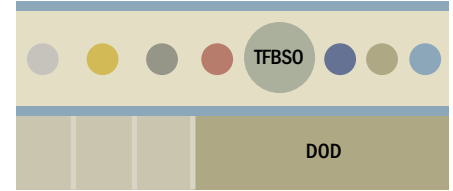
سرچینه: DFAS، "د 1002 AR(M) تخصیص دريځ د مالي کال پروګرام او فرعي حسابونو جون 2014 پراساس"، DFAS: 7/18/2014، "د 1002 AR(M) تخصیص دريځ د مالي کال پروګرام او فرعي حسابونو مارچ 2014 پراساس"، DFAS: 4/16/2014، P.L. 113-76، 4/16/2014، P.L. 113-6، 3/26/2013، P.L. 112-74، 4/15/2011، P.L. 112-10، 12/23/2011، P.L. 112-74.

د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو کاري ځواک

د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو دندې ځواک (TFBSO) په افغانستان کې خپل عملیاتونو په 2010 کې پیل کړل او موخه یې دا ده ترڅو هیواد باثباته کړي او د بې کاري کمولو او د افغانانو لپاره د اقتصادي فرصتونو د پیدا کولو له لارو له اقتصادي پلوه د تاوتریخوالي هڅو مخه ونیسي. د TFBSO پروژو په فعالیتونو کې د خصوصي پانګونې، صنعتي پراختیا، بانکدارۍ او مالي سیستم پراختیا، کرنې پراختیا او نوې کول، او د انرژي پراختیا لپاره آسانتیاوې شاملې دي.⁷⁷

د TFBSO د مرستې ورکولو دوه جریانونه لري، د ملي دفاع صلاحیت قانون (NDAA)

او د عملیاتونو او ساتنې، اردو، (OMA). د 2014 د جون تر 30 پورې، په 2014 مالي کال کې د TFBSO لپاره له 116.94 میلیونو امریکایي ډالرو څخه ډیر مکلف شوي دي، او لدې سره د زیاتیدونکو مکلفیتونو اندازه نږدې 809.53 میلیونو امریکایي ډالرو ته رسیدلې.⁷⁸ لدغو پیسو څخه، نږدې 741.16 میلیونه امریکایي ډالر مکلف شوي او له 578.99 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات توزیع شوي دي.⁷⁹ دغه شکل 3.15 د هر مالي کال پر اساس د TFBSO لپاره د مکلف شوي پیسو اندازه ښيي، او دغه شکل 3.16 د TFBSO پروژو لپاره د شته، مکلف شوي، او توزیع شوي پیسو زیاتیدونکي پرتله کول ښيي.

د TFBSO وجهي صندوق ترمینالوژي

د دفاع وزارت TFBSO وجهي صندوق لپاره د تخصیصونو، مکلفیتونو او توزیع شوي مرستو راپور ورکړی.

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولې شته پیسې

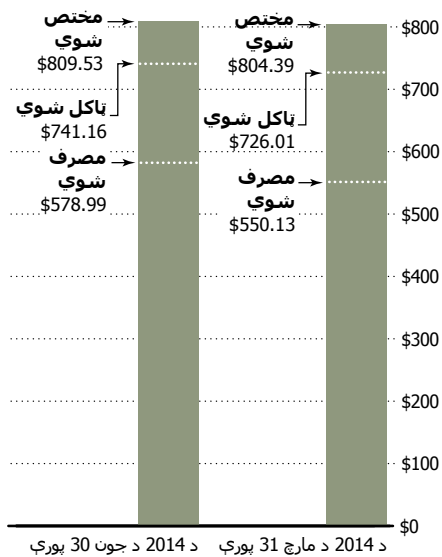
مکلفیتونه: د پیسو تادیاتو لپاره ژمنې

توزیعات: هغه پیسې چې لګول شوي دي

سرچینه: DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/13/2010.

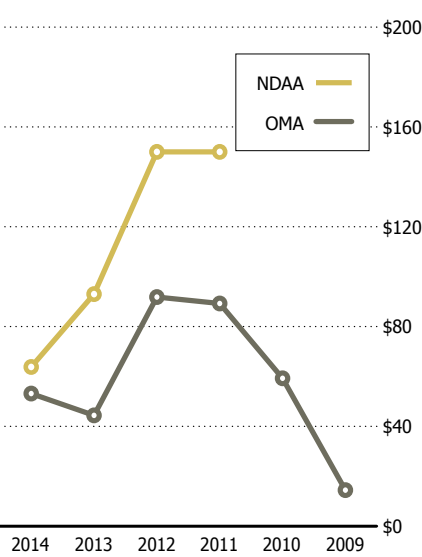
شکل 3.16

د TFBSO فنډونه، مجموعي پرتله

شکل 3.15

د OSBFT تخصیصات د مالي کال پر اساس

یادونه: شمیرې ګردې شوي.

سرچینه: DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/8/2014، 4/4/2014، او 10/4/2011: P.L. 113-76، 1/17/2014: P.L. 113-6، 3/26/2013: P.L. 112-74، 12/23/2011: P.L. 112-10، 4/15/2011.

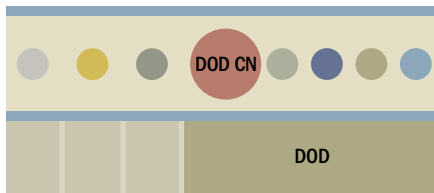
د ملي دفاع د صلاحیت قانون

(NDAA): په NDAA کې د TFBSO

لپاره تایید شوي مرستې د افغانستان بیارغونې پورې په مستقیم ډول تړلي فعالیتونو کې کارول شوي.

عملیاتونه او ساتنه، اردو (OMA):

هغه مرسته چې TFBSO یې د OMA له حسابونو څخه ترلاسه کوي د امریکا د شتمنیو، ملکي کارکوونکو، سفر، امنیت او نورو عملیاتي او اوپراتیفي لګښتونو لپاره کارول کیږي.

د DOD CN وجهي صندوق ترمينالوژي

د دفاع وزارت د DOD CN وجهي صندوق لپاره د تخصیصاتو، منل شوو او مصرف شوو مرستو راپور ورکړی.

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولې شته پیسې

مکلفیتونه: د پیسو تادیاتو ژمنې

توزیعات: هغه پیسې چې لگول شوي دي

سرچینه: DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/13/2010.

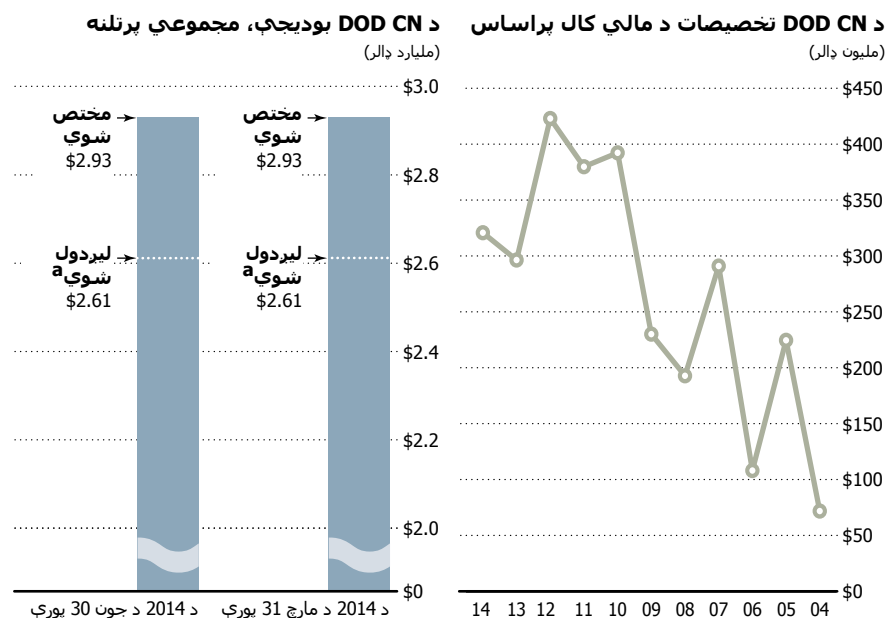
د امریکا د دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوی او مخدره توکو سره د مبارزې فعالیتونه

د امریکا د دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوی او مخدره توکو سره د مبارزې فعالیتونو مرسته (DOD CN) د مخدره توکو د سوداګرۍ او اړوندو فعالیتونو سره د مبارزې له لارې د افغانستان د ثبات د هڅو ملاتړ کوي. د امریکا دفاع وزارت له DOD CN څخه کار اخلي ترڅو د مخدره توکو قاچاق کوونکو په وړاندې له نظامي عملیاتونو څخه ملاتړ کولو، د افغانستان د مخدره توکو مخنیوی عملیاتونو پراخولو؛ او د افغانستان قانون پلې کوونکو بنسټونو ظرفیت لوړولو، پشمول د افغانستان سرحدي پولیسو لپاره د ځانګړو روزنو او تجهیزاتو، او تاسیساتو برابرولو سره د مخدره توکو په وړاندې مبارزې هڅو لپاره مرسته برابره کړي.⁸⁰ د DOD CN مرستې د اردو ټولو خدمتونو ته د یوې بودجې په توګه د کانګرس لخوا تخصیص ورکول کېږي. د امریکا دفاع وزارت د مخدره توکو سره د مبارزې د سپارلو له مرکزي حساب (CTA) څخه د اردو د خدمتونو او د دفاع ادارو ته مرسته بیرته پروګراموي چې د مرستو ژمنې او سپارل تعقیبوي. د هر مالي کال لپاره د امریکا دفاع وزارت د افغانستان لپاره د DOD CN د حسابونو په اړه د یوه لګښت په توګه راپور ورکړی.⁸¹

د امریکا دفاع وزارت راپور ورکړی چې په 2014 مالي کال کې DOD CN د افغانستان لپاره نږدې 320.79 میلیونه امریکایي ډالر لاسته راوړي، چې لدې سره له 2004 مالي کال څخه د DOD CN زیاتیدونکي مرستې له 2.93 ملیارده امریکایي ډالرو زیاتو ته رسېږي. لدغو پیسو څخه، د 2014 د جون تر 30، له 2.61 ملیاردو امریکایي ډالرو څخه ډیر د DOD CN پروژو لپاره د اردو خدمتونو او دفاع ادارو ته سپارل شوي دي.⁸² شکل 3.17 د هر مالي کال لپاره د DOD CN تخصیصونه ښيي، او شکل 3.18 له DOD CN څخه CTA ته د زیاتیدونکو تخصیصونو او سپارلو پرتله کول ښيي.

شکل 3.18

شکل 3.17

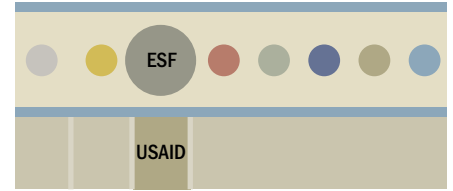
یادونې: شمېرې ګردې شوي. ^a DOD د ټاکلو او مصرف لپاره نظامي خدماتو او د دفاع ادارو ته ټول فنډونه بیا پروګرام کړي. سرچینه: DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/16/2014، 7/3/2014، 3/28/2014 او 1/22/2014.

د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق

د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق (ESF) پروگرامونه له هغو هيوادونو سره مرسته کوي ترڅو خپل لنډ او اوږد مهاله سياسي، اقتصادي، او امنيتي اړتياوي پوره کړي، او دا د امريکا گټو پرمختگونو سره مرسته کوي. د ESF پروگرامونه د تروريزم پر وړاندې د پروگرامونو ملاتړ کوي؛ ملي اقتصادونه ځوگمن کوي؛ او د لا ډير شفاف او حساب ورکونکي حکومت لپاره د اغيزمن، د لاس رسي وړ، او خپلواک قانوني سيستم د پراختيا لپاره مرسته کوي.⁸³

په 2014 مال کال کې د ESF لپاره 852 ميليونه امريکايي ډالر تخصیص شوي، او لدې سره د ESF لپاره د زياتيدونکو مرستو اندازه له 17.53 ميليارډو امريکايي ډالرو څخه زياته شوې. لدغو پيسو څخه، نږدې 14.69 ميليارده امريکايي ډالر مکلف شوي، او لدغو پيسو څخه 12.09 ميليارده امريکايي ډالر تاديه شوي دي.⁸⁴ شکل 3.19 د هر مالي کال پر اساس د ESF تخصیصونه نښي.

USAID راپور ورکړی چې د 2014 د جون تر 30 پورې زياتيدونکي مکلفيتونو له هغه اندازه پيسو څخه چې په تير ربع کې راپور ورکړ شوي، له 24.65 ميليونو امريکايي ډالرو څخه ډير زيات شوي. د 2014 د جون تر 30 پورې، زياتيدونکي تاديات نږدې 378.92 ميليونه امريکايي ډالر د 2014 د مارچ 31 تر زياتيدونکو تادياتو زيات شوي.⁸⁵ شکل 3.20 د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق پروگرامونو لپاره د تخصیص شويو، مکلف شويو او تاديه شويو زياتيدونکي پرته کول نښي.

د ESF وجهي صندوق ترمينالوژي

د USAID د ESF وجهي صندوق لپاره د تخصیصونو، مکلفيتونو او توزيع شوو مرستو راپور ورکړی.

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولې شته پيسې

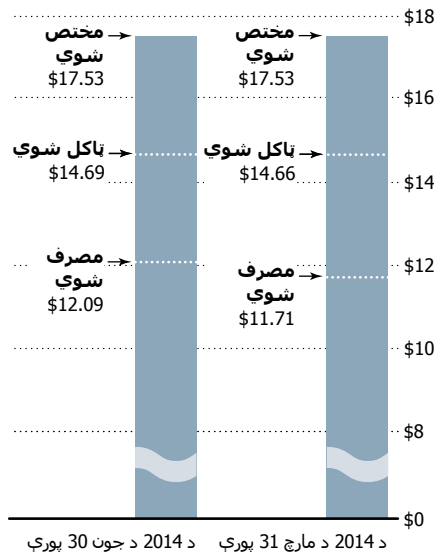
مکلفيتونه: د پيسو د تادياتو ژمنې

توزیعات: هغه پيسې چې لگول شوي دي

سرچينه: د سيکار د معلوماتو بوختنې ته د USAID ځواب، 4/15/2010.

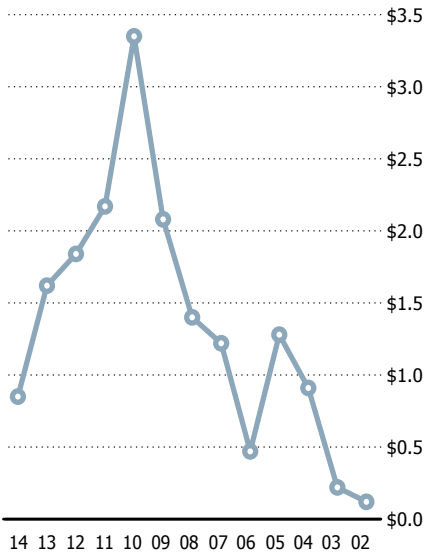
شکل 3.20

د ESF فنډونه، مجموعي پرته (مليارد ډالر)

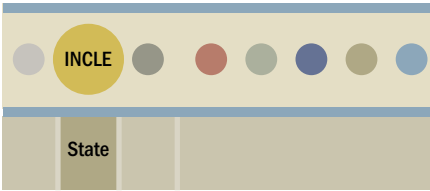

شکل 3.19

د ESF تخصیصات د مالي کال پر اساس (ملياردونه ډالر)

يادونې: شميرې کړدې شوي د FY 2011 مقدار کې هغه 101 ميليون ډالر شامل دي چې د افغانستان زيربنا صندوق څخه ESF ته ليرډول شوي و. سرچينې: USAID، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب 7/10/2014 او State، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/15/2014 او 6/27/2013.

د INL وځهي صندوق ترمينالوژي

د INL او نور INL فنډونو لپاره د تخصیصونو، مکلفیتونو او توزیع شوو مرستو راپور ورکړی

تخصیصونه: د ژمنو لپاره ټولې شته پیسې

مکلفیتونه: د پیسو د تادیاتو ژمنې

توزیعات: هغه پیسې چې لگول شوي دي

سرچینه: د سیکار د 4/9/2010 معلوماتي غوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب.

د مخدره توکو نړیوال کنترول او د قانون پلې کول

د امریکا د نړیوال مخدره توکو او قانون پلې کولو چارو بیورو (INL) د قانون حاکمیت ښه کولو او مخدره توکو تولید او قاچاق سره مبارزې حساب اداره کوي، چې د نړیوال مخدره توکو کنترول او قانون پلې کولو (INCLE) حساب دی. INCLE د INL د څو پروگرامونو، پشمول د پولیسو، مخدره توکو سره مبارزې، او د قانون حاکمیت او عدالت ملاتړ کوي.⁸⁶

د امریکا بهرنیو چارو وزارت راپور ورکړی چې په 2014 مالي کال کې د INCLE لپاره 225 میلیونو امریکایي ډالرو تخصیص شوي، او لدې سره د INCLE زیاتیدونکي مرستې 4.41 میلیونو امریکایي ډالرو ته رسیدلي. لدغو پیسو څخه، نږدې 3.56 میلیارد امریکایي ډالر مکلف شوي دي، او لدغو پیسو څخه 3.00 میلیارد امریکایي ډالر توزیع شوي دي.⁸⁷ دغه شکل 3.21 په هر مالي کال کې د INCLE تخصیصونه ښيي.

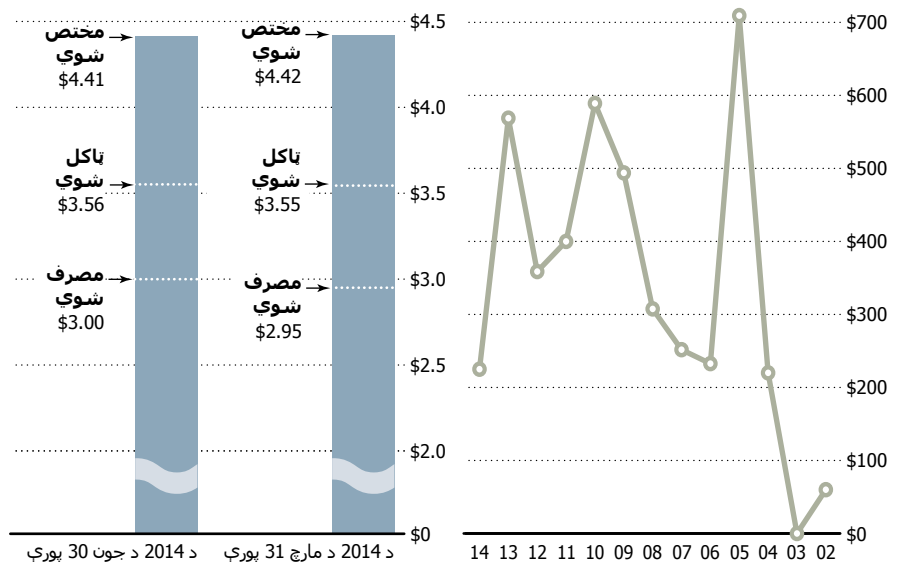
د امریکا د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د 2014 د جون د 30 پورې، د 2014 د مارچ د 31 په پرتله زیاتیدونکي مکلفیتونو تر 13.53 میلیون ډالره زیات شوي. د 2014 د جون تر 30 پورې زیاتیدونکي تادیات، د 2014 د مارچ 31 تر زیاتیدونکو تادیاتو له 54.04 میلیونو امریکایي ډالرو څخه ډیر زیات شوي.⁸⁸ شکل 3.22 د INCLE لپاره د تخصیصونو، مکلفیتونو او تادیاتو زیاتیدونکي پرتله کول ښيي.

شکل 3.22

شکل 3.21

د INCLE فنډونه، مجموعي پرتله (ملياردونه ډالر)

د INCLE تخصیصات د مالي کال پراساس (مليون ډالر)

یادونې: شمیرې کړې شوي. په معلوماتو کې ممکن د ادارو ترمنځ لیردونې شامل وي. تازه معلومت په تیر ربع کې راپور ورکړ شوي مقدار څخه د تیت پایله درلوده.

سرچینه: State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/16/2014، 4/15/2014 او 4/11/2014.

د افغانستان لپاره د بيا رغونې نړيواله مرسته

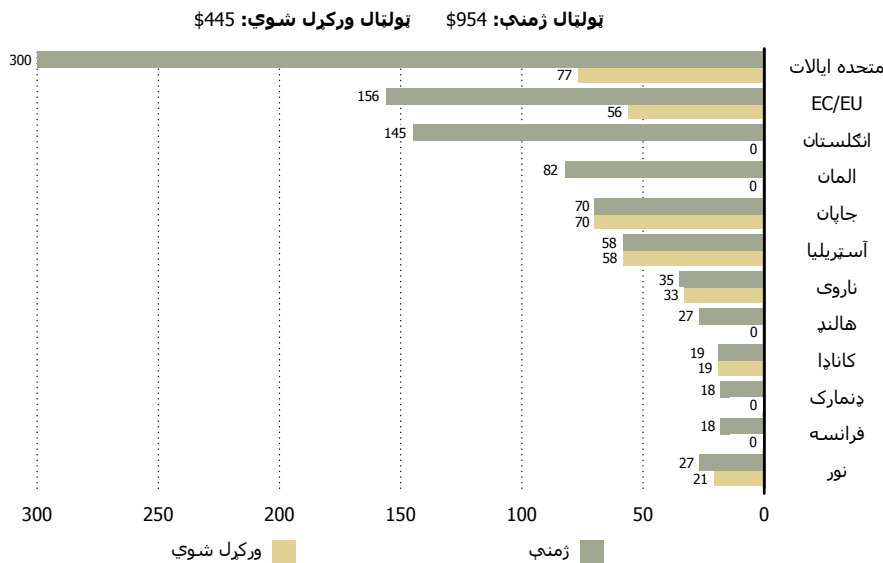
د امريکا پر برابره شوې مرستو برسیره، نړيواله ټولنه د افغانستان د بيارغونې او هوساينې لپاره د مرستو ډيره برخه برابره وي. لکه څرنګه چې د سيګار د تير ربعونو په راپورونو کې راغلي، د نړيوالې ټولنې ډيرې برخه برابره شوې مرسته د وجهي صندوقونو له لارې اداره کيږي. د وجهي صندوقونو له لارې برابره شوې مرسته سره يوځای کيږي او بيا د بيارغونې فعاليتونو ته تقسيم کيږي. دوه مهم وجهي صندوقونه د افغانستان بيارغونې وجهي صندوق (ARTF) او د افغانستان لپاره د قانو او نظم وجهي صندوق (LOTFA) دي.⁸⁹

د افغانستان بيارغونې وجهي صندوق کې برخه اخيستنې

د افغانستان په عملياتي او پراختيايي بودجو کې ډيري برخه اخيستنې د ARTF له لارې راځي. له 2002 څخه د 2014 د جون تر 21 پورې، نړيوال بانک راپور ورکړی چې 33 مرستندويانو د نږدې 7.86 ميليارډو امريکايي ډالرو ژمنه کړې ده، لدغو پيسو څخه له 7.24 ميليارډو امريکايي ډالرو څخه زيات تاديه شوي دي.⁹⁰ د نړيوال بانک په وينا، د افغانستان په 1393 مالي کال کې چې د 2013 د دسمبر له 21 څخه د 2014 د دسمبر تر 20 پورې دی، مرستندويانو د ARTF لپاره د نږدې 954.16 ميليونو امريکايي ډالرو ژمنه کړې ده.⁹¹ شکل 3.23 د 1393 مالي کال لپاره په ARTF کې د 11 لويو مرستندويانو برخه اخيستنې ښيي.

شکل 3.23

د ډونر لخوا د FY 1393 لپاره د ARTF اعانې، د 2014 د جون 21 پورې (مليون ډالر)

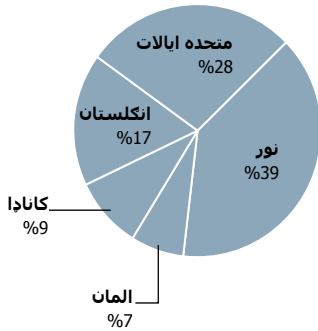
يادونې: شميرې کړې شوي. 12/20/2014-12/21/2013 = FY 1393. سرچينه: نړيوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې په مالي دريځ د اداره کونکي راپور (د 6 FY 1393 مه مياشت). مخ 1.

د مرستو دريځ

شکل 3.24

**د ډونرانو لخوا ورکړل شوي د ARTF اعانې،
SY 1381 (2002) - د 2014 د جون 21**
(سلنه)

ټولټال ورکړل شوي: \$7.2 مليارد

يادونې: شميرې ګردې شوې. په "نور" کې 29 ډونران شامل دي. سرچينه: نړيوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې په مالي دريځ د اداره کونکي راپور (د FY 1393 مه مياشت پای). مخ 5.

د 2014 د جون تر 21 پورې، امريکا له 2.26 ميلياردو امريکايي ډالرو څخه د زياتو ژمنه کړې ده او له 2002 څخه يې نږدې 2.04 ميليارده امريکايي ډالر تاديه کړې دي.⁹² امريکا او انګلستان د ARTF دوه لوی مرستندويان دي، يوځای د ټولې مرسته 46% وړاندې کوي، لکه څرنگه چې پدغه شکل 3.24 کې ښودل شوي.

په ARTF کې برخه اخيستني د مرستې په دوو چينلونو ويشل کېږي، روان لګښت (RC) کړکی او د پانګونې کړکی.⁹³ د 2014 د جون تر 21 پورې، د نړيوال بانک په وينا، د ARTF نږدې 3.06 ميليارده امريکايي ډالر د روان لګښت د کړکی له لارې د افغانستان حکومت ته توزیع شوي دي ترڅو له روانو لګښتونو لکه د ملګي کارکوونکو د معاشونو ورکولو سره مرسته وکړي.⁹⁴ د روان لګښت کړکی د افغانستان حکومت د عملياتي بودجې له لګښتونو سره مرسته کوي ځکه چې د افغانستان کورني عوايد اوس هم کم دي ترڅو له خپلو روانو لګښتونو سره مرسته وکړي. ترڅو دا وکتل شي چې د روانو لګښتونو کړکی په پوره اندازه مرستې ترلاسه کوي، کيدای شي ARTF ته مرسته کوونکې هيوادونه له نيمې څخه ډيره برخه اخيستنه د پام وړ پروژو لپاره و نه "غواري" (په نښه نکړي).⁹⁵

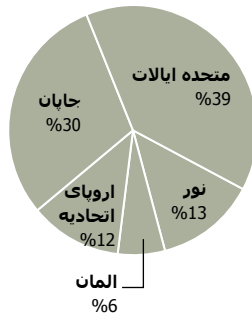
د پانګونې کړکی د پرمختيايي پروګرامونو بېي ورکوي. د 2014 د جون تر 21 پورې، د نړيوال بانک په وينا، د پانګونې د کړکی له لارې له 3.64 ميلياردو ډالرو څخه ډيرو ژمنه شوې ده، لدغه څخه نږدې 2.60 ميليارده ډالر تاديه شوي دي. نړيوال بانک د 23 روانو پروژو راپور ورکړی چې ټول ژمنه شوی ارزښت يې نږدې 2.41 ميلياردو امريکايي ډالر دي، لدغه څخه نږدې 1.37 ميليارده امريکايي ډالر تاديه شوي دي.⁹⁶

د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهي صندوق کې برخه اخيستني

شکل 3.25

**د ډونرانو لخوا LOTFA ته اعانې،
له 2002 راهيسې - د 2014 د مارچ 31**
(سلنه)

ټولټال ورکړل شوي: \$3.6 مليارد

يادونې: شميرې ګردې شوې. EU = اروپای اتحاديې په "نور" کې 18 ډونران شامل دي.

سرچينه: UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهي صندوق (LOTFA) د 2014 لومړي ربع د پروژې پرمختګ راپور"، 6/9/2014 مخ 28؛ UNDP د LOTFA درې مياشتني او کلني راپورونو د سيکار تحليل، 7/16/2014.

د ARTF د ملګرو ملتونو پراختيايي پروګرام (UNDP) لخوا اداره کېږي ترڅو د افغانستان ملي پوليسو معاشونه تاديه شي او د کورنيو چارو وزارت ظرفيت ته وده ورکړ شي.⁹⁷ د وروستيو شته معلوماتو پر اساس، له 2002 څخه، مرستندويانو د LOTFA لپاره د نږدې 3.72 ميلياردو امريکايي ډالرو ژمنه کړې ده، لدغو څخه نږدې 3.56 ميليارده امريکايي ډالر تاديه شوي دي.⁹⁸ د LOTFA د ملاتړ شپږمه دوره د 2011 د جنوري په 1 پيل شوې. VI دوره په اصل کې پلان شوې وه ترڅو د 2013 د مارچ په 31 پای ته ورسېږي، مګر له دوو غزیدلو وروسته، د پای پلان شوې نيټه اوس د 2014 د دسمبر 31 ده.⁹⁹ د VI دورې له پيل څخه په 39 مياشتو کې، UNDP له LOTFA څخه نږدې 1.64 ميليارده امريکايي ډالر د افغانستان حکومت ته لېږلي دي ترڅو د افغانستان ملي پوليسو او مرکزي بندي خانې رياست کارکوونکو معاشونه ورکړي او نور 42.14 ميليونه امريکايي ډالر يې د ظرفيت لوړولو او LOTFA نورو نوښتونو ته لېږلي دي.¹⁰⁰ د 2014 د مارچ تر 31 پورې، مرستندويانو د LOTFA د VI برخې لپاره له 2.18 ميلياردو امريکايي ډالرو څخه د زياتو ژمنه کړې ده. لدغو پيسو څخه، امريکا د 967.10 ميليونو امريکايي ډالرو ژمنه کړې ده، او جاپان له 744.76 ميليونو امريکايي ډالرو څخه ډيره ژمنه کړې ده. د هغوی ګډې ژمنې د LOTFA د VI دورې له 78% څخه د زياتو ژمنو استازيتوب کوي. امريکا د LOTFA له تاسيس څخه د نږدې 1.37 ميلياردو امريکايي ډالرو مرسته کړې ده.¹⁰¹ دغه شکل 3.25 د شته معلوماتو پر اساس، له 2002 څخه د LOTFA څلور لوی مرستندويان ښيي.

د امنیت منځپانگې

- 87 پدې ربع کې مهمې مسلې او پېښې
- 92 د امریکې د امریکا ځواکونه
- 92 د امریکا دفاع وزارت د قرارداد د مدیریت
بڼه کولو ګامونو په اړه راپور ورکوي
- 93 د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو شمیر
- 99 د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو
وزارتونو ارزونې
- 100 افغان سیمه ایز پولیس
- 101 د افغانستان ملي اردو
- 107 د افغانستان ملي پولیس
- 110 د ANSF طبي/روغتیايي پاملرنه
- 111 د هغو مهماتو لړۍ کول چې چاودلې نه وي
- 112 د مخدره توکو په وړاندې مبارزه

امنیت

تر د 30 جون 2014 پورې د متحده ایالات کانگرس د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) د ملاتړ لپاره له 61.8 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه ډیر تخصیص ورکړي دي. د دې مرستو ډیره برخه (57.3 میلیاردو امریکایي ډالر) د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د وجهي صندوق (ASFF) له لارې مجرا شوي او د افغانستان د امنیت سپارلو گډې قومانداني (CSTC-A) ته ورکړ شوي. کانگریس ASFF د دي موخي لپاره رامنځته کړ چې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه جوړ، روزنه، او دوام ورکړي، چې د افغانستان له ملي اردو (ANA) او د افغانستان له ملي پولیسو (ANP) څخه ترکیب شوي. د 2014 د جون تر 30 پورې، د ASFF لپاره له تخصیص شویو نږدې 57.3 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه نږدې 50.0 میلیاردو امریکایي ډالر مکلف شوي دي او 48.2 میلیاردو امریکایي ډالر توزیع شوي دي.¹⁰²

دا برخه د ANSF او د دفاع او کورنیو چارو د وزارتونو په ارزونې باندې خبرې کوي؛ او د امریکا له مرستو څخه د ANSF د جوړولو، تجهیز کولو، روزلو، او دوام لپاره د کار اخیستلو لنډیز وړاندې کوي؛ او په افغانستان کې د غیر قانوني مخدره توکو د کرهڼې او تجارت په وړاندې د مبارزې د هڅو په اړه تازه معلومات وړاندې کوي. دا برخه د 2014 تر پایه د افغانانو په مشري د امنیت د سپارلو پر ننگونو باندې هم خبرې کوي.

پدې ربع کې مهمې مسلې او پېښې

د دې ربع په مهمو مسلو او پېښو کې د ولسمشر اوباما لخوا د ځواکونو د ایستلو مهال ویش، د 2015 مالي کال (FY) لپاره په بهر کې د امریکا د فاع وزارت (DOD) د بیړنیو عملیاتونو (OCO) د بودجې غوښتنې خپریدل، د امریکا او افغانستان تر منځ د دوه اړخیزې امنیتي موافقې (BSA) د نه لاسلیک کیدلو په اړه د امریکا دوامداره اندېښنې، او د افغانستان د عامه خوندیتوب له ځواک (APPF) څخه د افغانستان ملي پولیسو ته د کاروانونو او تاسیساتو د امنیت مسولیتونو سپارل شامل دي. پردې برسیره، ملگرو ملتونو په افغانستان کې د تاوتریخوالي د ډیریدو په اړه راپور ورکړی.

ولسمشر اوباما د ځواکونو د وتلو د مهال ویش اعلان کړی

که د افغانستان حکومت BSA لاسلیک کړي چې پر اساس به یې د امریکا ځواکونه د افغانستان حقوقي سیستم پر اساس نه محاکمه کیږي، امریکا به له 2014 وروسته په افغانستان کې ځواکونه وساتي. د افغانستان په دویم پړاو ټولټاکنو کې دواړو کانديدانو ويلي دي چې هغوی به موافقه لاسلیک کړي. د 2014 د می په 27، ولسمشر اوباما د امریکا د هغو ځواکونو شمیر اعلان کړ چې د دوه اړخیزې امنیتي موافقې پر اساس به په افغانستان کې پاته شي.

امریکا په 2011 کې له 100,000 لوړې شمیرې څخه خپل ځواکونه په منظمه توګه کم کړي دي. ولسمشر اوباما اعلان کړی چې د امریکا د ځواکونو اوسنی 32,800 شمیره به د 2015 په پیل کې نږدې 9,800 ځواکونو ته را کم شي. دا شمیره به د 2015 په نیمايي کې نیمې ته را کم شي؛ او د امریکا پاته شوي ځواکونه به د بگرام او کابل په هوايي ډګرونو کې میشت شي. د 2016 په پای کې به ځواکونه د سفارت عادي شتون ته را کم شي او د امنیتي مرستې بڼه به ولري.¹⁰³

ولسمشر اوباما ویلي چې له 2014 وروسته د امریکا موخې دا دي ترڅو د القاعدې لخوا د ګواښونو مخه ونیسي، د افغانستان امنیتي ځواکونو ملاتړ وکړي، او د افغانستان خلکو ته فرصت ورکړي ترڅو بریالي شي. هغه له 2014 وروسته د دوو نورو ماموریتونو اعلان هم کړی: د افغانستان د ځواکونو روزنه او د تروریسم پر وړاندې د عملیاتونو ملاتړ کول. ولسمشر دا هم ویلي چې افغانستان به یو ډیر ښه ځای نه وي او دا د امریکا مسولیت هم ندی چې ورڅخه یو ډیر ښه ځای جوړ کړي.¹⁰⁴

ولسمشر کرزي په راتلونکي ورځ یوه اعلامیه خپره کړه او د ولسمشر اوباما له پریکړې څخه یې درناوی وکړ. مګر، ملي شورا او مدني ټولني د افغانستان د امنیتي ځواکونو د چمتو والي او د ځواکونو د وتلو د اغیز له کبله پر افغانستان باندې د نړیوالې ټولني د پراخو ژمنو په اړه اندیښنه ښودلې.¹⁰⁵

د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د ټولټاکنو دویم پړاو امنیت وساته

د تاوتریخوالي پر ګواښونو برسیره، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه پدې بریالي شول ترڅو د ولسمشری ټولټاکنو دویم پړاو امنیت وساتي چې د 2014 د جون په 14 ترسره شوې.¹⁰⁶

آیساف راپور ورکړی چې د ټولټاکنو له لمړي پړاو څخه وروسته د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو له ځنډ څخه پرته امنیتي عملیاتونه ترسره کړي، د امنیت ټولو برخو مشري یې کړې، او په ټول هیواد کې یې د ټولټاکنو نږدې 6,200 مرکزونو امنیت نیولی. جنرال جوزف ډانفورډ، د آیساف او په افغانستان کې د امریکا د ځواکونو قوماندان، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو مسلکیتوب او ژمنه یې ستایلي، او ویلي، ”یو ځل بیا د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د افغانستان خلکو لپاره د رای ورکولو فرصت برابر کړی دی.“

د ANSF فعالیت د DOD له اروزنې سره برابر و چې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه د 2013 کال د جنګ له فصل څخه د یوه تجربه لرونکي او ډاډمن ځواک په توګه را وتلی، چې د افغانستان لپاره د امنیت برابرولو توان لري.¹⁰⁷ د ټاکلو د اوریدنې پدې پړاو کې، جنرال جان اف کمبل شاهدت ورکړی چې ”ANSF د جنګ په دوو فصلونو، دوو ملي ټولټاکنو، او د لوړې کچې څو پېښو کې یې د محاربه خپل توان ثابت کړی دی.“¹⁰⁸

د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د دوام لپاره د ASFF د 2015 مالي کال غوښتنه کې مرسته زیاته شوې

پدې ربع کې، د امریکا دفاع وزارت د ASFF لپاره د 2015 مالي کال د بهرنیو بیړنیو عملیاتونو بودجې غوښتنه خپره کړې. د 4.11 میلیاردو امریکایي ډالرو غوښتنه د 2014 مالي کال تر غوښتنې 3.62 میلیاردو امریکایي ډالره کمه ده او د 2014 مالي کال لپاره د پای له تخصیص شوي اندازې څخه 617 میلیونو امریکایي ډالره کمه ده.¹⁰⁹ د 2015 مالي کال په ترڅ کې، د ایتلاف سلاکاران به د توان په کموالي کار وکړي او پدې به کار کوي ترڅو د لوژستیک سیستمونه، روغتیايي پاملرنه، او د سړک غاړې چاودیدونکو توکو مخې نیولو کارونه ښه کړي.¹¹⁰

امنیت

د غوښتنې 84% د امنیتي ځواکونو د دوام د لگښتونو، لکه د معاشونو، تیل، او ساتنې لپاره ده، او دا له هغه څخه دوه نیم ځلې ډیره ده چې په 2014 مالي کال کې یې غوښتنه شوې وه. که څه هم په 2014 مالي کال کې د افغانستان ملي پولیسو د تاسیساتو لپاره کومه مرسته تخصیص شوې نه ده، د 2015 مالي کال په بودجه کې 15 میلیونه امریکایي ډالرو غوښتنه شوې، چې لدې څخه 10.2 میلیونه امریکایي ډالر د اطفایې لپاره ده.¹¹¹ لکه څنګه چې پدې جدول 3.6 کې ښودل شوي، دغه اندازه مرسته د 2014 مالي کال له تخصیصونو څخه ډیره کمه ده.

جدول 3.6

د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه			
	د ASFF اوسنې توزیع، 2014 مالي کال	بهر کې د بیرینو عملیاتونو (OCO) غوښتنه، 2015 مالي کال	بدلون
د افغانستان دفاع وزارت / د افغانستان ملي اردو			
ثبات	890,078,000 ډالر	2,514,660,000 ډالر	182.5%
زیربنا	278,650,000	20,000,000	-92.8%
تجهيزات او ترانسپورت	1,688,382,000	21,442,000	-98.7%
روزنه او عملیاتونه	628,550,000	359,645,000	-42.8%
د افغانستان کورنیو چارو وزارت / د افغانستان ملي پولیس			
ثبات	605,020,000 ډالر	953,189,000 ډالر	57.5%
زیربنا	10,000,000	15,155,000	51.6%
تجهيزات او ترانسپورت	167,896,000	18,657,000	-88.9%
روزنه او عملیاتونه	441,419,000	174,732,000	-60.4%
اړوند فعالیتونه			
ثبات	14,225,000 ډالر	29,603,000 ډالر	108.1%
زیربنا	0	0	NA
تجهيزات او ترانسپورت	0	0	NA
روزنه او عملیاتونه	2,500,000	2,250,000	-10.0%
ټول	4,726,720,000 ډالر	4,109,333,000 ډالر	-13.1%

یادونې: MOD = د افغانستان دفاع وزارت؛ MOI = د افغانستان کورنیو چارو وزارت.

سرچینې: د امریکا دفاع وزارت، د 2015 مالي کال لپاره به بهر کې د بیرینو عملیاتونو لپاره دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وچهي
صندوق (ASFF)، 6/2014؛ د سپکار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014.

په 2015 مالي کال کې د OCO غوښتنه چې د افغانستان د ملي اردو د تجهیزاتو مرسته ده، د سپک هوایي ملاتړ او د الوتکو د روزنې، ساتنې، آزموینې، او د افغانستان هوایي ځواک د ځمکې د تجهیزاتو ملاتړ لپاره ده. د افغانستان ملي اردو د تاسیساتو اضافي غوښتنه د هغو پروژه لپاره ده چې د افغانستان دفاع وزارت د خپلو اړتیاو لپاره اړین گڼلې دي. د افغانستان ملي پولیسو د تجهیزاتو او ترانسپورت غوښتنې ډیره برخه په تیر کې د اخیستل شویو تجهیزاتو، لکه وسایط، وسلې، او مخابراتي د ترانسپورت لگښتونو پوښښ لپاره ده (18.2 میلیونه امریکایي ډالر).¹¹²

دوه اړخیزه امنیتي موافقه (BSA) اوس هم لاسلیک شوې نده

د امریکا او افغانستان ترمنځ دوه اړخیزه امنیتي موافقه چې له 2014 وروسته په افغانستان کې د امریکا د ځواکونو د حقوقي دریځ د تعریف لپاره ده، اوس هم لاسلیک شوې نده.

د BSA نهایی دریخ به له 2014 وروسته په افغانستان کې د متحده ایالاتو نظامي شتون باندې ژور اغیز ولري، د بیا رغونې پروگرامونو مالي حمایت ته د دوام لپاره د متحده ایالاتو او نړیوالې ټولنې لیبالتیا، او د امنیت، حکومتداری، او اقتصادي سیکتورونو کې د ودې ساتلو لپاره د افغانستان وړتیا. د امریکا او افغانستان حکومتونو د دې موافقې د مسودې پر متن موافقه کړې، او د 2013 په نومبر کې لویې جرگې دا سند تایید کړ. ¹¹³ ولسمشر کرزي ونه غوښتل ترڅو دا موافقه لاسلیک کړي. مگر، د افغانستان د ولسمشرۍ دویم پړاو ټولټاکنو کې دواړو کانديدانو ويلي دي چې که هغوی گټونکي شي دا موافقه به لاسلیک کړي. ¹¹⁴ د ناټو عمومي منشي، آندرس فوگ راسموسین خبرداری ورکړی که د سپتمبر تر پایه دا موافقه لاسلیک نشي، دا به د غربي متحدینو لپاره ډیري ستونزې جوړې کړي او راتلونکي امنیتي ترتیبونه به له خطر سره مخامخ کړي. ¹¹⁵

د افغانستان عامه خونديتوب ځواک مسولیتونو سپارل امنیتي پروژې ناڅرگنده پریږدي

د افغانستان عامه خونديتوب ځواک (APPF)، چې یوه حکومتي تصدی ده او د افغانستان کورنیو چارو وزارت په چوکاټ کې ده، په 2010 کې د ولسمشر کرزي له فرمان څخه وروسته چې د شخصي امنیتي شرکتونو عملیاتونه یې منع کړل، د دې لپاره تاسیس شوې ترڅو په افغانستان کې د قرارداد پر اساس د تاسیساتو او کاروانونو لپاره امنیت برابر کړي. ¹¹⁶ مگر، د 2014 د فبرورۍ په 17، د ولسمشر کرزي له هدایت سره سم، د وزیرانو شورا هدایت ورکړ ترڅو APPF منحل شي او د پهرې دندې یې د افغانستان ملي پولیسو ته وسپارل شي. ¹¹⁷ امریکا د APPF د ملاتړ لپاره له 51 میلیونو امریکایي ډالرو څخه زیات برابر کړي، چې د امریکا لخوا د ډیرو تمویل شویو پروژو لپاره یې امنیت برابر کړی. ¹¹⁸

د سیگار د معلوماتو غوښتنې په ځواب کې، چې ولې دا ځواک منحل شو، په افغانستان کې د ناټو د روزنې ماموریت (NTM-A) توضیح ورکړې چې د 2014 د جون په 10 د افغانستان د کورنیو چارو وزیر، آیساف ته ویلې چې دې ځواک "کار کاوو، مگر ولسمشر کرزي یې "له شتون سره خوښ نه و." دا څرگنده نه وه چې ولې ولسمشر کرزي له هغه پروگرام څخه راضي نه و چې هغه جوړ کړی. د NTM-A په وینا، ملي اردو ته د APPF د عملیاتونو د سپارلو لپاره څلورو کمیټو ته دنده ورکړ شوې ترڅو پلان جوړ کړي. که څه هم راپور ورکړ شوی چې کمیټو خپل کارونه بشپړ کړي، د کورنیو چارو وزیر چې د ولسمشر کرزي تر ډیر فشار لاندې و، د سپارلو له پرمختګ څخه خوشاله نه و، او د 2014 د می په 22 یې هدایت ورکړی ترڅو د APPF د کاروانونو امنیتي عملیاتونه د افغانستان ملي پولیسو ته وسپارل شي. ¹¹⁹

NTMA ویلې چې د دې ځواک تجربه لرونکي کارکوونکي کولای شي د افغانستان له ملي پولیسو سره یوځای شي. مگر، د افغانستان د ملي پولیسو د عمر د پالیسی پر اساس، هغه محافظین چې عمر یې له 35 څخه ډیر دی، خپلې دندې به له لاسه ورکړي. هغه کسان چې غواړي ملي پولیسو سره یوځای شي، د ملي پولیسو اکاډمي ته به ولېږل شي او د دريو کلونو لپاره به قرارداد لاسلیک کړي. NTM-A ویلې چې امنیتي عملیاتونه به د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د امنیتي معین او د افغانستان د ملي پولیسو تر کنترول لاندې پاته شي. ¹²⁰

له APPF څخه د افغانستان ملي پولیسو ته د کاروانونو د امنیت سپارل لا له وړاندې د امریکا لپاره ځینې حقوقي ستونزې جوړې کړي. امریکا د افغانستان لپاره د قانون او نظم په وجهي صندوق (LOTFA) کې برخه اخلي، چې د افغانستان ملي پولیسو معاشونه او لگښتونه تر پوښښ لاندې راوړي. لدې کبله چې APPF د حکومت یوه تصدی وه او د LOTFA لخوا

لکه څرنگه چې د امریکا له مرستو څخه نشي کیدلای د پولیسو خدمتونو لپاره کار واخیستل شي د افغانستان ملي پولیسو ته د APPF سپارل حقوقي مسلح راپورته کوي. سرچینه: CSTC-A، د سپارلو معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.

نه تمویلیده، امریکا یې د قرارداد پر اساس د خدمتونو پیسې ورکولې. مگر، د افغانستان ملي پولیسو له APPF څخه د کاروانونو د امنیت مسولیتونه اخیستلو سره، CSTC-A باور لري چې له حقوقي پلوه امریکا نشي کولای د دې خدمتونو پیسې ورکړي، ځکه چې امریکا به په حقیقت کې دوه ځلې پیسې ورکوي. ځکه نو، د 2014 د مې په 23، USFOR-A د APPF خدمتونو لپاره تادیاتو ورکول بند کړي. له بده مرغه، د ولایتونو امنیتي قوماندانانو، چې پخپلو ساحو کې به د کاروانونو د امنیت دندې په غاړه واخلي، ویلي چې هغوی کارکوونکي، تیل، او اړین وسایط نلري ترڅو دا اړتیا تر پوښښ لاندې راوړي. NTM-A ویلي چې په "څېرو کې راغلي چې د افغانستان کورنیو چارو وزارت پدې کار کوي چې APPF ته ورته پروسه تاسیس کړي ترڅو انډیښنې کمې کړي."¹²¹ او دا یوځل بیا دا پوښتنه راپورته کوي چې ولې APPF منحلېږي. د ساحې امنیت، چې د تاسیساتو پوره کوي، له سپارلو څخه اغیزمنه شوې. د 2014 د جون تر 30 پورې، APPF د آیساف د پنځو مخکنیو عملیاتي پایګاو لپاره امنیت برابر کړی؛ او د 22 نورو داسې پایګاو امنیت د شخصي امنیتي شرکتونو لخوا برابر شوی. NTM-A ویلي چې د افغانستان د کورنیو چارو وزارت لخوا د مرستو د بندیدلو د هدایت له کبله، د مخکنیو پایګاو د محافظینو لپاره د معاشونو تادیات ځنډیدلي.¹²² مگر، NTM-A ویلي چې د ساحې د امنیت د سپارلو لپاره د افغانستان کورنیو چارو وزارت اوسنی پلان کیدای شي لکه کاروانونه د امریکا لپاره ورته حقوقي ستونزې پیدا کړي.¹²³ USAID او تطبیق کوونکي ملګري یې پر APPF تکیه کوي ترڅو د 2 میلیاردو امریکایي ډالرو په ارزښت د پراختیایي مرستو پروژو لپاره په ساحه کې امنیت برابر کړي. د هغوی تطبیق کوونکي ملګري په اوس وخت کې د APPF له حکومتي تصدی سره 26 قراردادونه لري، چې ارزښت یې 13 میلیونه امریکایي ډالر دي. CSTC-A راپور ورکړی چې له امنیت څخه پرته، USAID نشي کولای ځینو پروژو ته دوام ورکړي. CSTC-A دا راپور هم ورکړی چې د امریکا بهرنی مرستې قانون د USAID مرستو ته دا اجازه نه ورکوي ترڅو د پولیسو او عسکرو خدمتونه د تمویل لپاره ورڅخه کار واخیستل شي. د امریکا له قانون څخه د اطاعت لپاره، USAID د افغانستان کورنیو چارو له وزارت څخه لیکلې تایید ته اړتیا لري چې خدمات به د امنیتي محافظینو لخوا برابرېږي، لکه څنګه چې د APPF له حکومتي تصدی څخه برابرېږي. د NTM-A په وینا، آیساف، USAID او نور د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د وړاندیز شویو حل لارو د وړتیا ارزونه کوي.¹²⁴ د NTM-A په وینا، وروستی شمیرنې ښودلې چې APPF 19,912 کارکوونکي، پشمول د نږدې 3,800 د کاروانونو امنیتي محافظین لري. مگر، پدې کې وروستې سپارل نډې شمیرل شوي. NTM-A راپور ورکړی چې "په اوس وخت کې د دقیق شمیر تایید امکان نلري."¹²⁵ دا څرګنده نده چې APPF یا ځای ناستی سازمان به یې څرنگه بڼه ولري. د NTM-A په وینا، د افغانستان د کورنیو چارو وزارت دا منلي دي چې تیر وخته یې کړې او "پر دې باندې کار کوي ترڅو یوه لار پیدا کړي ترڅو امنیتي خدمتونه وسپاري پرته لدې چې امنیتي خدمتونه اغیزمن کړي."¹²⁶ د افغانستان د کورنیو چارو وزارت یوه لور پورې چارواکي ویلي چې هغوی باید یو پلان جوړ کړي، بیا لیدلې، تایید کړي او تطبیق کړي وای. مگر، هغوی ته ویل شوي ترڅو یو بدلون راوړي، چې هغوی راوستی، پرته لدې چې یو څرګنده پلان شتون ولري. NTM-A ویلي چې "پر دې برسیره چې د آیساف گټې یې اغیزمنې کړې، پخپلو ساحو کې د پروژو په اړوند د USAID، سفارت، او د نړیوالې ټولنې د نورو عناصرو گټو باندې هم اغیز کړي."¹²⁷

ملګري ملتونه راپور ورکوي چې په افغانستان کې تاوریکوالي د ډیریدو په حال کې دی

د ملګرو ملتونو د عمومي منشي په وینا، په افغانستان کې جګړه د ډیریدو په حال کې ده. د ملګرو ملتونو امنیت شورا ته د جون په 18 پخپل راپور کې، عمومي منشي ویلي چې د 2014 لمري ربع د طالبانو له ړنګیدو وروسته د تاوریکوالي لوړه کچه درلوده؛ او 2011 تر ټولو لوړه کچه درلوده. د 2014 د مارچ له 1 څخه د مې تر 31 پورې، د تیر کال په پرتله د امنیتي پیښو شمیره 22% زیاته شوې. دا زیاتوالی تر ډیرې کچې د ټولټاکنو له کبله ده، چې د ټولټاکنو په ورځ 476 امنیتي پیښې ثبت شوي.¹³⁰ د 5,864 امنیتي پیښو ډیری برخه په سویل، سویل ختیځ، او ختیځ کې منځ ته راغلي.¹³¹ وسلواله جګړه او د سړک غاړې چاودیدونکو توکو (IED) پیښې د ټولو امنیتي پیښو 74% وه.¹³² د جګړې د پراخیدلو د اندیښنې په نښو کې، ځمکنی محاربه د سړک غاړې تر چاودیدونکو توکو ډیره مرګ ژوبله منځ ته راوړې، چې پدې کې تر ډیرې کچې ښځې او کوچنیان د وسلو په اور کې بند پاته کیږي.¹³³

په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د ماموریت مشر، یان کوبیش خبرداری ورکړی چې په 2014 کې په افغانستان کې د جګړې بڼه بدلون مومي او د ملګري میشتو خلکو په ساحو کې پر ځمکې باندې محاربه ډیره شوې. “پر ملکيانو باندې په اغیز کې، او پدې کې پر ډیرو بې وزلو افغانانو باندې یې ډیره ناوړه اغیز درلوده.”¹³⁴ په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د معاونت ماموریت (UNAMA) د آیساف د پایګاو د تړلو او په ملکيانو کې د قربانیانو ترمنځ مستقیمه تړاو لیدلی.¹³⁵ پردې برسیره، ملګرو ملتونو 229 وژنې، او د وژنو ناکامې هڅې ثبت کړي، چې دا د 2013 په ورته وخت کې 32% زیاتوالی ښيي.¹³⁶

د 2014 په لمري نیمې کې، یونما د [آیساف د پایګاو] او د قربانیانو د ډیریدلو ترمنځ په ځیو ساحو کې مستقیم تړاو لیدلی.

— د ملګرو ملتونو عمومي منشي

سرچینه: یونما، د افغانستان د 2014 د نیمايي کال راپور، په وسله واله جګړه کې د ملکيانو خونديتوب، 7/2014، مخ 7.

په افغانستان کې د امریکا ځواکونه

د آیساف په وینا، د 2014 د جون تر 30 پورې، 32,800 امریکایي ځواکونو په افغانستان کې خدمت کاوو. د 2014 د جون تر 1 پورې، د ایتلاف نږدې 17,102 ځواکونو خدمت کاوو.¹³⁷ د 2014 د مې په 27، ولسمشر اوباما اعلان وکړ چې د 2015 تر جنوري په په افغانستان کې د امریکا ځواکونه نږدې 9,800 ته کم شي او د 2015 په ترڅ کې به نور هم کم شي.¹³⁸ په 2001 کې د عملیاتونو له پیل څخه، په افغانستان کې د امریکا اردو ټول 2,197 پرسونل وژل شوي دي، د دغو 83% په محاربه کې وژل شوي، او د 2014 د جولای تر 3 پورې، 19,728 ټپیان شوي.¹³⁹

د امریکا دفاع وزارت د قرارداد د مدیریت بڼه کولو گامونو په اړه راپور ورکوي

د امریکا دفاع وزارت سیکار ته د یو شمیر گامونو په اړه خبر ورکړی ترڅو د هغو مسلو لپاره د حل لار پیدا کړي چې د 2012 په جنوري کې د قرارداد کولو په کنفرانس کې په افغانستان کې د فیدرال د قرارداد کولو د “ټولو اړوندو بنسټونو لخوا د اوسنیو سټنډرډونو، پالیسیو او طرزالعملونو د نه پلې کولو” په توګه پیژندلي. پایلې په هغه مکتوب کې راغلي چې د کابل په کنفرانس کې د امریکا مرکزي قوماندانی (CENTCOM)، USFOR-A، د آیساف ګډې قوماندانی، د قرارداد کولو سازمانونو او نورو له څخه ډیرو استازو برخه اخیستې وه.¹⁴⁰ لکه څنګه چې د سیکار د تیر ربع په راپور کې تشریح شوي، سیکار څو ځلې له کنفرانس

د ایتلاف ځواکونه وځي

د 2014 د مې په 20 په افغانستان کې د ډنمارک ماموریت په کمپ باسټن کې د یوې غونډې په ترڅ کې پای ته ورسید. پدغه کال کې هغوی خپله 17 بدلونه او په افغانستان کې د ځواکونو د پای راتګ ترسره کړل. د هغوي د ماموریت په ټوله دوره کې، له 18,000 څخه زیات عسکر افغانستان ته راغلي او 33 په جګړه کې وژل شوي.¹²⁸ د 2014 د جون په 29 رومانيا د محاربه خپل ماموریت پای ته ورساوه، مګر د خپل ملاتړ عملیاتونو ته به دوام ورکړي.¹²⁹

وروسته د نورو گامونو په اړه پوښتنه کړې، چې پدې مکتوب کې ”د ستندردونو، پالیسیو او طرزالعملونو د نه پلې کولو د کمزورې حساب ورکونې په اړه هم لیکلي.“¹⁴¹ د معلوماتو لپاره د سیگار د بلې غوښتنې په ځواب کې چې د قرارداد کولو په پروسه کې د کمزورېو د حل د گامونو په اړه وه، د امریکا دفاع وزارت اوس راپور ورکړی چې د بیرنيو قرارداد کولو افسرانو او بیرنيو قرارداد کولو افسرانو د استازو لپاره له اوسنیو ستندردونو، پالیسیو، او طرزالعملونو سره د مطابقت نوښتونو په ښه کولو کې، د تصدیق نوي ستندردونه او د نصاب منځپانګې؛ د اخیستلو کارکوونکو ښه کولو هڅې؛ د COR د لارښود د 40,000 نويو کاپیو توزیع او په انټرنټ کې اضافي معلومات؛ د قرارداد په ملاتړ کې ګډ تمرینونه؛ په انټرنټ کې د COR تعقیبولو وسیله او ګمارل شوي قراردادونه؛ په CSTC-A کې د قرارداد د قوماندانۍ د اړیکو افسر ترڅو د افغانانو د قرارداد کولو ظرفیت زیات کړي؛ او د ”پالیسی یو شمیر سندونه،“ اضافي لارښونه، او قرارداد کولو بنسټونو لپاره د نظارت اطاعت شامل دي.¹⁴² سیگار د قرارداد د مدیریت، نظارت، اطاعت، او حساب ورکولو د پوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت د ځواب ارزونه کوي، او د 2012 د قرارداد کولو له کنفرانس وروسته د عملي گامونو د اغیز په اړه د نويو معلوماتو غوښتنه به هم وکړي. سیگار د ځواب دا ارزونه هم کوي ترڅو دا وګوري چې آیا د امریکا دفاع وزارت په هر اړخیزه توګه پوښتنو ته ځواب ورکړی.

د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو شمیر

د CSTC-A په وینا، پدې ربع کې، د افغانستان امنیتي ځواکونو شمیر 340,293 و.¹⁴³ دا د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د کارکوونکو د پای 352,000 شمیرې د موخې 97% ده. د DOD تر 2014 پورې د ANSF 352,000 (تر 2012 دسمبر پورې ANA 187,000، تر 2013 فبروري پورې ANP 157,000، او تر 2014 سمبر پورې 8,000 هوایی ځواکونه) ته رسولو هدف تقریباً سرته رسیدلی.¹⁴⁴ ANA او ANP د خپل نهایی ځواک څخه 3% او وایی ځواک (تمه کېږي چې د کال پای پورې خپل هدف ته ورسې) د نهایی هدف 16% شاته دی، لکه څنګه چې په جدول 3.7 کې ښودل شوي. مګر، لکه څرنګه چې په راتلونکې پاڼه کې ویل شوي، د افغانستان ملي اردو په شمیر کې ملکي کارکوونکي هم شامل دي.

جدول 3.7

د افغانستان د ګمارل شوي ځواک شمیر، د 2014 مې

د ANSF برخه	اوسنی هدف	د 2014/5 پورې درېځ	د ځواکونو اوسني شمیر او د پای موخو ځواکونو شمیر ترمنځ توپیر
افغان ملي اردو	د 2012 تر دسمبر پورې 187,000 کارکوونکي	181,439 (%97)	-5,561 (%3)
افغان ملي پولیس	د 2013 تر فبروري پورې 157,000 ځواکونه	152,123 (%97)	-4,877 (%3)
د افغانستان هوایی ځواک	د 2014 تر دسمبر پورې 8,000 کارکوونکي	6,731 (%84)	-1,269 (%16)
د ANSF ټوله شمیره	352,000	340,293 (%97)	-11,707 (%3)

سرچینې: د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات په اړه د پرمختګ راپور، 12/2012، مخ 56؛ د سیگار د معلوماتو غوښتنې په اړه د CSTC-A ځواب، 7/1/2014؛ د سیگار تحلیل.

د سیگار پلټنه

د سیگار یوه روانه پلټنه د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د تایید شویو، ګمارل شویو او روزل شویو کارکوونکو شمیر په اړه د معلوماتو د ګټې او اعتبار ارزونه کوي.

د افغانستان په ملي اردو کې شمیرل شوي ملکيان								
2014		2013			2012			
Q2	Q1	Q4	Q3	Q2	Q1	Q4	Q3	Q2
هو	هو	هو	هو	هو	نه	نه	نه	هو
9,647	9,486	9,336	8,698	7,806	نامعلوم	نامعلوم	نامعلوم	نامعلوم

یادونه: د تقویمې کال ربعونه ښيي؛ NA = نامعلوم.

سرچینه: د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د CSTC-A ځواب، 7/1/2014، 3/31/2014، 1/6/2014، 10/1/2013، 7/2/2013، 4/1/2013، 1/2/2013، 10/1/2012، او 7/2/2012.

د ANA ملکي پرسونل اوس هم د ANSF شمیر کې شمیرل کيږي

سیکار له ډیرې مودې پدې اړه اندیښنه لري چې د افغانستان ملي اردو په شمیر کې ملکي کارکوونکي شمیرل کيږي. د 2012 په جولای کې، CSTC-A سیکار ته ویلي چې د افغانستان ملي اردو په گمارل شوي شمیر کې ملکيان شامل و.¹⁴⁵ د 2012 په اکتوبر کې، CSTC-A ویلي چې د ملکيانو شمیر اخیستل شوی او د ملي اردو "د پای له شمیرې" څخه ایستل شوي.¹⁴⁶ مگر، له څو ربعونه وروسته، ملکيان بیا هم د ملي اردو د ځواکونو په شمیر کې شامل شوي، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.8 کې ښودل شوي. پدې ربع کې، CSTC-A د افغانستان مل اردو او هوايي ځواک څپه شمیر کې د 9,647 ملکيانو راپور ورکړی.¹⁴⁷

د CSTC-A په وینا، د افغانستان ملي اردو په تایید شويو 187,000 بستونو کې ملکيان شامل دي او دا چې "ملکيان باید د ملي اردو د پای د 352,000 شمیر [د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو لپاره] د موخې په وړاندې باید وښودل شي چې د پرتله کولو نښه ده."¹⁴⁸ د 2012 په فبرورۍ کې، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر (OIG) راپور د افغانستان په ملي اردو کې د ملکيانو له شمیرولو سره اړوند خطرونه پیژندلي. په هغه راپور کې، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر موندلي چې د افغانستان ملي اردو مالي افسرانو ملکيانو ته د اردو یا وسلوالو ځواکونو کارکوونکو په توګه "ګود ورکړی" او هغوی یې د CSTC-A لخوا د معاشونو په تادياتو کې شامل کړي، سره لدې چې د CSTC-A/NTM-A او د افغانستان دفاع وزارت ترمنځ موافقه شته چې یوازې د اردو کارکوونکو ته به معاش ورکول کيږي. په هغه وخت کې، د CSTC-A مالي کارکوونکي لدې خبر نه و چې د اردو په معاشونو کې ملکيان هم شامل و.¹⁴⁹ د CSTC-A په وینا، د امریکا مرسته د 100% تشکیل یا تایید شويو کارکوونکو پر اساس برابرېږي.¹⁵⁰ دا دغه پوښتنه راپورته کوي: آیا امریکا اوس هم د ملکيانو معاشونه ورکوي؟ د بهري ځواکونو د تحلیل د مرکز (CNA) د ارزونې چې پدې ربع کې خپره شوې، په وینا، "د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو کې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د غیر یونیفورم بستونه باید ملکيان وي. که له مناسبې تجربې سره ملکيان استخدامیدلای شي یا دغو بستونو لپاره نشي روزل کیدلای، یا د افغانستان امنیتي ځواکونو فعاله کارکوونکي ملکي خدمتونو ته انتقالیدلای شي، بیا د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو جوړښت باید زیات شي ترڅو هغوی ته ځای پیدا شي."¹⁵¹

د ANSF ارزونه

د افغانستان ملي اردو او ملي پولیسو ارزونې د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د جوړولو، روزنې، تجهیز او ساتنې په اړوند د امریکا او د ایتلاف د هڅو اغیزمنتیا نښې دي. لکه څرنګه چې سپارل دوام مومي او افغانستان د خپل امنیت مسولیتونه پر غاړه اخلي، دغې ارزونې دواړو د امریکا او افغان اړوندو ادارو ته د دغو ځواکونو د دریځ په اړه نوي معلومات

"که د [افغانستان امنیتي ځواکونو لپاره] د 352 زرو کارکوونکو موخه د ملي اردو د پای شمیرې پر وړاندې باید پرتله شي، ملکيان باید په پام کې ونیول شي."

سرچینه: CSTC-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 4/10/2014.

تشکیل: د هغو اړینو کارکوونکو او تجهیزاتو لست چې د افغانستان دفاع او کورنیو چارو وزارت ورڅخه کار اخلي چې د تایید شويو بستونو او تجهیزاتو معلومات ښيي. دا کلمه په درې کې د "سازمان" معنی لري.

سرچینه: GAO، GAO-08-661، د افغانستان امنیت، 6/2008، مخ 18.

برابروي. آيساف د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو د درجې ورکولو لپاره د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو د دريځ له راپور (RASR) څخه کار اخلي.¹⁵²

د آيساف د گډې قوماندانۍ (IJC) په وينا، RASR په هره مياشت کې د افغانستان د ملي اردو او ملي پوليسو د عملياتونو په کچه د چمتووالي، اوږد مهاله دوام، او اړوندو کمزوريو په اړه نوي معلومات برابروي.¹⁵³ RASR د درجې ورکولو له اندازو (RDLs) څخه چې د افغانستان د ملي امنيتي ځواکونو د وړتياوو پر اساس دي، کار اخلي، ترڅو د لوا په کچه د افغانستان د ملي امنيتي ځواکونو د قطعو ارزونه وکړي.¹⁵⁴ RDLs د ارزونې له اندازه کولو څخه کار اخلي چې د ځانگړې قطعې لپاره جوړ شوي (د بيلگې په توگه، پياده، کشف، مخابره) او هغې وړتياوي معلوموي چې يوه قطعې يې بايد ولري ترڅو د ”پوره وړتيا“ په توگه وارزول شي. د IJC په وينا، ”دا ساده شوی سيستم په آساني ليدل کيدای شي، او لکه پخوانی سيستم ډيرو کارکوونکو ته اړتيا نلري او پيچلی ندي، او لکه څنگه چې د آيساف کميدل دوام مومي، کيدای شي دا د افغانستان پخپله راپور ورکولو اساس جوړ کړي.“¹⁵⁵

د سيگار لخوا د 2014 د فبروري يوه راپور موندلي چې لکه څرنګه چې د ايتلاف ځواکونه وځي، IJC به د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو په اړه کم معلومات ولري او تر ډيرې کچې به د افغانستان د ملي امنيتي ځواکونو د ارزونې پر معلوماتو تکيه کوي.¹⁵⁶ آيساف به په دغسې اوضاع کې له RASR څخه کار اخيستې ته تر هغه وخته دوام ورکړي ترڅو چې د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو په اړه د پوهې لپاره مهم معلومات وړاندې کوي.¹⁵⁷ د کمو معلوماتو د حل لارې لپاره، آيساف د څلورو برخو يو پلان جوړ کړی: د افغانستان ملي اردو د فرقې او ملي پوليسو د لوا په کچه RASR ته دوام ورکول؛ له هغو قطعو څخه چې د ايتلاف سلاکارانو تر پوښنې لاندې ندي، د مرستې له ملګرو کارکوونکو سره ليدنې؛ د افغانستان ملي اردو او ملي پوليسو د چمتوالي د راپور ورکولو تاسيس شوي سيستمونو؛ او پدې وروستيو کې د امنيتي ځواک د مرستې له کاري ډلې څخه کار اخيستې ترڅو د افغانستان اوږد مهاله دوام ته وده ورکړ شي. د آيساف د امنيتي ځواک د مرستې سرچينې بيرته جوړې شوي ترڅو د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو په منځ کې پر اتو مهم دندو باندې کار وشي.¹⁵⁸

RASR د افغانستان ملي اردو لوا گانو ته په شپږو ساحو کې درجه ورکوي:¹⁵⁹

- گډې وسلې (د څو ډولو وسلو په کار اخيستلو سره د گډو عملياتو ترسره کولو پلان کول)
- مشري
- سوق او اداره
- ثبات
- روزنه (روزنې ترسره کول)
- د کارکوونکو کميدل

د افغانستان ملي اردو لپاره، د RASR وروستی راپور د 24 ليوآگانو ارزونې برابروي (د قول اردو 22 ليوآوې او د 111 مرکزي فرقې 2 ليوآگانې). لدغو څخه، 92% د پلان کولو او د گډو وسلوالو عملياتو ترسره کولو ”پوره توان“ يا ”توان“ درلود. دا له 87%¹⁶⁰ څخه زياتوالی دی چې پدغو کچو په تير ربع کې ارزول شوي.¹⁶¹ دا لدې کبله و چې يوه لوا ”تر يوې کچې له وړتيا درلودلو“ څخه د وړتيا درلودلو ته پرمختګ کړی او يوه لوا چې په تير ربع کې ارزول شوې نه وه مګر وړاندې د ”وړتيا درلودلو“ په توگه پيژندل شوې وه هغه هم د ”وړتيا درلودلو“ په توگه ارزول شوې. د ارزونې په ډيرو برخو کې، د افغانستان ملي اردو وړتيا يو څه پرمختګ ښودلی، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.9 کې په راتلونکې پاڼه کې ښودل شوي.¹⁶²

د افغانستان امنيتي ځواکونو د سيمه ايز دريځ راپور – د افغانستان ملي اردو ارزونې، د هر ربع بدلون																					
پوره وړتيا				ورنیا				تر يوې کچې وړتيا				پرمختګ په حال کې				نا ارزول شوي					
–	+	Q2	Q1	–	+	Q2	Q1	–	+	Q2	Q1	–	+	Q2	Q1	–	+	Q2	Q1		
																					د ګډو وسلو عمليات
																					مشري
																					سوق او اداره
																					ثبات
																					روزني
																					د کارکوونکو کميدل

يادونې: شميرې د ليوکانو استازيتوب کوي. د کميدو ارزونه د لاندې مياشتني کميدو درجه بندي پر بنسټ دي: 0-1.99% = پوره وړتيا؛ 2-2.99% = وړتيا 3%+ = د پراختيا په حال کې. ربعونه د کال تقويم پر اساس دي.

سرچينې: IJC، د 2014 د مارچ د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډيز، 4/9/2014؛ IJC، د 2014 د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډيز، 6/1/2014.

د RASR د وروستې راپور په وينا، په تيرو دوو مياشتو کې د مخابراتي د رسولو څخه ښکاري چې د 207 قول اردو د مخابراتي د تجهيزاتو تر ډيرې کچې د موادو چمتووالی کړی. مگر، نورو قطعو د مخابراتو کموالی درلود، او ډيريو قول اردوگانو د ماشيندارو وسلو، تيلو، او اوبو ټانکرونو کموالی درلود.¹⁶³ پدې ربع کې، د افغانستان ملي اردو د تجهيزاتو چمتووالي دريځ د تجهيزاتو د ډولونو په کموالي کې ښودل شوی چېرته چې د ماموريت د ترسره کولو لپاره د تاييد شويو تجهيزاتو اندازه پوره يا زياته وه. IJC¹⁶⁴ ويلي چې د افغانستان د ملي اردو د پرمختګ لپاره د دوام مسله اوس هم يو خنډ دی، او دا تر ډيرې کچې د موادو رسولو د سيستم له کبله ده چې هغه څه چې بيرته واخيستل شي په اړه يې قرارګاوي پرېکړې کوي، او فالتو سامانونه په ځنډ سره برابرېږي.¹⁶⁵

د کارکوونکو د کميدلو په اړه د ډير ښه پرمختګ راپور ورکړ شوی چې د لوانګانو 54% د "پوره وړتيا" يا "وړتيا" په توګه اندازه شوي، چې دا د تير ربع له 42% څخه زياتوالی دی. د لوانګانو شپږ څلويښت سلنه اوس هم د پرمختګ په حال کې پيژندل شوي او دا پدې معنی ده چې پدغو لوانګانو کې د کارکوونکو کميدل په هره مياشت کې 3% يا زياته ده. په هرصورت، دا له تيرو دوو ربعونو څخه د پام وړ پرمختګ دی، کله چې 58% او 71% د "پرمختګ" په حال کې اندازه شوي و.¹⁶⁶ په نورو ساحو کې، د ملي اردو ډيري لوانګانې د "پوره وړتيا" يا "وړتيا" په توګه اندازه شوې وې، پشمول د مشري (92%)، سوق او اداره (100%)، دوام (79%)، او روزنه (83%).¹⁶⁷

- د RASR په شپږو ساحو کې د ملي اردو د توان ارزونه کوي:¹⁶⁸
- د قانون پلې کولو عملياتونه (نيول او د دغو نيولو محاکمه کول)
- مشري
- سوق او اداره
- ثبات
- روزنه (روزني ترسره کول)
- د کارکوونکو کميدل

د افغانستان ملي پوليسو لپاره، د RASR وروستی راپور په اوو بيلا بيلو زونونو کې د ملي پوليسو له 22 څخه د 18 سيمه ايزو برخو، د افغانستان يونيفورم پوليس (AUP)، د افغانستان سرحدي پوليس (ABP)، او د افغانستان ملي عامه نظم پوليس (ANCOP)، ارزونې وړاندي کوي. IJC وايي د امنيتي ځواک د مرستې د سلاکارانو د تيمونو کموالي د پوښښ له کبله،

د کار ور د غير اردو وسايلو لمړی پلور، تجهيزات، او فرنيچر چې امريکا ورته نوره اړتيا نلري د 2014 د جون په 25 په بگرام کې ترسره شو، او دا په افغانستان کې د يو شمير نورو پلان شويو لمړی پلور و. (د ايساف انځورونه)

د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو سيمه ايز دريځ راپور – د افغانستان ملي پوليسو ارزونې، د هر ربع بدلون															
نا ارزول شوي		برمخکې په حال کې				تر يوې کچې وړ				وړ		بشپړ وړ			
-	+	Q2	Q1	-	+	Q2	Q1	-	+	Q2	Q1	-	+	Q2	Q1
1	4	3	1	1	0	2	5	3	0	10	10	-3	2	5	د قانون پلي کولو عمليات
3	6	3	0	0	0	0	2	2	2	8	6	-4	6	10	مشري
1	4	3	0	0	0	-1	3	4	1	10	9	0	5	5	سوق او اداره
1	4	3	0	0	0	3	5	2	0	12	12	-3	1	4	نيات
1	4	3	1	2	1	3	6	3	-1	8	9	-3	2	5	روزني
-1	0	1	-2	7	9	0	0	0	1	5	4	3	10	7	د کارکوونکو کميدل

يادونې: شميرې د ليوکانونو استازيتوب کوي د کميدو ارزونه د لاندې مياشتني کميدو درجه بندې پر بنسټ دي: 0-1.99% = پوره وړتيا؛ 2-2.99% = وړتيا 3%+ = د پراختيا په حال کې. ربعونه د کال تقويم پر اساس دي.

سرچينې: IJC، د 2014 د مارچ د RASR دريځ راپور، اجرائيې لنډيز، 4/9/2014؛ IJC، د 2014 د RASR دريځ راپور، اجرائيې لنډيز، 6/1/2014.

”که مونږ د 2014 په پای کې ووځو،
د افغانستان امنيتي ځواکونه به له
ستونزې سره مخامخ شي، د امنيت
چاپيريال به له ستونزې سره مخامخ شي،
او زه فکر کوم چې اوسنی خبري يوازې
د دغو ستونزو د زياتوالي په اړه دي.“
— جنرال جوزف اف دنفورډ

سرچينه: د امريکا د اردو خدمتونو د سنا کميټې، اوربڼه
ترڅو د افغانستان د وضعيت په اړه شاهدت لاسته راوړي،
3/12/2014، مخ 13.

څلور برخې ارزول شوي ندي.¹⁶⁹ له هغو 18 څخه چې ارزول شوي، 67% د ”پوره وړتيا“ يا ”وړتيا“ په توگه ارزول شوي چې د قانون پلي کولو عملياتونه يې ترسره کولای شول، لکه څرنگه چې پدغه جدول 3.10 کې ښودل شوي. RASR د قانون پلي کولو عملياتونه پدې توگه تعريفوي چې ”د نيول شويو کسانو نيول او محاکمه کول ترسره کولای شي.“¹⁷⁰ عام کمالي د تحقيق کولو، شواهدو ټولولو، او د جرم د ساحې د پروسس کولو د مهارتونو کمالي دي.¹⁷¹ IJC ويلي چې د افغانستان ملي پوليسو د موادو چمتووالي يا د تجهيزاتو کچه عموماً د راپور ورکولو له تيرې مودې سره ورته ده.¹⁷² د کارکوونکو کمالي ښه شوي، مگر اوس هم د افغانستان ملي پوليسو لپاره يوه ننگونه، ځکه چې د سيميزو برخو 32% د ”پراختيا“ په حال کې دي، او دا پدې معنی ده چې پدغو قطعو کې په هره مياشت کې 3% کمالي شته. دا له تير ربع څخه کمالي دي، کله چې د سيميزو برخو 45% د ”پراختيا“ په حال کې گڼل کيدله. په نورو ساحو کې، د افغانستان ملي پوليسو سيميزې برخې تر ډيرې کچې پوره وړتيا يا وړتيا لري. مشري (88%)، سوق او اداره (83%)، دوام (72%)، او روزنه (56%).¹⁷³

د RASR پر ارزونو برسیره، جنرال جوزف دنفورډ، د آيساف او USFOR-A قوماندان، کانگرس ته ويلي دي چې د افغانستان ملي امنيتي ځواکونه به له 2014 وروسته دوامداره ملاتړ ته اړتيا ولري.¹⁷⁴

د افغانستان ملي امنيتي ځواکونه به د سواد زده کړه برابرولو باندې پيل وکړي

که څه هم، NTM-A ويلي چې هغه خپلو موخو ته رسيدلی ترڅو د افغانستان ملي امنيتي ځواکونه د 2014 تر دسمبر پورې 100,000 سواد لرونکي کارکوونکي ولري (دواړه ملي اردو او ملي پوليس)، NTM-A نشي کولای ترڅو دا تاييد کړي چې د دغو روزل شويو کارکوونکو څومره اوس هم د افغانستان ملي امنيتي په ځواکونو کې شتون لري.¹⁷⁵ دا پوښتنه راپورته کوي: آیا موخه دا وه ترڅو 100,000 کارکوونکي وروزل شي يا دا چې د افغانستان ملي امنيتي ځواکونه 100,000 فعاله سواد لرونکي کارکوونکي ولري؟¹⁷⁶ NTM-A اټکل کړی چې ”د کارکوونکو د کميدلو له کبله د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو به د 2014 تر دسمبر پورې له 30% څخه کم په فعاله توگه سواد ولري [د 3 درجې سواد].“¹⁷⁷

1 درجه سواد زده کړه د انفرادي کلمو د لوستلو او ليکلو، تر 1,000 پورې د شميرلو، او د نمرو د جمع کولو او منفي کولو توان دی. په 2 درجه کې، يو انفرادي کس کولای شی کلمي ولولي او وليکي، ساده ضرب او تقسيم وکړي، او د اندازه کولو واحدونه وپيژني. په 3 درجه کې، يو انفرادي

کس فعاله سواد زده کړې ته رسیدلی او کولای شي "چاپ شوي او لیکل شوي مواد وپیژني، ورباندې پوه شي، وژباړي، جوړ کړي، اړیکه ونیسي، په کمپیوتر کار وکړي، او ورڅخه کار واخلي."¹⁷⁸ له 2009 څخه، NTM-A د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو جوړولو، توانمندی، تخصص، او دوام لپاره د سواد زده کړه مهمه گڼلې ده. NTM-A ويلي چې ایتلاف ځواکونه د سواد زده کړه د روزنې د تهداب په توگه گڼي.¹⁷⁹ د NTM-A یوه پخواني قوماندان، تورن جنرال ویلیام بي کالدویل، اټکل کړی چې په 2010 کې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د سواد زده کړې ټولیزه کچه 14% وه.¹⁸⁰ په هغه وخت کې، NTMA موخه ټاکلې وه ترڅو د 2014 تر پایه د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه د 1 درجې 100% او د 3 درجې 50% سواد زده کړې مهارت لاسته راوړي. د NTM-A موخې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د 2009 د 148,000 تایید شوي کارکوونکو شمیر پر اساس و، نه د اوسني 352,000 تایید شوي شمیر پر اساس.¹⁸¹ د 2014 د جون تر 30، NTM-A راپور ورکړی چې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو 104,042 کارکوونکو د 3 درجې سواد زده کړه لاسته راوړې، لکه څرنګه چې پدغه جدول 3.11 کې ښودل شوي.

جدول 3.11

د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د سواد زده کړې روزنه، د 2014 د جون تر 30 پورې

سواد زده کړه کب روزل شوي	د افغانستان ملي اردو	د افغانستان ملي پولیس	امنیتي ځواکو ټوله شمیره	موخه د 2014 پای
1 درجه	176,668	97,097	273,765	Up to 300,000
2 درجه	63,159	63,504	126,663	130,000-120,000
3 درجه	61,623	42,419	104,042	110,000-100,000

سرچینه: د سیکار د معلوماتو غوښتنې په اړه د CSTC-A ځواب، 6/30/2014.

له 2010 څخه تر 2013 پورې، امریکا د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو لپاره د سواد زده کړې درې قراردادونه تمویل کړي دي. په 2014 کې، د نانو وجهي صندوق به د سواد زده کړې قراردادونو لپاره به 24.6 میلیونه امریکایي ډالر برابر کړي. د دندې پای فرمایشونه به د 2014 د دسمبر په 31 پای ته ورسېږي. د افغانستان دفاع او کورنیو چارو وزارتونه به بیا د سواد زده کړې او د ژبې د ټولو پروگرامونو مدیریت او د قرارداد کولو مسولیت پر غاړه واخلي.¹⁸² NTM-A د افغانستان دفاع او کورنیو چارو وزارتونو سره په پلان کولو، او د سواد زده کړې د روزنې د پروگرام په سپارلو کې مرسته کوي. د 2014 د جنوري د سپارښتنو پر اساس له عمل څخه وروسته، سیکار د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د سواد زده کړې روزنې پروگرام پلټنې راپور خپور کړ (د سیکار پلټنه 14-30-AR)، NTM-A یو بدلون تطبیق کړ چې د پروگرام اغیز یې زیات کړی. په ځانګړې توګه، NTM-A اوس په هره میاشت کې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو او د سواد زده کړې له قرارداديانو سره په کاري کچه د غونډو کوربتوب کوي، ترڅو د پروگرام ترسره کولو مسلو لپاره د حل لار پیدا کړي.¹⁸³ NTM-A دا هم ويلي چې هغوی په قراردادونو کې د ژبې کار اخیستل بند کړي چې دې کار قراردادګونو ته د کورس په رسولو کې ډیر پراخ لاس ورکړی و. په پایله کې، د 2014 په لمړیو پنځو میاشتو کې د ټولو فارغینو کچه د 2013 د پای د پنځو میاشتو په پرتله په ښکاره توګه زیات شوي (1 درجه 54% زیات شوي؛ 2 درجه 116% زیات شوي؛ 3 درجه 77% زیات شوي).¹⁸⁴ د سیکار پلټنې د NTM-A کمزوري په ګوته کوي ترڅو وکولای شي په اغیزمنه توګه د سواد زده کړې د پروگرام اغیزمنتیا په پوره توګه اندازه کړي، ځکه چې د آزمویښې د تایید یا شخصي تعقیب لپاره کومه خپلواکه اداره شتون نلري.¹⁸⁵ NTM-A د یوه پرمختللي پروگرام وړاندیز کړی، چې پدې

کې د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو لپاره د پنځو کلونو په ترڅ کې زده شوي لوستونه شامل دي. NTM-A سپارښتنه کړې چې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه د کارکوونکو د تاییدې او شخصي تعقیب لپاره د زده کړې له وزارت څخه کار واخلي او د زده کړې وزارت د روزونکو د روزنې له وړتیا څخه چې په اوس وخت کې د پراختیا په حال کې ده ګټه واخلي.¹⁸⁶

دا باید وویل شي چې دواړو د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو موافقه کړې ترڅو د 2015 د جنوري له 1 څخه د خپلو سواد زده کړو پروګرامونو ملکیت پخپل لاس کې واخلي. د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو، د NTM-A له مشورې او مرستې سره، پداسې وضعیت کې دي چې د پروګرام پلانونه له تایید شویو اړتیاوو سره نهایي کړي چې د 2014 د جولای تر 31 د هڅو په دوو ځانګړو لیکو باندې کار کوي:

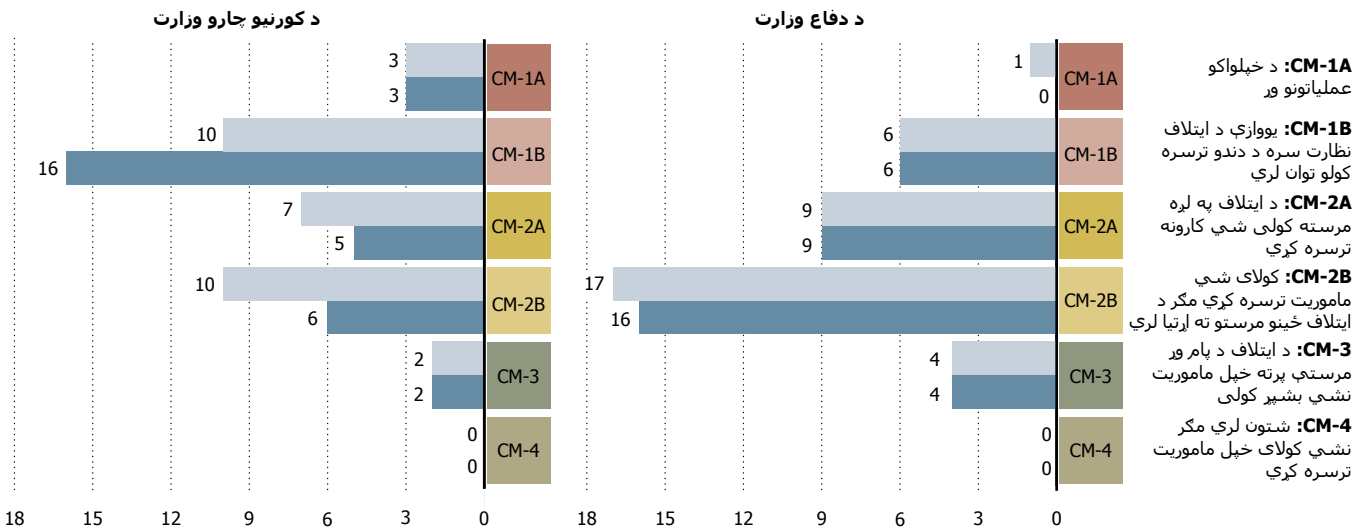
- د نویو استخدام شویو لپاره د روزنې په سیمه ایز مرکز کې د مرکزي بنسټیزې سواد زده کړې روزنه
 - د روزونکو د روزنې د پروګرام له لارې د سواد زده کړې روزنې وړتیا دوامداره پراختیا
- NTM-A به خپلو مرستو ته دوام ورکړي، مګر د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو د تدارکاتو مشاورین به د 2015 په جنوري کې د پای سپارلو مشري مسولیت واخلي.¹⁸⁷

د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو ارزونې

د افغانستان د دفاع وزارت پدې ربع کې د افغانستان د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو د ظرفیت د پراختیا په اړه راپور ورکړی ندی ترڅو مهمې دندې ترسره کړي، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.26 کې ښودل شوي. د دې وزارتونو د عملیاتي ځواک د درجه بندې لپاره، NTM-A د توانمندی

شکل 3.26

د MOD او MOI د وړتیا درجه ورکولو، درې میاشتني درېځ

د کارمندانو برخې د MOD Q1 2014 د کارمندانو برخې د MOD Q2 2014 د کارمندانو برخې د MOI Q1 2014 د کارمندانو برخې د MOI Q2 2014 د کارمندانو برخې

یادونې: ربعي د تقویمي کال دی.

سرچینې: CSTC-A، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014، 7/1/2014 او 7/3/2014.

موخې (CM) څخه کار اخلي. دا سیستم د کارکوونکو د برخو ارزونه کوي (لکه هغه دفترونه چې مشري یې مرستیالان یا د وزیر معاونین کوي) او مختلطو دندو ساحې (لکه د لوی درستیز دفترونه) چې پدې کې له دوو اصلي او دوو دویمې درجې له درجو څخه کار اخیستل کېږي:¹⁸⁸

- CM-1A: د خپلواکو عملیاتونو وړتیا
- CM-1B: هغه وړتیا لري ترڅو د ایتلاف له نظارت سره دندې ترسره کړي
- CM-2A: د ایتلاف په لږه مرسته کولی شي کارونه ترسره کړي
- CM-2B: کولای شي ماموریت ترسره کړي مگر د ایتلاف ځینو مرستو ته اړتیا لري
- CM-3: د ایتلاف له ډیرې مرستې پرته نشي کولای ماموریت ترسره کړي
- CM-4: شتون لري مگر نشي کولای خپل ماموریت ترسره کړي

پدې ربع کې، سیکار ته د افغانستان دفاع وزارت د کارکوونکو د 35 برخو مختلطو دندو ساحو د CM درجې ورکړ شوي، د تیر ربع له 37 څخه را کښته شوي او لدې څخه په تیر ربع کې 46 و. شپږو دفترونو ته د CM-1B درجه ورکړ شوې؛ او دا تمه نیکېږي ترڅو نور دفترونه له 2014 وروسته دا درجه لاسته راوړي. هغه یووازیني دفتر چې په تیر ربع کې یې د CM-1A لوره درجه لاسته راوړې، د مخابراتي ملاتړي قطعي، ونشو کولای پدې ربع کې دغه درجه وساتي.¹⁸⁹ د CENTOM په وینا، د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د کارکوونکو ټولې 32 برخې ارزول شوي؛ 10 پرمختګ کړي او له تیر ربع څخه هیڅ یوه شاتګ ندی کړی. مگر، د کارکوونکو د دريو برخو لپاره هغه تمه کیدونکې نیټه ترڅو CM-1B لاسته راوړي له یوه ربع څخه یوه کال ته وغزول شوه.¹⁹⁰ د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د کارکوونکو دريو برخو ته د CM-1A درجه ورکړ شوې؛ د وزیر د دفتر ریس د عامه چارو دفتر، د افغانستان د عامه نظم د پولیسو د امنیت لپاره د وزیر معاون، او د ځواکونو د چمتووالي لپاره د امنیت لپاره د وزیر معاون. پردې برسیره، د افغانستان د کورنیو چارو وزارت د کارکوونکو 16 برخو د CM-1B درجه لاسته راوړې؛ او د راپور ورکولو له تیرې دورې څخه شپږ زیاتوالی شوي.¹⁹¹

د سیکار ځانګړې پروژې

د ځانګړې پروژې په هغه راپور کې چې تیر کال خپور شوی، سیکار موندلې چې CSTC-A د افغانستان دفاع او کورنیو چارو وزارتونو د وړتیا د خطر هر اړخیزه ارزونه نده کړي ترڅو وکولای شي د امریکا د مستقیمې مرستې ډالرونو مدیریت او حساب وکړي، چې نږدې 4.2 میلیارده امریکایي ډالرو ژمنه شوې او نږدې 3 میلیارده امریکایي ډالر توزیع شوي دي.

افغان سیمه ایز پولیس

د افغانستان سیمه ایز پولیس (ALP) د افغانستان د کورنیو چارو وزارت تر صلاحیت لاندې دي او د افغانستان د ولسوالی د یونیفورم پولیسو تر لارښوونې لاندې دندې ترسره کوي. د افغانستان د سیمه ایزو پولیسو غړي د کلیو د مشرانو یا د سیمه ایزو زورواکونو لخوا غوره کېږي ترڅو خپلې ټولنې د طالبانو له برید څخه خوندي کړي، د تاسیساتو پهره وکړي، او په سیمه کې د یاغیانو پر وړاندې ماموریتونه ترسره کړي.¹⁹² په افغانستان کې د ناټو د ځانګړو عملیاتونو د برخې د قوماندان (NSOCC-A) په وینا، د 2014 د جون تر 1، د افغانستان په سیمه ایزو پولیسو کې 26,698 کارکوونکو شتون درلود، لدغو څخه یووازی 1,625 پوره روزل شوي نه و. اوسنی موخه دا ده ترڅو د 2014 تر دسمبر پورې په 150 ولسوالیو کې 30,000 کارکوونکي ولرو.¹⁹³ د 2014 د جون تر 11 پورې، د ALP ملاتړ لپاره د ASFF څخه له 214 میلیون امریکایي ډالر څخه زیات مکلف شوي دي او توزیع شوي دي. د NSOCC-A په وینا، د ALP ساتنې لګښت به په هر کال کې 121 میلیون امریکایي ډالر وي کله چې د موخې شمیرې ته ورسیدل. تر اوسه امریکا د افغانستان سیمه ایزو پولیسو ته 23,246 کلاشنکوفونه، 47 توپکونه، 4,045 پي کا کاني، 2,057 پیکپونه، 4,950 موټر سیکلونه، او 2,686 مخابراتي برابري کړي دي.¹⁹⁴

د NSOCC-A په وینا، د 2013 د جون له 1 څخه د 2014 د مې تر 31 پورې، د افغانستان د سیمه ایزو پولیسو د کارکوونکو د ساتنې درجه 84.5% وه. پدغه موده کې، د سیمه ایزو پولیسو 691 کارکوونکو خپلې دندې پرې ایښې، 118 منفک شوي، او 2,038 د نامعلومو اداري عملونو او د نورو له لاسه ورکونو له کبله خپلې دندې پرې ایښې. NSOCC-A راپور ورکړی چې 1,028 یا د ځواک نږدې 4.1% په جگړه کې وژل شوي.¹⁹⁵

د یوې خپلواکې ارزونې په وینا چې په تیر ربع کې خپرې شوې، په ټولیزه توګه د ټولني د امنیت لپاره د سیمه ایزو پولیسو ارزښت په اړه د عامو خلکو نظر مثبت و: که څه هم د ښه والي لپاره ځایونه شتون لري، مګر، سیمه ایزو پولیسو د افغانانو په ملکیت او د افغانانو په مشرۍ مهم ګڼل شوي.¹⁹⁶ هغو کسانو چې پدې اړه یې منفي نظر څرګند کړی، عموماً د سیمه ایزو پولیسو د ګاونډیو ټولنو د عملونو په اړه و. ارزونې موندلې چې د سیمه ایزو پولیسو د معاشونو د نه تادیاتو راپورونه بې سارې ډول زیات شوي. د سیمه ایزو پولیسو هغو قطعو ته چې معاشونه نږدې ورکړ شوي، هغوی په ښکاري چلند، فساد او جرمونو متهم شوي.¹⁹⁷ هغه ارزونه چې د NSOCC-A لخوا ترسره شوې او د سیمه ایزو پولیسو په ولسوالیو کې د یوریکا د تحقیق او ارزونې د کاري ډلې د سروې د برابر شویو معلوماتو پر اساس ده، راپور ورکوي چې د سیمه ایزو پولیسو راتلونکې بریا کېدای پدې توګه لاسته راوړل شي:¹⁹⁸

- د افغانستان د ملي پولیسو لخوا ملاتړ او لارښوونه
- د استخدام شفافه او د سیمې په ملکیت پروسه
- د قومونه انډولیز استازیتوب
- د ټولني د مشرانو او د سیمه ایزو پولیسو د قوماندانانو ترمنځ د معلوماتو منظم شریکول

د سیګار پلټنه

سیګار پدې ربع کې د افغانستان د ځانګړو عملیاتونو دندې ځواک د افغانستان د سیمه ایزو پولیسو پروګرام د تطبیقولو په اړه یوه پلټنه خپره کړه. د لازیاتو معلوماتو لپاره، 2 برخه، مخ 29 وګورئ.

د افغانستان ملي اردو

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د ASFF له مرستو څخه د افغانستان ملي اردو د جوړولو، روزنې، او دوام لپاره 33.1 میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او 31.9 میلیارده امریکایي ډالر توزیع کړي دي.¹⁹⁹

د افغانستان ملي اردو شمیر

د CSTC-A په وینا، د 2014 د جون تر 30 پورې، د افغانستان ملي اردو د پای شمیر 188,170 کارکوونکي و (181,439 اردو او 6,731 هوايي ځواک).²⁰⁰ مګر، لکه څرنګه چې په تیر کې ویل شوي، پدغه شمیر کې د ملي اردو 9,394 او د هوايي ځواک 253 ملکيان شامل دي. مجموعي شمیر یې د ANA پرسونل 195,000 نهایی شمیر هدف 96% جوړوي. د ډیریو برخو شمیر زیات شوی، مګر د ملي اردو د 111 مرکزي فرقې ګمارل شوي کارکوونکي د دویم ربع لپاره کم شوي. په روزنه کې د کارکوونکو شمیر هم کم شوی، لکه څرنګه چې پدې جدول کې 3.12 په راتلونکې پانه کې ښودل شوي. هغه کارکوونکي چې له رخصتۍ څخه پرته غیر حاضر (AWOL) دي د تیر ربع له 5,154 پدې ربع کې 5,746 دي، مګر اوس هم دا شمیره د 2013 د پای له ربع څخه کم دي (10,292).²⁰¹

د افغانستان دفاع وزارت لخوا د ټاکل شوي خپلواکې ارزونې په وینا چې د CNA لخوا په تیر ربع کې خپرې شوې، "افغانستان د ځانګړو عملیاتونو د ځواکونو [SOF] لپاره ډیره اړتیا لري، مګر د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه نشي کولای ترڅو د نورو SOF ملاتړ وکړي."²⁰²

جدول 3.12

د ملي اردو ځواک، د هر ربع بدلون						
کمارل شوي			تاييد شوي			
درې مياشتني تغیرات	Q2 2014	Q1 2014	درې مياشتني تغیرات	Q2 2014	Q1 2014	د ملي اردو برخه
117	17,606	17,489	هیڅ	18,130	18,130	201 قل اردو
2,085	22,114	20,029	هیڅ	20,798	20,798	203 قل اردو
643	18,534	17,891	هیڅ	19,097	19,097	205 قل اردو
398	14,204	13,806	هیڅ	14,879	14,879	207 قل اردو
120	14,674	14,554	هیڅ	15,004	15,004	209 قل اردو
689	16,999	16,310	هیڅ	17,555	17,555	215 قل اردو
-565	8,356	8,921	هیڅ	9,174	9,174	111مه مرکزي فرقه
191	10,649	10,458	-1,136	11,013	12,149	د ځانګړو عملیاتو ځواک
6,883	36,610	29,727	1,136	36,002	34,866	له قول اردو پورته مقامونه ^a
-12,057	12,299	24,356	-	-	-	TTHS ^b
158	9,394	9,236	-	-	-	ملکیان
-1,338	181,439	182,777	هیڅ	161,652	161,652	د افغانستان ملي اردو ټوله شمیره
-35	6,478	6,513	273	7,370	7,097	د افغانستان هوايي ځواک (AAF)
3	253	250	-	-	-	د AAF ملکیان
-1,370	188,170	189,540	273	169,022	168,749	د افغانستان ملي اردو + هوايي ځواک ټوله شمیره

یادونې: ربعونه د کال تقویم پر اساس دي؛ د 2014 Q1 معلومات د 2014/3/31 پورې دي؛ د 2014 Q2 معلومات د 2014/5/31 پورې دي.
^a پدې کې د افغانستان دفاع وزارت، د لوی درستیز کارکوونکي او لنډ مهاله قوماندانی شامل دي.
^b زده کوونکي، لنډمهاله، سائل شوي، او زده کوونکي؛ دا د تاييد شويو کارکوونکو په شمیر کې شامل دي.
^c 4,701 محصلین شامل دي.
^d 5,157 محصلین شامل دي.

سرچینه: CSTC-A، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 2014/3/31، 2014/7/1.

CNA دا هم ویلي چې، ”د افغانستان د ملي اردو SOF د لوژستیک، کشف، او هوايي ملاتړ لپاره پر امریکا او آیساف باندې تکیه کوي. که په ساده ډول د ملي اردو د SOF د کارکوونکو شمیر پرته لدې زیات شي چې د ملاتړ د اړتیاو لپاره د حل لار پیدا شي دا به د SOF ټولیزه وړتیا زیاته نکړي ترڅو د یاغیانو او تروریستانو شبکو مخه ونیسي.“²⁰³

د افغانستان د ملي اردو د کارکوونکو کمیدل

د افغانستان ملي اردو د کارکوونکو کمیدل اوس هم یوه لویه ننگونه ده. د 2013 جون او 2014 می ترمنځ د ANA 39,136 پرسونل د ANA حاضرینو څخه حذف کړی شوي. د افغانستان ملي اردو له جګړو څخه ډیر کسان له لاسه ورکړي دي. د 2012 د مارچ او د 2014 د مارچ ترمنځ، د افغانستان ملي اردو 2,330 کارکوونکي په جګړه کې له لاسه ورکړي (KIA) او 12,696 په جګړه کې تپیان شوي (WIA).²⁰⁴ د 2013 د مطبوعاتو په مرکه کې، جنرال جوزف ډانفورډ د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د قربانیو په اړه خپله اندیښنه ښودلې.²⁰⁵

د افغانستان ملي اردو دوام

د 2014 د جون تر 30 پورې، د افغانستان ملي اردو د دوام لپاره له ASFF څخه 12.5 میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او 12.3 میلیارده امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²⁰⁶

”زه او ټول قوماندان ورته د خطر په توګه ګورو. زه نه وایم چې ټولې قربانی د دوام وړ دي.“

— جنرال جوزف اف ډانفورډ

سرچینه: د آیساف قوماندان جنرال جوزف اف ډانفورډ، د انګلستان د ګارډین رسنۍ سره د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو د تلفاتو په اړه مرکه، 2013/9/2.

د ملي اردو معاشونه، خواړه، او مکافات

د 2014 د جون تر 30 پورې، CSTC-A راپور ورکړی چې امریکا له 2008 مالي کال څخه د ASFF له لارې 2.4 میلیارده امریکایي ډالر برابر کړي دي ترڅو د ملي اردو معاشونو، خواړو، او مکافاتو لگښتونه تادیه کړي. CSTC-A دا اټکل هم کړی چې د ملي اردو د اساسي معاشونو، اضافي معاشونو، او مکافاتو لپاره 693.9 میلیونو امریکایي ډالرو مرستو ته اړتیا ده. د 2013 د دسمبر له 21 څخه، CSTC-A نور د خواړو لپاره مرسته نه برابروي. مگر، CSTC-A ویلي کله چې مرسته برابرېدله، دا د ملي اردو د 100% د تایید شوي شمیر پر اساس وه.²⁰⁷

د ملي اردو تجهیزات، ترانسپورت، او دوام

ANA ته چمتو کړی شوي تجهیزاتو مقدار او لگښت ټاکل د یوې ننگونې په توګه پاتې دي. د ملي اردو د اخیستل شویو وسلو لپاره د یوه کال د ټولو لگښتونو له کموالي وروسته، زیاتیدونکي ټول چې باید په هر ربع کې زیات شي او کم نشي، CSTC-A په تیر ربع کې د یو څه زیاتوالي راپور ورکړی. پدې ربع کې، CSTC-A د کوم بدلون راپور ندی ورکړی. د 2013 د اپریل او د 2013 د دسمبر تر منځ، د ملي اردو د اخیستل شویو وسلو ټول راپور ورکړ شوی لگښت له 878 میلیونو امریکایي ډالرو څخه 439 میلیونو امریکایي ډالرو ته را کم شوی. مگر، د 2014 په اپریل کې، CSTC-A د ټولو لگښتونو 461 میلیونو امریکایي ډالرو راپور ورکړی. د ملي اردو د ټولو وسلو، وسایطو، او مخابراتي تجهیزاتو لگښتونو حرکتونه پدې جدول 3.13 کې شودل شوي.

جدول 3.13

د متحده ایالاتو د افغانستان ملي اردو لپاره د تجهیزاتو اخیستلو مجموعي لگښت (میلیونونه امریکایي ډالر)

وسلې	وسایط	مخابرات	ټول
د 2013 اپریل	878.0 ډالر	5,556.5 ډالر	7,015.0 ډالر
د 2013 جولای	622.8	5,558.6	6,780.9
د 2013 اکتوبر	447.2	3,955.0	5,011.5
د 2013 دسمبر	439.2	4,385.8	5,437.2
د 2014 مارچ	461.2	4,385.8	5,517.3
د 2014 جولای	461.2	4,385.8	5,517.3

سرچینه: د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د CSTC-A ځواب، 4/1/2013، 7/2/2013، 10/1/2013، 12/30/2013، 3/31/2014 او 7/1/2014.

په تیر کې، CSTC-A د لگښت د کموالي په اړه یو شمیر توضیحات وړاندې کړي دي: د ځینو تجهیزاتو په ټول لگښت کې د 153 میلیونو امریکایي ډالرو سمون او د نږدې 102 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت د تجهیزاتو مرسته چې د امریکا لخوا نه و تمويل شوي، او هر اړخیزه پلټنه چې دوه ځلې شمیرل شوي تجهیزات یې ښکاره کړل، او د کورنی پلټنې په ترڅ کې د غلطو قیمتونو ښکاره کیدل.²⁰⁸ پدې برسیره، CSTC-A ویلي چې که څه هم د مرسته شویو وسلو لگښت شامل شوی نه و، "د مرسته شویو وسلو د بیارغونې او ترانسپورت لگښت شامل شوی و ځکه چې د [بیارغونې] له مرستو څخه کار اخیستل شوی و."²⁰⁹

د اخیستل شویو تجهیزاتو د لگښت سمون د ملي اردو د تجهیزاتو لپاره د امریکا له مرستو څخه د کار اخیستلو د حساب ورکولو په اړه پوښتنې راپورته کوي.

پدې برسیره، CSTC-A د ملي اردو د هغو تجهیزاتو په اړه چې تر اوسه اخیستل شوي ندي د 89 میلیونو امریکایي ډالرو راپور ورکړی. چې له تیر ربع څخه یې بدلون ندی موندلی.²¹⁰ د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د ملي اردو د تجهیزاتو لپاره د 11.4 ASFF میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او توزیع کړي دي.²¹¹ د دغو مرستو ډیره برخه د وسایطو، وسلو،

د سیګار پلټنې

په هغه پلټنې کې چې پدې ربع کې خپره شوې، سیګار موندلې چې د امریکا دفاع وزارت اړتیا لري ترڅو د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو لپاره چې وړې وسلې برابرې د شمیر معلومولو او خوندي کولو لپاره ګامونه واخلي. کله چې سیګار هغه معلومات چې ورڅخه کار اخلي په دوو سیستمونو کې سره پرتله کړل ترڅو د وسلو په اړه معلومات وساتي، ویې موندل چې د معلوماتو بانک تل یو بل سره برابر نه و؛ ځینې معلومات دوه ځلې و، او ځینې بشپړ نه و. د لازياتو معلوماتو لپاره، 2 برخه، مخ 24 وګورئ.

پدې ربع کې د افغانستان ملي اردو د بریدونو د ځواک وسایطو (MSFV) په اړه د سیګار یوې پلټنې وموندل چې د امنیت چاپیریال قراردادي کارونه محدود کړي ترڅو د روزنې او ساتنې خدمات برابر کړي؛ د امریکا حکومت د نظارت کارکوونکو محدود توان درلود ترڅو له کابل څخه بهر د MSF د لوا له موقعیت څخه لیدنه وکړي؛ د فالتو سامانونو نشتون له کبله له وسایطو څخه کار اخیستنه له خنډ سره مخامخ وه؛ د MSF وسایطو چلونکي روزنې ته اړتیا درلوده؛ او د افغانستان ملي اردو د فالتو سامانونو فرمایشونو او توزیع ستونزې درلودې. د لازياتو معلوماتو لپاره، 2 برخه، مخ 26 وګورئ.

او اړوند تجهیزاتو، د مخابراتي تجهیزاتو، الوتکو، د هوانوردی اړوندو تجهیزاتو اخیستلو لپاره کارول شوې. پدې برخه کې د امریکا له 79% څخه زیاتې مرستې د وسایطو او ترانسپورت د اړوندو تجهیزاتو لپاره وې، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.14 کې ښودل شوي.

جدول 3.14

د امریکا لخوا تمويل شوي د افغانستان ملي اردو لپاره د وسلو، وسایطو، او مخابراتي تجهیزاتو لګښت		
د تجهیزاتو ډول	اخیستل شوي	باید واخیستل شي
وسلې	461,197,802 ډالر	32,055,904 ډالر
وسایط	4,385,763,395	8,260,489
مخابرات	670,307,101	48,810,799
ټول	5,517,268,298 ډالر	89,127,192 ډالر

سرچینه: CSTC-A، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.

متحده ایالاتو د ANA مجهز کولو کې نور 1.6 ملیارد ډالرو پیرودل هم کړي او د ANA ثبات ته د 7.1 ملیارد ډالرو په ارزښت نور تجهیزات او تحویلې. د CSTC-A په وینا، دغه وروستی اندازه پېسي د ټولو تجهیزاتو او ساتنې له ټولو لګښتونو څخه د وسلو، وسایطو، مخابراتي تجهیزاتو، او مهماتو منفي کولو څخه معلوم شوي.²¹²

د افغانستان ملي اردو زیربنا

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان د ملي اردو د زیربنا لپاره د ASFF د 6.1 میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او 5.2 میلیارده امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²¹³ د CSTC-A په وینا، پدغه وخت کې، امریکا د زیربنا 316 پروژې بشپړې کړي (د 4.1 میلیارده امریکایي ډالرو په ارزښت)، او نورې 56 پروژې تر کار لاندې دي (د 1.1 میلیارده امریکایي ډالرو په ارزښت) او 9 پروژې پلان شوي (د 168.5 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت).²¹⁴ لکه په تیر ربع کې، پدې ربع کې د ملي اردو تر ټولو لویه تر کار لاندې د زیربنا پروژې په کتر کې د 201 ټول اردو د 2 لیوا د ګارنیزون پروژې وه (د 115 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت)، په کندهار کې د 205 ټول اردو د 3 لیوا د ګارنیزون پروژې (91 میلیونه امریکایي ډالر)، او په هلمند کې د 215 ټول اردو د 1 لیوا پروژې (87 میلیونه امریکایي ډالر).²¹⁵ پردې برسیره، پدې ربع کې دوې پروژې د 19 میلیونو امریکایي ډالرو په لګښت وړاندې شوي، 17 پروژې د 325 میلیونو امریکایي ډالرو په لګښت بشپړې شوې، او د 59 میلیونو ډالرو په ارزښت یو قرارداد فسخه شوی.²¹⁶ د CSTC-A په وینا، له 2015 مالي کال څخه تر 2019 مالي کال پورې د افغانستان ملي اردو د زیربنا عملیاتو او ساتنې (O&M)، دوام، بیارغونې، او د وړو ساختماني کارونو لګښت اوس په هر کال کې 168 میلیونه امریکایي ډالر دي، یا ټول 840 میلیونه امریکایي ډالر دي.²¹⁷ د امریکا دفاع وزارت په وینا، د افغانستان د دفاع وزارت د ساختماني کارونو مدیریت څانګې وړتیا ترڅو نوي ساختماني کارونه پلان، ډیزاین، قرارداد او ترسره کړي په هر کال کې په 20 میلیونو امریکایي ډالرو محدوده ده ترڅو چې ډیره وړتیا وښيي.²¹⁸

د ANA او دفاع وزارت روزنه او عملیاتونه

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان ملي اردو او د افغانستان دفاع وزارت عملیاتونو او روزنې لپاره د ASFF 3.1 میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او توزیع کړي دي.²¹⁹ د سواد زده

د سیګار تفتیشونه

سیګار د متحده ایالاتو فنډ ورکړ شوي MOD قوماندانیو جوړونې یو تحقیق پیل کړی ترڅو معلوم کړي چې جوړونه د قرارداد اړتیاو سره سم بشپړه کيږي او ایا د قوماندانیو کومې اشغال شوې برخې په سمه ساتل کيږي او لکه څنګه چې نومول شوي هماغسې کارول کيږي.

کړې له روزنې پرته چې په تیره برخه کې ورباندې خبرې شوي، په نورو روزنو کې د انګلیسي ژبې، د چاودیدونکو مهماتو، او د ګرځنده بریدونو ځواک وسایطو (MSFV) روزنې شامل دی. د دې راپور ورکولو په لمرنیو ورځو کې، 280 زده کوونکو د MSFV روزنه بشپړه کړه؛ 260 زده کوونکي اوس په روزنه کې دي، او پلان شوی ترڅو نور 20 زده کوونکي زده کړه پیل کړي. د راپور ورکولو پدې موده کې، 173 زده کوونکو د چاودیدونکو مهماتو روزنې کې برخه اخیستې.²²⁰ د 2014 له مې څخه تر دسمبر پورې د MSFV د چاودیدونکو مهماتو روزنې قرارداد، 42.4 میلیونه امریکایي ډالر ده، چې لدې سره د ټول قرارداد لګښت تر اوسه 287.3 میلیونه امریکایي ډالرو ته راوړي.²²¹

په ANA او افغان هوایي ځواک کې میرمنې

میرمنې د افغانستان ملي اردو له 1% څخه کم جوړوي، د استخدام او ساتنې اوسنی موخه چې د 2013 په سپتمبر کې خپره شوې، د ځواک 10% باید میرمنې وي. د دې موخې ترلاسه کولو لپاره، ANA استخدام مستثنی کړی چې د ښځو ګمارنه دې د افغانستان مختلف قومي ډلو ترمنځ بیلانس شي. پردې برسیره، د ګمارلو موقعیتونه تر کتنې لاندې دي ترڅو هغه موقعیتونه وټاکل شي چې د میرمنو لپاره استوګن ځای، لکه جلا تشابونه ولري. د افغانستان ملي اردو د استخدام قوماندانې په سیمه ایزو تلویزیونونو کې هم د میرمنو لپاره اعلانونه کوي چې د زده کړې له ټولګیو څخه 20 ورځې وړاندې پیلېږي.²²²

CSTC-A ویلي چې ایټلاف باور لري چې د افغانستان په امنیتي ځواکونو کې د ډیرو میرمنو درلودلو سره به د کار په ځایونو کې نارینه میرمنې ومني او احترام به یې وکړي. د میرمنو په استخدامولو کې د کورنیو او ټولنو شاملولو ډیر مهم دي. CSTC-A په اردو او پولیسو کې د میرمنو یوځای کیدلو د اړتیا لپاره په رسنیو کې د اعلانونو او د عامو خلکو د روزنې لپاره یې د مرستې غوښتنه کړې.²²³

پدې ربع کې، د افغانستان ملي اردو CSTC-A ته راپور ورکړی چې 711 میرمنې په ملي اردو کې خدمت کوي: 663 په اردو کې او 48 په هوایي ځواک کې. لدغو څخه، 272 افسران دي، 268 واره ظابطان، 69 استخدام شوي، او 102 محصلین دي. مګر، د CSTC-A په وینا، د ایټلاف سلاکاران نشي کولای ترڅو دا شمیره تایید کړي او دا ومني چې پدغو کې ملکيان شامل دي. CSTC-A ویلي چې د 1393 هجري کال تر پایه (د 2015 مارچ 20)، تمه کېږي چې د افغانستان دفاع وزارت هغه طریقه بدله کړي چې کارکوونکي شمیرل کېږي ترڅو په فعاله توګه د اردو د کارکوونکو ښکارندوی وي نه دا چې ملکيان هم وشمیرل شي.²²⁴

د افغانستان ملي اردو لپاره د محاربې په اساسي 12 اونیو روزنه کې د نارینو لپاره د چلند هغه روزنه شامله ده چې هغوی د ملي اردو له میرمنو سره کار کوي. د افغانستان د بشري حقونو خپلواک کمیسیون د افغانستان امنیتي ځواکونو لپاره د دوو ورځو سیمینار جوړوي چې پدې سیمینار کې د میرمنو پر وړاندې د تاوتریخوالي له منځه وړلو روزنه شامله ده.²²⁵ د 2014 مالي کال لپاره د ملي دفاع صلاحیت قانون، Pub.L. 113-66 د 25 میلیونو امریکایي ډالرو صلاحیت ورکوي ترڅو د پروګرام فعالیتونو لپاره ورڅخه کار واخیستل شي او د استخدام، یوځای کیدلو، ساتلو، رزونې، او د افغانستان په امنیتي ځواکونو کې د میرمنو سره د چلند ملاتړ وکړي.²²⁶

د افغانستان هوایي ځواک

پدې ربع کې، په افغانستان کې د ناټو هوایي قوماندانې (NAC-A) راپور ورکړی چې د افغانستان هوایي ځواک 95 الوتکي لري، چې پدې کې هغه الوتکې چې ”نور فعاله ندي

د سیګار خبرداری لیک

د افغانستان هوایي ځواک د ورتیا په اړه د سیګار د پلټنې یوې لمرنې بیا کتنې ترڅو وکولای شي اضافي تجهیزات جذب کړي ښودلې چې د امریکا دفاع وزارت پلان دا دی ترڅو دوې نورې C-130 برابرې کړي چې کیدای شي ورته اړتیا نه وي یا ونه ساتل شي. سیګار د امریکا دفاع وزارت، CENTCOM، آپساف، او NTC-A ته د خپلې اندیښنې په اړه راپور ورکړی. د لازياتو معلوماتو لپاره، 2 برخه، مخ 21 وګورئ.

د امریکا مرستې ترڅو د افغانستان هوايي ځواک ملاتړ وکړي او جوړ کړي، 2010-2015 (زرگونه امریکایي ډالر)						
د فنډ ورکولو کټگوري	مالي کال 2010	مالي کال 2011	مالي کال 2012	مالي کال 2013	مالي کال 2014	2015 مالي کال (غوښتنه)
تجهيزات او الوتکې	461,877 ډالر	778,604 ډالر	1,805,343 ډالر	111,129 ډالر	2,300 ډالر	21,442 ډالر
روزنې	62,438	187,396	130,555	141,077	164,187	123,416
ثبات	143,784	537,650	571,639	469,230	520,802	780,370
زیربنا	92,200	179,600	113,700	53,000	0	0
ټول	760,299 ډالر	1,683,250 ډالر	2,621,237 ډالر	774,436 ډالر	687,289 ډالر	925,228 ډالر

سرچینې: د امریکا دفاع وزارت، د 2012 مالي کال بودجه، د 2012 مالي کال لپاره دلیل، په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق، 2/2011، pp. 8، 19، 30، او 44؛ د امریکا دفاع وزارت، د 2013 مالي کال بودجه، د 2013 مالي کال لپاره دلیل، په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق، 2/2012، pp. 5، 13، 19، او 32؛ د امریکا دفاع وزارت، د 2014 مالي کال بودجه، د 2014 مالي کال لپاره دلیل، په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق، 5/2013، pp. 5، 11، 20، او 37؛ د امریکا دفاع وزارت، د 2015 مالي کال بودجه، د 2015 مالي کال لپاره دلیل، په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وجهي صندوق، 6/2014، pp. 10، 24، 26، او 29.

(له منځه تللي)“ او اته Mi-17 هلیکوپترونه چې د افغانستان د ځانگړې ماموریت وزر (SMW) ته په پور ورکړ شوي، شامل ندي.²²⁷

امریکا د افغانستان په هوايي ځواک کې ډیره پانگونه کړې ده. یوازې د 2010 مالي کال او 2012 مالي کال ترمنځ، امریکا د 6,731 کسانو د افغانستان د هوايي ځواک ملاتړ او پراختیا لپاره 5.8 میلیارده امریکایي ډالر پشمول د تجهیزاتو او الوتکو لپاره له 3 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه زیات برابر کړي. پردې برسیره، د امریکا دفاع وزارت په 2014 او 2015 مالي کلونو کې د افغانستان هوايي ځواک لپاره د اضافي 1 میلیاردو امریکایي ډالرو، پشمول د 23.7 میلیونو امریکایي ډالرو د تجهیزاتو او الوتکو لپاره غوښتنه کړې. مگر، د دغو مرستو ډیری برخه لکه څرنګه چې پدغه جدول 3.15 کې ښودل شوي، د دوام او روزنې لپاره غوښتل شوي. د امریکا د مرکزي قوماندانی په وینا، د افغانستان هوايي ځواک 102 الوتکې لري.²²⁸

- 58 Mi-17 ترانسپورتي هلیکوپترونه (پشمول د اتو چې SMW ته په پور ورکړ شوي)
- 26 C-208 سپکې ترانسپورتي الوتکې
- شپږ C-182 د ثابت وزر روزنې الوتکې
- پنځه MD-530F څرخې وزر هلیکوپترونه
- پنځه Mi-35 د محاربې هلیکوپترونه
- دوه C-130H متوسطه ترانسپورتي الوتکې

د زابل ولایت په هوا کې د هلیکوپتر الوتنه. (د ال بې بیل لخوا عکس)

د 2015 په څلورم ربع کې به 20، A-29 توکانوس، چې د محاربې سپکې الوتکې دي او د یاغیانو د مخنیوی، نږدې هوايي ملاتړ، او هوايي کشف لپاره دي، و به رسول شي: څلور په هر 2015، 2016، او 2017 کلونو کې، او اته په 2018 کې.²²⁹ SMW د یاغیانو او تروریستانو د مخنیوی علمیاتونو لپاره استخبارات او د کشف وړتیا برابروي، او دا د افغانستان امنیتي ځواکونو یوازینی قطعه ده چې د شپې لخوا هوايي برید او ثابت وزر د وړتیا لپاره د دوربین تجربه لري.²³⁰ SMW کولای شي په هره اونی د یوه عملیات ملاتړ وکړي او په هره ورځ کې د کشف د یوه ماموریت ملاتړ وکړي چې په پراختیایي روزنې باندې کومه اغیزه نلري. د 2014 د اپریل له 1 څخه د جون تر 11، SMW له روزنې پرته 39 ماموریتونه ترسره کړي.²³¹ د سیگار د 2013 یوې پلټنې موندلې چې د امریکا دفاع وزارت د SMW لپاره د 771 میلیونو امریکایي ډالرو په لگښت الوتکو اخیستلو باندې کار کوي، چې افغانان نشي کولای لږې الوتکو څخه کار واخلي او وساتي.²³²

د 2014 د جون په 16 لمړنی C-130 چې له کابل تر کندهاره یې د افغانستان د پیلوټانو لخوا اولتنه ترسره شوه. (د امریکا هوايي ځواک عکس)

په جولای کې، د کابل په نړیوال ډگر باندې د طالبانو په یوه برید کې، د SMW دوه هلیکوپترونه او د ولسمشر کرزي هلیکوپتر له منځه یووړل شول. پدغه وخت کې پدغو هلیکوپترونو کې څوک نه و. په ورته میاشت کې یوه انتحاري د افغانستان هوايي ځواک اته غړي هغه وخت ووژل کله چې یې د هغوی د اردو په سرویس برید وکړ.²³³

د CNA د خپلواکې ارزونې په وینا، چې په تیر ربع کې خپره شوې، "افغانستان د هوايي ملاتړ لپاره ډیره اړتیا لري، مگر د [افغانستان هوايي ځواک] له هغه څه چې په اوس وخت کې پلان شوي نشي کولای نور هوايي ځواک ملاتړ وکړي." CNA دا هم ویلي چې د افغانستان هوايي ځواک "نشي کولای په پوره اندازه وړ کسان د استخدام لپاره پیدا کړي ترڅو وکولای شي خپل پلان شوې کچې ته پراختیا ومومي او که اضافي استخدامونکي هم پیدا شي، یوازې یوه کمه شمیره کیدای شي تر 2018 پورې په پوره توګه وروزل شي."²³⁴

د افغانستان ملي پولیس

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان ملي پولیسو د جوړولو، تجهیز، روزنې، او دوام لپاره د 16.5 ASFF میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او 15.9 میلیارده امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²³⁵

د افغان ملي پولیسو شمیر

پدې ربع کې، د افغانستان ملي پولیسو ټوله شمیره، 152,123 کارکوونکي و، پشمول د 113,385 د افغانستان یونیفورم پولیس (AUP)، 21,667 د افغانستان سرحدي پولیس (ABP)، 12,731 د افغانستان ملي عامه نظم پولیس (ANCOP)، په روزنه کې 4,313 زده کوونکي، او 27 هغه کارکوونکي دي چې د ګمارلو لپاره په "تمه" دي.²³⁶ د افغانستان د یونیفورم له 113,385 کارکوونکو څخه، 28,092 د کورنیو چارو وزارت په قرارګاه یا د کارکوونکو د ملاتړ په بنسټونو کې و، او دا له تیر ربع څخه 5,530 زیاتوالی دی.²³⁷ د افغانستان ملي پولیسو تایید شوې شمیره له تیر ربع څخه 3,323 زیات شوی، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.16 کې ښودل شوي.

د CSTC-A په وینا، د کورنیو چارو وزارت، د ملي اردو په څیر د هغو کارکوونکو په اړه چې رخصت، له رخصتۍ پرته غیر حاضر، ناروغ، یا په لنډ مهالو دندو کې بوخت دي، د خپلو جدول 3.16

د افغانستان د ملي پولیسو ځواک، د هر ربع بدلون						
د افغانستان ملي پولیسو برخه	تایید شوي		ګمارل شوي		درې میاشتني بدلونونه	
	Q1 2014	Q2 2014	درې میاشتني بدلونونه	Q1 2014	Q2 2014	درې میاشتني بدلونونه
د افغانستان یونیفورم پولیس ^a	115,527	122,644	+7,117	109,184 ^b	113,385 ^c	+4,201
د افغانستان سرحدي پولیس	22,955	23,573	+618	21,616	21,667	+51
د افغانستان عامه نظم پولیس	14,518	13,106	-1,412	14,477	12,731	-1,746
د ګمارنې لپاره په تمه دي	6,000	3,000	-3,000	5,916	4,313	-1,603
په تمه دي ^d	-	-	هیڅ	2,076	27	-2,049
د افغانستان ملي پولیسو ټول	159,000	162,323	3,323	153,269	152,123	-1,146

بادونې: Q1 2014 معلومات تر 2/2014؛ Q2 2014 معلومات تر 5/2014؛ AUP = د افغانستان یونیفورم پولیس؛ ABP = د افغانستان سرحدي پولیس؛ ANCOP = د افغانستان عامه نظم پولیس؛ NISTA = د روزنې لپاره په خدمت کې دي.
^a پدې کې د کورنیو چارو وزارت قرارګاه او بنسټیز ملاتړ او د CNPA کارکوونکي شامل دي.
^b پدې کې د کورنیو چارو وزارت قرارګاه او بنسټیز ملاتړ کارکوونکي شامل دي.
^c پدې کې د کورنیو چارو وزارت قرارګاه او 28,092 کارکوونکي شامل دي.
^d پدې کې هغه کارکوونکي شامل دي چې د ګمارنې په تمه دي.

سرچینې: د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د CSTC-A ځواب، 3/31/2014؛ د سیکار د ارزونې په اړه د DCOM MAG ځواب، 4/10/2014 او 4/11/2014.

کارکوونکو په راپور کې راپور نه ورکوي. پدغه دلیل، د افغانستان د ملي پولیسو د عملیاتونو حقیقي وړتیا څرگنده نده.²³⁸

د افغان ملي پولیسو دوام

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان ملي پولیسو د دوام لپاره د ASFF 6.1 میلیارده امریکایي ډالر مکلف کړي او 6 میلیارده امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²³⁹ پدغو مرستو کې 1.34 میلیارده امریکایي ډالر شامل دي چې امریکا د افغانستان د ملي پولیسو د ملاتړ لپاره د افغانستان لپاره د قانون او نظم په وجهي صندوق (LOTFA) کې برخه اخیستې ده.²⁴⁰

د ANP معاشونه

CSTC-A راپور ورکړی چې، د 2008 څخه د 2014 د جون تر 30، د امریکا حکومت د LOTFA له لارې 1.34 میلیارده امریکایي ډالر برابر کړي دي، ترڅو د افغانستان ملي پولیسو معاشونه، خواړه، او مکافات (د هغو کارکوونکو لپاره چې په محاربه کې دي یا په تخصصي ساحو کې کار کوي اضافي معاش ورکړي) تادیه کړي.²⁴¹ CSTC-A په وینا، کله چې ANP د خپلې پای شمیرې 157,000 کارکوونکو ته ورسید، په هر کال کې به نږدې 521.2 میلیونو امریکایي ډالرو ته اړتیا ولري ترڅو معاشونه (275 میلیونو امریکایي ډالر) او مکافات (246.2 میلیونو امریکایي ډالر) تمویل شي. دا له تیر اټکل څخه کموالی دی ځکه چې د خواړو لگښت نور د CSTC-A لخوا تر پوښښ لاندې نه راځي.²⁴²

د افغانستان ملي پولیس تجهیزات، ترانسپورت، او ساتنه

تر جون 30، 2014 پورې متحده ایالاتو د ANP سمبالښت او ترانسپورتیشن لپاره د ASFF بسپنو 3.6 ملیارد ډالر منلي او مصرف کړي.²⁴³ د دې بسپنو ډیری یې د وسلو، تجهیزاتو اړوند، وسایطو او د ارتباط تجهیزاتو پیروډلو لپاره کارول شوي.²⁴⁴ د متحده ایالاتو پدې کتګورۍ کې بسپنه ورکوونې له 83% څخه ډیر د وسایطو او وسایطو اړوند تجهیزاتو لپاره و، لکه څنګه چې په 3.17 جدول کې ښودل شوي.

جدول 3.17

د متحده ایالاتو په واسطه فنډ ورکړی شوي د ANP تجهیزاتو لگښت		
د تجهیزاتو ډول	اخیستل شوي	باید واخیستل شي
وسلې	187,251,477 ډالر	4,093,066 ډالر
وسایط	1,966,075,183	3,744,582
د مخابراتي تجهیزات	211,062,672	544,573
ټول	2,364,389,332 ډالر	8,382,221 ډالر

سرچینه: CSTC-A، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.

پدې ربع کې، CSTC-A د افغانستان ملي پولیسو لپاره د اخیستل شویو وسلو، وسایطو، مخابراتو تجهیزاتو، او مهماتو په ټول لگښت کې د کوم بدلو راپور ورکړی ندي. لکه د ANA په څیر، ANP ته چمتو کړی شوي تجهیزاتو لگښت ټاکل د یوې ننگونې په توګه پاتې دی. پدې برخه کې د CSTC-A راپور ورکول توپیر لرونکي دي، او د افغانستان ملي پولیسو لپاره د امریکا کارول شویو مرستو څخه د تجهیزاتو اخیستلو لیدنې په اړه پوښتنې راپورته کوي. د بیلګې په توګه، د افغانستان ملي پولیسو لپاره د امریکا لخوا اخیستل شوي وسلې د CSTC-A په اټکل له 369 میلیونو امریکایي ډالرو څخه د 2013 په اکتوبر کې 137 میلیونو امریکایي ډالرو ته د 2013 په دسمبر کې را کم

د سیکار معلوماتو غوښتنه

سیکار پدې ربع کې یو بل مکتوب CSTC-A ته لیږلی او اندیښنه یې ښودلې چې د افغانستان ملي پولیسو معاشونو تادیات د بل ځای ته وړلو په خطر کې دي ځکه چې ټول معاشونه د "گرځنده پیسو" د بریښنايي سپارلو پروګرام له لارې نه تادیه کیږي. 2 برخه کې 42 پاڼه وګورئ.

د سیگار معلوماتو غوښتنه

په 2011 مالي کال کې، CSTC-A د افغانستان ملي پولیسو لپاره د سرحد گزمنې لپاره د کښتو غوښتنه کړې. CSTC-A د 3 میلیونو امریکایي ډالرو فرمایش هغه وخت فسخه کړ چې کښتې نږدې جوړې شوې وې. کښتې په ویرجینیا کې دي، او ترڅو چې بل چیرته لیرل کیږي د گدام لگښت ورباندې راځي. د لا نورو معلوماتو لپاره، 2 برخه کې دا پاڼې 44-47 وگورئ.

شوي.²⁴⁵ پدغه وخت کې، CSTC-A ویلي چې په ټول لگښت کې کموالی د قرارداد شوي تجهیزاتو په حقیقي لگښت کې تر اټکل شوي قیمت کموالی و.²⁴⁶ بیا CSTC-A ویلي چې په راتلونکو رېغونو کې "زیاتوالی لدې کبله و چې وسلې او وسایط د نورو مرستو له /[لارې] اخیستل شوي."²⁴⁷ د تجهیزاتو زیاتیدونکی لگښت، یو مبلغ چې باید زیات شي یا په ورته توگه پاته شي، د 2013 له جولای څخه کم شوی دی، که څخه هم پدې ربع کې ټول لگښت له تیر ربع څخه بدلون ندی کړی. پداسې حال کې چې د افغانستان ملي پولیسو لپاره د اخیستل شویو وسایط ټول لگښت د CSTC-A په اټکل له تیر کال څخه کم شوی دی، پدې ربع کې ټول لگښت له تیرو دوو رېغونو څخه بدلون ندی کړی.²⁴⁸

امریکا د افغانستان ملي پولیسو لپاره د 366 میلیونو امریکایي ډالرو مهمات هم اخیستي او د افغانستان ملي پولیسو د ساتنې لپاره د 1.5 میلیاردو امریکایي ډالرو نور تجهیزات او مواد هم اخیستي دي. د CSTC-A په وینا، دغه وروستی اندازه پیسې د ټولو تجهیزاتو او ساتنې له ټولو لگښتونو څخه د وسلو، وسایطو، مخابری تجهیزاتو، او مهماتو منفي کولو څخه معلوم شوي.²⁴⁹

د افغانستان ملي پولیسو زیربنا

د CSTC-A په وینا، د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان ملي پولیسو د زیربنا لپاره د ASFF له مرستو څخه 3.3 میلیاردو امریکایي ډالر مکلف کړي او 2.9 میلیاردو امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²⁵⁰ پدغه وخت کې، امریکا د زیربنا 669 پروژې بشپړې کړي (د 3.2 میلیاردو امریکایي ډالر په ارزښت)، نورې 59 پروژې تر کار لاندې دي (345 میلیونو امریکایي ډالر)، او درې پلان شوي (42 میلیونو امریکایي ډالر).²⁵¹

پدې ربع کې، درې پروژې د 3 میلیونو ډالرو په ارزښت وړاندې شوي، 32 پروژې د 167 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت بشپړې شوي، او اته د 28 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت فسخه شوي.²⁵² د افغانستان ملي پولیسو تر ټولو لویې د زیربنا روانې پروژې د کورنیو چارو وزارت په قرارگاه کې د ودانې او لمرنیو خدماتو (34.3 میلیونو امریکایي ډالر)، په هلمند کې د ANCOPI د گزمنې قرارگاه (28.5 میلیونو امریکایي ډالر)، او په کندهار کې د AUP ولایتي قرارگاه (25 میلیونو امریکایي ډالر) پروژې دي.²⁵³

د CSTC-A په وینا، له 2015 مالي کال څخه تر 2019 مالي کال پورې د افغانستان ملي پولیسو زیربنا د عملیاتونو، ساتنې، دوام، بیارغونې، او ورو ساختماني کارونو لگښت له 131-147 میلیونو امریکایي ډالر دي (د پنځو کلونو په ترڅ کې 655-735 میلیونو امریکایي ډالر)، او دا له 98-102 څخه زیاتو امریکایي ډالرو زیاتوالی دی (ټول 485 میلیونو امریکایي ډالر) چې د اخري ځل لپاره ثبت شوي.²⁵⁴

CSTC-A ویلي چې له سپارلو وروسته د لگښتونو هر اټکل د اوسنیو ظرفیتونو د کچو په اساس دي او د پالیسیو راتلونکی بدلون په پام کې نه نیسي چې کیدای شي د لگښت په اټکل اغیز ولري.²⁵⁵

د افغان ملي پولیسو روزنه او عملیاتونه

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا د افغانستان ملي اردو او دفاع وزارت د عملیاتونو او روزنې لپاره د ASFF له مرستو څخه 3.5 میلیاردو امریکایي ډالر مکلف کړي او 3.4 میلیاردو امریکایي ډالر توزیع کړي دي.²⁵⁶ د 2014 د جنوري له 1 څخه، د ناټو وجهي صندوق د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو د سواد زده کړې ټوله روزنه تمویل کړې ده. پردې برسیره، جاپان په ترکیه کې د پولیسو د اکاډمۍ لگښت پر غاړه اخیستي دي چې پخوا د امریکا لخوا تمویل کیدل. د سواد زده کړې له روزنې پرته چې پدغه پاڼه 97 کې ورباندې خبرې وشوې، د انګلیسي ژبې روزنه هغه یووازیني کورس دی چې پدې مالي کال کې د ASFF لخوا تمویلېږي. د NTM-A په وینا،

د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو د زده کوونکو شمير (دواړه ملي اردو او ملي پوليس) چې پدې ربع کې د انگليسي ژبې په روزنه کې ثبت دي، 2,539 تنه دي، او لدغو څخه 88% يې روزنه بشپړه کړې. مگر، د هغو زده کوونکو سلنه چې د انگليسي ژبې د پوهې کچې نمره سره چې د نورې روزنې لپاره ورته اړتيا ده فارغ شوي، يووازي 12% وه.²⁵⁷

د افغانستان ملي پوليسو کې د ميرمنو ونډه

لکه په تير ربع کې، د افغانستان ملي پوليسو کې د ميرمنو شمير زياتېږي، مگر د افغانستان ملي پوليس د 2014 تر پایه د خپلې موخې د 5,000 شمير رسيدو څخه لرې دی. ميرمنې اوس هم د ځواک يووازي 1% جوړوي. د CSTC-A په وينا، پدې ربع کې، د افغانستان ملي پوليسو په کارکوونکو کې، 1,971 ميرمنې وي، لدغو څخه 280 افسران، 826 واړه ظابطان، او 865 استخدام شوي کارکوونکي وي.²⁵⁸ او دا له تير ربع څخه د 228 ميرمنو او د 2011 د اگست له 22 څخه د 767 ميرمنو زياتوالی دی.²⁵⁹

CSTC-A ويلي چې د افغانستان ملي پوليس د ميرمنو لپاره د امنو ځايونو چې مناسبې آسانتياوې ولري کار کوي او د ستراتيژي په جوړولو کار کوي ترڅو تجربه لرونکي استخدام شوي ميرمنې وساتي.²⁶⁰

مگر، د CSTC-A په وينا، د کورنيو چارو وزير پدې وروستيو کې يو پلان لاسليک کړی چې د 1393 هجري کال تر پایه (2015 د مارچ 20) پورې د 5,000 ميرمنو د موخې رسيدلو باندې ټينگار کوي. CSTC-A د ښځو گمارنې او روزنې باندې مشورو چمتو کولو په واسطه د MOI هڅو ملاتړ کوي. دې مشورې په ”خوندې قطعو کې د ميرمنو په استخدامولو او د ميرمنو په ثبتولو باندې کار کړی دی ترڅو د ناوړه گټې اخيستني مخه ونيول شي چې د نړيوالو ادارو لخوا يې راپور ورکړ شوی دی.“²⁶¹

پردې برسیره، د ايتلاف سلاکارانو د افغانستان ملي پوليسو روزنې لپاره د بشري حقونو، جنر، او کوچنيانو حقونو په اړه يو نصاب جوړ کړی دی. تردې ربع پورې، د افغانستان ملي پوليسو 25,059 کارکوونکو دغه روزنه لاسته راوړې، چې له تير ربع سره ورته شميره ده.²⁶² د CSTC-A د جنر يو سلاکار د زده کړې له ريس سره په کورس باندې کار کوي او د ميرمنو پر وړاندې د تاوتريخوالي، د بشري حقونو نړيوال معيار، او د قانون په پلې کولو کې د ميرمنو لپاره د ځان دفاع موضوعگانې به تر پوښتنې لاندې راوړي.²⁶³

لکه څرنگه چې په تير کې ويل شوي، د 2014 مالي کال لپاره د ملي دفاع صلاحيت قانون د Pub. L. 113-66 د دغه پروگرام او فعاليتونو لپاره 25 ميليونه امريکايي ډالر برابرې ترڅو د استخدام، يوځای کيدلو، ساتلو، روزنې، او د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو کې د ميرمنو سره چلند ملاتړ وکړي.²⁶⁴

د ANSF طبي/روغتيايي پاملرنه

د 2014 د مارچ تر 31 پورې، امريکا د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو د روغتيايي تاسيساتو 176 ساختماني کارونه تمویل کړي دي چې ارزښت يې 155 ميليونه امريکايي ډالر دی، 11 نورې پروژې تر کار لاندې دي چې ارزښت يې 15 ميليونه امريکايي ډالر ده.²⁶⁵ پدې ربع کې، يو بل روغتون چې ارزښت يې 21 ميليونه امريکايي ډالر و، بشپړ شوی دی. څلور نور تاسيسات يا د کارونو پراختيا چې ارزښت يې 8.5 ميليونه امريکايي ډالر دي تر کار لاندې دي.²⁶⁶ پدې ربع کې، IJC راپور ورکړی چې د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو د روغتيا سيستم 959 ډاکټران درلودل، او لدغو څخه اوه کم شوي. لدغو څخه، 559 ملي اردو ته او 400 ملي پوليسو

ته گمال شوي، چې د ملي پوليسو لپاره 45 زياتوالی ښيي. ملي اردو د 182 ډاکټرانو او ملي پوليس د 112 ډاکټرانو کموالی لري.²⁶⁷ د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو 1,843 نرسان، د ډاکټرانو مرستيالان، او د روغتيا نور کارکوونکي درلودل، او د 497 بستونو کموالي راپور يې ورکړی.²⁶⁸ IJC راپور ورکوي چې دواړه د افغانستان ملي اردو او ملي پوليس د روغتيايي موادو اټکل لپاره د گټې اخيستلو له تيرو معلوماتو څخه کار اخلي. د افغانستان ملي پوليس پلان لري ترڅو د کلنيکونو لپاره د هغو موادو چې بايد وساتل شي يو ستندرد لست برابر کړي، د 1394 هجري کال لپاره د سيمي يو لوژستیک سيستم جوړ کړي، او د امبولانسونو د تجهيز لپاره د عملياتو ستندرد طرزالعمل جوړ کړي.²⁶⁹

د سيگار پلټنه

سيگار د افغانستان د تخنيکي سلاکارانو (ATC) د مين پاکولو فعاليتونو لپاره د امريکا د بهرنيو چارو وزارت د يو شمير مرستو مالي پلټنه ترسره کړه. دې پلټنې هغې پيسې تر يونيسين لاندې راورې چې د 2007 له اپريل څخه د 2012 تر اگست پورې چې ټولې له 13.4 ميليونو امريکايي ډالرو څخه زياتې وې لگول شوي. ATC د 2 ميليونو متر مربعو ځمکې د پاکولو راپور ورکړی، چې دا کار د پرسونل ضد او ټانک ضد مينونو، د نه چودل شوي مهماتو او ټوپو د موقعيتونو د پاکولو په ترڅ کې ترسره شوی. پلټنې د مالي سندونو، د تيرو پلټنو د موندنو، يا د تعقيب يا سمون عمل ارزونو په اړه کومه انديښنه موندلې نده. مگر راپور د کورني کنترول شپږ کمزوری او د اطاعت پنځه موندنې پيژندلې دي. دې پلټنې د نه ملاتړ شويو لگښتونو 200,000 امريکايي ډالر ښکاره کړې او له وړاندې تاديه شويو عوایدو څخه يې د نږدې 9,000 امريکايي ډالر و ټکپانه پيدا کړې چې د امريکا بهرنيو چارو وزات ته تاديه شوي ندي.

د هغو مهماتو لري کول چې چاودلې نه وي

له 2002 مالي کال راهيسې، د متحده ايالاتو د وسلو د لري کولو او له منځه وړلو سياسي-اردو چارو بيورو (WRA/PM) په وينا، د امريکا بهرنيو چارو وزارت د وسلو له منځه وړلو او د افغانستان مينونو پاکولو مرستې لپاره له 283 ميليونو امريکايي ډالرو څخه زيات برابر کړي دي.²⁷⁰ د امريکا بهرنيو چارو وزارت د اساسي وسلو له منځه وړلو پروگرام له لارې د افغانستان پنځه غير دولتي سازمانونه، پنځه نړيوال سازمانونه، او د امريکا حکومت يو قراردادي تمويلوي. دغې مرستې کولای شي هغې ساحې چې د جگړې په پاته شويو چاوديدونکو توکو ککړې (ERW) دي، پاکې کړي او هغې وسلې چې پريښودل شوي او کيدای شي ياغيان ورڅخه د سړک د غاړې د مينونو په توگه ورڅخه کار واخلي، د لري کولو ملاتړ وکړي.²⁷¹ د راپور ورکولو په وخت کې، د افغانستان د مينونو د عمل همغږی مرکز د امريکا د انداخت پخوانی ساحې هم په افغانستان کې د ککړو ساحو د معلوماتو په بانک کې اضافه کړي. په پايله کې، د دې راپور د راپور ورکولو اندازه زياتوالی ښيي، چې له 2013 څخه د نږدې 100 ميليون متر مربعې يا نږدې 39 ميله مربع ساحه اوس هم ککړه ده.²⁷² (دغه جدول 3.18 وگورئ.) د 2014 د مارچ تر 31 پورې، د امريکا د بهرنيو چارو وزارت لخوا تمویل شوي تطبيق کوونکو ملگرو له 154 ميليون متر مربع څخه زياته ځمکه پاکه کړې او نږدې 7.8 ميليون د ځمکې مينونه يې او نور ERW لکه نا چاودل شوي مهمات (UXO)، پريښودل شوي مهمات (AO)، په سلاح کوټونو کې مهمات، او په کور کې جوړ شوي چاوديدونکي توکي لري کړي يا له منځه وړي.²⁷³ WRA/PM د مينونو ساحه د هغې ساحې په توگه پيژني چې په مينونو ککړه وي، چيرته چې يوه ککړه ساحه په دواړو د ځمکې په مينونو او ERW ککړه وي.²⁷⁴

جدول 3.18

د 2013 د جنوري له 1 څخه د 2014 د مارچ تر 31، د اساسي وسلو د له منځه پروگرام اندازې

د نيتي رينج يا لري	د منځه وړل شوي AT/AP	د منځه وړل شوي UXO	د منځه وړل شوي SAA	پاکې کړل شوي پارچې	د مينونو ساحې پاکې شوي (m ²)	هغې اټکل شوي ککړې ساحې چې پاته دي (m ²)
3/31/2013-1/1	1,984	100,648	105,553	3,722,289	7,978,836	552,000,000
4/1-6/30/2013	1,058	18,735	49,465	1,079,807	5,586,198	537,000,000
7/1-9/30/2013	1,243	21,192	98,306	1,673,926	4,229,143	521,000,000
10/1-12/31/2013	8,211	2,460	54,240	3,064,570	5,729,023	518,000,000
3/31/2014-1/1	1,780	254,734	245,380	262,750	5,473,170	638,400,000
ټول	14,276	397,769	552,944	9,803,342	28,996,370	638,400,000

يادونې: AT/AP = د ټانک-ضد / پرسونل-ضد مهمات. UXO = نا چاوديدلې مهمات. SAA = د ورو وسلو مهمات. د مهماتو د ټولو راپور ورکړ شوی ځکه چې پاکول يې لکه نور ورته شيان پاملرنې ته اړتيا لري ترڅو چې د هغوي د ماهيت په اړه معلومات ترلاسه شي.

سرچينه: د سيگار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امريکا بهرنيو چارو وزارت، WRA/PM ځواب، 6/30/2014.

د 2014 مالي کال د دریم ربع هر اړخیز راپورونه لا تر اوسه شتون نلري. د ربع راپور عموماً د هر ربع له پای څخه یوه میاشتې وروسته شتون لري؛ ځکه نو، د 2014 مالي کال دریم ربع (چې د 2014 د اپریل له 1 څخه د 2014 د جون تر 30 پورې تر پوښښ لاندې راوړي) د سیگار د ربع په راتلونکي راپور کې به خپور شي (د 2014 اکتوبر).²⁷⁵

د مخدره توکو په وړاندې مبارزه

د 2014 د جون تر 30 پورې، امریکا له 2002 څخه د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې لپاره نږدې 7.6 میلیارده امریکایي ډالر برابر کړي دي. د امریکا کانگرس د دغو مرستو ډیری برخه د امریکا دفاع وزارت د مخدره توکو د مخنیوي او مخدره توکو سره د مبارزې فعالیتونو (DOD CN) مرستو له لارې (2.93 میلیارده امریکایي ډالر)، د ASFF له لارې (1.31 میلیارده امریکایي ډالر)، او (1.42 میلیارده امریکایي ډالر) د اقتصادي ملاتړ مرستې له لارې، او 1.76 میلیارده امریکایي ډالر یې د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د نړیوال مخدره توکو کنترول او قانون پلې کولو (INCLE) حساب له لارې تخصیص کړي. د بیارغونې پر مرستو برسیره، د مخدره توکو د قانون پلې کولو اداره (DEA)، په افغانستان کې د عملیاتونو لپاره مستقیمه مرسته لاسته راوړي. دا تخصیصونه په افغانستان کې د DEA معاشونه او لگښتونه تمویلوي.²⁷⁶ (د ب ضمیمه وگورئ)

د امریکا د مخدره توکو د کنترول پالیسي پدې وروستیو کلونو کې له منځه وړلو څخه مخنیوی او کرنیزې پراختیا ته بدلون کړی او موخه یې دا ده ترڅو د بزگرانو لپاره بدیل معیشت برابر کړي.²⁷⁷ د له منځه وړلو فعالیتونه تر ډیرې کچې د والي په مشرۍ د له منځه وړلو (GLE) او د ښه فعالیت نوښت (GPI) پروگرامونو پر اساس ترسره کیږي. د مخنیوی فعالیتونه د افغانستان د مخدره توکو د وزارت (MCN) په چوکاټ کې دي، او د افغانستان د کورنیو، دفاع او عامې روغتیا له وزارتونو سره مسولیتونه شریکوي. د مخدره توکو په وړاندې د عدالت مرکز (CNJC)، د څو ادارو د دندو له کچه ځواک (CJIATF-N) او د څو ادارو د عملیاتونو د همغږۍ له مرکز (IOCC)، سره د غیر قانوني مخدره توکو د سوداګرۍ په مخنیوی کې هم مرسته کوي. د افغانستان د مخدره توکو سره د مبارزې پولیس (CNPA) د مخدره توکو مخنیوی عملیاتونه ترسره کوي او د امریکا دفاع وزارت او آی‌ساف برخې روزنه او ملاتړ برابروي.²⁷⁸

د ملګرو ملتونو د مخدره توکو او جرمونو دفتر (UNODC) د نړۍ مخدره توکو راپور وايي چې د دریم کال لپاره، افغانستان چې پخوا په نړۍ کې د کوکنارو تر ټولو لوی تولیدونکی او کروندګر و، تر کرنې لاندې په ساحو کې یې زیاتوالی راغلی (په 2012 کې له 154,000 هکتارونو څخه په 2013 کې 209,000 هکتارونو ته)، چې دا 36% زیاتوالی دی.²⁷⁹ مګر، د 2013 لپاره د UNODC اټکل د امریکا تر حکومت لوړ و او پدغه کال کې 198,000 هکتاره د کوکنارو تر کرنې لاندې وه.²⁸⁰ راپور دا هم وايي چې د افغانستان هېروین په زیاتیدونکې توګه نوي مارکیتونو ته لکه اوشیانا او د آسیا سویل غرب ته رسېږي، چې په سنتي ډول د سویل ختیځې آسیا لخوا ورته رسېدل.²⁸¹ USAID د کرنې او بدیل معیشت پروگرامونه تمویلوي ترڅو د کوکنارو پر کرنې باندې د بزگرانو اړتیا مخه ونیسي؛ د دې راپور په 170 پاڼه کې د اقتصادي او ټولنیزې پراختیا په برخه کې پر دې پروگرامونو باندې خبرې شوي.

د ایتلاف د کارکوونکو کمیدل هم د مخنیوی په پایلو باندې په ځانګړې توګه د هیواد په سویلي سیمو کې اغیز کړی دی. د ځواکونو کمې شوې شمیرې د ایتلاف او افغان ځواکونو یا د امریکا د مخدره توکو د قانون پلې کولو کارکوونکو او افغان ځواکونو ترمنځ یې د ګډو

عملیاتونو شمیره محدوده کړې. ²⁸² په ورته توگه، له هغه وخته چې امنیتي ځواکونو څخه د ټولټاکنو د امنیت په برخه کې د مرستې غوښتنه شوې، د کوکنارو له منځه وړل هم کم شوي. ²⁸³ د کوکنارو د کرنې پایلې لا تر اوسه شتون نلري، مگر کیدای شي آخرې پایلې به د تیر کال له لورې کچې څخه هم زیات وي. د ملگرو ملتونو په وینا، تر 2013 په 2014 کې د هلمند ډیره ځمکه په کوکنارو باندې کرل شوې، چې د افغانستان د تریاکو تر ټولو لوی تولیدونکی دی. ²⁸⁴

په افغانستان کې د مخدره توکو استعمال

د UNODC د 2014 اپریل د مخدره توکو مطالعې ښودلې چې له هیروینو او نورو مخدره توکو څخه کار اخیستنې د افغانستان پر ټولني باندې ډیرې ناوړې پایلې لري. له مخدره توکو څخه کار اخیستنې د کورنې تاوتریخوالي سبب گرځي، په ښوونځي کې د کوچنیانو د پرمختګ مخه نیسي، او د افغانستان په ډیریو ټولنو کې یوه ستونزه ده. ²⁸⁵

له 2005 څخه تر 2009 پورې، د هیروینو او نورو مخدره توکو کار اخیستنې دوه برابره شوې. ټول هغه کسان چې له هیروینو څخه کار اخلي شمیره یې نږدې 120,000 ته رسېږي او دا له 2005 څخه 140% زیاتوالی ښيي. نږدې 8% له 15 تر 64 کلونو پورې له مخدره توکو څخه کار اخلي، او دا د نړۍ په منځني کچه دوه برابره ده. ²⁸⁶ د مخدره توکو کاروونکو سره مرکه:

- نږدې 80% نارینه و ²⁸⁷
- 56% ویلي چې هغوی مکتب ته نه ځي، 19% په متوسطه ښوونځي کې دي، او 2% پوهنتون ته ځي ²⁸⁸
- 40% له 10 تر 24 کلونو عمر، 42% له 25 تر 39 کلونو عمر، او 15% له 40 تر 54 کلونو عمر دردل ²⁸⁹
- 64% ویلي چې هغوی په تیر کال کې بې کاره و ²⁹⁰

د والي په مشرۍ د له منځه وړلو پروګرام

INL د والي په مشرۍ د له منځه وړلو پروګرام تمویلوي د INL په وینا، د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې وزارت (MCN)، له UNODC سره په ملګرتیا کې، د کوکنارو د کرنې د تاییدې مسولیت لري. ²⁹¹ د له منځه وړلو پروګرام د کال په بیلابیلو وختونو کې ترسره کېږي او د ولایت د هوا حالت پورې اړه لري. زیاتیدونکي پایلې د MCN لخوا تعقیبېږي، او د لویدو او لوړیدو پر اساس د UNODC لخوا تاییدي ته اړتیا لري. په سویلي ولایتونو کې د له منځه وړلو یوه ډیره برخه په دویم ربع کې پیلېږي او د مالي کال د دریم ربع په لمړیو اونیو کې بشپړېږي. ²⁹² د INL په وینا، د 2014 لپاره د افغانستان حکومت د له منځه وړلو نښه 22,500 هکتاره ده. ²⁹³

په هلمند کې د له منځه وړلو پروګرام د 2014 د مارچ په پیل کې پیل شو او د 2014 د جون تر پایه یې دوام درلود. تایید شوي له منځه وړل، چې په 12 ولایتونو کې ترسره شوي، د 2014 د جولای تر 2 پورې، 2,796 هکتارو ته رسیدلي، او دا د 2013 په پرتله چې په ټول کال کې 7,348 هکتاره و. ²⁹⁴ د افغانستان حکومت د له منځه وړلو په پروګرام کې کموالی په ځینو ولایتونو کې د له منځه وړلو په فصل کې د ټولټاکنو ترسره کیدلو له کبله گڼي. هغه امنیتي ځواکونه چې د ټولټاکنو لپاره گمارل شوي و د له منځه وړلو عملیاتونو لپاره یې شتون ندرلود. د وزارتونو تر منځ همغږي ترڅو د له منځه وړلو پروګرام هڅې تنظیم کړي هم د ټولټاکنو له کبله له خنډ سره مخامخ شوي او تایید شوي پلان د فصل تر پایه وړاندې شوی نه و، چې د پروګرام اغیزمنتیا یې محدوده کړې. INL ویلي چې د والي په مشرۍ د له منځه وړلو پروګرام لپاره په ملي او ولایتي کچه سیاسي ارادې ته اړتیا ده ترڅو دا پروګرام اغیزمن وي. ²⁹⁵

INL سیگار ته ویلي چې د والي په مشرۍ د له منځه وړلو پروگرام کله چې د اوږد مهال لپاره د څو اړخونو طریقي او هر اړخیزو هڅو سره یوځای شي ډیر اغیز لري ترڅو د ښه حکومتوالی او دوامدارې اقتصادي ودې ملاتړ وکړي.²⁹⁶ د والي په مشرۍ د له منځه وړلو پروگرام ټوله پایله د کال په پای کې کیدای شي تر تیر کال ډیره کمه وي. د MCN د مې د پای د له منځه وړلو پروگرام په وینا، په هغو ولایتونو کې چې کوکنار له وړاندې کرل شوي (فراه، هرات، کابل، او نیمروز) هلته به عملیاتونه ترسره نشي او په یو شمیر ولایتونو کې پشمول د هلمند او کندهار پروگرام پای ته رسیدلی، چې د کوکنارو د کرنې تر ټولو لوی ولایتونه دي.²⁹⁷

د ښه فعالیت نوښت (GPI)

INL د MCN د هڅو ملاتړ هم کوي ترڅو د ښه فعالیت نوښت له لارې له کوکنارو خلاص ولایتونو ته ورسېږي او دا حالت وساتي. د INL په وینا، د دې پروگرام د شرطونو پر اساس، یو ولایت په هر کال کې د 1 میلیونو امریکایي ډالرو په ارزښت د GPI د پراختیایي پروژو مستحق دی ترڅو له کوکنارو خلاص دریځ لاسته راوړي. INL سیگار ته ویلي چې د GPI پروگرام په راتلونکي کال کې د مخدره توکو پر وړاندې فعالیت دوام هڅوي.²⁹⁸ دا پروگرام د ولایت مشري او وګړو ته دا هم ښيي چې د کوکنارو د کرنې مخه نیول حقيقي گټې هم لري، او دا په ولایت، ولسوالی او ټولنه کې د حکومت ځواک بیرته ټینګوي.²⁹⁹

په 2007 کې د GPI د پروگرام له پیل څخه، 215 پراختیایي پروژې یا بشپړې شوي یا د افغانستان په ټولو 34 ولایتونو کې تر کار لاندې دي؛ پدغو پروژو کې د ښوونځیو جوړول، د سرکونو او پلونو پروژې، د اوبو لګولو جوړښتونه، د فارم ماشینونو پروژې، او د روغتون او کلینیکونو ساختماني کارونه شامل دي. INL په اوس وخت کې له MCN سره ګډ کار کوي ترڅو د GPI پروگرام بیرته ډیزاین کړي ترڅو د مخدره توکو پر وړاندې ډیر ګامونه وهڅوي او په کلیو کې د بدیل معیشت لپاره زیات ملاتړ برابر کړي.³⁰⁰ بدیل معیشت لکه د کندهار د خوارو ساحه د دې راپور د اقتصادي او ټولنیزې پراختیا برخه کې په 172 پاڼه کې ورباندې خبري شوي.

د 2014 د مې تر 31، د GPI ټولې 215 پروژې چې ارزښت یې 106.6 میلیونه امریکایي ډالر دي، تایید شوي دي. لدغو څخه، 115 بشپړې شوې، 96 روانې دي، او څلور بشپړیدو ته نږدې دي.³⁰¹ د دریمې ډلې د پلټنې د سپارښتنو پر اساس، GPI خپلو هغو کارونو ته بدلون ورکړ چې د پیسو بدلولو له یوه نرخ څخه یې کار اخیست او پرته لدې چې د افغانستان بانک د پیسو بدلولو له ورځنې رسمي ویب پاڼې څخه کار واخلي، 1 امریکایي ډالر یې په 50 افغانیو بدل کړی. ځکه نو د تیر ربع په راپور کې د GPI د ټولو پروژو ارزښت د دې راپور له ارزښتونو سره په مستقیمه توګه پرتله کیدلای نشي.³⁰²

د غوښتنې کموالی

پدې ربع کې، INL له MOPH، MCN، او هغه افغاني NGO چې د معالجه پروگرامونه پرمخ وړي، د ملګرو په غونډه کې د ژمنې یو مکتوب لاسلیک کړ. لاسلیک شوي سند دا گوري چې د INL لخوا د معالجې ملاتړ شوي مرکزونه د MOPH صلاحیت ته وسپاري.³⁰³ پداسي حال کې چې د افغانانو تر صلاحیت لاندې د معالجې د 13 پروگرامونو سپارلو ته دوام ورکوي، پدې ربع کې، INL د کلینیکونو د روزنې کارکوونکو، د معالجې

کولمبو پلان: په آسیا او پاسفیک کې د اقتصادي همکارۍ او ټولنیزې پراختیا لپاره د کولمبو پلان د سیمې د هیوادونو د لا نورې اقتصادي او ټولنیزې پراختیا لپاره د سیمې د حکومتونو ترمنځ د یوه سازمان په توګه ټاکل شوی. دا سازمان په 1950 کې د سریلانکا په کولمبو کې په یوه جوړ شوي کنفرانس کې په پام کې نیول شوی چې د موسیسینو اوه غړي هیوادونه یې درلودل او 26 غړو هیوادونو ته زیات شوی دی. INL د کولمبو پلان په آسیا کې د اعتیاد د متخصصینو د تایید او روزنې مرکز ملاتړ کوي، دا د معالجې د متخصصینو د روزنې یوه اداره ده ترڅو په آسیا او افریقا کې د اعتیاد متخصصینو لپاره د یوې تایید شوي تخصصي پروسې جوړولو لپاره له حکومتونو سره مرسته وکړي.

سرچینې: د کولمبو پلان د دارالانشا ویب پاڼه، تاریخ، <http://www.colombo-plan.org>، د نړیوال مخدره توکو کنترول سنترالیزې راپور، 1 ټوک د مخدره توکو او کیمیاوي توکو کنترول 2013/3، مخ 20.

خدمتونو، او د ناروغانو د لیدنې او په کلیو کې د غوښتنې د کمولو پروگرام لپاره ملاتړ برابروي. INL د 76 معالجې پروگرامونو ملاتړ کوي. د سپارلو په پروگرام کې د کارکوونکو د وړتیا زیاتول او په دوامداره توګه د MCN او MOPH ترمنځ د همکارۍ هڅونه شامله ده. INL ویلي چې غواړي ترڅو د معالجې د مرکزونو ترمنځ په ټول هیواد کې نظم راوړي او مرسته وکړي ترڅو د معالجې اوسني متخصصین د افغانستان د حکومت ملکي خدماتو سره یوځای کړي. د دې پلان پر اساس، د معالجې پروگرام به د افغانستان حکومت ته سپارل کېږي او په راتلونکو کلونو کې به د INL ملاتړ ورو کمېږي.³⁰⁴

د مخدره توکو په وړاندې مبارزې له ټولنو سره کار

INL د مخدره توکو په وړاندې مبارزې له ټولنو سره کار (CNCE) پروگرام هم تمویلي، چې دا پروگرام په نښه شویو ولایتونو کې د افغانستان له حکومت سره د تولید، قاچاق، په افغانستان کې د مخدره توکو څخه کار اخیستنې مبارزې کې د اړیکو او عامه آگاهی پروگرامونو له لارو مرسته کوي. CNCE، د سیارا میډیا کمونیکیشن له لارې پلي کېږي، چې د اپیوم کښت کیدونکي ساحو کې د ملي او ځایی عامه پوهاوي او میډیا کمپاینونو له لارې بزګران هدف ګرځوي. د مشخصو لیدونکو د تحلیلي راپورونو، پشمول د اساسي راپور له لارې سایره د رسنیو د کمپاین اغیز نظارت کوي ترڅو په ولایتونو کې د مخدره توکو او کرنې هڅوونکي، او د مخدره توکو په اړه د عامو خلکو نظر وپېژني.³⁰⁵

سیاره له یوه قراردادي سره په ملګرتیا کې د جغرافیایي معلوماتو سیستم نقشه کول هم پر مخ وړي او په ټولو ولایتونو کې 42 ناظرین لري، چې د کرنې د اندازه پر اساس دغو ولایتونو ته درجه ورکول کېږي. ناظرین معلومات راټولوي او د مخدره توکو پر وړاندې د کمپاینونو پیغامونو په اړه نظرونه اندازه کوي. سیاره په هره میاشت کې د رسنیو نظارت هم ترسره کوي، او دا ارزونه کوي چې د افغانستان د رسنیو په اوسني چاپیریال کې د مخدره توکو پر وړاندې د رسنیو تولیدونه کوم ځای لري، او په رسنیو کې د مخدره توکو پر وړاندې د اړوندو موادو ارزونه هم ترسره کوي. د INL په وینا، سیاره او د CNCE پروگرام په ټول هیواد کې کار کوي؛ او په ځینو ساحو کې چیرته چې پروگرام کار کوي، کرڼه کمه شوې.³⁰⁶ INL ویلي چې د ظرفیت د ودې د هڅو له کبله به په پای کې د CNCE پروگرام MCN ته وسپارل شي.³⁰⁷

د آغاخان بنسټ مرسته

د 2010 له سپتمبر څخه د 2014 تر مې پورې، INL د حکومتولي سیمه ایزو بنسټونو ته مرسته برابره کړې ترڅو د 6 میلیونو امریکایي ډالرو په لګښت د آغاخان د بنسټ (AKF) مرستې د دوو برخو پروگرام لاندې د افغانستان په مرکز او شمال کې شپږ ولایتونه د کوکنارو له کرنې څخه قانوني معیشت خوا ته وهڅوي. د INL په وینا، لدې پروژې څخه 32,100 برخه اخیستونکو پشمول د 8,776 میرمنو، د کرنیز مدیریت لپاره د روزنې د ورکشاپونو، سازمانی ظرفیت، ښې حکومتولۍ، بودیجې جوړولو، او برخې اخیستنې پلان جوړولو له لارې، ګټه اخیستی. دا پروژه د ولسوالیو او ولایتونو چارواکو ته دا توان هم ورکوي ترڅو په ټولنه کې د سیمې له ډلو او د ټولنې له نورو ډلو سره اړیکه ونیسي. INL سیګار ته ویلي چې په اوس وخت کې د آغاخان له بنسټ سره یوه نوې مرسته نهایي کوي چې د دریمې برخې په فعالیتونو کې به د سیمه ایزې حکومتولۍ پر کارونو زیات شي، او په ټول افغانستان کې به 16 ولایتونو ته پشمول د کوکنارو تر کرنې لاندې سویلي ولایتونو ته وغزول شي.³⁰⁸

په ټولنه کې د سیمې ډلې: په کلیو کې تر ټولو بې وزلو غړو، او په ځانګړې توګه د هغو ساحو لپاره چې د مالي بنسټونو له لارې د کریدیت میکانیزمونه نلري، لپاره د کریدیت او سیمې لپاره دوامداره لاس رسنۍ برابروي. برخه اخیستونکې هڅول کېږي ترڅو پخپله د سیمې ډلې غوره کړي او مشري وکړي چې پخپله رضا په هره میاشت کې د پور وچهې صندوق کې برخه اخلي. د ډلې غړي کولای شي د پور وچهې صندوق ته لاس رسنۍ ولري ترڅو وکولای شي په عامه موادو، کارونو، یا بیړنیو اړتیاو کې پانګونه وکړي. په هر کال کې، ټولو غړو ته ټولې سیمول شوي پیسې تادیه کېږي او هر غړی کولای شي ترڅو دا پیسې بیرته په سیمې کې واچوي. په لنډ مهال کې، ډلې پریکړه کولای شي ترڅو انفرادي غړو ته واړه پورونه ورکړي او د ټکنانه له لارې بیرته کریدیت لاسته راوړي.

سرچینه: د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت او INL ځواب، 7/11/2014.

د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې وزارت ظرفیت لوړولو پروگرام

MCN او INL د 2014 د فبرورۍ په 18 د ظرفیت لوړولو او مشورې ملاتړې پوهې موافقه لاسلیک کړه. نوموړی پروگرام، کوم چې د 18 میاشتو لپاره نوی کړی شوی و، د 24 ځایي او ملي مشاورینو لپاره فنډ ورکول چمتو کوي او د MCN ظرفیت لوړولو کې مرسته کوي. INL د پروگرام د اغیزمنتیا تعقیبولو لپاره د فعالیت د اندازه کولو یو پلان تطبیق کړی دی.³⁰⁹ د INL په وینا، دا پروگرام نه یوازې له ملگرو سره مرسته کوي ترڅو د مشورې د ملاتړ پروگرام د بریا نظارت وکړي، مگر د MCN د بشري قوا د کارکوونکو د کارونو د ارزونې ښه والي سره هم مرسته کوي. پردې برسیره، پدې ربع کې INL د MCN د ولایتي دفترنو لپاره د معلوماتي ټیکنالوجی همغږي کړې او نصبول یې بشپړ کړي. INL د امنیت د دوو نویو برجونو نصبولو او د مخابراتي تجهیزاتو او اوسپنې ډیټیکټرز یا موندونکو سره یې د MCN امنیت ښه کړی.³¹⁰ پدې ربع کې، MCN د یوه کنفرانس کوربه توب وکړ، ترڅو د مخدره توکو پر وړاندې یوه نوي متحده سیمه ایزه او نړیواله پالیسي پیل کړي، پدې کنفرانس کې د سیمې یو شمیر سفیرانو پشمول د روسیې سفیر برخه اخیستې وه.³¹¹ دا پالیسي د اوسنیو میکانیزمونو او پروسو لکه د سیمه ایزې همکارۍ لپاره د **سویلي آسیا ټولنه (SAARC)**، د **استانبول پروسې**، او **پاریس تړون** له لارې د کار کولو لپاره پالیسي وړاندې کوي، ترڅو سیمه ایزه او نړیواله همکارۍ لاسته راوړي. INL سیکار ته ویلي چې د افغانستان حکومت لدې کنفرانس څخه گټه اخیستې ترڅو له خپلو سیمه ایزو ملگرو سره د نوي پالیسي پیل کړي.³¹²

د تریاکو ضد عملیاتو باندې د ایتلاف وتلو اغیز

د DOD په وینا، د ایتلاف ځواکونو وتلو CNPA او نور افغان د تریاکو ضد ادارې زیان مني کړي دي. لکه څرنګه چې پدې شکل 3.27 کې ښودل شوي، له 2012 څخه د عملیاتونو شمیره کمه شوې. د مخدره توکو د متحدو بانکې معلوماتو په وینا:³¹³

- د مخدره توکو پر وړاندې عملیاتونه 17% کم شوي (624 په 2011 مالي کال کې د آیساف د ډیرو عملیاتونو په وخت کې تر 518 په 2013 مالي کال کې)
- د هیروین یا پوډرو ضبط 77% کم شوی (10,982 کلوگرام په 2011 مالي کال کې 2,489 کلوگرام ته په 2013 مالي کال کې)
- د اپیوم ضبط 57% کم شوی (98,327 کلوگرام په 2011 مالي کال کې 41,350 کلوگرام ته په 2013 مالي کال کې)

د اغیز ډیره کچه یې هلمند او کندهار کې وه د ایتلاف څپې او بعدې وتلو تمرکز. د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې ارزول شوي قطعې لکه د استخباراتو او تحقیق قطعې، د حساس تحقیقونو قطعې (SIU)، د تخنیکي تحقیق قطعې، او د ملي مخنیوی قطعې (NIU) د ځواکونو له کمیدلو څخه او تر ډیرې کچې د آیساف لخوا د برابر شوي توانمندی ته د لاس رسی له لاسه ورکولو څخه ستونزمن شوي دي.³¹⁴ دغه ارزول شوي قطعې په افغانستان کې د امریکا د مخدره توکو د هڅو لپاره مهم دي.³¹⁵ د INL په وینا، د امریکا د مخدره توکو د قانون پلې کولو کارکوونکي کیدای شي د آیساف د وړتیا پشمول د آیساف د ځانګړو

د سیمه ایزې همکارۍ لپاره د جنوبې

آسیا ټولنه (SAARC): د غړو هیوادونو ترمنځ اقتصادي او سیاسي همکارۍ هڅوي. د موسیسنو منشور د 1985 په دسمبر کې د بنګله دیش، بهتان، هندوستان، مالدیو، نیپال، پاکستان، او سریلانکا لخوا لاسلیک شوی. افغانستان په 2007 کې یو ځای شو.

د استانبول پروسه: په 2011 کې پیل شوې، دا پروسه د افغانستان او ګاونډیو

ترمنځ خبرو ته لار پرانیزي ترڅو سیاسي، اقتصادي او امنیتي همکارۍ زیاته کړي. له 20 څخه زیات هیوادونه او سازمانونه له امریکا سره د تروریزم او مخدره توکو پر وړاندې مبارزې، بې وزلی او سخت دريځی مسلو لپاره ملاتړ برابروي.

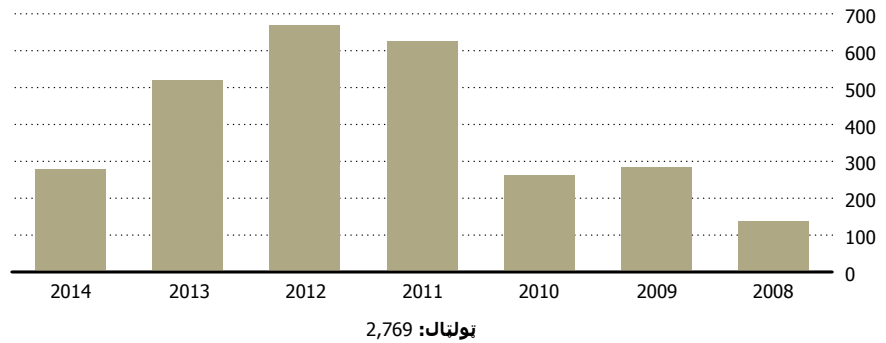
د پاریس تړون: د یو شمیر هیوادونو

او نړیوالو سازمانونو ملګرتیا ترڅو له افغانستان څخه د غیرقانوني تریاکو قاچاق مخه ونیسي. دا تړون د پاریس په ښار کې په 2003 کې د مرکزي آسیا د مخدره توکو د لارو په اړه د یو شمیر هیوادونو د وزیرانو په غونډه کې منځ ته راغلی. د دې تړون موخه دا ده ترڅو د کوکنارو کرنه، او د هیروینو او تریاکو تولید او نړیوال کار اخیستنې کمه کړي، او د تریاکو د غیرقانوني قاچاق مخه نیولو او مبارزې لپاره د یوه نړیوال ایتلاف تاسیس غواړي.

سرچینې: د SAARC ویب پاڼه: "د SAARC په اړه، منشور" <http://www.saarc-sec.org/> لاس رسلی، 7/16/2014؛ د سویلي او مرکزي آسیا بیورو، د امریکا بهرنیو چارو وزارت، حقیقت پاڼه، د استانبول له پروسې څخه د امریکا ملاتړ، 4/29/2013؛ د پاریس تړون، ویب پاڼه، دا څه دي؟ <https://www.paris-pact.net> لاس رسلی، 7/16/2014.

شکل 3.27

د مخنیوی عملیات، 2014-2008

بادونه: مالي کال.

سرچینه: DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.

عملیاتونو د ځواکونو (SOF) د کموالي له کبله، ونشي کولای ترڅو د ځینو مشخصو ساحو په عملیاتونو کې برخه وانخلي.³¹⁶ د مخدره توکو پر وړاندې په ماموریتونو کې ټولیزه کموالی کیدای شي د ایساف او افغان ځواکونو د مخدره توکو د عملیاتونو د ترسره کولو د کموالي له پایلې څخه وي. د امریکا دفاع وزارت په وینا، د افغانستان د اوسنیو ډیرو ضبطونو برخه د استوګن ځایونو مرکزونو ته نږدې یا د ترانسپورتي دهلیزونو، لکه د تلاشی د ساحو یا د سرحدونو د دروازو د دوامدارو عملیاتونو له کبله ده.

د مخدره توکو لابرتوارونه، خوندي کولو ساحې، او د قاچاق کولو لوی شبکې په کلیوالي ساحو کې متمرکز شوي چې د ایساف وتلو او په یادو سیمو کې د امنیت کمښت له امله افغان ځواکونو ته په ډیروالي سره محدودېږي. د مخدره توکو د ضبطولو پر کموالي برسیره، د امریکا دفاع وزارت سیکار ته ویلي چې د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې قطعو په تیر کال کې زیاته وړتیا ښودلې ده ترڅو د ایتلاف له مرستې پرته په بریالیتوب سره د مخدره توکو پیچلي تحقیقونه او عملیاتونه ترسره کړي.³¹⁷

د مخنیوی عملیاتونه

د امریکا دفاع وزارت راپور ورکړی چې د 2014 د اپریل له 1 څخه د 2014 د جون تر 30 پورې، د دې مالي کال په دریم ربع کې د افغانستان د امنیت او قانون پلې کولو ځواکونو د مخدره توکو د مخنیوی 57 عملیاتونه ترسره کړي چې په پایله کې یې 88 انفرادي کسان توقیف شوي. تر دې نیتې، پدې مالي کال کې 375 انفرادي کسان توقیف شوي (په لمړي ربع کې 168 توقیف شوي او په دویم ربع کې 119 کسان توقیف شوي).³¹⁸ پدغو عملیاتونو کې منظمې گزمنې، محاصرې او د تلاشی عملیاتونه، د وسایطو مخنیوي، او د توقیف عملیاتونه شامل و. پدغه موده کې د افغانانو عملیاتونو پایله د لاندې غیر قانوني مخدره توکو ضبطول هم و:³¹⁹

- 6,464 kg تریاک
- 931 kg هیروئین
- 11 kg چرس/ماریجوانه
- 34 kg کیمیاوي توکي

منادي کیمیکل: هغه ماده چې ممکن د تریاکو مخدره توکو او سایکوتراپیک مادو تولید، رامنځته کولو او/یا چمتو کولو لپاره وکارول شي.

سرچینه: UNODC، "د منادي او کیمیکلز خو ژبې فاموس"، 2009، مخ viii.

د امریکا دفاع وزارت په وینا، د مخنیوی ډیری فعالیتونه د افغانستان په سویل او سویل لویدیځ کې ترسره شوي، چېرته چې د کوکنارو ډیری برخه کرل کېږي او له هیواد څخه بهر ته قاچاق کېږي. لکه څرنګه چې د راپور ورکولو پدې وخت کې آیساف د خپلو ځواکونو وتلو ته دوام ورکړ، د امریکا د مخنیوی ډیری فعالیتونه د افغانستان له ځواکونو سره په ملګرتیا کې ترسره شوي. د امریکا ځواکونو پخپله شپږ عملیاتونه ترسره کړي چې پایله یې د یوه انفرادي کس توقیف او د 96 کیلوګرامو تریاکو او 0.5 کیلو ګرامو هیروینو ضبطول و. د څو ادارو برخې، پشمول د څو ادارو د ګډ کاري ځواک اړیکي (CJITF-N) او د څو ادارو عملیاتونو د همغږی مرکز (IOCC)، د افغانستان او آیساف د مخنیوی د هڅو ملاتړ ته یې دوام ورکړی. دواړو CJITF-N او IOCC له اردو او قانون پلې کولو سرچینو څخه خپل معلومات سره یوځای کړي ترڅو د مفسدو او مخدره توکو یاغي عناصرو په وړاندي عملیاتونه ترسره شي. ټول عملیات په سیمه کې د امریکایی او ایټلافي پوځي قومندانانو سره په همغږۍ او د هغوی د سلامشورو په پام کې ترسره شوي دي.³²⁰

د مخدره توکو پر وړاندې د پولیسو ځانګړې قطعې

پدې ربع کې، INL روزونکي او سلاکاران برابر کړي ترڅو د ځانګړو قطعو وړتیا او خپلواکي ته پراختیا ورکړي او د SIU/NIU د تاسیساتو لپاره یې یو شمیر بیلابیل ملاتړونه برابر کړي. INL پلانونه هم جوړ کړي ترڅو په هرات کې د قانون پلې کولو له سیمه ایز مرکز څخه د امریکا حکومت ملاتړ کم کړي. د INL په وینا، د 2014 په لمړي ربع کې SIU د قانون پلې کولو په 14 عملیاتونو کې برخه اخیستې او د مخدره توکو په اړوند یې 25 کسان نیولي دي.³²¹

د مخنیوی پایلې

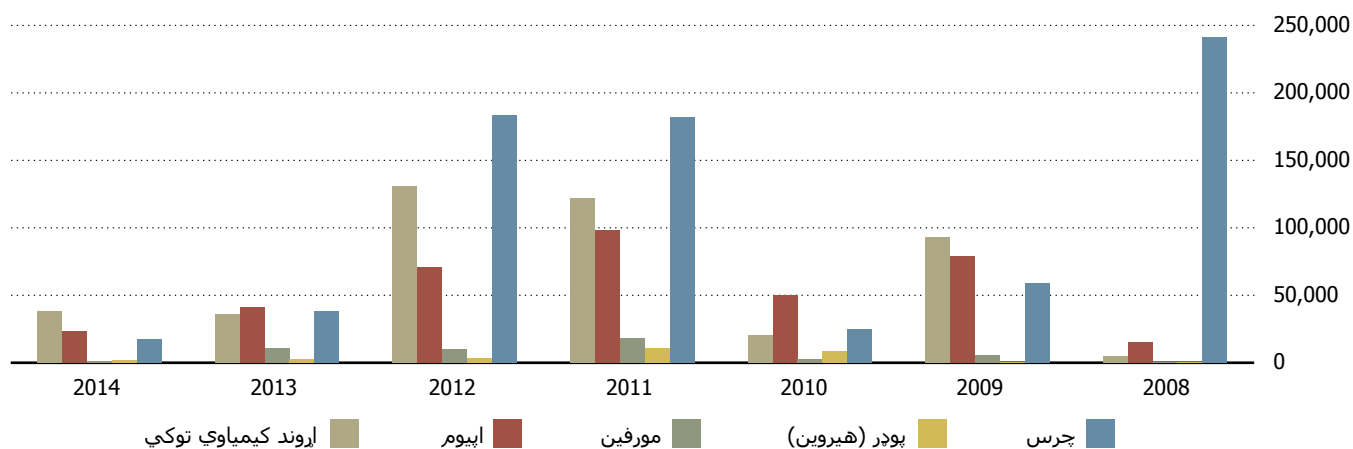
له 2008 څخه، د افغانستان او ایټلافي لخوا د ټولو 2,769 عملیاتونو پایله، د 2,865 توقیفونو او د دغو لاندې غیر قانوني مخدره توکو ضبطول وو:³²²

- 746,040 kg چرس
- 378,231 kg تریاک
- 48,105 کیلوګرامه مورفین
- 28,289 kg هیروئین
- 445,205 kg منادي کیمیکلز

په هرصورت، لکه څرنګه چې پدې جدول 3.28 کې ښودل شوي، له 2012 راهیسې ضبطونې کمې شوي دي.

شکل 3.28

د مخدره توکو ضبط، 2008–2014 (کلوگرام)

یادداشت: مالي کال، سرچینې: DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.

هوايي ملاتړ

د راپورو ورکولو پدغه وخت کې، د امریکا بهرنیو چارو وزارت الوتکو د الوتنې 200.5 ساعتونه برابر کړي، 135 عملیاتونه ترسره کړي، 1,105 مسافرین یې انتقال کړي، او 36,812 پونډه کارگو یې ترانسپورت کړي.³²³ د INL په وینا، د DEA لپاره د مخدره توکو پر وړاندې په ملاتړ کې د استخباراتو 18.7 ساعتونه، کشف، د کشف ماموریتونه، 31.5 ساعتونه د مخنیوی هڅو ملاتړ الوتنې، او 69 ساعتونه الوتنې د افغانستان د NIU او مسافرینو د انتقالولو پروازونه شامل دي.

INL دا هم ویلي چې DEA په ملاتړ کې د روزنې 16.5 ساعتونه الوتنې هم شامل دي. د سفارت د نه الوتنې ورځو له کبله چې په افغانستان کې ټولټاکنې وي د DEA د الوتنو ساعتونه پدغه ربع کې کم و.³²⁴ INL د کندهار په هوايي ډگر کې الوتکې لري چې هلکیوپترونه یې د افغانستان په سویل کې د DEA ماموریتونو ملاتړ کوي.³²⁵

د حکومتداری منځپانگې

121	کلیدي پېښې
122	ټاکنې
129	ملي حکومتداری
134	سیمه ایزه حکومتداری
139	بیاځلاینه او یوځای کیدنه
141	د فساد ضد او قانون حاکمیت
147	بشري حقونه

حکومتداری

د بهرنیو چارو وزیر کبری د افغان ولسمشری نوماندانو غني، په مرکز کې او بنیې اړخ ته عبدالله سره په کابل کې د 2014 جولای په 12 لاسونه پورته کړي، وروسته له دې چې د لانجمن ټاکنو پایلې حلولو لپاره یو پلان باندې تړون وشو. (د بهرنیو چارو وزارت تصویر)

د 2014 کال د جون تر 30، متحده ایالاتو په افغانستان کې د حکومتداری او اقتصادي ودې د ملاتړ په موخه 30.6 میلیارد ډالر چمتو کړيدي. لدې بسپنو ډیری یې، له 17.5 میلیارد ډالرو څخه ډیر، د اقتصادي ملاتړ فنډ (ESF) ته مختص شوي و چې د بهرنیو چارو وزارت او د نړیوالې پراختیا لپاره د امریکا ادارې (USAID) لخوا اداره کيږي.³²⁶

کلیدي پېښې

په جون 14، افغانستان د عبدالله عبدالله (چا چې په لومړي پړاو کې 45% رایې خپلې کړې وې) او اشرف غني (چا چې 31.6% رایې لاسته راوړې وې) ترمنځ د ټاکنو دوهم پړاو په لاره واچو.³²⁷ د لومړي پړاو برعکس، په کوم کې چې د ولسمشرۍ مخکښ نوماندانو په پراخه کچه پایلې ومنلې، په دوهم پړاو کې د عبدالله د کمپاین ډلې د کارول شویو رایو تخمین شوی حد رد کړ او د افغان ټاکنو کمیسیون غړي یې پر پراخه درغلی تورن کړل.³²⁸ د افغانستان او پاکستان لپاره ځانگړي استازي، سفیر جیمز ډوبینز یادونه کړې وه چې ”د ټاکنو شخړه دا مهال جدي ده او کولی شي په هیواد کې د تجزیې (ویش) رېښتونی خطر رامنځته کړي.“³²⁹

- د جولای په 12، د بهرنیو چارو وزیر جان کیری دواړه نوماندانو عبدالله او غني سره په گډه د شخړې پای ته رسولو په تکل د یو تړون اعلان وکړ. پدې پریکړو کې شامل دي:
- د اعلام په 24 ساعتونو کې باید د ټولو اچول شویو رایو چې په دوهم پړاو کې کارول شوي تفتیش پیل شي؛
- د امنیت نړیوال مرستندویه ځواک (ایساف) به له ولاياتو څخه کابل ته د رای بکسونو راوړو مسؤل وي؛
- بکسونه باید د ایساف او افغان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) لخوا خوندي شي؛
- د تفتیش پروسه باید په افغانستان کې د ملگرو ملتونو ماموریت (یوناما) څخه پروپوزل سره په مطابقت او د دواړه ولسمشریزو کمپاینونو غړيو په شتون کې په نړیواله کچه وڅارل شي؛ او
- دواړه نوماندان موافق ول چې پایلې به مني او په پای کې به یې د ”ملي وحدت حکومت“ جوړوي.³³⁰

دواړه عبدالله او غني وویل چې دوی د ملي وحدت حکومت جوړولو لپاره پر یوه کاري چوکاټ موافق دي.³³¹ په راتلونکې ورځ یې، که څه هم د دواړه کمپاین غړيو یې

لډې بیل تفسیرونه درلودل: د عبدالله ویاند وویل چې یو "مشارکتی حکومت" به وي چې د ولسمشر فرمان له مخې به د اجرايوي لومړي وزیر پوست ولري، پداسې حال کې چې د غني ویاند وویل چې بایلونکی نوماند کولی شي په نوي حکومت کې د "یوې قانوني لارې" برخه واخلي مگر پر وضاحت به یې وروسته د گټونکي نوماند د اعلانیو څخه مذاکرات کېږي.³³² د ولسمشرۍ ټاکنو لپاره د عبدالله لومړي نوماند معاون وویل چې دواړه ډلې پدې موافق دي چې ایتلافي حکومت رامنځته او بایلونکی نوماند به د دوه کلونو لپاره د اجرايوي رییس په توګه دنده سرته رسوي او دوه کاله وروسته په اساسي قانون کې د تعدیلاتو په پایله کې به دغه پوست پر لومړي وزیر بدلېږي. په هرصورت، د غني دوهم معاون په ځواب کې وویل چې "دا لید چې گټونکی باید ولسمشر او یا بایلونکی اجرايوي رییس شي یو غلط او بې ځایه لید" دی.³³³

د نوي ولسمشر د لوړې مراسم د اګست پر 2، 2014 مهالویش شوي و، مګر د دوهم پړاو د رایو جامع تفتیش له امله، یوناما غوښتنه وکړه چې د لوړې مراسم دې وځنډول شي.³³⁴ د لومړنیو پایلو لنډیز په کې جدول 3.19 ښودل شوی.

پدې ربع کې، USAID هم وویل چې د ټوکیو څوارخیز حساب ورکوونې کاري چوکاټ (TMAF) منځني "کلک تحویل کیدونکي" اهدافو د افغان ودې لپاره نوې بیاکتنه به نه وي.³³⁵ د ملګرو ملتونو عمومي منشي په وینا، TMAF افغانستان ته د ملګري پراختیا د مرستې منل شوې وسیلې په توګه خدمت کوي.³³⁶ متحده ایالات او نړیوال ملګري یې د TMAF راتلونکي پلي کیدو لپاره د اهدافو نوې لړۍ رامنځته کولو په حال کې دي چې په اړه به یې له ټاکنو وروسته نوي حکومت سره خبرې وشي. د USAID په وینا، د دې نوي اهدافو نهایی کولو پروسه به احتمالاً د افغانستان په اړه نړیوال کنفرانس کې دوام وکړي چې په ازمایښتي توګه د نومبر لپاره په لندن او پیلې 2015 کې پلان شوی.³³⁷

ټاکنې

افغانستان د ولسمشرۍ لومړي پړاو ټاکنې د اپریل په 5 ترسره کړې. هیڅ یو نوماند و نشو کولی چې اکثریت رایې خپلې کړي، چې د دوهم پړاو ټاکنو ته یې لاره هواره کړه.³³⁸ د ټاکنو خپلواک کمیسیون په وینا (IEC)، د اپریل په 5 د ټاکنو لپاره پلان شوي 6,423 رایې مرکزونه څخه، 6,124 مرکزونه یې د ټاکنو په ورځ پرانیستي و.³³⁹ د ملګرو ملتونو منشي راپور ورکړی چې افغان وګړو او رسنیو د طالبانو لخوا د ګواښونو شتون سره د لومړي پړاو په خوندي کولو کې د ملي امنیتي ځواکونو کړنې ته مثبت غبرګون ښودلی. نړیوالو ملګرو هم اردو او پولیس وستایل.³⁴⁰

افغانستان د ټاکنو دوهم پړاو د جون په 14 ترسره کړ. د ټاکنو په ورځ، د IEC رییس یوسف نورستاني اعلان وکړ چې شاوخوا اوه ملیون افغانانو په دوهم پړاو کې رایې ورکړې، چې د لومړي پړاو 6.6 ملیون معتبر رایو څخه ډیر دي.³⁴¹ د جون 14 دوهم پړاو ټاکنو لپاره 6,365 ټاکنیز مرکزونه پلان شوي و چې د ټاکنو په ورځ یې 6,223 خلاص ول.³⁴² د ملي دیموکراتیک انستیتیوت (NDI) یو غیر دولتي نهاد په وینا، چې USAID لخوا فنډ ورکړل شوی چې د افغان ټاکنو پروسه ملاتړ کړي، افغانان په لویه کچه راووتل چې د هیواد لومړي

جدول 3.19

د جون 14 د ولسمشرۍ دوهم پړاو ټاکنو لومړنۍ پایلې		
د نوماند نوم	د رایو شمیر	سلنه
اشرف غني	4,485,888	56.44
عبدالله عبدالله	3,461,639	43.56
ټولې رایې	7,947,527	

سرچینه: د ټاکنو خپلواک کمیسیون، "د ولسمشرۍ دوهم پړاو لومړنۍ پایلې"، 7/7/2014.

د عبدالله او غني د کمپاین نمایندگان له بلخ ولایت څخه د رایې بکسونه کورې مخکې لږې چې کابل ته د راورو لپاره د ایساف الوتکه کې بار کړی شې. (د متحده ایالاتو د پوځ انځور)

ځل لپاره دوهم پړاو ولسمشریزو ټاکنو کې برخه واخلي.³⁴³ د افغانستان د آزادو او عادلانو ټاکنو بنسټ (FEFA)، د افغانستان د رڼو ټاکنو بنسټ (TEFA)، د افغانستان د ځوانانو ملي او ټولنيز نهاد (AYNSO)، د افغانستان د برخه اخیستنې ملي نهاد (ANPO)، د نوي ليکې نهاد (NLO) غړي، او د څار داخلي ډلې د جون په 14 نيټه د رایې ورکونې ډیری مرکزونو کې موجود و. په گډه، دې څارنيزو ډلو له 18,000 څخه ډیر ناظرین خپاره او ټول 34 ولایتونه یې پوښلي و او ډیری یې راپور ورکړی چې د دوی ناظرین مرکزونو ته لاسرسی درلود او د رایې ورکونې فعالیتونه یې پرته له مخنیوي څارلي.³⁴⁴

د جولای په 7، د ټاکنو خپلواک کمیسیون اعلان وکړ چې لومړنۍ پایلې شپې اشرف غني 56.4% او عبدالله عبدالله 43.6% رایې خپلې کړي دي. د ټاکنو خپلواک کمیسیون په وینا، 8.1 ملیون رایې کارول شوي — څه باندې یو ملیون له اټکل شوي اوه ملیون څخه ډیرې. دې شمیرې په لومړي پړاو کې منل شوي رایو شمیر څخه شاوخوا 1.5 ملیون دیروالی درلود.³⁴⁵ د اعلان په تعقیب کې، د عبدالله لومړي معاون شرح کړ چې پایلې د رایو ورکونکو پروړاندې “کودتا” وه او وې ویل چې د عبدالله ډلې حق درلود حکومت جوړ کړي. دا د بلخ ولایت والي لخوا تصریح شوه، چا چې وویل پایلو د “یوه موازي حکومت جوړولو لپاره” لاره هواره کړه.³⁴⁶

متحده ایالاتو د ولسمشرۍ دواړه ډلو باندې غږ وکړ چې آرام وسي. ولسمشر اوباما د جولای په 7 په عبدالله او د جولای په 8 په اشرف غني غږ وکړ چې په پام کې ولري هر ډول تاوتریخوالي ته مخ کول او غیرقانوني اقدامات به له متحده ایالاتو د مالي او امنیتي مرستې خطر سره مخ کیدل وي.³⁴⁷ د بهرنیو چارو وزیر جان کیري هم په عامه حضور کې په ډاگه کړه چې “د واک ترلاسه کولو هر غیرقانوني عمل به د افغانستان سره د متحده ایالاتو او نړیوالې ټولنې مالي او امنیتي ملاتړ په قیمت وي.”³⁴⁸ د بهرنیو چارو وزارت په افغان ټاکنیزو غړو هم غږ وکړ چې د درغلیو ټولو تورونو ته له اول څخه ترپایه پورې رسیدنه وکړي “که دواړه ډلې موافق وي یا نه.”³⁴⁹

د جولای په 11، وزیر کیری د کرزي، غني او عبدالله سره په کابل کې د ټاکنو شخړې په اړه غږیدو لپاره وکتل.³⁵⁰ د وزیر کیري په وینا، “د ټاکنو مشروعیت په توازن پورې تړلی / [او] راتلونکي احتمالي لیرد په توازن پورې”³⁵¹

د جولای په 12، وزیر کیري اعلان وکړ چې د دوهم پړاو ټولې رایې به تفتیش کیري د یوناما وړاندیز شوي طرز العمل سره سم او د تفتیش په پایله کې گټونکی نوماند به د ملي وحدت حکومت جوړوي.³⁵² د ټاکنو خپلواک کمیسیون د تفتیش کتنې اوسنی لیست کې د یوناما بیاکتلو لاندې وړاندیزونه شامل کړی شوي:

- هغه بکسونه چې په څرگند ډول ورته په نښه شوي
- د پایلو پاڼو کې د غلطیو شواهد او په بکس کې د پاڼو سره تړاو
- د پایلو د ورقو کاپي د هغه څه سره پرتله چې د شمیرني مرکزي مرکز کې پروسس شوي
- د رایې ورکونې مرکز ژورنال او رایې ورکونکو لیست په اړه معلومات

د بهرنیو چارو وزیر کیری د متحده ایالاتو کابل سفارت افغانستان کې د ولسمشرۍ نوماندانو کین اړخ ته عبدالله عبدالله او بنیې اړخ ته اشرف غني سره ناست دی، د 2014 کال د جولای 12. (د بهرنیو چارو وزارت تصویر)

پردې برسیره، رایې بکسونه به د نړیوال او کورني ناظرینو او نمایندگانو لخوا ځانگړې پام لاسته راوړي کله چې دوی پایلې راجستر کوي دا چې، د غوره نړیوال طریقو مطابق د څیړنې ځانگړي اړتیا سره (د مثال په توگه، چیرې چې د لومړي او دوهم ځل شمیرنه کې د پام وړ توپیر وي).³⁵³

تفتیش په 17 جولای پیل او IEC اټکل وکړ چې دا تفتیش به درې اونۍ وخت ونیسي.³⁵⁴

د درغلی توروته

درغلي د ولسمشرۍ لومړي پړاو ټاکنو په جریان کې یوه اندیښنه وه (کانگریس ته د اپریل 2014 درې میاشتني راپور 123-125 مخونه د اضافي معلوماتو لپاره وگورئ)، مگر دوهم پړاو له هغې هم ډیر لانجمن تثبیت شو. د دوهم پړاو ټاکنو په ماښام کې پیل راهیسې، د عبدالله کمپاین غړیو د ټاکنو خپلواک کمیسیون د رایې ورکونکو اټکل ردول پیل او وروسته یې د ټاکنو کمیسیون غړي په پراخه درغلیو کې په لاس درلودو تورن کړل.³⁵⁵ د ټاکنو کورني ناظرینو هم د لور شمیر برخه اخیستنې IEC راپور تر پوښتنې لاندې ونیو. د اروپا آزادې راډیو په وینا، FEFA او TEFA راپور ورکړی چې د وگړو برخه اخیستنې د لومړي پړاو په نسبت ټیټه وه، پداسې حال کې چې درغلي ډیره وه. د TEFA مشر نعیم ایوبزاده د ټاکنو خپلواک کمیسیون د اوه ملیون رایې ورکونکو شمیرې “زیاتې” وبللې ځکه اټکل یې کاوه چې د پنځه او شپږ ملیون ترمنځ رایې کارول شوي، او وی ویل چې د ډیری ختیځ ولایتونو د رایو شمیر د هرولایت ټول بالغ نفوس څخه هم ډیر شوی دی. هغه پایله کړه چې “په شمیرو کې ډیروالی د درغلی له امله و.”³⁵⁶

د ټاکنو یو کارکوونکی په هرات ولایت کې رایۍ ورکونکي ته د رایۍ پاڼې ورکولو تیاری کوي. (د USAID تصویر)

د لانجې یو مهم اړخ د ټاکنو خپلواک کمیسیون د دارالانشا مشر ضیالاحق امرخیل و. د دوهم ټاکنو په ورځ، د کابل پولیسو قوماندان هغه مهال امرخیل په خلاف کارۍ تورن کړ چې پولیسو د امرخیل کارمندان د هغوی په موټرو کې د ناکارول شوي رایۍ پاڼو سره ودرول. د ټاکنو خپلواک کمیسیون د رییس په وینا، امرخیل د رایو اضافي پاڼې هغه ځاینو ته لیرلې چې وگړو یې د پاڼو د کمښت له امله اعتراضونه کړي و.³⁵⁷ وروسته، د عبدالله کمپاین یولړ غړیز ټبونه خپاره کړل چې د دوی په ادعا افغان حکومتی چارواکي په شمول د امرخیل د درغلۍ پاره توطیه کوي. په ثبت کې داسې سند شوي چې امرخیل غړیې ترڅو د رای پاڼو برابرول پلان کړي، یو والي افغان اردو افسر ته مشوره ورکوي چې په درغلۍ کې مداخله ونکړي، او امرخیل او بل والي غړیې چې څنگه د هغه اردو افسر سره معامله وکړي چې د ټاکنو خپلواک کمیسیون غړي یې د رایۍ پاڼو په تور توقیف کړي.³⁵⁸ د عبدالله ډلې یوه بله ویدیو هم خپره کړه چې دوی ادعا کوي په پکتیا ولایت کې د رایۍ ډکول شوي.³⁵⁹

یوه ورځ وروسته له هغې چې لومړی ثبت خپور شو، امرخیل استعفا ورکړه او بیا له هیواد څخه ووت. د ټاکنو خپلواک کمیسیون د هغه همکارانو مخکینی دفاع سره په تضاد کې، د کمیسیون مشر د امرخیل په اړه خپلو اندونه داسې بیان کړل، “که چېرې امرخیل په ټاکنیزو درغلیو کې دخپل نه و نو ولې له هیواد څخه تښتیده.”³⁶⁰ امرخیل بیرته افغانستان ته راوگرځید او د تښتې تور او د غړیز ټبونو معتبریت یې رد کړ. هغه وویل ځکه یې استعفا ورکړې چې پروسه پرمخ ولاړه شي او د ټاکنیزو شکایاتو کمیسیون (ECC) باندې غږ وکړ چې د هغه پر وړاندې ادعاوې وڅیړي.³⁶¹

د جون په 18 نیټه، عبدالله اعلان وکړ چې د افغان ټاکنو کمیسیون سره خپلې اړیکې پرې او خپل ناظرین بیرته راغواړي. هغه ولسمشر کرزی هم تورن کړ چې په دوهم پړاو کې بی طرف پاتې نشو.³⁶² هغه وروسته په کابل کې په اعتراضونو کې برخه واخیستله چې د راپور له مخې د وگړو شمیر یې زرگونه و.³⁶³

د جون 14 کې دوهم پړاو ټاکنو لپاره چمتو والي په جریان کې، د یوناما معاون خبرداری ورکړ چې “خورا بد وضعیت به وي که قطبي او پایلې یې کوم نوماند ونه مني — احتمال لري چې دا د جگړې لامل شي.”³⁶⁴

تر د جولای 3 پورې، د ټاکنو کمیسیون کافي شکمن معلومات لاسته راوړل چې له مخې یې په ټول هیواد کې د 1,930 رایۍ مرکزونو تفتیش وکړي. په هرصورت، د اروپای ټولني د ټاکنو ارزونې ټیم افغانستان (EU EAT) راپور ورکړ چې په دوهم پړاو ټاکنو کې د ستونزمن رایۍ مرکزونو شمیر کیدی شي له ټولټال 22,828 څخه 6,000 ته ورسې.³⁶⁵ د جولای په 10، د اروپای ټولني ټیم اندیښنه وښودله چې یوازې 135 رایۍ مرکزونه، له ستونزمن 2,229 رایۍ مرکزونو څخه د لومړنیو پایلو اعلان په وخت کې ایستل شوي، چې د “ناقانع” گړندیوتب پایله وه، تفتیش به ولایتي کچه پرمخ وړل شوی چې د جعلی رایو، رایۍ پاڼو ډکولو، د وخت څخه مخکې د پاڼو خلاصون، او نور غیر قانوني کړنو یا غیر معمول پیښو پیژندو لپاره کافي نه و. برسیره پردې، د ټاکنو کمیسیون د لومړي پړاو په نسبت 90% لږ ستونزمن مرکزونه باطل کړل. EU EAT وړاندیز وکړ چې له دوه څخه تر څلور پورې نورې رایۍ هم اضافي وڅیړل شي.³⁶⁶

یو پولیس په کابل کې د رایې مرکز د پایلو لیست څرولې. (د USAID تصویر)

د اپریل په 5 لومړي پړاو ټاکنو کې شاوخوا 375,000 رایې باطل کړی شوې، چې د 2009 ولسمشریزو ټاکنو 1.2 ملیون له درغلی ډکې اعلام شوي څخه ټیټ شمیر شو.³⁶⁷ د لومړي او دوهم پړاونو ترمنځ، د ټاکنو کمیسیون اعلان وکړ چې 5,388 (له څخه 100,000) ټاکنیز کارمندان یې د هیواد له 525 رایې مرکزونو څخه د خلاف کارۍ لپاره په تور لیست کې شامل او شاوخوا 440 یې په لومړي پړاو کې د ناسم فعالیت لپاره له دندې ایستلي. د شواهدو نه شتون له امله، تر اوسه قضا ته ندي راجع کړی شوي. ډیری اغیزمن شوي کارمندان د ټاکنو په ټیټ اداري جوړښت کې و.³⁶⁸

د ټاکنو امنیت

د EU EAT په وینا، د ټاکنو دوهم پړاو کې د امنیت ننگونې ډیرې شوې.³⁶⁹ ترټولو مهمه امنیتي پېښه د جون په 6 رامنځته شوه، کله چې دوه ځانمرګي بریدګرو د ولسمشرۍ نوماند عبدالله عبدالله په کتار د کابل په لویدیز کې برید وکړ. عبدالله ته زیان ونه رسید، مګر 13 ملګري وګړي پکې ووژل شول او 43 نور پکې ټپیان شوي و.³⁷⁰ د NDI په وینا، د تیرو ټاکنو په پرتله د جون په 14 لږې امنیتي پېښې وې، مګر د اپریل 5 څخه ډیرې پېښې وې. د ټاکنو خپلواک کمیسیون د جون په 14 نیټه د 130 امنیتي پېښو راپور ورکړ، د کمیسیون شپږ مقاماتو د مړینې سره. افغان لوی ښارونو کې، پشمول د کابل د ټاکنو ورځې په پیل کې بریدونه وشول — یو ټاکنیکي عمل چې هدف یې د رایو ورکونکو رایې مرکزونو ته ورتګ څخه ویرول و. په هرصورت، د NDI ناظرینو او داخلي څارګرو ډلو په نښه کړي چې دې بریدونو ونشو کولی په ټاکنو کې د افغانانو لوی شمیر برخه اخیستنې مخه ونیسي.³⁷¹

داخلي څارګرو ډلو په لومړي پړاو کې د بي امنیتۍ له امله د دوهم پړاو په جریان کې د خپل ټاکنو څارنې جغرافیه ایې پوښښ راکم کړی و. دا ممکن د ټاکنو شکایاتو پروسې باندې

د افغانستان ملي اردو (ANA) يو افسر په کابل کې د رایې تایید لپاره رنگ شوې ګوته ښیې. (د USAID تصویر)

اغیز وکړي لدې چې دواړه د ټاکنو کمیسیون او د ټاکنو شکایاتو کمیسیون لدې داخلي څارګرو ډلو څخه چمتو کړی شوي معلوماتو باندې د رایو باطل کولو لپاره تکیه کوي.³⁷² د ټاکنو په ورځ، له 173 روغتیای کلینیکونو څخه دوه او 3,546 ښوونیز ودانیو څخه 45 یې ټاکنو پورې اړوند تاوتریخوالي په واسطه اغیزمنې شوي. د ملګرو ملتونو په وینا، دا د 2009 کال په پرتله د تاوتریخوالو په شمیر کې دوه پر درې کمیست وړاندیز کوي.³⁷³

د امنیت ودې او په بېله بیا د ښځې رای وړکونکو شمیر ډیروالي لپاره، د کورنیو چارو وزارت (MOI)، د متحده ایالاتو او جمهوري کوریا په مالي مرسته تر 13,000 ښځینه داوطلبانې وګمارلې او وې روزلې چې د ښځینه رایې وړکونکو د بدن تلاشی لپاره د کومکي پرسونل په حیث خدمت وکړي. د DOD په وینا، افغان حکومت د دې وړ و چې د اپریل 5 ټاکنو لپاره د ښځو رایې وړکونکې 70% خلاص رای مرکزونو پوښلو ته کافي ښځینه تلاشي کونکي په کار وګماري او خپاره یې کړي.³⁷⁴ د بهرنیو چارو وزارت په وینا، حکایتي راپور ښیې چې مناسب ښځینه تلاشي کونکې د دوهم پړاو ټاکنو پرمهال موجود وې.³⁷⁵ د ښځینه رایې وړکونکو د تلاشی لپاره د ښځو ګمارل مهم و ځکه چې افغاني رواج نارینه ته اجازه نه ورکوي چې غیر محرم یا پردی ښځینه لمس کړي. د دې پروژې هدف د وسلې سره ښځو مخنیوی و — یا نارینه د ښځې په کالو کې — ترڅو د بریدونو کولو لپاره مرکزونو ته ننوتو څخه یې مخنیوی وشي.³⁷⁶ د بهرنیو چارو وزارت 1.7 ملیون ډالرو دې د 3.7 ملیون ډالرو پروژې ته د ملګرو ملتونو پراختیایي پروګرام (UNDP) د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهي صندوق (LOTFA) له لارې ملیون ډالر اعانه کړل.³⁷⁷

د ټاکنو لپاره د متحده ایالاتو ملاتړ

د متحده ایالاتو حکومت تمویل شوي پروګرامونه تخنیکي ملاتړ، توسعه، او د داخلي او نړیوالو ناظرینو خپرول چمتو کوي ترڅو افغان حکومت سره مرسته وکړي چې معتبرې، ټول شمول او رنې ټاکنې سرته ورسوي.³⁷⁸

UNDP د USAID د سبا لپاره قانوني او ټاکنیز ظرفیت لوړولو — فیز II (انتخاب II) ته 55 ملیون ډالر اعانه ورکړي ترڅو افغان ټاکنیز مدیریت غړو سره د ټاکنو کمیسیون، د ټاکنو شکایاتو کمیسیون، او رسنیو کمیسیون (MC) ته تخنیکي مرستې برابرولو کې مرسته وکړي. برسیره پردې، د UNDP ELECT II د ټاکنیز مدیریت غړو ظرفیت ته وده ورکوي چې په راتلونکي کې پخپله ټاکنې اداره کړي. د UNDP ELECT II د څوارځیز ”باسکیټ فنډ“ له لارې ملاتړ کيږي چې پکې لږترلږه یو درجن نورو ډونر هیوادونو تمویل هم شامل دی. د بیلګې په توګه، انګلستان، اروپایي اتحادیه، ایټالیا، جرمني، فرانسه، هالنډ، سویډن، ډینمارک، ناروی، او جاپان پاتې 129 ملیون ډالر ورکړي چې ELECT II اټکل کړی و د ټاکنو ملاتړ لپاره اړین دي.³⁷⁹

USAID درې نهادونو ته د ورکړو له لارې د ټاکنو د نظارت ماموریتونه ملاتړ کړي: د سیاسي نهادونو او مدني ټولنې ملاتړ کولو پروګرام (SPECS) له لارې NDI؛ دموکراسي انټرنیشنل (DI)؛ او په اروپا کې د امنیت او همغږۍ لپاره نهاد (OSCE). SPECS د شاوخوا 2,200 د ټاکنو داخلي ناظرینو ګمارلو لپاره څلور افغان مدني ټولنې نهادونو ته فرعي-مرستې ورکړي. NDI هم په 26 ولایتونو کې په 312 رایې مرکزونو کې د دوهم پړاو ټاکنو نظارت

د پروگرامونه د 2014 کال د ولسمشریزو او ولایتي شوراگانو د ټاکنو څخه د ملاتړ نیت لري				
د پروژې سرلیک	د بیل نېټه	د پای نېټه	ټول انکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2014 پورې ټولیز لګښتونه (په ډالرو)
د افغان مدني ښکېلتیا پروگرام (ACEP)*	12/04/2013	12/03/2018	\$70,000,000	\$4,996,608
د سبا لپاره د قانوني او ټاکنیز ظرفیت لوړول (ELECT) II	9/28/2013	9/27/2014	55,000,000	11,821,602
ټاکنیز سمونونه او مدني وکالت (AERCA)	7/7/2009	12/31/2015	38,702,682	29,831,936
د سیاسي ادارو او مدني ټولنې ملاتړ (SPECS)	7/7/2013	7/6/2016	18,000,000	7,542,077
د ټاکنو نړیوال ناظرین (NDI)	2/1/2014	8/1/2014	4,000,000	2,342,783
د ټاکنو نړیوال نظارت (DI)	2/1/2014	8/1/2014	3,999,925	3,092,937
د ټاکنو سوله ایز کمپاین**	9/10/2013	9/30/2015	3,000,000	451,496
د افغانستان لپاره د ټاکنیز ملاتړ ډله (OSCE)	2/20/2014	7/15/2014	1,500,000	1,500,000

یادونې: *د ACEP پروگرام چې د اپریل او جون 2014 ټاکنو ته اعانه شوي شاخوا 1.4 ملیون ډالر لګښت و. **د 2014 د مارچ 25، دا مصارف عملیاتي مخارج نه منعکس کوي.

سرچینه: USAID، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځوابونه، 6/30/2014 او 7/10/2014.

لپاره 100 NDI افغان کارمندان ګمارلي و.³⁸¹ د USAID په وینا، د DI نړیوال ټاکنو نظارت پروگرام 16 نړیوال ناظرین د لومړي پړاو او اته نړیوال ناظرین د دوهم پړاو ټاکنو لپاره ګمارلي و.³⁸²

USAID لانور هم ټاکنې د افغان مدني ټولنې ارتقا نوښت (IPACS II) او افغان مدني ښکېلتیا پروگرام (ACEP) په بېله بیا د ټاکنو سوله ایز کمپاین (PEC) له لارې ملاتړ کړې. IPACS II او ACEP د مدني - ښوونې فعالیتونو، د راوزه رای ورکړه ټاکنو پوهې دورو، د ټاکنو پورې اړوند خپرونو توضیح او راډیو او تلویزیوني تبلیغاتو پرمخ وړو لپاره مدني ټولنې او رسنیز ملګرو ته د کوچني مرستو ملاتړ له لارې ټاکنو ته اعانه شوي. IPACS II د 2014 مارچ په 31 پای ته ورسید، او د ټاکنو په ملاتړ کې شاوخوا 800,000 ډالر مصرف کړل پداسې حال کې چې ACEP شاخوا 1.4 ملیون ډالر مصرف کړل.³⁸³ PEC د "سولې لپاره رایې" ټاکنو کمپاین د ټولنې - توسعه ای پېښو په کارولو لکه ورزشکاران او شاعري، ملاتړ کړ، په بېله بیا څو-رسنیز پروگرام چې راډیو، تلویزیون، او انټرنیټ یې د رایې ورکونکو شمیر ډېرولو لپاره وکارول، تاوتریخوالی کم او پوهاوی ډیر دا چې په افغانستان کې راتلونکې سوله او ثبات د واک سوله ایز لېږد ته اړتیا لري.³⁸⁴

د USAID پروگرامونو یو لنډیز چې د 2014 کال ټاکنې یې ملاتړ کړي جدول 3.20 کې ښودل شوی.

د امنیت نړیوال مرستندویه ځواک (ایساف) افغان ټاکنو ته محدود شوی مستقیم ملاتړ چمتو کړ پشمول د ټاکنو خپلواک کمیسیون په غوښتنه له کابل څخه سیمه ایز، ولایتي او ولسوالۍ مرکزونو ته د ټاکنو حساس توکو د هوا له لارې لېږد. ایساف په یو طرفه توګه اوه ولسوالیو ته د ټاکنو مواد وړي او بیرته یې ترې راوړي او په 12 ولسوالیو کې د ټاکنو موادو لېږد او بیرته راوړلو لپاره افغان هوای ځواک ته هوای امنیت برابر کړی.³⁸⁵

ملي حکومتداری

متحده ایالاتو افغانستان حکومتی نهادونو ته مرسته چمتو کړې چې د حساس خدماتو سرته رسولو ظرفیت جوړ او پدې سره له دوه لارو افغان وگړو پروراندې خپل مشروعیت ډیر کړي: د قراردادونو، بلاعوضه مرستو، او کوپراتیفی تړونونو، او په ډیریدونکي توگه د مستقیم بودیجې مرسته. د امنیتي لیرد دې اخرنی کال کې، د متحده ایالاتو حکومت د افغان حکومتی نهادونو ډیریدونکي مالي او پروگرام مدیریت ظرفیتونو باندې ځانگړی تمرکز لري. د دې هدف ترلاسه کولو لپاره دا د ظرفیت جوړونې او مستقیم بودیجې پروگرامونه په گډه کاروي.³⁸⁶

د افغانستان لپاره د ملگرو ملتونو عمومي منشي ځانگړي استازي په وینا، د ټوکیو خواړخیز حساب ورکوونې کاري چوکاټ (TMAF) د نړیوالې بشکلتیا لپاره د اساس په توگه کار کوي او په افغانستان کې د ملکي پراختیا مرستې گمارنې لپاره منل شوې وسیله ده. نړیواله ټولنه او افغان حکومت د 2012 کال جولای ډونرانو ټوکیو کنفرانس کې TMAF سره موافقه کړې. وروسته TMAF د افغان حکومت او نړیوالې ټولنې لپاره منځني اهدافو ته لور شو چې "سخت تحویل کیدونکي" ورته ویل کیږي، لکه د کان کیندنې قانون.³⁸⁷ په تیر ربع کې، سیکار د "سخت تحویل کیدونکي" پرمختگ په اړه راپور ورکړی. (د لازياتو معلوماتو لپاره کانگریس ته د اپریل 2014 درې میاشتني راپور 127-129 مخونه وگورئ.) یو ځانگړی گډ همغږی او نظارت هیئت (JCMB) ناسته د 2014 کال د جنوري په 29 په لاره اچول شوې وه، ترڅو د TMAF وده و ارزوي او د ټاکنو څخه وروسته راتلونکي نوي افغان حکومت په وړاندوینه کې لارښود ترتیب کړي.³⁸⁸ د USAID مطابق، د JCMB ناسته د سخت تحویل کیدونکي موجوده سیټ د بیاکتني لپاره نهایی فرصت و. متحده ایالاتو د 2014 کال اپریل 16 ته د کان کیندنې قانون پاس کیدو لپاره یوه موقتي کړکۍ غزولې وه، خو مخکې لدې چې حکومت قانون پاس کړي نوموړې کړکۍ بنده شوه.³⁸⁹ پدې ربع کې USAID راپور ورکړی چې د ادارو ترمنځ او نړیوال شریکانو سره د TMAF د راتلونکي پلي کولو لپاره د نوي اهدافو ټاکلو رامنځته کیدو باندې کار کوي ترڅو یې په اړه د نوي حکومت سره خبرې وشي، کله چې ټاکنې حل او نوي ولسمشر دنده پیل کړه. د USAID په وینا، د دې نوي اهدافو نهایی کولو پروسه به احتمالا د افغانستان په اړه نړیوال کنفرانس کې دوام وکړي چې په ازمايښتي توگه د نومبر لپاره په لندن او پيلي 2015 کې پلان شوی.³⁹⁰

د بودیجې په چوکاټ کې مرسته

د دې لپاره چې حکومتداری پیاوړې شي او له افغان لومړیتوبونو سره پرمختیایي هڅې همغاړې شي، په 2010 کال کې نړیوالو مرسته ورکونکو د لندن په کنفرانس کې ژمنه وکړه چې د هغو پرمختیایي مرستو کچه به لوړه کړې چې د افغان حکومت د بودیجې په چوکاټ کې مصرفیږي او لږ تر لږه به یې 50% ته ورسوي. ډونرانو پشمول د متحده ایالاتو دا التزام د جولای 2012 ټوکیو کنفرانس کې تصریح کړی.³⁹¹ د USAID په وینا، که څه هم ترټولو غیر خوندي ډونر اعانې افغان حکومت ته د پراختیایي بودیجې په برخه کې دي او د دې لپاره دي چې باید پراختیایي پروژې فعالیتونو کې وکارول شي، عملا د یوه ځانگړي هدف لپاره د ډونر د تمویل شرط کولی

شي د افغان حکومت بسپنې آزادي کړي چې په بله د دغه ځانگړي توکي لپاره نومول شوي وي. پدې معنی چې د ډونر تمویل کولی شي افغان حکومت ته بودیجه ای وسعت چمتو کړي ترڅو دا د خپل مهمو اړتیاو پر بنسټ خپل فنډونه له سره لومړیتوب او بیا توضیح کړي، پشمول د عملیاتي لگښتونو لکه معاشات.³⁹²

USAID د مستقیم بودیجې مرسته د اوه افغان حکومتي نهادونو سره دوه اړخیز تړونونو له لارې چمتو کوي او دوه څو - ډونره وجهي صندوقونو ته اعانې له لارې: د افغانستان د بیارغونې وجهي صندوق (ARTF) او د افغانستان د زیربنا صندوق (AITF).³⁹³ د USAID په وینا، د دوه اړخیزې مرستې ټولې بسپنې په یوه جلا بانکي حساب کې سپمول کيږي چې د مالیې وزارت لخوا د هر پروگرام لپاره رامنځته شوي.³⁹⁴ ARTF د نړیوال بانک لخوا اداره کيږي، چې د افغان حکومت عملیاتو، پالیسي اصلاحاتو، او ملي لومړیتوب پروگرامونو په ملاتړ کې دواړه د افغان حکومت عملیاتي او پراختیا بودیجو ته بسپنې ورکوي.³⁹⁵ AITF یو څو ډونره وجهي صندوق دی چې د آسیا پراختیایي بانک لخوا اداره کيږي، او په افغانستان کې د زیربنایي پروژو لپاره د ډونر مرستې همغږي کوي.³⁹⁶ د USAID په وینا، د بودیجې مستقیم مرستې ډیره برخه به یې د څو - ډونره وجهي صندوقونو له لارې دوام ومومي، په ځانگړي توگه ARTF.³⁹⁷

DOD د بودیجې مستقیم مرسته د (1) دفاع وزارت (MOD) او (MOI) ته مستقیم اعانې او (2) د څو - ډونره وجهي صندوق چې LOTFA نومول کيږي له لارې چمتو کوي. LOTFA د UNDP لخوا اداره کيږي، چې په ابتدایي توگه د افغان ملي پولیسو (ANP) معاشاتو فنډ ورکوي.³⁹⁸ د مستقیم اعانې مرستې یې هم د مالیې وزارت ته چمتو کړي، او وروسته د اړتیا سره سم یې MOD او MOI ته مختص کړي.³⁹⁹ د DOD په وینا، د گډ امنیتي لیرد قوماند - افغانستان (CSTC-A) د متحده ایالاتو مستقیم اعانو نظارت لپاره چې افغان امنیتي ځواکونو لپاره افغان بودیجې ته یې ورکوي، ډیری میکانیزمونه لري. CSTC-A یو د دوه اړخیزې - ژمنتیا لیک کاروي چې ډاډ لاسته راوړي افغان حکومت د CSTC-A بسپنو درست کاروونې لپاره شرایطو او مقرراتو باندې (پشمول د هدف، وخت او مقدار) او د بسپنو ناسم کارولو ممکن پایلو څخه خبر دی.⁴⁰⁰

لکه څنگه چې په جدول 3.21 کې ښودل شوي، USAID تمه لري چې 986 ملیون ډالر په مستقیم دوه اړخیزې مرستې مصرف کړي. دا د دې تمه هم لري چې نږدې 1.9 ملیارد ډالر ARTF او له 180 ملیون ډالرو ډیر AITF ته اعانه کړي.⁴⁰¹ DOD تمه لري چې نږدې 2.09 ملیارد ډالر د LOTFA له لارې مصرف کړي.⁴⁰²

د USAID په وینا، د دوه اړخیز مستقیم بودیجې پروگرامونو له لارې اوسنی ورکړه یا مصرف لکه څنگه چې د دواړه خواو خوښه ده له هغې سست دی. USAID د بودیجې د اجرا ټیټ میزان د افغان حکومت محدود ظرفیت او د خطر کمولو هغه گامونو ته منسوب کړی چې USAID په مستقیم بودیجې پلي کوي.⁴⁰³ افغان د مالیې وزیر پدې وروستيو کې ویلي دي چې ډونرانو افغان حکومت ته بسپنه نده ورکړې، چې دا د "[افغان حکومت] پراختیایي بودیجې کې لوی تشه" رامنځته کوي.⁴⁰⁴

د CSTC-A ارزونه دا ده چې یوځل بسپنې افغان حکومت بانکي حساب ته ننوتلې، نو څار د پام وړ ننگونکی شي.⁴⁰⁵ دامهال، د CSTC-A مستقیم اعانې د افغان حکومت عایداتو ټولو سرچینو (په شمول د نورو ډونر ملتونو او داخلي عوایدو) سره یوځای د مرکزي بانک

د متحده ایالاتو افغان حکومتونه د متحده ایالاتو ژمنو پوره کولو ته دې هیواد پرمختگ پوراندې د سنجولو بیلې لارې لري ترڅو د افغان حکومت بودیجې له لارې نور فنډ ورکول چمتو کړي. USAID وایی چې افغان حکومت فقط د "مستقیم بودیجې" بسپنې ملاحظه کوي کله چې مصرف شي (کله چې بسپنې واقعا مصرف شي)، پداسې حال کې چې USAID ژمنې او تعهدات (کله چې ډونر د ځانگړي هدف لپاره بسپنې ریزرف کړي مگر بسپنې مصرف شوي نه وي) د مستقیم بودیجې ملاتړ په حیث ملاحظه کوي.

سرچینې: د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د USAID، OPPD، 12/30/2013، د متحده ایالاتو د افغانستان لپاره بهرنی مرستې: د فعالیت وروسته مدیریت پلان 2011-2015؛ ضمیمه VIII - د مرستې هدف 8: د GIRA نهادونو د مدیریت ډیرشوی مؤثریت، 10/2010، 7 مخ.

حکومتداری

جدول 3.21

د مستقیم بودیجې پروگرامونه							
نر 06/30/2014 پورې ټولیز لګښت (په ډالرو)	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	د پای نیټه	د پیل نیټه	ځانګړی بانکی حساب؟	د افغان حکومت د مستقیم بودیجې ملګری	د متحده ایالاتو حکومتي اداره	پروژه/د وجهی صندوق نوم
دوه اړخیز، حکومت څخه حکومت ته پروژې*							
\$5,306,141	\$342,000,000	12/31/2016	12/5/2012	هو	د افغانستان بریښنا شرکت (DABS)	USAID	د بریښنا د لیرد مصرف او د اتصال پروژه (PTEC)
181,207,908	236,455,840	1/31/2015	7/20/2008	هو	د عامې روغتیا وزارت (MOPH)	USAID	د روغتیا خدماتو (PCH) پروګرام لپاره د ملګرتیا قراردادونه
0	90,000,000	4/30/2015	5/26/2012	هو	د کانونو او پترولیم وزارت (MOMP)	USAID	د شیرغات د کازو پراختیا پروژه (SGDP)
5,593,727	75,000,000	12/31/2015	4/30/2013	هو	DABS	USAID	د کچکې واحد 2 پروژه (د کچکې بند اوبو بریښنا کې د توربین جنراتور واحد 2 نصبول)
54,000,000	74,407,662	12/31/2014	7/18/2010	هو	د کرهنې، اوبو لګولو او مالدارۍ وزارت (MAIL)	USAID	د کرهنې پراختیا بسپنه (ADF)
0	56,000,000	8/25/2017	8/25/2013	هو	د معارف وزارت (MOE)	USAID	ابتدایې ښوونه او سواد او مسلکې زده کړه او روزنه (BELT) - د ټولني میشته پروګرام
28,810,610	36,256,560	9/30/2014	9/30/2009	هو	د مالی وزارت (MOF)	USAID	د ملګرې تخنیکي مرستې پروګرام (CTAP)
0	30,000,000	7/31/2017	7/31/2013	هو	MOE	USAID	د افغانستان د کاري ځواک پراختیا پروژه (AWDP)
21,955,403	26,996,813	12/31/2014	11/16/2011	هو	MOE	USAID	ابتدایې ښوونه او سواد او مسلکې زده کړه او روزنه (BELT) - د نصابي کتابونو چاپ
13,000,000	15,000,000	7/31/2014	10/30/2011	هو	د اداري اصلاحاتو او ملګرې خدماتو خپلواک کمیسیون MOF او (IARCSC)	USAID	د ملګرې خدمت اصلاح ملاتړ
0	3,900,000	6/1/2016	8/28/2013	هو	د مخابراتو او معلوماتي ټیکنالوژي وزارت (MOCIT)	USAID	د E-حکومت سرچینې مرکز (EGRC)
د ډیرې ډونرانو وجهی صندوق							
\$1,160,700,000	\$2,086,000,000	2024	2008	نه	د کورنیو چارو وزارت	DOD	د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهی صندوق (LOTFA)
604,829,100	1,900,000,000	3/31/2017	3/31/2012	نه	ډیری	USAID	د افغانستان د بیارغونې وجهی صندوق (ARTF) (اوسنی ګمارنه)**
105,000,000	180,000,000	3/6/2018	3/7/2013	نه	ډیری	USAID	د افغانستان د زیربنا وجهی صندوق (AITF)

یادونې:

* د DOD مستقیم اعانې بسپنې پکې شامل ندی.

** USAID مخکې ARTF ته یو تړون ورکړی و چې په مارچ 2012 کې پای ته ورسید او 1,371,991,195 ډالر پکې مصرف شول.

سرچینې: USAID, OPPD, د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014: CSTC-A, د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 7/1/2014.

د خزاني یووستوي حساب کې خوندي کيږي. د CSTC-A په وينا، دا طريقه د ساده توب گټه لري او د افغان حکومت انعطاف وړتيا وړاندې کوي، مگر د بسپنو راپور ورکړل شوی کارونه بيا تطبيق ته د CSTC-A څخه اضافي هڅې ته اړتيا ده.⁴⁰⁶ CSTC-A د يوه جلا بانکي حساب کارولو انتخاب راسپري، لکه هغه چې د USAID لخوا کارول کيږي. CSTC-A په نښه کوي چې که څه هم د USAID بسپنو پروگرامونه چې متمرکز دي يا د محدود شوي مودت لپاره دي په تهيې او اجرا کې د USAID د پام وړ مداخلت سره، د CSTC-A مستقيم اعانې د MOD او MOI ډيرې اړتياوې ملاتړ کوي او په ابتدايي ډول يې افغان حکومت پرمخ وړي.⁴⁰⁷

د ظرفيت جوړونې پروگرامونه

د USAID د ظرفيت جوړونې پروگرامونه پدې لټه کې دي چې د مستقيم بوديچې مرستې لپاره د افغان وزارتونو د چمتوالي، اداره کولو او محاسبې وړتيا ته وده ورکړي. د سيگار د 2014 کال جنوري د USAID د اوه افغان وزارتونو ارزونې پلټنې چې د متحده ايالاتو حکومت څخه مستقيم بوديچې مرستې لاسته راوړي، موندلي چې لدغو ارزونو او بياکتنو يوې يې هم هيڅ وزارت ندی پيژندلی چې د خطر کمولو گامونو پلي کولو پرته دې په مؤثر ډول د بسپنو اداره کولو او محاسبې وړ وي.⁴⁰⁸ لکه څنگه چې په جدول 3.22 کې ښودل شوي، په پروگرامونو کې د USAID د 31 مليون ډالرو د مشرۍ، مديريت، او حکومتداری پروژې شامل ده چې هدف يې د افغانستان مالي مديريت سيستمونو او د افغان عامې روغتيا او د افغان ښوونې وزارت ظرفيت پياوړي کول دي ترڅو هغه اړتياوې پوره کړي چې د 2010 په کابل نړيوال کنفرانس کې د مستقيم بوديچې ډيرې شوې مرستې لپاره ترتيب شوې وې.⁴⁰⁹ USAID د ښځو چارو وزارت نهادي بياجوړښت او واکنده کولو (MORE) پروژې 15 مليون ډالر هم تمويلوي، کوم چې د نورو شيانو ترمنځ وزارت سره مرسته کوي خپل مالي مديريت ته وده ورکړي، لکه څنگه چې په راتلونکي کې د مستقيم بوديچې مرستې لپاره اړتيا ده.⁴¹⁰

ملی شورا

د بهرنيو چارو وزارت په وينا، چې افغان قانون جوړونې قوه د اجرايوې قوې په پرتله ضعيف پاتې ده، خو داسې بريښي چې د پارلمان غړي هڅه کوي د اجرايوې قوې پر وړاندې خپل لاسونو پياوړي کولو هڅه کوي. په هرصورت، د وگړو لاسرسي کوښښونه، فساد، او د ټيټې کچې سواد او تجربه لا د دې برخې ستونزه ده.⁴¹¹

جدول 3.22

په ملي کچه د USAID د ظرفيت جوړونې پروگرام					
د پروژې سرليک	د افغان حکومت ملگري	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2014 بورې ټوليز لگښتونه (په ډالرو)
د مشرتابه، مديريت او حکومتداری پروژه	د عامې روغتيا وزارت د معارف وزارت	9/25/2011	9/24/2016	\$32,000,000	\$22,826,010
د افغانستان د قانون جوړونکو بنسټونو مرسته (ALBA)	پارلمان	3/28/2013	3/27/2017	23,455,326	4,067,868
د ښځو چارو وزارت اداري بيارغونه او پياوړتيا (MORE)	د ښځو چارو وزارت	12/20/2012	12/19/2015	5,000,000	2,955,012

سرچينه: USAID، د سيگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014 او 7/13/2014.

په لوی تصویب شوي قوانینو کې پدې ربع کې د پیسو مینځلو پرضد قانون شامل دی چې د ولسمشر کرزي لخوا په جون 25 توشیح شو.⁴¹² د ملي شورا ولسي جرگې معلوماتو ته د لاسرسي قانون وروسته له درې کالو سپارنې تصویب کړ.⁴¹³ نوموړی قانون، چې ژورنالستانو او خلکو ته د معلوماتو چمتو کولو ردولو څخه د حکومتې چارواکو مخنیوی کوي، دا مهال د مشرانو جرگې سره دي. د مدني ټولنې نهادونو ويلي چې نوموړی قانون به د افغانستان په تاریخ کې په خپل ځان کې بی ساري وي او کولی شي چې په هیواد کې د فساد کچه راټیټه کړي.⁴¹⁴ په می کې، ولسي جرگې د کان کیندنې سیکتور تنظیم کولو لپاره هم قانون تصویب کړ.⁴¹⁵

پارلمان د پوهنتون ته راتگ لپاره کانکور ازموینو، د سیلاب خپلو بښکني، بنځو مسالو، جرم، په ایران کې د مخدره توکو د قاچاق لپاره د افغانو په دار ځړول، بریښنايي (الیکټرونیکي) تذکیرو، او د تاریاكو له منځه وړو او درملنې پشمول موضوعاتو لپاره ډیری افغان وزیران هم پوښتلي.⁴¹⁶

په می کې د پارلمان یوې جرگې هم ډیری بوختیا نه درلوده ځکه چې د وکیلانو لویه برخه یې غیرحاضر و. د مثال په توګه، مشرانو جرگې ونشو کولی چې خپل لږترلږه نصاب پوره کړي، چې په یوه اونۍ کې یې د دواړه عمومي او کمیسوني غونډو یوازې 30% برخه اخیستنه وه. په می کې ولسي جرگې په دوه اونيو کې فقط دوه ځل نصاب پوره کړی. د پارلمان ډیری وکیلان ولایاتو کې و چې د ولایتي شورا تیرو ټاکنو څخه د رایې شمیرنې باندې اعتراض او د ولسمشرۍ د دوهم دور کمپاین کې برخه واخلي.⁴¹⁷ د طلوع نیوز یوه راپور له مخې، د ولسي جرگې اداري کمیټې موندلي چې غیرحاضرې د پارلمان د کار مخه نیسي او د ولسي جرگې غړي له په څلورو میاشتو کې ټاکل شوي 15 ورځو څخه ډیره رخصتي کوي.⁴¹⁸

USAID د افغانستان مقننه قوه ته د مرستې پروژې (ALBA) 23.5 ملیون ډالر فنډ ورکوي چې د افغانستان پارلمان وکولی شي د یوه خپلواک او مؤثره قانون جوړونکي، نماینده او څارگر نهاد په توګه عمل وکړي.⁴¹⁹ په تیرې ربع کې، ALBA په هغه نوښتونو تمرکز وکړ چې د پارلمان غړو او د هغوی کارمندانو سره مرسته وکړي چې خپل ظرفیت لوړ کړي. ALBA د پارلمان د فساد پروړاندې مبارزې کمیټې ملاتړ کړی، د پارلمان 21 غړو سره یې کار کړی چې معلوماتو ته د لاسرسي قانون او د فساد پروړاندې مبارزې قانون تعدیل (اصلا) کړي، او د کان کیندنې او تدارک قانون اصلاحي ژبه یې اعانه کړي.⁴²⁰

د USAID په وینا، د پارلمان د نهادي ظرفیت تر ټولو لوی تشه چې ALBA ورته اړتیا لري په نښه یې کړي د پارلمان په دواړه شوراګانو کې موضوع پورې اړوند د تجربې نه درلودل دي ترڅو وکولی شي چې په سمه تخصصي قوانین وڅیړي. که څه هم دواړه شوراګانې څیړونکي او حقوقي ماهرین لري، دا افراد تل د دغه دندو لپاره وړ نه وي او نشي کولی چې د پارلمان غړو ته د سرچینو په توګه کار وکړي.⁴²¹ د ALBA د پارلمان د څیړنې او بودیجې کارمندانو یوې بیاکتنې وموندل چې ظرفیت په کلکه ټیټ دی او دا چې وکیلان د دغه کارمندانو کار د ارزښت وړ نه ملاحظه کوي. د راپورونو له مخې د پارلمان د څیړنې او بودیجې اوسني کارمندان د بیلابیل پالیسو مسالو او اصلاحاتو څخه

خبر ندي — پشمول د پروگرام بودیجې، ولایتي بودیجې ټاکل، او د منځۍ مودې مالي او بودیجه ای کاري چوکاټ — د کلني بودیجې چمتو کول. د بیاکنټې په وینا، د اصلاحاتو پرته چې معاشات یې ډیر کړي او د لانور سیالیز گمارنې هدف لري، قوم پرستي د داخلي څیړنې ظرفیت لږ کبله کموي چې بیرته نامستعد کارمندان گمارل کېږي.⁴²²

سیمه ایزه حکومتداری

متحده ایالات له هغو لومړیتوبونو ننګه کوي چې په سیمه ایزه کچه افغانانو ته په خپل حکومت کې پراخه ونډه ورکوي. هدف یې دا دی چې سیمه ایز حکومت لانور افغان وگړو ته د لید وړ، حساب ورکوونکی او ځواب ویونکی شي، په ځانګړي توګه سویل او ختیځ کې چېرې چې ترهګري قوي ده.⁴²³

پدې ربع کې، DOD راپور ورکړ چې د کلیو د ثبات عملیات (VSO)، له لاندې پورته د ترهګرۍ ضد ستراتیژي چې هدف یې د سیمه حکومت د افغان ولسوالیو او ملي حکومت سره نښلول و، پای ته ورسید.⁴²⁴ د VSO نوښت په اصل کې درې ابتدایي برخې درلودې: سیمه ایزه حکومتداری، پراختیا، او امنیت. د افغان سیمه ایز پولیسو (ALP) پروگرام چې په اصل کې د VSO امنیتي جز دی، یوازینی پاتې برخه یې ده.⁴²⁵ د DOD په وینا، که څه هم VSO پای ته رسیدلی، د VSO ځینې پاتې شوني د ALP پروگرام په ملاتړ کې په ولایتي او ولسوالۍ کچه پاتې کېږي. د ولسوالۍ او ولایتي عناصر به خپل ماموریت تر د 2014 د اکتوبر 31 پورې بشپړ کړي.⁴²⁶ سیکار په تیر ربع کې په هغه ننگونو راپور ورکړ چې د DOD افغان حکومتداری باندې د VSO د اغیز ارزولو کې ورسره مخ شوی. د لانورو معلوماتو لپاره کانګریس ته د اپریل 2014 درې میاشتني راپور 132-143 مخونه وګورئ.

د کلیوالي ثبات پروگرامونه

USAID د ثبات ګڼ پروگرامونه لري چې موخه یې له افغان حکومت سره مرسته ده څو بې ثباته سیمو ته خپله ولکه وغځوي او د سیمه ایزې حکومتداری ظرفیتونه لوړ کړي. پدې پروگرامونو کې د USAID په کلیدي ساحو کې ثبات (SIKA) څلور پروژې، دوه د ټولني متحد کولو نوښت (CCI) پروگرامونه، او د ARTF د ملي پیوستون پروگرام (NSP) شامل دي. متحده ایالاتو غوښتنه کړې چې د ARTF 865 ملیون ډالر اعانې NSP ملاتړ کړي.⁴²⁷ جدول 3.23 تر نن نیتې پورې د ټول پروگرام لګښتونه او مخارج لنډیز کوي.

په کلیدي ساحو کې ثبات (SIKA)

د SIKA هدف د ولسوالۍ او ولایت په کچه افغان حکومتي چارواکو سره مرسته کول دي چې د سیمه ایز نفوس پراختیایي او حکومتداری اندیښنو ته ځواب ووايي، په حکومت اعتماد رامنځته او ثبات تقویه کړي.⁴²⁸ د USAID د SIKA څلور پروگرامونه د دې لپاره نومولې دي چې د "افغان حکومت" په حیث ورته وکتل شي نه ده بهرني ډیر شوي شتون په توګه، د افغانستان د کلیو پراختیا او بیارغونې وزارت (MRRD) سره په ملګرتیا کې.⁴²⁹ د SIKA دا څلور قراردادونه په ابتدایي ډول اړتیا لري چې MRRD هلته په ولسوالۍ کې شتون ولري ترڅو SIKA هلته کار وکړي. د MRRD د حضور غوښتل شوې کچه سره توپیر لري چې له یوه استازي نیولي چې په "نیمه رسمي" بڼه کارکوي (SIKA سویل)

د USAID سیمه ایز (کلیوالي) پروگرامونه

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	تر 6/3/2014 پورې ټولیز لګښتونه (په ډالرو)
د افغانستان بیارغونې وچهې صندوق (ARTF) له لارې د ملي پیوستون پروگرام (NSP)*	2004	2012	\$865,000,000	\$865,000,000
ثبات په کلیدي ساحو کې (SIKA) سوبل***	4/10/2012	9/3/2014	177,565,498	39,523,359
SIKA ختیځ	12/7/2011	9/6/2015	177,054,663	68,371,001
د ټولنې د پیوستون لومړیتوب (ختیځ، سوبل، سوبل لویدیځ)**	3/1/2012	2/28/2015	161,499,422	7,373,529
د افغانستان ملکي مرستې پروگرام (ACAP II)	9/27/2011	9/26/2014	64,000,000	45,194,000
SIKA لویدیځ	1/29/2012	8/31/2015	62,998,824	30,049,405
SIKA شمال	3/15/2012	6/14/2015	45,633,274	20,318,357
د ټولنې د پیوستون لومړیتوب (شمال، لویدیځ)**	9/10/2013	9/9/2015	36,221,640	451,496

یادونې:

*پدې کې د USAID مرستو د ARTF نه د ملي پیوستون پروگرام (NSP) لپاره ویل شوي ترجیح شامل ده. له نړیوال بانک سره د موافقت پر بنسټ، مرسته کونکې یواځې د خپلو مرستو په برخه کې د ټولې ونډې د 50% د لګولو د ساحې غوراوی کولای شي. پاتې، ARTF ته چمتو کړی شوي ناپاکې بسپنې ممکن هم د NSP ملاتړ کې وکارول شي.

**د 2014 د مارچ 25، دا مصارف عملیاتي مخارج نه منعکس کوي.

***د مصارف معلوماتو کې د SIKA سوبل دواړه ګمارنو لپاره ټولټال شامل دي.

سرچینه: USAID، د سیګار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، 7/10/2014، 7/13/2014 او 7/14/2014.

بیا د MRRD تر داسې یوې ډلې چې په اغیزمنه توګه په ولسوالیو کې د SIKA د فعالیتونو عملیات او څارنه وکړي او همداشان د ملاتړ او مشرتابه په برخه کې ورته کار وکړي (SIKA لویدیځ).⁴³⁰

د ربع په جریان کې، USAID د ثبات نوښتونو اغیز سنجولو (MISTI) پروژه، د دریمې ډلې د نظارت او څیړنې پروګرام چې د USAID د ثبات پروګرامونو اغیز ارزوي، د SIKA لویدیځ پروګرام یو منځني مهال فعالیت ارزونه خپره کړه. د ارزونې په وینا، SIKA لویدیځ یو د افغان په رهبرۍ، حکومتي پروګرام دی د پروژو ګړندي تحویلي سره چې اوږدمهاله پایلې لري.⁴³¹ ارزونې د دې په اړه پوښتنې راولاړې کړي چې څنګه د SIKA پروژې د دې هدف سره نښلول کېږي او USAID به څنګه پوهه شي چې حتی دا پروژې اغیز لري. بیاکتني پایله کړي:

د SIKA لویدیځ اصلي مسله د بدلون په سمه توګه جوړه شوې تیوري نه شتون دی کومه چې مدیریت او شارکینو ته توضیح کړي چې د پلي شوي پروژو پایلې باید څه وي. د بدلون ټاکل شوي دې تیوري نه شتون د څلور [منځیني پایلو]، فرعي مطلوب پلي کیدلو او ارزونې او د دې [د فعالیت د نظارت پلان] د سنجش لاسته راوړنې پرته پایله کېږي، د SIKA لویدیځ فعالیت سنجش احتمال لري چې د لږ زده شوي درسونو پایله ولري (دواړه مثبت او منفي) چې کیدی په مستقیم ډول بیرته د پلي شوي فعالیتونو کړنې د ودې سره ونښلول شي.⁴³²

د SIKA لویدیځ دامهال راپور شوي لاسته راوړنو ته د "نالیب شوي محصولاتو" په ویلو سره ارزونه وړاندیز کوي چې SIKA لویدیځ د فعالیت د نظارت کولو خپل پلان له سره سم کړي ترڅو د لاسته راوړنې شاخصونه پکې شامل چې وسنجوي ایا نوموړی پروګرام اصلا اغیز درلود.⁴³³

ارزونه د SIKA لویډیز پروژو یوه میکس ارزیايي وړاندې کوي. د ارزونې په وینا، په فراه او هرات ولایتونو کې د زیربنا پراختیا فعالیتونه په لویه کچه د ثبات اهدافو سره یو دي: د پروژو له امله د حکومت ملاتړ ډیر شوی، ډیری ګټه اخیستونکو راپور ورکړی چې د کارګمارنې فرصتونو کمښت د ترهګرۍ ډلو لپاره ملاتړ دي، او کرهڼې یا ټرانسپورټیشن پورې تړلي زیربنا پراختیا (د بیلګه شوي پروژو ډولونه) په ټولنه ګټورې اغیزې درلودې ځکه چې دا کرهڼز پوتانسیل ته وده ورکوي او کلي یو او بل سره نښلوي.⁴³⁴ په هرصورت، ارزونې د نورو پروژو ارزښت ترپوښتنې لاندې راوستی:

د بادغیس ولایت، مفر ولسوالۍ کې د SIKA لویډیز د سړک بیارغونې پروژه. (د USAID تصویر)

SIKA لویډیز ډیری فعالیتونه پرمخ وړي چې وایی د ثبات پروګرامولو برخه ده، مګر په اغیز کې د ولسوالۍ په کچه د کوچني حد مداخلتونه دي چې ممکن د پروژې تمویل دریدو سره سم پای ته ورسې. دوه ساعته د مخابراتو روزنې، د [کلیو پراختیا او بیارغونې وزارت ولایتي ریاستونو کارمندانو] لپاره د انګلسي ژبې ټولګي، او بیلابیل ورته فعالیتونه په مجموع کې د ثبات پروګرامول نه ملاحظه کېږي. که چېرې د SIKA لویډیز هدف د خدمت وړاندې کولو له لارې سیمه ایز حکومت کې د باور ډیرول وي، نو اړتیا لري پدې تمرکز وکړي چې د حکومت ظرفیت ډیر کړي ترڅو پوهه شي چې کومو خدماتو ته اړتیا ده او د شته میکانیزمونو له لارې یې څنګه په غوره توګه چمتو کړي.⁴³⁵

SIKA لویډیز میکس یا ګډې پایلې تولید کړي. له یو پلوه د SIKA لویډیز پروګرامونو د ولسوالۍ حکومتونو او د دوی ټولنو ترمنځ ارتباطاتو ته وده ورکړې، په ځانګړي ډول د ولسوالۍ ثبات کمیټې (DSC) ناستو له لارې.⁴³⁶ له بل پلوه، د SIKA لویډیز کړنو د ولسوالۍ حکومتونو واکمن کولو او پریکړه کولو باندې منفي اغیز کړی. ولسوالانو د DSC پروسې له امله او د ټولنې پرمختیا شوراګانو (CDC) ته مستقیم فنډ ورکولو له امله د دوی د واک تخریب په اړه شکایت کړی.⁴³⁷ ارزونې دا هم موندلې چې د پروژو په نظارت کې د حکومتي نهادونو ډیر لږ شمولیت شتون لري. پدې لیدنو کې د افغان حکومت برخه اخیستنه د رویتیا، حساب ورکوونې او په پروژو کې د حکومت دخالت ښودلو لپاره مهم دي.⁴³⁸

د ټولنې متحد کولو نوبت (CCI)

د USAID د CCI پروګرامونه، چې په وار سره یو یې ختیځ، سویل او سویل ختیځ پوښي او بل یې شمال او لویډیز پوښي هدف لري چې په هغه ساحو کې چې تاوتریخوالي او د ترهګرۍ ګټه پورته کوونې ته حساس دي د USAID په وینا "خوځښت" ورکړي. CCI د سیمه ایزې ټولنې د پراختیا پروژو په څیر نوبستونه پلي کوي چې د دې پروژو په پیژندنه او څار کې د ټولنې مشران او حکومتي چارواکي ښکېل وي. CCI په سپورټي پېښو د سولې وکالت کمپاین هم ملاتړ کوي.⁴³⁹ د CCI تر 84% پورې فعالیتونه افغان حکومت ته ورکړل شوي پداسې حال کې چې 7% یې په مستقیم ډول د ټولنې ډلو ته سپارل شوي.⁴⁴⁰

د ربع په جریان کې، MISTI په ختیځ، سویل او سویل لویډیز کې د پلي شوي CCI د فعالیت منځ مهال ارزونه خپره کړه.⁴⁴¹ ارزونې د CCI اته ولسوالیو 61 پروژې وازمولې.⁴⁴²

ارزونې په نښه کړي چې د پروژې پیل او کارونو کې د ننګونو له امله د USAID او پلي کونکو شریکانو ترمنځ د باور نشتون د ارزونې ډلې لپاره مشکل رامنځته کړی چې د CCI پروسو، فعالیت او لیدونو باندې معلومات راټول کړي.⁴⁴³

ارزونې راپور ورکړی چې CCI د سیمه ایز لوبغاړو، د حکومتداری دودیز جوړښتونو او افغان حکومت ترمنځ اړیکې قوي کړي. د دا ډول پېښو لکه د CCI پرائیستلو او تړلو غونډو لپاره په ټولنو کې افغان حکومتي چارواکو د دوی شتون ډیر کړی. د CCI کارمندانو، افغان حکومت چارواکو، او د ټولنې مشرانو راپور ورکړی چې د CCI اعانې پلي کولو په تعقیب د افغان حکومت خدماتو لپاره ډیره شوې غوښتنه شتون لري لکه څنګه چې ولسوالانو ته د ټولنې ډیر شمیر غړو عرایض لیدل شوي.⁴⁴⁴

د CCI کارمندانو په وینا، د افغان حکومت او ټولنو ترمنځ اړیکو لپاره د CCI نظارت او ارزونه کې اوس دا شامل دي چې ایا په یوه ولسوالۍ کې وګړي افغان حکومتي چارواکو ته لاسرسی غواړي او ایا افغان حکومتي چارواکي له ولسوالۍ مرکز هاخوا سفر کوي.⁴⁴⁵ د CCI کارمندانو د ولسوالۍ په مرکز کې افغان حکومت سره د کار پیلولو، په ولسوالۍ کې د یوڅو پروژو له لارې د باور او ډاډ رامنځته کولو، او بیا کلیو ته د ولسوالۍ له مرکز څخه یو څو کلومیټر لرې یا نورو لرې پرتو سیمو ته د CCI پلي کوونې غزولو ارزښت په نښه کړی. لدې ولسوالیو مرکزونو څخه د اعانو جغرافیه ای خپرول نسبتاً کم و لدې چې ډیری وختونه د ولسوالۍ مرکزونو یا نږدې ساحو باندې متمرکز و.⁴⁴⁶

ارزونې دا هم موندلي چې CCI د ټولنو ترمنځ یووالی ډیر کړی. د CCI کارمندانو، افغان حکومت چارواکو، او د ټولنې غړو راپور ورکړی چې هغه اعانې چې د ټولنې له پروسې رامنځته کړی شوي د ټولنې غړو باندې د ګټه پورته کونکو په حیث پلي شوي یا د ټولنې هغه نمایندګانو ته اعانه شوي چې یووالی یې حمایه کړی. ارزونې په نښه کړي چې د یووالي ملاتړ کولو هدف د افغان حکومت او نفوس ترمنځ اړیکو ډیرولو هدف په پرتله د لید له پلوه ډیر مشکل و او دا چې د CCI کارمندانو د پروژو د یووالي ملاتړ څرنګوالي څخه بیل تفسیرونه لرل. پداسې حال کې چې د CCI ځینې کارمندانو د یووالي پروژو ټاکنوکې جنبه هغه لیدلې چې د ټولنې څخه رامنځته شوي، د CCI نورو کارمندانو د یووالي پروژې هغو ته ویلي چې خلکو ترې ډیره ګټه پورته کړې، لکه ښوونځي، سړکونه یا دټولنو په اوږدو کې نښلول شوي وګړي.⁴⁴⁷ د ارزونې لخوا دا روښانه نه و چې د یووالي پروژې څنګه په دوهم تعریف کې د ښوونځي یا سړک پروژې څخه مختلف وې چې د بل پروګرام لخوا پرته د یووالي هدف څخه پلي شوي وې.

ارزونې په نښه کړي چې نظارت او ارزونه د CCI لپاره یوه ننګونه وه.⁴⁴⁸ که څه هم ډیری هغه وګړي چې مرکه ورسره شوې د CCI مؤثریت یې تصدیق کړی، خو هغه شواهد چې دوی په ملاتړ کې وړاندې کړي تل روښانه نه و. د مثال په توګه، په ځینې ولسوالیو کې د CCI کارمندانو په نښه کړي چې دا د دوی مسؤلیت نه و چې د مسلکي روزنو وروسته د دې معلوماتو راټولولو لپاره تعقیب کړي چې ایا ګټه پورته کونکي د روزنې وروسته په دنه ګمارل شوي که نه.⁴⁴⁹ ځینې وختونه د CCI مرکه شوي کارمندانو د CCI غونډو ته د ډیرو خلکو د راتګ ترشا د اړیکو هڅو بریالیتوب څرنګوالي په اړه هم د وینا هلې ځلې کولې.⁴⁵⁰

د ملي پيوستون پروگرام (NSP)

ARTF د افغانستان دواړه عملياتي او انكشافی بودیجه ملاتړ كوي. د انكشافی بودیجې برخې په حیث دا د افغان حكومت ملي پيوستون پروگرام (NSP) تمویل كوي، چې د ټولني په كچه حكومتداری پیاوړې كولو او لازمي خدماتو ته د كليوال ټولنو لاسرسی ته وده وركولو لپاره جوړ شوی او سرچینې يې په ديموکراتیک ډول ټاکل شوي د ټولني انكشافی شوراگانو (CDCs) لخوا كارول كېږي.⁴⁵¹ مخکې USAID د ARTF له لارې د کانگریس په لارښود، NSP ته د بسپنو "لومړیتوب" (تعین کړ)، ترڅو په هغه سیمو کې د ترهگری ضد اهدافو ته وده وركړي چې نوي افغان حكومت كنترول لاندې راغلي. USAID د شواهدو كمښت خبرداری وركړی دا چې NSP د افغانستان نامن برخو کې ثبات ډیر كړی او تمویل يې په ورته توگه تنظيم شوی.⁴⁵²

د USAID په وینا، NSP ځینې مثبت پایلې لاسته راوړي، پشمول د پریکړه كولو کې د ټولني د كچې ښکلتیا. په هرصورت، په هرصورت، USAID په نوموړي پروگرام تکیه نه كوي چې ځانگړي پراختیایی اهداف لاسته راوړي.⁴⁵³ USAID ويلي چې دوی NSP ته د ARTF نورو پروگرامونو په پرتله لږه پاملرنه كوي د كومو لپاره چې USAID لومړیتوب بیانوي. د ARTF له لارې د USAID لومړیتوبونه وس د ښوونې، روغتیا، عامه مالي مدیریت، او ځمکې اصلاحاتو لپاره پروگرامونه ملاتړ كوي.⁴⁵⁴ د 2013 مالي کال دمخه، USAID په مستقیم ډول ټولټال 865 ملیون ډالر د NSP لپاره غوره کړل.⁴⁵⁵

د افغان ملکيانو مرستې پروگرام (ACAP)

په جون کې، د USAID عمومي پلټونکي د افغان ملکيانو مرستې پروگرام (ACAP II) یوه پلټنه خپره کړه. د ACAP II ابتدایی هدف هغه افغان ملکيانو ته مناسب او په وخت د مرستې چمتو کول و چې د نړیوالو نظامي ځواکونو او طالب ترهگرو ترمنځ جگړه کې قرباني شوي. په پروگرام شوي مرسته کې غیر بولي سمدلاسه کومک لکه د خواړو توکي، د کورنۍ کوچني وسايل او د تخریب شوي کورونو او نور ملکیت بیرته ترمیم شامل و. په پروگرام کې د قربانیانو د اړتیاو سره سم له لاسه وركړي معیشت بیرته راسمولو لپاره مناسب مرسته هم شامل و. په مناسب مرستو کې د کوچني سوداگریو پیل لپاره اعانې لکه د کالو پلورنځی، د بقالی پلورنځی او څارویو فارمونه شامل و.⁴⁵⁶

د موندنو ترمنځ USAID موندلي چې ACAP II په وخت سره مرسته نده چمتو کړی یا د گټه پورته کونکو مناسب تایید. پداسې حال کې چې د پروگرام غوښتنه سمدلاسه له دوه څخه تر اوه ورځو په موده کې د مرستې تحویلي ده، د دې لومړي او دوهم کلونو کې پلي کونکو په ترتیب سره 50 او 28 ورځې په اوسط ډول نیولي. سربیره پردې، د گټه پورته کونکو تایید لپاره د پروگرام طرزالعملونه ضعیف و. د یوې پایلې په حیث، راپور نتیجه گیری کوي چې ممکن مرسته هغه گټه پورته کونکو ته تللي وي چې اصلي نه و. پلټنې دا هم موندلي چې، د کار، ټولنیزو چارو، شهیدانو او معیوبینو افغان وزارت نشي کولی د ACAP II فعالیتونه ټینګ کړي. په سپتمبر 2014 کې د پروگرام پای ته رسیدو وروسته افغان ملکيانو ته مرستې استحکام لپاره، وزارت پلان کړی و چې د مرستې فعالیتونو رهبري په سپتمبر 2013 کې په غاړه واخلي. په هرصورت، تر جون 2014 پورې داسې ونه شو.⁴⁵⁷

بیپاخلاینه او یوځای کیدنه

د متحده ایالاتو اوسنی ملکی - نظامی کاري چوکاټ ښیې چې افغان حکومت او ترهګرو ترمنځ سیاسي پخلاینه "په افغانستان کې د جګړې پای ته رسولو حل دی."⁴⁵⁸ په هرصورت، د ملګرو ملتونو عمومي منشي د افغان حکومت او مخالف وسله وال ځواکونو ترمنځ رسمي ډیالوګ (خبرو) رامنځته کیدو کې پرمختګ په ښه کړی.⁴⁵⁹

د ملګرو ملتونو د تصویبونو یوې ډلې راپور په وینا، بیپاخلاینه درول شوې، خو بیا هم د سیاسي اړیکو ارتقا لپاره د افغان حکومت هڅې دوام لري. داسې بریښي چې د بیپاخلاينې لومړنی مانع د طالبانو له پلوه د عمومي موافقت نه شتون وي. راپور موندلي چې تیرکال د طالبانو عوایدو لپاره ګټور کال و، چې د پراخه تاریکو عاید، له فساد او برمتې عاید، او په ډیریدونکې کچه د طبیعي سرچینو غیرقانوني راسپړلو د دوی عاید تقویت کړ. لکه څنګه چې د دوی مالي پلو وده کړې، طالبان نور هم اقتصادي لوبغاړي شوي، د دې انګیزې سره چې دا عاید خوندي او ممکن د دې لږې انګیزې سره چې افغان حکومت سره مذاکرات وکړي.⁴⁶⁰

بیپاخلاینه

د بهرنیو چارو وزارت په وینا، پدې ربع کې د افغان سولې عالي شورا (HPC) په وړتیا کې د بیپاخلاينې او بیابوځای کیدنې هڅو ته ملاتړ راټولولو لپاره هیڅ د پام وړ پرمختګ نه و. د بهرنیو چارو وزارت راپور ورکړی چې HPC د منظم غونډو پرمخ وړو ته دوام ورکوي مګر وزارت ته یې هیڅ پایلې نه په سترګو کېږي.⁴⁶¹

په می میاشت کې د طالبانو پنځه غړي د یوه امریکایی بندي، د متحده ایالاتو اردو بریدمل بوی بیرګیدال په بدل کې تبادله شول. د HPC یو مشر غړي هیله څرګنده کړه چې د طالبانو د غړیو خوشې کیدل به په افغانستان کې د سولې د خبرو پیل لپاره مرستندویه وي. په هرصورت، د طالبانو یوه ویاند د دې احساس په نفي کولو سره وویل چې دا تبادله به د سولې پروسه باندې هیڅ اغیز وانه چوي.⁴⁶²

د بهرنیو چارو وزارت یوه ویاند په وینا، د متحده ایالاتو او قطر هیواد حکومتونه سره پدې موافق دي چې پدغه پنځه طالبانو د دوی د خوشیدو شرط په توګه محدودیتونه کلک کړي.⁴⁶³

د افغان بهرنیو چارو وزارت یوه ویاند د طالبانو په پنځه غړیو تحمیل شوي هرډول محدودیت لري کولو لپاره غوښتنه کې نقل کړي چې د "بشپړې آزادۍ" څخه هرڅه کم د نړیوال قانون ترپښو لاندې کول دي.⁴⁶⁴

د جون په 21، د سولې عالي شورا د دارالانشا رییس معصوم ستانکزي په کابل کې له ځانمرګی برید څخه ژغورلی پاتې شو چې یو ملکی او څلور نور یې ټپیان کړل. د سپتمبر 2011 برید ستانکزی ټپي کړ پداسې حال کې چې پخوانی افغان ولسمشر او د HPC رییس برهان الدین رباني پکې ووژل شو.⁴⁶⁵

د افغانستان د سولې او بیا یوځای کیدلو پروګرام

د افغانستان د سولې او بیابوځای کولو پروګرام (APRP)، چې د افغان په مشرۍ افغان ټولنو ته بیرته د ټیټې کچې ترهګر، پلي سرتیري او قوماندانان یې یوځای کوي، د 12 ډونر

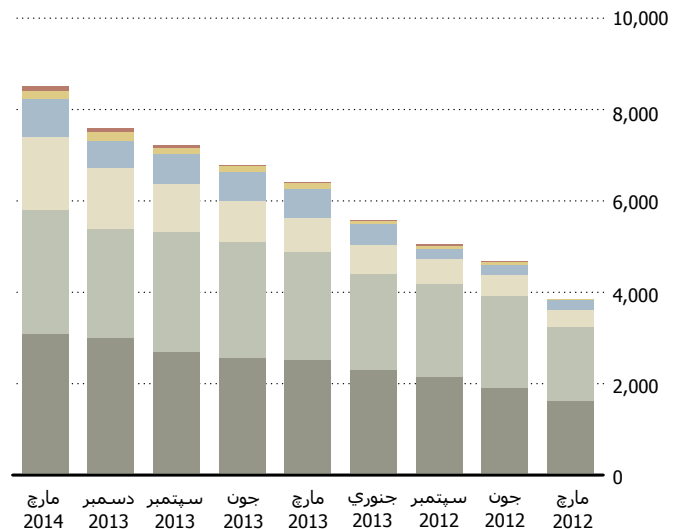
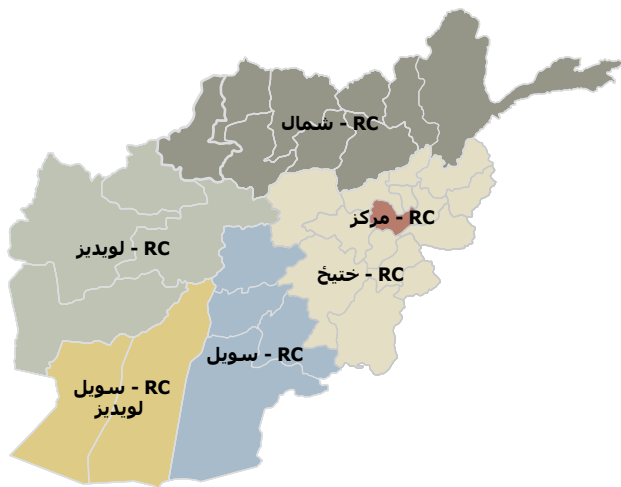
ملتونو لخوا ورته په اعانه کې 182.3 ملیون ډالر مالي مرسته ورکړل شوه. د دې پروگرام عملیاتي بسپنه د اوو مرسته کونکو هیوادونو له لورې چمتو شویده (په لومړي سر کې جاپان او جرمني). متحده ایالات د نړیوال بانک لخوا اداره شوي د ټولنې بیاراسمولو هڅو ته فنډ چمتو کوي.⁴⁶⁶

د ځواک بیاپوځای کولو خونې (FRIC) په وینا، د ایساف یو عنصر چې APRP، د APRP گډه دارالانشا او د ولایتي گډې دارالانشا ټیمونو ملاتړ کوي د سولې سیمه ایزو ناستو او راډیو او تلویزیوني تبلیغاتو له لارې د توسعه لومړیتوب ته دوام ورکوي.⁴⁶⁷

FRIC د دې راپور هم ورکړی چې 53 د کوچني مرستو پروژې او 1,162 د افغان حکومت پروژې په 32 ولایتونو او 190 ولسوالیو کې د لاس لاندې دي.⁴⁶⁸ له جنوري څخه د مارچ تر 31 پورې، 451 بیاپوځای کیدونکي د دې پروگرام سره یوځای شوي، چې د ټولټال یوځای شویو شمیر 8,503 ته لوړوي، لکه څنګه چې په شکل 3.29 کې ښودل شوي.⁴⁶⁹ د بهرنیو چارو وزارت او FRIC په وینا، APRP د بررسی یوه قوي پروسه لري چې تایید کړي چې هغه افراد چې غواړي پروگرام سره یوځای شي واقعي ترهګر دي. افغان ملګري حکومت او د ANSF چارواکي مسؤل دي چې په ولایتي او ملي کچو د بیاپوځای کیدونکو پروسس وکړي. نړیواله ونډه د بیاپوځای کیدونکو د څارنې او تعقیب د ډاټابیز په برخه کې د لاسرسي تر کچې محدود دي.⁴⁷⁰

شکل 3.29

د سیمه ایزې قوماندې په واسطه بیاپوځای شوي

یادونه: DOD تر د 2014 مارچ پورې تازه شوي شمیرې چمتو کړي. سرچینې ته واضح کوي چې ولې په RC - شمال کې (له 3,244 څخه 3,071 ته) او RC - سویل لویدیځ کې (له 218 څخه 195 ته) مجموعي شمیرې پدې ربع کې کمې شوي؛ د نایب شوي تکرارونو اوسنی شمیر په 16 انفرادي کې پاتې دی. سرچینه: State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/4/2013، 7/1/2013، 4/2/2013، 1/2/2013، 10/2/2012، 7/5/2012 او 3/30/2012؛ DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، 3/31/2014، او 12/31/2013.

د افغانستان د بشري حقونو خپلواک کمیسیون (AIHRC) او د افغان مدني ټولني 11 ډلو يوه راپور کې چې په جون کې خپور شوی، په APRP د "پاداش" په نوم هغه څه باندې انتقاد کړی چې ترهگرو ته يې وړاندې کوي لکه اقتصادي فرصتونه، معافیتونه، او په واک کې بیرته د بیاوځای شویو د مقام تثبیت، دوی وای چې دا مصونیت ته د سونگ توکو په توگه کار کوي. راپور د هغه مرکه کیدونکو له خولې راخلي چې د ټولني همیشه پراختیای پروژو لپاره راغوستل شوي او د بررسۍ، پیژندنې او حذف کولو له لارې هغه ترهگر چې په روښانه توگه د بشري حقونو ناقضین دي. علاوه لدې، د راپور لیکونکو لخوا مرکه شوي بیاوځای شويو د APRP څخه خپله نارضايتي څرگنده کړې، د دې په ویلو سره چې وه يې نشو کولی خپلې ژمنې پوره کړي او احساس کوي چې کارول شوي، ملاتړ يې نه کيږي، او د افغان حکومت سره د همغږۍ لپاره له برید لاندې راتلو ته ضرر لیدونکي دي. په راپور کې نتیجه گيري شوې چې "په اصل کې، APRP ته د ټولو نومول شویو لاسته راوړونکو په واسطه د ناکام په سترگه کتل کيږي."⁴⁷¹

د فساد ضد او قانون حاکمیت

د پروژې لنډيز

متحده ایالاتو د بیلابیلو میکانیزمونو له لارې د رسمي او غیر رسمي قضايي سیستمونو لپاره مرستې چمتو کيږي. پدې کې د USAID د قانون حاکمیت ثبات رسمي او غیر رسمي برخې (RLS-I او RLS-F)، د بهرنیو چارو وزارت د قضايي سیکتور ملاتړ پروگرام (JSSP)، او د بهرنیو چارو وزارت د قضا د روزنې لیږد پروگرام (JTTP) شامل دي. دا او د قانون حاکمیت او فساد ضد نور پروگرامونه په جدول 3.24 کې ښودل شوي. RLS-F له رسمي قضايي سکتور سره مرستې د دې لپاره چمتو کوي چې قضا ته لاسرسی پیاوړی شي، د قانوني زده کړو د سیستم ظرفیت لوړ شي او په ولسوالیو، ولایتونو او ملي کچه د حساب ورکونې او شفافیت خبره پیاوړې شي. USAID راپور ورکوي چې RLS-F د قضایانو

جدول 3.24

د USAID د فساد ضد او د قانون د حاکمیت پروگرامونه

د پروژې سرلیک	اداره	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوي لګښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټولیز لګښتونه (په ډالرو)
د قضايي سیستم ملاتړ پروگرام II (JSSP II)*	د بهرنیو چارو وزارت	5/31/2010	12/31/2014	\$301,971,225	\$152,088,263
د سمنو سیستم ملاتړ پروگرام (CSSP)*	د بهرنیو چارو وزارت	5/1/2010	12/31/2014	198,586,208	171,569,427
د قانون حاکمیت ثبات - رسمي برخه	USAID	7/16/2012	7/14/2014	22,581,128	19,068,556
د عدلیه روزنې لیږد پروگرام (JTTP)*	د بهرنیو چارو وزارت	1/2/2013	7/1/2015	20,000,000	20,000,000
د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخه	USAID	7/16/2012	3/13/2014	15,651,679	15,080,799
د GAPS د فساد ضد مرستې	USAID	6/7/2012	6/6/2014	1,292,379	720,467
له فساد سره په زغرده مبارزه	USAID	7/4/2012	7/3/2014	997,000	528,783

یادونه: * د 2014 د می 14 پورې مصارف.

سرچینې: USAID، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014؛ د معلوماتو غوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت د ځواب د سیکار څیړنې، 5/27/2014، 6/3/2014 او 7/16/2014.

د سیگار پلټنه

سیگار په افغانستان کې د متحده ایالاتو حکومت د قانون حاکمیت پرمختګ او مرستې د هڅو یوه روانه پلټنه لري. سیگار پلان لري چې (1) په افغانستان کې د متحده ایالاتو د قانون حاکمیت رامنځته کولو پروګرامونه یا نوبتونه وپېژني؛ (2) هغه پرمختګ و ارزوي چې دې پروګرامونو یا نوبتونو کړی؛ (3) د هغه ننگونو پېژندنه چې متحده ایالاتو حکومت د قانون حاکمیت اهدافو لاسته راوړو پرمهال ورسره مخ شوی او د پراخوالي حد یې چې دا ننگونې ورته په نښه شوي.

او قضایي کارکونکو ظرفیت د هراړخیزو قانوني روزنو د چمتو کولو له لارې لوړوي. RLS-F د نویو قضایانو لپاره د سترې محکمې رسمي روزنیز پروګرام هم په ځان کې لري.⁴⁷² پدې ربع کې، USAID د RLS-I دریم او نهایی فیز د فعالیت ارزونه خپره کړه چې له جولای 2012 څخه تر مارچ 2014 پورې و. بیاکتنه د RLS-I درې اهدافو باندې متمرکز ده: د شخړو د حل سنتي او عنعنوي میکانیزمونو پیاوړي کول او وده کول، د رسمي او غیر رسمي قضایي سیکتورونو ترمنځ د ارتباط قوي کول، او د اوږدې مودې، پېچلي شخړو په نښه کولو کې د همغږۍ اسانول.⁴⁷³ شاخوا 76% مستقیم ګټه پورته کونکو (هغوی چې د RLS-I روزنه لاسته راوړي) د روزنې څخه په لویه کچه رضایت ښکاره کړی، او ډیر یې فکر کوي چې افغان قانون په اړه د دوی پوهه ډیره شوې.⁴⁷⁴ په هر صورت، 88% برخه اخیستونکو راپور ورکړی چې ښځینه روزونکي د افغان قانون په اړه کافي پوهه نلري، او دا چې نوموړې روزنه د ډیر لږ وخت مودې لپاره پرمخ وړل شوې.⁴⁷⁵ بیاکتنې د RLS-I د سپانسر شوي ټولنې کلتوري مرکزونو (CCC) ارزښت وپوښتل چې هدف د RLS-I لخوا د رامنځته شوي جزو او رسنیو توضیح وه. د ارزونې ډلې وړ نه وې چې د CCC غړي وپېژني سره لدې چې په شپږو ولایتونو کې د CCCs لپاره معلومات هم ورکړل شوي و.⁴⁷⁶

پداسې حال کې چې ارزونې وموندل چې هغه ټولنیز ناوړه عملونه لکه بد، چې په بدو کې ښځې ورکول کيږي د هدف ترلاندې ټولنو کې کم شوي و مګر تردې کچې نه چې د RLS-I روزنه یې د کمولو مسؤل وه او نورو ممکن فاکتورونو په پرتله لکه د روزنې نور پروګرامونه. په ورته ډول، د ژورو مرکو او تمرکز ډلو له خبرو څخه لاسته راغلي معلومات د اوږدې مودې شخړو حلولو پروړاندې له لږ څخه تر هیڅ پورې پرمختګ ښیې، د ډیری ځواب ویونکو په اند چې دا ډول شخړې دوام لري او د هیڅ حل تمه یې نه کيږي. په هر صورت، د مقداري سروی معلومات ښیې چې، 58% غیر مستقیم ګټه اخیستونکي، یا اوسیدونکي چا چې روزنه لاسته نده راوړې باور لري چې د اوږدې مودې شخړې د تیرو دوه کلونو په جریان کې د تیر په پرتله حل شوي، چې یوازې 9% یې د هیڅ بدلون راپور ورکړی.⁴⁷⁷ ارزونې دا هم موندلې چې یو څو قضیې د غیر رسمي قضا سیکتور څخه د قضا رسمي سیکتور ته راجع شوي، پداسې حال کې چې له رسمي سیکتور څخه غیر رسمي ته د قضیو رجوع د هدف لاندې ولایتونو کې عام و. عنعنوي پریکړه کونکو د رسمي قضایي نهادونو په مجموع کې ټیټ اند درلود، پداسې حال کې چې رسمي قضایي سیکتور غیر رسمي نهادونو ته احترام درلود. ځواب ویونکو پشمول د شخړې حل رسمي وکیلانو او د رسمي قضا سیکتور پرمخ وړونکو عموماً غیر رسمي سیکتور ته د رسمي قضایي سیستم په نسبت ترجیح ورکوله.⁴⁷⁸ ارزونې نتیجه ګیري کړې چې د رسمي او غیر رسمي سیستمونو ترمنځ اړیکه په لویه کچه یو طرفه وه، پدې توګه چې رسمي سیستم قضیې غیر رسمي ته راجع کوي خو غیر رسمي یې رسمي ته نه راجع کوي.⁴⁷⁹

د بهرنیو چارو وزارت د JSSP اهداف دا دي چې د افغانستان قضایي سیستم په اوږدو کې د قضیو تعقیب لپاره د قضیه مدیریت سیستم (CMS) رامنځته کړي او د وزارت د چارواکو ظرفیت او اداري مهارتونه لوړ کړي.⁴⁸⁰ د JSSP خورا اخري درې میاشتني راپور په وینا، له 34 ولایتونو څخه اوه یې په فعال ډول CMS کاروي، پداسې حال کې چې دوه ولایتونو د CMS تجهیزات می میاشت کې لاسته راوړل.⁴⁸¹ JSSP پدې ربع کې د افغان

عدلیه وزارت بنسټیزې ارزونې بشپړې کړې او پدغه ارزونو کې پیژندل شوي د ودې لپاره برخو په نښه کولو او د روڼ عدلي خدماتو ودې لپاره د روزنې، نظارت، تخنیکي مشوره، او موادو ملاتړ وړاندې کول پلانوني.⁴⁸²

د بهرنیو چارو وزارت د JTTP برخه د قضایي سکتور مسولینو ته سیمه ایزې زده کړې چمتو کوي لکه پولیسو، څارنوالانو، قاضیانو او مدافع وکیلانو، او په لویه کچه د قضایي عدالت په اړه موضوعاتو او د فساد ضد مبارزې په برخه کې موضوعات ورته ورکړل شويدي. JTTP د عدلي سیکتور چارواکو ته په ځانگړي قضیو او قانوني مسلو نظارت هم چمتو کوي، پشمول د وکیلانو او قاضیانو.⁴⁸³ په تیرې ربع کې، JTTP په 17 ولایتونو کې 1,098 برخه اخیستونکو ته 46 روزنیز کورسونه وړاندې کړل.⁴⁸⁴

ستره محکمه او رسمي قضایي سکتور

د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د ربع په جریان کې د سترې محکمې کوم د پام وړ پریکړې نه وې.⁴⁸⁵

افغان اصلاحي سیستم

د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د محبسونو او توقیف مرکزونو عمومي ریاست (GDPDC) په واسطه اداره کیدونکي محبسونو کې محبوس نفوس د تیرو پنځه کلونو په کلني توگه 16.4% ډیرېږي. د می تر 20 پورې، GDPDC 27,827 افراد په حبس کې لري.⁴⁸⁶

د اپریل 20 پورې، د عدلیه وزارت د تنکي ځوانانو د اصلاح کیدو ریاست (JRD) 1,071 تنکي ځوانان په بند کې درلود. په دې شمیرې کې هغه بندیان شامل ندي چې د افغان حکومت نورو ادارو له خوا توقیف شويدي لکه څنگه چې د نړیوالو مخدراتو او د قانون د پیاوړتیا د چارو اداره (INL) له نورو ادارو څخه معلوماتو ته لاسرسی نلري.⁴⁸⁷

د GDPDC ودانیو کې د ډیر نفوس شتون یو تلپاتې، قوي او پراخه ستونزه ده، که څه هم دا د بهرنیو چارو وزارت لخوا تمویل شوي د زندان بیدونو او د ولسمشر د بڅښنې فرمان له امله د زندان په نفوسو کې کموال یراغلی. د 2014 کال د می 20 پورې، د ولاتي زندان ټولټال نفوس د ظرفیت 279% و، هغه ظرفیت چې د سره صلیب نړیوالې کمیټې لخوا (ICRC) لږترلږه 3.4 متر مربع د هر زنداني لپاره مشخص شوی. د لواتي زندان ټولټال بڅښنه نفوس د ICRC وړاندیز شوي ظرفیت 116% و. د GDPDC تر ادارې لاندې د محبسونو د ظرفیت په اړه او د تنکیو ځوانانو د بیارغونې د مرکزونو په اړه معلومات په لاس کې نشته. په هرصورت، د ودانیو څخه د لیدنو پرمهال د INL مشاورو په واسطه حکایتي راپور ښیې چې د نفوس ډیروالی په ډیری ولایتي زندانونو کې تلپاتې ستونزه ده.⁴⁸⁸

په می کې، د افغانستان د مشرانو جرگې یو پلاوی د هرات ولایت څخه لیدنه وکړه ترڅو د نوموړي ولایت عدلي او قضایي ارګانونه وڅاري. پلاوي وموندل چې د هرات په زندان کې د 3,000 او 4,000 ترمنځ زندانیان دي چې نوموړی زندان د 700 څخه تر 800 پورې زندانیانو لپاره جوړ شوی و. د کورنیو چارو وزارت په وار هڅه کړې چې نوي ودانۍ جوړه کړي مګر د تمویل نه شتون له امله داسې ندي شوي.⁴⁸⁹

د CSSP زده کونکي زندان گاردان په کابل کې د تارباکو ضد قضایي مرکز کې بندیانو ته د هغوی بند خونو بهر ځواب ورکوي. (د CSSP عکس)

د سیگار تفتیش

سیگار پدې ربع کې د بهرنیو چارو وزارت لخوا تمویل شوي د بغلان ولایت محبس باندې د تفتیش یو راپور خپور کړ کوم چې موندلې نوموړې ودانۍ په پراخه کچه ترمیم ته اړتیا لري. برخه 2، مخ 34 وگورئ.

د فساد ضد

د افغان فساد ضد هڅو دې ربع کې هیڅ د پام وړ پرمختګ ندی کړی. د بهرنیو چارو وزارت پدې ربع کې د افغان لوړپوړي حکومتي چارواکو د تعقیب یا پلټنې سره مخ کیدو څخه خبر ندی ترلاسه کړی. افغان حکومت د فساد لپاره ټیټ رتبه چارواکو او ناظرینو تعقیب ته دوام ورکوي.⁴⁹⁰

په جون کې، د نړیوالې سولې لپاره کارنیجی اینډومینټ په نړیوال امنیت د فساد اغیز په اړه یو راپور خپور کړ. د موندنو ترمنځ، راپور په نښه کوي چې حاد فساد باید درک کړی شي نه د حکومت ناکامۍ یا ماتیدو په حیث، بلکه د یوه کاري سیستم په توګه په کوم کې چې پریکړه کونکي راټول، د شبکې په توګه غوره فکر سره د واک انتخاب شوي لارو د ځانګړي عاید جریانات راخپلوي. د عاید جریاناتو رانیولو هڅه ډیری وختونه د یوه دولت پرمخ تلو پورې اړوند فعالیتونه تیاره کوي.⁴⁹¹

په هرصورت، سیستماتیک فساد د خلکو په مینځ کې قهر راپاروي، چې دا بیا د ټولنیز ناکرارۍ او ترهګرۍ یوه عامل کیږي.⁴⁹² افغانستان د فساد له بیلګې یوازینی و او په ورته ډول جوړښت شوی چیرې چې حکومتي سیستمونه د یو یا خورا لږو شبکو د ګټو لپاره ټیټیږي. د راپور په وینا، ولسمشر کرزی په منظم ډول خپل لوی څارنوال ته وایی چې په قضیو اغیز وکړي یا پخپله د تعقیب لاندې افراد له محکمې دمخه توقیف څخه خوشې کړي، چې د هغوی پر وړاندې قضیې الغا شي.⁴⁹³ راپور د فساد ضد نړیوال نوښتونو ارزښت ترپوښتنې لاندې راوستی چې افغان سیستم ته اجازه ورکوي د فساد له منځه وړو مشري پخپله غاړه واخلي، دا یې د "پالیسی ضد او نقیص" کار بللی.⁴⁹⁴

په جون کې، د افغانستان پر شفافیت د څار ادارې خپله د ملي فساد سروی خپره کړه. راپور د ټولو ولایاتو په اوږدو کې د 7,798 نارینه او ښځینه و سره مرکو په بنسټ و. فساد او بې کاري په ګډه دوهمه لویه ننګونه ده چې افغانستان ورسره د امنیت څخه وروسته مخ دی. پداسې حال کې چې د تیرو 12 میاشتو په اوږدو کې 18% ځواب ویونکي په 2012 کې د فساد سره مخ شوي، 21% ځواب ویونکي د 2014 سروی کې فساد سره مخ شوي. له هغوی چا چې د 2014 سروی کې فساد تجربه کړی، 65% پیسې ورکړي؛ پاتو یې له پیسو پرته د فساد ډول تجربه کړی لکه د مفسدینو لخوا د ډالیو غوښتنه کول.⁴⁹⁵ سروی موندلې چې په یوه ساحه کې د حکومت شتون ملکي کارکوونکو سره فعل او انفعال ډیروي چې وروسته دا بیا د فساد طرحې ډیروي.⁴⁹⁶

په می کې، ولسي جرګې د کابل ښاروال په فساد تورن کړ، او د ولسي جرګې رییس وویل چې لدې هاخوا نور د ښاروال واک په رسمیت نه پیژني. AGO یو د 12 غړو کمیسیون جوړ کړی چې د کابل ښاروال او ځینې وکیلانو پر وړاندې د فساد تورونه وڅیړي. کمیسیون د ښاروال پر وړاندې مظاهرو په تعقیب رامنځته کړی شو، چې د ښاروالۍ د فعالیتونو او د ولسمشرۍ ماڼۍ څخه د دوسې لاسته راوړو خنډ وګرځیدل.⁴⁹⁷

د افغانستان د لوی څارنوال دفتر

د AGO د تخنیکي ظرفیت یا موثریت په تړاو کوم د پام وړ بدلون ندی لیدل شوی. د AGO د بهرنیو چارو وزارت د AGO د څارنوالانو په تحقیقي میتودونو کې روزلو وړاندیز رد کړ. د بهرنیو چارو وزارت په وینا، ټاکنو د لوی کچې فساد قضیو تعقیب احتمال راکم کړی.⁴⁹⁸

د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د AGO د فساد ضد واحد (ACU) د دې وړ دی چې د فساد د ټیټې کچې قضیې وڅیړي، مگر د فساد لوړې کچې قضیو څیړلو کې د موانع سره مخ کیږي. ACU د بهرنیو چارو وزارت او د عدلیه وزارت (DOJ) ښکلتیا منلو ته چمتو نه و، او ټیټه روحیه لري. ACU لږ تخنیکي ظرفیت لري او د لانورو فساد پیچلي قضیو په مؤثر ډول تعقیب لپاره د تخنیکونو رامنځته کولو کې لږه علاقه لري. په هر صورت، دا د اختلاس د ساده قضیو د تعقیب وړ ده. په افغانستان کې د امریکا د کابل سفارت عدلي آتسه خپل کمک بیرته د کورني کنترول او نظارت واحد او د مالي شخړې حل کمیټې ته متمرکز کړی چېرې چې په پراښه کچه منلتیا شتون لري.⁴⁹⁹

د سنگین جرایمو کاري ځواک (MCTF) د AGO کورني کنترول او نظارت واحد لپاره پلټونکی وسیله ده.⁵⁰⁰ د بهرنیو چارو وزارت په وینا، MCTF د یو وړ پلټونکي ځواک په توګه خپل شتون ته دوام ورکوي، ولې د AGO د فساد قضیو د تعقیب ردولو په واسطه یې مخه نیول شوې. د ولسمشرۍ ټاکنو په تعقیب، د بهرنیو چارو وزارت پلان لري چې وارزوي ایا نوی حکومت د مؤثره MCTF لپاره کافي سیاسي لیوالتیا لري. د بهرنیو چارو وزارت به د افغانستان د فساد ضد نوښتونه وازموي ترڅو وټاکي چې ایا افغانستان د مالي مقرراتو قانون تصویبوي؛ ایا د فساد محکمه کول د لوی دریځ او رتبو مدافعینو پروړاندې سرته رسوي؛ ایا د MCTF سرچینې اړتیاوې بدل شوي؛ او په څه ډول AGO، MOI، او نور افغان ادارې د فساد ضد هڅو کې د MCTF رول داخلي یا حذف کوي.⁵⁰¹

د فساد ضد څار او څیړنې ګډه خپلواکه کمیټه (MEC)

د USAID په وینا، د فساد ضد څار او څیړنې ګډه خپلواکه کمیټه (MEC) د فساد پورې اړوند ځینې کلکو پوښتنو په نښه کولو لپاره کافي تخنیکي ظرفیت او سیاسي لیوالتیا لري چې افغانستان ورسره مخ دی. په هر صورت، د بهرنیو چارو وزارت په نښه کوي چې، MEC د ضعیف یا مفسد کړنو ته توجه کولو څخه د پورته ډیر څه کولو لپاره واک نلري.⁵⁰² د ربح په جریان کې، MEC په ګمرکاتو، د پلټنې عالي دفتر، د افغانستان د مخابراتو تنظیمونکې واک، او د افغان سرې میاشتنې ټولنې باندې راپورونه خپاره کړل. د MEC په وینا، افغانستان د فساد له امله د پام وړ ګمرکي عواید له لاسه ورکوي؛ په پولو کې د قاچاق له امله د تمه شوي عواید نږدې نیم یې نه و راټول شوي او ځینې 25% یې د ګمرک په چارواکو د لوړرتبه چارواکو او افرادو د اغیز له امله له لاسه وتلي. MEC موندلې چې د ګمرک متقلب چارواکي او کمیشن کاران (دلالان) د معلوماتو دننه کولو سیستم څخه ناوړه ګټه پورته کوي او د حکومت عواید منحرف کوي. MEC وړاندیز کړی چې د افغانستان د ګمرکاتو ریاست باید یو تخنیکي میکانیزم رامنځته کړي (سکینر، بارکوډ، د X-ورانګه وغیره) چې ډاډ ترلاسه شي سیستم ته دننه کړی شوي د ګمرکاتو

دلانو لخوا معلومات چې د گمرکاتو چارواکو تایید کړي، درست دي. MEC دا وړاندیز هم کړی چې د افغانستان د گمرکاتو ریاست د گمرک په پروسه کې دخپل دلانو فعالیتونه بیا وارزوي، ناوړه گټه پورته کونکي وپيژني، او هغوی تور لیست کې شامل کړي چې د سیستم څخه ناوړه گټه پورته کونکو په توگه وپیژندل شي.⁵⁰³

د تفتیش عالي دفتر (SAO) په یوه ارزونه کې، MEC وموندل چې د SAO قانوني وړتیا کې د افغان حکومتي نهادونو لپاره راپور ورکولو یا محکمه کولو اداري طرزالعملونه شامل دي چې په غیر تصدیقي ډول د SAO د وړاندیزونو پلي کول ردوي. MEC دا هم موندلې چې د افغان حکومت سفارتونه او قونصلگری په هر پنځه کالو کې فقط یوځل پلټل کېږي، چې دا کار د دوی د فعالیتونو کافي تحقیق نه چمتو کوي. MEC وړاندیز کړی چې SAO باید د عدلیه وزارت سره په همغږۍ د پلټنې یا تفتیش قانون تعدیل کړي ترڅو د هغه نهادونو راپور ورکولو او محکمه کولو اداري طرزالعملونه چمتو چې د SAO د تفتیش وړاندیزونه په غیرتصدیقي ډول نه پلي کوي. MEC دا وړاندیز هم کړی چې SAO په هر دوه کاله کې افغان سفارتونه او قونصلگری تفتیش کړي.⁵⁰⁴

د افغانستان د مخابراتو تنظیمونکې واک (ATRA) او د افغان سرې میاشتې ټولني یوه راپور کې MEC هغه تشې موندلې چې د فساد لپاره فرصتونه برابروي. MEC هغه عوایدو او مخارجو کې اختلاف موندلی چې د مخابراتي شرکتونو لخوا د دوی تفتیش راپورونو کې د هغه اسنادو پر وړاندې چې مالیه کې چمتو کړي ښودل شوي. مخابراتي شرکتونه د عاید لږترلږه مقدارونه راپور کوي او د مالیه په اسنادو کې ترې گټه پورته کوي، چې پدې سره د ټیټې مالیه لگښت رامنځته کېږي، کوم چې د راپورونو له مخې د ATRA دوسیه شوي مالي پلټنو اعلامیو سره توپیر لري. د MEC په وینا، دا اندیښنې راولاړوي چې مفسد کړنې سرته رسیږي. MEC وړاندیز کوي چې د مخابراتو وزارت، څوک چې ATRA څاري باید د مخابراتي شرکتونو د پلټنې راپورونه د مالیه وزارت سره د پلټنې راپورونو او مالیه اسنادو پرتله ایز ارزونې لپاره شریک کړي.⁵⁰⁵

د افغان سرې میاشتې ټولني بیاکنې کې، MEC سیستماتیک ناکامي او تشې موندلې چې د فساد څخه ضرر لیدونکې برخې رابربندې کولی شي. MEC وړاندیز کړی چې افغان سرې میاشتې ټولنه یو مالي او محاسبوي پالیسي ومني او دا په خپل ویب پاڼه کې نشر کړي. MEC دا وړاندیز هم کړی چې SAO د افغان سرې میاشتې ټولني مالي پلټنه وکړي.⁵⁰⁶

د څار او فساد پر وړاندې مبارزې عالي اداره

په تیرو کې د بهرنیو چارو وزارت او USAID راپور ورکړی و چې د څار او فساد پر وړاندې مبارزې عالي اداره (HOO)، بیکاره، غیرمؤثر او سیاسي شوې ده.⁵⁰⁷ نه خو د بهرنیو چارو وزارت او نه هم DOJ پدې ربع کې د HOO سره ښکیل و.⁵⁰⁸

په جولای کې، HOO هغه مهال د یوې هڅې څخه روغه پاتې شوه چې مشرانو جرگې د ولسي جرگې د دغه ادارې منحل کولو پروپوزل رد کړ. د HOO په اړه به د پارلمان یوه گډ کمیسیون کې خبرې وشي.⁵⁰⁹

بشري حقونه

د انسانانو قاچاق

د جون په 20 نېټه، د بهرنیو چارو وزارت خپل د انسانانو د قاچاق کلنی راپور خپور کړ. د دې راپور هدف چې د کانگریس لخوا واک ورکړل شوی، د عمل په لاره اچول او د نړۍ په اوږدو کې د ملګرتیا رامنځته کول دي چې د نن ورځې غلامۍ پروړاندې مبارزه وشي. د افغانستان نمره پدې کال کې 2 لړۍ ته پورته شوې، پدې معنی چې پداسې حال کې چې افغان حکومت د قاچاق قربانیانو د محافظت قانون (TVPA) لږترلږه معیارونو اجابت نه کوي، دا د پام وړ هڅې کوي چې ځان دغه اجابت ته ور برابر کړي.⁵¹⁰ له 2010 څخه تر 2013 پورې، د افغانستان لړۍ ټیټه وه، د 2 لړۍ څار لیست؛ په وروستي ځل کله چې دا 2 لړۍ و هغه 2009 و.⁵¹¹ د راپور له مخې، په هیواد کې د پراخه انساني قاچاق او د ښاریانو په اړه یې د افغان حکومت ځواب ناکافي و. پداسې حال کې چې د جنسي قاچاق قربانیان د اخلاقي جرمونو لپاره د مجرمینو په توګه په منظم ډول تعقیب او محکمه شوي، حکومت د قاچاق کونکو لوی اکثریت د دوی د جرمونو لپاره مجرم محاسبه کولو کې پاتې راغی. د حکومت هملاسي پرځای پاتې جدي ستونزه ده او د جرم سره مبارزې سیاسي لیوالتیا ټیټه وه. د حکومت لوی اکثریت پلانونه چې د قاچاق په نښه کولو لپاره و نه و بشپړ شوي.

په هرصورت، ځینې برخو کې یولږڅه پرمختګ شوی و. د تیر کال په اوږدو کې، حکومت یو فرمان صادر کړ چې له مخې یې د قانون پلي کونکو ادارو ته لارښود شوی و چې د قاچاق قربانیانو تعقیب ودروي. دې د خپل قاچاق ضد پلان پلي کولو ته هم محدود ګامونه واخیستل، پشمول د اجرایوي څانګې جوړولو هڅې چې د ملګرو ملتونو د 2000 کال د انساني قاچاق پروتوکول قبول کړي. د حکومت د قاچاق ضد پروګرام کولو سره د پراخه نړیوال ملاتړ سره، د انسان قاچاق کولو د درک کچه افغان حکومتي چارواکو کې ټیټه پاتې ده.⁵¹²

راپور په نښه کوي چې افغانستان د هغه نارینه، ښځینه، او ماشومانو لپاره د سرچینې ټرانزیت او نه‌ای ټاکنې هیواد دی چې د جبري کار او جنسي قاچاق سره مخ کېږي. کورنی قاچاق د بین المللي څخه ډیر مروج دی. د افغان قربانیانو اکثریت یې هغه ماشومان دي چې ګالیو اوبدلو او د خښتې بڼیو، کورني جبري کار، او سوداګریز جنسي ګټه اخیستنې، بڼه بندۍ، د مخدره توکو له پولو بهر قاچاق او په افغانستان کې د باروړونکي موټرو کلینر په توګه بشري قاچاق کېږي، په بیله بیا منځني ختیځ، اروپا، او سویلي اسیا کې. په ایران کې ترې ګټه پورته شوې ډیری افغان قربانیان له 18 کالو کم عمر لرونکي هلکان دي کوم چې جبرا د رارسیدو څخه وروسته اړایستل کېږي چې په رغونه او کرهڼې سیکتور کې جبري کار وکړي. په پاکستان کې د افغان قربانیانو اکثریت ښځې او انجونې دي چې د سوداګریز جنسي ګټه پورته کوونې لپاره قاچاق کېږي، پشمول د جبري ودونو.⁵¹³

پدې ربع کې، د سیکار ځانګړې پروژو دفتر د DOD ډیری قراردادیانو ته د هغوی د دریم هیواد اتباع (TCN) په افغانستان کې د متحده ایالاتو اردو مرکزونو کې د کارګمارنې په اړه لیکلي. د DOD یو لوی قراردادي چارواکو د سیکار پلټونکو ته ویلي چې د راپور ورکړ شوي له دې 2,400 څخه ډیر TCN کارکونکي دي دوی په لوژستیک ملکي ودې پروګرام (LOGCAP) قراردادونو کې د دندو لپاره کار ګمارونکو ته له څو سوه ډالرو نیولي تر

لړۍ 2: هغه هیوادونه چې حکومتونه یې د قاچاق قربانیانو د محافظت قانون (TVPA) حد اقل معیارونه په بشپړ ډول نه اجابت کوي، خو د پام وړ کار کوي چې ځان د دغه معیارونو اجابت سره سم کړي.

د لړۍ 2 څار لیست: هغه هیوادونه چې حکومتونه یې د TVPA حد اقل معیارونه په بشپړ ډول نه اجابت کوي، خو د پام وړ کار کوي چې ځان د دغه معیارونو اجابت سره سم کړي او:

(الف) د سخت قاچاق قربانیانو شمیر خورا د پام وړ یا د پام وړ ډیردونکی وي؛

(ب) د دې شواهدو وړاندې کولو کې پاتې راتلل چې وښيي د تیرو کلونو څخه یې د انسان سخت قاچاق بڼو سره مبارزې لپاره هڅې ډیرې کړي؛ یا

(ج) د دې ټاکل چې یو هیواد د پام وړ هڅې کوي چې ځان د حداقل معیارونو سره برابر کړي او دا د هیواد هغه ژمنو پراساس وي چې راتلونکي کال کې پدې اړه اضافي راتلونکي ګامونه پورته کړي

سرچینه: د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت، د انساني قاچاق په اړه راپور، 6/20/2014.

زرونو پورې ډالر ورکړي. دا ډول فیسونه د فیدرال لاسته راوړنې مقرراتو د لید او بشري قاچاق باندې د متحده ایالاتو د صفر زغم پالیسی څخه سرغړونه ده. ډیری وختونه د TCN کارکوونکي د کارگمارنې دغه فیسونو ورکړې لپاره په خپل کورني هیواد کې په لوی سود پیسې پور اخلي. د پور لوی مقدار TCN لپاره خورا مشکل رامنځته کوي چې خپلې دندې پرېږدي. د لازياتو معلوماتو لپاره، 2 برخه، مخ 49 وگورئ.

کډوال او په هیواد کې دننه بیخایه کیدل

د بهرنیو چارو وزارت په وینا، پدې ربع کې د افغان کډوالو هیڅ لړۍ نده ثبت شوې او په پاکستان او ایران کې پر افغان کډوالو اغیز کونکی هیڅ نوع پرمختیاوې نه وې. د جون په 26 نیټه، د ملگرو ملتونو د کډوالو لپاره عالی کمیسیون (UNHCR) اټکل کړی چې له 65,000 څخه ډیر وگړي خوست ولایت ته له پاکستان څخه افغانستان ته راوختي او له 20,000 څخه ډیر په گاونډي ولایت پکتیکا کې چې لامل یې په گاونډي شمالي وزیرستان کې د پاکستان پوځ پراخه عملیات و. د 2014 په لومړیو پنځه میاشتو کې، بیرته راتگ 6,698 نفر مجموعه شوي، چې دا شمیره د 2013 په ورته دوره کې 18,175 بیرته راستنیدونکو څخه 63% ټیټه ده. د بیرته راستنیدونکو په شمیر کې کمښت کیدی شي په افغانستان کې نامعلوم امنیتي وضعیت، د اپریل 2014 افغان ټاکنو نامعلوم پایلې، په پاکستان کې د افغان کډوالو لپاره د راجسټریشن کارت ثبوت غزولو ته نسبت ورکړل شي. افغانان په 2013 کې د 38,653 ادعاو سره اوس هم د نړۍ په کچه ترټولو لوی پناه غوښتونکي گروپ دی.⁵¹⁴

د جون تر 12، UNHCR د کورنیو بیخایه شویو کسانو (IDPs) د راجسټر ټولیزه شمیره 672,736 کسانو ته رسولې ده، په داسې حال کې چې دا شمیره د اپریل تر 30 پورې 654,664 کسانو ته رسیدلې وه. د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د داخلي بی خایه شویو اصلي شمیر لدې ډیر زیات کیدی شي او تایید یې مشکل دی.⁵¹⁵

په فبروري کې افغان حکومت په داخلي بی خایه کیدنې یوه ملي پالیسي په لاره واچوله. په دې کې د افغانستان د بیلابیلو وزارتونو او ادارو او د هغوی پرمختیایي او بشري ملگرو ونډه او مسولیتونه روښانه شويدي. د بهرنیو چارو وزارت په وینا، د دې پالیسی پلي کول به پیاوړي ظرفیت رامنځته کولو ته اړتیا ولري چې دامهال یې افغان حکومت نلري، په گډه د ځمکې اجاره کولو قوانینو او مقرراتو سره. د شاروالۍ مشرانو متقاعد کولو ته به اړتیا وي چې داخلي بی خایه شوي، که ټول یې نه نو ډیری ته اجازه ورکړي چې ښاري سیمو کې میشته شي د دې پرځای چې بیرته خپل اصلي ځایونو ته ستانه شي. د بهرنیو چارو وزارت پدې اند دی چې د IDP پالیسی بريا د فرعي ملي حکومتونو په واسطه سرته رسیدلې پراخه کار پورې تړاو لري. UNHCR او د کډوالو او بیرته راستنیدونکو چارو وزارت په گډه د پلي کولو یو پلان رامنځته کړی چې د زده کړیالي غړو سره په کلیدي ولایاتو او وزارتونو کې د دوی د مسؤلیتونو سره پیل کیږي. په ایدال ډول، د ولایتي کچې پلي کولو پلانونه به د 2014 پای پورې بشپړ شي او د ممکن ډونرانو او یوڅه ټیټ کچه باندې ملي بودیجې سره کار ته وړاندې کولو لپاره به تیار وي.⁵¹⁶

د افغانستان د بشر د حقوقو خپلواک کمیسیون

د حکومت په وینا، د افغانستان د بشري حقونو خپلواک کمیسیون (AIHRC) د بشري حقونو په اړه د پوهاوې په برخه کې په زیاتیدونکې توګه پرمختګ کړیدی همداشان د بشري حقونو د روان حالت د ثبتولو، د زورزیاتي په اړه اظهارات او د روانو ټاکنو نظارت یې له کارونو څخه دی.⁵¹⁷

پدې ربع کې، AIHRC د 11 نور افغان مدني ټولني نهادونو سره په ګډه په افغانستان کې د اوږدمهاله سولې لاسته راوړو باندې یو راپور خپور کړ. نوموړي راپور کې د ټولو 34 ولایاتو څخه د 4,648 افغانانو اندونه لنډیز شوي. د راپور په وینا، یوه عام موضوع د فساد، قانون ټیټ حاکمیت او د بشري حقونو څخه سرغړونکو لپاره پراخه مصونیت افغانان د خپل حکومت څخه ناراض کړي.⁵¹⁸ راپور موندلي چې افغانان یو حساب ورکونکی، روڼ او مؤثر سیمه ایز حکومت غواړي کوم ته چې دوی د تلپاتې سولې لپاره د هستې په حیث ګوري. افغانانو دا راپور هم ورکړی چې په لرې پرتو، ناامن، او جنجالي سیمو کې د افغان حکومت نه شتون د وسله والې جګړې یو کلیدي پرمخ وړونکی دی. راپور وړاندیز کړی چې د دې پرځای چې حکومت امنیت سیمه ایز ملیشه ته وسپاري، باید ټول غیرقانوني مسلح ډلې او د حکومت دمخه ملیشه خلع سلاح کړي.⁵¹⁹ په نهایت کې راپور وړاندیز کوي چې افغان حکومت د افغانستان په اوږدو کې متساوي پراختیا ته وده ورکړي، ښوونې ته لومړیتوب ورکړي، افغان ځوانانو ته واک ورکړي، د سولې جامع پروسې ته وده ورکړي، د افغان سولې او بیایوځای کیدنې پروګرام اصلاح، او بشري حقونه او د ښځو حقونه خوندي او وده ورته ورکړي.⁵²⁰

اقتصادي منځپانگې

151	مهمې پېښې
152	اقتصادي لنډيز
155	د غزول شوي كريدټ سهولت برابرول
156	بانكداري او مالي چارې
160	د امريكا د اقتصادي ملاتړ ستراتيژي
163	د طبيعي زيرمو پراختيا
169	كــــرنه
173	اړين خدمتونه او پراختيا
178	د خصوصي سكتور پراختيا
179	ترانسپورتيشن
180	زده كړه
183	روغتيا

اقتصادي او ټولنيزه پراختيا

د 2014 د جون تر 30 پورې، د امريکا حکومت نږدې 30.6 ميلياره امريکايي ډالر برابر کړي ترڅو په افغانستان کې د حکومتوالي او اقتصادي او ټولنيزې پراختيا ملاتړ وکړي. د تخصيص شوي مرستو ډيری برخه د څلورو مهمو پروگرامونو حسابونو ته تللي ده، لکه چرنگه چې پدې جدول 3.25 کې ښودل شوي. د 2014 د جون تر 30 پورې، د دغو مرستو لپاره له تخصيص شوي 23.2 ميلياره امريکايي ډالرو څخه، نږدې 18.4 ميلياره امريکايي ډالر مکلف شوي او 15.2 ميلياره امريکايي ډالر توزيع شوي دي.

جدول 3.25

د افغانستان د پرمختګ لپاره ټول زياتيدونکي تخصيصونه، د 2014 کال د جون تر 30 پورې (ملياردونه ډالر)		
فند	مسؤله اداره	تخصيص شوي
ESF	USAID	\$17.5
CERP	DOD	3.7
TFBSO	DOD	0.8
AIF	STATE/DOD	1.2
ټول		\$23.2

بادونې: ESF = د اقتصادي ملاتړ وجهي صندوق؛ CERP = د قوماندان بېرني ځواب پروگرام؛ TFBSO = د سوداګرۍ او ثبات عملياتونو لپاره کاري ځواک؛ AIF = د افغانستان زيربنا وجهي صندوق.

سرچينه: د B ضميمه وګورۍ.

مهمې پېښې

پدې رېع کې د سياسي اوضاع د نامعلوماتيا او د امريکا او اېتلاف ځواکونو د کميدلو له پايې څخه د افغانستان اقتصاد خپلې ودې ته په کمه اندازه دوام ورکړی. وروسته لدې چې د نړيوال مالي عمل کاري ځواک (FATF) لخوا د "تور خړ دريځ" ته راکښته شو، په تير رېع کې افغانستان نږدې و ترڅو د لوړ خطر، او د پيسو مينځلو پر وړاندې د مقرراتو په برخه کې په کمه اندازه د پرمختګ لپاره د يوه نه همکارې کوونکې هيواد په توګه په تور لست کې راوړل شي.⁵²¹ د افغانستان پارلمان د جون په مياشت کې د پيسو مينځلو ضد او تروريستانو ضد مالي قانون تاييد کړ، او دا کار د FATF د جون د ټولو غړو له غونډې څخه يو څه وړاندې ترسره شو.⁵²² د 36 حکومتي غړو ادارې لخوا د تور لست نوم ورکول کيدای شول په ټوله نړۍ کې د افغانستان د بانکدارۍ په اړيکو باندې اضافي اغيز ولري او د دې هيواد اقتصاد به يې کمزوری کړی وای.⁵²³

د ملګرو ملتونو د تحليلي ملاتړ او د تحريمونو د نظارت ټيم کلني راپور موندلي چې طالبان له مخدره توکو او غير قانوني کان کيندونو څخه ډير عوايد لاسته راوړي چې کيدای شي د افغانستان له حکومت سره به يې د يوې دايمي سولې لپاره د هغوی انگيزه کمه کړي وي.⁵²⁴ سياسي او امنيتي سپارنه او د امنيتي لګښتونو ډيروالي او د حکومت کمو عوايدو، د مصرفوونکو او پانګه اچوونکو شک زيات کړي، او اقتصادي وده يې کمه کړې.⁵²⁵ راپور اضافه کړي چې له سپارلو وروسته به د افغانستان لپاره د نړيوالو اقتصادي ملاتړ ته دوام ورکول اړين وي.⁵²⁶ پدې ربع کې، د پارلمان دواړو جرګو د کانونو د استخراج، د پيسو مينځلو ضد، او د تروريستانو مالي تمويل ضد قوانين تاييد کړل، چې کيدای شي د بهرنيو مرستو، خصوصي پانګونې، او په افغانستان کې د پراخو کارونو پيدا کولو لپاره وړاند وينې ښي کړي.⁵²⁷ لدې چې د قوانينو تاييدي د ربع په پای کې ترسره شوي، د امريکا تطبيق کوونکي ادارو ونشو کولای ترڅو رسنيو ته د دې راپور له تلو وړاندې د دغو قوانينو ارزونه ترسره کړي.⁵²⁸ د بانکدارۍ نوي قانون اوس هم ځنډيدلی دی.⁵²⁹

تر اوسه، د 1393 مالي کال (د 2013 د دسمبر 21 - د 2014 د دسمبر 20) لپاره د افغانستان عوايد د مالي وزارت د بودجې تر ښو 20% کم و. که څه هم تر اوسه د مالي عوايد تر 1392 مالي کال اضافه شوي دي، خو اوس هم د 1393 مالي کال تر ښو کم دي. له مالي پرته عوايد او د ګمرکونو محصول د دواړو 1392 مالي کال (د کال تر دې نيتې) او 1393 مالي کال تر ښو کم دي.⁵³⁰

د راپور ورکولو پدې موده کې، د نړيوال وجهي صندوق (IMF) کريدت غزولو آسانتياو ترتيب بيا کتنې او توزيع اوس هم لدې کبله ځنډيدلې چې د کورنيو عوايد په ټولولو او د قوانينو اړتياو په برخو کې افغانستان کم پرمختګ کړي. IMF د افغانستان اقتصاد د ارزونې نوي معلومات وړاندي کړي، چې د IV مادې راپور په نوم دی، او دا 2011 له نومبر څخه لمړی راپور دی. دا اداره دې پايلې ته رسيدلې چې پداسې حال کې چې پرمختګ شوی دی، مګر د افغانستان اقتصاد د سياسي او امنيتي اړوندو نامعلومتياو له کبله کمزوری دی.⁵³¹ په پايله کې، د افغانستان حکومت د کابل بانک د رسوايي په اړه نور انفرادي کسان مسول ندي ګڼلي، او پدې ربع کې يې د کومو نويو نغدو پيسو لاسته راوړلو راپور هم ندی ورکړی.⁵³²

اقتصادي لنډيز

په تير کال کې د افغانستان کورني ناخالصو محصولاتو وده تر ډيرې کچې کمه شوې ده. IMF، نړيوال بانک، او د آسيا پراختيايي بانک (ADB) ټولو دا وړاند وينه کړې چې د سياسي او امنيتي چاپيريال د بی ثباتی نامعلومتيا زياتوالي له کبله به د افغانستان کورني ناخالص محصولات (د کوکنارو له توليد څخه پرته) به د 2012 له لورې کچې چې 14% و اټکل کيږي چې په 2013 کې به 3-4% ته راټيټ شي.⁵³³ له 2014 وروسته د نړيوالو مرستو او لګښتونو د تمه کيدونکي کموالي سره، نړيوال بانک د خپلو اساسي اټکلونو پر اساس په هر کال کې تر 2018 پورې د حقيقي ناخالصو کورني محصولاتو نږدې 5% ودې وړاند وينه کوي. نوره نامعلومتيا، چې له بې امنيتی او بې ثباتی سره ډيريږي، کيدای شي وده نوره هم له ځنډ سره مخامخ کړي. مګر، له 2003 څخه تر 2012 پورې په هر کال کې په منځنی کچه د افغانستان اقتصاد 9.4% وده کړې، کله چې د دې هيواد اقتصاد د نړيوالو نظامي لګښتونو او پراختيايي مرستو سره ځواکمن شوی و.⁵³⁴

په تيرو دوو کلونو کې د مصرفوونکو قيمتونه تر ډيرې کچې باثباته و، او د نړيوال بانک په وينا، د 2012 په پرته چې 6.3% و، په 2013 کې انفلاسيون 7.7% حساب شوی. IMF موندلي چې د افغانستان بنسټيزه اقتصادي پاليسي په مناسبه توگه انډوليزه ده.⁵³⁵ د دې هيواد مالي پاليسي، د مرستندويانو مالي مرستو سره، هم په پراخه کچه انډول لري، مگر IMF سپارښتنه کوي چې حکومت بايد نور ترسره کړي ترڅو کورني عوايد زيات کړي او د بودجې مديريت ښه کړي. د ټيټ انفلاسيون د ساتلو لپاره، د افغانستان مالي پاليسي بايد د خپلو نړيوالو اسعارو ذخيرې ته دوام ورکړي، د پيسو د توليد وده محدوده کړي، او د اسعارو د بدلولو يو بدلون لرونکی نرخ وساتي.⁵³⁶ IMF ويلي چې دا ستراتيژي د مرستندويانو په دوامدارو مرستو پورې اړه لري چې د 2012 شیکاگو په کنفرانس کې يې ژمنه کړې وه، او د افغانستان پخپلو ژمنو پوره کولو پورې اړه لري، چې "دا به د مرستندويانو د ډاډ ساتنې لپاره اړين وي."⁵³⁷

مالي دوام

نړيوال بانک د افغانستان مالي راتلونکی له نورمال حالت څخه ټيټ بولي او کيدای شي پخپل ځان باندې تکيه کولو په لور پرمختگ وځنډوي.⁵³⁸ تمه کېږي ترڅو د امنيتي لگښتونو، خدماتو رسولو، اړينو زيربناو جوړولو، او د عملياتو او ساتنې لگښتونو له کبله به د افغانستان حکومت لگښتونو زياتوالی دوام پيدا کړي.⁵³⁹ دا به د مرستندويانو دوامدارو مرستو او د عوايدو ټولولو ښه والي ته اړتيا ولري.⁵⁴⁰

د تيرو دوو مالي کلونو په پرته چې 60% او 65% و، د افغانستان د مالي دوام تناسب، کورني عوايد د عملياتو د لگښتونو په پرته، د 1393 مالي کال په لمړنيو څلورو مياشتو کې نږدې 57% ټيټ شوي.⁵⁴¹

د تير کال د ورته ربعونو په پرته چې کورني عوايد 22.32 ميليارده افغانی و، د افغانستان اوسني مالي کال په دوو لمړنيو ربعونو کې، کورني عوايد 23.41 ميليارده افغانی و.⁵⁴² مگر، د نړيوال بانک لخوا د افغانستان د قيمتونو د انفلاسيون د راپور ورکړی شوي نرخ سره، له يوه ربع څخه تر بل ربع پورې، په کورني عوايدو کې 4.88% زياتوالي د نړيوال بانک له راپور ورکړ شوي نرخ سره يې سرعت ندی ساتلی، ځکه نو د عوايد د ودې حقيقي اخيستلو ځواک ارزښت له هغه څه چې ښکاري کم دی.

د حکومت د کورنيو عوايد چې تر زياتې کچې له ماليو او گمرکونو له محصولونو څخه لاسته راځي، له متحدې بودجې (عملياتي بودجه او پراختيايي بودجه) ترمنځ واټن ډير دی، لکه څرنگه چې پدې شکل 3.30 کې په راتلونکې پاڼه کې ښودل شوي.⁵⁴³ IMF اټکل کړی چې د افغانستان مالي واټن، چې د بودجې او د بودجې څخه دباندې اړتيا څخه جوړ شوی، په هر کال کې تر 2018 پورې په منځنی کچه 7.7 ميليارده امريکايي ډالر (د کورنيو ناخالصو محصولاتو 33%) دي.⁵⁴⁴ دا به د افغانستان توان محدود کړي ترڅو د مرستندويانو له ډير ملاتړ پرته اړين خدمات ورسوي او کيدای شي له خپله ځانه پوره کيدلو پرمختگ ځنډنی کړي.⁵⁴⁵

د عوايدو رامنځته کول

د IMF په وينا، د افغانستان مالي دوام لپاره د کورنيو عوايد رامنځته کول يو لمړيتوب دی.⁵⁴⁶ د 1393 مالي کال په لمړنيو څلورو مياشتو کې، د 1392 مالي کال د ورته وخت په پرته، ټول کورني عوايد 3.6% زيات شوي، مگر د افغانستان مالي وزارت تر 20% پورې نښې ندي پوره کړي.⁵⁴⁷ پر دې برسیره، د 1393 مالي کال عوايد تر لگښتونو کم شوي دي.⁵⁴⁸

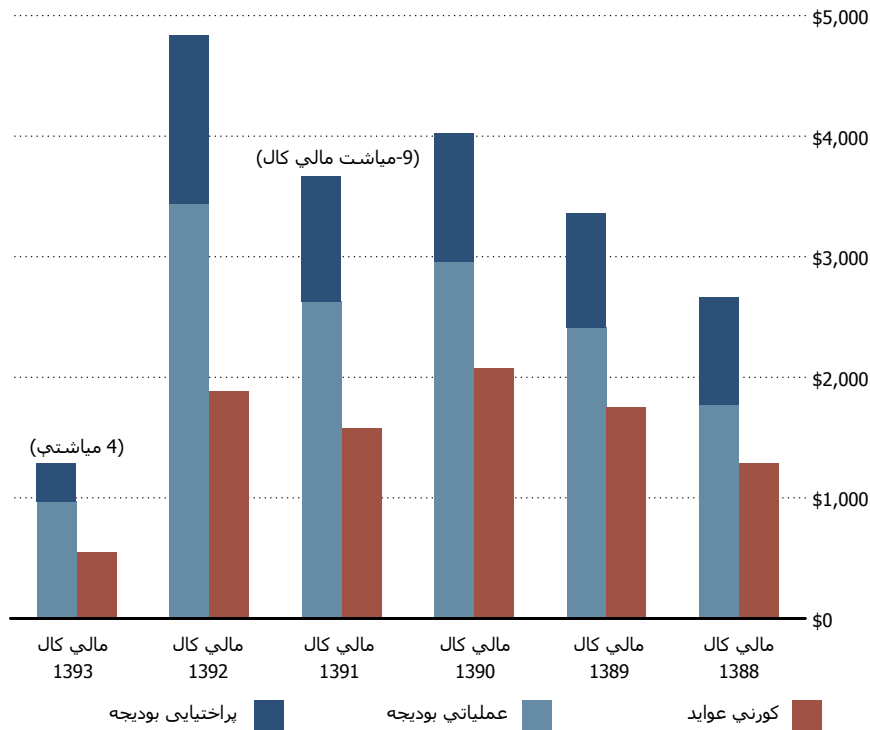
عملياتي بودجه: تر ډيري کچې پدې کې روان لگښتونه لکه د عامه کارکوونکو لپاره معاشونه، د وزارتونو، بارکونو او نورو لپاره عملياتي لگښتونه شامل دي.

پراختيايي بودجه: د پراختيايي پروژو لپاره د حکومت بودجه چې د حکومت ادارو لخوا تطبیقېږي، لکه د نوي ښوونځيو او سرکونو جوړول، تر ډيري کچې دا پروژې د مرستندويانو لخوا تمویلېږي.

سرچينه: MOF، "د 1393 مياشتنې مالي خبرپاڼه، 4 مياشت،" 5/25/2014، د لاسرسۍ نېټه 7/2/2014.

شکل 3.30

د افغانستان کورني عواید د عملياتي او پراختيايي مصارفو په پرتله (ملیون ډالر)

يادونې: تردي وروستيو پورې، افغان مالي کال د ميلادي تقويم کلونو شاوخوا د مارچ 20 څخه تر مارچ 20 پورې دوام کوي. د 1388 FY د 2009 د مارچ 20 څخه تر د 2010 د مارچ 20 پورې و. د 1391 مالي کال لپاره د ننه مياشتو معلومات په افغان مالي کال کې د وخت بدلون دي. د 1393 FY يوازې لومړی څلور مياشتني وړاندي کوي. د ډونر مرستې د کورني عواید او بوديجه ترمنځ "مالي نشه" پوښي. سرچينه: MOF، "د 1391 کلني مالي راپور" په 6/20/2013 خپور شوی؛ MOF، "د 1393 ملي بوديجه"، په 4/14/2014 خپور شوی؛ MOF، "د 1392 FY مياشتني مالي خپرونه، مياشت 12، په 2/14/2014، په 4/14/2014 خپور شوی؛ MOF، "د 1393 FY مياشتني مالي خپرونه، مياشت 4، په 5/25/2014، په 7/2/2014 خپور شوی؛ د افغانستان بانک، "افغانيو ته د ټاکل شوي اسعارو ورځنۍ بيه"، په 2/14/2014، په 4/14/2014 خپور شوی؛ د افغانستان بانک، "افغانيو ته د ټاکل شوي اسعارو ورځنۍ بيه"، په 5/25/2014، په 7/2/2014 خپور شوی.

د سيگار پلټنه

د سيگار د پلټنې يو راپور چې په تير ربع کې خپور شوې موندلې چې، سره لدې چې امريکا 198 ميليونه امريکايي ډالر تخصيص کړي ترڅو د افغانستان ظرفيت ته وده ورکړي او وکولای شي د گمرکونو عوایدو ارزونه وکړي او ټول کړي، د حکومت لپاره د يوې باثباته سرچينې په توگه د دغو عواید راتلونکی نامعلوم دی.

عواید هم د کورنيو ناخالصو محصولاتو په پرتله کم شوي دي. عموماً د حکومت د عوایدو ټولولو د کمزوری او د اقتصادي فعاليتونو د کموالي پایلو له کبله، نړيوال بانک په 2013 مالي کال کې، کورني عواید د کورنيو ناخالصو محصولاتو په 9.6% حساب کړي، او دا د 2012 په پرتله چې کې 10.3% او په 2011 کې 11% و.⁵⁴⁹ د افغانستان لپاره د IMF رييس د 2014 په مې کې ويلي و چې د عوایدو ډيرولو لپاره د حکومت ستراتيژي څلور برخې لري: له ماليي ورکولو څخه ښه اطاعت، د اضافه شوي ارزښت ماليه (VAT)، د افغانستان د کانونو سکتور پراختيا، او پر VAT باندې د نويو ماليو اضافه کول.⁵⁵⁰ پدې ربع کې، د VAT قانون د پارلمان د دواړو جرگو لخوا تاييد شو او د يوه گډ کميسون په تمه دی ترڅو تقنيني توپيرونه سره همغږي کړي.⁵⁵¹ کله چې دا

کار ترسره شي، IMF ويلي چې افغانستان به يوه کال ته اړتيا ولري ترڅو مالي پيژندنې لپاره تيار ونيسي.⁵⁵²

سوداګري

د افغانستان د سوداګري تر ټولو لوی ملګری پاکستان دی، او وروسته بيا امريکا، اروپايي ټولنه، او سيمه ايز ګاونډيان راځي.⁵⁵³ له 2006 څخه تر 2013 پورې د سوداګري اړندو ماليو د افغانستان د ټولو ماليو د عوايدو 45% استازيتوب کاروو.⁵⁵⁴

د افغانستان د سوداګري او عوايدو پروژه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د افغانستان سوداګري او عوايد	11/7/2013	11/6/2017	\$77,754,267	\$6,367,032

سرچينه: USAID. د سيګار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د افغانستان د سوداګري او عوايدو پروژه (ATAR) د USAID د سودګرۍ د آسانتياو پروګرام دی او د دغو لپاره ډيزاين شوی (1) د نړيوالې سوداګري له نړيوال سازمان (WTO) سره د افغانستان يوځای کيدل، (2) د سيمې د دوه اړخيزو او څو اړخيزو تړونونو ملاتړ، (3) د عوايدو ټولولو لپاره د حکومت توان ښه کول او تنظيمول.⁵⁵⁵ په 2014 کې د ATAR د سوداګري له نړيوال سازمان سره د افغانستان د يوځای کيدلو ملاتړ کوي، او پداسې حال کې چې افغانستان د يوځای کيدلو په ښه وضعيت کې دی، USAID ويلي چې د افغانستان حکومت بايد هغه قوانين چې د سوداګري نړيوال سازمان له ستندردونو سره په ټکر کې دي جوړ کړي او د وزارتونو ظرفيت ښه کړي. ATAR د افغانستان له حکومت سره د سوداګري له نړيوال سازمان سره د اړوندو قوانينو مسودې جوړولو او د مارکيټ لاس رسې خبرو په برخو کې چې د WTO سره يوځای کيدلو د پروسې يوه برخه ده مرسته کوي. ATAR د افغانستان د ګمرکونو له چارواکو سره هم کار کوي ترڅو د ګمرکونو پروسې عصري او تنظيم کړي.⁵⁵⁶

د غزول شوي کريدټ سهولت برابرول

د IMF د 129 ميليونو امريکايي ډالرو غزول شوي کريدټ سهولت (ECF) پور موافقه چې د 2011 په نومبر کې لاسليک شوې، لکه څرنګه چې د IMF د ادارې او اجرائيې بورډ لخوا پريکړه شوې، توزيعات د پروګرام د بياکتنې د بشپړيدو پر اساس ټاکلي. تر دې نيتې، IMF د 18.2 ميليونو امريکايي ډالرو دوو توزيعاتو اجازه ورکړې، يوه د ECF په لمرني تاييد کې، او دويمه د 2012 په جون کې، د بورډ له لمرني بياکتنې وروسته. د فعاليت د نښو نه پوره کولو، د اقتصادي خبرداريو پر وړاندې د غيرمناسبو پاليسو ځوابونو، او په جوړښت کې د اصلاحاتو ځنډ له کبله، نه د IMF دويمه بياکتنه، چې په اصل کې د 2012 لپاره پلان شوې وه، او نه هم دريمه بياکتنه، چې په اصل کې د 2013 مارچ لپاره پلان شوې وه، بشپړه شوې ده.⁵⁵⁷

د سيګار پلټنه

سيګار د افغانستان د ګمرکونو د عوايدو ټولولو په يوې پلټنې کې وموندل چې که څه هم د TATA او ATAR د قرارداد په سندونو کې د خطر مديريت او تاديانو برېښنايي سيستم ته اشاره شوې، د ATAR قرارداد له تطبيق کوونکو ملګرو څخه دا غوښتنه نه کوي ترڅو د سيستمونو د تطبيق لپاره کلنی نښې پوره کړي. USAID ويلي چې تطبيق د افغانستان د حکومت مسوليت دی.

د اورد مهاله کريدټ سهولت (ECF):

دا د درې کلونو يو پروګرام دی چې د افغانستان او نورو هيوادونو لپاره مالي مرسته برابروي، او دا د نړيوال وجهي صندوق يوه مهمه وسيله ده ترڅو د کمو عوايدو هيوادونو لپاره د منځنې مهال لپاره مرسته برابره کړي. د ECF مرسته عموماً د هغو پوړونو له لارې برابريږي چې د ټکنانې نرخ يې صفر سلنه وي.

سرچينه: سيګار پلټنه 14-16، د افغانستان بانکداري سکټور: د خصوصي بانکونو د تنظيم لپاره د مرکزي بانک ظرفيت اوس هم کمزوری دی 1/2014.

پداسي حال کې چې IMF د پيسو د ودې نښې برابرولې ترڅو د بنسټيز اقتصاد باثباته کړي، له تمې کښته اقتصادي وضعيت د دې سبب شوی ترڅو د 2013 په مې کې IMF، ECF تعديل کړي ترڅو د کمو عوایدو، لگښتونو، بهرنیو مالي اسعارو ذخيرو حساب وکړي. پردغو برابرولو او د حکومت د اصلاحاتو پر هڅو برسیره، د کمیت نښې پوره شوې ندي، د جوړښتونو اصلاحاتو ځنډونو دوام موندلی، او د نوي ټاکل شوي حکومت لپاره تمې د دې سبب شوي ترڅو نورې بیاکتني وځنډيږي. روان ECF د 2014 کال په نومبر کې پای ته رسېږي.⁵⁵⁸

بانکداري او مالي چارې

نړيوال بانک راپور ورکړی چې د افغانستان د بانکدارۍ او مالي سکتور، چې د 2010 کابل بانک له کړکيچ څخه بیرته په پښو ندي دریدلی، له غیر مناسبو مقرراتو او نظارت، کمو عوایدو، او د مصرفوونکو ډاډ لاسه ورکولو څخه رنځ وړي.⁵⁵⁹

یو څو افغاني بانکونه له نړيوالو معیارونو سره سم کار کوي. د 2013 د نړيوال بانک په وینا، د کابل بانک له رسوايي وروسته د افغانستان د هغو لویو بانکونو پلټنه چې ترسره شوي "د بانکونو د مدیریت او عملیاتونو په ټولو ساحو کې یې سیستماتیک کمزوری ښکار کړي دي."⁵⁶⁰ د امریکا بهرنیو چارو وزارت ویلي چې د افغانستان بانکونه له سیاسي لاس وهنې او نظارت نشتون څخه رنځ وړي.⁵⁶¹ پردې برسیره، د پيسو مینځلو او تروریستانو مالي تمویل پر وړاندې د افغانستان اوسني کنټرولونه هم تر ډیرې کچې کمزوري دي.⁵⁶² ډیری افغانان پر بانکونو باندې اعتماد نلري، او ترجیح ورکوي ترڅو له کورنۍ او ملګرو سره پور واخلي او پيسې وسپموي، او پيسې د حوالې شېکو له غیر قانوني لارو لېږي.⁵⁶³

د نړيوال بانک په وینا، سودګریز پورونه د کابل بانک له کړکيچ وروسته کم شوي، او د پيسو ساتلو او پورونو تناسب د بانکدارۍ په سکتور کې په 2010 له 56.8% په 2013 کې 22.6% ته را کم شوی.⁵⁶⁴ افغانان هم په منظمه توګه تر خپلې ملي پيسې له بهرنیو پيسو څخه کار اخلي.⁵⁶⁵ د افغانستان مرکزي بانک په وینا، د 2012 د جنوري په پیل کې، یو امریکایي ډالر 49 افغانۍ و؛ د 2014 د جون په 30، یو امریکایي ډالر 58 افغانۍ و.⁵⁶⁶

د بانکدارۍ قانون

د افغانستان د بانکدارۍ نوی قانون اوس هم د افغانستان د پارلمان په تمه دی.⁵⁶⁷ د امریکا مالیه وزارت په وینا، که دا قانون وضع نشي کیدای شي د مالي سکتور د حکومتوالی او ادارې کمزوری سبب شي: د افغانستان بانک (DAB) به د بانکدارۍ مقرراتو په پلې کولو کې کم صلاحیت ولري، د بانکدارۍ په سکتور کې اوسنی مهمې کمزوری به پر ځای پاته شي، او د بانک آمرین به د خپلو دندو په ترسره کولو کې کم خوندیتوب او صلاحیت ولري. د بل بانک د له منځه وړلو په حالت کې به، او د دې حالت د حل لارې لپاره به حقوقي کاري چوکاټ هم شتون ونلري.⁵⁶⁸

د پيسو مینځل

د امریکا دفاع وزارت افغانستان د پيسو مینځلو د یوه لوی هیواد په لست کې راوړی او د اندیښنې وړ هیوادونو په کټګورۍ کې یې راوړي، چې "مالي بنسټونه یې په هغو معاملو کې برخه اخلي چې د ډیرو خطرناکو جرمونو پيسې پدې کې شاملې دي یا لدغو فعالیتونو څخه په ځانګړې توګه کمزوري دي، ځکه چې د لارښوونې یا قانون پلې کولو رژیمونه یې

د سیګار پلټنه

د سیګار د 2014 جنوري یوه پلټنه دې پایلې ته رسیدلې چې د امریکا له مرستې پرته، او د نړيوال بانک او نړيوال وجهي صندوق له محدودې بوختیا سره، د افغانستان د بانکدارۍ سکتور اوس هم بې ثباته دی او د نورې بې ثباتې په خطر کې دی، او د دوامدارې اقتصادي او مالي ودې لپاره یو ګواښ دی.

د پور او ساتل شوي پيسو تناسب:

لدې څخه د بانک د منحلولو ارزولو لپاره کار اخیستل، ټول پورونه په ساتل شوي پيسو باندې تقسیميږي، او د سلنې په توګه ویل کیږي. لدغو څخه د مالي بنسټونو هغه توان اندازه کیږي چې له حسابونو څخه د مشتریانو پيسو ایستلو غوښتنې پوره کړي. که تناسب ډیر لوړ وي، کیدای شي بانک په کمه اندازه پيسې ولري ترڅو نه تمه کیدونکي غوښتنې پوره کړي، که چیرته ډیر ټیټ وي، نو بانک نشي کولی څومره پيسې چې کولای شي تر لاسه یې کړي.

سرچینې: اینوستو پدیا، "د پور او ساتل شوي پيسو تناسب"، <http://www.investopedia.com/terms/l/loan-to-deposit-ratio.asp> لاس رسې 9/30/2013؛ د مالي چارو فورمولونه، "د پور او ساتل شوي پيسو تناسب"، <http://www.financeformulas.net/Loan-to-Deposit-Ratio.html> لاس رسې 9/30/2013.

”په اوس وخت کې افغانستان دا توان نلري ترڅو د نړيوالې ټولنې له مرستې پرته خپلواکه او دومداره مالي تحقيق ترسره کړي؛ پدې مهمه برخه کې له 2014 وروسته اضافي استادی او روزنې ته اړتيا ده.“

سرچينه: د سيکار د معلوماتو غوښتنې په اړه د DEA ځواب، 6/30/2014.

شتون نلري يا سياسي اراده نشته.“⁵⁶⁹ د بازل انستيتوت د 2013 کال د حکومتوالی مطالعې په وينا، افغانستان د هغو کمزورو هيوادونو په لسټ کې هم راغلی چې د پيسو مينځلو او ترويسټالو تمويل په خطر کې دی، او لدې وروسته بيا د ايران هيواد دی.⁵⁷⁰ د امريکا بهرنيو چارو وزارت د نړيوال مخدره توکو د کنټرول ستراتيژي د راپور په وينا، مخدره توکي، اداري فساد، او د قرارداد تقلب د هيواد د غير قانوني عوايدو لويي سرچيني دي. راپور وايي چې غير قانوني مالي فعاليتونه ”اوس هم د افغانستان امنيت او پراختيا لپاره خطرناکه گواښونه دي.“ او پدې کار کې د حوالې طريقي ډيره برخه لري ځکه چې پيسې له انتقالولو پرته ليري. افغانان د حوالې پر شبکو ځکه تکيه کوي چې رسمي فساد شتون لري او د بانکداري سکتور کمزوری دی. د مخدره توکو د توليد په ساحو کې لکه هلمند، د حوالې بې ليسانسه او نه تنظيم شوي صرافان د افغانستان په مالي سيستم کې د پيسو مينځلو د ډيري برخې مسوليت لري. مگر د افغانستان د سوداگري کنسورسيمنه چې د حوالو او بانکونو مالکان دي هم پدې کې لاس لري.⁵⁷¹

د مالي چارو د عمل کاري ځواک

د مالي عمل کاري ځواک (FATF) د 2014 د جون په 25-27 خپله وروستی عمومي غونډه جوړه کړې، او ويلې چې افغانستان گامونه اخيستي ترڅو د خپلو پيسو مينځلو ضد/او تروريزم مالي تمويل سره مبارزې رژيم (CFT/AML) ښه کړي. افغانستان د هغو هيوادونو د FATF له ”تور ايرن“ لسټ څخه چې په پوره اندازه پرمختگ يې ندی کړی وتلی، او د نړيوال CFT/AML سره د اطاعت پرختگ په ځای کې راغلی: روانه پروسه يا ”خر“ لسټ.⁵⁷² افغانستان يووازې يوه ورځ د FATF د جون د ټولو غړو غونډې د پای نټې څخه وړاندې د جون په 24 د پيسو مينځلو ضد قانون تاييد کړ؛ ولسمشر کرزي دا قانون د جون په 25 د ټولو غړو غونډې په لمړی ورځ لاسليک کړی. د جون په 25 پارلمان د تروريستانو د تمويل ضد قانون هم تاييد کړ، او ولسمشر د جولای په 3 د ټولو غړو له غونډې شپږ ورځې وروسته، دا قانون لاسليک کړ.⁵⁷⁴ که څه هم FATF ونشو کولای ترڅو په پوره توگه دا قانون د ټولو غړو له غونډې وړاندې وگوري، ځکه چې پارلمان د پای په شپو کې دا قانون تاييد کړ، مگر پريکړه يې دا وه چې افغانستان پرمختگ کړی دی. FATF به د 2014 په اکتوبر کې د ټولو غړو په بله غونډه کې د افغانستان د CFT/AML د قوانينو اطاعت سټندردونه او تطبيق ارزونه ترسره کړي.⁵⁷⁵

د مالي عمل دندې ځواک (FATF): دا يو شمير هيوادونو د پاليسی جوړولو اداره ده ته چې سټندردونه جوړوي او د پيسو مينځلو، تروريستانو مالي تمويل، او د نړيوال مالي سيستم د گواښونو پر وړاندې د حقوقي، مقرراتي، او عملياتي فعالو گامونو تطبيقول هڅوي.

دوه اړخيزه حسابونه: هغه حسابونه چې د يوه هيواد د مالي بنسټ لخوا تاسيس شوي ترڅو وکولای شي پيسې واخلي او د يوه بل هيواد د مالي سيستم له لارې پيسې وليږي، او له هغو محصولاتو او خدمتونو څخه گټه واخلي چې کيدای شي پخپل هيواد کې يې شتون ونلري.

د افغانستان ډيری بانکونه د خپلو يوه يا ډيرو **دوه اړخيزو اړيکو حسابونه** د تړلو يا د محدوديتونو له کبله اغيزمن شوي، او د افغانستان د CFT/AML د رژيم او په بانک کې د اطاعت د پروسو د کمزوريو له کبله د راتلونکې تړلو په خطر کې دي.⁵⁷⁶ د امريکا مالي وزارت ويلې چې نړيوالو بانکونو گامونه اخيستي ترڅو د کلک تنظيمونکې چاپيريال په ځواب کې د خپلو اطاعت خطرونه کم کړي. مگر، د امريکا مالي وزارت تمه لري چې د دوو اړخيزو اړيکو ځينې مهم حسابونه به وساتل شي.⁵⁷⁷ پدې ربع کې، په ترکيب کې اکتيف بانک راپور ورکړی چې د افغانستان بانکونو لپاره يې د امريکايي ډالرو حسابونه تړلي دي.⁵⁷⁸ رسنيو هم د افغانستان مرکزي بانک د چارواکو په وينا راپورونه ورکړي، چې هغوی ويلي چينايي بانکونو هم د افغانستان له بانکونو سره د ډالرو معاملې درولې دي، او لدې کبله شرکتونه نشي کولای ترڅو د وارداتو لپاره پيسې تاديه کړي.⁵⁷⁹ مگر، د چين حکومتي رسنی دا راپور ډير بې ”معنی“ گڼلی.⁵⁸⁰

سرچينه: د مالي عمل دندې ځواک ويب پاڼه: ”مونږ څوک يو“ لاس رسنی 4/2/2014؛ د فيدرال مالي بنسټونه د بانک شورا ارزونې مهربت قانون/د پيسو مينځلو پر وړاندې د معلوماتو اساس، ”دوه اړخيزه حسابونه (بهرنې)–لنډيز“ لاس رسنی 10/1/2013؛ د مالي جرمونو پلي کولو شبکه، حقيقت پاڼه: د امريکا د پاتريوت قانون 312 برخه د پای مقررات او د وړاندیز شوي مقررو جوړولو خبرتيا، 12/2005، لاس رسنی 7/18/2014.

د FATF په تور لسټ کې راتلل په اجباري توګه د بانکونو اړیکو خرابیدلو په معنی ندي، مګر که په مهمو قضیو کې لکه ایران او شمالي کوریا چې د نړیوال مالي سیستم لپاره ګواښ وي، کیدای شي د FATF له غړو غوښتنه وشي ترڅو ددغو پر ضد مالي ضد ګامونه واخیستل شي، لکه د لوړ خطر له هیوادونو څخه د دوو اړخیزو اړیکو غوښتنو نه منل ترڅو د هغوی په هیوادونو کې ځانګړې پراختیا وي.⁵⁸¹

د دوو اړخیزو حسابونو له لاسه ورکول کیدای شي د افغانستان بانکونو ګټو ته تاوان ورسوي، ځکه چې د دغو بانکونو لپاره د نړیوالې سوداګرۍ معاملو فیسونه د عوایدو مهمه سرچینه ده، او د تنظیمونکي په سخت چاپیریال کې ځینې بانکونه د نویو مشتریانو په منلو کې ډیر پام کوي. د امریکا مالي وزارت ویلي چې د دوو اړخیزو اړیکو بانکونو سره د افغان مشتریانو لپاره اضافي ستونزه کیدای شي نورماله سوداګری او مالي چارې له خنډ سره مخامخ کړي. د امریکا مالي وزارت دا هم ویلي چې د دوو اړخیزو حسابونو له لاسه ورکولو اقتصادي پایلې کیدای شي زیاتي وي، که څه هم د دې کار وړاندوینه ستونزمنه ده.⁵⁸²

کابل بانک

وروسته لدې چې د 2013 د مارچ په 5، د سترې محکمې، ځانګړې دیوان د 21 متهمو کسانو په اړه چې په ثقل متهم شوي و خپل حکم صادر کړ، د افغانستان لوی څارنوال دفتر (AGO) نوي اتهامونه ندي صادر کړي، نوي محاکمې یې ندي پیل کړي، او اضافي ګټه اخیستونکي یې ندي متهم کړي، سره لدې چې دواړو ابتدایه محکمې او د استیناف محکمې حکم کړی و ترڅو دا کار ترسره کړي یا توضیح ورکړي چې ولې یې دا کار ندي کړی.⁵⁸³ د امریکا بهرنیو چارو وزارت د نړیوال مخدره توکو او قانون پلې کولو چارو بیورو (INL) ویلي چې دا ګټه اخیستونکي د میلیونونو ډالرو شتمنی لري چې کیدای شي د ضبطولو تر لاندې راشي.⁵⁸⁴ پدې ربع کې، په کابل کې د امریکا عدلیې وزارت (DOJ) استازي له لوی څارنوال سره د نورو کسانو محاکمه کولو مسله راپورته کړې، مګر کومه ګټه یې ندرلوده. پلان شوي غونډې څو ځلې فسخه شوي، او دا هغه کار و چې د امریکې سفارت له نورو لوړ پوړو چارواکو سره هم ترسره شوی.⁵⁸⁵

د 2013 د مارچ په 16، د افغانستان لوی څارنوال دفتر، د ټولو 21 قضیو، پشمول د دوو متقلبو مشرانو، پخواني رییس، شیرخان فرنود او پخوانی اجرائی رییس، خلیل الله فیروزي، هغه کسان چې د لنډ وخت پنځو کلونو بند ورکړ شوی او ورڅخه غوښتنه شوې ترڅو کم تاوان تادیه کړي، د حکم په وړاندې د استیناف غوښتنه وکړه.⁵⁸⁶ د امریکا عدلیې وزارت باور لري چې د ابتدایه محکمې حکم د جرم اساسي تیروتنه څرګنده کړې، او تر ډیرې کچې هغه غلط باور چې د پیسو مینځل ندي ترسره شوي.⁵⁸⁷ د استیناف محکمې پریکړه اوس هم په تمه ده.⁵⁸⁸

پدې ربع کې، د امریکا دفاع وزارت راپور ورکړی چې پدې استیناف غوښتنه کې د لوی څارنوال مخکښ څارنوال ویلي چې هغه نه غواړي ترڅو د محکمې حکم پراساس هغه غونډه جوړه کړي چې نه متهم شوي سهم لرونکي، له فرنود او فیروز سره یوځای له څارنوالانو او د کابل بانک تصفیه کوونکو سره غونډه وکړي، او ترڅو چې نوي اداره پخپل کار پیل کوي، د مدعیانو مالي مسولیتونو سره شخړې حل کړي.⁵⁸⁹ د اپریل په میاشت کې، د امریکا عدلیې وزارت د سترې محکمې له رییس سره لیدلي او پوښتنه یې کړې چې د استیناف له محکمې څخه د افغانستان قانون غوښتنه څه ده ترڅو د محاسبې مسلې حل کړي وړاندې تردې چې

وراندې تر دې چې په 2010 کې له منځه تلو ته نږدې و، کابل بانک د افغانستان تر ټولو لوی خصوصي بانک و، او د افغانستان حکومت په استازیتوب یې د ډبرو ملکي کارکوونکو معاشونه توزیع کول. له دې بانک څخه د 935 میلیونو امریکایي ډالرو له 92% څخه زیات غلا شوي پیسې، 19 هغو انفرادي کسانو او شرکتونو ته تللي چې لدې بانک سره یې تړاو درلود. د افغانستان مرکزي بانک، د افغانستان بانک، دا تاوانونه ورکړ چې په هغه وخت کې د افغانستان د GDP، 5-6% کیدله.

سرچینه: د فساد پر وړاندې د نظارت او ارزونې ګډه خپلواکه کمیټه، د کابل بانک د کرکټچ په اړه د عامه معلوماتو لپاره راپور، 11/15/2012، مخونه 2، 9.

د هغو کسانو لپاره چې د کابل بانک په کړکيچ کې مسوليت لري د شتمني د بيرته لاسته راوړو او حساب ورکولو پلې کول د ټوکيو د دوو اړخيزو حساب ورکولو کاري چوکاټ او د نړيوال وجهي صندوق د موافقو پر اساس د افغانستان ژمنې دي.

سرچينه: د افغانستان په اړه د ټوکيو کنفرانس، د ټوکيو د دوو اړخيزو حساب ورکولو کاري چوکاټ، 7/8/2012، لاس رسنۍ 7/4/2013؛ IMF، 2014، د مشورې - کارکوونکو راپور IV ماده؛ رسنيو اعلاميه؛ او د افغانستان د اسلامي جمهوري د اجرائي ريس لخوا اعلاميه، 5/2014.

د افغانستان حکومت په ملکیت هوايي شرکت ته یوه سپارل شوې الوتکه د کابل په هوايي ډگر کې په خرابه توګه پرته ده. (د FAA عکس)

د جرم يا بې گناهۍ حکم صادر کړي. د امريکا عدليې وزارت په وينا، د سترې محکمې ريس داسې ځواب ورکړ لکه بله پوښتنه چې شوې وي.⁵⁹⁰

محدود نقدی پیسې او د شتمنیو بیرته لاسته راوړل

د راپور ورکولو پدې موده کې، له کابل بانک څخه د غلا شویو پیسو د بیرته لاسته راوړلو په اړه کوم نوي معلوماتو شتون ندرلود. ⁵⁹¹ د افغانستان بانک په وينا چې د دغو معلوماتو یوازینی سرچینه ده، د 2013 سپتمبر تر 30 پورې، ټولې بیرته لاسته راغلي پیسې 174.5 میلیونو امریکایي ډالرو کې پاته دي، او دا د غلا شویو پیسو 20% دي. ⁵⁹² د امریکا عدليې وزارت خبرداری ورکړی چې کیدای شي د افغانستان حکومت دا ادعا وکړي ترڅو د آریانا افغان هوايي شرکت ته د پامیر هوايي شرکت ته چې یوه حکومتی تصدی ده، د کابل بانک سهم لرونکې یې مالکان و، له پلورلو څخه د اضافي 24 میلیونو امریکایي ډالرو لاسته راوړلو لپاره یې ستاینه وشي. ⁵⁹³ د امریکا عدليې وزارت ویلي چې داسې نښې نشته چې په حقیقت کې آریانا نورو الوتکو ته اړتیا درلوده، او پدې وروستیو کې یوه 737 بوینګ سپارل شوي الوتکې د کابل په هوايي ډگر کې ټکر وکړ. پدې ټکر کې سخت ټپې کیدل نه و، مګر الوتکه په بشپړه توګه له منځه ولاړه او ټکر د هوايي ډگر د الوتنو د کنترول تجهیزاتو ته د 600,000 امریکایي ډالرو تاوان ورساو. ⁵⁹⁴

پدې ربع کې، د هغو کسانو پر وړاندې چې د پیسو د بیرته تادیه کولو د اوسنیو شرطونو په پوره کولو کې پاته راغلي، د امریکا عدليې وزارت د بیرته تادیه کولو د کوم نوي یا اضافي پلانونو، یا د افغانستان لوی څارنوال د دفتر لخوا د جریمې کولو له گامونو اخیستلو څخه خبر ندی. مګر، هغه تجارتي دیوان چې د دې لپاره جوړ شوی ترڅو له مدنې لاسته راوړلو هڅو سره مرسته وکړي بانکونو او ښاروالیو ته حکم کړی ترڅو د کابل بانک د 52 پور گټه اخیستونکو شتمنی ضبط کړي. بانکونو لدې غوښتنې څخه اطاعت کړی، مګر ښاروالیو دا کار ندی کړی. کله چې د کابل بانک د تصفیې استازو په مزار شریف کې د حکم پلې کولو هڅه وکړه، هغوی د وسلو په میلونو له هغه ځای څخه ایستل شوي. ⁵⁹⁵ که څه هم د افغانستان په حکومت کې ځینې انفرادي کسان د کابل بانک د حساب ورکولو په اړه ټینګار کوي، د امریکا دفاع وزارت ویلي چې په سیاسي لوړ پوړو چارواکو او لوړ پوړې مشري کې عمومي اراده تر "ډیرې کچې نشته او تر ډیرې کچې د هغوی هڅې ناکامې" وې. ⁵⁹⁶ لکه څرنګه چې د ټوکيو د دوو اړخيزو حساب ورکولو په کاري چوکاټ کې د "سختو کارونو ترسره کولو" کې راغلي، د افغانستان حکومت د شتمنیو په بیرته لاسته راوړلو کې د ټولو ممکنه گامونو اخیستلو کې پاته راغلی دی. ⁵⁹⁷ د امریکا دفاع وزارت څو ځلې ویلي چې د افغانستان لوی څارنوال دفتر او د حکومت لوړ پوړو چارواکو چې کولای شول هغه گامونه واخلي مګر اخیستې یې ندی دا دي: ⁵⁹⁸

- د دوو اړخيزو اصلي حقوقي مرستې لاسته راوړونکو د غوښتونکو لپاره د ځانګړې دیوان حکم کاپې گانو برابرول، او د دغو محاکمې حکمونو پر اساس د شتمنیو د ضبطولو غوښتنه کول.

- د پاته گټه اخیستونکو محاکمې ته راوستل (لکه څرنګه چې د دواړو ابتداییه او استیناف محکمې حکم و) او د اړوندو حکمونو صادرو ترڅو د هغوی کورنی شتمني ضبط شي
- د څارنوالانو د یوه ټیم او/یا متخصصینو چمتو کول چې د شتمنی د تعقیبولو او بیرته لاسته راوړلو په اړه لیواله یې، او دا صلاحیت ورکول ترڅو له نړيوالو ملګرو سره په آزاده توګه کار وکړي

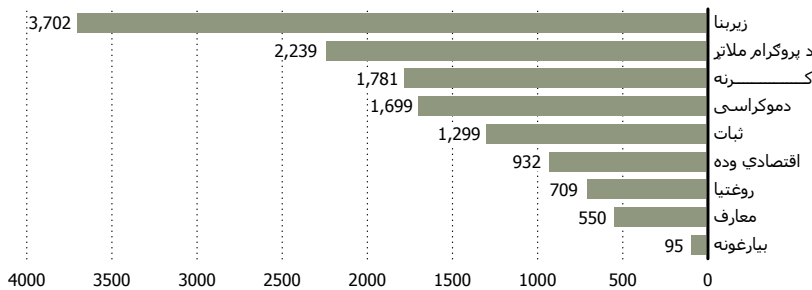
- د ابتداييه محکمې د تاوان لاسته راوړلو له حکم سره سم، د پخواني ريس، شيرخان فرنود او د پخواني، اجراييه ريس، خليل الله فيروزي، د ټولو کورنيو شتمنيو پيژندل او ضبطول

د امريکا د اقتصادي ملاتړ ستراتيژي

د امريکا د 2013 ملکي - نظامي ستراتيژي کارى چوکاټ د افغانستان د اقتصادي - سپارلو ستراتيژي څخه دا غوښتنه لري ترڅو په 2014 کې د نړيوالو ډيريو امنيتي ځواکونو د وتلو اقتصادي منفي اغيز او د مرستندويانو په مرستو کې اړوند تمه کيدونکى کموالي منفي اغيز کم کړي. دا ستراتيژي پدې لټه کې هم ده ترڅو د دوامدارې ودې لپاره د افغانستان سرچينو له پراختيا سره مرسته وکړي.⁵⁹⁹ امريکا له پاليسيو څخه ملاتړ کوي، تخنيکي مرسته برابروي، او څو اړخيزو بنسټونو لکه د IMF او نړيوال بانک د هڅو ملاتړ کوي ترڅو له افغانستان سره مرسته وشي او خپل کورني عوايد زيات کړي. د امريکا د بهرنيو چارو وزارت په وينا، د ملي امنيت شورا له لارې، د څو ادارو په کچه، د امريکا اقتصادي ستراتيژي همغږي کيږي.⁶⁰⁰ د اقتصادي ملاتړ له وجهي صندوق (ESF) څخه ډيرى مرستې د USAID پراختيايي پروگرامونو ته ځي. شکل 3.31 د هر سکتور په اساس د USAID مرستې بڼي.

شکل 3.31

د USAID د پراختيا مرسته، د 2014 د جون تر 30 پورې (مليون ډالر)

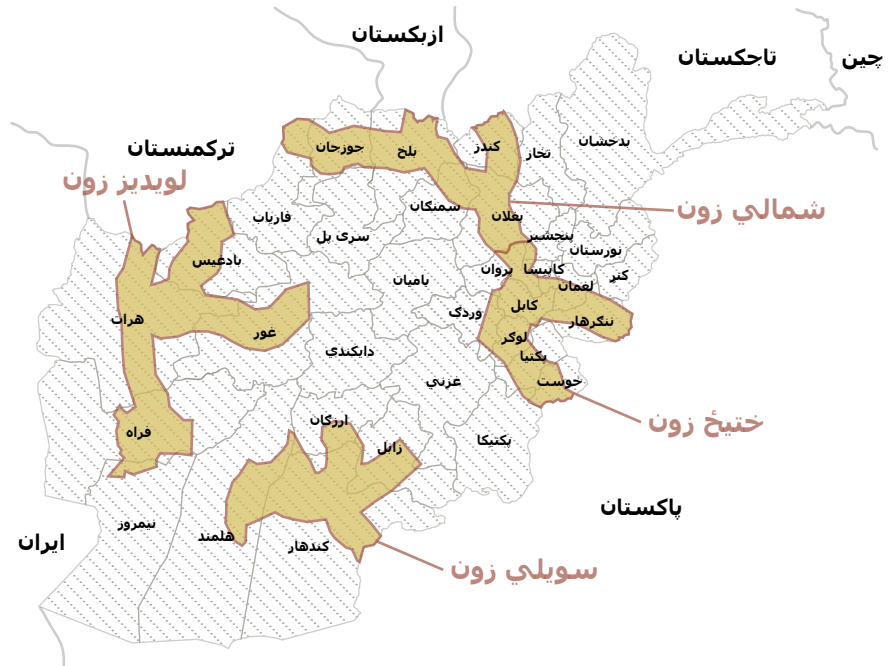
يادونې: شميرې کړې شوي. د پروگرام ملاتړ پروژو کې لوازم، معاشات، د فعاليت سنجول، د پابلو تعقيب، تخنيکي مرسته وزارتونو ته او ARTF فنډ ورکول شامل دي. سرچينه: USAID، د سيگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د سيگار ځانگړې پروژه

پدې ربع کې، د سيگار د ځانگړو پروژو دفتر USAID ته د هغو 19 قراردادونو تحليل وړاندې کړی چې له 2008 څخه USAID په افغانستان کې فسخه کړې دي. سيگار نظر ورکړی چې USAID دي د قراردادونو د فسخه کولو لپاره خپلې اوسنۍ پروسې ارزونه ترسره کړي، ترڅو د هغه وضعیت د آسانتيا لپاره په اتومات ډول د فسخه کيدلو پر وړاندې ځان خوندي کړي. چېرته چې د غلط کار لپاره فسخه کيدنه به سمه وي او عموماً د امريکا حکومت لپاره به کم لگښت ولري. د لا زياتو معلوماتو لپاره، د 2 برخې، 43 پاڼه وگورۍ.

USAID په څلورو اقتصادي زونونو کې چې د مهمو ښارواليو، مارکيتونو، او سوداگرۍ لارو په مرکزونو کې دي پخپلو اقتصادي او کرنيزو پروگرامونو باندې کار کوي. د ثبات او محلي حکومتوالی پروگرامونه به د دغو مرکزونو په شاوخوا او دننه ساحو کې کار وکړي ترڅو د زونونه د بې ثباته کولو ځواکونو پر وړاندې خوندي کړي. د اوبو مديريت، روزنه، روغتيا، او د حکومتوالی فعاليتونه به د ټول هيواد په کچه پاته شي.⁶⁰¹ لکه څرنګه چې پدې شکل 3.32 کې ښودل شوي، ختيځ زون د تورخم سرحد له دروازې څخه، چې د پاکستان ته د لاس رسې لار ده، تر جلال آباده، او د کابل په لور تر ساحو پورې ده. د شمال زون د کابل له شمال څخه پيليږي د کندز، بلخ، او مزارشريف په لور ساحو پورې،

د USAID سیمه ایز اقتصادي زون

سرچينه: USAID، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.

او په پایله کې له افغانستان سره د شمالي گاونډیانو، تاجکستان، ازبکستان او ترکمنستان تر سرحدونو پورې ۵۵. په هرات کې لویدیځ زون د "ترانسپورټي سهولتونه" لپاره جوړ شوی او له سرحدونو څخه د سوداګرۍ له تیریدلو سره مرسته کوي. جنوبي زون هملند له کندهار سره وصلوي، او د سپین بولدک دروازې له لارې تر پاکستانه رسېږي، او د حلقوي سړک له لارې کابل له هرات سره وصلوي.⁶⁰²

پدغو زونونو کې د افغانستان ډیری اقتصادي فعالیتونه شامل دي، چې مهارت لرونکي کاري ځواک، ترانسپورت، انرژي، او د اوبو زیربنا ته لاس رسې لري؛ له کورنیو او نړیوالو مارکیټونو سره اړیکې لري، کرنیزې او د منرالونو سرچینې؛ او پانګه اچونکي او مالي امکانات لري ترڅو واره او په منځنۍ کچه شرکتونو ته پراختیا ورکړي. د USAID پروګرامونه به د هر زون د پرتله کیدونکو له احتمالي وړتیاوو څخه ملاتړ وکړي.⁶⁰³

د افغانستان له حکومت سره د بودجې پر اساس د USAID مرسته

لکه څرنګه چې په 2014 کې نړیوال محاربي ځواکونه له افغانستان څخه وځي، سپکار اوس هم د امریکا د تطبیق کوونکو ادارو په اړه اندیښنه لري ترڅو وکولای شي د امریکا لخوا د بیارغونې تمویل شوي پروژو څخه مناسب نظارت ترسره کړي. د 2012 ټوکيو کنفرانس

اقتصادي او ټولنيزه پراختيا

د مرستندويانو له ورکړ شويو ژمنو سره سم، امريکا په منظمه توگه د افغانستان حکومت لپاره د بودجې پر اساس د خپلو پراختيايي مرستو اندازه ډيره کړې، مگر په 2012 او 2013 مالي کلونو کې په ټوکيو کې د ژمنې شوي 50% حدودو ته نډې رسيدلې.⁶⁰⁴

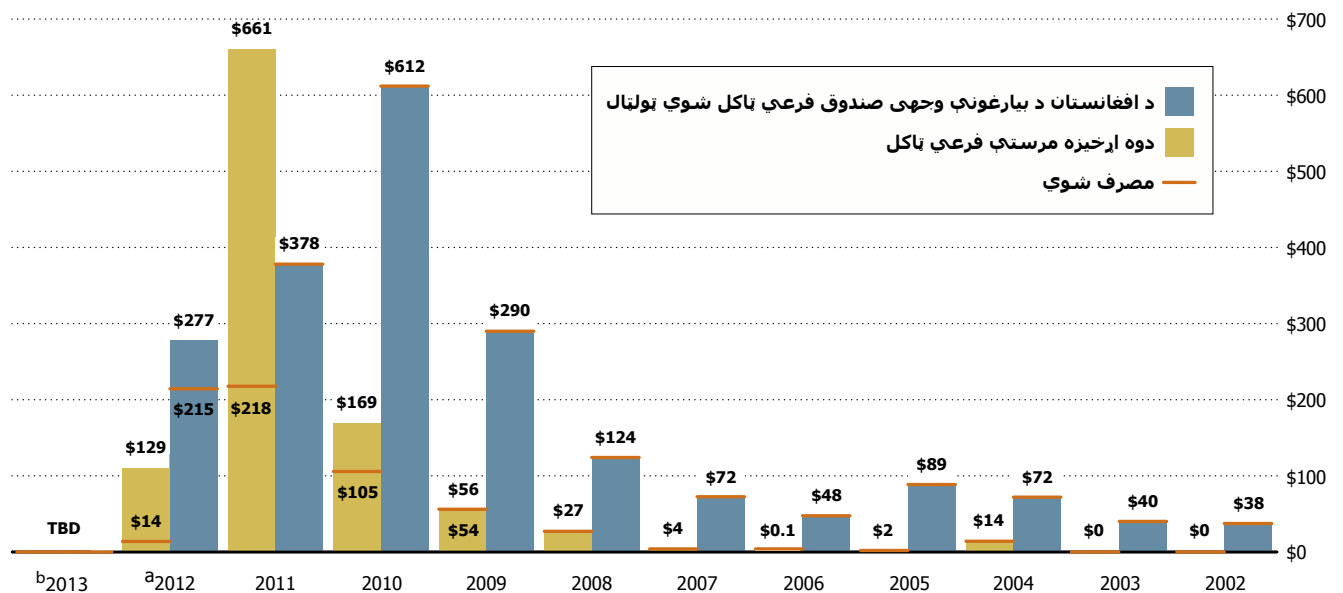
د امريکا حکومت د ډيريو ادارو د بودجې پر اساس مرستو کې دواړه (1) مستقيمې، دوه اړخيزې يا له حکومت څخه حکومت ته سپارنې، او (2) په څو اړخيزو وجهي صندوقونو لکه د افغانستان د قانون او نظم وجهي صندوق (LOTFA)، د افغانستان د بيارغونې وجهي صندوق (ARTF)، او د افغانستان د زيربنا وجهي صندوق (AITF) کې برخې اخيستني شاملې دي. دا مرستې چې په ترتيب سره د ملگرو ملتونو د پراختيايي پروگرام (UNDP)، نړيوال بانک، او ADB لخوا اداره کيږي د افغان ملي بودجې څخه ملاتړ کوي. د افغانستان حکومت معلومات، لارښوونه، او نظارت برابروي، او ځينې پروژې د حکومت لخوا پرمخ وړل کيږي، مگر مرستې په پوره توگه د حکومت تر کنترول لاندې ندي.⁶⁰⁵

مگر، په افغانستان کې د عامه لگښتونو يوه ډيره برخه له بودجې څخه دباندې ده، او په بشپړه توگه د نړيوالو مرستندويانو يا غير حکومتي سازمانونو لخوا اداره کيږي، او د افغانستان حکومت پدې کې کومه ونډه نلري. د افغانستان لپاره د امريکا د بودجې پر اساس د مرستو جزيياتو په اړه 69 پاڼه وگورئ.

پدې ربع کې، امريکا د بودجې پر اساس، پشمول د ARTF، د تير مالي کال له مرستو څخه، نږدې 86 ميليونه امريکايي ډالر مکلف کړي او 279 ميليونه امريکايي ډالر توزيع کړي دي. په زياتيدونکې توگه، لکه څرنگه چې پدې شکل 3.33 کې ښودل شوي، USAID د بودجې پر اساس 3.09 ميليارده امريکايي ډالر مکلف کړي او 2.42 ميليارده امريکايي ډالر توزيع کړي دي.⁶⁰⁶

شکل 3.33

د USAID د بوديجې له لارې مرستې فرعي ټاکل او مصرف، FY 2002–FY 2013، د 2014 د جون تر 30 پورې (مليون ډالر)

يادونه: شميرې گړدې شوي. فرعي ټاکنې د پروژې کچې نرونونو لپاره تمويل دي.
^a د USAID FY 2012 د بوديجې له لارې مرستې ډيرې يې د 2014 د جون تر 30 پورې نه و مصرف شوي.
^b په 2013 کې لگښتونه د مخکيني مالي کال فنډونو څخه سرته رسيدلي. د FY 2013 لپاره فرعي ټاکنې او مصارف لا تراوسه مشخص شوي ندي.
 سرچينه: USAID، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د طبيعي زيرمو پراختيا

امريكا، د افغانستان حكومت، او د نړيوالې ټولنې مرستندويان د افغانستان د طبيعي زيرمو په پراختيا باندې حساب كوي، ترڅو د مرستو د كميدلو په حالت كې له راتلونكې اقتصادي ودې سره مرسته وكړي. كه څه هم كان كيندنه تر اوسه پورې د هيواد په GDP كې د 2% څخه لږه برخه اخيستې، خو د افغانستان حكومت تمه لري چې د آينك (مس) او حاجي گك (خامه اوسپنه) پروژو كې او همدارنگه د افغان تاجك حوزې د تيلو او گازو په پروژو كې له پراخه پانگه اچونې څخه به زيات عوايد لاسته راوړي.⁶⁰⁷

نړيوال بانك اټكل كوي چې تر 2022-2024 پورې به د استخراجي سكتور كلني عوايد له 0.7 ميليارډو امريكايي ډالرو او 1.5 ميليارډو امريكايي ډالرو پورې ورسېږي.⁶⁰⁸ مگر، د سولې لپاره د امريكا انستيتوت خبرداري وركړي چې د استخراجي منرالونو دقيق اټكل كول ډيري وختونه ستونزمن كار دي، ځكه چې د نه پروسس شويو توکو قيمتونه بدلون كوي او راتلونكې څرگنده نده او دا چې آيا پيژندل شوي زيرمې كيدای شي په پوره توگه استخراج شي. پردې برسیره، حكومت به په حتمي ډول د افغانستان د منرالونو شتمني پوره ارزښت د عوايدو په توگه لاسته را نه وړي.⁶⁰⁹

سيكار په دوامداره توگه خبرداري وركړي چې كيدای شي د افغانستان حكومت ونشي كولاى په لنډ وخت كې د افغانستان له طبيعي سرچينو څخه ډير عوايد لاسته راوړي، ځكه چې د دغو سرچينو د پراختيا لپاره په زيربنا كې ډيري پانگونې ته اړتيا ده، او دا چې امنيتي چاپيريال هم ستونزمن دي.

پردې برسیره، د عوايدو د نظارت انستيتوت په 2013 كې افغانستان ته د ليسانس وركولو د پروسې او د حكومتي كانونو شركتونو ته د خپلو منرالونو د كم نظارت په اړه د ناکامی درجه وركړې. دې انستيتوت ويلي چې د قانون جوړونكي د ليسانسونو د پريكړو په اړه چې د استيناف غوښتنه يې نه كيږي، منظم راپورونه لاسته نه راوړي، او د كانونو هغو مشخصو قراردادونو ته چې د محرم په توگه گنل كيږي د لاس رسي مخه نيول كيږي. هغه تورونه چې د اجرائيه او پارلمان څانگو غړي له هغو قراردادونو څخه گټه اخلي چې د هغوی دوستان يې لاسته راوړي، تاييد كيدلای نشي؛ د افغانستان د پلټنې او كنترول دفتر په مشخصه توگه د زيرمو عوايدو ارزونه نه كوي، او هغه راپورونه چې چمتو كوي نه خپرېږي.⁶¹⁰

پدې ربع كې د افغانستان د اعتبار نظارت يوه راپور د افغانستان د كانونو صنعت حكومتوالي د شپږو نورو هيوادونو له ښو كارونو سره پرتله كړي ترڅو د افغانستان د فرصتونو او ننگونو په ښودلو كې مرسته وكړي. دې راپور موندلي چې په افغانستان كې اداري فساد د پانگه والو يوه لويه انديښنه ده، او دا چې د كانونو سكتور د ليسانس وركولو په پروسې، د ماليې او امتياز فيس په معلوماتو، د مرستو په توزيع، او معلوماتو ته د عامو خلکو لاس رسي كې شفافيت او لدې سره ښه حكومتوالي د دوامدارې پراختيا لپاره چې عام خلك ورڅخه گټه واخلي، اړين دي.⁶¹¹

د منرالونو نوی قانون

د افغانستان د پارلمان ولسي جرگې، د 2014 د مې په 3 د منرالونو يو نوی قانون تاييد كړ، او مشرانو جرگې دا قانون د جولای په 1 تاييد كړ.⁶¹² ولسمشر تر اوسه دا قانون ندی لاسليك كړی. د دې قانون موخه دا ده ترڅو د افغانستان زيرمې په ښه توگه خوندي شي، پانگه وال وهڅول شي، او مقررات له نړيوالو ښو كارونو سره برابر شي. مگر، لكه څرنګه چې اوس ليكل شوی، دا قانون د كانونو له شركتونو څخه غوښتنه كوي ترڅو افغان كارگرانو ته لمړيتوب وركړ

شي او تر بهرني توکو د افغانستان توکو اخیستلو ته لمړیتوب ورکړ شي. دا مادې د WTO له مقرراتو سره برابر ندي او کیدای شي د خصوصي پانګونې مخه ونیسي.⁶¹³ پردې برسیره، نړیوال بانک د استخراجي سکتور د اړتیاو لپاره د افغانستان په سیمه ایزو مارکیټونو کې د توکو په کیفیت او شته والي کې لوی واټنونه لیدلي.⁶¹⁴

د سوداګرۍ او ثبات عملیاتونو لپاره د دندې ځواک (TFBSO) په تیر کې خبرداری ورکړی چې په قوانینو کې له اصلاحاتو پرته چې د پانګه والو استخراجي کارونه د استخراج له حق سره وصلوي، او د امتیاز فیس د یوه رسمي او ثابت نرخ ټاکل پدغو قوانینو کې شامل وي، ډیری شرکتونه به په نوي داوطلبو کې برخه وانخلي.⁶¹⁵ TFBSO باور لري، مګر دا تاییدولای نشي چې د ولسي جرګې په نسخه کې دا وصول شامل دي. د پانګه والو په نورو اندیښنو کې، له یوه شرکت څخه بل شرکت ته د لیسنس د حق انتقال شامل دي، که اصلي شرکت واخیستل شي، چې دا د کانونو په ټولنه کې یو ستندرد کار دی، او دا چې هغه اړینه وړتیا ولري ترڅو د یوې فعالې بانکدارۍ سیستم له لارې پیسې د ننه او دباندې انتقال کړي.⁶¹⁶

د یوه یوه نوي قانون تایید د توکیو د دوو اړخیزو حساب ورکولو کاري چوکاټ یوه مهمه نښه ده ترڅو په ټولیزه توګه د افغانستان عواید او مالي او بهرنی دوام ښه شي.⁶¹⁷ دغه قانون باید د ولسمشر لخوا هم لاسلیک شي.⁶¹⁸

د پانګه اچونې په وړاندې خنډونه

TFBSO وایي چې د کانونو د نوي قانون ځنډول، په افغانستان کې د پانګه اچونې په وړاندې یووازي یو خنډ ندي.⁶¹⁹

د کانونو خصوصي شرکتونه په هیواد کې د امنیت نشتون په اړه هم اندیښنه لري. د کان کیندنې په صنعت کې د پانګې نشتون یو بله ستونزه ده. تمه کېږي چې د نه پروسس شویو توکو، پشمول د مسو، سرو زرو، طبیعي غازو، او نورو تیلو، قیمتونه په راتلونکو 12 میاشتو کې ثابتې یا د کمیدلو حال کې وي، او دا کار به پانګه وال و نه هڅوي ترڅو په خطرناکو هیوادونو کې پانګه اچونه وکړي.⁶²⁰

پدې ربع کې یو شمیر قراردادونه لاسلیک شوي ندي، پشمول د شیدا (مس، چې د 2012 په نومبر کې وړاندې شوی)؛ بدخشان (سره زر، 2012 نومبر)؛ بلخاب (مس، د 2012 نومبر)؛ او زرکشان (سره زر، 2012 دسمبر).⁶²¹ دا د تفحص قراردادونه دي او د منرالونو د اوسني قانون پر اساس ورباندې خبرې شوي او پدې قراردادونو کې د استخراج حقونه شامل دي. TFBSO راپور ورکړی چې دا قراردادونه دوه ځلې د کانونو او پترولیم وزارت (MOMP) لخوا د کابینې غور لپاره وړاندې شوي، مګر پدې اړه کوم گام ندي اخیستل شوی.⁶²²

مګر پدې ربع کې د حاجیګک د خامې اوسپنې د امتیاز د قرارداد د خبرو په اړه د کوم بدلون راپور ندي ورکړی شوی.⁶²³ د کانونو او پترولیم وزارت د 2011 په نومبر کې دری بلاکونه د افغانستان اوسپنې او فولادو کنسورسیم (AFISCO) ته وړاندې کړي، دا د اوو غړو یو کنسورسیم دی چې مشري یې د هندوستان د حکومت په ملکیت د فولادو ادارې شرکت کوي، او یو بلاک د کاناډا د کیلو خامې اوسپنې ته، چې د کیلو سرو زرو کانونو یوه څانګه ده وړاندې شوی.⁶²⁴ نوي راپورونه ښيي چې AFISCO پدې لټه کې ده ترڅو خپله لمړنۍ پانګه له 11 میلیارده امریکایي ډالرو څخه 1.5 میلیارده امریکایي ډالرو ته را کموي، او د کانونو د نوي قانون تایید په تمه دي.⁶²⁵

په اوس وخت کې د لوګر په ولایت کې د آینک د مسو په کان کې کوم کار نه ترسره کېږي، یووازي د فرهنګي باستانی آثارو پر ساتنې کار دوام لري.⁶²⁶ TFBSO شک لري چې د ځنډ په

نورو عاملونو کې د قرارداد ستونزمن شرطونه، د منرالونو په مارکيټ کې بې ثباتي، او د چين ليوالتيا ترڅو د منرالونو پروژې ترتيب کړي او بيا يې د راتلونکې کار اخيستلو لپاره ”يوې خوا“ ته کېږدي، شامل دي.⁶²⁷ د افغانستان حکومت په 2008 کې د آينک د مسو کان د استخراج قرارداد وړاندې کړ، مگر د هغه امتياز فیس لپاره چې هيله مند و تر اوسه يې حقيقت ندی موندلی.⁶²⁸ د افغانستان 1393 مالي کال بودجه له آينک څخه د کومو عوايدو په تمه نده؛ د 1392 مالي کال بودجه د 50 ميليونو امريکايي ډالرو تمه درلوده چې لاسته ندي راغلي.⁶²⁹

غير قانوني کان کيندنې

په افغانستان کې هغه ډيری کارونه چې تر کار لاندې دي، د ځينو اټکلونو پر اساس 1400 کانونه بې ليسانسه او غير قانوني دي.⁶³⁰ پدغو عاملونو کې د حکومت مناسبو مقرراتو او ليسانس ورکولو مقرراتو نشتون يوه برخه اخيستونکی عامل دی. غيرقانوني کانونه په هغه توگه کار کوي چې د کارکوونکو روغتيا او خونديتوب لپاره کم يا هيڅ پاملرنه نلري، د استخراج مناسب طرزالعملونه نلري، او کارکوونکي د ټپې کيدلو يا مرگ په ډير خطر کې پريږدي. پدغو کانونو کې که کارکوونکي ټپي شي يا معاش ورنکړ شي، محدود يا هيڅ اختيار نلري. پردې برسیره، حکومت د امتياز کوم فیس، ماليه، يا له ځمکې څخه د کرايې عوايد لاسته نه راوړي. ډيری وختونه، استخراج شوي منرالونه په تور بازار کې ياغي ډلو يا نورو اخيستونکو ته تر قانوني قيم په ډير کم قيمت پلورل کېږي.⁶³¹

ملگرو ملتونو راپور ورکړی چې طالبان له مخدره توکو او غير قانونو کان کيندونو څخه پيسې لاسته راوړي او دا کار د دې سبب گرځي ترڅو د افغانستان حکومت پر وړاندې ودرېږي او سوله ونکړي، او اړينو عوايدو ته د حکومت مخه هم ونيسي.⁶³² په هلمند کې، د بيلگې په توگه، تمه کيدله ترڅو طالبان د 2014 د مې کوکنارو له حاصلاتو څخه 50 ميليونه امريکايي ډالر لاسته راوړي او پدغه ولايت کې په هر کال کې له 25 تر 30 د غير قانونی مرمړ ډبرو له کانونو څخه 10 ميليونه امريکايي ډالر لاسته راوړي. مگر، د افغانستان د مرمرو رسمي صنعت په هر کال کې د حکومت لپاره 15 ميليونه امريکايي ډالر توليدوي.⁶³³

د غيرقانوني کان کيندنې مخه نيول ستونزمن کار دی، ځکه چې ډيری وختونه دا کار د کورنی يا قوم پر ځمکه ترسره کېږي چې مالک يې د زيرمو د حق دعوا کوي. او که دا کار نه وي کيدای شي د دې کانونو کارکوونکي د مالي ملاتړ لاسته راوړلو لپاره له ياغي ډلو سره يوځای شي. پردې برسیره، TFBSO ويلي چې پدې وخت کې د حکومت محدوده شميره ماهر کارکوونکي د کان کيندنې پر دغسي عملياتونو باندې فکر نه کوي.⁶³⁴

د کانونو او پتروليم وزارت، د افغانستان د پتروليم اداره، او د افغانستان د جيولوژيکي سروی سره مرسته

پدې ربع کې امريکا د کانونو او پتروليم له وزارت سره خپلو تخنيکي مرستو برابرولو ته دوام ورکړی، او د دغه وزارت د افغانستان د پتروليم اداره (APA)، او د افغانستان جيولوژيکي سروی (AGS)، سره تر ډيرې کچې TFBSO او د امريکا جيولوژيکي سروی تخنيکي مرسته کړې. دا ادارې د منرال او هايډروکاربن په داوطلبو کې او همدارنگه د تيل او غازو د معلوماتو د مديريت په برخو کې مرسته کوي. پدې ربع کې، د امريکا جيولوژيکي سروی د افغانستان جيولوژيکي سروی په اداره کې په کار کې خپلو روزنو ته دوام ورکړی، او پدغو روزنو کې له نقشو او د کانونو د پام وړ ساحو په اړه له نقشو، تشریحي کمپيوټري پروگرامونو، جيوفيزيک، او د هايپرسپيکټرال عکسونو روزنې څخه په کار اخيستلو سره د معلوماتو ټولول شامل و.⁶³⁵

TFBSO د افغانستان پټروليم له ادارې سره خپلو تخصصي کارونو ملاتړ ته په تخنيکي (د تيلو او غازو انجنينري)، حقوقي (د قراردادو تطبيق)، او مالي (محاسبه او تحليل) خدمتونو؛ د استخراج او توليد شريکولو په قراردادونو کې روزنې؛ او لکه څرنګه چې ورته اړتيا ده، په کار کې روزنې ته دوام ورکړی. د کار د روزنو په مضمونونو کې له قراردادي سره اړيکي (ايميل او مکتوب ليکل)؛ د کار پروګرام او د بودجې تحليل؛ د مارکيټ څيړنه؛ او روغتيا، خونديتوب، او د چاپيريال ساتنه شامل دي.⁶³⁶

TFBSO د ميزوري د ساينس او ټيکنالوژي پوهنتون ته وړاندې کړی ترڅو د نيبراسکا، اوماها او د ترکيې د منځنې ختيځ تخنيکي پوهنتون سره په ملګرتيا کې د کابل د پولی تخنيک پوهنتون د جيولوژي او کانونو استخراج فاکولتې ته روزنه ورکړي. دا قرارداد به د کابل د پولی تخنيک له پوهنتون سره مرسته وکړي ترڅو نصاب جوړ کړي او تخصصي پراختيا برابره کړي.⁶³⁷ او په پايله کې، پدې ربع کې، TFBSO د سمټو د دوو داوطلبو لپاره د افغانستان د وزارتونو د ارزونې لپاره آسانتياوې برابرې کړي.⁶³⁸ د 2014 د جون تر 30 پورې، په 2014 مالي کال کې TFBSO د کانونو د سکتور پراختيا لپاره 10.7 ميليونه امريکايي ډالر مکلف کړي.⁶³⁹ پلان شوی ترڅو د TFBSO کاري صلاحيت د 2014 په پای کې ختم شي.⁶⁴⁰ USAID پدې ربع کې د افغانستان پټروليم د ادارې لپاره روانه تخنيکي مرسته تمويلوي، چې د طبيعيې غازو پروسس کولو او د غازو سوداګري کارونو طريقو، او د غازو د څاګانو د برمې کولو کارونو او ساتنو باندې کار کوي. تمه کېږي ترڅو د ظرفيت لوړولو دا هڅې د 2015 تر مارچ پورې دوام وکړي.⁶⁴¹

د افغانستان راتلونکې دوام لپاره په کانونو کې پانګونه او پراختيا

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د افغانستان راتلونکې دوام لپاره په کانونو کې پانګونه او پراختيا	3/31/2013	3/31/2017	\$41,670,943	\$7,525,325

سرچينه: USAID، د سيګار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د USAID د کانونو يووازي پروګرام، د افغانستان د راتلونکې دوام لپاره په کانونو کې پانګونه او پراختيا (MIDAS)، د بودجې پر اساس او د بودجې د باندې برخې لري. له بودجې څخه د باندې د 1 برخې 41.6 ميليونه امريکايي ډالر د افغانستان د کانونو او پټروليم وزارت د حقوقي او مقرراتي اصلاحاتو او تخنيکي مرستې، د وړو او منځنيو تصديو پراختيا، او د جيو ساينس ساحې د تحقيق مرستې په اړه کار کوي. دا به له اړتيا سره سم نور ملاتړ چمتو کړي. د بودجې پر اساس د II پړاو 45 ميليونه امريکايي ډالر لا تر اوسه ندي پيل شوي، مګر داسي ډيزاين شوي ترڅو د افغانستان د کانونو او پټروليم وزارت ځواکمن کړي ترڅو وکولای شي د کانونو داوطلبې جوړې کړي، تطبيق کړي او د بشپړيدو نظارت يې وکړي.⁶⁴² د 2014 د جون تر 30 پورې، USAID، 16 ميليونه امريکايي ډالر مکلف کړي او نږدې 5.72 ميليونه امريکايي ډالر يې توزيع کړي دي ترڅو له بودجې څخه د باندې تطبيقول پيل کړي.⁶⁴³ پدې ربع کې، MIDAS د افغانستان د کانونو او پټروليم وزارت، USAID، د په کابل کې د امريکا سفارت چارواکو لپاره د حقوقي او مقرراتي اصلاحاتو په اړه يو شمير ورکشاپونه جوړ کړي. MIDAS د افغانستان په شمال کې د برمې کولو درې ساحې هم پيژندلې چې کيدای شي

د سيګار پلټنه

د سيګار يوه روانه پلټنه پدې اړه کار کوي چې تر کومې کچې د TFBSO او USAID پروګرامونه خپلو موخو ته رسيدلي ترڅو د افغانستان استخراجي صنعت ته پراختيا ورکړي او که د افغانستان لپاره د يوه باندې او د اورد مهاله عوایدو منځ ته راوړلو لپاره د استخراجي عوایدو پر وړاندې کومه ننگونه وي.

په نږدې وخت کې د تفحص يا استخراج لپاره چمتو وي، او د افغانستان جيولوجيکي سروې، جيولوجيستانو، او وړو او منځنيو شرکتونو لپاره يې روزنې برابرې کړي.⁶⁴⁴

د افغانستان د کانونو او پتروليم وزارت ظرفيت

د TFBSO په وينا، د افغانستان د کانونو او پتروليم وزارت د ظرفيت، نظارت، او لارښوونې کمزورتياوې لري. او د کارونو ډيرې برخه د يوې وړې ډلې ماهر و متخصصينو لخوا چې ډير کار کوي، ترسره کېږي. که څه هم د دې وزارت د ټيټې او منځنۍ کچې يو شمير کارکوونکو کارونه وروسته لدې پرې شول چې معاشونه ورنه کړل شول، خو TFBSO باور لري چې پدې وزارت کې ورو منظم پرمختگ روان دی.⁶⁴⁵

د افغانستان د کانونو او پتروليم وزارت يا د دواطبيو، د قرارداد خبرو، او قرارداد وړاندې کولو د ارزونې مشري په لاس کې اخيستې يا نږدې دی ترڅو مشري په لاس کې واخلي. مگر، د افغانستان د جيولوجيکي سروې له روزنې څخه پرته چې په 165 پاڼه کې تشریح شوې، د ظرفيت لوړولو کوم بل رسمي پروگرام شتون نلري. لکه څرنګه چې د منرالونو د استخراج قراردادونه لاسليک کېږي، نظارت او لارښوونه به ډيره اړينه وي؛ TFBSO، USAID ته سپارښتنه کړې ترڅو MIDAS پدغو ساحو کې کار وکړي. TFBSO دا مهم ګڼي ترڅو د اوسنيو قراردادونو د دواطبيو په مديريت باندې په اغيزمنه توګه کار وشي، نه دا چې نوي دواطبي وړاندي شي.⁶⁴⁶

هايډروکاربونونه

د افغانستان د خپلو تيلو او غازو پراختيا لپاره د آمو درياب او د افغان تاجيک حوزې ساحو کې کار کوي، چې دواړه د افغانستان په شمال کې موقعيت لري.⁶⁴⁷ د تصفيې پر دوو فعالو فابريکو برسیره، افغانستان د تصفيې مناسب ظرفيت نلري، او د تيلو لپاره تر ډيري کچې پر وارداتو باندې تکیه کوي. نوموړی هیواد له ترکمنستان، ازبکستان، روسیې، پاکستان، او ایران څخه په ورځ کې 10,000 ټنه نفتي محصولات واردوي.⁶⁴⁸

د آسیا د پراختيايي بانک په وينا، سره لدې چې د پيژندل شوي غازو 75 ميلياردو متر مکعبه او د نږدې 444 ميليارده متر مکعبه نه کشف شوي مګر په تخنيکي توګه د بيرته لاسته راوړولو زيرمې دي، د افغانستان د غازو سکتور "د زيربنا او مقرراتي کمزوريو څخه رنځ وي." د آسیا پراختيايي بانک ويلي چې له عامه او خصوصي سکتور څخه پانګونې ته اړتيا ده ترڅو له افغانستان سره مرسته وشي پر خپلو ننگونو بريالی شي او د خپلو طبيعي زيرمو په ګټو باندې پوه شي. په اوس وخت کې، د افغانستان د غازو تصدي، د غازو خدمتونو ملي اداره، د غازو له هغو څلورو ساحو څخه چې د دې تصدی په ملکیت کې او ورڅخه کار اخلي، په هره ورځ کې نږدې 380,000 متر مکعبه غاز توليدوي، او د دغو غازو نږدې ټوله برخه د شمال د کيمياوي کود او بريښنا فابريکې ته ځي.⁶⁴⁹

د آمو درياب حوزه

د آمو دريات حوزې درې بلاکونه په 2011 کې د چين د ملي پتروليم شرکت او وطن انرژي افغانستان ته وړاندي شوي، او اټکل کېږي چې 87 ميليونه بيلره خام تيل لري.⁶⁵⁰ له دريو څخه يو بلاک هغه زيربنا لري ترڅو په ورځ کې 5,000 بيلره توليد کړي. توليد ځنډيدلی مګر پدې ربع کې د 2014 له مارچ څخه تر مې پورې بيرته پيل شوی او په هره مياشت کې 35,000 بيلره (يا 1,141 په هره ورځ کې).⁶⁵¹

تردې نېټې، د افغانستان حکومت لدې قرارداد څخه 1.8 ميليونه امريکايي ډالرو امتياز فيس لاسته راوړی دی.⁶⁵² د 500,000 امريکايي ډالرو د امتياز فيس تادييات بايد د 2014 د مې په 31

نه پيدا شوي، په تخنيکي توګه د لاسته راوړلو وړ سرچينې: د ماډل پر اساس د جيو فيزيکي، جيولوجيکي، ټيکنالوجيکي او اقتصادي معلوماتو ارزونې.

سرچينه: د امريکا د بهري انرژي مديريت بيرو، "د هيواد د باندې د کانتيننل د ځنډې د نه پيدا شوي له تخنيکي پلوه د لاسته راوړلو وړ تيل او غازو سرچينې، 2011، 11/2011، لاس رسنی 7/10/2014.

د افغانستان حکومت ته تاديه شوي وای، مگر د جولای تر 1 ندي تاديه شوي. حکومت لدې حوزې څخه د پوره توليد په حالت کې په هره ورځ کې د 60,000 امريکايي ډالرو تمه لري.⁶⁵³ د 2014 د جنوري په 7، د افغانستان د کانونو او پتروليم وزارت د طوطي ميدان بلاک د تفحص، پراختيا او توليد لپاره رسمي داوطلبې پرائيستله، چې د آمو درياب په حوزه کې له 7,131 کيلومتر مربعې څخه جوړه شوی.⁶⁵⁴ د قرارداد ساحه د غازو په دوو ساحو او له 50 څخه زياتو ثابت شوي او تر ځمکې لاندې احتمالي جوړښتونو کې 28 ميليارده متر مکعبه پيژندل شوي غاز لري.⁶⁵⁵ پدې ربع کې دوو نړيوالو او افغان کنسورسيمونو خپل وړاندیزونه وړاندې کړي. د افغانستان د کانونو او پتروليم وزارت تمه لري ترڅو گټونکی وړاندیز اعلان کړي او د 2014 د سپتمبر په پای کې يو قرارداد لاسليک کړي.⁶⁵⁶ TFBSO لدې وزارت سره د داوطلبې په چمتو کولو، او تخنيکي، حقوقي، سودگريزو، او شفافيت مشورې په خدمتونه کې مرسته کړي.⁶⁵⁷

د خپلواکې بريښنا توليدونکي پروگرام

ځکه چې دې ته اړتيا ده ترڅو د افغانستان له طبيعي غازو څخه د کورنۍ بريښنا لپاره کار واخيستل شي، د بريښنا واردات کم شي، او اقتصادي ودې ته پراختيا ورکړ شي، TFBSO د يو شمير خپلواکو بريښنا توليدونکو په اړه تحقيق وکړ او پدې ربع کې يې د افغانستان له حکومت سره يې وصل کړل. په امريکا کې ميشت د خصوصي پانگونې يو کنسورسيم غوره شو ترڅو په مزارشريف کې د کيمياوي کودو او بريښنا فابريکې ته څيرمه د 16 ميگا واټو په ظرفيت د طبيعي غازو د بريښنا يوه فابريکه جوړه کړي، ملکيت يې ولري او ورڅخه کار واخلي. دغه پانگه وال به په هره ورځ کې نږدې 110,000 متر مکعبه طبيعي غاز د افغانستان د غازو له تصدې څخه واخلي، د طبيعي غازو د لوړ کيفيت د جنراتورونو له لارې به بريښنا توليد کړي، او د دې فابريکې ټوله بريښنا به د افغانستان د بريښنا ملي شرکت، د افغانستان بريښنا شرکت ته وپلورې.⁶⁵⁸

TFBSO باور لري چې په هيواد کې دننه خپلواک توليدونکي به د مزارشريف په سيمه کې په هر کال کې وارد شوي بريښنا له 48 ميليونو امريکايي ډالرو څخه 34 ميليونو امريکايي ډالرو ته را کمه کړي؛ او دا چې پانگه وال به د اعتبار وړ بريښنا د افغانستان بريښنا شرکت ته په پرتله کيدونکي قيمت وپلوري؛ او دا چې د اعتبار وړ بريښنا به صنعت ته پراختيا ورکړي؛ او اضافي بريښنا به د افغانستان ناخالص کورني توليدات په هرکال کې نږدې 140 ميليونه امريکايي ډالر زيات کړي.⁶⁵⁹

د شبرغان پروگرام

د USAID په وينا، اټکل کيږي چې د افغانستان په شمال کې د غازو زيرمې کولای شي د 25 کلونو لپاره په هر کال کې 10,000 ميگاواټه ساعتونه بريښنا توليد کړي.⁶⁶⁰ د نړيوال بانک په وينا، يوه مطالعه به د دې کال په پای کې بشپړه شي.⁶⁶¹ شبرغان د وړيا طبيعي غازو لرلو لپاره امکانات لري او کيدای شي له ازبکستان څخه له واردونکي بريښنا سره پرتله شي. دواړه USAID او TFBSO پدغه ساحه کې فعاله پروگرامونه لري.⁶⁶²

USAID د شبرغان له پروگرام څخه ملاتړ کوي ترڅو له افغانستان سره مرسته وشي د غازو سرچينې وپيژني او اداره کړي، چې د دوو ميکانيزمونو له لارې به د بريښنا توليد لپاره ورڅخه کار واخيستل شي: د بودجې پر اساس د 90 ميليونو امريکايي ډالرو د شبرغان د غازو پراختيا پروژه (SGDP)، او له بودجې څخه دباندي د 35 ميليونو امريکايي ډالرو د غازو

د توليد فعاليت (SGGA) USAID⁶⁶³ به د SGDP له لارې د بودجې پر اساس 30 ميليون امريكايي ډالر تاديه كړي ترڅو دوې څاگانې ورغوي او د آمو درياب په حوزه كې به د جمعه او باشي كورد په ساحه كې يوه څاه برمه كړي. اضافي 7 ميليونه امريكايي ډالر به د افغانستان له ملي بودجې څخه راشي.⁶⁶⁴ پلان دى ترڅو برمه كيدنه د 2014 په جولای/اگست كې ترسره شي.⁶⁶⁵ كه د غازو څاگانې په پوره اندازه ظرفيت ولري ترڅو د 200 ميگاواټو غازو بريننا فابريكې ته غاز وركړي، USAID به د غازو د ټولولو سيستم او غازو پروسس كولو فابريكه تمويل كړي، ترڅو د SGDP له لارې د بودجې پر اساس د پاته شويو 60 ميليونه امريكايي ډالرو سره دې فابريكې ته غاز ورسوي.⁶⁶⁶

له بودجې څخه دباندي د SGGA برخه به د افغانستان د كانونو او پتروليم وزارت ته تخنيكي مرسته برابره كړي ترڅو د غازو درې څاگانې برمه كړي او د غازو د ټولولو سيستم او غازو پروسس كولو فابريكې د انجنيرۍ/تداركاتو، او ساختماني كارونو د قرارداد په داوطلبې كې لدې وزارت سره مرسته وشي.⁶⁶⁷ د 2014 د جون تر 30 پورې، نږدې 23 ميليونه امريكايي ډالر مكلف شوي، او لدغو څخه نږدې 14.8 ميليونه امريكايي ډالر توزيع شوي دي.⁶⁶⁸

TFBSO د افغانستان د غازو له تصدى سره له شبرغان څخه تر مزارشريفه د اوسني 55.4 ميله پايب لين د رغولو، د پايب لين د ظرفيت ښه كولو او په پايب لين كې د غازو د بهير د كيفيت په چارو كې مرسته كوي. دغه پايب لين اوس په هره ورځ كې 380 ميليونه متر مكعبه طبيعي غاز ترانسپورت كوي او تمه كېږي چې د پروژې له بشپړيدو سره په هره ورځ كې له 680 تر 960 متر مكعبو پورې زيات شي.⁶⁶⁹

كمپرس شوي طبيعي غاز

TFBSO له افغانستان سره مرسته كوي ترڅو د كمپرس شوي طبيعي غازو (CNG) صنعت ته پراختيا وركړي. دې ادارې په شبرغان كې د CNG يو سټيشن (CNG #1) جوړ كړى، او دا قرارداد خصوصي سكتور ته وركړ شوى و. د 2014 د مې په 12، CNG #1 د قاشغري ټيلو او غازو خدماتو لخوا پخپلواكه توگه په كار پيل وكړ. قاشغري په مزارشريف كې د CNG د سټيشن د ردولو حق هم وړى، چې TFBSO يې اوس جوړوي.⁶⁷⁰

كرنه

كرنه اوس هم د افغانستان دخلكو لپاره د كار او ژوند كولو مهمه سرچينه ده. يووازي 12% ځمكه د كرنې وړ ده او كرل شوې ساحې ډيري كمې دي، خو دا سكتور د ناخالصو توليداتو 31% جوړوي او د نړيوال بانک د وروستي راپور په وينا، د كاري ځواک 59% لپاره كار برابروي.⁶⁷¹ د دې سكتور اهميت ته په پام سره، كرنه كيدای شي د كورني ناخالصو توليداتو د ودې، د خواړو د امنيت، او د كار باثباته فرصتونو لپاره يوه وسيله وي.⁶⁷²

له 2002 مالي كال څخه تر 2002 مالي كال پورې، USAID د كرنې او بدلي پراختيا لپاره نږدې 2.46 ميليارده امريكايي ډالر برابر كړي ترڅو توليد ښه كړي، ماركيټونو ته لاس رسى زيات كړي، او د كوكنارو كرنې لپاره بدیل برابر كړي.⁶⁷³ لدغو څخه، USAID 54 ميليونه امريكايي ډالر مستقیمه مرسته مكلف كړې او توزيع كړې ده، ترڅو د كرنې، اوبو لگولو، او څارويو وزارت (MAIL) ظرفيت ته وده وركړي.⁶⁷⁴

USAID دا مهال كرنيز سكتور ته د يو شمير پروگرامونو له لارې د بودجې پر اساس او له بودجې دباندي مرسته چمتو كوي. د USAID د لوړ لمړيتوب درې پروگرامونه، چې ټول ارزښت يې نږدې \$350 ميليونه امريكايي ډالر دي، دا دي:

- د کرنې پراختيا وجهي صندوق (ADF) او د کرنې کريدیت وده (ACE)
- اقتصادي بدیلونو هڅوونکي-شمال، ختیځ، او لویدیځ (IDEA-NEW)
- سوداگریزه باغواني او د کرنیزې بازار موندنې پروگرام (CHAMP)

د بدیل معیشت پراختیایي پروگرامونه

د USAID د بدیل معیشت پراختیایي (AD) پروگرام موخه دا ده ترڅو د قانوني محصولاتو تولید ته په هغو ځایونو کې وده ورکړي چېرته چې کوکنار کرل شوي یا اوس کرل کیږي. مگر، د AD هڅې کافي ندي ترڅو په مستقیمه توګه د کوکنارو کرنه راکمه کړي، ځکه چې د دې کار لپاره ښه امنیت، او په هغو ساحو کې چېرته چې د امکان وړ اقتصادي بدیل معیشت شتون لري د کوکنارو له منځه وړلو لپاره د افغانستان حکومت ژمنو ته اړتیا لري. ځکه نو، USAID ویلي چې د AD پروژې په مستقیمه توګه د کوکنارو په کرنه کې بدلونونه نه اندازه کوي.⁶⁷⁵

د AD پروگرامونه هڅې نښې لکه په نښه شوي ساحو کې له قانوني کرنې څخه د کورنیو عوایدو په سلنه کې ډیروالی، د هغو کورنیو شمیره چې په نښو شوي ځایونو کې یې د بدیل معیشت د کارونو له پراختیا څخه یې ګټه اخیستې؛ او د امریکا مرستې په پایله کې د هغو بزګرانو شمیر چې د لوړ ارزښت محصولات کړي، اندازه کوي. د کندهار د خواړو زون (KFZ) د AD مرسته لاسته راوړي او پخپلو په نښه شوي ځایونو کې د کوکنارو کرنې کموالي له نښو څخه کار اخلي ترڅو پرمختګ اندازه کړي.⁶⁷⁶

د USAID د AD مرسته د ټولنو یا کورنیو د ژمنو لپاره نده ترڅو د کوکنارو له کرنې څخه لاس واخلي. USAID پدې اند دی کله چې د بدیل معیشت د لوړ ارزښت او له اقتصادي پلوه پرتله کیدونکی قانوني محصول ښه عواید تولید کړي، سیمه ایزې کورنۍ به ډیر لیاواله وي ترڅو د کوکنارو تولید ختم کړي.⁶⁷⁷ USAID ویلي چې د AD مداخله او د کوکنارو کرنه ضروري نده ترڅو ځانګړې وي. د بیلګې په توګه، بزګر کولای شي په دوې کې د لوړ ارزښت ترکارې او په ژمي کې کوکنار وکړي. پردې برسیره، له کوکنارو څخه هغو محصولاتو ته چې کم کار ته اړتیا لري لکه د غنمو لپاره د ځمکې بدلول، نه غوښتونکي پایلې درلودې او د محصول شریکان او بې ځمکې کارکوونکي یې بې ځایه کړي دي، او ځینې یې د حکومت له کنترول څخه دباندي ځایونو ته مهاجر شوي ترڅو د کوکنارو کرنې ته دوام ورکړي.⁶⁷⁸

د کرنیز کريدیت زیاتول او د کرنې پراختیایي وجهي صندوق

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	لګښت (په ډالرو)	ټول اټکل شوی	نر 6/30/2013 پورې ټولیز لګښتونه
کرنیز کريدیت زیاتول	7/15/2010	1/15/2015	\$75,175,296	\$67,656,768	
د کرنې د پراختیا وجهي صندوق	7/18/2010	12/31/2014	\$74,407,662	\$54,000,000	

سرچینه: USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د کرنیزې پراختیا وجهي صندوق (ADF) او د کرنیز کريدیت زیاتول (ACE) دوه مرسته کوونکي فعالیتونه دي او موخه یې د MAIL د هڅو ملاتړ دی، ترڅو کريدیت برابر کړي او د کريدیت

پنځه فعاله پروژې بدیل پراختیایي مرسته لاسته راوړي

1. په سوېل کې د کرنې پراختیا سیمه ایز پروگرام (RADP-S)
2. په لویدیځ کې د کرنې پراختیا سیمه ایز پروگرام (RADP-W)
3. په شمال کې د کرنې پراختیا سیمه ایز پروگرام (RADP-N)
4. د اقتصادي بدیل هڅوونکي - شمال، ختیځ، او لویدیځ (IDEA-NEW)
5. سوداگریزه باغواني او د کرنې بازار موندنې پروگرام (CHAMP)

د سیم ایزې پراختیایي بدیل پروگرامونو موخه دا ده ترڅو سیمه ایزه اقتصادي وده چټکه کړي او هغو خلکو ته چې اوس په غیر قانوني فعالیتونو باندې تکیه کوي د عوایدو بدیل سرچینه برابرې کړي. د دغه پروگرام په فعالیتونو کې د کار پر وړاندې نغدي پیسې، د څارویو او باغونو پراختیا، د سوداګرۍ له پراختیا څخه ملاتړ، او د زیربنا ښه والی شامل دي.

سرچینې: د سیکار د معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID ځواب، 6/30/2014؛ د USAID د بدیل پراختیا پروگرامونه/شمالی سیمه، 8/22/2013؛ د USAID د بدیل پراختیا پروگرامونه، 8/22/2013.

پروگرام مدیریت لپاره د ADF د کارکوونکو ظرفیت زیات کړي. ADF د دې لپاره تاسیس شوی ترڅو د کرنې د ارزښت کړی په ټولو برخو کې د بانکونو له لارې د فارم دوکانونو، د اجارې شرکتونو، او د خواړو پروسس کیدونکو لپاره، پورونه برابر کړي. د دغه کريدیت ډیری برخه بیا بزرگانو ته ورکول رسيږي. ACE د مرستې یوه تخنیکي برخه ده چې د ADF د پور ورکولو ټولو فعالیتونو مدیریت کوي او د MAIL ظرفیت لوړولو سره مرسته کوي.⁶⁷⁹

د 2014 د اپریل تر 30 پورې، د ADF د پور مرسته 91.8 میلیونه امریکایي ډالر وه، او توزیع شوي پورونه 44.5 میلیونه امریکایي ډالر و، او 24.5 میلیونه امریکایي ډالر بیرته تادیه شوي. نور 21 پورونه په پایپ لین کې دي. د USAID په وینا، د مرستو 4.65% په خطر کې ده، او دا د پرمختګ په حال هیوادونو کې د منلو وړ ستندرد اندازې په چوکاټ کې ده. ADF په مستقیمه توګه 23,068 بزرگانو کورنیو ته د بزرگانو ټولنو او شبکو له لارو پورونه برابر کړي دي.⁶⁸⁰

د اقتصادي بدیل معیشت هڅوونکي شمال، ختیځ، او لویدیځ

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 ټولیز لګښتونه
د اقتصادي بدیل هڅوونکي شمال، ختیځ، او لویدیځ	3/2/2009	2/28/2015	\$159,878,589	\$143,385,995

سرچینه: USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د اقتصادي بدیل معیشت هڅوونکي - شمال، ختیځ، او لویدیځ (IDEA-NEW) د همکارۍ موافقې یوه پروژه ده چې په ختیځ، شمال او لویدیځ ولایتونو کې د بزرگانو او کرنې شرکتونو لپاره کرنیزه مرسته برابروي. IDEA-NEW د لور ارزښت، قانوني کرنیزو محصولاتو ملاتړ کوي، چې کولای شي په سیمه ایزو مهمو صنعتي ځایونو او د سوداګرۍ په دهلیزونو کې، د تجارتي فرصتونو، د مالي خدمتونو ته د لاس رسي، او د ارزښت کړی پراختیا ملاتړ له لارو د کوکنارو کرنې پرځای بدیل معیشت کیدلای شي. د مارکیټ معلوماتو فعالیتونو او پلورونکو څخه ملاتړ له لارو د تولیدونکو، سوداګرو، او اخیستونکو ترمنځ د اړیکو آسانتیاوې هم برابروي.⁶⁸¹

سوداګریزه باغواني او کرنیزې بازار موندنې پروګرام

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 ټولیز لګښتونه
سوداګریزه باغواني او د زراعتي بازار موندنې پروګرام	2/1/2010	12/30/2014	\$40,320,241	\$36,489,341

سرچینه: USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

سوداګریزه باغواني او د کرنیزې بازار موندنې پروګرام (CHAMP) موخه دا ده ترڅو له بزرگانو سره مرسته وشي او د ګټې وړ زیات باغونه او د انګورو باغونه جوړ کړي او کار ورڅخه واخلي، د محصولاتو کیفیت ښه کړی، او د صادراتو او سوداګرۍ دهلیزونو جوړولو

لپاره کار وکړي، او لدې لارو د کوکنارو کرنه ورکه کړي. دغه پروگرام له سوداګرو سره هم کار ترڅو محصولات، د محصولاتو تړل، سرې خونې، او ترانسپورت کول ښه کړي.⁶⁸³ د دې پروگرام د همکارۍ موافقې پر اساس، چې د 2014 تر دسمبر پورې غزیدلې، CHAMP د ارزښت کړی لور ته حرکت کړی، چې له محصولاتو اخیستلو وروسته پر کارونو او د مارکیټ پر فعالیتونو باندې ټینګار کوي. CHAMP د ارزښت د کړی پنځو مهمو فعالیتونو (انګور، بادام، انار، زردالو، او منې) او د فرعي ارزښت یوه کړی (هندوانې او خټکي) په ټولو برخو کې کار کوي.⁶⁸⁴

د کندهار د خواړو زون

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 پورې ټولیز لګښتونه
د کندهار خواړو ساحه	7/31/2013	7/30/2015	\$18,695,804	\$3,876,000

سرچینه: USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د کندهار د خواړو زون (KFZ) پروگرام داسې جوړ شوی ترڅو په ښه شوي اوو ولسوالیو کې چې د کوکنارو د ټولې کرنې 89% استازیتوب کوي، د کوکنارو کرنې هڅوونکي وپېژني او د حل لار پیدا کړي.⁶⁸⁵ KFZ دوې مهمې برخې لري: د مخدره توکو پر وړاندې د مبارزې وزارت (MCN) ظرفیت لوړول او د بدیل معیشت پروژې. د ظرفیت لوړولو برخه پدې لټه کې ده ترڅو د MCN توان زیات کړي ترڅو وکولای شي د بدیل معیشت پروژې جوړې، تطبیق او مدیریت وکړي. د بدیل معیشت برخه د ټولنې زیربنا ته وده ورکوي او د قانوني کارونو فرصتونه زیاتوي.⁶⁸⁶

USAID راپور ورکړی چې په کندهار کې د KFZ دفتر د 2014 د فبرورۍ له 27 څخه د مارچ تر 19، ځکه تړلی و چې د افغانستان د عامه خوندیتوب ځواب (APPF) د خپل قرارداد مکلفیتونه پوره کړي ندی ترڅو خپلو محافظینو ته یونیفورم او وسلې برابرې کړي، او دې کار د کندهار دفتر کارکوونکي اړ کړي ترڅو په کورنو کې کار وکړي. لکه څرنګه چې د دې راپور د امنیت په برخه کې ویل شوي، APPF په اوس وخت کې د سپارلو په حال کې دی؛ او دا معلومه نده چې په راتلونکې کې به څوک دا ډول امنیت برابروي.⁶⁸⁷ د لا نورو معلوماتو لپاره د امنیت راپور 90 پاڼه وګورئ.

د راپور ورکولو پدې موده کې، د کندهار ولایت والي د 13 پروژو نظر نوټونه تایید کړي: د اوبو دوه بندونه او 11 د اوبو لګولو کانالونو. د 2014 د مې تر پایه، د ولایت والي د بدیل معیشت پراختیایي نظر یوازې 29 نوټونه تایید کړي دي. تمه کېږي ترڅو دغه پروژې د اوبو لګولو کموالي لپاره د حل لار پیدا کړي، چې دا ستونزه د کوکنارو کرنې خوا ته د بزرګرانو مخې نیولو اصلي سبب دی.⁶⁸⁸

د USAID د کرنې پروګرامونو نور فعالیتونه

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 پورې ټولیز لګښتونه
د وچکالی د پیل خبرتیا سیسټم شبکه (FEWSNET) III برخه	12/29/2011	12/28/2016	\$4,375,792	\$2,420,553

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

که څه هم د کندهار د خواړو ساحې (KFZ) پروګرام د یوه کال په تطبیق کې ده او یو کال یې پاته دی، او له 21% څخه کم ژمنه شوې مرسته توزیع شوې ده، د پروګرام د تطبیق په اړه یې پوښتنې راپورته کړي.⁶⁸²

د سيگار خانگري پروژو

پدې ربع کې، د سيگار د خانگرو پروژو دفتر د امريکا د کرنې وزارت (USDA) د دې وزارت د 34.4 ميليونو امريکايي ډالرو په افغانستان کې د سويا بين د کرنې نوي کولو د نوبت (SARAI) د ارزونې په اړه ليکلي. USDA تاييد کړي چې په افغانستان کې د سويا بين توليد له تمې سره سم نه و او د سويا بين هغې پروسس کولو فابريکې چې د دې پروژې له يوې برخې څخه جوړه شوې د اورد مهاله دوام په اړه يې شک شتون لري. سيگار نظر ورکړی چې په SARAI کې له نورې پانگونې وړاندې، USDA دي د پروژې د راتلونکي دوام، پشمول د په افغانستان کې د سويا بين د کرنې د اقتصادي وړتيا او مارکيټ پيدا کولو د اوسني تحقيق، يوه دقيقه او هر اړخيزه ارزونه ترسره کړي. د لا نور معلوماتو لپاره، د 2 برخې 42 پاڼه وگورئ.

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لگښتونه
د افغانستان د کرنې فاکولټي ځواکمن کول (SAAF)	3/25/2011	12/31/2016	\$7,824,209	\$5,561,658
د افغانستان د کرنيزې څيړنې او اضافي پراختيا (AGRED)	7/17/2012	7/16/2017	23,638,611	5,383,925
د طبيعي سرچينو د مديريت له لارې د عوايد او حکومتوالي ښه کول	4/10/2010	12/31/2014	14,000,000	12,023,167
IWMP - اوبه لگولو او د اوبو تقسيم مديريت پروگرام	12/21/2012	12/19/2017	129,963,114	13,475,767
د سيمه ايزې کرنې پراختيا پروگرام (RADP) - سوېل	10/7/2013	10/6/2018	125,075,172	5,238,808
د سيمه ايزې کرنې پراختيا پروگرام (RADP) - شمال	5/21/2014	5/20/2019	78,429,714	0

سرچينه: USAID. د سيگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

اړين خدمتونه او پراختيا

له 2002 څخه، امريکا د بيارغونې لپاره مرسته بربره کړې ده ترڅو په افغانستان کې د بريښنا رسولو لپاره لاس رسى زيات کړي، سرکونه او پلونه جوړ کړي، او روغتيا او زده کړه ښه کړي. دا برخه د امريکا په هڅو کې د مهم پرمختگونو په اړه ده ترڅو د اساسي خدمتونو لکه د بريښنا، ترانسپورت، روغتيا او زده کړې رسولو لپاره د افغانستان حکومت توان ښه کړي.

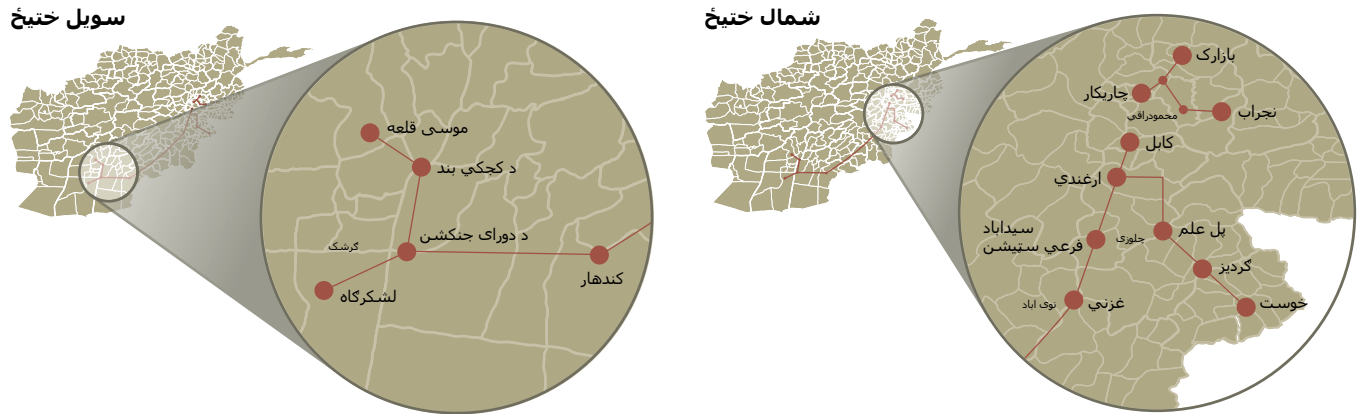
انرژي

افغانستان د خپلې ټولې بريښنا نږدې 73% واردوي. د نړيوال بانک د وروستي راپور په وينا، تمه کيږي ترڅو په نږدې راتلونکې کې د بريښنا واردات زيات شي، چې دا يې هم ويلي چې بريښنا ته محدود لاس رسى د افغانستان د خصوصي سکتور د پراختيا لپاره تر ټولو لوی خنډ دی.⁶⁸⁹ دا هيواد په نړۍ کې تر نورو د بريښنا کمه اندازه لري، او د افغانانو يووازي 25% د بريښنا له شبکې سره وصله ده. له دغو څخه څوک چې وصل دي، په تخميني ډول 75% يې په ښاري سيمو کې ژوند کوي.⁶⁹⁰

ځکه چې بريښنا د افغانستان پراختيا لپاره اړينه ده، امريکا له 2002 څخه د افغانستان له حکومت او نړيوالې ټولنې سره په همکاري کې، د بريښنا د يوه متحد سکتور پراختيا خپله لوړه لمریتوب کړې.⁶⁹¹ له 2002 مالي کال څخه تر 2012 مالي کال پورې، امريکا د افغانستان د بريښنا په سکتور کې له 2 ميليارده امريکايي ډالرو څخه زيات لگولي دي.⁶⁹²

له 2002 څخه تر 2012 پورې، يووازي USAID له ESF څخه 2 ميليارده امريکايي ډالر برابر کړي ترڅو، جنراتورونه، فرعي سټيشنونه، او د بريښنا رسولو لښونه جوړ کړي، او د دې سکتور لپاره تخنيکي مرسته برابرې کړي. دا اداره پلان لري ترڅو د 2010-2013 مالي کلونو له مرستو څخه په کار اخيستې سره، په راتلونکو څو کلونو کې لږ تر لږه له 814 ميليونه امريکايي ډالرو څخه زيات ولگوي.⁶⁹³ پردې برسیره، د امريکا دفاع وزارت د قوماندان د بيړني غبرگون پروگرام (CERP) له لارې نږدې 292 ميليونه امريکايي ډالر او د افغانستان د زيربنا

د شمال ختيځ او سويل ختيځ بريښنا سيستمونو بررسې

يادونه: موقعيتونه او سرکونه تقريبی دي. سرچينه: DOD، د سيگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/3/2014.

وجهي صندوق (AIF)، له لارې نږدې 700 ميليونه امريکايي ډالر، د بريښنا پروژو لپاره برابر کړي دي، چې په گډه د امريکا دفاع او بهرنيو چارو وزارتونو لخوا اداره کيږي.⁶⁹⁴ افغانستان په اوس وخت کې د بريښنا نهه بيلابيل سيستمونه لري. د دغو دوه مهم سيستمونه د شمال ختيځ بريښنا سيستم (NEPS) او د سويل ختيځ بريښنا سيستم (SEPS) ، لکه څرنګه چې پدې شکل 3.34 کې ښودل شوي. USAID درې پروژې لري ترڅو په دواړو سيستمونو کې بريښنا وصله او زياته کړي، شبرغان (په 168 پاڼه کې تشرېح شوی)؛ او د کندهار او هلمند بريښنا پروژې، چې پدې کې د کجکي د بند بريښنا؛ او د بريښنا د ليرلو غزیدلو او وصولو پروگرام شامل دی. د امريکا دفاع وزارت له دواړو NEPS او SEPS سره د AIF پروژو له لارې مرسته کوي. د افغانستان حکومت، له USAID او د امريکا دفاع وزارت سره په نږدې همغږۍ کې، دغو پروگرامونو ته لمړيتوب ورکړی ترڅو د شبکې پر اساس په مناسب قيمت د بريښنا شتون ډير کړي. د بريښنا د شبکې وصولو موخه دا ده ترڅو په ټيټ قيمت د بريښنا له توليد څخه ښه کار واخيستل شي، د بريښنا د زيرمې ډبل توليد لپاره اړتيا کمه شي، او د سيستم اعتبار ښه شي.⁶⁹⁵

NEPS: د مرکزي آسيا له جمهوريتونو څخه بريښنا واردوي، ترڅو د کابل او د کابل شمال خوا ټولنو ته بريښنا برابره کړي.

SEPS: د بريښنا ډيرې برخه د کجکي له بند او د کندهار په ښار کې د ډيزل له جنراتورونو څخه اخلي، ترڅو د هلمند او کندهار ساحو ته بريښنا برابره کړي.

سرچينه: د امريکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنيت او ثبات په لور د پرمختګ راپور، 11/2013، لاس رسنی 12/29/2013.

د کندهار - هلمند د بريښنا پروژه

د کندهار- هلمند د بريښنا پروژه (KHPP) د دې لپاره په نظر کې نيول شوی ده چې د کندهار او هلمند په ولايتونو کې د بريښنا لاسرسي او اعتماد زيات کړي. دا د دې لپاره ډيزاين شوی و ترڅو د مهمو اړتياوو د لنډ وخت لپاره د ډيزل بريښنا ملاتړ وکړي، د کجکي له بند څخه د اوږد مهالې دوامدارې بريښنا زياته کړي، او د SEPS د بريښنا ليرلو او توزيع سيستم ښه کولو سره د بريښنا ضايعات کم شي.⁶⁹⁶ USAID د کجکي بند د دريم تورين د نصبولو مسوليت د افغانستان بريښنا شرکت (DABS)، د افغانستان د بريښنا ملي خدمتونو ته سپارلی. USAID نورې برخه هم لکه د دوو فرعي ستيشونو او دوو ډيزل جنراتورونو فابريکې،

اقتصادي او ټولنيزه پراختيا

د افغانستان بربښنا شرکت ته سپارلي.⁶⁹⁷ د امريکا دفاع وزارت د AIF له مرستو څخه کار اخلي ترڅو د کندهار په ښار کې د امريکا د انجنيرانو قول اردو لخوا نصب شوي جنراتورونو لپاره تيل تمویل کړي.⁶⁹⁸ پدې ربع کې، د راپورونو پر اساس د افغانستان په جنوب کې جگړه د اوږد مهال لپاره په هلمند او کندهار کې د بربښنا د بندیدلو سبب گرځيدلی. له کجکي څخه تر لشکرگاه او د کندهار تر ښاره پورې د بربښنا کيبلونو ته تاوان رسيدلی.⁶⁹⁹ پداسي حال کې چې هغه هڅه کوله ترڅو د بربښنا پرې شوي ليينونه بيرته جوړ کړي، د سنگين ولسوالی د بربښنا مدیریت معاون ووژل شو.⁷⁰⁰

د بربښنا د ليرلو پراخولو او وصولو پروگرام

د امريکا لخوا د بربښنا ليرلو او وصولو پراختيا (PTEC) پروگرام د دې لپاره ډيزاين شوی ترڅو د بربښنا توليد، ليرلو او توزيع سیستمونه ځواکمن او پراخ کړي. دا پروگرام په مستقیمه توگه د افغانستان د ملي پراختيا ستراتيژي د ملي انرژي رسولو پروگرام ملاتړ کوي، چې پدې پروگرام کې د انرژي د بيلونو پر وړاندې د ټولولو کچې زياتوالو غوښتنه کيږي.⁷⁰¹ دې موخې ته رسيدلو لپاره، د PTEC د سوداگريزې او ظرفيت لوړولو برخو موخې دا دي ترڅو تخنيکي او سوداگريز ضايعات کم کړي.⁷⁰² د افغانستان بربښنا شرکت د USAID په زيات ملاتړ سره د PTEC د ټولو قراردادونو د تدارکاتو مسوليت لري.⁷⁰³

د NEPS او SEPS پر ځواکمن کولو او پراخولو برسیره، د PTEC يوه مهمه برخه دا ده ترڅو له کابل څخه تر کندهاره له 329 ميله څخه د 304 ميلو ليرلو لپاره په تمویلولو سره، NEPS له SEPS سره وصل کړي. د NEPS او SEPS وصول د څو مرستندويانو لخوا د آسيا پراختيايي بانک لخوا د ادارې شوي د افغانستان د زيربنا د وجهي صندوق (AITF) لخوا تمویلېږي، چې د بودجې پر اساس پروژې يا د افغانستان حکومت نور وزارتونه تمویلوي.⁷⁰⁴ د 2014 د جون تر 30 پورې، USAID د AITF لپاره 180.3 ميليونه امريکايي ډالر مکلف کړي او 105 ميليونه امريکايي ډالر توزيع کړي دي.⁷⁰⁵

د سيگار يو شمير پلټنو د امريکا لخوا د بربښنا تمویل شوي پروژو لپاره د امريکا د دوام پلانونو په اړه پوښتنې کړي، چې د افغانستان بربښنا شرکت او د افغانستان پر حکومت باندې تکیه کوي ترڅو د پروژو مسوليت بر غاړه واخلي. سيگار ويلې چې د افغانستان حکومت دا بنسټونه تر پوښتنې لاندې ظرفيت لري او هغې سرچينې او مالي امکانات نلري چې د خپلو ژمنو پوره کولو لپاره يې اړين دي. د 2010 په جنوري کې، سيگار ويلې چې د کابل بربښنا فابريکې، چې د تره خيل د بربښنا فابريکې په نوم هم يادېږي، اوږد مهاله ساتنه، تر يوې برخې، د افغانستان حکومت پر توان پورې اړه لري ترڅو د اړينو تيلو اخيستل او د عملياتونو او ساتنې لگښتونه تمویل کړي. په هغه وخت کې، سيگار وړاند وینه کړې وه چې افغانستان به د تيلو اخيستلو لپاره مرستې ته اړتيا ولري او خبرداری يې ورکړی چې که د افغانستان بربښنا شرکت سوداگريزې هڅې ناکامه شي، امريکا به له ستونزمنې پريکړې سره مخامخ شي چې آيا د کابل بربښنا فابريکې تمویل ته دوام ورکړي يا اجازه ورکړي ترڅو له کاره ولويږي.

پدې ربع کې د USAID يوې خپرې شوې پلټنې موندلې چې د 307 ميليونو امريکايي ډالرو په ارزښت، چې 105 MW بربښنا توليد توان لري، د USAID لخوا تمویل شوي د تره خيل بربښنا فابريکه د افغانستان بربښنا شرکت لخوا په دوامداره توگه ورڅخه کار نه اخيستل کيږي او نه ساتل کيږي. که څه هم دا فابريکه د 2010 په جون کې د افغانستان بربښنا شرکت ته سپارل شوې، خو دا فابريکه اوس هم په بهرنی تخنيکي مرستې باندې تکیه کوي. لدې څخه په منظمه توگه کار نه اخيستل کيږي، او د دې فابريکې له يوواژې 2.2% ظرفيت څخه کار اخيستل کيږي، ځکه نو د کابل د بربښنا اړتيا نه ډيريږي. پدې برسیره، فابريکه د خپلو تجهیزاتو شمير نه تعقيبوي، د افغانستان بربښنا شرکت د مدیریت مناسب ملاتړ نه برابروي، او دې شرکت د فابريکې لپاره مناسبه عملياتي بودجه نده جوړه کړې. ځکه نو USAID د هغې پروژې پر اساس چې د بربښنا توليد لپاره د DABS PTEC د 2 برخې سوداگريز قرارداد نومېږي، د افغانستان بربښنا شرکت د تره خيل بربښنا فابريکې د ظرفيت لوړولو باندې پيل کړی.

سرچينې: USAID، د افغانستان د تره خيل د بربښنا فابريکې د عملياتونو دوام ارزونه (رابور شميره F-306-14-002-S)، 6/19/2014؛ سيگار، د پلټنې راپور 12-12، د 2011 مالي کال د افغانستان د زيربنا وجهي صندوق پروژې تر مهال ويش شانه دي او د ساتنې مناسب پلان نلري، 7/2012؛ سيگار، پلټنې راپور 4-10، د افغانستان د انرژي اړتيا ډيره شوبده مگر يوه نوې ماسټر پلان ته اړتيا ده او څنډ او د دوام اندېښنه اوس هم شتون لري، 1/15/2010؛ سيگار، پلټنې راپور 12-12، په قرارداد کې څنډ د کابل بربښنا فابريکې او د دوام لپاره د لگښتونو ډبروالي سبب شوي او دوام اوس هم يوه مهمه ننگونه ده، 1/20/2010.

د NEPS او SEPS په وصولولو کې اته فرعي ستیشنونه هم شامل دي چې د لارې پر سر د نفوسو په مرکزونو کې موقعیت لري. دا وصولول، د کجکي د اوبو برېښنا د فابریکې له بیا رغولو سره یوځای، په 2010 د یووازي یوه مناسب او اوږد مهاله حل لارې په توګه پیژندل شوې وه ترڅو په کندهار کې د قیمتې او نه دوام وړ د ډیزل برېښنا تولید ځای ونیسي. تمه کېږي چې د NEPS او SEPS وصولولو بشپړیدل تر 2018/2017 پورې وخت ونیسي.⁷⁰⁶

د امریکا دفاع وزارت لخوا تمویل شوي پروګرامونه

پدې ربع کې، د امریکا دفاع وزارت د 2012 مالي کال او 2013 مالي کال د AIF له پیسو څخه په کار اخیستنې سره د انرژي سکتور یو شمیر پروژو تطبیقولو ته دوام ورکړی. د 2014 د جون په 20، د امریکا اردو د انجنیرانو قول اردو (USACE) د وړاندیزونو لپاره یوه غوښتنه خپره کړه ترڅو کجکي ته نږدې د تنګي له فرعي ستیشن څخه د لشکرګاه د برېښنا د ډیزل تر فابریکې پورې د SEPS د برېښنا لیرلو لینه ډیزاین او جوړ کړي. د دې پروژې موخه دا ده ترڅو هغه نفوس ته چې برېښنا نلري، د اعتبار وړ برېښنا برابره کړي، د برېښنا ملي شبکه ځواکمنه کړي، او د شبکې پراخیدلو ته اجازه ورکړي.⁷⁰⁷ د 1 برخې وړاندیزونو نېټه د 2014 د جولای 21 وه.⁷⁰⁸

د AIF پروژې د دې لپاره جوړې شوې ترڅو د یاغیانو پر وړاندې په ستراتیژي او پراختیا کې برخه واخلي. د امریکا کانګرس ته د AIF خبرتیاوي د برخې اخیستلو جزییات تشریح کوي. د وروستی خبرتیا نېټه د 2013 د اګست میاشت وه.⁷⁰⁹ مګر، د امریکا دفاع وزارت کومه مطالعه نده پیدا کړې چې په افغانستان کې د برېښنا د انرژي او د تاوتریخوالي کموالي ترمنځ اړیکې وښيي. پردې برسیره، د امریکا دفاع وزارت تشریح کړې چې څکه چې د AIF پروژې اوس هم تر ساختماني کارونو لاندې دي، په اوس وخت کې د دغو پروژو د یاغیانو پر وړاندې او اقتصادي ګټو اوږد مهاله “ارزونه نشي کیدلای.”⁷¹⁰

د AIF په روانو پروژو کې دا شامل دي:⁷¹¹

- د کندهار برېښنا وصولولو حل لار
- د کندهار-دوراهی جنګش د برېښنا لیرلو لینه
- د چاریکار-بازارک او چاریکار-محمود راقي برېښنا لیرلو لینه
- د کجکي بند څخه تر موسی قلعي پورې د برېښنا لیرلو لینه

د کندهار برېښنا وصولولو حل لار

دا پروژه په کندهار کې تر هغه وخته چې د امریکا دفاع وزارت او د USAID هڅې له لارې ترڅو د NEPS او SEPS سیستمونه سره وصل کړي او په کمو پیسو دوامداره برېښنا شتون لري، د ډیزل جنراتورونو لپاره تیل برابروي.⁷¹² د شور اندام په صنعتي پارک او باغ پل کې جنراتورونه په ګډه سره په منځنۍ کچه له 8-13 میگاواټو برېښنا تولیدوي، او د 2013 په دسمبر کې د شپږو میاشتو له فالتو سامانونو او تیلو سره د افغانستان برېښنا شرکت ته سپارل شوي. د افغانستان برېښنا شرکت سره د امریکا دفاع وزارت تخنیکي مرسته به په 2014 کې دوام لري.⁷¹³ د امریکا دفاع وزارت پلان لري ترڅو د 2015 تر سپتمبر پورې په هره میاشت کې په کمیدو سره سبایدي شوي تیل برابر کړي.⁷¹⁴

د افغانستان برېښنا شرکت چارواکو سیکار ته ویلي لکه څرنګه چې پخوا پلان شوي، که د امریکا دفاع وزارت د 2014 په پای کې د تیلو برابرول بند کړي، دا شرکت به پیسې ونلري ترڅو د جنراتورونو لپاره تیل برابر کړي. چارواکو دا خبرداری هم ورکړی چې داسې نه

کانګرس د AIF لپاره د ولسمشر د 2014 مالي کال بودجې غوښتنه کوي، ترڅو د امریکا دفاع وزارت د NEPS او SEPS برخه له 279 میلیونو امریکایي ډالرو څخه 199 میلیونو امریکایي ډالرو ته بشپړه کړي. کانګرس دا ماموریت هم ورکړی چې د 2014 مالي کال د AIF له 50% مرستو څخه زیاتو ته تر هغه وخته کار اخیستل کیدای شي چې له 15 ورځو وروسته د دفاع وزیر دا تصدیق کړي چې امریکا له افغانستان سره دوه اړخیزه موافقه لاسلیک کړې ده او دا د امریکا د ملي امنیت په ګټه ده. پردې برسیره، د 2014 مالي کال لپاره د AIF مرستې نشي کیدلای ترڅو هغې پروژې پلان شي، یا جوړې شي چې ساختماني چارې یې د قانون له وضع کیدلو (د 2014 د جنوري 17) څخه وړاندې پیل شوي وي.

سرچینې: د 2014 مالي کال لپاره د ملي دفاع صلاحیت قانون، 1224 برخه، مخونه 253-254؛ د متحدو تخصیصونو قانون، 2014، 9016 برخه، مخ 344؛ د کانګرس کتابتون، د مسودې لنډیز او دریځ، 113 کانګرس، H.R. 3547، د کانګرس مهم عملونه؛ د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 4/3/2014.

د سيگار خانگري پروژه

پدې ربع کې، د سيگار د خانگرو پروژو دفتر د امريکا دفاع وزارت ته د امريکا حکومت د پلان په اړه ترڅو د 2014 له دسمبر څخه وروسته په کندهار کې د بريښنا انرژي برابره کړي، ليکلي دي، او پدې پروژه کې د وصلولو لنډ مهاله حل لارې، د NEPS او SEPS بشپړولو لپاره مهال ویش، د کجکي بند د بريښنا توليد په اړه نوي معلومات، او وروسته لدې چې د امريکا دفاع وزارت سبسايډي ختمې کړي، د افغانستان بريښنا شرکت د مالي توان ترڅو په کندهار کې د پيزل دو جنراتورونو ته دوام ورکړي، شامل دي.

ښکاري چې د افغانستان بريښنا شرکت به په پوره انداز بديله بريښنا ولري ترڅو د پيزل بريښنا ځای ونيسي. ځکه چې د کجکي د بند دريم توربين او د NEPS او SEPS وصلولو پروژې بشپړيدل به وخت ونيسي، دا ممکنه ده چې د 2015 په پيل کې د کندهار په زرهاوو کورونه او شرکتونه به بريښنا ته لاس رسې ونلري.⁷¹⁵ له تير ربع څخه د امريکا دفاع وزارت د مرستو اندازه نده بدله شوې. د تيلو، او عملياتونو او ساتنې (O&M) لپاره د 2012 مالي کال مرسته اوس هم 79.8 ميليونه امريکايي ډالر ده. د 2013 مالي کال لگښت 100 ميليونه امريکايي ډالر دي، چې پدې کې 90 ميليونه امريکايي ډالر د سون توکو لپاره او 10 ميليون ډالر د عملياتو او ساتنې لپاره شامل دي.⁷¹⁶ اضافي گامونو ترڅو په ساحه کې د بريښنا شبکه وصل شي، چې د کندهار بريښنا د مديريت پروژه ده، هغه وخت پرې ښودل شوه کله چې د امريکا کانگرس د 2014 مالي کال لپاره د AIF تخصیصونه کم کړل.⁷¹⁷

له کندهاره تر دوراهي جنکشن د بريښنا ليرلو لینه

د هغو هغو يوه برخه ترڅو SEPS ته پراختيا ورکړ شي، دا پروژه هغو هغو ته دوام ورکوي ترڅو له کندهار څخه د دوراهي تر جنکشن پورې د بريښنا د ليرلو لینه نصب يا بيا ورغوي او په ميوند او پاشمول کې فرعي سټيشونونه جوړ يا بيا ورغوي. د دې پروژې لگښت چې قرارداد يې په 2012 کې شوی و، په 2012 مالي کال کې اوس هم دا مرسته 40 ميليونه امريکايي ډالر ده. د بريښنا د ليرلو لینه د PTEC د لويې پروژې مهمې برخې دي چې SEPS او NEPS سره وصلوي او د افغانستان په جنوب او جنوب ختيځ کې د ډاډ وړ بريښنا اړتيا لپاره د حل لار پيدا کوي. د امريکا دفاع وزارت په وينا، د دې پروژې بشپړيدل اړين دي ترڅو د کجکي په بند کې هغه توربين چې د نصبولو په تمه دی، توليد شوې بريښنا توزیع شي.⁷¹⁸

د چاريکار-بازارک او چاريکار-محمود راقي د بريښنا ليرلو لینه او د بريښنا فرعي سټيشونونه

په دې پروژه کې به له چاريکار څخه تر بازارک او له چاريکار څخه تر محمودراقي پورې 52 ميل لینه ونه غزول شي. دا به د NEPS پراخولو لپاره د بريښنا درې فرعي سټيشونونه هم جوړې کړي. د امريکا کانگرس ته د امريکا دفاع وزارت د 2013 خبرتيا په وينا، د امريکا دفاع وزارت د دې پروژې لپاره په 2012 مالي کال کې 38 ميليونه امريکايي ډالر مرسته او په 2013 مالي کال کې 33 ميليونه امريکايي ډالرو مرسته تخصیص کړې ده، چې نږدې ټول لگښت يې 71 ميليونه امريکايي ډالر و. د بريښنا ليرلو لینه او د فرعي سټيشونو د عملياتونو او ساتنې کلني اټکل شوي لگښتونه 580,000 امريکايي ډالره دي.⁷¹⁹

د افغانستان بريښنا شرکت به د عملياتو او ساتنې مسوليت پر غاړه واخلي. د امريکا دفاع وزارت په وينا، د مشتريانو له زياتيدو څخه ډير شوي عوايد او د پيسو ټولولو ښه توان به د افغانستان بريښنا شرکت سره مرسته وکړي ترڅو د اوږد مهال لپاره خپلو کارونو ته ردوام ورکړي.⁷²⁰ مگر، سيگار د دې شرکت د ظرفيت په اړه پوښتنې کړي او ويلي چې افغانستان هغې سرچينې نلري ترڅو د عملياتو او ساتنې پيسې ورکړي.⁷²¹

د کجکي له بند څخه تر موسی کلا پورې د بريښنا ليرلو لینه

دا پروژه په هلمند ولايت کې د کجکي د اوبو بريښنا له بند څخه تر موسی کلا پورې د بريښنا ليرلو نوي لینه جوړوي. دې پروژې په 2013 مالي کال کې د پروژې 1 برخې لپاره 12 ميليونه امريکايي ډالر تخصیص کړي، او له کجکي څخه تر نوي فرعي سټیشن پورې چې د 20 کيلو

ولته د برېښنا ليرلو له اوسني لين سره به يوځای شي، د برېښنا ليرلو 110 كيلو ولته نږدې نهه ميلو نوي لينونه جوړ كړي. II برخه پلان لري ترڅو د 2014 مالي كال د مرستو له 49 ميليونو امريكايي ډالرو څخه كار واخلي او له فرعي ستیشن څخه تر موسی كلا پورې د برېښنا ليرلو د 110 كيلو ولته 23 ميله لينونه او د 110 كيلو ولته فرعي ستیشن جوړ كړي، او په موسی كلا كې د 20 كيلو ولته اوسنی فرعي ستیشن ورغوي. د امريكا دفاع وزارت په ويناو د دې پروژې موخه دا ده ترڅو د موسی كلا د سيمې نږدې 60,000 استوگنو ته گټه رسوي.⁷²²

د پروژې نورې برخې داسې ډيزاين شوي ترڅو په يوه واحد وصل شوي سيستم كې د SEPS پروژې سره وصل كړي. د افغانستان برېښنا شركت به د عملياتو او ساتنې (O&M) لپاره مسؤليت پر غاړه واخلي. د امريكا دفاع وزارت په وينا، د مشتريانو له زياتيدو څخه ډير شوي عوايد او د پيسو ټولولو ښه توان به د افغانستان برېښنا شركت سره مرسته وكړي ترڅو د اوږد مهال لپاره خپلو كارونو ته ر دوام وركړي.⁷²³ لكه څرنګه چې پورته ويل شوي، د سيگار پلټنو د دې شركت د ظرفيت او سرچينو په اړه انديښنه ښودلې ترڅو عمليات او ساتنه ترسره كړي.

د خصوصي سكتور پراختيا

د USAID په وينا، پر دې برسیره چې په 2014 كې د افغانستان په امنيت او سياست كې نامعلوماتو او شتون لري، د خصوصي سكتور پانگونه ختمه شوې نده، او حكومت سياسي اراده لري ترڅو د خصوصي سكتور پراختيا هڅولو ته دوام وركړي.⁷²⁴ امريكا د ESF، TFBSO، او CERP له لارې د خصوصي سكتور پراختيا ملاتړ كوي. له 2002 مالي كال څخه تر 2012 مالي كال پورې، په افغانستان كې د اقتصادي ودې لپاره امريكا 1.06 ميليارده امريكايي ډالر تخصيص كړي.⁷²⁵ د USAID د اقتصادي ودې يوه روانه پروژه، چې د ESF له لارې تمويليږي، د تصديو پراختيا له لارې د افغانستان جوړولو سره مرسته (ABADE) ده.

د تصديو له لارې د افغانستان په ودانولو كې مرسته

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د تصديو پراختيا له لارې د افغانستان جوړولو سره مرسته	10/16/2012	10/16/2016	\$104,997,656	\$20,479,012

سرچينه: USAID، د سيگار د معلوماتو غوښتنې نه خواب، 7/10/2014.

د USAID د ABADA پروگرام، د گټورو او په افغانستان كې د ثبت شوي وړو او منځنيو تصديو سره مرستې باندې كار كوي ترڅو د عامه او خصوصي ملګرتيا له لارې (PPAs)، كارونه زيات شي، پانگونه ډيره شي، او د كورنيو محصولاتو او خدمتونو پلور زيات شي. دا كار د دريو برخو له لارې ترسره كوي: د تاييد شوي عامه او خصوصي ملګرتيا تطبيقول؛ د ملګرتيا پيژندل، انتخاب او ملاتړ؛ او د افغانستان له حكومت سره مرسته ترڅو د كارونو لپاره چاپيريال برابر كړي.⁷²⁶

USAID راپور وركړی چې ABADA ستونزه درلوده ترڅو د PPAs د شمير موخو ته ورسېږي؛ او د پروگرام په لمړي كال كې له 90 څخه يووازي 13 PPAs بشپړ شوي. د 2014 له غونډې وروسته، USAID او ABADA د لنډ مهال لپاره نوې نښه ټاكلې: د جولای تر 1 د 100 PPAs منځ ته راوړل. د 2014 د جولای تر 1 پورې، USAID ته ټولې 101 PPAs وړاندې شوي، لدغو څخه 51 تاييد شوي او نورې 50 د USAID د عمل په تمه دي. د دې پروگرام د

پيل ننگونو ته په کتو سره، پشمول د کارکونکو گمارل، دفترونو جوړول، اعلانونه، او د ملگرو د ارزونې اوږد مهاله پروسه، USAID د ټول پروگرام نښو بيا ارزونه ترسره کوي.⁷²⁷

ترانسپورتيشن

د افغانستان د ترانسپورتيشن زيربنا نه شتون داخلي سوداگري، بهرنی تجارت او اقتصادي وده له خنډ سره مخامخ کړې. نړيوال بانک ويلي چې د ترانسپورت سکتور بيارغونه د اقتصاد پراختيا لپاره ډيره مهم ده.⁷²⁸ د افغانستان د زيربنا کمزوري په ځانگړې توگه د خدمتونو او کرنې سکتورونه له خنډ سره مخامخ کړي، چې اوس په کورني ناخالصو محصولاتو کې مخکښي برخه اخيستونکي دي.⁷²⁹ د کانونو سکتور يې هم له خنډ سره مخامخ کړی، او د کانونو سکتور په عوایدو باندې د افغانستان حکومت او نړيوال مرستندويان حساب کوي ترڅو د مرستو کموالي ځای ونيسي.⁷³⁰ پدې ربع کې، امريکا خپلو هڅو ته دوام ورکړی ترڅو د وزارت ظرفيت ته وده ورکړي، عملياتونو او ساتنه ته دوام ورکړي، او د نړيوالو ستنردونو څخه اطاعت وکړي.⁷³¹

سرکونه

پداسي حال کې چې امريکا په زياتيدونکې توگه د سرکونو د جوړولو او عملياتونو او ساتنې لپاره 2.2 ميليارده امريکايي ډالر برابر کړي دي، او په اوس وخت کې په هر کال کې د عملياتونو او ساتنې هڅو لپاره نږدې 5 ميلیونه امريکايي ډالر لگوي، نړيوال بانک ويلي چې د افغانستان 85% سرکونه په کمزوري حالت کې دي او له ډيريو څخه وسايط کار نشي اخيستلای.⁷³² دامريکا د ترانسپورت وزارت (DOT) په وينا، افغانستان په اوس وخت کې په پوره اندازه مرسته او تخنيکي ظرفيت نلري ترڅو خپل سرکونه او لوی سرکونه وساتي.⁷³³ پردې برسیره، د فعاليت وړ د سرکونو ادارې نشتون په ټول افغانستان کې تر ډيرې کچې د سرکونو زيربنا اغيزمنه کړې.⁷³⁴ که څه هم د 2013 په اگست کې کابينې او ولسمشر د عامه چارو وزارت (MOPW) ته اجازه ورکړې وه ترڅو د سرکونو اداره او سرکونو وجهي صندوق جوړ کړي، دغه اداره لا تر اوسه نده تاسيس شوې.⁷³⁵

د سرکونو سکتور دوام

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لگښتونه
د سرکونو سکتور راتلونکی دوام	8/1/2014	8/1/2019	\$111,000,000	\$0

سرچينه: USAID، د سيگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014.

د USAID د سرکونو سکتور دوام (RSS) پروژه څلور مهمې برخې لري:⁷³⁶

- 1 فعالیت: بېرني عملياتونه او ساتنه (5 ميلیونه امريکايي ډالر) اوس تمه کيږي ترڅو د اپريل پر ځای د تدارکاتو د پروسې ځنډونو له کبله په اگست کې قراردادونه وړاندي شي.⁷³⁷
- 2 فعالیت: د افغانستان د عامه چارو وزارت ته تخنيکي مرسته ترڅو د سرکونو اداره او سرکونو وجهي صندوق جوړ کړي (په I برخه کې 25 ميلیونه امريکايي ډالر: او په II برخه کې 10 ميلیونه امريکايي ډالر) تمه کيږي چې اوس د 2014 اپريل پر ځای په اگست کې يو قرارداد وړاندي شي.⁷³⁸

د سيگار ځانگړې پروژه

پدې ربع کې، د سيگار ځانگړو پروژو دفتر USAID ته د امريکا دفاع وزارت په اړه ليکلي چې د سرکونو په پروژو کې يې له يوه ميليارده امريکايي ډالر څخه زياته پانگونه کړې ده. سيگار ويلي چې دې ادارې انديښنه درلوده چې هغه سرکونه چې د امريکا او نورو مرستندويانو لخوا په ډير خطر او لگښتونو سره جوړ شوي، کيدای شي اوس يا په راتلونکې کې په مناسبه توگه ونه ساتل شي او دا چې د ساتنې پر اغيزمنو پلانونو يا ظرفيت کموالي برسیره، اوس هم په افغانستان کې سرکونه جوړيږي. د لا نورو معلوماتو لپاره، د 2 برخه دا پاڼې 46 او 48 وگورئ.

- 3 فعالیت: د افغانستان د عامه چارو وزارت ظرفیت لوړول (38 میلیونه امریکایي ډالر) د اړتیاو د روانو ارزونو پر اساس د کار راپور د جوړیدو په حال کې. تمه کېږي ترڅو یو قرارداد د 2015 په نیمايي کې وړاندې شي.⁷³⁹
- 4 فعالیت: د سړکونو د عملیاتونو او ساتنې فعالیت، (33 میلیونو امریکایي ډالر) د USAID مرسته، د 2015 د جنوري لپاره وړاندیز شوې، کله چې د آسیا پراختیایي بانک د عملیاتونو او ساتنې د هڅې کړکۍ جوړه کړه دا مرسته به د AITF له لارې ولاړه شي.⁷⁴⁰

د گردیز او خوست د لوی سړک بیارغونه IV برخه

د پروژې سرلیک	د پیل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټولیز لګښتونه
د گردیز - خوست سړک	7/10/2014	12/30/2015	\$32,760,000	\$0

سرچینه: USAID، د سیکار ارزونې د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014.

د 63 میلو گردیز او خوست د لوی سړک IV برخې بیارغونه به د سړک 15.5 میله پاته شوې برخه، پشمول د دوو مهمو پلونو او یو شمیر انسدادی دیوالونو، پلچکونو، او اوبو تلوو سیستمونه جوړ کړي. د هر ډول هوا لپاره، په قیرو پوښل شوی دا لوی سړک به د خوست او پکتیا ولایتونو ته به له پاکستان، کابل، له حلقوي سړک سره چې کابل، کندهار، او هرات سره وصلوي، دغو مهمو لارو ته لاس رسې ورکړي.⁷⁴¹

زده کړه

د امریکا موخه دا ده ترڅو د ظرفیت لوړولو، د زده کړې موادو لپاره د بیړني ځواب ورکولو، ښوونځیو، او د ښوونکو ډیروولو، له لارو د افغانانو لپاره د کیفیت وړ زده کړې لپاره لاس رسې زیات کړي، او د بالغو کسانو لپاره د سواد زده کړې، د کار مهارتونو، او د ځوانانو د روزنې لپاره فرصتونه زیات کړي.⁷⁴²

سیکار د هغو معلومات د سموالي په اړه اندیښنه لري چې د افغانستان د روزنې په سیستم کې وړاندې شوې. د زده کړې وزارت د زده کړې د معلوماتو د مدیریت سیستم (EMIS) څخه د ورستي شته معلوماتو په وینا، افغانستان په 1391 مالي کال کې (د 2012 د مارچ 21 - د 2012 د دسمبر 20) ټول 14,166 ابتداییه، متوسطه، او ثانوي ښوونځي درلودل.⁷⁴³

پدې ربع کې، USAID په 1391 د زده کړې وزارت ثبت شوي زده کوونکو شمیر په اړه دوه توپیر لرونکې معلومات وړاندې کړي. د EMIS معلومات ښيي چې په 1391 مالي کال کې نږدې 7.62 میلیونه زده کوونکي په ابتداییه، متوسطه او لیسې ښوونځیو کې ثبت شوي. له ثبت شوي زده کوونکو څخه، 6.26 ملیون حاضر و، پداسې حال کې چې 1.36 ملیون غیر حاضر و.⁷⁴⁴ د زده کړې وزارت یوې نامعلومې سرچینې ثبت شوي شمیره لوړه ښودلې، چې په 1391 مالي کال کې 7.78 میلیونه (د EMIS له معلوماتو څخه 160,000 زیات زده کوونکي) په ابتداییه، متوسطه او لیسو کې ثبت و، چې لدغو څخه 6.86 حاضر و او نږدې 922,000 غیر حاضر و.⁷⁴⁵ USAID د زده کړې وزارت دریمه سرچینه وړاندې کړې چې په 1392 مالي کال کې د افغانستان د زده کړې په عمومي سیستم کې 8.2 میلیونه زده کوونکي ثبت و. دا شمیره د حاضر و او غیر حاضر زده کوونکو په

د سیکار پلټنه

د سیکار یوه روانه پلټنه په افغانستان کې د زده کړې سکتور سره د امریکا حکومت د مرستې او پراختیا هڅو ارزونه کوي.

ثبت شوي: په اکادمیک کال کې

د نوي ثبت شوي زده کوونکو ټوله شمیره

حاضر: په یوه اکادمیک کال کې د هغو

زده کوونکو ټوله شمیره چې برخه یې اخیستې وي

غیر حاضر: د هغو زده کوونکو شمیره

چې د لنډ وخت لپاره غیر حاضر وي، مگر بیا هم د ثبت په شمیره کې شامل شوي

د سيگار انديښنې

د افغانستان په ښوونځيو کې د حاضر و زده کوونکو شميره ډيرې وختونه د افغانستان د روزنې د پرمختگ د شواهدو په توگه گڼل کيږي. د بيلگې په توگه، د واشنگټن پوست، په يوه مضمون کې چې د 2014 د مې په 30 د ډاکټر راجيو شاه لخوا خپور شوی، د USAID ريس ليکلي، [په افغانستان کې] د زده کړه يو بل روښانه ټکی دی. درې ميليونه انجونې او 5 ميليونه هلکان په ښوونځيو کې ثبت دي.

مگر، د EMIS اعتبار، د زده کړې په وزارت کې د زده کړې د اندازه کولو د تعقيبولو د معلوماتو يوازینی بانک په توگه د تاييد وړ نده. معلومات پر وخت شتون نلري، او هغه معلومات لکه د ثبت دقيق تناسب، د تکرار اندازه، او د هغو زده کوونکو شميره چې مکتب يې پرې ايښی، شتون نلري. نامني له ښوونځيو څخه ليدنې محدودوي. د 1390 مالي کال د EMIS د احصايې او تحليل په وروستۍ راپور کې، د زده کړې وزارت منلي چې په 1390 مالي کال کې يوازې له 1,000 ښوونځيو (د ټولو عمومي ښوونځيو 7%) څخه د معلوماتو تاييد لپاره ليدنه شوې. پر دې برسیره، کيدای شي ښوونځي وغواړي ترڅو د خپلو حاضر و زده کوونکو شميره لوړه وښيي، ځکه چې کيدای شي د مرستو لپاره لاس رسۍ (لکه د EQUIP II مرستې) د ثبت له کچو سره وتړل شي.

پدې ربع کې، سيگار موندلې چې په تير ربع کې په EMIS کې د USAID د ثبت کارول شوي تعريفونه، په افغانستان کې د ثبت شويو زده کوونکو د ثبت شميره، دوه ځلې شميرل شوي، د ټولو ثبت شوي زده کوونکو پخواني تعريف، درې شميرې اضافه کړي؛ ثبت شوي، حاضر، او غير حاضر زده کوونکي. مگر، لکه څرنگه چې پدې ربع کې USAID تاييد کړي، د ثبت شوي زده کوونکو هغه شميره چې په تير ربع کې راپور ورکړ شوې، هر زده کوونکی يې دوه ځلې شميرلی. ځکه نو، د ټولو ثبت شوي زده کوونکو شميره چې په تير ربع کې راپور ورکړ شوې، هر زده کوونکی يې دوه ځلې شميرلی.

شميرې باندې نده تقسيم شوي.⁷⁴⁶ کله چې دغه راپور رسنیو ته ولاړ د زده کوونکو د اړينو "حاضر" ورځو تر څو د ټول کال لپاره حاضر حساب شي، معلومه نه وه.

د USAID په وينا، د زده کړې وزارت غير حاضر زده کوونکي د دريو کلونو لپاره د ثبت په ټوله شميره کې شميري، ځکه چې غير حاضر زده کوونکي داسي گڼل کيږي چې امکان لري هغوی بيرته ښوونځي ته راستانه شي. مگر، د 2013 د سپتمبر د دزد کړې وزارت د زده کړي سکتور گډې ارزونې سپارښتنه کړې چې د زده کړې وزارت دي خپلو مقرراتو تعديل ورکړي او هغه زده کوونکي چې په دايمي توگه غير حاضر دي ثبت شوي ونه شميرل شي.⁷⁴⁷

د زده کوونکو د زده کړې لاسته راوړنو د ارزونې لپاره، پدې ربع کې، USAID د لمړنيو درجو پروگرام جوړولو ته دوام ورکړی چې پدې کې د زده کوونکو د لوستلو او رياضي ارزونې شاملې دي. USAID د زده کړې د کيفيت ښه کولو لپاره د II پروگرام د څو مرستندويانو په ملاتړ کې برخه اخلي، چې د دې پروگرام له لارې د زده کړې وزارت په ملي کچه د ښوونکو د اعتبار سيستم تطبیقوني ترڅو د ښوونکو لپاره د فعاليت کمې اندازې ستندردونه غوره کړي. په اوس وخت کې د زده کوونکو د لوستلو او رياضي مهارت يا د ښوونکو مهارت لپاره معلومات شتون نلري.⁷⁴⁸

پدې ربع کې د USAID د زده کړې لمړيتوب په پروگرام کې چې د ESF له لارې تمویلېږي، دغه شامل دي:

- اساسي زده کړه، سواد زده کړه، تخنيکي-مسلکي ښوونه او روزنه (BELT)
- د افغانستان امريکايي پوهنتون (AUAF)
- د افغانستان د پوهنتون ملاتړ او کاري ځواک پراختيا پروگرام (USWFD)

اساسي زده کړه، سواد زده کړه، تخنيکي-مسلکي ښوونه او روزنه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لگښتونه
اساسي زده کړه، سواد زده کړه، او تخنيکي مسلکي زده کړه- درسي کتابونه	11/16/2011	12/31/2014	\$26,996,813	\$21,955,403
د ښوونکو روزنه	3/4/2012	11/6/2014	62,000,000	62,000,000
BELT- په ټولنه کې مېشته زده کړه	10/29/2013	10/28/2017	56,000,000	0

سرچينې: د سيگار د معلوماتو غوښتنې ته د USAID ځواب، 7/10/2014؛ د سيگار بررسۍ ته د USAID ځواب، 4/14/2014.

د BELT موخه دا ده ترڅو په هغو چې د حکومت له لاس رسۍ څخه لرې دي په ټولنو کې اساسي زده کړه ښه کړي. BELT څلور برخې لري: د زده کړې وزارت لپاره د ظرفيت لوړول، د ښوونکو روزنه، د 1 تر 6 ټولگيو لپاره د نصاب کتابونو تدارکات، او په ټولنو کې زده کړه.⁷⁴⁹

د BELT په ټولنو کې زده کړه (CBE) چټکه او اصلاحي زده کړه برابروي، او زده کوونکو ته اجازه ورکوي ترڅو په لرو پرتو سيمو کې په ښوونځي کې برخه واخلي.⁷⁵⁰ پدې ربع کې، USAID او د زده کړې وزارت په ولايتونو کې د CBE ټولگيو تخصيص لپاره په يوه اساس

سرچينې: واشنگټن پوست، "راجيو شاه: افغانستان څرنگه په سيمه لار وساتل شي"، 5/30/2014؛ د زده کړې وزارت، د زده کړې گډ سکتور ارزونه 2012، USAID، 9/2013. د سيگار د معلوماتو غوښتنې په اړه ځواب، 3/31/2014 او 6/30/2014؛ د زده کړې وزارت، د 1390 EMIS احصايوي تحليلي راپور، 2012؛ نړيوال بانک، د افغانستان د اسلامي جمهوريت د زده کړې د کيفيت ښه کولو دويمه پروژې د وړاندیز شوي مرستې د 18.9 SDR ميليونو لپاره د پروژې سند، USAID، 1/4/2008. د سيگار د ارزونې په اړه ځواب، 4/12/2014 او 7/9/2014.

باندې موافقه كړې، او دې كار د زده كړې وزارت ته اجازه ورکړې ترڅو خپل كلنی كاري پلان بشپړولو باندې پيل وكړي. د زده كړې وزارت د افغانستان په مركزي ولايتونو كې د نصاب كتابونو رسول هم پيل كړي.⁷⁵¹ مگر، يووازي د نصاب كتابونو رسول د زده كړې سبب نه ګرځي. د 2012 له ساحو څخه د ليدنې راپورونه ښيي چې د نصاب كتابونه ځينې وختونه د ولسواليو په دفترينو كې په گدامونو كې ساتل كېږي او د مرستو نشتون له كبله ښوونځيو ته نه توزیع كېږي.⁷⁵² د راتلونكې ربع په ملي كچه د نصاب كتابونو توزيع به پلټنه وشي.⁷⁵³ د مالي وزارت لخوا د امريكا له مرستو څخه د غير مناسبو ماليو له كبله، BELT اوس هم له USAID څخه د نصاب كتابونو د تادياتو له څنډ سره مخامخ ده. پدې ربع كې، د مالي وزارت د بودجې كميتې چارواكو پريكړه كړې چې هغې ماليې چې د نصاب كتابونو د قرارداد تادياتو له كبله ساتل شوي، هغه به د BELT ځانګړې حساب ته بيرته ورکړ شي؛ دغه تاديات لا تر اوسه ندي ترسره شوي. USAID د زده كړې وزارت د توان له ننگونو سره هم مخامخ ده ترڅو وکولای شي د بودجې پر اساس فعاليتونه پر وخت باندې تطبيق كړي.⁷⁵⁴

د زده كړې لپاره نړيواله ملګرتيا، په مسجد كې د زده كړې مركز، پشته غله كلی، د شهرک ولسوالی، د غور ولايت، د 2014 جنوري. (د UNICEF عكس)

د افغانستان امريكايي پوهنتون

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د افغانستان امريكايي پوهنتون PDI	8/1/2013	7/31/2018	\$40,000,000	\$6,447,328

سرچينه: USAID، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د USAID د پنځو کلونو د همکارۍ قرارداد دويمه موافقه د افغانستان له امريكايي پوهنتون لپاره د ليسانس له فارغينو سره د انگليسي ژبې او د روزنې پروګرام ملاتړ ته دوام ورکوي. د دې موافقې موخه دا ده ترڅو د اکادميک او تخصصي پراختيا پروګرام ځواکمن کړي، د ميرمنو لپاره پروګرام ته پراختيا ورکړي، او له ځانه مالي امکانات زيات کړي.⁷⁵⁵

د افغانستان د پوهنتون او کاري ځواک څخه د ملاتړ لپاره پراختيايي پروګرام

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د افغانستان د پوهنتون ملاتړ او کاري ځواک پراختيا	1/1/2014	12/31/2018	\$91,927,769	\$2,330,336

سرچينه: USAID، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د افغانستان د پوهنتونو او کاري ځواک څخه د ملاتړ لپاره پراختيايي پروګرام (USWFD) موخه دا ده ترڅو د چارواکو د روزنې، د سکالرشيب تمويلولو، او د امريکا او کوربه هيواد پوهنتونونو ترمنځ د همکارۍ آسانتياو برابرولو له لارو د لوړو زدکړو وزارت او د 10 عامه پوهنتونونو د مديريت ظرفيت ښه کړي.⁷⁵⁶

USAID ويلي چې USWFD پروګرام د تطبيقولو لکه په فاکولتو کې د مشري نشتون، پخواني نصابونو، او نامناسبو تاسيساتو ننګونو سره مخامخ ده. پردې برسیره، د پوهنتونونو د مالي خپلواکۍ قانون، چې دا به پوهنتونونو ته اجازه ورکړي ترڅو د خدمتونو لپاره د زده

کونکو او کاري فيسونو ارزونه ترسره کړي، اوس هم د پارلمان په ولسي جرگې کې له ځنډ سره مخامخ ده.⁷⁵⁷ نا امنې او ټولټاکنو هم د استخدام، او کارکوونکو غیر مناسبې سرچینې هم کيدای شي د تطبيق ترسره کولو لپاره يوه ستونزه وي.⁷⁵⁸ د دې پروژې د دويم کال لپاره د فعاليت يوه ارزونه پلان شوې.⁷⁵⁹

د زده کړې په برخه کې د USAID نور فعال پروگرامونه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لګښتونه
د زده کړې لپاره نړيواله ملګرتيا	10/11/2012	3/31/2015	\$2,500,000	\$495,655
د افغانستان تعبيرونه	6/1/2013	5/31/2014	380,000	380,000
د افغانستان تخنيکي مسلکي انستيتوت	6/15/2013	6/14/2015	1,000,000	475,000
په افغانستان کې د زده کړې ځواکمن کول (SEA)	8/8/2010	6/30/2014	10,225,847	10,205,932
په افغانستان کې د زده کړې ځواکمن کول (SEA II)	5/19/2014	5/18/2019	29,835,920	3,265
د افغانستان د زده کړې سکالرشپ پروګرام	8/21/2011	7/31/2017	7,384,665	5,770,465

سرچينه: USAID، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د سيکار انديښنې

د USAID د افغانستان د مړينې سروې (AMS) پایلو څخه څو ځلې کار اخيستل شوی ترڅو دا وښودل شي چې د افغانستان د روغتيا په سيستم کې د پام وړ پرمختګونه د امريکا د مداخلې د هڅو برخې اخيستې له کبله دي. د واشنګټن پوسټ په يوه مضمون کې چې د 2014 د مې په 30 خپور شوی، ډاکټر راجيو شاه، د USAID ريس د افغانستان "د ژوند کولو هيلې د ډير زياتوالي" په اړه ويلې، ترڅو په روغتيا کې د افغانستان پرمختګ وښيي.

مګر، د USAID او د نورو بنسټونو د اټکلونو ترمنځ ډير زيات واټن شتون لري. په راتلونکې پاڼه کې جدول 3.26 د AMS پایلې د نورو بنسټونو د ژوند کولو هيلې سره پرتله کوي. ډير بنسټونه د شپږو کلونو په ترڅ کې د ژوند کولو هيلې له دوو تر پنځو کلونو زياتوالي اټکل کوي، پداسې حال کې چې د ورته وخت لپاره د مړينې سروې موندني د 20 کلونو زياتوالي ښيي.

هغه دليلونه چې ولې د USAID اټکلونه د نورو بنسټونو له اټکلونو سره توپير لري کيدای شي هغه عوامل وي لکه AMS ناتواني تر څو په جنوبي ولايتونو کې په بشپړه توګه سروې وکړي، او د افغانانو هغه کلتور وي چې نه غواړي ترڅو له بې گانه و خلکو سره د ښځو او کوچينيانو د مړينې په اړه خبرې وکړي.

روغتيا

د افغانستان د عامې له وزارت (MOPH) سره د امريکا په مرستو کې، د ظرفيت لوړول، روزنه، په ملي او سيمه ايزه کچو د کيفيت ډاډ فعاليتونه، په ځانګړې توګه په هغو ولايتونو کې چې په جنوب او ختيځ کې دي، چيرته چې تر ډيري کچې خدمتونه شتون نلري، شامل دي.⁷⁶⁰ د افغانستان د سوکالي او پراختيا لپاره د همغږي اداره، يوه ملاتړ کوونکي اداره ده چې 128 ملي او نړيوالې غير دولتي سازمانون چې په افغانستان کې کار کوي د دې ادارې غړي دي، پدې ورستيو کې پدې اړه يو راپور خپور کړی، چې په 2014 کې د امنيت سپارل څرنگه د روغتيايي پاملرنې رسول له ځنډ سره مخامخ کړی. پداسې حال کې چې د ملګيانو او اردو قربانيو شمير په ډيريډو دی، افغان ځواکونو تر ډيري کچې د خپلو ټپيانو وړلو لپاره پر ځمکنی وړلو باندې تکیه کوي او ډيري وختونه د اردو د روغتيا خدمتونو پر ځای له ملکي خدمتونو څخه کار اخلي. پر دې برسیره، په 2013 کې په افغانستان کې ملګرو ملتونو د روغتيايي پاملرنې پر تاسيساتو او کارکوونکو باندې 32 بریدونه مستند کړي، او په 2012 کال کې 20 بریدونه ترسره شوي. پدغو ډيريډو پيښو کې گواښونه، او زورونې، او د روغتيايي کارکوونکو اختلافي فونونه او په نښه شوي وژنې شاملې وي.⁷⁶¹

د USAID د انسانانو د مرګ سروې موندنې

د USAID د يوې ډيري ويل شوي په نښه شوې بريا د USAID لخوا تمويل شوې په 2010 کې د افغانستان د انسانانو د مرګ سروې ده، دې سروې موندلې چې له 2002 څخه د افغانستان د وګړو د ژوند کولو هيله تر 20 کلونو پورې له 62 تر 64 پورې ډيره شوې.⁷⁶² مګر، نور بنسټونه پدې نظر دي چې دا لاسته راوړنې معمولي دي، او ځينې ماډلونه له 2004 څخه تر 2010

سرچينې: واشنګټن پوسټ، "راجيو شاه: افغانستان څرنگه په سمه لار وساتل شي"، USAID، 5/30/2014، د افغانستان د مړينې سروې 2010، 11/2011.

د USAID د ژوند اوسط عمر موندنې د نورو ماډلونو د ژوند کولو هيلې په پرتله (کلونه)						
USAID (د افغانستان مړينې سروې)	د CIA نړيوال حقيقت کتاب:	نړيوال بانک (د نړۍ پراختيا نښې)	د ملګرو ملتونو د نفوسو څانګه (د نړۍ نفوسو وړاندوېنه)	د امريکا د احصايې بيورو (نړيوال معلوماتو اساس)	نړيوال روغتيايي سازمان (نړيوال معلوماتو اساس)	
20	2.2	3.0	2.6	2	5	له 2004 تر 2010 (6 کلونه) د ژوند اوسط عمر زیاتوالی
--	معلومات شتون نلري	11.0	12.0	7	11	له 1990 تر 2010 (20 کلونه) د ژوند اوسط عمر زیاتوالی
62	44.7	59.6	58.4	49	60	په 2010 کې د ژوند اوسط عمر
42	42.5	56.6	55.8	47	55	په 2004 کې د ژوند اوسط عمر
--	معلومات شتون نلري	48.6	46.4	42	49	په 1990 کې د ژوند اوسط عمر

یادونې: شمیرې تقریبي دي. د 6/17/2014 پورې معلومات. د شته معلوماتو پر اساس د 1990، 2000، او 2012 کلونو د روغتیا نړيوال سازمان اټکلونه.

سرچینې: "د CIA نړيوال حقيقت کتاب: افغانستان،" لاس رسې 6/17/2014؛ نړيوال بانک، د نړۍ پراختيا نښې، لاس رسې 6/17/2014؛ د ملګرو ملتونو د نفوسو څانګه، د نړۍ نفوسو وړاند وینه، لاس رسې 6/17/2014؛ د امريکا احصايې بيورو، نړيوالو معلوماتو اساس، لاس رسې 6/17/2014؛ نړيوال روغتيا سازمان، د نړۍ روغتيا کتنه، لاس رسې 6/17/2014؛ USAID، "د روغتيا پروګرامونه، د روغتيا لنډه کتنه،" لاس رسې 7/6/2013؛ USAID، د افغانستان د مړينې سروې 2010، مهمې موندنې، 12/2011.

پورې د ژوند کولو هيله يووازي له دوو تر دريو کلونو پورې زیاتوالی ښيي. هغه بنسټونه چې د افغانستان د ژوند کولو هيله کيدای شي په 2010 تر 60 پورې زیاتوالی بولې، مګر دغه ټول د ژوند کولو هيله له لور اساس څخه شمیري. د بيلګې په توګه، نړيوال بانک، چې په 2010 کې يې د ژوند کولو هيله 59.6 شمیرلې وه، په 2004 کې د 56.6 له اساس څخه پيلېږي، او دا دريو کلونو يوه لاسته راوړنه ده. پردې برسیره، په 1990 کې، نړيوال بانک د ژوند کولو هيله 48.6 ګڼلې وه، دا ښيي چې دا بانک په افغانستان کې د ژوند کولو هيله په هره لسيزه کې له پنځو تر شپږو کلونو وده ښيي، او دا د امريکا د مداخلې په هڅو پورې اړه نلري.⁷⁶³

د USAID مرسته

له 2002 مالي کال څخه تر 2013 مالي کال پورې، د افغانستان روغتيا سکتور ته د بودجې پر اساس او له بودجې څخه د باندې د امريکا مرسته ټوله 1.2 ميليارده امريکايي ډالر ده.⁷⁶⁴ له 2014 څخه تر 2018 پورې، د USAID ټوله مرسته به 477 ميليونه امريکايي ډالر وي.⁷⁶⁵ د روغتيا وزارت لپاره د بودجې پر اساس مرستو کې د امريکا لخوا په تمويل شوي تاسيساتو کې د کارکوونکو د معاشونو تاديات، مواد او تجهيزات، په خدمت کې روزنه، د تاسيساتو وړې بيارغونې، او نظارت او لارښوونه شامل دي. له بودجې څخه د باندې د مرستې په فعاليتونو کې د روغتيا سيستم ځواکمن کول، د خصوصي سکتور ګډون، او د درملو او باردارۍ مخې نيولو درمل شامل دي.⁷⁶⁶

د USAID څارنه

USAID د عامې روغتيا د مرستو او قراردادونو د مدیریت ادارې (GCMU) ته مرسته ورکوي، دا اداره مسولیت لري ترڅو په منظمو ليدنو او د تطبيق کوونکو غیر حکومتي سازمانونو د میاشتنی راپورونو له لارې د USAID لخوا د تمويل شوي تاسيساتو نظارت ترسره کړي. دواړه غیر حکومتي سازمانونه او د GCMU کارکوونکي د روغتيا تاسيساتو منظم نظارت ترسره کوي او د هغو ناروغانو شمیره چې مهم خدمتونه يې لاسته راوړي، او د برابرې شوي خدمتونو ډول او کیفیت مستند کوي.⁷⁶⁷

د سيگار تحقيق

د عامې ورغتيا وزارت د مرستو او قراردادونو د مديريت ادارې، چې هغو غير حكومتي سازمانونو ته چې د روغتيا تاسيسات پرمخ وړي، نظارت او لارښوونه برابروي، په يوه روان تحقيق كې سيگار د غير حكومتي سازمانونو د بيلونو، د روغتيا تړل شوي تاسيساتو لپاره د مرستو، د رشوت غوښتنو، او د مهال وپش غلطو پاڼو ارزونه ترسره كوي.

د 2014 د جولای په 7، د راپورونو پر اساس د افغانستان طالبانو د هلمند په ولايت كې د كوزب واکسين بندولو اعلان كړی. له 2012 څخه پاکستانی طالبانو د كوزب واکسين بند كړی.

سرچينه: د وال ستریت ژورنال، "د افغانستان طالبانو په جنوبي ولايتونو كې د كوزب واکسين بند كړی." 7/7/2014.

د مرستندويانو لخوا د ضمانت شوي پروگرام له لارې يو افغان کوچنی درمل لاسته راوړي. (د يوناما عكس د فردین واعظي لخوا)

USAID د افغانستان د روغتيا معلوماتو لپاره د عامې روغتيا وزارت د روغتيا مديريت معلوماتو پر سيستم باندې تكيه كوي. د USAID مشري، مديريت، او حكومتوالي (LMG) پروژه د عامې روغتيا وزارت سره مرسته كوي ترڅو د معلوماتو او راپور ورکولو كيفيت ښه كړي. LMG د معلوماتو د كيفيت ارزونې (DQA) وسيلو څخه ملاتړ كړی، چې د هرې مياشتې راپور ورکړ شوي معلومات د روغتيا تاسيساتو د ورته مياشت له معلوماتو سره پرتله كوي، د HMIS له تعريفونو څخه د روغتيا كاركونكو پوهه اندازه كوي، او له معلوماتو څخه د كار اخيستني ارزونه كوي. د 2013 له جولای څخه تر دسمبر پورې، له DQA څخه په 416 په غير منظمه توگه غوره شوي د روغتيا په تاسيساتو كې كار اخيستل شوی، او پايلې يې له غير حكومتي سازمانونو سره شريكې شوي. د DQA ارزونه به په منظمه توگه ترسره شي.⁷⁶⁸ د LMG د پروگرام د لا نورو معلوماتو لپاره 187 پاڼه وگورئ.

پوليو يا كوزب

افغانستان له پاکستان او نيجريا سره هغه درې هيوادونه دي چې كوزب اوس هم هلته په پراخه كچه شتون لري.⁷⁶⁹ د 2014 تر جولای پورې، په 2014 كې په افغانستان كې د كوزب اوه قضيبې تايد شوي دي، او دا په 2013 كې له 14 څخه، او په 2012 كې له 37 څخه او په 2011 كې له 11 څخه كمې دي.⁷⁷⁰ USAID ويلي چې د ډيډونكي نا امنی له كبله، د كوزب واکسين كچه اوس هم ټيټه ده.⁷⁷¹ پدې ربع كې، د عامې روغتيا وزارت په جنوبي، جنوب ختيځ، او ختيځو سيمو كې، د كوزب پر وړاندې د اورې كلني واکسين كمپاين دويمه دروه پيل كړه، او پدې كمپاين كې د هلمند ولايت شامل نه و ځكه چې د 2014 له فبروري څخه هلته لاس رسى نشته.⁷⁷² نږدې 8.9 ميليونه كوچنيان چې عمرونه يې پنځه كلونه يا كم و د دغه واکسين موخه و، پداسي حال كې چې ميليونه كوچنيانو چې عمرونه يې له شپږو مياشتو تر پنځو كلونو پورې و د ویتامين A تابليتونه يې د بدن محافظتي سيستم ځواكمن كولو لپاره لاسته راوړل.⁷⁷³

د USAID د روغتيا پروگرامونه

- د USAID د دې ربع د لوړ لومړيتوب روغتيا سكتور په پروگرامونو كې دا شامل دي:⁷⁷⁴
- د روغتيا خدمتونو لپاره د ملگرتيا قراردادونه (PCH)
 - د روغتيا پاليسي پروژه (HPP)
 - د رهبريت، مديريت، حكومندارۍ پروژه (LMG)

د روغتيايي خدمتونو لپاره د ملگرتيا قراردادونه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لگښتونه
د روغتيايي خدمتونو لپاره د ملگرتيا قراردادونه	7/20/2008	1/31/2015	\$236,455,840	\$178,784,131

سرچينه: USAID، د سيگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

د كوربه هيواد د PCH پروگرام قرارداد د عامې روغتيا وزارت د هغو ملاتړ كوي ترڅو په 13 ولايتونو كې د روغتيا اساسي خدمتونو بستې (BPHS) او په پنځو ولايتونو كې د روغتونونو اړينو خدمتونو بستې (EPHS) برابر كړي.⁷⁷⁵ PCH له 6,000 څخه د زياتو روغتيايي ستیشنونو او له 540 څخه زياتو روغتيايي تاسيساتو، پشمو د روغتونونو او روغتيا مركزونو له روغتيايي پاملرنو څخه ملاتړ كوي. او دغه پروگرام د ولايتونو په پنځو او يوه ملي روغتون كې د دريمې

درجې روغتيايي پاملرنې خدمتونو ملاتړ هم کوي. پردې برسیره، PCH په ټولنو کې د دايو د روزنو پروگرام ملاتړ کوي، او د دې پروگرام موخه د مور او کوچني د مړينې کموالی دی.⁷⁷⁶ پدې ربع کې، USAID راپور ورکړی چې د ټولټاکنو په اړه امنيتي ستونزو د روغتيا تاسيسات تړلي او په نامنه ځايونو کې کارکوونکو ته گواښ شوی. پردې برسیره، د کوربه هيواد د قرارداد د تدارکاتو اوږد مهالې پروسې د PCH فعاليتونو تطبيقول له ځنډ سره مخامخ کړي، او د غير حکومتي سازمانونو د BPHS لخوا برابر شوي روغتيايي خدمتونو ښه والي ته اړتيا درلوده.⁷⁷⁷

PCH په هرو شپږو مياشتو کې USAID ته راپور ورکوي.⁷⁷⁸ مگر د عامې روغتيا وزارت په اړه د سيگار د 2013 سپتمبر پلټنې موندلي چې USAID د عملياتونو د لگښتونو د پوښښ لپاره په هرو 45 ورځو کې له وړاندې زياتيدونکې مرسته برابروي. د عامې روغتيا په وزارت کې دغه او نورې کورنۍ کمزورۍ، د PCH پروگرام پر اساس د امريکا مرستې د ضايعاتو له خطر سره مخامخ کوي.⁷⁷⁹

د دغو خطرونو د کمولو لپاره، پدې ربع کې USAID راپور ورکړی چې PCH اوس له بودجې څخه دباندي له مرستو او عامې روغتيا وزارت د قراردادونو د مديريت ادارې (GCMU) لخوا تطبيقېږي. GCMU د مخکنيو مرستو لپاره او لدغو مرستو څخه د کار اخيستې لپاره غوښتنې وړاندې کوي. USAID د دې پروسې نظارت کوي او د دې لپاره يې يو خپلواکه حساب په مرکزي بانک کې ورته لاس رسې لري، پرانستې دی. خپلواک پلټونکي هم د PCH پلټنه کوي. ارنست اينډ يانگ د عامې روغتيا وزارت يوه ارزونه ترسره کړې، او د هغوی د سپارښتنو د تطبيقولو په پروسه کې دی. USAID د عامې روغتيا وزارت د سپارښتنو د حل لارو پيدا کولو د پرمختگ بياکتنه کوي، او د روژې له مياشتې وروسته دويمه بياکتنه پلان کوي.⁷⁸⁰

د روغتيا پالیسی پروژې

د پروژې سرليک	د بيل نېټه	د پای نېټه	ټول انکل شوي لگښت (په ډالرو)	تر 6/30/2013 پورې ټوليز لگښتونه
د روغتيايي پالیسی پروژې	4/2012	1/2015	\$28,000,000	\$18,418,498

سرچينه: USAID، د سيگار د معلوماتو غوښتنې نه خواب، 7/22/2014.

د روغتيا پالیسی پروژې (PPH) د ډيزاين، خبرو، او د روغتون د عامه او خصوصي ملگرتيا د مديريت له لارې د عامې روغتيا وزارت ظرفيت لوړوي. د دې پروژې موخه دا هم ده ترڅو د روغتيايي سرچينو مالي چارې او مديريت ځواکمن کړي، د رغتيا سکتور په فعاليتونو کې د جنډر د ونډې ملاتړ وکړي، او د سيمه ايزو خصوصي سازمانونو ظرفيت ته وده ورکړي ترڅو د افغانستان له حکومت سره د انفرادي خلکو او ټولنو د گټې لپاره په چلندونو کې بدلون راوروي.⁷⁸¹ پدې ربع کې، USAID ويلي چې په ټولټاکنو پروژې اړوندې ناامنی د نړيوالې ټولنې تخنيکي مرستې راتگ ځنډولی، او د څو ورځو لپاره يې د HPP دفتر تړلی و. HPP د روغتون د عامه او خصوصي ملگرتياو د سندونو او سيمه ايزو فرعي قرارداديانو د ارزونې لپاره د عامې روغتيا وزارت د تايد په تمه ده ترڅو مواد لاسته راوړي او د ميندو او کوچنيانو د روغتيا وسيلو ته وده ورکړي.⁷⁸²

پر دې ننگونو برسیره، پدې ربع کې HPP د عامه روغتيا د اقتصادي روغتيا او مالي چارو رياست (HEFD) ملاتړ وکړ ترڅو د لگښت د مديريت معلوماتو سيستم پيل کړي، چې د ملي روغتيا د لگښتونو د منظمو راپور ورکولو ملاتړ کوي. له پيل څخه وروسته، HPP له نوموړي

رياست څخه ملاتړ وکړ ترڅو 51 غير حکومتي سازمانونو ته د دې سيستم په اړه روزنه ورکړي. HPP د روغتون کارکوونکو ته د کم اړين ستندردونو په اړه، او د روغتيا کارکوونکو ته د جندر پر وړاندې د تاوتریخوالي په اړه، او د عامې روغتيا وزارت ولايتي کارکوونکو ته د چلند د بدلون/شخصي اړيکو په اړه روزنه ورکړه.⁷⁸³

د مشري، مديريت، او حکومتولي پروژه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 ټوليز لګښتونه
مشري، مديريت، او حکومتوالی/ساحوي ملاتړ	9/1/2012	10/31/2014	\$32,000,000	\$22,826,010

سرچينه: د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته د USAID ځواب، 7/10/2014؛ د سيکار ارزونې ته د USAID ځواب، 7/11/2014.

د LMG پروژه د د افغانستان د روغتيا او زده کړې په سيستمونو کې د عامې روغتيا له وزارت او د زده کړې له وزارت سره په مرکز او ولايتونو کې کار کوي ترڅو د حکومتوالی ظرفيت ته وده ورکړي، حساب ورکول ښه کړي، او د بودجې پر اساس مرستې مديريت سره مرسته وکړي.⁷⁸⁴

پدې ربع کې، USAID ويلي چې LMG په مرکز، ولايتونو او په تاسيساتو کې له معلوماتو څخه د کار اخيستني او د شواهدو پر اساس د پريکړې اخيستلو په اړه يو شمير ورکشاپونه جوړ کړي. LMG د روغتيا په اساسي پاملرنه، د معلوماتو کيفيت، او د روغتون په مديريت کې د روغتيايي پاملرنې کارکوونکو روزنې ته دوام ورکړی. د استادانو د روزنې اوه سيمه ايز کورسونه جوړ شوي، او USAID ويلي چې په ټولنو کې د روغتيا کارکوونکو (CHW) روزونکي او په ټولنو کې د روغتيايي پاملرنې افسران به په ټول هيواد کې خپلې روزنې CHWs ته ورسوي. LMG په غوره شوي ولايتونو کې د روغتيا د کيفيت ښه والي پروگرام هم پيل کړی.⁷⁸⁵

USAID پدې ربع کې د عامې روغتيا وزارت سره د کارکولو د يو شمير ننګونو په اړه، پشمول د لوړې کچې بيروکراسي، د مشرانو ډير بوخت مهال ویش، او بې ځايه غوښتنې چې د تاييد شوي کاري پلان تطبیقول ځنډوي، په اړه هم ويلي دي.⁷⁸⁶

د USAID د روغتيا نور فعاله پروگرامونه

د پروژې سرليک	د پيل نېټه	د پای نېټه	ټول اټکل شوی لګښت (په ډالرو)	نر 6/30/2013 ټوليز لګښتونه
د فارمسي سيستم تقويه کول	8/28/2011	8/27/2015	\$24,499,936	\$14,365,800
د کوزن له منځه وړلو فعاليتونه	9/30/1996	9/30/2022	10,750,000	9,415,102
BT = د ساحې مرسته	9/29/2010	9/28/2015	4,600,000	1,252,370
د پوهنتون څيړنه = د ساحې مرسته	9/30/2009	9/29/2014	13,950,000	12,950,000

سرچينه: USAID، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.

4 د نورو ادارو نظارت

د نورو ادارو د نظارت فعالیتونو منځپانگې

192 د نظارت بشپړ شوي فعالیتونه

196 د نظارت روان فعالیتونه

عکس په تیره پاڼه کې

د سیگار کارکوونکوي په لښکر گاه کې د هلمند له والي سره تر غونډې وروسته هکلیکوپتر ته پورته کیږي. (د امریکا د بحري فول اردو عکس)

د نورو ادارو نظارت

د سيکار د صلاحیت قانون لډې ادارې څخه غوښتنه کوي ترڅو د بيارغونې د پروگرامونو د اداري ستونزو په اړه په پوره توګه د امریکا د بهرنیو چارو او دفاع وزیرانو ته خبر ورکړي، او د سيکار د نظارت کارونو او د امریکا د بيارغونې د هڅو په اړه، د هر مالي کال له پای څخه وروسته د 30 ورځو په ترڅ کې کانګرس ته راپور ورکړي. په هر ربع کې سيکار له نورو ادارو څخه د بشپړ شویو او روانو نظارت فعالیتو په اړه د معلوماتو غوښتنه کوي. پدې برخه کې دغه نوي معلومات شامل دي.

توضیحات په هغه توګه دي لکه چې وړاندي شوي، او واړه بدلونونه لري ترڅو د دې راپور له نورو برخو سره مطابقت وساتل شي: د پوره نوم پر ځای د اختصار توري؛ ستندرد لویو ټکو کارول، د ربط نښه، د تنقیط علامه، غوره املا، او د دریم کس پر ځای د لمړي کس کارول. په افغانستان کې دغې ادارې د نظارت فعالیتونه ترسره کوي او پایلې یې سيکار ته وړاندې کوي:

- د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر (DOD OIG)
- د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر (State OIG)
- د امریکا حکومت د حساب ورکولو دفتر (GAO)
- د متحده ایالاتو د اردو پلټنې اداره (USAAA)
- د امریکا د نړیوالې پراختیایي ادارې د عمومي مفتش دفتر (USAID OIG)

د نظارت بشپړ شوي فعالیتونه

جدول 4.1 د بیارغونې کارونو په اړوند د نظارت د هغو پروژو لست دی چې پدې ربع کې برخه اخیستونکو ادارو د بشپړ شوي په توګه راپور ورکړي.

جدول 4.1

د 2014 د جون تر 30 پورې، د امریکا د نورو ادارو د نظارت وروستي بشپړ شوي فعالیتونه			
اداره	د راپور شمېره	د خپریدلو نېټه	د پروژې سرلیک
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	DODIG-2014-072	5/19/2014	د امریکا اردو او ایټلاف هڅې ترڅو د افغانستان د ملي پولیسو ملاتړ لپاره اغیزمنې او د دوام وړ روغتیايي پاملرنې ته وده ورکړي
د حکومت حساب ورکولو دفتر	GAO-14-528C	6/13/2014	د افغانستان لیرد: د قرارداد ملاتړ کمولو لپاره په افغانستان کې د امریکا ځواکونو هڅو په اړه خبرې
د حکومت حساب ورکولو دفتر	GAO-14-680T	6/10/2014	افغانستان: د امریکا مرستو نظارت او حساب ورکول
د حکومت حساب ورکولو دفتر	GAO-14-475C	5/16/2014	د افغانستان لیرد: په افغانستان کې د امریکا دفاع وزارت د مشورې پر ماموریت د امریکا ځواکونو کموالي اغیز
د حکومت حساب ورکولو دفتر	GAO-14-191SU	4/4/2014	د افغانستان تجهیزاتو کموالی: پدغه برخه کې پرمختګ شوی، مګر د پریکړو په اخیستلو کې ښه کنټرولونه کیدای شي د بې ځایه لګښتونو مخه ونیسي
د حکومت حساب ورکولو دفتر	GAO-14-438R	4/1/2014	افغانستان: د امریکا نوې ملکي - نظامي ستراتیژیک کاري چوکاټ کې بدلونونه د امریکا ونډې رول ښيي
د USAID د عمومي مفتش دفتر	F-306-14-002-S	6/19/2014	د افغانستان د تره خپل بریښنا فابریکې د عملیاتونو دوام ارزونه
د USAID د عمومي مفتش دفتر	F-306-14-003-P	6/10/2014	په افغانستان کې د USAID له ملکي افغانانو سره د مرستې پروګرام پلټنه

سرچینې: DODIG، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/19/2014؛ State OIG، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/23/2014؛ GAO، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/19/2014؛ USAID، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/17/2014؛ USAID OIG، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/16/2014.

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر

پدې ربع کې، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د افغانستان بیارغونې په اړه یو راپور خپور کړی.

د امریکا اردو او د ایټلاف هڅې ترڅو د افغانستان ملي پولیسو لپاره فعاله او دوامداره روغتیايي پاملرنه جوړه کړي

(راپور شمېره DODIG-2014-072، د 2014 د مې په 19 خپور شوی)

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر موندلي چې د ثابت او څرخې وزر الوتکو، C-208 او Mi-17 څخه په کار اخیستنې سره د افغانستان هوايي ځواک د قربانیانو د وړلو وړتیاوې جوړوي. د افغانستان هوايي ځواک پدې کال کې د قربانیانو په وړلو کې ډیر پرمختګ کړی، د قربانیانو وړل یې زیات کړي او د غبرګون وخت یې ښه شوی. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د افغانستان د اسلامي جمهوري حکومت د ادارو ترمنځ د همکار ښې بیلګې موندلي چې دې کار د افغانستان د ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) د روغتیا په سیستم او د افغانستان ملي پولیسو (ANP) د روغتیا د مستقیم ملاتړ په پراختیا کې مثبت اغیز لرلی ده. پر موندل شوي پرمختګونو برسیره، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر موندلي چې ځینې ننگونې لا پاته دي. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر موندلي چې د امریکا او د ایټلاف پلانونه او د مشورې هڅې د افغانستان ملي پولیسو په دوامداره توګه د روغتیا پر وړتیا باندې کار ندي کړي، ترڅو د ټپي کیدلو اغیزمنه ځای او د محاربې قربانیانو لپاره د لارې په ترڅ کې پاملرنه برابر کړي. پردې برسیره، د روغتیا مشورې سرچینې په پوره اندازه شتون نلري یا په ځینو حالتونو کې، هغه مهارت او روزنه نلري ترڅو د افغانستان ملي پولیسو د روغتیا د وړتیا له پراختیا سره مرسته وکړي.

د نورو ادارو نظارت

د افغانستان ملي پوليس په پوره اندازه ډاکټران يا د اړتيا وړ هغه تجهيزات او مواد نلري ترڅو د ټپي پوليسو کارکوونکو لپاره مناسبه روغتيايي پاملرنه برابره کړي. د افغانستان ملي پوليسو د سرطبيب دفتر د پراختيا اضافي مرستې ته اړتيا لري ترڅو د افغانستان د کورنيو چارو په وزارت (MOI) کې د روغتيايي فعاليتونو لپاره اغيزمنه نظارت او اداره برابره کړي. د افغانستان ملي پوليسو په روغتون کې د روغتيايي کارکوونکو د کموالي په اړه د لمړيتوب کارونو ته اړتيا لري ترڅو د افغانستان ملي پوليسو د زياتې شميرې قربانيانو لپاره ملاتړ برابر شي او تر څو دا ډاډ ترلاسه شي چې د دواخانو د کارونو لپاره په پوره اندازه کارکوونکي شتون ولري. پردې برسیره، د امريکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر موندلي چې د افغانستان ملي پوليسو د روغتيا لوژستیک سيستم تر يوې اندازې اغيز لري او ډيري پراختيا ته اړتيا لري ترڅو دا وگوري چې د ناروغانو د پاملرنې د اړتيا پر اساس، روغتيايي مواد او درملنه شتون ولري.

د امريکا د بهرنيو چارو وزارت د منځني ختيځ د سيمه ايزو عملياتونو د عمومي مفتش دفتر

پدې رېع کې، د امريکا بهرنيو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر د افغانستان بيارغونې په اړه کوم راپور ندي خپور کړی.

د امريکا حکومت د حساب ورکولو وزارت

پدې رېع کې، د امريکا حکومت د حساب ورکولو دفتر د افغانستان د بيارغونې په اړه پنځه راپورونه خپاره کړي.

د افغانستان لېږد: په افغانستان کې د امريکا د ځواکونو د هڅو په اړه ترڅو د قرارداديانو ملاتړ کم کړي يو څو خبري

(راپور شميره GAO-14-528C، د 2014 د جون په 13 خپور شوی)

د امريکا دفاع وزارت په افغانستان کې د قرارداد ملاتړ لپاره په ملياردونو امريکايي ډالر مصرف کړي او په افغانستان کې د خپلو سرتيرو ملاتړ لپاره د ډيري قرارداديانو په کار گمارنې ته دوام ورکوي. لکه څرنګه چې د امريکا دفاع وزارت د خپلو ځواکونو کمولو ته دوام ورکوي، چې د 2014 په دسمبر کې به بشپړ شي، دا وزارت بايد د قرارداديانو پر کمولو باندې هم پيل وکړي. د دې راپور په مهمو پوښتنو کې دا شامل دي: (1) ترکومې کچې د امريکا دفاع وزارت هغه لوستونه چې له عراق څخه زده شوي په افغانستان کې د قرارداديانو او د تجهيزاتو په کمولو کې ورڅخه کار اخلي؛ (2) د قرارداديانو د کاري ځواک او اړوندو تجهيزاتو کمولو لپاره د امريکا دفاع وزارت او په افغانستان کې د امريکا ځواکونو (USFOR-A) لخوا تاسيس شوي پروسې؛ (3) د امريکا دفاع وزارت د قرارداد ملاتړ د کمولو د لگښتونو لپاره څرنګه پريکړې کوي؛ او (4) په افغانستان کې د امريکا ځواکونو کومه لار غوره کړې ترڅو له 2014 وروسته له قرارداديانو څخه د کار اخيستلو لپاره پلان جوړ کړي.

افغانستان: د امريکا د مرستو نظارت او حساب ورکول

(راپور شميره GAO-14-680T، د 2014 د جون په 10 خپور شوی)

له 2003 څخه، د امريکا حکومت د حساب ورکولو دفتر او نورو په افغانستان کې د امريکا د هڅو په اړه يو شمير ننگونې پيژندلې دي، پشمول د دغو: د امنيتي چاپيريال خطر، د فساد ډيروالي، او د خدماتو رسولو او د مرستندويانو لخوا تمويل شوي پروژو د دوام لپاره د افغانستان حکومت محدوده ظرفيت. د 2002 او 2013 مالي کلونو ترمنځ، د امريکا ادارو د افغانستان بيارغونې لپاره نږدې 100 ميليارده امريکايي ډالر تخصيص کړي دي. د کانګرس نظارت د مرستې لپاره، د امريکا

حکومت د حساب ورکولو دفتر له 2003 څخه په افغانستان کې د امریکا د هڅو په اړه له 70 څخه ډیرې لیکنې خپرې کړي. دا شهادت د دغو لیکنو د مهمو موندنو لنډیز وړاندې کوي او ورباندې خبرې کوي: (1) په افغانستان کې د عملیاتو په اړوند مهمې ننگونې، (2) په افغانستان کې د امریکا د هڅو په اړه د نظارت او حساب ورکول مهمې مسلې، او (3) لکه څرنګه چې په افغانستان کې امریکا د ملکيانو په مشرې سپارلو ته دوام ورکوي بیړني پلان کولو ته اړتیا. پداسې حال کې چې د امریکا حکومت د حساب ورکولو دفتر کومې نوي سپارښتنې ندي وړاندې کړي، مګر په تیرو راپورونو کې یې یو شمیر سپارښتنې وړاندې کړې چې موخې یې د امریکا ادارو د نظارت ښه کول او په افغانستان کې د امریکا د مرستو حساب ورکول دي. د امریکا ادارو عموماً لدغو سپارښتنو سره موافقه کړې او د حلولو لپاره یې ګامونه اخیستې یا پلان لري ترڅو ګامونه واخلي.

د افغانستان امنیتي چارو لیرد: د امریکا ځواکونو کمیدل په افغانستان کې د امریکا د دفاع وزارت په مشورتې ماموریت باندې اغیز کوي

(راپور شمیره. GAO-14-475C، د 2014 د مې په 16 خپور شوی)

د امریکا د پلان یوه برخه دا ده ترڅو د 2014 تر دسمبر پورې په افغانستان کې د محاربې ماموریت پای ته ورسوي، د امریکا دفاع وزارت د 2014 تر فبرورې پورې د ځواکونو شمیره د 34,000 ځواکونو شمیرې کچې ته راکموي. له 2014 وروسته، د امریکا پاتې ځواکونه به د افغانستان ځواکونو ته مشوره ورکوي، د تروریزم ضد فعالیتونه به ترسره کوي، او د امریکا له نورو ادارو څخه به ملاتړ کوي. د دې راپور په مهمو پوښتنو کې دغه شامل دي: (1) لکه څرنګه چې د امریکا دفاع وزارت په راتلونکي کال کې ځواکونه کموي، تر کومې کچې یې د امریکا د ځواکونو ترکیب او ماموریتونه پیژندلي دي؛ (2) لکه څرنګه چې کموالی دوام مومي، د امریکا دفاع وزارت تر کومې کچې د امریکا د پاته ځواکونو لپاره چې په مشورې او اضافي ماموریتونو کې به بوخت وي د ملاتړ او امنیت اړتیاوي پیژندلي دي (3) د مشورې او نورو ماموریتونو د ملاتړ او امنیت لپاره د امریکا دفاع وزارت له کومو ننگونو سره مخامخ دی، که شتون ولري، او تر کومې کچې یې ګامونه اخیستې دي ترڅو دغه ننگونې کمې کړي؟

د افغانستان د تجهیزاتو کمول: پرمختګونه لاسته راغلي، مګر په پریکړو کې ښه کنټرولونه کولای شي د غیر ضروري لګښتونو خطر کم کړي

(راپور شمیره. GAO-14-191SU، د 2014 د اپریل په 4 خپور شوی)

د امریکا دفاع وزارت ویلي چې له افغانستان څخه د نږدې 90,000 تجهیزاتو کانتینرونو او 50,000 وسایطو ایستلو لپاره به لږ تر لږه 5.7 میلیارده امریکایي ډالرو ته اړتیا وي. په افغانستان کې د زیاتې شمیرې پایګاوو او ستونزمنو حالتونو ته په پام سره، یو اغیزمنه او په کم لګښت کمول کیدای شي د امریکا دفاع وزارت په هغو معلوماتو پورې اړه ولري چې په افغانستان کې څومره تجهیزات لري او د دغو تجهیزاتو د کمولو لپاره د ګټې وړ پریکړې وکړي. د دې راپور په مهمو پوښتنو کې دغه شامل دي: (1) تر کومې کچې د امریکا دفاع وزارت د پایګاوو په تړلو کې طرزالعملونه، پشمول د تجهیزاتو محاسبه، د قوماندانی تاسیس شوي موخې او مهال ویشونه پوره کوي؛ (2) تر کومې کچې د افغانستان د تجهیزاتو کمول د قوماندانی تاسیس شوي موخې او مهال ویشونه د امریکا دفاع وزارت د تاسیساتو او پروسو لخوا ملاتړ کیږي؛ او (3) تر کومې کچې د امریکا دفاع وزارت له لګښتونو او نورو معلوماتو څخه کار اخلي ترڅو دا وګوري چې د تجهیزاتو کمولو لپاره د ګټې وړ پریکړې وکړي؟

افغانستان: د امریکا ملکي - نظامي نوي ستراتيژیک کاري چوکاټ کې بدلونونه د امریکا د ونډې رول بنیښي

(راپور شمیره. GAO-14-438E، د 2014 د اپریل په 1 کې خپور شوی)

دا راپور د 2013 د اګست کاري چوکاټ نسخه د 2012 د اکتوبر له نسخې سره پرتله کوي، او د دواړو ترمنځ بدلونونه تشریح کوي. که څه هم د افغانستان لپاره د امریکا ملکي - نظامي ستراتيژیک کاري چوکاټ د 2012 اکتوبر او د 2013 د اګست نسخې، ځینې ورته والي لري، مګر دواړه نسخې په ځینو برخو کې سره توپيرونه لري. دغه توپيرونه د نورو شیانو په منځ کې د 2014 تر پایه د افغانستان د امنیت مسولیت د افغانستان امنیتي بنسټونو او د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو ته د امنیت په سپارلو باندې د امریکا ډیر ټینګار، او د سنتي دیپلوماتیک او پراختیایي ماډلونو لور ته د امریکا د پالیسی تګ استراتیوې کوي. د کاري چوکاټ دواړې نسخې په افغانستان کې د امریکا د ملي موخو په اړه د امریکا د هڅو د څلورو برخو په اړه خبرې کوي، چې لمری برخه یې امنیت ده، او د لمری برخې په توګه د نورو دريو برخو بنسټ جوړوي، نور درې "ستونونه"، حکومتولي، د قانون حاکمیت، او ټولنیزه اقتصادي پراختیا ده. دواړه نسخې د ورته مسلو په اړه خبرې کوي. د دواړو نسخو په توپيرونو کې دا لاندې مسلې شامل دي:

- د 2013 د اګست په نسخه کې، د کاري چوکاټ فعالیت او اعلامیه د امریکا د ملي موخو په اړه تعدیل شوي ترڅو د سپارلو په وخت کې او له سپارلو وروسته د امریکا په ملکي او اردو هڅو کې دا بدلونونه وښيي.
- د 2013 اګست په نسخه کې د سپارلو په وخت کې د امریکا او افغانستان د ملګرتیا په اړه نوي معلومات شتون لري.
- د 2013 د اګست په نسخه کې د سپارلو په اړه د هر دريو ستراتيژیک ستونونو لپاره، حکومتولي، د قانون حاکمیت، او د ټولنیزې اقتصادي پراختیا لپاره نوې فرعي برخې شاملې دي، او دا برخې د امریکا پر موخو او لومړیتوبونو باندې د امریکا د سرچینو کموالی او شتون ارزونه کوي.
- د 2013 اګست نسخه په افغانستان کې د امریکا حکومت راتلونکي شتون په اړه کم جزئیات وړاندې کوي، او دا د نامعلوماتیا ښکارندويي ده او له 2014 وروسته د امریکا پر ستراتيژي اغیز لري.
- د 2013 د اګست نسخه د پرمختګ اندازه کولو په اړه یوه برخه د ملکي - اردو همکارۍ په اړه په یوې نوې برخې بدلوي.
- د 2013 اګست په کاري چوکاټ کې د ستراتيژیکو خطرونو یو لست او هغه عوامل چې کیدای شي دا خطرونه کم کړي، شتون نلري.

د امریکا اردو د پلټنې اداره

پدې ربع کې د امریکا اردو د پلټنې ادارې د افغانستان د بیارغونې په اړه کومه پلټنه نده بشپړه کړې.

د امریکا د نړیوالې پراختیایي ادارې د عمومي

مفتش دفتر

پدې ربع کې، د USAID د عمومي مفتش دفتر د افغانستان د بیارغونې په اړه دوه راپورونه بشپړ کړي دي.

د افغانستان د تره خیل د بریښنا فابریکې د عملیاتونو دوام ارزونه

(راپور شمیره. F-306-14-002-S، د 2014 د جون په 19 کې خپور شوی)

د ارزونې موخه:

- آیا د افغانستان بریښنا شرکت (DABS) د بریښنا له فابریکې څخه په دوامداره توګه کار اخلي او ساتنه یې کوي ترڅو پدغو تاسیساتو کې د USAID پانګونه خوندي کړي.

د افغانستان د ملکي افغانانو سره د USAID مرستې پروګرام پلټنه

(راپور شمیره. F-306-14-003-P، د 2014 د جون په 10 کې خپور شوی)

د پلټنې موخه:

- آیا د افغانستان د جګړې قربانیانو ته د USAID مرسته هغو کسانو ته رسېدلې چې ورته اړتیا لري او آیا تمه کېدونکې اغیزې یې درلود.

د نظارت روان فعالیتونه

د 2014 د جون تر 30 پورې، برخه اخیستونکو ادارو د افغانستان د بیارغونې په اړه د 24 روانو نظارتي فعالیتونو راپور ورکړی. دغه راپور ورکړ شوي فعالیتونه د دې جدول 4.2 لست کې راغلي او د ادارې پر اساس په لاندې برخو کې تشریح شوي.

جدول 4.2

د 2014 د جون تر 30 پورې، د امریکا نورو ادارو د نظارت روانې پلټنې				
اداره	د پروژې شمیره	د پیل نېټه	د پروژې سرلیک	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2014-D000RE-0141.000	4/7/2014	په افغانستان او عراق کې د اردو ساختماني پروژو په اړه لنډ راپور	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2014-D00SPO-0129.000	3/6/2014	د امریکا او ایتلاف هڅې ترڅو د افغانستان ملي پولیسو د لوزستیک ساتنې دوام ته پراختیا ورکړ شي، ارزونه	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2014-D000AS-0111.000	2/12/2014	د کاري امر W58RGZ-09-D-0130-0102 پراساس د Mi-17 د پیلوټ ځای بدلونونو د پلټنې دوام	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2014-D000FS-0088.000	12/24/2013	د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت سره د امریکا دفاع وزارت لخوا د مستقیمې برابر شوې مرستې په اړه کورني کنټرولونه	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2013-D00SPO-0181.000	6/13/2013	د امریکا حکومت د هغو هڅو ارزونه ترڅو د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت څخه د ملاتړ لپاره د امنیتي همکارۍ او مرستې فعالیتونه د امریکا دفاع له وزارت څخه د امریکا بهرنیو چارو وزارت صلاحیت ته وسپاري	
د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر	D2013-D000AS-0097.000	2/8/2013	د کاري امر W58RGZ-09-D-0130-0102 پر اساس د Mi-17 د پیلوټ ځای بدلونونه	
د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر	14AUD034	2/11/2014	د امریکا بهرنیو چارو وزارت د مرستو افسر د استازو انتخاب، ګمارلو، روزنې، او نظارت مسولیتونو پلټنه	
د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر	14AUD018	1/27/2014	د نړیوال خونديتوب خدمتونو دیپلوماتیک امنیت بیورو قرارداد کاري امر 10 - د کابل سفارت امنیتي ځواک، پلټنه	
د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر	14AUD014	1/17/2014	په افغانستان کې د قراردادونو لپاره د قرارداد تړلو پروسې پلټنه	
د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر	13AUD082	6/20/2013	د نړیوال مخدره توکو او قانون پلې کولو بیورو له افغانستان سره د مخدره توکو پر وړاندې مرستې پلټنه	
د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر	13AUD52	2/15/2013	په بیت المقدس او افغانستان کې د متحرک او ځایي امنیت خدمتونو لپاره د نړیوال خونديتوب خدمتونو دیپلوماتیک امنیت بیورو قرارداد کاري امر 2، 9، او 11 پلټنه	
د حکومت حساب ورکولو دفتر	321031	7/24/2014	په بهر کې د کمزورو نښو خوندي کول	

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د نورو ادارو نظارت

جدول 4.2 (دوام لري)

اداره	د پروژې شميره	د پيل نېټه	د پروژې سرليک
د حکومت حساب ورکولو دفتر	351951	6/17/2014	د اردو او بحري ځواکونو اوږد مهالو تجهیزاتو بیرته جوړولو مسولیت لگښتونه او اړتیاو ارزونه
د حکومت حساب ورکولو دفتر	351917	4/11/2014	په بیرنيو عملیاتونو کې د قرارداديانو تعقیبولو لپاره سیستمونه
د حکومت حساب ورکولو دفتر	100012	3/10/2014	د امریکا قراردادي غوره توب
د حکومت حساب ورکولو دفتر	100003	2/4/2014	د سیمه ایزو کارکوونکو پر وړاندې د گواښونو کمول
د حکومت حساب ورکولو دفتر	320997	10/22/2013	په افغانستان کې د امریکا ملکي شتون
د حکومت حساب ورکولو دفتر	320990	7/24/2013	په کابل کې د امریکا سفارت د بیارغونې هڅې
د حکومت حساب ورکولو دفتر	320985	6/26/2013	په بهر کې له قراردادي کارکوونکو څخه کار اخیستل
د حکومت حساب ورکولو دفتر	320978	5/29/2013	د امریکا بهرنیو چارو وزارت د مرستو او همکاری موافقو مدیریت
د حکومت حساب ورکولو دفتر	351819	5/9/2013	د افغانستان عامه خونديتوب ځواک ته د امریکا دفاع وزارت سپارل
د حکومت حساب ورکولو دفتر	351805	3/1/2013	د امریکا دفاع وزارت کانتینرونو مدیریت
د USAID د عمومي مفتش دفتر	FF100414	3/10/2014	په افغانستان کې د USAID له حکومت څخه حکومت ته د مرستې مالي مدیریت کنټرولونو ارزونه
د USAID د عمومي مفتش دفتر	FF101712	10/25/2011	په افغانستان کې USAID ته د امریکا دفاع وزارت د CERP برابرې شوي مرستو پلټنې تعقیبول

سرچینې: DOD OIG، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/19/2014؛ State OIG، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/23/2014؛ GAO، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/19/2014؛ USAAA، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/17/2014؛ USAID OIG، د سپکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/16/2014.

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر

د امریکا دفاع وزارت په بهر کې د خپلو بیرنيو عملیاتونو (OCO) ترسره کولو لپاره اوس هم له ډیرو ننګونو سره مخامخ ده. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د دغو ننګونو او لوړ خطرونو پر اساس لمریتوبونه پیژندلي دي. په 2014 مالي کال کې، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر نظارت په بهر کې پر بیرنيو عملیاتونو باندې کار کوي او د ادارې ډیری سرچینې په افغانستان کې د عملیاتونو ملاتړ کوي. په افغانستان کې د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر تر ډیرې کچې د افغانستان د امنیتي ځواکونو د وجهي صندوق، اردو ساختماني کارونو، د کارکوونکو خونديتوب، او د هغو قراردادونو چې د ایتلاف ځواکونو ملاتړ کوي د ادارې او نظارت د اداره کولو او ترسره کولو پر کارونو باندې کار کاوو. پردې برسیره، په افغانستان کې د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د نظارت په کارونو کې په افغانستان کې د ځواکونو کمیدل او د عملیاتونو سپارلو موضوعګانې شاملې دي.

یو لوړ لمریتوب اوس هم د اخیستلو او قرارداد کولو پروسو نظارت دی، چې د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو (ANSF) پر روزنې، تجهیز او دوام باندې کار کوي. د امریکا دفاع وزارت پلان شوې نظارتي هڅې د افغانستان امنیتي ځواکونو د تجهیز کولو لپاره لکه د خرڅې وزر الوتکې، د قراردادونو د ادارې او نظارت په اړه دي. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د دې وزارت د هڅو ترڅو د افغانستان امنیتي ځواکونو ته روزنه ورکړي او تجهیز کړي هم ارزونې ترسره کولو ته دوام ورکوي.

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر په مشرۍ د سویلي آسیا د پلان کولو ګډه ډله د فیدرال او د امریکا دفاع وزارت په بهر کې د بیرنيو عملیاتونو په اړه د نظارت فعالیتونو په همغږي او ټکر مخه نیولو کې مرسته کوي. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د سویلي آسیا لپاره د 2014 مالي کال د هر اړخیز نظارت پلان د خپلې برخې ترسره کولو ته دوام ورکوي.

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د آزادی د دومدارو روانو عملیاتونو (OEF) په اړوند نظارت د مناسب حساب ورکول؛ د غیر مناسبو تادیاتو؛ د قرارداد ادارې او مدیریت پشمول د ساختماني پروژو؛ د سپارلو پلان کول؛ په افغانستان کې لوژستیکي توزیع؛ ستنې عملیاتونه، روغتیايي پاملرنه؛ او د اخیستلو پلان کول او د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو پر مرستو د کنټرولونو په اړه ده.

په افغانستان او عراق کې د اردو ساختماني پروژو په اړه لنډ راپور

(د پروژې شمیره. D000RE-041.000، د 2014 د اپریل په 7 پیل شوې)

د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر په افغانستان او عراق کې د اردو ساختماني پروژو په اړه ځانګړې دوامداره ستونزې په هغې پلټنې کې موندلې چې راپور یې د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر، د اردو د پلټنې ادارې، او د هوايي ځواکونو د پلټنې ادارې لخوا خپور شوی.

د امریکا او ایتلاف هڅې تر څو د افغانستان ملي پولیسو د لوژستیک او ساتنې دوام ته پراختیا ورکړي، ارزونه

(د پروژې شمیره. D2014-D00SPO-0129.000، د 2014 د مارچ په 6 پیل شوې)

د امریکا دفاع وزارت په افغانستان کې د امریکا او ایتلاف ځواکونو لخوا د افغانستان ملي پولیسو د لوژستیک، اړتیاو، او ساتنې جوړ شوي سیستمونو د پلان کولو او ترسره کولو ارزونه کوي. په ځانګړې توګه، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر پلان لري ترڅو دغه ارزونې وکړي:

- آیا د امریکا او ایتلاف موخې، پلانونه، او لارښوونې او سرچینې پوره دي ترڅو د لوژستیک، اړتیا توکو، او ساتنې سیستمونو ته په بریا سره پراختیا ورکړي او په 2014 کې یې د افغانستان ملي پولیسو ته وسپاري
- امریکا او ایتلاف پلان لري ترڅو د افغانستان ملي پولیسو د لوژستیک او ساتنې پروسې د افغانانو مشري ته وسپاري او د اړتیا توکو په سپارلو کې د ځنډ اغیز کم کړي
- آیا د امریکا او ایتلاف پلانونو او سرچینې به په بریا سره د افغانستان ملي پولیسو لوژستیک، اړتیا توکو، او ساتنې سیستمونو د دوام ملاتړ وکړي او له 2014 وروسته پراختیا ته دوام ورکړي.

د کاري امر W58RGZ-09-D-0130-0102 پر اساس د Mi-17 د پیلوټ ځای د بدلونونو د پلټنې دوام

(د پروژې شمیره. D2014-D000AS-0111.000، د 2014 کال د فبرورۍ په 12 پیل شوې)

دا د دې شمیرې D2013-D000AS-0097.000 پروژې دوام دی، "د کاري امر W58RGZ-09-D-0130-0102 پر اساس د Mi-17 د پیلوټ ځای د بدلونونه" چې د 2013 په فبرورۍ کې پیل شوې. د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر دا گوري چې د امریکا دفاع وزارت چارواکو د فیدرال او د امریکا دفاع وزارت د مقرراتو او پالیسیو پر اساس د دې قرارداد W58RGZ-09-D-0130، د کاري امر 0102، یې په مناسبه توګه وړاندې کړی او دایمي رسول او دایمي اندازه یې اداره کړې. دغه قرارداد د امریکا دفاع وزارت په ملکیت د Mi-17 د الوتکې د بدلون لپاره و. تیره پروژې (D2013-D000AS-0097.000) تر ډیرې کچې د کاري امر 0102 پر اساس د Mi-17 د پیلوټ ځای د بدلونونو د قرارداد د اداره کولو په اړه ده. دا پروژې به تر هرڅه وړاندې د کاري امر 0102 د وړاندې د کولو په اړه کار وکړي.

د امریکا دفاع وزارت لخوا د افغانستان جمهوري اسلامي حکومت ته د مستقیمې مرستې برابرولو په اړوند کورني کنټرولنه

(د پروژې شمیره. D2014-D000FS-0088.000، د 2013 د دسمبر په 24 پیل شوې) د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر دا گوري چې آیا د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت د دفاع او کورنيو چارو وزارتونه هغه کنټرولونه لري ترڅو دا وگوري چې د افغانستان ملي امنيتي ځواکونو لپاره مستقیمه برابر شوي مرستې لپاره مالي پروسه شفافه او مسولانه ده. د افغانستان د امنیت سپارلو گډې قوماندانۍ (CSTC-A) د دې پلټنې غوښتنه کړې.

د امریکا حکومت د هغو هڅو ارزونه ترڅو د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت د ملاتړ لپاره د امنيتي همکارۍ او مرستې فعالیتونه د امریکا له دفاع وزارت څخه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت صلاحیت ته وسپارل شي

(د پروژې شمیره. 2013-D00SPO-0181.000، د 2013 د جون په 13 پیل شوې) د امریکا دفاع وزارت د هغو پلانونو او فعالیتونو ارزونه کوي چې تر اوسه ترسره شوي یا بشپړ شوي ترڅو په افغانستان کې د امنیت همکارۍ او مرستې فعالیتونه د امریکا له دفاع وزارت څخه د امریکا بهرنیو چارو وزارت صلاحیت ته وسپارل شي، او ترڅو د امنيتي همکاريو د اوسنی لارښوونې او امنيتي مرستې د مقرراتو پر اساس چې کیدای شي اړوند وي، هغې سپارښتنې وړاندې کړي ترڅو د امریکا بهرنیو چارو وزارت ته د دغو دندو سپارل آسانه یا ښه کړي. د دې فعالیتونو ځانگړې موخې دا دي ترڅو دا وگوري چې آیا:

- د امریکا حکومت موخې، پلانونه، او لارښوونې مناسبې دي او په افغانستان کې او یو تجربه لرونکی کس گمارل شوی ترڅو په افغانستان کې د CSTC-A امنيتي مرستې فعالیتونه د امریکا دفاع وزارت له صلاحیت څخه د امریکا د بهرنیو چارو وزارت تر صلاحیت لاندې د امنيتي همکارۍ یوه سازمان ته وسپاري.
- د امریکا ځواکونو لخوا روانې هغې ترڅو د افغانستان جمهوري حکومت ته امنيتي مرسته برابره کړي تر ډیرې کچې په افغانستان کې د امریکا ځواکونو (USFOR-A) د کمولو تطبیق او د نړیوالې امنيتي همکارۍ له ځواک (ISAF) او د آیساف له گډې قوماندانۍ (IJC) څخه د ناټو تر صلاحیت لاندې یوې سازمانې قوماندانۍ ته د سپارلو له کبله اغیزمنې شوي

د کاري امر W58RGZ-09D-0130-0102 پر اساس د Mi-17 د پیلوټ ځای بدلونونه

(د پروژې شمیره. D2013-D000AS-0097.000، د 2013 د فبرورۍ په 8 پیل شوې) د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د Mi-17 د بیارغونې او د پیلوټ ځای بدلونونه (د پروژې شمیره D2012-D000AS-0075.000). پدې راتلونکې پلټنه کې به د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر دا وگوري چې آیا د امریکا دفاع وزارت چارواکو د امریکا دفاع وزارت په ملکیت د Mi-17 د بدلیدونکي الوتکې د بدلون لپاره د فیدرال او امریکا دفاع وزارت د مقرراتو او پالیسو پر اساس په مناسبه توگه د اوږد مهاله رسولو، او اوږد مهاله اندازو قرارداد W58RGZ-09-D-0130، کاري امر 0102، اداره کړی. د تیرې پروژې پر اساس، د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د پاکستان په ملکیت د Mi-17 بدلیدونکي الوتکې

د بیارغونې خدمتونو او سامانونو د تدارکاتو ارزونه ترسره کړه، چې د تعدیل شوي کاري ځواک 0102 پر اساس وړاندې شوی و.

د منځني ختیځ د سیمو عملیاتونو لپاره د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر

پدې ربع کې د امریکا بهرنیو چارو وزارت د عمومي مفتش دفتر د افغانستان بیارغونې په اړه پنځه روانې پروژې لري.

د امریکا بهرنیو چارو وزارت د مرستو افسر د استازو د انتخابولو، گمارلو، روزنې او نظارت مسولیتونو پلټنه

(د پروژې شمیره. 14AUD034، د 2014 د فبرورۍ په 11 پیل شوې)
موخه: ترڅو دا وکتل شي چې تر کومې کچې د وزارت د مرستې افسر استازي (GORs) انتخاب شوي، گمارل شوي، او روزل شوي ترڅو په بریالیتوب سره د مرستو ټاکل شوي اداري کارونه او د نظارت مسولیتونه ترسره کړي.

د کابل سفارت د امنیتي ځواک د نړیوال خونديتوب خدمتونو دیپلوماتیک امنیتي بیورو قرارداد کاري امر 10 پلټنه

(د پروژې شمیره. 14AUD018، د 2014 د جنورۍ په 27 پیل شوې)
موخه: ترڅو دا وکتل شي چې آیا د امریکا بهرنیو چارو وزارت د کابل سفارت د امنیتي ځواک لپاره د نړیوال خونديتوب خدمتونو (WPS) د کاري امر اداره او نظارت بریالی و.

په افغانستان کې د قراردادونو لپاره د قرارداد د تړلو پروسې پلټنه

(د پروژې شمیره. 14AUD014، د 2014 د جنورۍ په 17 پیل شوې)
موخه: ترڅو دا وکتل شي چې آیا د امریکا بهرنیو چارو وزارت په افغانستان کې د کورنیو او سیمه ایزو قراردادونو د تړلو په وخت کې، تایید شوي طرزالعملونه تعقیبوي.

له افغانستان سره د مخدره توکو پر وړاندې د نړیوال مخدره توکو او قانون پلې کولو چارو بیورو د مرستې پلټنه

(د پروژې شمیره. 13AUD082، د 2013 د جون په 20 پیل شوې)
د دې پلټنې موخه دا ده ترڅو په افغانستان کې د نړیوال مخدره توکو او قانون پلې کولو بیورو (INL) د مخدره توکو پر وړاندې د پروگرام د مدیریت او نظارت ارزونه وکړي، او دا ارزونه ترسره کړي چې آیا INL خپلو دوامدارو موخو ته رسیدلې او دا چې آیا INL د افغانستان د مخدره توکو پر وړاندې د پروگرام د مستقیمې مرستې د مدیریت لپاره له مناسبو کورني کنترولونو څخه کار اخیستی دی.

په بیت المقدس او افغانستان کې د متحرک او ځایي امنیت خدمتونو لپاره د نړیوال خوندیتوب خدمتونو (WPS) دیپلوماتیک امنیت بیورو قرارداد کارې امر 2، 9، او 11

(د پروژې شمیره. 13AUD52، د 2013 د فبرورۍ په 15 پیل شو) د پلټنې ټولیزه موخه دا ده ترڅو دا وگوري چې آیا د WPS د قرارداد کارې امرونه 2، 9، او 11 په اړوند د وزارت اداره او نظارت بریالي و. په ځانگړې توگه، د پلټنې ټیم به دا وگوري چې آیا قراردادي خپل فعالیتونه د قرارداد له مقرراتو او شرطونو سره سم ترسره کوي، د قراردادي له کارونو څخه نظارت کيږي، او د بیل بیاکتنې او تایید طرزالعملونه شتون لري ترڅو د لگښتونو سموالی او بشپړوالی یقیني شي.

د امریکا حکومت د حساب ورکولو دفتر

پدې ربع کې د امریکا حکومت د حساب ورکولو دفتر د افغانستان بیارغونې پورې اړوند 11 روانې پروژې لري.

په بهر کې د کمزورو نښو خوندي کول

(د پروژې شمیره. 321031، د 2014 د جولای په 24 پیل شوې) د بهر په دیپلوماتیکي تاسیساتو کې د امریکا گمارل شوي کارکوونکي اوس هم د خپل خوندیتوب او امنیت له گواښ سره، بشمول د پدې ورستي کلونو کې د لوړ خطر په موقعیتونو کې د ډیرو بریدونو له خطر سره مخامخ دي. په ځانگړې توگه، هغه استوگن ځایونه، د تفریح ځایونه او ښوونځي چې ددغو کارکوونکو او د هغوی د کورنیو لخوا ورڅخه کار اخیستل کيږي کیدای شي د "کمزورې نښې" ښه بیلگه وي. (1) د امریکا بهرنیو چارو وزارت په بهر کې د ماموریت رییس د صلاحیت پر اساس د استوگن ځایونو او نور کمزورو نښو لپاره گواښونه او خطرونه څرنکه اداره کوي؟ (2) تر کومې کچې د امریکا بهرنیو چارو وزارت د استوگن ځایونو او نور کمزور نښو لپاره د امنیت ستنردونه د دغو تاسیساتو پر وړاندې د گواښونو او خطرونو لپاره د حل لارې لري. (3) تر کومې کچې د استوگن ځایونو او کمزورو نښو لپاره د امریکا بهرنیو چارو وزارت پالیسی او طرزالعملونه د امنیت کمزوری لپاره، که شتون ولري، د حل لارې لري.

د اردو او بحري ځواکونو د ټولو تجهیزاتو د لگښتونو او اړتیاوو بیرته ټاکل شوی مسولیت

(د پروژې شمیره. 351951، د 2014 د جون په 17 پیل شوې) لکه څرنکه چې له افغانستان څخه تجهیزات بیرته راوړل کيږي، د امریکا اردو او بحري ځواکونو قول اردو د څوکلونو او څو میلیارډونو امریکایي ډالرو له هڅو سره مخامخ دي ترڅو دغه تجهیزات بیرته د محاربه چمتو هغه حالت ته راوړي، چې د "بیرته جوړولو" په نوم یادېږي. د کانگرس د دفاع کمیټې پدې اړه اندیښنه لري چې د بیرته جوړولو مسولیت به څومره لگښت ولري، او د حکومت د حساب ورکولو له دفتر څخه یې غوښتنه کړې ترڅو پدې اړه تحقیق وکړي او راپور ورکړي. موخې: (1) اردو او د بحري ځواکونو قول اردو د بیرته جوړولو د اټکل په مسولیتونو کې تر کومې د بیرته جوړولو له دوامداره تعریف څخه کار اخلي. (2) د اردو او د بحري ځواکونو د بیرته جوړولو د اټکلونو په مسولیت کې د لگښتونو شامل ډولونه. (3) د اردو او بحري ځواکونو د ټولو اټکلونو د جوړولو یو تحلیل، ترڅو پدغو کې د پلان شوي سرچینې مرستې شاملې شي. (4) کومه بله مسله چې د حکومت حساب ورکولو دفتر یې مناسبه گڼي.

د هغو سیستمونو تعقیبول چې په بهر کې د بیرنیو عملیاتونو قراردادونو لپاره ورڅخه کار اخیستل کېږي

(د پروژې شمیره. 351917، د 2014 د اپریل په 11 پیل شوې)

په 2013 مالي کال کې، کانګرس د امریکا دفاع او بهرنیو چارو وزارتونو او USAID ته ماموریت ورکړی ترڅو د راتلونکو بیرنیو عملیاتونو لپاره چې له امریکا څخه بهر د محاربې عملیاتونه وي د ملاتړ قرارداد د معلوماتو ټولولو په اړه لارښوونه خپره کړي. مهمې پوښتنې: (1) له کوم سیستم څخه، که شتون ولري، ادارې کار اخلي ترڅو هغه قرارداديان او سرچینې اداره کړي چې د هر سیستم دوام لپاره ورته اړتیا ده؛ (2) تر کومې کچې سیستمونو یو بل سره د کار وړ دي، د مطابقت وړ د معلوماتو له ستندرد څخه کار اخلي، او قانوني اړتیاوي پوره کوي؛ (3) تر کومې کچې آیا سیستمونه په بیرني ځایونو کې کارکونکو ته اړین معلومات برابروي ترڅو قرارداديان اداره کړي؛ (4) کوم گامونه، که وي، ادارې اخلي ترڅو دا وگوري چې دغه سیستمونه د قرارداديانو د ادارې لپاره د هغوی وړتیا ډیروي؟

د امریکا قراردادي غوره توب

(د پروژې شمیره. 100012، د 2014 د مارچ په 10 پیل شوې)

په 2014 مالي کال کې، کانګرس د حکومت حساب ورکولو دفتر ته لارښوونه کړې ترڅو په بهر کې د امریکا د مرکزي قوماندانی د مسولیت په ساحه کې د اردو ساختماني پروژو لپاره د امریکایي قرارداديانو د اوسني قانوني غوره توب د پراختیا د احتمالي گټو او ستونزو ارزونه وکړي. مهمې پوښتنې: (1) د امریکا دفاع وزارت د امریکایي قرارداديانو لپاره د اردو ساختماني پروژو په هغو ځایونو کې چیرته چې دې وزارت دغسې غوره توب تطبیق کړی، له کومو ستونزو سره مخامخ شوی یا بریالی شوی؟ (2) د اردو په ساختماني پروگرامونو کې د امریکایي قرارداديانو د غوره توب لپاره، د امریکا مرکزي قوماندانی د مسولیت د ساحې په هیوادونو کې د جغرافیایي ساحې پراخولو احتمالي گټې کومې دي؟ (3) د اردو په ساختماني پروگرامونو کې د امریکایي قرارداديانو د غوره توب لپاره، د امریکا مرکزي قوماندانی د مسولیت د ساحې په هیوادونو کې د جغرافیایي ساحې پراخولو احتمالي ستونزې کومې دي؟

د سیمه ایزو گمارل شوي کارکونکو پر وړاندې گواښونو کمول

(د پروژې شمیره. 100003، د 2014 د فبروري 4 مه پیل شوې)

د امریکا ادارو له 44,000 څخه ډیر سیمه ایز گمارل شوي کارکونکي (LES) د بهرني خدمت وگړي او د امریکا وگړي، د ټولې نړۍ په کچه په څه د باندې 270 پوستونو کې گمارلي دي. پدې پوستونو کې LES د امریکا د شتون مهمه برخه ده، چې ډیری وختونه یو لړ پروگرامي، امنیتي، د نظارت، ساتنې او نورې دندې سرته رسوي. مگر، له امریکا سره د هغوی تړاو له کبله، کیدای شي LES د ځورونې، گواښ او مرگ گواښونو سره مخامخ شي. LES ته گواښونه په ځانگړي توگه په هغو هیوادونو کې لکه افغانستان، عراق، پاکستان، او یمن کې ډیر دي چیرته چې تروریستي شبکې او تاوتریخوالي افراطي ډلې فعال شتون لري. دا ډول گواښونه کیدای شي د امریکا لخوا د گمارنې او ساتنې هڅې له خنډ سره مخامخ کړي. د حکومت حساب ورکولو له دفتر څخه غوښتنه شوې ترڅو د هغو LES لپاره چې د لوړ خطر په پوستونو کې کار کوي د گواښونو کمولو لپاره د امریکا حکومت د هغو نظارت او معلوماتو

شريکولو بيا کتنه وکړي. مهمې پوښتنې: (1) د هغو گواښونو ډول او کچه څه ده چې LES د تروريستي شبکو او نورو افراطي ډلو لخوا، پشمول د گواښونو او بریدونو شميره ورسره مخامخ دي؟ (2) تر کومې کچې د امريکا ادارو هغه ميکانيزمونه تاسيس کړي ترڅو د LES پر وړاندې په اغيزمنه او پر وخت باندې د گواښونو په اړه معلومات ټول کړي او توزيع کړي؟ (3) کوم گامونه، که وي، د امريکا ادارو اخيستي ترڅو د لوړ خطر په پوستونو کې د LES پر وړاندې گواښ کم کړي او د دغو گواښونو پر وړاندې د کمولو لپاره کوم خنډونه شتون لري؟ (4) د لوړ خطر په پوستونو کې دغو گواښونو او بریدونو څرنګه د LES په استخدامولو او ساتلو اغيز کړی دی؟

په افغانستان کې د امريکا ملکي شتون.

(د پروژې شميره. 320997، د 2013 د اکتوبر په 22 پيل شوې)
په افغانستان کې د امريکا ملکي ادارې د 2014 په پای کې په افغانستان کې له ډيرې زيات نظامي شتون څخه د ملکي شتون لپار چې مشري به يې د امريکا بهرنيو چارو وزارت لخوا کيږي د سپارلو پلان کولو په حال کې دي. د حکومت حساب ورکولو دفتر به دغه ارزونې وکړي: (1) د سپارلو لپار ملکي ادارې څرنګه پلان جوړوي، پشمول د له سپارلو وروسته پروگرامونه او کارکوونکي، امنيت، او د هغوی ملاتړ لپاره لوژستيکي اړتياوي؛ (2) له سپارلو وروسته په افغانستان کې د ملکيانو شتون اټکل شوي لګښتونه؛ او (3) هغه عوامل چې کيدای شي پدغو پلان کولو او اړوندو اټکلونو لګښت باندې اغيز وکړي.

په کابل کې د امريکا سفارت ساختماني هڅې

(د پروژې شميره. 320990، د 2013 د جولای په 24 پيل شوې)
له 2009 څخه د امريکا بهرنيو چارو وزارت د نږدې 700 مليونو امريکايي ډالرو په ارزښت دوه قراردادونه وړاندې کړي ترڅو په افغانستان کې د امريکا د کابل په سفارت کې اضافي استوګن ځايونه او د دفتر تاسيسات جوړ کړي. د امريکا بهرنيو چارو وزارت اوس لومړی قرارداد پای ته رسولی او د دويم قرارداد اندازه، ارزښت او مهال ویش يې غزولې. مهمې پوښتنې: (1) له 2009 څخه د امريکا د کابل د نوي سفارت په تاسيساتو کې د امريکا بهرنيو چارو وزارت کوم پرمختګونه کړي دي، کوم عوامل د کومې اندازې، لګښت، او محال ویش په بدلونونو کې برخه لري؟ (2) تر کومې کچې اوسنی پراختيا له اټکل شوي اړتيا سره برابره ده؟

په بهر کې له بهرنيو قراردادي کارکوونکو څخه کار اخيستل

(د پروژې شميره. 320985، د 2014 د جون په 26 پيل شوې)
امريکا پر قرارداديانو تکیه کوي ترڅو په بهر کې بيلابيلو خدمات برابر کړي. سره لدې چې د امريکا حکومت ټولو قرارداديانو لپاره له قاچاق شوي کارکوونکو څخه کار اخيستل منع دي، اوس هم د هغو بهرنيو کارکوونکو د خونديتوب په اړه اندېښنې شته چې د امريکايي قرارداديانو لخوا استخدام شوي، ځکه چې په ځينو کوربه هيوادونو کې شته طريقې د امريکا له ستندردونو سره توپير لري. مهمې پوښتنې: (1) له امريکا څخه بهر د کارونو لپاره د بهرني کارکوونکو د استخدامولو لپاره د امريکا حکومت د قرارداديانو طريقې کومې دي؟ (2) له امريکا څخه بهر د امريکا حکومت قرارداديانو لخوا استخدام شوي کارکوونکو د خونديتوب لپاره د امريکا ادارې کومې حقوقي او نورې ادارې پيژني؟ (3) تر کومې کچې آيا د فيدرال ادارې د دغو صلاحيتونو لپاره نظارت او پلي کول برابر وي؟

د امریکا بهرنیو چارو وزارت د مرستو او د همکاری موافقو مدیریت

(د پروژې شمیره. 320978، د 2013 د مې په 29 پیل شوې)

مرستې او د همکاری موافقې هغه مهمې وسیلې دي چې د امریکا بهرنیو چارو وزارت یې د بهرنی پالیسی د پرمختګ لپاره ورڅخه کار اخلي. په 2012 مالي کال کې، د امریکا بهرنیو چارو وزارت په ټوله نړۍ کې نږدې 1.6 میلیارده امریکایي ډالر مرستې او د همکاری موافقې غیر حکومتي سازمانونو او نورو تطبیق کوونکو ملګرو ته وړاندې کړي. مهمې پوښتنې: (1) د امریکا بهرنیو چارو وزارت کومې پالیسی او طرزالعملونه لري ترڅو د وړاندې شوي مرستو او د همکاری موافقو مدیریت او نظارت وکړي؛ او (2) تر کومې کچې د امریکا بهرنیو چارو وزارت کورني کنټرولونه مناسب ډاډ برابروي چې په غوره شوي هیوادونو کې لدغو مرستو څخه د موخو لپاره کار اخیستل کېږي؟

د افغان عامه خونديتوب ځواک ته د امریکا دفاع وزارت سپارلو لګښتونه

(د پروژې شمیره. 351819، د 2013 د مې په 9 پیل شوې)

افغان عامه خونديتوب ځواک (APPF) د 2012 په مارچ کې د امنیتي مسولیتونو، په غاړه اخیستل پیل کړل. پخوا خصوصي امنیتي قرارداد کوونکو (PSCs) د اردو پایګاو د امنیت مسولیت درلود، او د 2013 تر مارچ پورې باید په APPF یا د اردو په کارکوونکو بدل شوي وای. مهمې پوښتنې: آیا تر کومې کچې: (1) د امریکا دفاع وزارت له خصوصي امنیتي قرارداد کوونکو څخه APPF ته سپارل تطبیق کړي؛ (2) APPF ته د سپارلو په اړوند د امریکا دفاع وزارت د لګښت اټکلونه جوړ کړي؛ او کوم ګامونه یې اخیستې ترڅو دغه لګښتونه کم کړي (3) APPF ته د سپارلو له پایلې څخه د امریکا دفاع وزارت د امریکا کارکوونکو پر وړاندې د اوسني او احتمالي امنیتي خطرونو او لوژستیک ارزونه کړي او د خطرونو کمولو لپاره یې ګامونه اخیستې؟

د امریکا دفاع وزارت د کانتینرونو مدیریت

(د پروژې شمیره. 351805، د 2013 د مارچ په 1 پیل شوې)

د ترانسپورت کانتینرونو مدیریت د امریکا دفاع وزارت پر وړاندې د اوږد مهال یوه ننګونه ده. د حکومت د حساب ورکولو دفتر اټکل کوي چې د امریکا دفاع وزارت له 2003 څخه تر 2013 پورې له 1 میلیاردو امریکایي ډالرو څخه زیات د ساتنې فیسونه تادیه کړي، دا هغه فیسونه دي چې په عراق او افغانستان کې د عملیاتونو په وخت کې له سوداګریزو ترانسپورتي شرکتونو سره تر قرارداد شوي مهال ویش وروسته کانتینر ساتل کېږي. مهمې پوښتنې: (1) تر کومې کچې د افغانستان په ساحه کې د ترانسپورت کانتینرونو په اړوند د امریکا دفاع وزارت د سمون ګامونه اخیستې ترڅو د کانتینرونو د مدیریت ننګونو لپاره د حل لار پیدا کړي؟ (2) تر کومې کچې د امریکا دفاع وزارت د ساتنې فیسونو د زیاتیدو په اړه د سمون ګامونو ارزونه ترسره کړي ده؟

د امریکا اردو د پلټنې اداره

پدې ربع کې، د امریکا اردو د پلټنې اداره د بیارغونې نوښتونو په اړه کومه روانه پلټنه نلري.

د امریکا د نړیوالې پراختیایي ادارې د عمومي مفتش دفتر

پدې ربع کې، د USAID د عمومي مفتش دفتر د بیارغونې نوښتونو په اړه دوې روانې پلټنې لري.

له حکومت څخه حکومت ته په افغانستان کې د USAID د مالي مدیریت کنټرولونو ارزونه

(د پروژې شمیره. FF100414، د 2014 د مارچ په 10 پیل شوې)

د ارزونې موخه:

- آیا په افغانستان کې د USAID له حکومت څخه حکومت ته د مرستې په اړوند د مالي مدیریت کنټرولونه په اغیزمنه توګه ډیزان شوي او کار کوي؟

په افغانستان کې د USAID لپاره د CERP برابره شوې مرستې په اړه د امریکا دفاع وزارت د پلټنې کتنه

(د پروژې شمیره. FF101712، د 2011 د اکتوبر په 25 پیل شوې)

موخه:

- ترڅو دا وکتل شي چې آیا په افغانستان کې USAID ته د امریکا دفاع وزارت لخوا د CERP برابره شوې مرستې څخه د ټاکل شوي موخو لپاره کار اخیستل شوی، او له وضع شوي قوانینو او مقرراتو څخه اطاعت کوي.

ضمیمې او د پایلیکونو منځپانگې

208	ضمیمه الف
212	ضمیمه ب
214	ضمیمه ج
220	ضمیمه د
227	ضمیمه هـ
234	پایلیکونه

د سیکار رسمي ټاپه

د سیکار رسمي ټاپه د متحده ایالاتو او افغانستان تر منځ د همغږۍ د هڅو استازیتوب کوي خو د بیا رغونې د فعالیتونو لپاره حساب ورکونه او نظارت برابر کړي. د ټاپې د مرکز په پورتنۍ برخه کې عبارت په درې دی او معنی یې د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانگړی عمومي پلټونکی (سیکار) دی. د مهر د مرکز په لاندنۍ اړخ کې چې کومه اصطلاح ده هغه په پښتو ژبه ده او ورته معنی لري.

ضمیمې او پایلیکونه

ضمیمه الف

قانوني غوښتنو ته د راپور متقابل مراجعه

دا ضمیمه د دې راپور مخونه د سیگار لاندې ورکوونکي قانون اړتیاو پورې تړلي او درې میاشتني راپور ورکوونې ته متقابل رجعت دی، د ملي دفاع واکمنۍ قانون د 2008 مالي کال لپاره، 1229، Pub L. 110-181، § (جدول A.1).

جدول A.1

د عامه قانون برخه	د سیگار توانموندنکې ژبه	د سیگار عمل	د راپور برخه
مقصد			
برخه 1229(a)(3)	د دا ډول پروگرامونو او عملیاتو د ادارې پورې اړوندو ستونزو او نیمګړتیاو په اړه د امریکا د بهرنیو چارو او دفاع وزیرانو ته په خپلواک او هدفمند ډول د پوره معلوماتو ورکول او په بشپړ ډول د هغوی باخبره ساتل او د اصلاحی فعالیتونو د اړتیا او پرمختګ په اړه هغوی ته معلومات ورکول.	روان؛ درې میاشتني راپورونه	بشپړ راپور
نظارت کول			
برخه 1229(e)(1)	عمومي پلټونکی باید نیغ په نیغه د بهرنیو چارو وزیر او د دفاع وزیر ته راپور ورکړي او د هغوی تر	عمومي څارنې لاندې وي	بشپړ راپور
مسوولیتونه			
برخه 1229(f)(1)	د افغانستان د بیارغونې څارنه - دا به د عمومي پلټونکي وظیفه وي چې د هغو پیسو چې اختصاص شوي او یا په بله معنی په افغانستان کې د بیا رغونې لپاره په لاس ورکړل شوي، او د هغو پروگرامونو، عملیاتو او قراردادونه هم چې د دې بسپنو په کارولو سره ترسره شوي، د چلند، سمبالولو او لګښتونو څارنه وکړي او د کنټرول او تفتیش او تحقیقاتو انسجام یې وکړي، د (A) څخه تر (G) لاندې فرعي برخو په شمول	د تخصیص شوي/ موجود فنډونو بیاکننه د هغو پروگرامونو، عملیاتو، قراردادونو بیاکننه چې اختصاص شوي/ موجود فنډونه کاروي	بشپړ راپور
برخه 1229(f)(1)(A)	د داسې بودیجو د مسوولیت او لګښت د حساب کتاب نظارت	د اختصاص شویوموجود بودیجو د مسوولیتونو او لګښتونو کتنه	د سیگار نظارت بودیجې
برخه 1229(f)(1)(B)	د هغو قراردادونو نظارت او کتنه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د بیا رغونې د هغو فعالیتونو کتنه چې د اختصاصونو او خبراتونو لخوا تمویل شوي وي.	د سیگار نظارت
برخه 1229(f)(1)(C)	د هغو قراردادونو نظارت او کتنه چې د داسې بودیجو لخوا تمویل شوي وي	د هغو قراردادونو کتنه چې اختصاص شوي او موجودې بودیجې کاروي	یادونه 1
برخه 1229(f)(1)(D)	د ریاستونو، ادارو، او د متحده ایالاتو د سازمانونو، او شخصي او نادولتي سازمانونو ترمنځ د داسې بودیجو او ورسره تړلي معلوماتو د لېږدولو نظارت او کتنه	د اختصاص شویوموجود بودیجو د داخلي او خارجي لیرد کتنه	ضمیمه ب
برخه 1229(f)(1)(E)	د داسې بسپنو د کارولو ثبتونو (ریکارډ) سمبالنې د دې لپاره چې په راتلونکي کې د داسې بسپنې/ [و] پلټنې او تحقیقات اسان کړي	د پلټنې تاریخچې سمبالول	د سیگار نظارت ضمیمه ج ضمیمه د
برخه 1229(f)(1)(F)	د افغانستان تړون او د افغانستان د ملي پرمختیا د ستراتیژي په تطبیقولو کې د افغانستان د دولت او نورو مرستندویه هیوادونو سره د متحده ایالاتو د ارتباط د اغېزمنتیا نظارت او کتنه	نظارت او بیاکننه څرنگه چې تشریح شوي	پلټنې

ضمیمه

جدول A.1 (دوام لري)

د 1229، P.L. 110-181 § په اساس د سیکار درې میاشتنی راپور ورکولو شرایطو ته متقابل مراجعه			
د عامه قانون برخه	د سیکار توانموندکې ژبه	د سیکار عمل	د راپور برخه
برخه 1229(f)(1)(G)	د ډیرو تادیو تحقیق لکه د دوه ځل تادیو یا دوه ځل بیل او کوم احتمالي غیراخلاقي یا غیرقانوني اعمالو د فدرالي کارمندانو، قرارداديانو یا اړوند نهادونو په واسطه، او د دا ډول راپورونو راجع کول لکه څنگه چې اړین وي، د عدلیې وزارت ته ترڅو د اضافي تحقیقاتو، تعقیب او فنډونو بیرته لاسته راوړني یا جبران څخه اطمینان لاسته راشي	د تحقیقاتو ترسره کول او راپور کول څرنگه چې تشریح شوي دي	تحقیقات
برخه 1229(f)(2)	د نظارت پورې اړوند نورې دندې - عمومي پلټونکي باید داسې سیستمونه، کړنلارې، او کنټرولونه جوړ، سمبال او تر نظارت لاندې وساتي چې عمومي پلټونکي یې د (1) پاراکراف لاندې د وظیفو د ترسره کولو لپاره مناسب گڼي	د سیستمونو، پروسیژونو، او کنټرولونو جوړول، سمبالول او نظارت کول	بشپړ راپور
برخه 1229(f)(3)	د عمومي پلټونکي د 1978 کال د لایحې په اساس د عمومي پلټونکي دندې - سربریره پر دې، . . . عمومي پلټونکي باید د عمومي پلټونکي د 1978 قانون لاندې د عمومي پلټونکيو وظیفې او مسوولیتونه هم ولري.	هغه وظیفې چې د عمومي پلټونکي په قانون کې مشخص شوي دي	بشپړ راپور
برخه 1229(f)(4)	د هڅو همغږی کول - عمومي پلټونکي باید خپل کارونه د لاندې کسانو سره همغږی او د دوی همکاري ترلاسه کړي: (الف) د دفاع وزارت عمومي پلټونکي، (ب) د بهرنیو چارو وزارت عمومي پلټونکي، او (ج) د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو د ادارې عمومي پلټونکي.	د DoS، DoD او USAID عمومي پلټونکو سره همغږي	د نورو ادارو نظارت
مرکزي ملاتړ او نورې سرچینې			
برخه 1229(h)(5)(A)	د فدرالي ادارو څخه د مرستې غوښتنه کول - که چیرته عمومي پلټونکي د فیدرالي حکومت د هر وزارت، ادارې، یا موسسې څخه د مرستې او معلوماتو غوښتنه وکړي، نو د اړوندې ادارې مشر په هغه صورت کې چې د عمومي پلټونکي غوښتنه د حاکمو قوانینو په خلاف نه وي، مسولیت لري چې یاده مرسته یا معلومات ورته چمتو کړي.	د غوښتل شوي ملاتړ تمه	بشپړ راپور
برخه 1229(h)(5)(B)	د مسترد شوو مرستو په اړه راپور ورکول - هرکله چې د عمومي پلټونکي په واسطه معلومات یا مرسته وغوښتل شي، د عمومي پلټونکي قضاوت سره سم دي، که په نامناسب ډول رد یا چمتو نه کړي شي، نو عمومي پلټونکي باید پېښې د بهرنیو چارو وزیر یا دفاع وزیر ته راپور کړي، څنگه چې مناسب وي، او پرته د ځنډ څخه اړوند د کانگریس کمیټې ته	راپور نه دی ورکړل شوی	موجود نه دی
راپورونه			
برخه 1229(i)(1)	درې میاشتنې راپورونه - د هر مالي کال د دريو میاشتو د پای ته رسیدو څخه تر 30 ورځو پورې، عمومي پلټونکي باید د کانگریس اړوندو کمیټو ته یو راپور وړاندې کړي چې د دغې دورې، او تر کومه حده چې امکان لري د مخکینې ورته راپور د وخت څخه د دې رپوټ تر مودې پورې په دې مهال کې د عمومي پلټونکي او د هغه د فعالیتونو د هغو پروگرامونو او عملیاتو لاندې چې بودیجه او پیسې د افغانستان د بیا رغونې لپاره ورکړل شوي وي یوه خلاصه وړاندې کړي. په افغانستان کې د بیارغونې په اړه د ټولو منل شوو، لگول شوو او عایداتو په ګډون باید د اړوندې مودې په اړه په هر راپور کې ذکر شوي وي، او باید د لاندې ټکو درلودنکي وي -	راپور - د هر کال د درې میاشتو د پای ته رسیدو څخه 30 ورځې وروسته	بشپړ راپور ضمیمه ب
د عمومي پلټونکي د فعالیتونو خلاصه وړاندې کوي			
او د ژمنه شوي مرستو، لګښتونو او عایداتو په اړه تفصیلي معلومات ورکوي.			

د عامه قانون برخه 1229، P.L. 110-181 § په اساس د سیگار درې میاشتنۍ راپور ورکولو شرایطو ته متقابل مراجعه

د عامه قانون برخه	د سیگار توانموندنکې ژبه	د سیگار عمل	د راپور برخه
برخه 1229(i)(1)(A)	د اختصاص شویو/خیرات کې ورکړ شویو بودیجو مسوولیتونه او لگښتونه	د اختصاص شویو/خیرات کې ورکړ شویو بودیجو مسوولیتونه او لگښتونه	ضمیمه ب
برخه 1229(i)(1)(B)	د هغو لگښتونو یو پروژو په پروژو او پروگرام په پروگرام حساب چې تر دې نېټې د افغانستان په بیا رغونه کې لگول شوي، د دفاع وزارت، د بهرنیو چارو وزارت، او د نړیوالې پرمختیا لپاره د متحده ایالاتو د ادارې، تر کومه چې تطبیقېدونکې وي، د هرې پروژې او پروگرام د بشپړولو د لگښتونو د یو اټکل سره ملګري	د لگښتونو پروژو په پروژو او پروگرام په پروگرام حساب د هرې پروژې یا پروگرام د نالګول شویو بودیجو لیست جوړول	بودیجې یادونه 1
برخه 1229(i)(1)(C)	هغه عایدات چې د متحده ایالاتو حکومت د کومې ادارې یا وزارت یو پروگرام ته د فنډ برابرولو په موخه د بهرنیو ملتونو یا نړیوالو موسسو لخوا چمتو شوي دي، او د دغو عایداتو ژمنې یا مصارف	د مرستندویه ادارو د بودیجو عایدات، مسوولیتونه، او لگښتونه	فنډ ورکول
برخه 1229(i)(1)(D)	د هغو بودیجو سره تړلې یا شامل عایدات چې هغو پروگرامونو او پروژو ته د بهرنیو نیول شویو یا کنګل شویو شتمنیو څخه ورکړل شوي وي د کومو بودیجې چې د متحده ایالاتو د کوم ریاست یا ادارې لخوا ورکړل شوي وي، او د داسې عایداتو هر ډول مسوولیتونه او یا لگښتونه	د نیول شویو یا کنګل شویو شتمنیو د بودیجو عایدات، مسوولیتونه او لگښتونه	بودیجې
برخه 1229(i)(1)(E)	د هغو ادارو یا سازمانونو فعالیتي لگښتونه چې اختصاص شوي پېسې ترلاسه کوي او یا په بله توګه د افغانستان د بیا رغونې لپاره ورکړل شوي وي	د هغو ادارو یا کوم سازمان فعالیتي لگښتونه چې اختصاص شوي بودیجې ترلاسه کوي	بودیجې ضمیمه ب
برخه 1229(i)(1)(F)	د هر هغه قرارداد، بلاعوضه مرستې، تړون یا د بسپنې د بل کوم میکانیزم په صورت کې چې په (2)* پاراګراف کې یې یادونه شوې - (i) د قرارداد یا د فنډ کوم بل میکانیزم رقم؛ (ii) د قرارداد یا د بسپنې د بل کوم میکانیزم د طرحې لنډ بحث؛ (iii) په دې اړه یو بحث چې څرنګه د متحده ایالاتو د حکومت هغه وزارت یا اداره چې په دې قرارداد، بلاعوضه مرستې، تړون، یا د بسپنې په بل میکانیزم کې کار کوي د مهمو کاندیدانو وړاندیزونو پیژندل یا غوښتل چې دغه قرارداد، بلاعوضه مرسته، تړون، یا د بسپنې بل کوم میکانیزم ترسره کړي، د نورو مهمو ادارو یا اشخاصو د یو لیست سره چې د دې وړاندیز ورته شوی یا غوښتل شوی؛ او (iv) د توجیه او منظوري هغه اسناد په کومو چې د دې پروسو د پرېکړې بنسټ و له هغو پروسو پرته چې بشپړه او پرانستې مقابله وړاندې کوي	د قرارداد جزئیات تشریح کړئ	یادونه 1
برخه 1229(i)(3)	د عامه خلکو لاسرسۍ - عمومي پلټونکی باید په یوه عامه ترلاسه کېدونکې انټرنیټي ویبپاڼه کې د دې ضمني برخې د (1) پاراګراف لاندې هر راپور په انګلیسي او نورو هغو ژبو کې خپور کړي چې عمومي پلټونکی پوهیږي چې په افغانستان کې په پراخه پیمانې ویل کېږي او خلک پرې پوهیږي	لکه څنګه چې لارښود شوی په www.sigar.mil کې د راپور خپرول درې او پښتو ژباړې تر کار لاندې دي	بشپړ راپور
برخه 1229(i)(4)	بڼه - د دې فرعي برخې لاندې غوښتل شوی هر راپور باید په ښکاره بڼه وړاندې شي، خو کېدای شي محرمې ضمیمې ولري، که چېرې عمومي پلټونکې هغه ضروري وګڼي	د راپور خپرول څرنګه چې یې لارښوونه شوې	بشپړ راپور

جدول A.1 (دوام لري)

د 110-181-P.L.، § 1229 په اساس د سیکار درې میاشتنۍ راپور ورکولو شرایطو ته متقابل مراجعه			
د عامه قانون برخه	د سیکار توانموندکې ژبه	د سیکار عمل	د راپور برخه
برخه (1)(j) 1229	عمومي مفتش باید د (i) بند په اساس د امریکا بهرنیو چارو وزارت او دفاع وزارت ته هم راپور وسپاري	د درې میاشتنی راپور تسلیمي	بشپړ راپور

یادونه 1: که څه هم په عادي ډول معلومات د سیکار په ویب سایټ کې موجود وي (www.sigar.mil)، خو هغه معلومات چې سیکار ترلاسه کړي دي په نسبتاً خام شکل کې وي او اوسمهال د سیکار د راتلونکو ټولو موخو لپاره کنټل کيږي، تحلیل کيږي، او تنظیم کيږي.

* پوسیس شوي "قراردادونه، بلاعوضه مرستې، موافقتنامې، او د تمویل میکانیزمونه" د P.L. No. 110-181 د (i) 1229 برخې په (2) پاراګراف کې تعریف شوي، داسې چې—
 "هر لوی قرارداد، مالي مرسته، تړون، یا د بودیجې مکانیزم چې د متحده ایالاتو د دولت د هر ریاست یا ادارې لخوا پکې برخه واخیستل کيږي، او په هغوی د افغانستان د بیا رغونې لپاره اختصاص شوي او یا بل ډول ورکړ شوي پیسې شاملې وي، که له هر ډول دولتي یا شخصي سازمان سره د لاندې هر مقصد لپاره وي:
 د افغانستان فزیکي زیربنا جوړول یا بیا جوړول.
 د افغانستان ټولنیز یا سیاسي بنسټ رامنځته کول یا بیا رامنځته کول.
 د افغانستان خلکو ته د محصولاتو او خدماتو وړاندې کول."

ضمیمه ب

U.S. فنډونه د افغانستان د بیا رغونې لپاره (په میلیون ډالرو)

B.1 جدول د هغو بودیجو لست دی چې د پروگرام لخوا په هر کال کې د افغانستان بیا رغونې لپاره تخصیص ورکړل شوي، د 2014 کال د جون تر 30 پورې. جدول B.2 هغه فنډ لیست کوي چې له 2002 کال راهیسې د تریاکو ضد نوښتونو لپاره مختص شوي.

جدول B.2

جدول B.1

د متحده ایالاتو د بسپنو سرچینې	اداره	ټول	مالي کال 2002
امنیت			
د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه (ASFF)	DOD	57,325.44	0.00
روزنه او تجهیزات (د دفاع وزارت)	DOD	440.00	0.00
بهرني پوځي مالي مرستې (FMF)	State	1,059.14	57.26
نړیواله نظامي ښوونه او روزنه (IMET)	State	14.82	0.18
د نشه یي توکو بندیز او د نشه یي توکو پر ضد فعالیتونه (DOD CN)	DOD	2,930.44	0.00
ټولټال - امنیت		61,769.85	57.44
حکومنداري او پرمختیا			
د قوماندان د بېرني غبرگون پروگرام (CERP)	DOD	3,669.00	0.00
د افغانستان د زیربنا فنډ (AIF)	DOD	1,223.00	0.00
د ثبات او سوداګرۍ عملیاتو لپاره کاري ځواک (TFBSO)	DOD	809.53	0.00
د اقتصادي ملاتړ بودیجه (ESF)	USAID	17,533.05	117.72
پرمختیايي ملاتړ (DA)	USAID	885.55	18.30
د افغانستان د ازادۍ د ملاتړ قانون (AFSA)	DOD	550.00	0.00
د ماشوم بقا او روغتیا (CSH + GHAI)	USAID	554.57	7.52
د تولیداتو د اعتبار اردو (CCC)	USAID	31.65	7.48
د متحده ایالاتو د نړیوالې مرستې اداره (نور)	USAID	54.13	0.00
د هیڅ ډول کېږي اخیستلو پرته، تروریزم ضد، ماینونه لیرې کول، او اړوند (NADR)	State	649.49	44.00
د ولایتي بیا رغونې د ټیم مشاوران	USDA	5.70	0.00
د خزانې تخنیکي مرسته	خزانه	4.45	0.90
د مخدره توکو نړیوال کنټرول او د قانون حاکمیت (INCLE)	State	4,414.48	60.00
د نشه یي توکو په اړه د تنفیذ اداره (DEA)	DOJ	200.97	0.58
ټولټال - حکومتداری او د مخدره موادو ضد ادارې پرمختیا		30,585.58	256.50
بشردوستانه			
P.L. 480 عنوان I	USDA	5.00	0.00
P.L. 480 عنوان II	USAID	949.89	159.50
په مصیبت کې مرسته (IDA)	USAID	545.15	197.09
د انتقال نوښتونه (TI)	USAID	37.74	8.07
د کډوالو او مهاجرینو مرسته (MRA)	State	925.22	135.47
داوطلب سوله ساتنه (PKO)	State	69.33	23.93
د کډوالو او مهاجرینو بېرني مرسته (ERMA)	State	25.20	25.00
خواریه د پرمختګ لپاره	USDA	109.49	0.00
416(b) د خوړو کومک	USDA	95.18	46.46
خواریه د تعلیم لپاره	USDA	50.49	0.00
د ایمرسن بودیجه	USDA	22.40	0.00
ټولټال - بشردوستانه		2,835.09	595.52
ملکي عملیات			
نظارت		293.95	0.00
عملیات		8,620.35	155.60
ټولټال - ملکي عملیات		8,914.30	155.60
ټولټال - تمویل			
		104,104.82	1,065.06

د تریاکو ضد، ټولټال مختص شوي مقدار، له 2002 راهیسې (ملیونونه ډالر)	
ASFF	1,312 ډالر
DOD CN	2,930
ESF	1,415
INCLE	1,764
DEA	201
ټول	7,623 ډالر

د جدول B.2 یادښتونه: شمیرې په تقریبي ډول لیکل شوي. د تریاکو سره مبارزې فنډونه دواړه امنیت او د حکومتداری او پراختیا مصارفو کټګوریاڼې افعې پرې کوي؛ دا فنډونه په جدول B.1 کې دغه کټګوریاڼو کې هم راخیستل شوي. ارقام له 2002 راهیسې په افغانستان کې د تریاکو ضد نوښتونو لپاره مختص شوي مجموعي مقدار ښيي. په نوښتونو کې له منځه وړل، مخنیوی کول، د افغانستان ځانګړې ماموریت وړ ملاتړ، تریاکو ضد پورې اړوند ظرفیت رامنځته کول او بدیل ګرهنیز پراختیا هڅې شامل دي. د ASFF، ESF، او INCLE شمیرې له دغه فنډونو څخه د تریاکو ضد نوښتونو لپاره مختص شوي مجموعي مقدارونه ښيي.

د جدول B.2 سرچینې: د سیګار د تریاکو ضد تمویل څېړنه د سیګار معلوماتو غوښتنې ته د بهرنیو چارو وزارت، INL ځواب، 7/16/2014؛ د سیګار معلوماتو غوښتنې ته DOD ځواب، 7/3/2014؛ د سیګار معلوماتو غوښتنې ته USAID ځواب، 7/10/2014؛ د "د 2014 مالي کال د پولو هاخوا احتمالي عملیاتو د افغانستان امنیتي ځواکونو فنډ (ASFF) لپاره تصدیق"، 5/2013، مخونه 11-12، 20، 37، 86-87.

د جدول B.1 یادښتونه: شمیرې په تقریبي ډول لیکل شوي. د بهرنیو چارو وزارت او USAID ملکي عملیاتو لپاره حسابونو تازه معلومات د دې لامل شو چې د 2014 مالي کال لپاره په تیر ربع کې راپور ورکړل شوي ارقامو څخه نور تخصیصات وي. د DOD د FY 2012 ASFF څخه 1 ملیارد ډالر بیا پروګرام کړل. د DOD د 2012 ASFF څخه 1 ملیارد ډالر بیا پروګرام کړل. P.L. 113-6، 1 ملیارد امریکایي ډالر د افغانستان د امنیتي ځواکونو د 2012 مالي کال څخه قسح کړل. د DOD د 2013 مالي کال ASFF څخه 178 ملیونه ډالر بیا پروګرام کړي دي. د DOD د 2011 مالي کال AIF څخه 101 ملیونه ډالر د 2011 مالي کال ESF ته انتقال کړه تر څو داسې یو زیربنايي پروژې ته بودیجه ورکړي چې د USAID لخوا پلي کېږي. د کانګریس څیړنیز خدمت په واسطه د مخدره توکو پلي کولو ادارې (DEA) لخوا چمتو شوي د تمویل مقدارونه. DEA په افغانستان کې د معاشاتو او مهاجرو تمویل کولو لپاره د مستقیم تخصیصاتو له لارې فنډ ترلاسه کوي.

د جدول B.1 سرچینې: DOD، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/18/2014، 7/17/2014، 7/3/2014، 10/22/2012، 10/14/2009، او 10/1/2009؛ State، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/16/2014، 7/3/2014، 4/15/2014، 6/27/2013، 10/5/2012، 6/27/2012؛ د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014، OMB، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014، 7/19/2013، او 1/4/2013؛ USAID، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014، 10/15/2010، 10/15/2010، او 10/9/2009؛ DOJ، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/7/2009؛ USDA، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/2009؛ CRS، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/8/2014؛ DFAS، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/26/2013؛ P.L. 113-6، 1/17/2014؛ P.L. 113-76، 7/17/2014؛ P.L. 112-74، 4/15/2011؛ P.L. 112-10، 12/23/2011؛ P.L. 111-212، 12/19/2009؛ P.L. 111-118، 10/29/2010؛ P.L. 111-212؛ د 2010 مالي کال د دفاع توضیحي بیان؛ DEA، د سیګار ارزونې ته ځواب، 7/22/2014.

ضمیمہ

مالی سال 2014	مالی سال 2013	مالی سال 2012	مالی سال 2011	مالی سال 2010	مالی سال 2009	مالی سال 2008	مالی سال 2007	مالی سال 2006	مالی سال 2005	مالی سال 2004	مالی سال 2003
4,726.72	4,946.20	9,200.00	10,619.28	9,166.77	5,606.94	2,750.00	7,406.40	1,908.13	995.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	290.00	150.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	396.80	414.08	191.00
1.50	1.42	1.18	1.56	1.76	1.40	1.66	1.19	0.98	0.95	0.67	0.39
320.79	296.37	422.96	379.83	392.27	230.06	192.81	290.97	108.05	224.54	71.80	0.00
5,049.01	5,243.99	9,624.14	11,000.67	9,560.80	5,838.40	2,944.47	7,698.57	2,017.17	1,907.28	636.55	191.39
30.00	200.00	400.00	400.00	1,000.00	550.67	488.33	209.00	215.00	136.00	40.00	0.00
199.00	325.00	400.00	299.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
116.94	137.83	241.82	239.24	59.26	14.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
852.00	1,623.15	1,836.76	2,168.51	3,346.00	2,077.50	1,399.51	1,224.75	473.39	1,283.00	906.97	223.79
0.00	0.00	0.35	0.00	0.30	0.40	149.43	166.81	185.08	169.21	153.14	42.54
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	150.00	300.00
0.00	0.25	0.00	69.91	92.30	58.23	63.06	100.77	41.45	38.00	33.40	49.68
0.00	0.00	0.55	3.09	4.22	4.22	10.77	0.00	0.00	0.00	0.00	1.33
1.52	3.93	9.22	6.26	4.90	2.81	20.00	0.00	0.00	0.00	5.00	0.50
43.20	52.60	65.32	69.30	70.74	59.92	29.72	36.72	35.72	40.65	66.90	34.70
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.47	0.75	0.13	0.19	0.95	0.06	1.00
225.00	593.80	358.75	400.00	589.00	472.09	302.17	251.74	232.65	709.28	220.00	0.00
0.00	17.00	18.70	18.70	19.20	18.80	40.59	20.38	23.66	16.77	3.72	2.87
1,467.66	2,953.56	3,331.47	3,674.00	5,185.92	3,265.26	2,504.33	2,010.30	1,207.14	2,493.85	1,579.19	656.41
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00
0.00	46.20	59.20	112.55	58.13	65.41	177.00	60.00	60.00	56.60	49.20	46.10
27.65	22.54	56.51	66.39	29.73	27.13	16.90	0.03	0.04	4.23	11.39	85.53
1.37	0.42	0.64	1.10	0.87	0.75	0.00	0.00	0.00	1.60	11.22	11.69
80.00	76.07	99.56	64.65	80.93	76.79	44.25	53.80	41.80	47.10	63.30	61.50
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15.50	20.00	9.90
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.09	20.55	9.47	23.24	30.10	9.08	4.96
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	34.58	14.14
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25.08	10.02	6.12	9.27
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
109.03	145.24	215.91	244.69	169.66	182.37	281.10	123.30	150.16	165.15	204.89	248.08
62.65	58.70	59.00	37.20	34.40	25.20	14.30	2.50	0.00	0.00	0.00	0.00
861.30	1,288.90	1,428.36	905.10	1,761.70	1,060.70	434.96	207.80	131.90	136.29	212.44	35.30
923.95	1,347.60	1,487.36	942.30	1,796.10	1,085.90	449.26	210.30	131.90	136.29	212.44	35.30
7,549.64	9,690.39	14,658.87	15,861.65	16,712.47	10,371.92	6,179.16	10,042.47	3,506.37	4,702.57	2,633.07	1,131.18

ضمیمه ج د سیگار لیکل شوي محصولات د افغانستان د بیارغونې ځانګړی عمومي پلټونکی پلټنې د پلټنې خبرتیا لیکونه

د سیگار نوي پلټنې لیکونه چې د 2014 جولای تر 30 پورې تکثیر شوي		
د راپور شمېره	د راپور سرلیک	د خپرېدلو نېټه
د سیگار پلټنې خبرتیا لیک 14-80-AL	د افغان هوايي ځواک C-130 الوتکې	7/2014

د فعالیت بشپړې شوي پلټنې

سیگار د دې راپور ورکونې په موده کې درې د فعالیت پلټنې بشپړې کړې.

د 2014 د جولای تر 30 پورې د سیگار فعالیت بشپړې شوي پلټنې		
د راپور شمېره	د راپور سرلیک	د خپرېدلو نېټه
د سیگار پلټنه 14-85-AR	افغان ګرځنده ضربتي وسایط: فرارداډي اړتیاوې پوره کړې، مګر اوردمهال کاروونه او ساتنه یې د انډیښنې په توګه پاتې دي	7/2014
د سیگار پلټنه 14-84-AR	افغان ملي امنیتي ځواکونه: د وسلو حساب ورکونې وډې لپاره کړنو ته اړتیا ده	7/2014
د سیگار پلټنه 14-83-AR	د بهرنیو چارو وزارت: د سیگار ټولو پلټنو او تفتیشونو راپور وړاندیزونو نږدې 75% یې پلي شوي	7/2014

د نويو فعالیتونو پلټنې

سیگار د راپور ورکونې دې دوره کې یوه د فعالیت پلټنه پیل کړې.

د 2014 د جولای تر 30 پورې د سیگار د فعالیت نوي پلټنې		
د پلټنې شمېره	د پروژې سرلیک	د پیل نېټه
سیگار 098A	د DOD د افغان سیمه ایز پولیسو پروګرام	7/2014

د فعالیت روانې پلټنې

سیگار د دې راپور ورکونې دورې په جریان کې 14 پلټنې د پرمختګ په حال کې درلودې.

د 2014 د جولای تر 30 پورې د سیگار فعالیت روانې پلټنې		
د پلټنې شمېره	د پروژې سرلیک	د پیل نېټه
سیگار 097A	د متحده ایالاتو د افغانستان استخراجي صنعت پراختیا لپاره هڅې	2/2014
سیگار 096A	د متحده ایالاتو افغان مهاجرینو او په داخل کې بې ځایه شوي وګړو سره مرستې لپاره هڅې	2/2014
سیگار 095A	د متحده ایالاتو افغانستان قانون حاکمیت پراختیا لپاره هڅې	2/2014
سیگار 094A	د سیگار دفاع وزارت ته وړاندیزونو دريځ	2/2014
سیگار 092A	USAID ته د سیگار وړاندیزونو دريځ	2/2014

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د سیگار روانې د فعالیت پلټنې د 2014 کال د جولای 30 پورې (ادامه لري)		
د پیل نېټه	د پروژې سرلیک	د پلټنې شمېره
12/2013	د متحده ایالاتو د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې پولیسو (CNPA) د ولایتي قطعو جوړولو او ځواکمن کولو لپاره د امریکا د حکومت د هڅو پلټنه	سیگار 091A
11/2013	د افغانستان د ملي اردو د انجنیرانو د لیوا د تجهیزاتو پلټنه	سیگار 090A
11/2013	د افغانستان د هوايي ځواک ودې لپاره د امریکا ملاتړ پلټنه	سیگار 089A
11/2013	د متحده ایالاتو د افغانستان د معلوماتو او ټیکنالوجی سکټور د بیارغونې او خصوصي کولو لپاره د امریکا د حکومت د مرستو د هڅو پلټنه	سیگار 088A
8/2013	د ښځو نوښتونه	سیگار 087A
8/2013	د معارف سیکنور	سیگار 086A
3/2013	د مستقیم مرستې لپاره د ادارې خوندي کونکي	سیگار 082B
3/2013	د متحده ایالاتو د حکومت د بیارغونې انتقالې پلان	سیگار 080A
2/2013	د افغان ملي امنیتي ځواکونو د معلوماتو اعتبار	سیگار 079B

بشپړې شوې مالي پلټنې

سیگار د راپور ورکوونې دې دوره کې درې مالي پلټنې بشپړې کړي.

تر جولای 30، 2014 پورې د سیگار بشپړې شوي مالي پلټنې		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
7/2014	د USAID د افغانستان د قانون حاکمیت ثبات - رسمي برخه: د تیترا ټیک DPK په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه	د سیگار مالي پلټنه 14-76-FA
7/2014	د USAID د کرهڼې استحکام کړنډې کړې پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت: د شیمونیک انټرنیشنل په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه	د سیگار مالي پلټنه 14-75-FA
7/2014	د USAID د افغانستان کوچنۍ - او منځنۍ کچې شرکت پراختیا پروګرام او د افغانستان د ثبات نوښت پروګرام: د پراختیا ټرانزیتو شرکت په واسطه پېښ شوي لګښت پلټنه	د سیگار مالي پلټنه 14-74-FA

روانې مالي پلټنې

سیگار د دې راپور ورکوونې دورې په جریان کې 40 روانې مالي پلټنې درلودې.

تر جولای 30، 2014 پورې د سیگار روانې مالي پلټنې		
د پیل نېټه	د پروژې سرلیک	د پلټنې شمېره
4/2014	د افغانستان سرچینې عملیاتو مدیریت (ASOM) ته د تخنیکي ملاتړ چمتو کولو لپاره د نیو سینجرې کنسولټینګ لمبډ سره د DOD قرارداد	F-065
4/2014	د ANA ډیپو ملاتړ لپاره د رابټون تخنیکي خدماتو کمپنی LLC سره د DOD قرارداد	F-064
4/2014	د DRS تخنیکي خدماتو، Inc سره د ANA مخابراتي تجهیزاتو خدمت نظارت، سیستمونو انجنیري، تخنیکي مرستې، روزنې او ساتنې لپاره د DOD قرارداد	F-063
4/2014	د Engility کارپوریشن سره د DOD قرارداد (L-3 MPRI) د ANP او MOI خدماتو ملاتړ لپاره	F-062
4/2014	د DynCorp انټرنیشنل LLC سره د DOD قرارداد د ANSF په ملاتړ د نظارت او روزنې خدماتو لپاره	F-061

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د سیگار روانې مالي پلټنې د 2014 کال د جولای 30 پورې (ادامه لري)		
د پلټنې شمېره	د پروژې سرلیک	د پیل نېټه
F-060	د بهرنیو چارو وزارت د PAE حکومت خدماتو شرکت سره د قضا سیکتور ملاتړ پروگرام (JSSP) تخنیکي ملاتړ لپاره قرارداد	3/2014
F-059	د گلوبل راپټس سره د State بلاعوضه مرستې د کورنۍ قانون پېرودونکو لپاره قضا ته د لاسرسۍ ډېرولو او د مدني ټولنې/ ځوان وکیلانو ظرفیت پیاوړي کولو لپاره ترڅو په افغانستان کې بشري حقونه خوندي کړي	3/2014
F-058	د افغان ښځو لپاره ښځو سره د State بلاعوضه مرستې د افغان ښځو حقونو ودې او خونديتوب ته د تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-057	د کلیر پیت انټرنیشنل (CPI) سره د State بلاعوضه مرستې د یوکرې شوي قرباني مرستې او ظرفیت جوړونې پروگرام ته تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-056	د بهرنیو چارو وزارت د ماین او نورو ناچاودل شوي توکو پاکولو لپاره د ماین پاکوونې او افغان بیا احیا (OMAR) لپاره د نهاد سره مرسته	3/2014
F-055	د USAID کاري امر د مدیریت سیستمونه نړیوال شرکت سره د ثبات نوښت اغیز سنچولو (MISTI) ته د تخنیکي ملاتړ لپاره (MSI)	3/2014
F-054	په افغانستان کې د لوړو زده کړو پروژې (HEP) ته د تخنیکي ملاتړ لپاره د ماساچوسیت پوهنتون سره د USAID تعاوني تړون	3/2014
F-053	د USAID تعاوني تړون د ټاکنیزو او سیاسي پروسو لپاره کانسرسيو (CEPPS) سره ترڅو سیمه ایز قوماندده-ختیځ او سیمه ایز قوماندده-سوېل کې د حکومت ځایي نهادونه ملاتړ کړي	3/2014
F-052	د USAID قرارداد د AECOM انټرنیشنل پراختیا Inc سره د ثبات په کلیدي ساحو کې (SIKA) - غرب ته د تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-051	د USAID قرارداد د AECOM انټرنیشنل پراختیا Inc سره د ثبات په کلیدي ساحو کې (SIKA) - ختیځ ته د تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-050	د USAID قرارداد د ټیټرا ټیک سره د قانون حاکمیت ثبات-رسمي برخې تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-049	د USAID د نړیواله سوکالي او پرمختګ (IRD) Inc د انجنیري، کیفیت ډاډ او لوژستیک ملاتړ (EQUALS) لپاره	3/2014
F-048	د طبیعي سرچینو مدیریت پروژې (ILG-NRMP) له لارې معیشت او حکومتدارۍ ودې ته د تخنیکي ملاتړ لپاره د وایلدلایف کنسرپوشن ټولنې (WCS) سره د USAID تعاوني تړون	3/2014
F-047	د ټاکنیز اصلاح او مدني وکالت (AERCA) لپاره تخنیکي ملاتړ ته د ډیموکراسي انټرنیشنل سره د USAID تعاوني تړون	3/2014
F-046	د USAID قرارداد د AECOM انټرنیشنل پراختیا Inc سره د ثبات په کلیدي ساحو کې (SIKA) - سوېل ته د تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-045	د USAID تعاوني تړون د ټاکنو او سیاسي پروسې لپاره کانسرسيوم سره (CEPPS) په افغانستان کې د ټاکنو زیات شوي برخه اخیستنې ملاتړ ته	3/2014
F-044	د افغان رسنیو پراختیا او واکمن کولو پروژې (AMDEP) ملاتړ لپاره د انټرنیوز شبکې سره د USAID تعاوني تړون	3/2014
F-043	د USAID قرارداد د ټیټرا ټیک سره په افغانستان کې د ځمکو اصلاح ملاتړ لپاره	3/2014

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د سیکار روانې مالي پلټنې د 2014 کال د جولای 30 پورې (ادامه لري)		
د پلټنې شمېره	د پروژې سرلیک	د پیل نېټه
F-042	د USAID تعاوني تړون د انټرنیشنل ریلیف او پراختیا، Inc. سره د افغانستان ملګري مرستې پروګرام (ACAP II) تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-041	د USAID تعاوني تړون د انټرنیشنل ریلیف او پراختیا، Inc. سره د سویل سیمه ایز کرهڼې پراختیا پروګرام (SRADP) تخنیکي ملاتړ لپاره	3/2014
F-040	د آزاد مانور پروګرام لپاره د A-T حل لارو سره د DOD قرارداد	12/2013
F-039	د لیکاسي ختیځ پروګرام ملاتړ لپاره د بورګ ساینټیفیک شرکت سره د DOD قرارداد	12/2013
F-038	د تخنیکي انجنیري، لوژسټیکي انجنیري او عملي کار اخیستلو هڅو لپاره د CACI ټیکنالوژي له شرکت سره د DOD قرارداد	12/2013
F-037	د قانون حاکمیت استحکام پروګرام - رسمي ته د تخنیکي ملاتړ لپاره د ټیټرا ټیک ARD سره د USAID کاري امر	9/2013
F-036	په کابل کې د نوي ملي میوزیم معماري او انجنیرنگ ډیزاین لپاره د پروژې مدیریت خدماتو لپاره د سعید مجیدي معماري او ډیزاین (SMAD) سره د بهرنیو چارو وزارت مرسته	9/2013
F-035	د افغان تلویزیون منځپانګې تولید مدیر پروژې او د ملت په کچه د لویانو سواد زده کړې پروژې ته د ملاتړ لپاره د CETENA کورپ سره د بهرنیو چارو وزارت کوپراتیف تړون او مرسته	9/2013
F-034	د ځمکې ماڼیونو او ناچاودیدلي توکو لري کولو لپاره ملاتړ چمتو کولو ته د ماین پاکونې پلان کولو ادارې سره د بهرنیو چارو وزارت مرستې	9/2013
F-033	د ملګري پولیس پروګرام ته تخنیکي ملاتړ لپاره د PAE سره د بهرنیو چارو وزارت کاري امر	9/2013
F-032	د افغان کلین انرژي پروګرام (ACEP) ته تخنیکي ملاتړ لپاره د IRG (اوس د انجیلیټي برخه) سره د USAID کاري امر	9/2013
F-031	د افغانستان ښاروالی پروګرام پیاوړي کولو (AMSP) ته د تخنیکي ملاتړ لپاره د ICMA سره د USAID کوپراتیف تړون	9/2013
F-029	په افغانستان کې د ټولنې میشته معارف ودې لپاره (PACE-A) ملګرتیا ته تخنیکي ملاتړ لپاره د کبر انټرنیشنل سره د USAID کوپراتیف تړون	9/2013
F-028	د افغانستان ټولنیز وسعت پروګرام تخنیکي ملاتړ لپاره (ASOP) د AECOM سره د USAID کاري امر	9/2013
F-027	په افغانستان کې د خپلواک رسنیو سیکټور پیاوړي کولو لپاره د PACT سره د USAID کوپراتیف تړون	9/2013
F-026	د پیاوړي اوبو رسوونې او نظافت (SWSS) پروژې ته د تخنیکي ملاتړ چمتو کولو لپاره د ARD (اوس د ټیټرا ټیک برخه) سره د USAID کاري امر	9/2013
F-025	د کرهڼې پروګرام (AVIPA) کې د ډیرشوي تولید لپاره د افغانستان وچرو پلي کولو ته د IRD سره د USAID کوپراتیف تړون	9/2013

د سیگار تفتیشونه

بشپړ شوي تفتیشونه

سیگار د راپور ورکونې دې دوره کې درې تفتیشونه بشپړ کړي.

تر جولای 30، 2014 پورې د سیگار بشپړ شوي تفتیشونه		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
7/2014	د گرشک سیره او وچه ذخیره ای خونه: داسې بریښي چې د ودانولو کیفیت یې ښه وي، مگر نوموړې ودانۍ تر نن نېټې پورې نده کارول شوې	د سیگار تفتیش 14-82-IP
7/2014	د شین ډنډ هوايي ډگر: په سرخلاصې زور ځایو کې د سوزولو کار د دفاع وزارت مقرراتو څخه سرغړونه ده	د سیگار تفتیش 14-81-IP
5/2014	د بغلان محبس: د 11.3 ملیون ډالرو په ارزښت ودانۍ سخت تخریب شوی حالت پراخه ترمیمي عمل ته اړتیا لري	د سیگار تفتیش 14-62-IP

د سیگار ځانګړي پروژې

ځانګړي بشپړې شوي پروژې

سیگار د راپور ورکونې دې دوره کې د ځانګړي پروژو شپږ محصولات بشپړ کړي. سیگار د ځانګړي پروژو بشپړیده پدې توګه ملاحظه کوي چې کله اداره په کومې ځانګړې مسلې د کوم اضافي کار وړاندوینه ونه کړي.

د سیگار ځانګړي بشپړې شوي پروژې د 2014 کال د جولای تر 30 پورې		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
7/2014	د پوښتنې مکتوب: د ANA ودانیو کې د سپرې فوم انسولیشن خونديتوب	ځانګړې پروژه 14-77-SP
7/2014	د پوښتنې مکتوب: د USAID ردشوي قراردادونه	ځانګړې پروژه 14-73-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د سویابین پوښتنې ته د USDA ځواب	ځانګړې پروژه 14-69-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د ANP د ګرځنده پیسو پیلوټ پروګرام ځواب	ځانګړې پروژه 14-61-SP
5/2014	د خبرتیا لیک: د IRD محرمیت تړون په اړه USAID ته خبرداری ورکول	ځانګړې پروژه 14-56-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د نړیوالې هوساینې او پراختیا د محرمیت تړون	ځانګړې پروژه 14-55-SP

روانې ځانګړې پروژې

سیگار د راپور ورکونې دې دوره کې 13 د ځانګړي پروژې پوښتنې لیکونه تکثیر کړي چې روانو ځانګړي پروژو پورې اړه لري. یوه پروژه هغه مهال روانه ملاحظه کېږي کله چې د ځانګړي پروژو دفتر د پوښتنې بشپړیدل نه ملاحظه کوي ځکه چې سیگار د غوښتل شوي معلوماتو ځواب ته په تمه وي، یا دمخه لاسته راوړي معلوماتو څیړنې پروسه پرمخ وړي.

د سیگار ځانګړي بشپړې شوي پروژې د 2014 کال د جولای تر 30 پورې		
د خپریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
7/2014	د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع د قراردادي اړتیا	ځانګړې پروژه 14-78-SP

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

د سیگار بشپړې شوي ځانګړې پروژې د 2014 کال د جولای 30 پورې (ادامه لري)

د خبریدلو نېټه	د راپور سرلیک	راپور شمېره
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د DOD تمویل شوي سرکونو ساتنه	ځانګړې پروژه 14-72-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د بیارغونې پروګرام معلوماتو لپاره غوښتنه	ځانګړې پروژه 14-71-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د افغان کار لپاره د دریم هیواد اتباع د قراردادي اړتیا	ځانګړې پروژه 14-70-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د کندهار پلین حل	ځانګړې پروژه 14-68-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د ANP کزېمې کښتو ځای پر ځای کول	ځانګړې پروژه 14-67-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د ANA کزېمې کښتو پوښتنې ته د CSTC-A	ځانګړې پروژه 14-66-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د USAID تمویل شوي سرکونو ساتنه	ځانګړې پروژه 14-64-SP
6/2014	د پوښتنې مکتوب: د SBIR مطالعه	ځانګړې پروژه 14-63-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د IRD د حقایقو راسپړلو خونديتوب پروګرام	ځانګړې پروژه 14-60-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د مسلکي خدماتو شورا	ځانګړې پروژه 14-58-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د UNDP LOTFA څار	ځانګړې پروژه 14-57-SP
5/2014	د پوښتنې مکتوب: د ANP کزېمې کښتو	ځانګړې پروژه 14-54-SP

د سیگار نور لیکل شوي محصولات

د افغانستان بیارغونې لپاره ځانګړی عمومي مفتش، جان اف ساپکو، د دې راپور ورکولو په موده کې د کانګرس په وړاندې یوځل شهادت ورکړی.

د سیگار نوی بیان د 2014 کال د جولای تر 30 پورې

د بیان نېټه	د بیان عنوان	د بیان شمېره
6/10/2014	په افغانستان کې د USAID او بهرنیو چارو وزارت د بیارغونیزو هڅو څارنه	سیگار 14-65-TY

ضمیمه د

د سیگار تحقیقات او د تماس شمیره

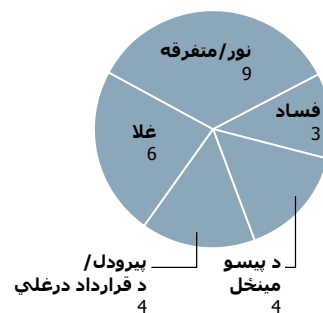
د سیگار تحقیقات

پدې ربه کې، سیگار 26 نوي تحقیقات پیل او 46 یې وتړل، چې د خلاصو تحقیقونو شمیر یې ټولټال 318 ته ورسید. د نوي تحقیقونو ډیری یې بیلابیل سرغړونو او غلا پورې تړلي دي، لکه څنګه چې په شکل D.1 کې ښودل شوي. د تړل شوي تحقیقاتو څخه، ډیری یې د بې بنسټه تورونو له امله وتړل شول، څرنګه چې په انځور D.2 کې ښودل شوي.

شکل D.1

د سیگار نوي تحقیقات،
اپریل 1 – جون 30، 2014

ټولټال: 26

شکل D.2

د سیگار تحقیقات: تړل شوي تحقیقات، اپریل 1 – جون 30، 2014

سرچینه: د سیگار د تحقیقونو ریاست، 7/8/2014.

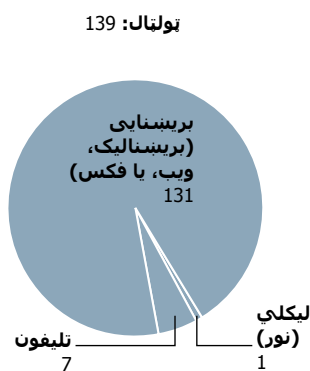
سرچینه: د سیگار د تحقیقونو ریاست، 7/8/2014.

د سیگار خانګړي شمیره

پدې ربعه کې د هاپلین له لارې راغلي 131 شکایاتو څخه، ډیری یې بریښنایی و، لکه څنګه چې په شکل D.3 کې ښودل شوي. په نویو شکایتونو کارکولو برسيره، د تحقیق ریاست پدې ربع کې د 2014 د اپریل په 1 ترلاسه شویو شکایتونو باندې خپل کار ته دوام ورکړ. پدې ربع کې، ریاست 139 شکایتونو باندې کار کړی، لدغو څخه ډیری تړل شوي، لکه څنګه چې پدې شکل D.4 کې ښودل شوي.

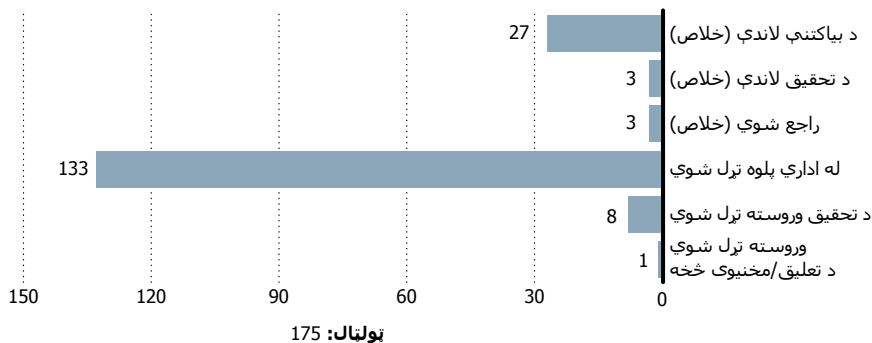
شکل D.3

د سیگار وړیا شمیرو شکایاتو سرچینه،
اپریل 1 – جون 30، 2014

شکل D.4

د سیگار د وړیا شمیرو شکایاتو درېځ: اپریل 1 – جون 30، 2014

سرچینه: د سیگار د تحقیقونو ریاست، 7/8/2014.

یادونه: د ربع په جریان کې 139 شکایات لاسته راغلي؛ په ټولټال کې په مخنیوی ربعو کې شوي شکایات شامل دي.

سرچینه: د سیگار د تحقیقونو ریاست، 7/8/2014.

ځنډونې او مخنیوی د سیگار د ارجاع ګانو څخه

د 2014 د جون تر 30 د تعلق او بندیز لپاره د سیگار ارجاع کول، لکه څنګه چې په کرونولوژیکي ترتیب پدې جدول D.1 کې ښودل شوي.

جدول D.1

ځنډونې او مخنیوی د 2014 کال د جون تر 30 پورې	
مخنیوی	تعلیقات
فاروقي، حشمت الله	الوطن ساختماني شرکت
حامد لیس ساختماني شرکت	بصیرت ساختماني شرکت
حمید لیس ګروپ	برافي، کنیت
لودین، روح الله فاروقي	نقیب الله، ندیم
بینیت، فاوج اسوسیتس، LLC	رحمن، عبیدالر
برانندن، ګاري	کمپیل، نیل پاتریک
K5 ګلوبل	بوکاتا، راول ای.
احمد، نور	کلوس، جارد لی
نور احمد یوسفري ساختماني شرکت	نریوال لوژستیکي عملیات
آیني، شریل ادینایک	رابنسن، فرانز مارتین
کانن، جستن	تیلر، داچري دستن

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

جدول D.1 (دوام لري)

د 2014 د جون تر 30 پورې تعلیقونه او مخنیوی (ادامه لري)	
مخنیوی	تعلیقات
کانستنتینو، اپریل ان	آریا گروپ ساختماني شرکت
کانستنتینو، دي	آریا گروپ
کانستنتینو، رامل پالمیز	آریا هروي جنرال ټریډنگ
کريلي، برام	آریا M.E. جنرال ټریډنگ LLC
ډراتلف، کریستوفر	آریا میډل ایسټ
فیل - ټیک انجنیري او ساختماني شرکت	آریا میډل ایسټ شرکت LLC
هاندا، سیدارت	آریا میډل ایسټ کمپني لمیټډ-هرات
جک، عماد	آریا سیلابز لمیټډ
جمالی، روح الله	د آریا تدارکاتي او مشورتي خدمتونه
خالد، محمد	آفتیک انټرنیشنل
خان، دارو	آفتیک انټرنیشنل خصوصي شرکت
ماریانو، اپریل آن پریز	علم، احمد فرزاد
میکیای، ایلتن موريس	البحر لوژستیکس
میهایلسزو، جان	آمریکایي آریا شرکت LLC
قاسمي، محمد اندریس	آمریکایي آریا LLC
راضي، محمد خالد	بارکزی، ننگیالی
صافي، فضل احمد	فارمید تدارکات او خدمتونه
شین گل شاهین، پډي نوم هم پیژندل کیري "شین گل شاهین"	گرین لایټ جنرال ټریډنگ
اسپینوزا-لور، پیډرو الفریډو	کابل هاگل لوژستیکي شرکت
کمپیل، نیل پتریک*	شاربوی لوژستیکس
نوارو، ویسلي	د متحده ایالاتو کالیفورنیا لوژستیکي شرکت
حضرتي، آرش	یوسف، نجیب الله
میډفیلډ انټرنیشنل	رحیمي، محمد ادريس
مور، رابرت جی.	ووتن، فلیپ ستیون
نوري، نور علم، پډي نوم هم پیژندل کیري "نور علم"	دامینیک، لایټی کیی
شمالي بیارغوني موسسه	مارکویت، جیمز
شمال پامیر تعمیراتي او سرک ساختماني شرکت	آل پوائنټس انټرنیشنل دستریبوترز شرکت
وید، دیسی ډي	سیپولا، جیمز
بلو پلینت لوژستیکي خدمتونه	هرکولیز گلوبل لوژستیکس
محمودي، پادریس	شورایدر، رابرت
محمودي، شکیب	AISC LLC
صابر، محمد	نریوال امریکایي امنیتي شرکت
واټسن، براین ایریک	برادرز، ریچارد ایس.
عباسي، شاپور*	دیوید ای ډانگ ساختماني او ترمیماتي شرکت
وحیدالله، امیری*	فورس ډایریکټ سلوشنز LLC
وحید، اتل*	هارس، کریستوفر
داود، عبدالله*	هیرناندو کاونټي هولپینگر LLC
دهاني، عبدالمجید*	هایډ-ای-وریک LLC
قیس، فضلي*	پانترز LLC
محمد یوسف، همدرد*	پیپر میل ویلیج شرکت
کنري، حاجي پیر محمد*	شرویلډ لاین LLC

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

جدول D.1 (دوام لري)

د 2014 د جون تر 30 پورې تعلیقونه او مخنیوی (ادامه لري)	
تعلیقات	مخنیوی
سپاډا، کارول	محمد جعفر، موشفق*
تیلر، مایکل	عبدالملطب*
والونچر LLC	سمیع، نصرت*
ورلډ وایډ ترینرز (نړیوال روزونکي) LLC	پسرلی، احمد سلیم*
یانگ، دیوید	فضل، ربي*
اسپینوزا، موریسو	عطا، رحمان*
لاڼگ، ټونیا	فضل، رحمان*
بروفي، کینیت میشل	روشندل، محمد اجمل*
رابورا- مدینه، فرنکلین ډیلانو	عزیز الرحمن، صافي*
پیس ټرو بیزنس	مطیع الله، صافي*
پودینز، آدیم ژیف جولیا	شیرخان، سهاک*
الهام یاتر، پدې نوم هم پیژندل کیږي "نجیب الله سعدالله"	مراد، شاهد*
د ایورسټ فیضی لوژستیک خدمات	دولت خان، شیرزاد*
الهام فیضی لمتد	مهراب، الدین*
روح الله فیضی	علم، احمد فرزاد*
حکمت شادمان جنرال ټریډینګ LLC	کرین لایت جنرال ټریډینګ*
حکمت شادمان لمتد، پدې نوم هم پیژندل کیږي "حکمت شادمان لمتد"	آریا میډل ایسټ شرکت LLC*
حکمت شادمان کنسټرکشن اینډ سپلاي کمپني	آریا میډل ایسټ کمپني لمیتډ-هرات*
حکمت شادمان لوژستیک خدمات شرکت، پدې نوم هم پیژندل کیږي "حکمت شادمان کامرس کنسټرکشن اینډ سپلاي کمپني" پدې نوم هم کار کوي "حکمت شادمان کامرس کنسټرکشن خدمات"	آریا M.E. جنرال ټریډینګ LLC*
سایف حکمت کنسټرکشن لوژستیک خدمات اینډ سپلاي کمپني	آریا میډل ایسټ*
شادمان حکمت الله، پدې نوم هم پیژندل کیږي "حکمت شادمان،" پدې نوم هم پیژندل کیږي "حاجی حکمت الله شادمان" پدې نوم هم پیژندل کیږي "حکمت الله سعدالله"	بارکزی، ننگیالی*
شیرزی، اکبر احمد	فارمید تدارکات او خدمتونه*
	د آریا تدارکاتې او مشورتي خدمتونه*
	کابل هاگل لوژستیکي شرکت*
	یوسف، نجیب الله*
	آریا گروپ*
	آریا گروپ ساختماني شرکت*
	آریا سپلايز لمیتډ*
	رحیمي، محمد ادريس*
	آل پوائنټس انټرنیشنل دسترېبیوټرز شرکت.*
	هرکولیز گلویل لوژستیکس*
	شورایدر، رابرټ*
	هلمند ټوینکل ساختماني شرکت
	وزیري، هیوارد عمر
	خدران، محمد

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

جدول D.1 (دوام لري)

تعلیقات	مختیوی
	افغان میرکیوری ساختماني شرکت، پدې نوم هم پیژندل کیږي "افغان میرکیوری ساختماني او لوژستیکي شرکت"
	میرزلي نصیب ساختماني شرکت
	مانتیس، دپانا
	نصیب، میرزلي
	روبینسن، فرانز مارتین*
	سمیت، نانسی
	سلطاني، عبدل انس، پدې نوم هم پیژندل کیږي "عبدل انس"
	فقیري، شیر
	هوسمت، حاجی
	جیم بلیک کنسټرکشن کمپني
	آریا آریانا آریای لوژستیکس، پدې نوم هم ورته راجع کیږي "AAA لوژستیک"، پدې نوم هم پیژندل کیږي "سومو لوژستیک"
	گرست، ډونلډ
	مختار، عبدل، پدې نوم هم پیژندل کیږي "عبدالکبار"
	نوري ماه گیر ساختماني شرکت
	نوري، شیرین آغا
	لاډگ، ټونیا*
	اسران الدین، برهان الدین
	متن، نویدالله، پدې نوم هم پیژندل کیږي "جاوید احمد"
	متن، وحیدالله
	نوید بصیر ساختماني شرکت
	نوید بصیر JV گکار بابا ساختماني شرکت
	GBCC JV او NBCC
	نوري، نوید
	عصمت الله، محمود، پدې نوم هم پیژندل کیږي "محمود"
	خان، گل
	خان، سلیمان شرزاد، پدې نوم هم پیژندل کیږي "سلیمان"
	مرسلین، اکرام الله، پدې نوم هم پیژندل کیږي "اکرام الله"
	مسافر، نسیم، پدې نوم هم پیژندل کیږي "نسیم"
	علي، اسرار
	گل، غنزی
	لقمان انجینرنگ ساختماني شرکت، پدې نوم هم پیژندل کیږي "لقمان انجینرنگ"
	سفي الله پدې نوم هم پیژندل کیږي "بناغلی سفي الله"
	سرفراز، پدې نوم هم پیژندل کیږي "بناغلی"
	سرفراز وزیر، خان
	اکبر، علي
	اکبر، علي

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

تعلیقات	مخنیوی
	د 2014 د جون تر 30 پورې تعلیقونه او مخنیوی (ادامه لري)
	کریستال ساختماني شرکت، پدې نوم هم پیژندل کیږي "سمیت الله د سرک ساختماني شرکت"
	سمیت الله (انفرادي فقط یو نوم کاروي)
	گورویندر، سنگ
	جهان، شاه
	ذکرالله شهیم پدې نوم هم پیژندل کیږي "ذکرالله شهیم"
	الیاس میوند انسن الله پدې نوم هم پیژندل کیږي "میوند الیاس"، پدې نوم هم پیژندل کیږي "میوند الیاس"، پدې نوم هم پیژندل کیږي "انجینر میوند الیاس"
	BMCS
	میوند حقل ساختماني او د سپلاي شرکت
	نیو راپرز کنسټرکشن کمپني، پدې نوم هم پیژندل کیږي "راپرز کنسټرکشن کمپني"، پدې نوم هم پیژندل کیږي "نیو راپرز کنسټرکشن اینډ سروسز کمپني"
	راپرز کنسټرکشن، سرویسز، لوژستیکس او ټرانسپورټیشن کمپني
	راپرز گروپ آف کمپنیز
	دامینیک، لایټی کی*
	مارکویت، جیمز*
	مارټینز، رین
	معروف، عبدل
	فرا، یوسف
	رویال پیلپس ساختماني شرکت
	برادشو، کریستوفر جیس
	بولور، کانډیس پدې نوم هم پیژندل کیږي "کانډیس جوی ډاوکینز"
	ډاوکینز، جان
	میزوپوتامیا گروپ LLC
	ناردلو، جیوفری
	کیفر، جیری
	جوهانسن، انجیلا
	CNH پراختیا شرکت، LLC
	جوهانسن، کیت
	نظامي لوژستیک ملاتړ، LLC
	ایسټر، جان
	توریوس هولپینگر LLC
	بروفي، کینیت میشل*
	عبدالحق بنسټ
	اداژر، ادونیس
	کلون، جوش ډبلیو
	کلرک لوژستیک خدماتو شرکت، پدې نوم هم پیژندل کیږي "کلرک ساختماني شرکت"
	په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

جدول D.1 (دوام لري)

مخنيوی	تعلیقات
فرکاس، جانوس	
فلورېډیل، الیکس ایف	
ناپت، میشل ټي، II	
لوزادو، گيري	
میژریس، ارمنډو این، جی.آر	
رینو ساختماني شرکت	
سردار، حسن، پدې نوم هم پیژندل کيږي	
”حسن سردار انقلاب“	
شاه، محمد نادر، پدې نوم هم پیژندل کيږي ”نادر شاه“	
ټینو، ریګور	
براون، چارلس فلیپ	
شیرین، فاصله، پدې نوم هم پیژندل کيږي ”شیرین فاصله“	
انډرسن، جیسی مونتل	
چارونو، سټیفنی، پدې نوم هم پیژندل کيږي	
”سټیفنی شنکيل“*	
هایټور، جونانن*	
خان، نور زلي، پدې نوم پیژندل کيږي ”ولي خان نور“	
شاهید، پدې نوم هم پیژندل کيږي ”شاهلی“ شاهید،	
پدې نوم هم پیژندل کيږي ”ساحل“ پدې نوم هم پیژندل	
کيږي ”غازي رحمان“	
ویور، کریستوفر*	
الکاحل اوسیس خدمات	
الکاحل تخنیکي خدمات	
CLC ساختماني شرکت	
CLC مشاورت، L.L.C.	
کمپلیټ مین پاور سلوشن	
محمد، مسیح الدین، پدې نوم هم پیژندل کيږي	
”مسیح محمد“	
روډن، بریدلی ایل، پدې نوم هم پیژندل کيږي	
”بریډ ایل روډن“	
روډن، اورین سرینا	
رویال سوپر جیت جنرال ټریډینګ، L.L.C.	
سوپر جیت ساختماني شرکت	
سوپر جیت فویل سروسسز	
سوپر جیت ګروپ	
سوپر جیت ټورز، L.L.C.، پدې نوم هم پیژندل کيږي	
”سوپر جیت ټریول او هالیډیز، L.L.C.“	
سوپر سلوشن، L.L.C.	
عبدالله، بلال	
فارمر، رابرټ سکات	
کیلی، البرټ، *III	

پادونه: *مخکې په تعلق شوي حالت کې ښيي چې د جرمي تور یا مسؤلیت نه منلو له امله د اداري تعلق او مخنيوی چارواکو لخوا تعلق شوي و. د مخنيوی په پام کې نیولو سره د اداري تعلق او مخنيوی چارواکو لخوا د متحده ایالاتو فدرال ولسوالۍ محکمه کې د محکومیت وروسته د نه‌ای مخنيوی تحمیل.

ضمیمه هـ مخففات او لنډیزونه

مخففات یا لنډیزونه	تعریف
AAA	افغان امریکایی اردو بارولو خدمات
AAF	د افغانستان هوایي ځواک
ABADE	د پراختیایي شرکتونو په واسطه د افغانستان جوړونې کې مرسته
ABP	افغان سرحدی پولیس
ACAP	افغان ملکی مرستې پروگرام
ACC-WRN	د اردو قرارداد کولو قوماندې - وارین
ACE	کرهنیز اعتبار لورول
ACEP	افغان مدني بوختیا پروگرام
ACU	د ادارې فساد پروړاندې مبارزې واحد
AD	الترناتیو پراختیا
ADB	اسیایي پرمختیایي بانک
ADF	د کرهنې پرمختیایي بسپنه
AERCA	د افغانستان بریښنایي اصلاح او مدني دفاع
AFISCO	افغان د وسپنې او ستیل کانسرسیون
AFN	افغانی (اسعار — افغان اتباع افغانان دي)
AGO	لوی څارنوالی
AGS	د افغانستان جیولوجیکي سروې
AIB	د افغانستان نړیوال بانک
AIF	د افغانستان د زیربنا صندوق
AIHRC	د افغانستان د بشر د حقوقو خپلواک کمیسیون
AITF	د افغانستان د زیربنا وجهی فنډ
AKF	اغا خان بنسټ
ALBA	د افغانستان قانون جوړونکي نهادونو ته مرسته
ALP	افغان سیمه ایز پولیس
AML/CFT	د پیسو مینځلو ضد او د تروریزم مالي چارو سره مبارزه
ANA	افغان ملي اردو
ANCOP	د افغان عامه نظم پولیس
ANP	افغان ملي پولیس
ANPO	د افغانستان د ملي برخه اخیستنې سازمان
ANSF	افغان ملي امنیتي ځواکونه
AO	منع کرل شوي نوکي
APA	د افغانستان د پترولیم مقام
APPF	د افغانستان د عامه تحفظ ځواک
APRP	افغان سولې او بیا پخلاينې پلان
AROC	د افغانستان د سرچینو د څار شورا
ARTF	د افغانستان د بیا رغونې د باور بودیجه
ASA	د امریکا د سویایین انجمن

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخففات یا لنډیزونه	تعریف
ASAP	د کرهڼې استحکام گړندی شوی پروگرام
ASFF	د افغانستان د امنیتي ځواکونو بودیجه
ASI	د افغانستان د ثبات نوښت
ASMED	د افغانستان د کوچني او منځني کچې شرکت پراختیا
ATAR	د افغانستان د سوداګرۍ او عاید پروژه
ATRA	د افغانستان د مخابراتو تنظیم اداره
AUAF	د افغانستان امریکایي پوهنتون
AUP	افغان یونیفورم پولیس
AWOL	پرتله له رخصتۍ غیرحاضري
AYNSO	د افغانستان د ځوانانو ملي او ټولنیز سازمان
BELT	لومړنۍ زده کړه، سواد، تخنیکي او مسلکي زده کړه او روزنه
BPHS	د روغتیايي خدماتو ابتدايي کڅوړه
BSA	دوه لړخیزه امنیتي موافقه
CBE	د ټولنې میشته تعلیم
CCC	د ټولنې کلتوري مرکزونه
CCI	د ټولنې متحد کولو نوښت
CDC	د ټولنې د پرمختګ مرکز
CDC	د ټولنې پراختیا شورا
CENTCOM	د متحده ایالاتو مرکزي قوماندې
CERP	د قومندان بېرني غیرګون پروگرام
CHAMP	سوداګریزه باغوانې او د زراعتي بازار موندنې پروگرام
CHW	د ټولنې روغتیا کارکوونکي
CIGIE	د کفایت او موثريت په اړه د عمومي پلټونکو شورا
CJIATF-N	د ګډ یوګرۍ شوي کاري ځواک - ډله
CJSOTF-A	د ځانګړي عملیاتو ګډ کاري ځواک - افغانستان
CM	د وړتیاوو محک
CMS	د قضیې مدیریت سیستم
CAN	د بحري څیړنو لپاره مرکز
CNCE	د مخدره توکو په وړاندې مبارزې له ټولنو سره کار
CNG	متراکم طبیعي ګاز
CNJC	د مخدره توکو ضد قضا مرکز
CNPA	د افغانستان د مخدره توکو په وړاندې د مبارزې پولیس
COM	د وزیرانو شورا
COR	د قرارداد کونکي افسر استازی
CSSP	د سمونونو سیستم ملاتړ پروگرام
CSTC-A	د امنیتي لیرې ګډه قوماندې - افغانستان
CTA	د مرکزي لیرې حساب
DA	پرمختیايي ملاتړ
DAB	د افغانستان بانک
DABS	د افغانستان برېښنا شرکت
DAI	د پراختیا الترناتیووز شرکت

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخفات یا لنډيزونه	تعريف
DCIS	د دفاعي جنایې تحقیقاتو خدمتونه (متحده ایالات)
DCOM MAG	د MTN-A معاون قوماندان، د اردو مرستندویه ډله
DEA	د مخدره موادو په اړه د تنفیذ اداره (متحده ایالات)
DFAS	د دفاع مالي او محاسبې خدمات
DFID	د نړیوالې پراختیا لپاره اداره (انگلستان)
DI	دیموکراسي انټرنیشنل
DOD	د دفاع وزارت (متحده ایالات)
DOD CN	د مخدر توکو د فعالیتونو، او د مخدراتو د کمولو لپاره د دفاع وزارت بودیجه (متحده ایالات)
DOD OIG	د دفاع وزارت د عمومي پلټونکي دفتر
DODI	د دفاع وزارت لارښوونه
DOJ	د عدلیې وزارت (متحده ایالات)
DOT	د ترانسپورتیشن وزارت (متحده ایالات)
DQA	د معلوماتو کیفیت ارزونه
DSC	د ولسوالۍ ثبات کمیټه
DSCA	د دفاع امنیت همغږی اداره
ECC	د ټاکنیزو شکایتونو کمیسیون
ECF	د اعتبار د پراختیا اسانتیا
ELECT	د سبا لپاره د قانوني او ټاکنیز طرفیت لورول
EMIS	د معارف وزارت د معلوماتو مدیریت سیستم (افغان)
EPHS	د روغتون خدماتو لازمي کیږی
EQUALS	انجینري، د کیفیت ډاډ او لوژستیک ملاتړ
ERW	د جگړې راپاتې چاودیدونکي توکي
ESF	د اقتصادي ملاتړ بودیجه
EU EAT	د اروپای اتحادیې د ټاکنو ارزونې ټیم افغانستان
FAA	د فدرال هوای چلند اداره
FATF	د مالي عمل کاري ځواک
FBI	د تحقیقاتو فدرالي اداره (متحده ایالات)
FEFA	د افغانستان د آزاد او عادلانه ټاکنو بنسټ
FOB	د مخکینو عملیاتو قرارگاه
FRIC	د پوځ د بیاپخلاينې خونه (ایساف)
FY	مالي کال
GAGAS	د حکومت منل شوي پلټنې معیارونه
GAO	د دولت د احتساب دفتر (متحده ایالات)
GCMU	د مرستو او قراردادونو مدیریت واحد (MOPH)
GDP	ناخالص کورنۍ تولید
GDPDC	د زندانونو او توقیف مراکزو عمومي ریاست
GIROA	د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
GLE	د والي له خوا د کوکنارو د فصلونو له منځه وړل
GOR	د مرستې افسر نماینده
GPI	د ښه فعالیت کوونکو نوښت
GSO	د عمومي خدماتو دفتر (افغان)

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخففات یا لنډیزونه	تعریف
HEFD	د روغتیا اقتصاد او مالی چارو ریاست (MOPH)
HMIS	د روغتیا مدیریت معلوماتو سیستم
HNT	د کوربه ملت بار وړنه
HOO	د فساد سره مبارزې لپاره د څار عالي اداره (د "HOOAC" په نوم هم پیژندل کیږي) (افغان)
HPC	د سولې عالي شورا
HPP	د روغتیا پالیسي پروژه
IBC	د ودانولو نړیوال کود
ICRC	د سره صلیب نړیواله ټولنه
IDEA-NEW	د بدیل اقتصاد پرمخ وړو انګیزشي طرحې شمال، ختیځ، او لویدیځ
IDP	په هیواد کې دننه بی ځایه شوي کسان/کورنۍ
IEC	د ټاکنو خپلواک کمیسیون (افغان)
IED	د چاودیدونکو موادو اله (د سړک غاړې ماین)
IJC	د نړیوال سوله ساتي مرستندوي ځواک مشترکه قوماندې
IMF	د پېسو نړیوال صندوق
IMP	نړیوال نظامي پولیس
INCLE	د مخدره موادو نړیوال کنټرول او د قانون نفاذ (متحده ایالات)
INL	د مخدره موادو او د قانون د تنفیذ د چارو نړیواله اداره (متحده ایالات)
IOCC	د ادارو تر مینځ د گډو عملیاتو د انسجام مرکز
IPA	خپلواک عامه محاسبه کوونکي
IPACS	افغان مدني ټولنې ودې لپاره نوښت
IRD	نړیوال ریلیف او پراختیا (یوه موسسه)
ISAF	د امنیت نړیوال مرستندويه ځواک (ایساف)
ISR	استخبارات، بررسې، او کشف
JCIP	په پروان کې د عدلي مرکز
JCMB	د انسجام او نظارت کډه اداره
JRD	د تنګي ځوانانو د سمون ریاست
JSSP	د قضا سیکتور ملاتړ پروګرام (د بهرنیو چارو وزارت)
JTTP	د قضا روزنې د لیرد پروګرام (د بهرنیو چارو وزارت)
KAF	د کندهار هوايي ډګر
KFZ	د کندهار خوارو ساحه
KHPP	د کندهار - هلمند د بریښنا پروژه
KIA	په جګړه کې وژل شوي
LBG/BV	لويس برجر گروپ/بلیک او ویچ
LES	سیمه ایز ګمارل شوي کارمندان
LMG	د رهبري، مدیریت، حکومت داري پروژه
LOGCAP	د لوژستیک ملګري ودې پروګرام
LOTFA	د افغانستان لپاره د قانون او نظم وجهی صندوق
MAIL	د زراعت، اوبه لګولو، او مالداري وزارت (افغان)
MC	د رسنیو کمیسیون
MCN	د مخدره توکو ضد د مبارزې وزارت (افغان)
MCTF	د لویو جرایمو عملیاتي ځواک (MCTF)

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخففات یا لنډيزونه	تعريف
MEC	د نظارت او ارزونې کمیټه (افغان)
MIDAS	د معادنو پانگونه او پراختیا د افغانستان د بقا لپاره
MISTI	د ثبات نوښتونو سنجولو اغیزې
MOCI	د سوداګرۍ او صنایع وزارت (افغان)
MOCIT	د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجۍ وزارت (افغان)
MOD	د دفاع وزارت (افغان)
MOE	د ښوونې وزارت (افغان)
MOF	د ماليې وزارت (افغان)
MOI	د کورنیو چارو وزارت (افغان)
MOMP	د معادنو او پترولیم وزارت (افغان)
MOPH	د عامې روغتیا وزارت (افغان)
MOPW	د کار او عامه چارو وزارت (افغان)
MORE	د ښځو چارو وزارت نهادي تشکیل او اختیار پروژه (افغان)
MRAP	د ماین کمین پرواندي مقاوم
MRRD	د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت
MSF	گرځنده ضربتي ځواک
MSFV	د گرځنده ضربتي ځواک وسایط
NAC-A	د ناټو هوایی قوماندې - افغانستان
NATO	د شمالي اتلانتيک تړون سازمان
NCO	بریدمل
NDAA	د ملي دفاع د واک قانون
NDI	ملي دیموکراتیک انستیتیوت
NEPS	د شمال ختیځ انرژي سیستم
NGO	غیردولتي نهاد
NIU	د مخنیوی ملي واحد
NLO	د نوي لاین نهاد
NSOCC-A	د ناټو ځانګړي عملیاتو برخې قوماندې - افغانستان
NSP	د ملي پیوستون پروګرام
NTM-A	د ناټو روزنیز ماموریت - افغانستان
O&M	عملیات او ساتنه
OCO	د پولو هاخوا احتیاطي عملیات
OEF	د آزادي واکمنولو عملیات
OHG	د عمران هولډینګ ګروپ
OIG	د عمومي پلټونکي دفتر
OMA	د عملیاتو ساتنه، اردو
OMB	د سمبالنیت او بودیجې دفتر
OPPD	د پروګرام او پروژې پراختیا دفتر (USAID)
OSCE	په اروپا کې د امنیت او همکاری سازمان
OVERLORD	د معتبر لوژستیک څار ډیټابیس عملیاتي تایید
PCH	د روغتیايي خدمتونو لپاره مشارکتی قراردادونه
PEC	د ټاکنو سوله ایز کمپاین

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخففات یا لنډیزونه	تعریف
PM/WRA	د وسلو لري کولو او کمولو نظامي سياسي چارو بيورو (امريکا)
PPA	دولتي-خصوصي ايتلاف
PRT	ولایتي بیارغونې ټیم
PSC	د امنیت شخصي قراردادي
PSC	د مسلکي خدماتو شورا
PTEC	د برق د انتقال او اتصال پراختیا
QNCC	قسمت الله نصرت ساختماني شرکت
RADP	سیمه ایز کرهڼې پراختیا پروگرام
RASR	سیمه ایزه قوماندې د ANSF ارزونې راپور
RC	بیاپېښیدونکې لگښتونه
RCC	د سیمه ایز قرارداد کولو مرکز
RC-SW	سیمه ایزه قوماندې سویل لویدیځ (ایساف)
RDL	د درجه بندۍ ټاکلو کچه
RLS-F	د قانون حاکمیت ثبات - رسمي
RLS-I	د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي
RSS	د سرکونو د سکټور بقا
SAARC	د سیمه ایزې همغږۍ لپاره د سویل اسیا انجمن
SAO	د امنیتي مرستې دفتر
SAO	د پلټنې عالي دفتر
SARAI	د افغانستان نوښت کې د کرهڼیزې نوي توب لپاره سوبابین
SBIR	د کوچنۍ سوداګرۍ رامنځته کولو څیړنه
SCIP	د امنیتي همغږۍ معلوماتو پورتال
SDDC	د سطحې ګمارلو او توضیح قوماندې
SEPS	د سویل ختیځ بریښنا انرژۍ سیستم
SGDP	د شبرغان د گازو پراختیایي پروګرام
SGGA	د شبرغان گاز تولید فعالیت
SIGAR	د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړې عمومي پلټونکې
SIKA	په مهمو سیمو کې ثبات
SIU	حساس تحقیقي واحد
SMW	د ځانګړې عملیاتو وزیر (افغان)
SOF	د ځانګړې عملیاتو ځواکونه
SPECS	د سیاسي بنسټونو او مدني ټولنو ملاتړ پروګرام
State OIG	د بهرنیو چارو وزارت د عمومي پلټونکې دفتر
SWSS	د اوبو رسوونې او نظافت پایښت
SY	لمریز کال
TAFA	د افغانستان لپاره د سوداګرۍ لاسرسی او د سوداګرۍ اسانتیا
TCN	د دریم هیواد اتباع
TEFA	د افغانستان د زیو ټاکنو بنسټ
TFBSO	په افغانستان کې د سوداګرۍ او ثبات د عملیاتو لپاره کاري ځواک
TMAF	د ټوکيو د دوه اړخیزه حساب ورکونې کاري چوکاټ
Tt DPK	ټیټرا ټیک DPK

په راتلونکې پاڼه کې دوام لري

مخفیات یا لنډیزونه	تعریف
TVPA	د قاچاق قربانیانو د محافظت قانون
UN	ملګري ملتونه
UNAMA	په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستو ماموریت
UNDP	د ملګرو ملتونو پرمختیایي پروګرام
UNHCR	د ملګرو ملتونو د مهاجرینو لپاره عالی کمیسیون
UNODC	د مخدره موادو او جرمونو لپاره د ملګرو ملتونو دفتر
USAAA	د متحده ایالاتو د پوځ پلټونکې اداره
USACE	د متحده ایالاتو د اردو د انجینیرانو ګول اردو
USAID	د متحده ایالاتو نړیواله پراختیایي اداره
USAID OIG	د USAID د عمومي پلټونکې دفتر
USDA	د متحده ایالاتو د کرهڼې وزارت
USFOR-A	د متحده ایالاتو ځواکونه - افغانستان
USIP	د متحده ایالاتو د سولې لپاره انسټیټیوټ
USWFD	د افغانستان د پوهنتون ملاتړ او کاري ځواک پراختیا پروګرام
UXO	ناچاودل شوي توکي
VAT	ارزښت وړ اضافه شوی مالیه
VSO	د کلیو د ثبات په موخه عملیاتونه
WIA	په جګړه کې ټپي شوي
WPS	د نړۍ په کچه محافظت خدمات
WTO	د سوداګرۍ نړیوال سازمان

- 1 نړیوال بانک، د افغانستان چارې د سپارلو په حال کې: له 2014 وروسته مسلو ته کتنه، 1 ټوک: عمومي کتنه، د 2012 مې، مخ 1. نړیوال بانک ویلي چې یوازې ورو ځایونو لکه لایبیریا، غزه، او لویدیځې غاړې ځینې وختونو د هر وګړي پر سر له افغانستان څخه زیاتې مرستې لاسته راوړي.
 - 2 د افغانستان مالي وزارت، د 1393 ملي بودجه، http://www.budgetmof.gov.af/images/stories/DGB/BPRD/National%20Budget/1393/1393%20National%20Budget_English_Final.pdf، مخ 7، لاس رسی 5/5/2014.
 - 3 نړیوال وجهي صندوق، د افغانستان اسلامي جمهوري: 2014 VI مادې خبري، د کارکوونکو راپور، د هیواد راپور شمیره، 14/128، 5/2014، مخ 14.
 - 4 د افغانستان مالي وزارت، د 1393 ملي بودجه، http://www.budgetmof.gov.af/images/stories/DGB/BPRD/National%20Budget/1393/1393%20National%20Budget_English_Final.pdf، مخونه 6، 8، لاس رسی 5/5/2014.
 - 5 د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د امنیت شورا د رییس اعلامیه د بن 'انتقال پروسې' د اعلامیې درناوی کوي، د افغانستان لپاره د 'بدلون لسیزه'، 12/19/2011.
 - 6 نړیوال بانک، افغانستان: له انتقاله تر بدلونه نوي معلومات، د همغږی او نظارت ګډ بورډ د غونډې سلايدونه، 11 سلايد، 1/29/2014.
 - 7 د ستراتیژیکو مطالعاتو مرکز، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو خپلواکه ارزونه، 1/2014، مخ 3.
 - 8 د ستراتیژیکو مطالعاتو مرکز، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو خپلواکه ارزونه، 1/2014، مخ 4.
 - 9 د ستراتیژیکو مطالعاتو مرکز، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونو خپلواکه ارزونه، 1/2014، مخ 4.
 - 10 پروفیسور سنټلي هافمان (د هارورډ پوهنتون)، "د مارشال پلان په اړه وروستی څرګندونې"، په سنټلي هافمان او چارلز مایر کې، ایډیټوران، د مارشال پلان: تیر ته یوه کتنه (ویسټ ویو پرس، 1984)، مخ 91.
 - 11 د کانګرس تحقیقي خدمت، راپور 62-97، د مارشال پلان: ډیزاین، لاسته راوړنې، او له اوس وخت سره تړاو، 1/6/1997، لندن، مخ 8.
 - 12 تعدیل شویو مرستو معلومات د 2002 - 2014 مالي کال بیارغونې ټوله مرسته تر 103.2 میلیاردو امریکایي ډالرو چې پخوا راپور ورکړ شوی، تر نږدې یو میلیارد امریکایي ډالرو پورې ډیر شوی، او لدې سره د افغانستان بیارغونې مرستې د انفلاسیون برابر شوی زیاتوالی د مارشال پلان له لګښتونو سره برابر شوي.
 - 13 د کورني ناخالصو محصولاتو د کموالي ارزښتونو پر اساس د سیکار محاسبې، 1948-1951 او 2002-2013، په سنت لویز کې د فیدرال مرکزي بانک لخوا خپرې شوي، <http://research.stlouisfed.org/fred2/series/GDPDEF>، لاس رسی، 5/28/2014. د کورني ناخالصو محصولاتو کموالي د مصرفوونکو د قیمت تر لست (CPI) کم تبلیغ کېږي، مګر دا د انفلاسیون پراخه اندازه ده، د بیلګې په توګه، CPI د حکومت د اخیستلو قیمتونه نه تعقیبوي. د کارکوونکو د احصایې بیورو وګورئ، "د مصرفوونکو د قیمت لست: هغې پوښتنې چې ډیرې تکرارېږي" http://stats.bls.gov/cpi/cpifaq.htm#Question_12، لاس رسی 6/4/2014.
 - 14 نړیوال بانک، افغانستان: له انتقاله تر بدلونه نوي معلومات، د همغږی او نظارت ګډ بورډ د غونډې سلايدونه، 5 سلايد، 1/29/2014.
 - 15 نړیوال بانک، د افغانستان چارې د سپارلو په حال کې: له 2014 وروسته مسلو ته کتنه، 1 ټوک: عمومي کتنه، د 2012 مې، مخ 1. نړیوال بانک ویلي چې یوازې ورو ځایونو لکه لایبیریا، غزه، او لویدیځې غاړې ځینې وختونو د هر وګړي پر سر له افغانستان څخه زیاتې مرستې لاسته راوړي.
 - 16 د آسیا پراختیایي بانک، د آسیا پراختیا په اړه نظر 2014، "افغانستان"، 4/2014، مخ 156.
 - 17 عقیب اسلم، "افغانستان: د سرچینو د کموالي په حالت کې د ټولنیزې او امنیتي لګښتونو اندول برابرول"، د نړیوال وجهي صندوق لیکنه WP/13/133، 5/2013، مخونه 5-6.
 - 18 د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت، په ځان تکیه کولو په لور: د بدلون لسیزې لپاره ستراتیژیک نظر، د افغانستان په اړه د توکیو په کنفرانس کې چمتو شوی، 7/8/2012، مخ 6.
 - 19 د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID، ODG، 6/30/2014، ځواب.
 - 20 نړیوال بانک او د افغانستان مالي وزارت، په افغانستان کې د چارو سپارل: له 2014 مسلو ته کتنه، لکچر، <http://siteresources.worldbank.org/INTAFGHANISTAN/>، 11/21/2011، Resources/AFBeyond2014، 2 سلايد.
- 21 نادر نادري، د افغانستان د تحقیق او ارزونې ادارې، رییس، د بهرنیو اړیکو په اړه په شورا کې، "د متخصصینو نظر: په 2014 کې د افغانستان لپاره هیلې"، 12/18/2013، <http://www.cfr.org/>، لاس رسی 5/16/2014.
 - 22 CSIS، "د افغانستان د سپارلو چارو لپاره له ټولټاکنو وروسته ننګونې: 2014-2015"، د اتونې اچ کورډزمن لخوا لکچر، د 5/18/2014 نسخه، 6 سلايد.
 - 23 د خلکو او رسنیو لپاره د پیو تحقیق مرکز، "په افغانستان او عراق کې اوس تر بریا ناکامې ډیرې وګورئ"، 1/30/2014، <http://www.people-press.org/2014/01/30/more-now-see-failure-than-success-in-iraq-afghanistan/>.
 - 24 پروفیسور توماس چې سکاټو، "د عمر او بهرنی پالیسی عقیدې: هغه توپيرونه چې حسابېږي؟" سیاسي نظر، د سیاسي مطالعاتو ټولنه (انګلستان)، <http://www.psa.ac.uk/insight-plus/blog/age-and-foreign-policy-beliefs-differences-count>، 4/29/2014، لاس رسی 6/13/2014.
 - 25 روتیرز، "په پنځو آلمانو کې څلور په بهر کې د اردو کم ماموریتونه غواړي: نظر غوښتنه"، 5/20/2014، <http://www.reuters.com/article/2014/05/20/us-germany-foreign-policy-idUSBREA4J07620140520>، لاس رسی 6/13/2014.
 - 26 د افغانستان مالي وزارت، د توکیو دوو اړخیزو حساب ورکولو کاري چوکاټ: د لور پورو چارواکو ګډې غونډې راپور، 7/3/2013، مخ 14.
 - 27 د هیواد په اړه د نړیوال وجهي صندوق راپور شمیره 14/128، د افغانستان اسلامي جمهوریت: 2014 VI مادې خبري، د کارکوونکو راپور، د هیواد راپور، 5/2014، مخ 14.
 - 28 د آسیا پراختیایي بانک، د آسیا پراختیا په اړه نظر 2014، د پراخي وده لپاره مالي پالیسی، 2014، مخ xix.
 - 29 اعطشام احمد، د لندن اقتصاد مکتب او د پراختیایي تحقیق لپاره د بن پوهنتون مرکز، "د پرمختګ په حال هیوادونو کې د عامه مالي چارو بنسټ ایښودنه"، د G24 کنفرانس لپاره چمتو شوي لیکنه، د 2014 فبروري، http://g24.org/wp-content/uploads/2014/03/Public-Finance-and-Infrastructure_23Feb_2014.pdf، مخونه 9-10.
 - 30 د استخباراتو مرکزي اداره، د نړۍ حقیقت کتاب، <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html>، لاس رسی 7/3/2014.
 - 31 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات پر لور د پرمختګ په اړه راپور (له قانون وروسته چې ورته اړتیا لري "د 1230 راپور" په نوم هم پیژندل کېږي)، کانګرس ته راپور، 11/2013، مخ 85.
 - 32 د افغانستان مالي وزارت، "د عوایدو ریاست" <http://mof.gov.af/en/page/422>، نیټه نلري، نوي معلومات، لاس رسی 5/15/2014.
 - 33 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي نوي معلومات، 10/2013، مخ 16.
 - 34 له افغانستان څخه د IV مادې خبرو کنفرانس غوښتنې نسخه له پاول راس سره، د افغانستان، منځني ختیځ او مرکزي آسیا اداره لپاره د ماموریت رییس، واشنگتن ډي سي، 5/21/2014، <https://www.imf.org/external/np/tr/2014/tr052114.htm>، لاس رسی 6/30/2014.
 - 35 نړیوال بانک، افغانستان: له انتقاله تر بدلونه II، د لور پورو چارواکو غونډې سلايدونه، 8 سلايد، 7/2/2013.
 - 36 د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت ځواب، 7/3/2014.
 - 37 د سیکار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت ځواب، 9/26/2013.
 - 37 نړیوال بانک، افغانستان: له انتقاله تر بدلونه II، د لور پورو چارواکو غونډې سلايدونه، 9 سلايد، 7/2/2013.
 - 38 سوداګریزه اقتصاد، د افغانستان صادرات، د افغانستان مرکزي احصایې سازمان معلوماتو راپور ورکول، <http://www.tradingeconomics.com/afghanistan/exports>، لاس رسی 7/8/2014.
 - 39 CIA نړیوال حقیقت کتاب، "افغانستان" <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/af.html>، لاس رسی 6/24/2014، 7/1/2014.
 - 40 د حکومت حساب ورکولو دفتر شهادت - 11-867T، ارزښت اضافه شوي ماليې: د امریکا لپاره له نورو هیوادونو څخه د تجربو احتمالي درسونه، 7/26/2011، مخ 2.

- 41 رندال جي هولکومب، "اضافه شوي ارزښت مالیه: د امریکا لپاره یې ډیر قیمت و" د میرکاتو مرکز کاري لیکنه، د جورج مایسون پوهنتون، 6/2010، مخ 1.
- 42 نړیوال وجهي صندوق، "د نړیوال وجهي صندوق ماموریت لخوا د افغانستان په اړه اعلامیه"، د چاپ کڼه، 13/36، 2/4/2013.
- 43 USAID، د افغانستان لوژستیک ادارو سره مرسته (ALBA) کاري پاڼه، "قانون تایید شو"، 6/2014.
- 44 د نړیوال وجهي صندوق هیواد راپور شمیره، 14/128، د افغانستان اسلامي جمهوریت: VI مادې خبري، د کارکونکو راپور، د هیواد راپور، 5/2014، مخ 27.
- 45 د افغانستان مالیې وزارت، د اداري چارو لپاره د مالیې وزارت د معین دفتر، د ستراتیژیک پلان په اړه د لمړي ربع فعالیت راپور 1393، د 1393 د جوزا 11 (6/1/2014)، مخ 3.
- 46 د اروپایي ټولني کمیسیون، د اروپایي ټولني غړو هیوادونو کې د مالیې اصلاحات 2013: د اقتصادي ودې او مالي دوام لپاره د مالي پالیسی ننگونې، 5/2013، مخ 88.
- 47 د حکومت حساب ورکولو دفتر شهادت - 11-867T، ارزښت اضافه شوې ماليې: د امریکا لپاره له نورو هیوادونو څخه د تجربو احتمالي دروسونه، 7/26/2011، لنډیز.
- 48 د اروپایي ټولني کمیسیون، د اروپایي ټولني غړو هیوادونو کې د مالیې اصلاحات 2013: د اقتصادي ودې او مالي دوام لپاره د مالي پالیسی ننگونې، 5/2013، مخ 27.
- 49 اندروم از سي. سمیت، "د پرمختګ په حال هیوادونو کې د مصرف مالیه، د بڼګلډیش VAT قضیه"، د محاسبې لپاره مرکز، حکومتوالي او د ماليې تحقیق، د واشنگتن ویکتوریا پوهنتون (نوی زیلاند) د تحقیق کاري لیکنه شمیره، 82، 12/2011، مخونه 3-5.
- 50 ندیم الزمان (د بلوچستان پوهنتون)، "په پاکستان کې د VAT مالیې پایلې: اداره، تجربې او اندېښنې"، 3/2012، مخ 6، د ټولنیز ساینس تحقیق شبکې کې خپور شوی، <http://ssrn.com/abstract=2017848>.
- 51 د نړیوالې پراختیا لپاره اداره، د انګلستان بهرنیو چارو وزارت، د مالیې مدیریت پروژې، افغانستان، کلنی ارزونه، د نړیوالې مرستې شفافیت ابتکار کنسورسیم په ویب پاڼه کې خپور شوی، 6/12/2014، iatidfidi.gov.uk/iatidfidi_documents/4393215.docx، لاس رسی 2014 فبروري، لاس رسی 6/12/2014.
- 52 د نړیوالې پراختیا لپاره اداره، د انګلستان بهرنیو چارو وزارت، د مالیې مدیریت پروژې، افغانستان، کلنی ارزونه، د نړیوالې مرستې شفافیت ابتکار کنسورسیم په ویب پاڼه کې خپور شوی، 6/12/2014، iatidfidi.gov.uk/iatidfidi_documents/4393215.docx، لاس رسی 2/2/2014، لاس رسی 6/12/2014.
- 53 نړیوال وجهي صندوق، "د پروګرام یادښت: د افغانستان اسلامي جمهوریت" لاس رسی 5/15/2014، <http://www.imf.org/external/np/country/notes/afghanistan.htm>، 4/8/2014.
- 54 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات پر لور د پرمختګ راپور، کانګرس ته شپږ میاشنی راپور، 12/2013، مخ 87.
- 55 نړیوال مالي شرکت او نړیوال بانک، "د کار کولو آسانتیا لست" مرسته کوي ترڅو دا واضح کړي چې ولې افغانستان ډیره کمه پانګونه را جلبوي. د کار پیلولو آسانتیا لپاره، افغانستان تر ډیرې کچې د نړیوال مالي شرکت او نړیوال بانک لوړه درجه اخلي، د نړۍ په 189 اقتصادونو کې 24 درجه اخلي. مګر کومه بله درجه له 98 لوړه نده (ماليې تادیه کوونکی)، او ځینې د لست په پای کې دي، پشمول د ساختماني کارونو جوازونو سره معامله کول (167)، د قرارداد پلې کول (168)، او د پانګوالو خوندیتوب (189). سرچینه: نړیوال مالي شرکت او نړیوال بانک، "په افغانستان کې د کار کولو آسانتیا" 2014 نسخه، <http://www.doingbusiness.org/data/>، exploreeconomies/afghanistan/، لاس رسی 7/21/2014.
- 56 د دې راپور ب ضمیمه وګورئ.
- 57 د سیګار د ارزونې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/20/2009.
- 58 OMB، "د امریکا دفاع او کورنیو چارو وزارتونو او د نورو نړیوالو پروګرامونو (OIP/State) په بهر کې د بیزنیو عملیاتونو (OCO) غوښتنې د ولسمشر 2015 مالي کال تعدیلونه"، 6/26/2014: د سیګار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت ځواب، 4/15/2014: د سیګار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت ځواب، د OMB ځواب، 7/16/2014.
- 59 Pub. L. 111-32، 6/24/2009.
- 60 د سیګار د ارزونې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/20/2009.
- 61 Pub. L. 112-74، 9009 برخه، 12/23/2011: د امریکا دفاع وزیر معین، "د افغانستان سرچینو د نظارت شورا (AROC) یادښت"، 8/3/2011.
- 62 د دې راپور ب ضمیمه وګورئ.
- 63 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014.
- 64 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014 او 4/15/2014.
- 65 د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر د افغانستان د امنیتي ځواکونو د وجهي صندوق د 1 برخې مدیریت لپاره د مرستو توزیع او مکلفیتونو مشروعیت، راپور شمیره، D-2008-012، 11/5/2007، مخ 2.
- 66 Pub. L. 112-74، 9009 برخه او د امریکا دفاع وزیر معین، د افغانستان سرچینو نظارت شورا (AROC) یادښت، 8/3/2011.
- 67 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014.
- 68 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014.
- 69 د امریکا دفاع وزارت، "د قومندانانو د بیړني غبرګون پروګرام (CERP)" د امریکا دفاع مالي مدیریت مقررات Vol. 12، Ch 27، 1/2009، مخ 27-3.
- 70 USFOR-A، "د قومندانانو د بیړني غبرګون پروګرام (CERP) SOP"، Pub 1-06 USFOR-A، 2/2011، مخ 35، 12/23/2011.
- 71 د دې راپور ب ضمیمه وګورئ.
- 72 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014.
- 73 Pub. L. 112-74، 9009 برخه او د امریکا دفاع وزیر معین، د افغانستان د سرچینو نظارت شورا (AROC) یادښت، 8/3/2011: د امریکا د سنا د اردو خدمتونو کمیټې، مطبوعاتي خپرونه، "سنا د 2011 مالي کال لپاره د ملي دفاع صلاحیت د آیکې سکيلتن قانون تصویب کړه"، 12/22/2010.
- 74 د دې راپور ب ضمیمه وګورئ.
- 75 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/18/2014 او 7/17/2014.
- 76 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/17/2014 او 7/18/2014.
- 77 "AR(M) 1002" د مالي کال پروګرام او د 2014 د مارچ فرعي حسابونو پر اساس د تخصیص دریځ، "4/16/2014: د اردو اداره، "د وړاندیز شمیرې ته بدلون: W912ER-14-R-0019". <https://www.fbo.gov/index?s=opportunity&mode=form&tab=core&id=.6/19/2014>، لاس رسی 7/18/2014، 9ef8f390fc2c11d1b61fcb6f0da&evic=0.
- 78 TFBSO، "د TFBSO په اړه"، لاس رسی 10/20/2011: د سیګار د 7/22/2011 معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب.
- 79 د دې راپور ب ضمیمه وګورئ.
- 80 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/8/2014.
- 81 د امریکا دفاع وزارت، د مخدره توکو په ضد فعالیتونه، د مخدره توکو پر ضد د فعالیتونو لپاره 2009 مالي کال د اضافي بودجې غوښتنه، لاس رسی 4/13/2010.
- 82 د امریکا دفاع وزارت د عمومي مفتش دفتر، د امریکا دفاع وزارت د 2011 مالي کال ملي مخدره توکو د پروګرام فعالیتونو لپاره د مکلف شوي مرستې هر اړخیزې محاسبې د خپلواک پلټونکي راپور، راپور شمیره DODIG-2012-04، 1/30/2012.
- 83 د سیګار د معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا دفاع وزارت ځواب، 7/3/2014 او 4/16/2014.
- 84 USAID، "د امریکا د بهرنی مرستې ماخذونو لارښود"، 1/2005، پاڼه 6.
- 85 د سیګار معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID ځواب 7/10/2014: د سیګار معلوماتو غوښتنې په اړه د امریکا بهرنیو چارو وزارت ځواب، 4/15/2014 او 6/27/2013.
- 86 د سیګار معلوماتو غوښتنې په اړه د USAID ځواب 7/10/2014 او 4/7/2014.
- 87 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیګار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/13/2009.
- 88 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیګار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/15/2014، 7/16/2014، 6/27/2013 او 4/11/2014.

- 88 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/16/2014 او 4/11/2014.
- 89 سیکار، د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتني راپور، 7/30/2010، پاڼه 51.
- 90 نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال د 6 میاشتو پای) د مالي درېځ په اړه د اداره کوونکو راپور، "پاڼه 5.
- 91 نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال د 6 میاشتو پای) د مالي درېځ په اړه د اداره کوونکو راپور، "پاڼه 1.
- 92 نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال د 6 میاشتو پای) د مالي درېځ په اړه د اداره کوونکو راپور، "پاڼه 5.
- 93 نړیوال بانک، "د هیواد درې میاشتني نوي معلومات: افغانستان"، 4/2011، 16 پاڼه.
- 94 نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال د 6 میاشتو پای) د مالي درېځ په اړه د اداره کوونکو راپور، "پاڼه 7.
- 95 نړیوال بانک، "د هیواد درې میاشتني نوي معلومات: افغانستان"، 4/2011، 16 پاڼه.
- 96 نړیوال بانک، "ARTF": د 2014 د جون تر 21 پورې (د 1393 مالي کال د 6 میاشتو پای) د مالي درېځ په اړه د اداره کوونکو راپور، "پاڼه 7.
- 97 EC، "افغانستان: د لویې وضعیت، 2011 جنوري"، 3/31/2011، پاڼه 7.
- 98 UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) 2014 لمري رېع پروژې پرمختګ راپور"، 6/9/2014، مخ 28؛ د UNDP د LOTFA د هر رېع او کلني راپورونو څخه د سیکار تحلیلونه، 7/16/2014.
- 99 UNDP، د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) د 2013 د پروژې کلني پرمختګ راپور، "5/6/2014، مخ 16؛ UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) 2013 لمري رېع پروژې پرمختګ راپور"، 6/23/2013، پاڼه 1.
- 100 UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) 2014 لمري رېع پروژې پرمختګ راپور"، 6/9/2014، مخ 28؛ UNDP د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) د 2013 د LOTFA د هر رېع او کلني راپورونه، "7/16/2014.
- 101 UNDP، "د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) 2014 لمري رېع پروژې پرمختګ راپور"، 6/9/2014، مخ 28؛ UNDP د افغانستان لپاره د قانون او نظم وچهې صندوق (LOTFA) د 2013 د LOTFA د هر رېع او کلني راپورونه، "7/16/2014.
- 102 د امریکا دفاع وزارت، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
- 103 سپینه ماڼی، "د افغانستان په اړه د ولسمشر څرګندونې"، 5/27/2014؛ USFOR-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې په اړه ځواب، 7/3/2014.
- 104 سپینه ماڼی، "د افغانستان په اړه د ولسمشر څرګندونې"، 5/27/2014؛ USFOR-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې په اړه ځواب، 7/3/2014.
- 105 د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې اغېزونه، 6/18/2014، مخ 4؛ واشنګټن پوسټ، "افغانستان د هغه پلان په اړه انډیښنه لري چې په 2016 کې امریکا ځواکونه وباسي"، 5/29/2014.
- 106 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې اغېزونه، 6/18/2014، پاڼه 3.
- 107 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ، 4/2014، 9 پاڼه.
- 108 د متحده ایالاتو SASC، "د جنرال جان اف کمپبل لپاره د پالیسي پوښتنې، امریکا، د قوماندان لپاره وړاندیز، د نړیوال امنیت مرستې ځواک او قوماندان، په افغانستان کې د امریکا ځواکونه،" 7/10/2014.
- 109 د امریکا دفاع وزارت، "د 2015 مالي کال لپاره په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وچهې صندوق (ASFF)، "6/2014؛ P.L. 113-76، 1/17/2014.
- 110 د امریکا دفاع وزارت، "د 2015 مالي کال لپاره په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وچهې صندوق (ASFF)، "6/2014.
- 111 د امریکا دفاع وزارت، "د 2015 مالي کال لپاره په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وچهې صندوق (ASFF)، "6/2014.
- 112 د امریکا دفاع وزارت، "د 2015 مالي کال لپاره په بهر کې د بېرنيو عملیاتونو دلیل، د افغانستان امنیتي ځواکونو وچهې صندوق (ASFF)، "6/2014.
- 113 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ، 4/2014.
- 114 والسټریټ ژورنال، "د افغانستان رایي له امریکا سره د ښو اړیکو نښې دي"، 4/7/2014.
- 115 په کابل کې د امریکا سفارت، "د افغانستان رسنیو لنډیز"، 7/9/2014.
- 116 سیکار، د امریکا کانګرس ته د رېع راپور، 4/30/2013، پاڼه 90.
- 117 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، DOD: 7/1/2014، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/11/2014.
- 118 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 7/1/2014.
- 119 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 120 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 121 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 122 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 123 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 124 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 125 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 126 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 127 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 128 د آیساف خبرونه، "ډنمارک په افغانستان کې خپل ماموریت پای ته رسوي"، 5/21/2014.
- 129 د آیساف خبرونه، "رومانیا په افغانستان کې د صدراعظم له راتګ سره خپل ماموریت پای ته رسوي"، 6/30/2014.
- 130 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغېزې، 6/18/2014، پاڼه 4.
- 131 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغېزې، 6/18/2014، پاڼه 4.
- 132 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغېزې، 6/18/2014، پاڼه 4.
- 133 یوناما، "په وسله واله جګړه کې د ملکیانو خونديتوب په اړه د شپږو میاشتو راپور: 2014"، 7/2014.
- 134 یوناما، "په جګړه کې د افغان قربانیانو شمیره تر 24% زیاته شوې"، 7/9/2014.
- 135 یوناما، "په وسله واله جګړه کې د ملکیانو د خونديتوب په اړه د شپږو میاشتو راپور: 2014"، 7/2014.
- 136 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې پې اغېزې، 6/18/2014، پاڼه 4.
- 137 آیساف، "نړیوال امنیت مرستې ځواک"، 6/1/2014.
- 138 دفاعي خبرونه، "امریکا به په افغانستان کې د ځواکونو شمیره کمه کړي"، 5/27/2014.
- 139 د امریکا دفاع وزارت، د دایمي آزادې عملیات د امریکا د د مرګ ژوبلی درېځ 7/3/2014.
- 140 یادښت USFOR-A-TF 2010-CC، "عملیاتي قرارداد د نظارت او له شورا وروسته د یادښتونو مدیریت"، 1/31/2012، چې د سیکار لپاره برابر شوي. د برید جنرال راس اي ریډج لخوا یادښت د امریکا دفاع وزارت مشرانو، امریکا مرکزي قوماندانې، قراردادي ادارو، د آیساف گډې قوماندانې، او USFOR-A د 2012 جنوري د 19-20، د کابل په نوي انګر کې د کنفرانس په اړه توضیحات ورکوي.
- 141 سیکار، د امریکا کانګرس ته درې میاشتني راپور، 4/30/2014، مخونه 89-90.
- 142 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.
- 143 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 144 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ، 12/2012، پاڼه 56.
- 145 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/2/2012.
- 146 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/1/2012.

- 147 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 148 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/10/2014.
- 149 د امریکا دفاع وزارت د عمومي مقنن د دفتر، DODIG-2012-058، د افغانستان ملي اردو د معاشتونو اړتیاو ښه والي لپاره د مرستو ویش او د مالي افسرانو نظارت، 2/2012، مخ 8.
- 150 CSTC-A د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 151 د بحري څیړنو لپاره مرکز، "د افغان ملي امنیتي ځواکونو خپلواک ارزونې لنډیز"، 1/24/2014، پاڼه 29.
- 152 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 9/30/2013.
- 153 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 6/1/2014.
- 154 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 9/30/2013.
- 155 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 9/30/2013.
- 156 د سیکار 14-33 پلټنې راپور، افغان ملي امنیتي ځواکونه: عملي کامونو ته اړتیا ده ترڅو د ارزونو هڅو وړتیاوو ته دوام ورکړ شي، 2/5/2014.
- 157 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 6/1/2014.
- 158 د سیکار ارزونې غوښتنې ته د IJC ځواب، 7/11/2014.
- 159 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د IJC ځواب، 6/1/2014.
- 160 په تیر ربع کې د ټولو لیوا گانو د یوازې ارزول شوي لیوا گانو شمیر په پرتله د 83% راپور ورکړ شوی.
- 161 JJC، "د 2014 مارچ د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډیز"، 4/9/2014، IJC، "د 2014 د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014؛ د سیکار RASR تحلیل، 7/3/2014.
- 162 JJC، "د 2014 مارچ د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډیز"، 4/9/2014، IJC، "د 2014 د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014؛ د سیکار RASR تحلیل، 7/3/2014.
- 163 JJC، "د 2014 جون د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډیز"، 6/1/2014.
- 164 JJC، "د 2014 مارچ د RASR دريځ راپور، اجرائي لنډیز"، 4/9/2014، IJC، "د 2014 د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 165 JJC، "د 2014 جون د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 166 په تیر ربع کې د ټولو لیوا گانو د یوازې ارزول شوي لیوا گانو شمیر په پرتله د 71% راپور ورکړ شوی.
- 167 JJC، "د 2014 دسمبر د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 12/1/2013؛ IJC "د 2014 مارچ د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 4/9/2014، IJC "د 2014 جون د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014؛ د سیکار RASR تحلیل، 7/3/2014.
- 168 JJC، "د 2014 جون د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 169 JJC، "د 2014 جون د افغانستان امنیتي ځواکونو سیمه ایز دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 170 JJC، "د 2014 جون د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 171 JJC، "د 2014 جون د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 172 JJC، "د 2014 جون د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014.
- 173 JJC، "د 2014 مارچ د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 4/9/2014، IJC، "د 2014 جون د RASR دريځ راپور"، اجرائي لنډیز، 6/1/2014؛ د سیکار RASR تحلیل، 7/3/2014.
- 174 واشنگتن پوسټ، "په افغانستان کې د امریکا قوماندان خبرداری ورکوي چې بشپړ وتل به القاعدې ته اجازه ورکړي ترڅو بیا سره راټول شي"، 3/12/2014.
- 175 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 176 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 177 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 178 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/12/2012.
- 179 NTM-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 180 د برید جنرال ویلیام بی کالدویل IV، "امنیت، ظرفیت او سواد زده کړه،" نظامي بیاکتنه، جنوری-فبروری 2011، پاڼه 23.
- 181 د سیکار 14-30 پلټنه راپور، د افغانستان ملي امنیتي ځواکونه: د بریالیتوبونو پر راپورونو برسیره د سواد زده کړې پروگرامونو د پایلې، په قراردادونو څارنه، انتقال او د ثبات په اړه اندیښنې شتون لري، 1/28/2014.
- 182 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 183 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 184 NTM-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ NTM-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 185 د سیکار 14-30 پلټنه، افغان ملي امنیتي ځواکونه: د بریالیتوبونو راپور سره سره د سواد زده کړې پروگرامونو د پایلې، په قراردادونو څارنه، انتقال او د ثبات په اړه اندیښنې شتون لري، 1/28/2014.
- 186 NTM-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 187 NTM-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 188 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 7/3/2014.
- 189 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 3/31/2014.
- 190 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014 او 3/31/2014.
- 191 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014 او 3/31/2014.
- 192 د USIP ځانګړی راپور 322، په افغانستان کې د پولیسو سپارنې چارې، 2/2013.
- 193 NSOCC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 194 NSOCC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 195 NSOCC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 196 NSOCC-A، "د افغانستان ملي پولیسو په اړه عامه نظرونه د 2013 دسمبر کاري ګروپ موندنې"، 3/2014.
- 197 NSOCC-A، "د افغانستان ملي پولیسو په اړه عامه نظرونه د 2013 دسمبر کاري ګروپ موندنې"، 12/2014.
- 198 NSOCC-A، "د افغانستان ملي پولیسو په اړه عامه نظرونه د 2013 دسمبر کاري ګروپ موندنې"، 3/2014.
- 199 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/15/2014.
- 200 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 201 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/6/2014، 3/31/2014 او 7/1/2014.
- 202 د بحري تحلیل لپاره مرکز، "د افغان ملي امنیتي ځواکونو خپلواکه ارزونه"، 1/24/2014، پاڼه 28.
- 203 د بحري تحلیل لپاره مرکز، "د افغان ملي امنیتي ځواکونو خپلواکه ارزونه"، 1/24/2014، پاڼه 28.
- 204 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014، د سیکار ملي اردو تحلیل، 7/3/2014.
- 205 ګارډین، "د ناټو لوړ پوړی قوماندان وایی د افغانستان ځواکونه ډیرې قربانۍ څخه رنځ وړي"، 9/2/2013.
- 206 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
- 207 CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014؛ CSTC-A، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 208 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 10/1/2013.
- 209 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013.
- 210 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 7/1/2014.
- 211 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
- 212 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 213 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
- 214 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 215 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 4/3/2014 او 7/1/2014؛ CSTC-A، د سیکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 4/10/2014.
- 216 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 217 CSTC-A، د سیکار معلوماتی غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 4/3/2014.

- 218 د امریکا دفاع وزارت، "د 2015 مالي کال لپاره په بهر کې د بېرنيو عملياتونو د ليل، د افغانستان امنيتي ځواکونو وجهي صندوق (ASFF)." 6/2014
 219 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 220 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 221 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 222 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 223 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 224 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 225 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 226 P.L. 113-66، د 2014 مالي کال لپاره د ملي دفاع صلاحيت قانون، پاڼه 938.
 227 NATC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 4/2/2014؛ NATC-A، د سيکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 7/11/2014.
 228 NATC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 7/8/2014؛ NATC-A، د سيکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 7/11/2014 او NSOCC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 229 NATC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/8/2014.
 230 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنيت او ثبات په لوري پرمختګ، 4/2014.
 231 NSOCC-A، د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 232 د سيکار پلټنه 3-13، د افغانستان د ځانګړي ماموریتونو وړ: د امریکا دفاع وزارت د 771.8 ميليونو امريکايي ډالرو په ارزښت هغه الوتکې اخلي چې افغانان ورڅخه کار اخيستلای شي او ساتنه يې نشي کولای، 6/28/2013.
 233 د وال سټريت ژورنال، "د کابل په هوايي ډګر باندې د طالبانو په راکټي برید کې د اردو الوتکو ته تاوان رسيدلی." 7/3/2014؛ واشنګټن پوسټ، "يوه ځانمرګی د افغانستان هوايي ځواک اته کارکوونکي په کابل کې ووژل." 7/2/2014.
 234 د بحري څيړنو لپاره مرکز، "د افغان ملي امنيتي ځواکونو خپلواک ارزونې لنډيز." 1/24/2014، پاڼه 28.
 235 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 236 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 237 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 238 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 239 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 240 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
 241 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 242 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 243 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 244 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
 245 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/2/2013 او 10/1/2013.
 246 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/1/2013.
 247 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013.
 248 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/2/2013، 10/1/2013، 12/30/2013، 3/31/2014 او 6/30/2014.
 249 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 250 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 251 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 252 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 253 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 254 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 4/3/2014.
 255 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/3/2014.
 256 DOD، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/17/2014.
 257 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 258 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 259 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/1/2013 او 3/31/2014.
 260 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 261 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 262 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014 او 3/31/2014.
 263 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
 264 Pub. L. 113-66، د 2014 مالي کال لپاره د ملي دفاع واکمنۍ قانون، قانوني متن او ګډ توضيحي بيان H.R. مل ته 3304، پاڼه 273.
 265 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 6/30/2014.
 266 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 267 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 6/30/2014.
 268 CSTC-A، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 6/30/2014.
 269 CSTC-A، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ NTM-A، د سيکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
 270 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 271 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 272 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 273 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 274 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 275 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، PM/WRA، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
 276 د ډي راپور ب ضميمه وګورئ: DEA، د سيکار ارزونې ته ځواب، 7/22/2014.
 277 CRS، د نړيوال مخدره توکو کنټرول پالیسي: شاليد او د امریکا ځوابونه، 8/13/2013، مخ 19؛ CRS نړيوال مخدره توکو کنټرول پالیسي: شاليد او د امریکا ځوابونه، 8/13/2013، مخ 19؛ د حکومت حساب ورکولو دفتر، د افغانستان مخدره توکو کنټرول: سټراټیژي د ودې په حال کې ده او د پرمختګ راپور ورکړ شوی، مګر د قضا اصلاحاتو د فعاليت لنډ مهاله نشو او ارزونو ته اړتیا ده، 3/2010، مخونه 1-10.
 278 DOD، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/28/2014، INL، State، د نړيوال مخدره توکو کنټرول سټراټیژي راپور، 1 ټوک: مخدره او کيمياوي توکو کنټرول، 3/2014، مخونه 89-90؛ DOD، په افغانستان کې د امنيت او ثبات پرمختګ پر لور، 4/2014، مخ 28.
 279 UNODC، نړيوال مخدره توکو راپور، 6/2014.
 280 INL، State، د نړيوال تاريخي کنټرول سټراټیژي راپور، جلد 1: مخدره او کيمياوي توکو کنټرول، 3/2014، مخونه 89؛ State، د سيکار ارزونې ته ځواب، 7/11/2014.
 281 UNODC، نړيوال مخدره توکو راپور، 6/2014.
 282 DOD، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014، INL، State، د سيکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
 283 د امریکا د بهرنيو چارو وزارت، INL، د سيکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
 284 ملګري ملتونه، د تحليلي ملاتړ او تحریمونو نظارت ټيم څلورم راپور چې د 2082 مصوبې وروسته وړاندي شوی (2012) د طالبانو او نورو اړوند انفرادي کسانو او بنسټونو په اړه ده چې د افغانستان سولې، ثبات او امنيت ته ګواښ دي، 6/10/2014.
 285 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغيز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنيو، 4/2014، پاڼې 7، 8.
 286 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغيز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنيو، 4/2014، پاڼه 9.
 287 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغيز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنيو، 4/2014، پاڼه 17.

- 288 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغیز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنیو، 4/2014، پاڼه 18.
- 289 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغیز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنیو، 4/2014، پاڼه 20.
- 290 UNODC، په افغانستان کې د مخدره توکو کارولو اغیز پر کاروونکو او د هغوی پر کورنیو، 4/2014، پاڼه 21.
- 291 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 292 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 293 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 294 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014، INL، State، د سیگار معلوماتی غوښتنې ته ځواب 4/1/2014.
- 295 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 296 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 297 د افغانستان اسلامي جمهوري حکومت، د مخدره توکو پر وړاندې مبارزې وزارت، په افغانستان کې د کوکنارو له منځه وړلو په اړه راپور، راپور شمیره 8، 5/27/2014، پاڼه 4.
- 298 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 299 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 300 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 301 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 302 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 303 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 304 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 305 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 306 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 307 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 308 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 309 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 310 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 311 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 312 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 313 DOD، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014، DOD، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/28/2014.
- 314 DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 315 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات په لوري پرمختګ، 4/2014، پاڼه 82.
- 316 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 317 DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 318 DOD، د امریکا دفاع وزارت، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014؛ د امریکا دفاع وزارت، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
- 319 DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 320 DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 321 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 322 DOD، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 323 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 324 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 325 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 326 د ب ضمیمه وګوری
- 327 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې، 6/18/2014، پاڼه 1، 3.
- 328 نیویارک ټایمز، "افغان کانديدان پایلې مني او پر وړاندې ځي"، 5/15/2014؛ فرانس پریس آژانس، "عبدالله ګواښ کوي چې د افغانستان ټولټاکنو پایلې به و نه مني"، 6/19/2014.
- 329 نیویارک ټایمز، "د افغانستان او پاکستان استازی به دنده پرېږدي"، 7/1/2014.
- 330 جان کیري، "په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې ماموریت رییس یان کویش، او د افغانستان ولسمشری ټولټاکنو کانديدانو اشرف غني او عبدالله سره څرګندونې"، 7/12/2014.
- 331 جان کیري، "په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې ماموریت مشر یان کویش، او د افغانستان ولسمشری ټولټاکنو کانديدانو اشرف غني او عبدالله سره څرګندونې"، 7/12/2014.
- 332 طلوع نیوز، "له خبرو وروسته، د ملي وحدت حکومت پر معنی توپيرونه راپورته کېږي"، 7/13/2014؛ والستریټ ژورنال، "د کیري د موافقې پر اساس کابل چمتو والی نیسي تر څو ډیره لویه پلټنه پیل کړي"، 7/13/2014.
- 333 طلوع نیوز، "ځنډ پای ته رسېږي، مګر د کمپاین ټیمونه د موافقې پر شرطونو سره موافق ندي"، 7/14/2014.
- 334 د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې یې اغیزونه، 6/18/2014، مخ 1؛ جان کیري، "په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې ماموریت مشر یان کویش، او د افغانستان ولسمشری ټولټاکنو کانديدانو اشرف غني او عبدالله سره څرګندونې"، 7/12/2014.
- 335 ODG، USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 336 د افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د عمومي منشي ځانګړی نماینده، "د امنیت شورا ته لنډیز"، 3/17/2014.
- 337 ODG، USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 338 د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې یې اغیزونه، 6/18/2014، مخ 3؛ د ټولټاکنو خپلواک کمیسیون، "هغه پوښتنې چې ډیر تکرارېږي: د ټولټاکنو دویم پړاو"، لاس رسی 6/27/2014.
- 339 ODG، USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 340 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې، 6/18/2014، پاڼه 3.
- 341 د افغانستان د تحلیلګرانو شبکه، "د ټاکنې(31): د افغانستان د ټولټاکنو پیچلې ریاضي"، 6/19/2014؛ وال سټریټ ژورنال، "عبدالله تور لګوي چې د افغانستان ټولټاکنو کمیسیون کې پلوي شتون لري"، 6/18/2014؛ د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې یې اغیزونه، 6/18/2014، مخ 2.
- 342 ODG، USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 343 ملي دیموکراتیک انستیتوت، "د افغانستان د 2014 ولسمشری دویم پړاو ټولټاکنو لپاره د ملي دیموکراتیک انستیتوت ماموریت لمرنی اعلامیه"، 6/16/2014، مخ 1.
- 344 ملي دیموکراتیک انستیتوت، "د افغانستان د 2014 ولسمشری دویم پړاو ټولټاکنو لپاره د ملي دیموکراتیک انستیتوت لمرنی اعلامیه"، 6/16/2014، مخ 5.
- 345 طلوع نیوز، "اشرف غنی لمرنی پایلو کې وړاندې دی"، 7/7/2014؛ د ملګرو ملتونو امنیت شورا، په افغانستان کې وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې یې اغیزونه، 6/18/2014، مخ 3.
- 346 نیویارک ټایمز، "د افغانستان ټولټاکنو دویم پړاو پایلې مظاهري منځ ته راوړي"، 7/7/2014.
- 347 سپینه ماڼی، "د رسنیو سکرتر لخوا ورځني معلومات"، 7/8/2014؛ سپینه ماڼی، "د افغانستان د ولسمشری له کانديدانو ډاکټر غني او ډاکټر عبدالله سره د ولسمشر خبرو بیان"، 7/8/2014.
- 348 جان کیري، "د افغانستان په اړه څرګندونې"، 7/7/2014.
- 349 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، "د افغانستان ټولټاکنو دویم پړاو پایلې"، 7/7/2014.
- 350 وال سټریټ ژورنال، "کیري وايي چې هېڅ څوک باید ونه وايي چې د افغانستان ټولټاکنو ګټونکی دی"، 7/11/2014.
- 351 جان کیري، "د ملګرو ملتونو مرستې ماموریت له مشر، یان کویش، سره تر غونډې وړاندې څرګندونې"، 7/11/2014.

- 352 جان کیری، "په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د مرستې ماموریت له مشر، یان کوبیش او د افغانستان د ولسمشرۍ ټولټاکنو نوماندانو عبدالله او اشرف غني سره څرګندونې،" 7/14/2014.
- 353 یوناما، "د رسنیو اعلامیه: یوناما د ټولټاکنو پروسې د اصلاحاتو او همکارۍ ټیم بیرته ستندیلو درناوی کوي،" 7/13/2014.
- 354 فرانس پریس آژانس، "د افغانستان ټولټاکنو پلټنه به درې اونۍ ونیسي،" 7/13/2014؛ یوناما رسمي، "رسنیو اعلامیه: یوناما د افغانستان ټولټاکنو دویم پړاو پلټنې پیل درناوی کوي،" 7/17/2014.
- 355 آزادي راډیو اروپا، "د ټولټاکنو تقلب تورونو له کبله د افغانستان ولسمشرۍ سپارلو چارې په کرکیچ کې،" 6/19/2014؛ فرانس پریس آژانس، "عبدالله د افغانستان ټولټاکنو پایلې نه منلو گواښ کړی،" 6/19/2014.
- 356 آزادي راډیو اروپا، "د ټولټاکنو درغلی تورونو له کبله د افغانستان ولسمشرۍ سپارلو چارې په کرکیچ کې،" 6/19/2014.
- 357 طلوع نیوز، "نورستاني د امرخیل پر وړاندې تورونه رد کړي،" 6/16/2014.
- 358 طلوع نیوز، "د عبدالله ټیم د امرخیل د خبرو یوه ثبت شوي ویډیو خپروي،" 6/23/2014؛ طلوع نیوز، "د افغانستان حکومت باندې د رایو صندوقونو تور لګول کيږي،" 6/27/2014؛ طلوع نیوز، "هغه ثبت شوي خبرې چې د عبدالله لخوا خپرې شوي پوښتنې راپورته کوي،" 6/29/2014.
- 359 طلوع نیوز، "زرګونه خلک په کابل کې د دویم پړاو درغلی پر وړاندې مظاهره کوي،" 6/28/2014.
- 360 نیویارک ټایمز، "د افغانستان ټولټاکنو لوړ پوړی چارواکی د درغلی ادعاګانو له کبله استعفا کوي،" 6/23/2014؛ طلوع نیوز، "امرخیل که بې ګناه وي چیرته نه تلو: نورستاني،" 7/3/2014.
- 361 طلوع نیوز، "امرخیل هغه توطیه رد کړې چې له افغانستان څخه وت،" 7/6/2014.
- 362 طلوع نیوز، "عبدالله کمیسونونو سره بایکات کوي، او کرزي باندې تور لګوي،" 6/20/2014.
- 363 طلوع نیوز، "زرګونه خلک په کابل کې د دویم پړاو درغلی پر وړاندې مظاهره کوي،" 6/28/2014.
- 364 فرانس پریس آژانس، "لکه څرنگه چې افغانستان د دویم پړاو ټولټاکنو لپاره چمتو کيږي خطرونه ډیريږي،" 5/20/2014.
- 365 د اروپایي ټولني د افغانستان ټولټاکنو ارزونې ټیم EU EAT: د ممکنه تقلب له تورونو وروسته نور ژور تحقیق ته اړتیا شته،" 7/3/2014.
- 366 د اروپایي ټولني د افغانستان ټولټاکنو ارزونې ټیم EU EAT: لمرنی پایلې د هر اړخیزې پلټنې اړتیا تاییدوي،" 7/10/2014.
- 367 نیویارک ټایمز، "لکه څرنگه چې افغانستان د دویم پړاو ټولټاکنو لپاره چمتو کيږي خطرونه ډیريږي،" 5/15/2014.
- 368 د اروپایي ټولني د افغانستان ټولټاکنو ارزونې ټیم، "د ولسمشرۍ دویم پړاو ټولټاکنې: لمرنی اعلامیه،" 6/16/2014، مخ: 5؛ د ملګرو ملتونو امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوالې سولې او امنیت باندې بې اغېزونه، 6/18/2014، مخ: 4؛ د ټولټاکنو خپلواک کمیسون، "هغې پوښتنې چې ډیر تکراريږي: د دویم پړاو ټولټاکنې،" لاس رسی 6/27/2014.
- 369 د اروپایي ټولني د افغانستان ټولټاکنو ارزونې ټیم، "د ولسمشرۍ 2 پړاو ټولټاکنې: لمرنی اعلامیه،" 6/16/2014، مخ: 1.
- 370 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې، 6/18/2014، پاڼه 4.
- 371 ملي دیموکراتیک انستیتوت، "د ملي دیموکراتیک انستیتوت د افغانستان 2014 د ولسمشرۍ دوهم پړاو ټاکنو د ټاکنیز ماموریت لومړنۍ اعلامیه،" 6/16/2014، مخ: 4.
- 372 د اروپایي ټولني د افغانستان ټولټاکنو ارزونې ټیم، "د ولسمشرۍ 2 پړاو ټولټاکنې: لمرنی اعلامیه،" 6/16/2014، مخ: 2.
- 373 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې، 6/18/2014، پاڼه 13.
- 374 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 375 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 376 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 4/14/2014.
- 377 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 4/14/2014.
- 378 ODG، USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 379 ODG، USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 380 ODG، USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013؛ ODG، USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 381 ملي دیموکراتیک انستیتوت، "د افغانستان د 2014 ولسمشرۍ دویم پړاو ټولټاکنو په اړه د ملي دیموکراتیک انستیتوت ټولټاکنو ماموریت لمرنی اعلامیه،" 6/16/2014، مخ: 1.
- 382 ODG، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 383 ODG، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 384 USIP، OTI ته د ربع پرمختګ راپور، 5/2014، مخونه 2-3.
- 385 DOD، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 386 USAID، د امریکا د افغانستان لپاره بهرنی مرستې، تر اجرائو وروسته مدیریتي پلان 2011-2015، 10/2010، پاڼه 123.
- 387 سیکار، د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتني رپوټ، 4/30/2014، مخونه 127-129.
- 388 سیکار، د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتني رپوټ، 4/30/2014، مخونه 127-129.
- 389 ODG، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 390 ODG، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 391 د افغانستان حکومت، "پيام: د کنفرانس پایلې، اعانې او برخه اخیستونکي،" 1/28/2010، پاڼه 5؛ د توکیو اعلامیه: د لیږد څخه د ارتقا په لوري د افغانستان پر خپل ځان د اتکا لپاره همکاري، 7/8/2012.
- 392 OPPD، USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 393 OPPD، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013.
- 394 OPPD، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 395 USAID، "د افغانستان بیارغونې وچې صندوق (ARTEF)،" 8/26/2013.
- 396 USAID، "د امریکا حکومت د افغانستان لپاره نړیوال بانک زیربنا فنډ ته 105 ملیون ډالر اعانه کړي،" 3/18/2014.
- 397 OPPD، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013.
- 398 DOD، CSTC-A، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/4/2014 او 7/1/2014.
- 399 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/4/2014.
- 400 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/4/2014.
- 401 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 402 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 403 OPPD، USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013.
- 404 وادسام، "د توکیو په کنفرانس کې خپلې ژمنې نډې پوره کړي: د افغانستان مالي وزارت،" 5/11/2014.
- 405 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/4/2014.
- 406 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/4/2014.
- 407 DOD، CSTC-A، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 408 د سیکار پلټنه AR-32-14، مستقیمه مرسته: USAID مثبت ګامونه اخیستي تر څو د مرستندویانو مرستو مدیریت لپاره د افغانستان وزارتونو وړتیا ارزونه وکړي، مګر انډینې اوس هم پاته دي، 1/30/2014.
- 409 د روغتیا لپاره د علومو مدیریت، "په افغانستان کې د مشري، مدیریت، او حکومتوالي پروژه،" 7/15/2013؛ OSSD، USAID، د سیکار ارزونې ته ځواب، 4/14/2014.
- 410 USAID، "شراکتي تړون نمبر. AID-306-A-13-00001، د ښځو د چارو وزارت د ادارې بیاجورښت او پیاوړتیا (MORE)،" 12/20/2012، پاڼه 29-30.
- 411 State، SRAP، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.

- 437 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 31.
- 438 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 30.
- 439 OTI, USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 440 OTI, USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 441 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخونه 5، 10.
- 442 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 18.
- 443 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخونه 9، 20.
- 444 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 24.
- 445 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 25.
- 446 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 34.
- 447 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 26.
- 448 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 38.
- 449 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 28.
- 450 د کایروس تحلیلونه، د ټولنې یووالي نوښتونه (CCI) منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 5/15/2014، مخ 29.
- 451 د بهرنیو اړیکو کمیټه (سنا)، افغانستان ته د امریکا د بهرنیو مرستو ارزونه، 6/8/2011، پاڼه 26.
- 452 USAID, OPDP، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014، USAID, OPDP.
- د سیکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 1/14/2014، USAID, OPDP، د سیکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014.
- 453 USAID, OPDP، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 1/14/2014.
- 454 USAID, OPDP، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 455 USAID, OPDP، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 456 د USAID د عمومي مفتش دفتر، د USAID پلټنه/د افغانستان د ملکيانو مرستې پروگرام II، 6/10/2014، مخ 1.
- 457 د USAID د عمومي مفتش دفتر، د USAID پلټنه/د افغانستان د ملکيانو مرستې پروگرام II، 6/10/2014، مخونه 2-3.
- 458 State/DOD، د امریکا د افغانستان لپاره ملکي-نظامي ستراتیژیک کاري چوکاټ: بیاکننه 2، 8/2013، پاڼه 12.
- 459 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندي د هغه اغیزې، 6/18/2014، پاڼه 15.
- 460 د امنیت شورا کمیټې چې د 1988 (2011) مصوبې وروسته تاسیس شوې، د تحلیلي ملاتړ او تحریمونو نظارت ټیم څلورم راپور د 2082 (2012) مصوبې وروسته وړاندي کړی، چې د طالبانو او اړوندو انفرادي ملګرو او بنسټونو په اړه ده چې د افغانستان د سولې، ثبات، او امنیت لپاره ګواښ ګنل کېږي، 6/10/2014، مخونه 3، 9-10.
- 461 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، SRAP، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 462 فرانس پریس آژانس، "د امریکا او طالبانو د بندیانو بدلول به له سولې سره مرسته وکړي: افغان چارواکي"، 6/1/2014.
- 412 SRAP, State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، PRM, State، د سیکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 413 طلوع نیوز، "په ولسي جرګه د معلوماتو لاس رسی قانون تاییدوي"، 6/30/2014.
- 414 طلوع نیوز، "نې، CSHRN له مشرانو جرګې څخه غوښتنه کوي ترڅو د معلومات لاس رسی قانون تایید کړي"، 7/2/2014.
- 415 طلوع نیوز، "د کانونو نوی قانون تایید شو"، 5/3/2014.
- 416 SRAP, State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، PRM, State، د سیکار ارزونې غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 417 DAI، "د افغانستان قانون جوړونې بنسټونو سره مرسته، میاشتنی راپور: د 2014 مې"، 6/2014، مخ 6.
- 418 طلوع نیوز، "په ولسي جرګه کې غیرحاضري ډیري شوي"، 5/19/2014.
- 419 USAID، د قرارداد شمیره AID-306-TO-13-00004/AID-OAA-I-12-00003، 3/28/2013، پاڼه 9.
- 420 ODG, USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 421 ODG, USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 422 DAI، "طلوع نیوز، د افغانستان په پارلمان کې د اغیزمن پارلماني تحقیق او د بودجې دفترونو لپاره اختیارونه"، 6/2014، مخونه 1-3.
- 423 USAID، د امریکا د افغانستان لپاره بهرنی مرستې: تر اجراتو وروسته مدیریتي پلان 2011-2015، 10/2010، مخونه 9-10، 25.
- 424 د متحده ایالاتو د ځانګړي عملیاتو قوماند، فاکټ شپټ، 2013، پاڼه 29: د سیکار معلوماتو غوښتنې ته د DOD، NSOCC-A، 6/30/2014، ځواب.
- 425 د امریکا دفاع وزارت، په افغانستان کې د امنیت او ثبات پر لور د پرمختګ راپور، 4/2014، مخ 54.
- 426 د امریکا د ځانګړي عملیاتو قوماندانی، حقیقت پاڼه، 2013، پاڼه 29: د سیکار معلوماتو غوښتنې ته د DOD، NSOCC-A، 6/30/2014، ځواب.
- 427 OPDP, USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 428 سیکار، پلټنې راپور 13-16، په مهمو ځایونو کې د ثبات (SIKA) پروګرامونه: له 16 میاشتو او 47 میلیون ډالرو لګښت وروسته، USAID تر اوسه هم د پروګرام بنسټیزو موخو ته ندی رسیدلی، 7/2013، پاڼه 3.
- 429 سیکار، پلټنې راپور 13-16، په مهمو ځایونو کې د ثبات (SIKA) پروګرامونه: له 16 میاشتو او 47 میلیون ډالرو لګښت وروسته، USAID تر اوسه هم د پروګرام بنسټیزو موخو ته ندی رسیدلی، 7/2013، پاڼه 7، 12، 18.
- 430 سیکار، پلټنې راپور 13-16، په مهمو ځایونو کې د ثبات (SIKA) پروګرامونه: له 16 میاشتو او 47 میلیون ډالرو له لګولو وروسته، USAID تر اوسه هم د پروګرام بنسټیزو موخو ته ندی رسیدلی، 7/2013، پاڼه 18، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته د USAID، STAB-U د ځواب 12/30/2013.
- 431 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 7.
- 432 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 4.
- 433 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 3.
- 434 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 2.
- 435 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخ 35.
- 436 نړیوال مدیریت سیستمونه، په مهمو ځایونو کې ثبات - ختیځ منځني مهال فعالیت ارزونې راپور، 3/26/2014، مخونه 14، 30.

- 463 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، "د رسنیو لپاره ورځني معلومات،" 6/3/2014.
- 464 پډواک نیوز، "کابل غواړي پر خوشي شوي طالبانو بندیز لرې شي،" 6/2/2014.
- 465 طلوع نیوز، "خانمرگی بریدګر د سولې شورا ستانګړی په نښه کوي،" 6/21/2014.
- 466 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 1/14/2014.
- 467 رونا، "د F-RIC ماموریت،" 1/07/2013، FRIC، DOD، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 468 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د FRIC، DOD ځواب، 6/30/2014.
- 469 د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د FRIC، DOD ځواب، 6/30/2014.
- 470 د سیکار برسي ته د بهرنیو چارو وزارت ځواب، 1/14/2014، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته د FRIC، DOD ځواب 12/31/2013.
- 471 د افغانستان بشري حقونو خپلواک کمیسیون، د سولې په اړه د افغانستان خلکو خبرې، 6/2014، مخونه 17-18.
- 472 ODG، USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013، ODG، USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 473 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 13.
- 474 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 20.
- 475 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 21.
- 476 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 23.
- 477 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخونه 7، 31.
- 478 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 32.
- 479 د سیاري تحقیق، د قانون حاکمیت ثبات - غیر رسمي برخې پروګرام د فعالیت ارزونه، 5/2014، مخ 39.
- 480 سیکار، د افغانستان سکټور لپاره ملاتړ: د امریکا بهرنیو چارو وزارت پروګرامونه ډیر ښه مدیریت او ځواکمن نظارت ته اړتیا لري، 1/2014، مخ 2.
- 481 JSSP، PAE، د 2014 مارچ - مې رېډ راپور، 6/22/2014، مخ 3.
- 482 JSSP، PAE، د 2014 مارچ - مې رېډ راپور، 6/22/2014، مخونه 26، 29، State، د سیکار ارزونې ته ځواب، 7/14/2014.
- 483 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/1/2014.
- 484 IDLO، IDLO په اړه د رېډ راپور، 4/30/2014، مخ 25.
- 485 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، SRAP، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 486 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 487 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 488 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 489 مشرانو جرګه، د مشرانو جرګې د ولایتي نظارت هیئت د هرات له ولایت څخه لیدنه کوي د 2014 د مې 17 تر 20 پورې، 5/2014، مخونه 3، 5-6.
- 490 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 491 د نړیوالې سولې لپاره د کارنیګي خیریه موسسه، اداري فساد: د نړیوال امنیت پر وړاندې نه پیژندل شوی ګواښ، 6/2014، مخ 1.
- 492 د نړیوالې سولې لپاره د کارنیګي خیریه موسسه، اداري فساد: د نړیوال امنیت پر وړاندې نه پیژندل شوی ګواښ، 6/2014، مخ 1.
- 493 د نړیوالې سولې لپاره د کارنیګي خیریه موسسه، اداري فساد: د نړیوال امنیت پر وړاندې نه پیژندل شوی ګواښ، 6/2014، مخ 7.
- 494 د نړیوالې سولې لپاره د کارنیګي خیریه موسسه، اداري فساد: د نړیوال امنیت پر وړاندې نه پیژندل شوی ګواښ، 6/2014، مخ 7.
- 495 د افغانستان د اعتبار نظارت، د 2014 ملي اداري فساد سروې، 6/2014، مخونه 2-4.
- 496 د افغانستان د اعتبار نظارت، د 2014 ملي اداري فساد سروې، 6/2014، مخ 22.
- 497 پډواک نیوز، "مونږ د کابل ښاروال نور نه پیژنو: رییس،" 5/12/2014.
- 498 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 499 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 500 سیکار، د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتنی رپوټ، 10/30/2013، پانه 137.
- 501 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 502 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 503 د فساد پروردنې نظارت او ارزونې خپلواکه ګډه کمیټه، "د ګمرک بې اغیزه کنټرول له کبله افغانستان ډیر اندازه عواید له لاسه ورکوي،" 6/10/2014.
- 504 د فساد پروردنې نظارت او ارزونې خپلواکه ګډه کمیټه، د ګمرک بې اغیزه کنټرول له کبله افغانستان ډیر اندازه عواید له لاسه ورکوي، "د فساد پروردنې نظارت او ارزونې خپلواکه ګډه کمیټه (MEC) د پلټنې عالي ادارې (SAO) نور ځواکمن کولو اړین ګڼي،" 6/1/2014.
- 505 د اداري فساد نظارت او ارزونې ګډه خپلواکه کمیټه، "MEC هغه کمزوری پیژني چې د افغانستان د پانهاېراتو د تنظیم په اداره او د افغانستان سرې میاشتنې په ټولنه کې د فساد لپاره فرصتونه برابروي،" 5/6/2014.
- 506 د اداري فساد نظارت او ارزونې ګډه خپلواکه کمیټه، "MEC هغه کمزوری پیژني چې د افغانستان د پانهاېراتو د تنظیم په اداره او د افغانستان سرې میاشتنې په ټولنه کې د فساد لپاره فرصتونه برابروي،" 5/6/2014.
- 507 سیکار، د متحده ایالاتو کانګرس ته درې میاشتنی رپوټ، 10/30/2013، پانه 137.
- 508 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/9/2014.
- 509 پډواک نیوز، "مشرانو جرګه د فساد ضد ادارې منحلولو رد کړي،" 7/6/2014.
- 510 د متحده ایالاتو بهرنیو چارو وزارت، د انسانانو قاچاق په اړه راپور، 6/20/2014، مخ 57؛ په کابل کې د امریکا سفارت، "د امریکا بهرنیو چارو وزارت د 2014 د انسانانو قاچاق په اړه د سقیر جیمز بې کټیکهام لخوا اعلامیه،" 6/20/2014.
- 511 د متحده ایالاتو بهرنیو چارو وزارت، د انسانانو قاچاق په اړه راپور، 6/20/2014، مخ 68.
- 512 د متحده ایالاتو بهرنیو چارو وزارت، د انسانانو قاچاق په اړه راپور، 6/20/2014، مخ 68.
- 513 د متحده ایالاتو بهرنیو چارو وزارت، د انسانانو قاچاق په اړه راپور، 6/20/2014، مخ 68.
- 514 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، PRM، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، INL، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/9/2014.
- 515 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، PRM، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 516 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، PRM، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 517 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، SRAP، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 518 د افغانستان بشري حقونو خپلواک کمیسیون، د سولې په اړه د افغانستان خلکو خبرې، 6/2014، مخ i.
- 519 د افغانستان بشري حقونو خپلواک کمیسیون، د سولې په اړه د افغانستان خلکو خبرې، 6/2014، مخ ii.
- 520 د افغانستان بشري حقونو خپلواک کمیسیون، د سولې په اړه د افغانستان خلکو خبرې، 6/2014، مخونه iii-iv.
- 521 د امریکا مالې وزارت، سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014، مالي عملیاتي کاري ځواک، "د نړیوالې AML/CFT موافقې: روانې پروسې،" 6/27/2014.
- 522 FATF، "د FATF عمومي غونډې پایلې، پاریس، د 2014 د جون 25-27،" 6/27/2014؛ FATF، "د نړیوالو AML/CFT اطاعت ښه کول: روانه پروسه،" 6/27/2014؛ مشرانو جرګه، "د مشرانو جرګې د سه شنبې ورځې غونډه چې مشري یې فضل هادي مسلم یار کوله، هغه قانون چې د پیسو مینځلو عوایدو د جرمونو سبب ګرځي په اکثریت سره تایید شو،" 6/24/2014؛ "د مشرانو جرګې د چهار شنبې ورځې غونډه چې مشري یې فضل هادي مسلم یار کوله، د تروریستانو د مالي تمویل پانځه نیولو قانون په اکثریت سره تایید شو،" 6/25/2014.

- 553 د اروپايي ټولنه، د سوداګرۍ عمومي ریاست، " له افغانستان سره د اروپايي ټولنې د توکو سوداګرۍ"، 4/16/2014، د لاسرسي نیټه 1/10/2014.
- 554 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 555 USAID، "د افغانستان د سوداګرۍ او عوایدو پروژه"، 12/30/2013.
- 556 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 557 نړیوال وجهي صندوق، "د نړیوال وجهي صندوق بورد د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اوږد مهاله کریدیت آسانتیا ترتیب پر اساس لمرنی ارزونه بشپړه کړه، او 18.2 میلیونه امریکایي ډالر یې د توزیع لپاره تایید کړل"، 6/29/2012؛ نړیوال وجهي صندوق، د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اوږد مهاله کریدیت آسانتیا ترتیب، د فعالیت د معیار لپاره د نه نظارت غوښتنه کوي، او د توزیعات د مودې بیرته ترتیب، 6/19/2012؛ نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 558 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 559 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي تازه خبرونه، 4/2013، پانه 12.
- 560 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي تازه خبرونه، 4/2013، پانه 12.
- 561 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/26/2013.
- 562 د امریکا مالیه وزارت، سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013؛ مالي عملیاتي کاري ځواک، "د نړیوالې AML/CFT موافقې: روانې پروسې"، 2/14/2014.
- 563 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/26/2013.
- 564 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي نوي معلومات، 4/2013، مخ 11؛ نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 565 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي تازه خبرونه، 4/2013، پانه 12.
- 566 د افغانستان بانک، "له افغانی سره د غوره شوي اسعارو بدلون نرخ"، 1/3/2012؛ د افغانستان بانک، "له افغانی سره د غوره شوي اسعارو بدلون نرخ"، 6/30/2014.
- 567 د امریکا مالیه وزارت، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 568 د امریکا مالیه وزارت، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 569 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د نړیوال مخدره توکو کنترول ستراتیژي راپور، II ټوک، 3/2014، لاس رسی 6/20/2014.
- 570 د حکومتوالي په اړه د بازل انسټیټوت، د بازل AML 2013، 6/10/2013، لاس رسی 6/20/2014؛ د حکومتوالي په اړه د بازل انسټیټوت، د بازل AML 2013، 2012 عامه پای شمیرو نسخې پر وړاندې، 7/17/2013، لاس رسی 6/20/2014.
- 571 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د نړیوال مخدره توکو کنترول ستراتیژي راپور، II ټوک، 3/2014، لاس رسی 6/20/2014.
- 572 FATF، "د نړیوالې AML/CFT موافقې وده: روانه پروسه"، 6/27/2014، FATF، "د لور خطر او نه همکارۍ ځایونو، د FATF عامه اعلامیه"، 2/14/2014، FATF، "د FATF له عمومي غونډې څخه پایلې، پاریس د 2014 جون 25-27"، 6/27/2014؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 573 FATF، "د FATF له عمومي غونډې څخه پایلې، پاریس د 2014 جون 25-27"، 6/27/2014؛ ایکانومیست، "افغانستان د FATF تور لست پانځه نیسي"، 7/1/2014؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 574 رویټرز، "افغان ولسمشر د ترور هغه قانون لاسلیک کوي ترڅو د تور لست پانځه ونیسي"، 7/3/2014؛ "د FATF له عمومي غونډې څخه پایلې، پاریس د 2014 جون 25-27"، 6/27/2014؛ "د مشرانو جرګې د چهار شنبې ورځې غونډه چې مشري یې فضل هادي مسلم یار کوله، د ترویرستانو د مالي تمویل پانځه نیولو قانون په اکثریت سره تایید شو"، 6/25/2014.
- 523 د امریکا مالیه وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014؛ د امریکا مالیه وزارت، د سیکار ارزونې ته ځواب، FATF: 7/11/2014، "د لور خطر او نه همکارۍ ساحې، د FATF عامه اعلامیه"، 2/14/2014.
- 524 ملګري ملتونه، د تحلیلي ملاتړ او تحریمونو نظارت ټیم څلورم راپور، 6/10/2014، مخ 3.
- 525 د ملګرو ملتونو د امنیت شورا، د افغانستان وضعیت او پر نړیوال امنیت او سوله باندې د هغه اغیزې، 6/18/2014، پانه 11.
- 526 ملګري ملتونه، د تحلیلي ملاتړ او تحریمونو نظارت ټیم څلورم راپور، 6/10/2014، مخ 3.
- 527 FATF، "د نړیوالې AML/CFT موافقې وده: روانه پروسه"، 6/27/2014، State، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 528 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ TFSO، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 529 د امریکا مالیه وزارت، سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 530 د افغانستان مالیه وزارت، "1393 میاشتنی مالي خپرونه، 4 میاشت، 1393"، 6/15/2014.
- 531 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 532 د سیکار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 533 د آسیا پراختیایي بانک، 2014 په اړه نظر، مخ 155، 3/31/2014؛ نړیوال بانک، افغانستان: د هیواد لنډ معلومات، 3/2014، مخ 1، نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 534 نړیوال بانک، افغانستان: له سپارلو تر بدلونه نوي معلومات، د JCMBP غونډه، 1/29/2014.
- 535 نړیوال بانک، افغانستان: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 3/2014.
- 536 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 537 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 538 نړیوال بانک، د جنوبي آسیا اقتصادي پاملرنه، د 2013 منی.
- 539 نړیوال بانک، د جنوبي آسیا اقتصادي پاملرنه، د 2013 منی.
- 540 نړیوال بانک، افغانستان: له سپارلو تر بدلونه نوي معلومات، د JCMBP غونډه، 1/29/2014.
- 541 د افغانستان مالیه وزارت، "1393 میاشتنی مالي خپرونه، 4 میاشت، 1393"، 6/15/2014؛ نړیوال بانک، د افغانستان ملګرتیا: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 8/29/2013.
- 542 د افغانستان مالیه وزارت، د ستراتیژیک پلان په اړه د 1393 افغانستان لمړي ربع فعالیت راپور، اجرائي لنډیز، 1393 د جوزا 11 [6/1/2014].
- 543 نړیوال بانک، له افغانستان سره ملګرتیا: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 8/29/2013؛ نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 544 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 545 نړیوال بانک، افغانستان: له سپارلو تر بدلونه نوي معلومات، د JCMBP غونډه، 1/29/2014.
- 546 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.
- 547 د افغانستان مالیه وزارت، "1393 میاشتنی مالي خپرونه، 4 میاشت، 1393"، 6/15/2014.
- 548 د افغانستان مالیه وزارت، "1393 میاشتنی مالي خپرونه، 4 میاشت، 1393"، 6/15/2014.
- 549 نړیوال بانک، افغانستان: له سپارلو تر بدلونه نوي معلومات، د JCMBP غونډه، 1/29/2014.
- 550 نړیوال وجهي صندوق، "د افغانستان د IV مادې خبرې په اړه د کنفرانس سند" له پاول راس سره، د افغانستان، منځني ختیځ، مرکزي آسیا، واشنگتن دي سي لپاره د ماموریت ریس، 5/21/2014، <https://www.imf.org/external/np/tr/2014/tr052114.htm>، لاس رسی، 6/30/2014.
- 551 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 552 نړیوال وجهي صندوق، 2014 IV مادې خبرې - کارکوونکو راپور؛ رسنیو اعلامیه؛ او د افغانستان اسلامي جمهوري لپاره د اجرائي ریس لخوا اعلامیه، 5/2014.

- 575 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، FATF: 6/30/2014.
- 576 د امریکا مالپي وزارت، سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 577 د امریکا مالپي وزارت، د سیگار ارزونې ته ځواب، 7/11/2014.
- 578 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 579 روترز، "ځانګړې: افغانستان د سوداګرۍ له ستونزو رنځ وړي، ځکه چې چین له بانکونو سره معامله بندوي،" 5/22/2014؛ راديو آزادي، "چین د افغانستان له خصوصي بانکونو سره د ډالر معامله بندوي،" 5/23/2014.
- 580 شینوا نیوز اجنسي، "د افغانستان له بانکونو سره د ډالرو معاملې بندول بې اساسه دي: د چین سفارت،" 6/1/2014.
- 581 FATF، "د FATF عامه اعلامیه،" 6/27/2014؛ د امریکا مالپي وزارت، د سیگار ارزونې ته ځواب، 7/11/2014.
- 582 د امریکا مالپي وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/30/2013 او 6/30/2014؛ د امریکا مالپي وزارت، د سیگار ارزونې ته ځواب، 7/11/2014.
- 583 DOJ، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/1/2014 او 6/29/2013، State، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، State، INL، 3/25/2013، د سیگار ارزونې ته ځواب، 4/1/2014 او 4/12/2014.
- 584 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د INL سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 4/12/2014.
- 585 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 586 State، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/25/2013؛ د امریکا مالپي وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، DOJ، 4/1/2013؛ د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/29/2013.
- 587 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 588 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، DOJ، 4/1/2014، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/1/2014.
- 589 DOJ، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 1/4/2014 او 6/1/2014.
- 590 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 591 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، DOJ، 6/30/2014، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/1/2014.
- 592 DAB، د کابل بانک د شتمنیو د بیارنگر څولو په اړه راپور، 9/30/2013 (له تصویب وروسته خپور شویده، په 11/1/2013 نیټه کې).
- 593 DOJ، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/1/2014؛ د فساد پروراندې د نظارت او ارزونې ګډې خپلواکې کمیټې راپور، د کابل بانک کرکیچ په اړه عامه معلومات، 11/15/2012.
- 594 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 595 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 596 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 597 DOJ، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/1/2014؛ د ټوکیو حساب ورکولو دوو اړخیز کاري چوکاټ، "د همغږۍ او نظارت ځانګړي ګډ بورډ غونډې، ګډ راپور،" 1/29/2014.
- 598 د سیگار د 6/1/2014 معلوماتي غوښتنې ته د DOJ ځواب.
- 599 State/DOD، د امریکا د افغانستان لپاره ملګري-نظامي سترژیګ چارچوکاټ، 8/2013.
- 600 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 601 USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 602 USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 603 USAID، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 604 د ټوکیو د حساب ورکولو دوه اړخیز کاري چوکاټ، "د همغږۍ او نظارت ځانګړی ګډ بورډ غونډه، ګډ راپور،" 1/29/2014.
- 605 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د ارزونې په اړه ځواب، 1/14/2014.
- 606 USAID، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014 او 6/30/2014.
- 607 نړیوال بانک، د افغانستان اقتصادي نوي معلومات، 4/2013، مخ 4؛ نړیوال بانک، "د دوامدارو کارونو لپاره د سیالی پر اساس او ځانګړي وده،" 5/7/2013، مخ 20؛ د مالپي وزارت، "د 1392 کال د ملي بودجې د وړاندې کولو په اړه مشرانو جرګې ته د مالپي د محترم وزیر وینا،" 10/14/2013 د لاسرسي نیټه.
- 608 نړیوال بانک، "افغانستان له سیارلو تر بدلونه II" د لوړ پوړو چارواکو غونډه، 7/2/2013.
- 609 USIP، په افغانستان کې د استخراجي صنعتونه او د سوېلې راوستل، د ټولنیز حساب ورکولو وند، ځانګړی راپور، 339، 10/30/2013.
- 610 د عواید نظارت انستیتوت، د 2013 د سرچینو حکومتوالي لست، 6/6/2013.
- 611 د افغانستان اعتبار نظارت، د کانونو سکټور حکومتوالي پر تله کېدونکي مطالعه، 6/30/2014.
- 612 ولسي جرګه، "د افغانستان د ملي شورا ولسي جرګې د کانونو او پترولیم مومهم قانون تایید کړ،" 5/3/2014؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014.
- 613 د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/3/2014 او 9/26/2013؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیگار ارزونې ته ځواب، 7/11/2014.
- 614 نړیوال بانک، "د دوامدارو کارونو سیالي کونکو او ځانګړي وده،" 5/7/2013.
- 615 TFBSO، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/30/2013 او 12/30/2013.
- 616 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
- 617 د افغانستان په اړه د ټوکیو کنفرانس، د ټوکیو د حساب ورکولو دوه اړخیز کاري چوکاټ، 7/4/2013 لاسرسي.
- 618 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/26/2013.
- 619 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 4/1/2014.
- 620 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 4/1/2014؛ نړیوال وچهې صندوق، "د استخراجي مواد وړاندوینه او خطر ونه،" 5/21/2014.
- 621 د کانونو او پترولیم وزارت، "د منرالونو اوسنی داوطلبیو لپاره غوره داوطلب،" 12/6/2012؛ د کانونو او پترولیم وزارت، "د زرکشانو پروژې لپاره غوره داوطلب،" 12/16/2012؛
- 622 TFBSO، د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
- 623 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014؛ د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 624 MOMP، "د افغانستان د کانونو وزیر د حاجیکک د اوسپنې د معدن لپاره د داوطلبانو نوم لړ اعلان کړی،" 6/23/2012.
- 625 بلومبرګ نیوز، "د SAIL په مشرۍ کنسورسیم به د افغانستان خامې اوسپنې په کان کې لګښت کم کړي،" 11/11/2013؛ فارن پالیسي، "د افغانستان د کانونو راتلونکې به څرنگه وي؟" 4/2/2014؛ TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
- 626 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
- 627 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 4/1/2014.
- 628 د امریکا د بهرنیو چارو وزارت، د سیگار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/26/2013.
- 629 MOF، "ولسي جرګې د 1393 کال ملي بودیجه تصویب کړه،" په 4/2/2014 خپور شوی؛ MOF، "د 1392 کال ملي بودیجه،" د لاسرسي نیټه 4/2/2014.
- 630 TFBSO د سیگار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014؛ ګلوبل وینټس، "د افغانستان ټولټاکنې باید د قانون حاکمیت احترام وکړي او ځواکمن یې کړي،" 4/4/2014؛ آریانا نیوز "په افغانستان کې له 1400 کانونو څخه په غیرقانوني توګه کار اخیستل کېږي،" 5/8/2014.
- 631 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
- 632 ملګري ملتونه، د تحلیلي ملاتړ او د تحریمونو نظارت ټیم څلورم راپور، 6/10/2014، مخ 3؛ ګلوبل وینټس، "د بشري حقونو د بیاکتني قضیه،" 5/26/2014.
- 633 ملګري ملتونه، د تحلیلي ملاتړ او د تحریمونو نظارت ټیم څلورم راپور، 6/10/2014، مخونه 19-20.
- 634 TFBSO، د سیگار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.

668	USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	635	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
669	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.	636	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
670	TFBSO، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014؛ TFBSO د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.	637	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
671	نړیوال بانک، "افغانستان: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 3/2014.	638	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
672	NSC، د 2011 مالي کال لپاره د آییکي سکيلتن د ملي دفاع د صلاحیت قانون د (c) 1535 برخې د ځواب راپور (Pub. L. 111-383).	639	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/7/2014.
673	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.	640	TFBSO، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/1/2014.
674	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.	641	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
675	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	642	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
676	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.	643	USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
677	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	644	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
678	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	645	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
679	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/30/2013؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	646	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
680	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/14/2014؛ ACE) پروگرام، میاشتنی راپور لمبر، 44، اپریل 30-1، 4/2014.	647	د کانونو او پترولیم وزارت "د تیلو او غازو سرچینې،" 7/14/2014؛ د کانونو او پترولیم وزارت، "قراردادونه، هایډروکاربونونه،" لاس رسی 7/14/2014.
681	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 12/31/2013 او 3/31/2014.	648	ACCI "په افغانستان کې د تیلو لمړنی تصفیې فابریکه پرانیستل شوه،" 8/25/2013؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 10/11/2013.
682	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/10/2014.	649	د آسیا پراختیایي بانک، "افغانستان، د غازو پروژې د ماسټر پلان معلوماتو پاڼه،" 4/17/2014.
683	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 9/30/2013؛ USAID، "د سوداگریزې باغدارۍ او د کرهڼې د بازار موندنې د پروگرام فکت شپټ،" 1/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013.	650	MOMP، "د افغانستان کان کینډلو سیکتور کې د پانګوونې لپاره 10 دلپلونه،" په 4/2/2014 خپور شوی؛ GIROA، "د آمو سیند تیلو باندې تړون له لور شفافیت او رویتیا څخه خوند اخلي؛ د امریکا او انګلستان سفیران د ولسمشر کرزي سره په ناسته کې،" 6/23/2012.
684	USAID، "سوداگریزه باغداري او کرنیز مارکیټ پیدا کولو پروگرام، د 2014 د اپریل میاشتنی راپور،" 4/2014.	651	TFBSO، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/1/2014 او 7/1/2014؛ د امریکا بهرنیو چارو وزارت، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 4/1/2014.
685	USAID، "د کندهار ځواکو ساحې پروگرام، درې میاشتنی راپور، د 2013 اکتوبر - دسمبر،" 1/31/2014؛ USAID، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.	652	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
686	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013؛ USAID، "د همکارو د قرارداد شمیره. AID-306-A-13-00008، کندهار فود زون،" 7/31/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 10/31/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014 او 3/31/2014.	653	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014 او 4/1/2014.
687	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.	654	MOMP، "افغانستان په دریو کلونو کې د تیلو او گازو دریمه داوطلبی اعلانی،" 1/7/2014؛ MOMP، "د گاز او تیلو د کتوري سپړنې او تولید لپاره د داوطلبی د څرګندولو غوښتنه،" 9/27/2013.
688	USAID، Kfz میاشتنی راپور د 2014 مې، 5/2014؛ USAID، د سیکار ارزونې ته ځواب، 7/14/2014.	655	د کانونو او پترولیم وزارت، "افغانستان په دریو کلونو کې د تیلو او غازو داوطلبی اعلان کړه،" 1/7/2014.
689	نړیوال بانک، د افغانستان اسلامي حکومت، د ځانګړې ودې پر لور لار، راپور شمیره: ACS8228، 3/2014.	656	د کانونو او پترولیم وزارت، "افغان او نړیوال شرکتونو د هایډروکاربونونو ارزښتناکو بلاکونو لپاره سیالی کوي،" 6/21/2014.
690	نړیوال بانک، "افغانستان: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 3/2014.	657	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 12/30/2013.
691	DOD، په افغانستان کې د سولې او ثبات د پرمختګ په اړه راپور، 11/2013، پاڼه 106؛ USAID، "فکت شپټ: زیربنا،" 2/2013، په 9/10/2013 لاس رسی شوی دی.	658	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014؛ TFBSO، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/11/2014.
692	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.	659	TFBSO، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/1/2014.
693	USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.	660	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 9/30/2013؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 4/14/2014.
694	USAID، د سیکار برسي ته ځواب، 1/15/2014؛ DOD، د سیکار برسي ته ځواب، 7/11/2014.	661	نړیوال بانک، افغانستان: د هیواد په اړه لنډ معلومات، 3/2014.
695	USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/1/2013؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 1/15/2014 او 7/14/2014؛ DOD، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 1/16/2014.	662	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 9/30/2013 او 12/31/2013؛ TFBSO، د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2014.
696	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 7/1/2013؛ USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 1/15/2014؛ DOD، په افغانستان کې د امنیت او ثبات پر لور د پرمختګ راپور، 11/2013.	663	USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 9/30/2013 او 12/31/2013.
		664	د کانونو او پترولیم وزارت، "د جمعه او باشي خورد د غازو ځاګانو بیارغونه او برمه کولو لپاره قرارداد لاسلیک شو،" 12/14/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013.
		665	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
		666	د کانونو او پترولیم وزارت، "د جمعه او باشي خورد د غازو ځاګانو بیارغونه او برمه کولو لپاره قرارداد لاسلیک شو،" 12/14/2013؛ USAID، د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013.
		667	USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013.

733	DOT, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/5/2014.	697	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.
734	DOT, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 3/31/2014 او 7/5/2014.	698	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 4/15/2013.
735	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 12/31/2013; DOT, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 7/5/2014.	699	فرانس پرس آژانس, "طالبانو د افغانستان هلمند په ولایت کې لوی برید پیل کړی," 6/25/2014.
736	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 12/31/2013 او 3/31/2014.	700	پژواک نیوز, "د سنکین لوړ پوړی چارواکی په چاودنه کې وژل کیږي," 7/12/2014.
737	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 3/31/2014 او 6/30/2014.	701	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 1/15/2014.
738	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 3/31/2014 او 6/30/2014.	702	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.
739	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	703	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 3/31/2014.
740	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	704	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 1/15/2014.
741	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	705	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.
742	USAID, د امریکا د افغانستان 2011-2015 PMP لپاره بهرنی مرسته.	706	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 1/15/2014.
743	د زده کړې وزارت, د زده کړې مدیریت د معلوماتو سیستم (EMIS) څخه تولید شوی راپور, د بیلابیلو زده کړو ډولونو پر اساس د ښوونځیو لنډیز 1391 کال, لاس رسی 6/19/2014.	707	USACE, د وړاندیز شمیره W912ER-14-R-0028, 6/20/2014.
744	MOE, د ښوونې مدیریت د معلوماتو سیستم (EMIS) تولید کړی شوی راپور, په 1391 کال کې د زده کونکو د حاضرۍ لنډیز, په 6/18/2014 خپور شوی; USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب, 7/14/2014.	708	USACE, د وړاندیز شمیره W912ER-14-R-0028, د تعدیل ابدلون شمیره 0001, 6/24/2014.
745	USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب 7/14/2014; د زده کړې وزارت, د 1391 تعلیمي کال د عمومي زده کړې لپاره د ولایت پر اساس د ثبت, حاضر او غیر حاضر زده کونکو شمیر 1391.	709	DOD, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 1/13/2014.
746	د زده کړې وزارت, د عمومي زده کړې لپاره د ټولګیو او ولایتونو پر اساس د ثبت شمیره 1392.	710	DOD, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 7/8/2014.
747	USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب 4/12/2014; د زده کړې وزارت, زده کړې ګډ سکټور ارزونه 2012, 9/2013.	711	DOD د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013 او 1/13/2014.
748	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014; USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	712	DOD, د سیکار ارزونې ته ځواب, 10/16/2013 او 7/11/2014.
749	USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب 4/14/2014 او 7/14/2014.	713	DOD, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013; DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/11/2014.
750	USAID, افغانستان, "زموږ کار, ښوونه," 3/24/2014, په 4/10/2014 خپور شوی.	714	DOD, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 7/8/2014; DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/11/2014.
751	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	715	سیکار, خبرتیا مکتوب SP-14-68, 6/10/2014.
752	د زده کړې وزارت, د روڼې ګډ سکټور ارزونه 2012, 9/2013.	716	DOD, د سیکار معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013 او 4/1/2014; DOD د سیکار ارزونې ته ځواب, 10/16/2013 او 7/11/2014.
753	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	717	DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/11/2014.
754	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	718	DOD, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013, 1/13/2014 او 4/3/2014; DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 10/16/2013.
755	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 3/31/2014; USAID, د 2013 د نومبر 1 څخه 2014 د جنوري 31 د ربع راپور, د افغانستان امریکایي پوهنتون, 1/31/2014.	719	DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 10/16/2013; DOD, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 1/13/2014.
756	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 3/31/2014.	718	DOD, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 6/27/2013; DOD, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013; DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 10/16/2013.
757	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014; USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	721	سیکار, پلټنې راپور 12-12, د 2011 مالي کال د افغانستان بیارغونې وجهي صندوق پروژې تر مهال ویش شاته دي او د وام مناسب پلان نلري, 7/2012.
758	USAID, د پوهنتون ملاتړ او کاري ځواک پراختیایي پروګرام د ربع راپور, 3/2014.	722	DOD, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 9/30/2013, 1/13/2014 او 4/3/2014; DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 10/16/2013.
759	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	723	DOD, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 10/16/2013.
760	USAID, د افغانستان لپاره د امریکا PMP 2011-2015 بهرنی مرسته.	724	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.
761	ACBAR, "د روغتیا پاملرنې پر رسولو د سپارلو اغیز," لاس رسی 7/1/2014; ACBAR, "د رسنیو اعلامیه," 6/9/2014.	725	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.
762	USAID, "د روغتیا پروګرامونه, د روغتیا لنډ معلومات," لاس رسی 7/6/2013; USAID, د افغانستان 2011 مړینې سروې, مهمې موندنې, 12/2011.	726	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 3/31/2014.
763	نړیوال بانک, د نړۍ پراختیایي نښې, لاس رسی 6/17/2014.	727	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014; USAID, د سیکار بررسي ته ځواب, 7/14/2014.
764	USAID, د سیکار د ارزونې په اړه ځواب, 7/14/2014.	728	نړیوال بانک, د افغانستان د ترانسپورت سکټور, لاس رسی 7/8/2013.
765	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	729	نړیوال بانک, "د دوامدارو کارونو لپاره د سیالی پر اساس او ځانګړې وده," 5/7/2013; نړیوال بانک, د افغانستان اقتصاد نوي معلومات, 4/2013; نړیوال بانک, د افغانستان اسلامي حکومت, د ځانګړې ودې پر لور لار, راپور شمیره: ACS8228, 3/2014.
766	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 4/11/2013; USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب, 10/13/2013 او 7/14/2014.	730	نړیوال بانک, افغانستان: د هېوا په اړه لنډ معلومات, 3/2014.
767	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 12/31/2013.	731	DOT, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب 7/5/2014.
768	USAID, د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014.	732	USAID, د سیکار معلوماتي غوښتنې ته ځواب, 6/30/2014; USAID, د سیکار ارزونې ته ځواب, 7/14/2014; نړیوال بانک, افغانستان: د هېواد په اړه لنډ معلومات, 3/2014.

- 769 د عامې روغتیا وزارت، "په ټول هیواد کې د کوزن واکسین پیل شو." 5/4/2014.
- 770 USAID، د سیکار ارزونې ته ځواب، 7/14/2014؛ د عامې روغتیا وزارت، د افغانستان کوزن له منځه وړلو نوښت، نظارت نوي معلوماتو 12 اونی، 3/25/2014.
- 771 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 772 د عامې روغتیا وزارت، "په ټول هیواد کې د کوزن پر وړاندې واکسین پیل کړ،" 5/4/2014؛ د عامې روغتیا وزارت، د نړیوال کوزن له منځه وړلو نوښت، "په کوزن اخته هیوادون، افغانستان." 7/4/2014.
- 773 د عامې روغتیا وزارت، "په ټول هیواد کې د کوزن پر وړاندې واکسین پیل کړ،" 5/4/2014؛ د عامې روغتیا وزارت، د افغانستان د ملي کوزن له منځه وړلو نوښت 2013-2014، لاس رسی 6/20/2014.
- 774 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 775 USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 776 USAID، د روغتیا حقیقت پانې لپاره د ملګرتیا قراردادونه، 1/2014.
- 777 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 778 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 3/31/2014.
- 779 سیکار، د پلټنې راپور 13-17، په افغانستان کې د روغتیا خدمتونه: USAID د ممکن فساد او اختلاص سره د مرستو د مواجه کیدو برسیره بیا هم د افغان عامه روغتیا وزارت سره په میلیون ډالرو مرسته ته دوام ورکړی دی، 9/2013.
- 780 USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 781 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 12/31/2013، USAID، "د صحي پالیسي پروژه: حقیقت پانې،" 1/2013، د سیکار ارزونې ته ځواب، 10/13/2013 او 4/14/2014.
- 782 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 783 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.
- 784 USAID، "رهبري، مدیریت، حکومتداری: فکت شپټ،" 1/2013.
- 785 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014، USAID، د سیکار د ارزونې په اړه ځواب، 7/14/2014.
- 786 USAID، د سیکار د معلوماتو غوښتنې ته ځواب، 6/30/2014.

د لیدرنیک کیمپ، هلمند ولایت کې له ودانیو څخه د فرنیچر او نورو توکو لرونکی انبار، چې بیرته د امریکا متحده ایالاتو ته نه ورل کیږي یا د افغانستان حکومت ته ورکول کیږي. (د ګریګ بوور لخوا د سیکار تصویر)

د درې میاشتنی راپور کارمندان

ایمېټ شنایډر، د معلوماتو مشر څیړونکی/مشر پلټونکی
ډیورا سکروګجین، د تحقیق او څیړنې ریاست رییس/اصلاکونکی
سولنگ نورا کابا، د تحقیق همکار
دانیال ویکیلینډ، د حکومتداری موضوع ماهر
ژنیویو ویلسن، د امنیت موضوع ماهر
جوزف وینډرم، د تحقیق او څیړنې ریاست معاون/اصلاح کونکی

مایکل بینډل، د اقتصادي او ټولنیزې پراختیا موضوع ماهر
میریټ شین، زده کونکی روزول کیدونکی
کلارک ایروین، مشر لیکونکی/اصلاح کونکی
ونګ لیم، د ویزول یا لید معلوماتو متخصص
ژنیفر مانزولو، د پروګرام مدیر
اولیویا پايک، د ویزول یا لید معلوماتو متخصص
توماس شریر، زده کونکی روزول کیدونکی

سیگار
خانګری عمومي پلټونګی
د افغانستان بیارغونې لپاره

2530 کریستل درایف
ارلینګتون، VA 22202

www.sigar.mil

درغلي، ضایع، یا ناوړه ګټه اخیستنې ممکن د سیگار هاپلاین ته راپور شوي وي

د تلیفون په واسطه: افغانستان
ګرځنده تلیفون: 0700107300
DSN: 7303 ext. 318-237-3912
ټول ګریز تلیفونونه په دري، پښتو او انګلیسي ژبه دي.

د تلیفون په واسطه: متحده ایالات
وریا اړیکه: 866-329-8893
DSN: 312-664-0378
ټول ګریز تلیفونونه په انګلیسي ژبه دي او د رسمي ساعتونو پرمهال ځواب کیږي.

د فکس له لارې: 703-601-4065
د برېښنالیک له لارې: sigar.hotline@mail.mil
د ویب پاڼې له لارې: www.sigar.mil/investigations/hotline/report-fraud.aspx

سیگار

د درغلي، ضایع یا ناوړه ګټه
اخیستنې په اړه راپور ورکړئ